

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

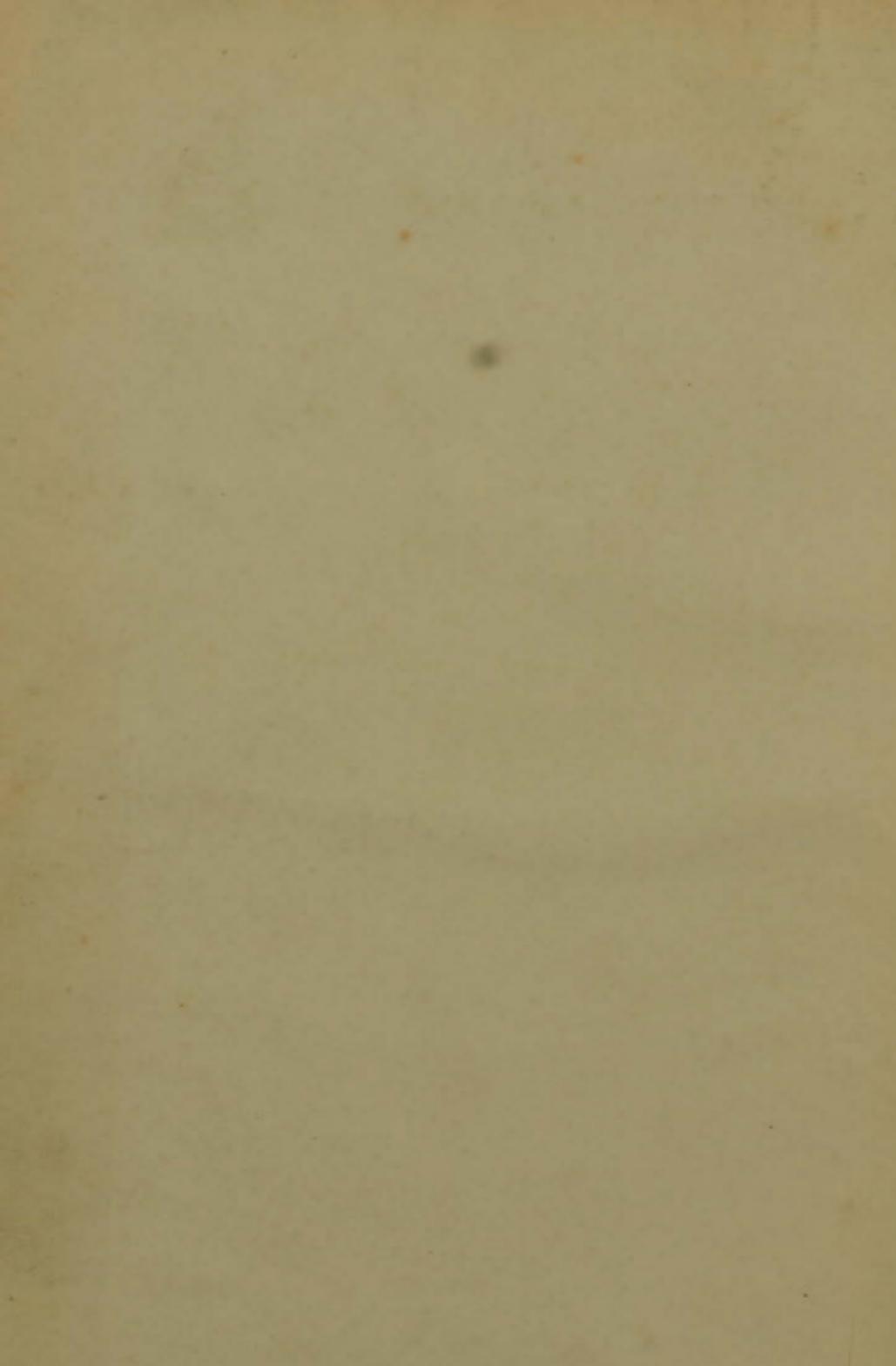
Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Received of the
 Treasurer of the
 Manchester and
 Liverpool
 1845

M
 1

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is extremely faint and illegible due to fading and the texture of the paper. It appears to be organized into several lines, possibly representing a list or a series of entries.

6

ՀԻՔԵԱՅԷՍԻ

Ա.

102

1878

W

ՏՕՆ ՔԻՇԵՕԴ

ԵԱԻՈՒՑ

ՏԻՒՋԱԷ ՀԻՔԵԱՅԵԼԷՐ ՕԳՈՒՄԱՆՆԸ ՃԱՀԻԼԼԷՐ ԱԳԼՆԱ
ՕԱՅՆ ԹԷՍԻՐԻ

ՍՊԵՆՏՈՒՆԻ ՄԱՆՈՒԻՅԻ, ՉԻՐՎԱՆԵՐԻՅՍ
ՆՆՍՄՈՒՆԻՅԻ ԹԻՅԻՆ ԹԻՅԻՆ

ՊՈՒ ՏԵՓՅ ԼԻՍԱՆԻ ԹԻՐԻՔԻ ԹԷՐՃԻՄԷ ՕԼԻՄՊԻՔ
ԷՐՄԵՆԻ ՀՐՈՒԿԱԹԸՅԻ Ա ԹԱՊ ՕԼՈՒՆՏՈՒ

ԳՐԱՄԱՐ ԻՅՎԱԼԻ

ՔՈՒՆՏԱՆԻ ՊՐԵՍ

ՎԵՋՈՒ ԽՆՆՆԱ ՏՐՈՅԵՆՑ ԹԱՊԱՆԵՍԻՆՏԷ

1868

202 41643

1968

OFFICE OF THE DIRECTOR OF THE BUREAU OF LAND MANAGEMENT
WASHINGTON, D. C.

UNITED STATES DEPARTMENT OF THE INTERIOR
BUREAU OF LAND MANAGEMENT

THIS DOCUMENT IS AVAILABLE FROM THE NATIONAL TECHNICAL INFORMATION SERVICE
SPRINGFIELD, MASSACHUSETTS

LAND BUREAU

37 143-66

1968
FROM BUREAU OF LAND MANAGEMENT
WASHINGTON, D. C.

Տ Ի Պ Ա Ճ Է

Գաստիմտեն պերու ճահիլլերի թերպիե էթմէեե մուպաշիրէթ էթմէ յի քենտիլէրինէ Փարիզէի զիմմէթ աստ իտենլէր՝ շըպլագ Եասիհամըն շօգլարա ադրր կէլէճէ յինի, վէ հէր քէսին քենտի ճէհամէթինի թանըմայ նասիհամա միւհթամաթիլէթինի թանըմա տըղընը թէճրիւպէ իլէ օլուպ՝ պու ճիւմլէ իլէ քէնտի պօռճլարընը էտա էթմէքտէն կէրի գալմագ իսթէմէյէրէք՝ փէնտ ու նասիհամլարընը մէնգըպէ սուրէթիյլէ նէշր էթմէքլիյի մինասիպ կէօրմիւշ տիւրլէր. վէ պու ճիհէթլէ սահիհէն վուգու պուլմուշ հալլէրին ըիվալէթի՝ ճիւմլէ թէֆէրրուաթըյլա իպրէթ ալընաճագ շէյլէր օլմատըղընտան, վէ եախուտ գուրու գուրուեա պիր նագլիէթտէն իպարէթ օլտուղունտան՝ պագէն Փիլ հագըգա օլմուշ վուգուաթլարը քէնտի խէյալաթլարընտան տիւզմէ՝ անճագ մագսէտլէրինէ մինասիպէթլի թէֆէրրուաթըլա թէզերին էտիպ, վէ էքսէրի նագլ ու ըիվալէթ էթտիքլէրինի պաշտան պաշա քէնտի խէյալաթլարընտա տիւղիւպ քէնանամէլէր ինչա էթմիշլէր տիր. վէ պու թարիգիլէ՝ շըպլագ նասիհամըն կիւճ տիյիէ իլիպ մէնէ Փաաթը տտիտաղ օլմատընըն էօնիւնիւ ալմըշլար տըր. Գու միսիլլիւ՝ իսլահի խուլգ իշիւն իսրէթլէր կէօսթէրմէք մագսէտիյլէ մէնգըպէլէր տիւղմ. ք եախուտ թէզէրին իթմէք սէնաաթը՝ շարգտա միւթմէքիւն միլլէթլէրաէ շէօհրէթշաար օլտուղունա՝ Փար-

(392-Ա.հ.)

335-ԱԸ

սիտէ կէ-լէ-մն վէ արեպիտէ րէն րէր կէ՛ն տէնիլէն
 քիթապլար օլուպ' պուշարըն տէրճ էթաիբլէրի մէն-
 գըպէլէրին տիգմէ օլտուղունու աննամմագ իշին ,
 վէ ճահիլէրէ օլ նագլիէթլէրի թամ օլմուշ կիպի
 ինանտըմագ իսթէմէտիբլէրի իշին՝ պագէն ագլէ
 սըղմագ վէ ինանըլմագ վուգուաթլար օլմուշ կիպի
 կէօսթէլիպ' պուշարը պաշա չըգառանլար տա ճինլէր
 վէ բերիլէր իտիլէր տէյիւ նագլ էթմէյի մինասիպ
 կէօրտիլէր : Ապա պու կիպի ըիվալէթլէրի օգու-
 յան վէ ագլը էրմէյէն ճահիլէր իշին տէ՝ իշ պու
 քիթապտա նագլ օլունան Տօն Վիշիօգ ագլընտա ա-
 տամլար պուլունուպ հէր պիր մէնգըպէի հարֆ պէ
 հարֆ սահիհէն օլմուշ կիպի եութտուլար ըսա տա՝
 պու կիպիլէրին ալտանմասը մէգըիւր միւլէլիֆլէրին
 մէրամու մագսէտինին խարլճինտէ իտի :

Իշլ ան պու ասիրտէ լիսանըմըգա եախուա լիսա-
 նըմըգ կիպի օլան լիսանի թիւրքիէ թէրճիւմէ վէնէշը
 օլունան ժիւ Պլու վէ Սեր-էրէ Լեհ-ոտէ վէ Մձոտ
 Վրէ-ոտ նամ վէ պուշար էմսալ սայիր թէլիֆաթլար
 պու թորիֆ էթ-իյիիզ ուսուլտա թէլիֆ օլունմուշ
 քիթապլար օլուպ : Հալ պու քի՝ պուշարըն ճիւմ-
 լէտի տէ իսլահի նէֆս վէ տէլիլի ֆագիլէթ օլմագ
 հէտէֆ ու նէթիճէսինէ եարամայարագ՝ օգոյանլարը
 թաղիթ էթաիբլէրի , վէ պագըլարըն տախի ֆըսգ ու
 ճիւսէթ իճրարը ուգուլլէրինի մէնգըպէ գըլըղընա

սօգուպ թարիֆ էթմէքտէն իպարէթ օլուպ, հէր նէ
գտար իսլահի նէֆս իշիւն թէլիֆ ու նէշր օլուան
մէնգըպէլէրի օգույուպ միւթալաա էթմէք մէնֆաթմ-
տան խալի տէյիլ իսէ, պուսուս մուշայրի' տիկէրի-
նի ալտաթմագ վէ պաշտան չըգարմագ. եսխուտ ախ-
զը ինթիգամ իշին ինճէ եօլլար տիւշիւնմէսինի, ես-
խուտ ախէրին մալ ու էմլաքի'ի ալէանէն միւզէվր-
լիք թալիգիյլէ' կէրէք խաֆիէն սըրգաթ եօլու ուլա
զապթ էթմէք ուսուլլէրինի մէնգըպէ գըլըղըյլա
էօյրէտէն քիթապլարըն զարարը ինքեար օլուանմագ.
հաթտա' Պրանսատա վագթ պէ վագթ նասը իսեանէ
թահրիք ու թէշլիք էտէն մէնգըպէ քիթապլարը չօգ-
լարըն զիհնինի սարսըպ էքսէր ֆէնալըգլարա սէպէպ
օլմալարընա նազարէն' պու միսիլլիւ քիթապլարա
տըգգաթ էթմէք բօլիս մէմուրլէրինէ բաճի տատ օ-
լունմուշ, վէ պիր գաշ միւէլլիֆ տախի' եարտըգլա-
րը քիթապլարըն սէպէպիյլէ նէֆ օլուպ զուրպէթտէ
էօլմիւշտիւր:

Պէրքէ գուտրէթի օլմայըպ' հէր օգուտուգլարը
մէնգըպէ քիթապլարընտան հիսսէսէնտ օլմաղա քէն-
ախիւրինի գատըր զանն էտէնլէրէ' բասթ կէլէն
տիւզմէ մասալլարը օգույուպ զիհնինի օնլարըն նազ-
լիէթիյլէ տօլտուրմանըն զարարընը կէօսթէրմէք,
վէ օնլարը պիլա թէֆրիք հէր կէօնէ մասալ քիթապ-
լարընը օգումագտան սագընտըրմագ իշիւն' իշ պու

Տօն Վիշեօգուն հիբիայեի մինասիոյ կէօրիւնմիւշ տիր .
Տօն Վիշեօգ զամթէն խմի վար ճիւղի եօգ , վէ Մա-
նուէլ Չէրվանդէս նամ Սպանեալը մէշհուր միւէլ-
լիֆին խէյալընտան շըգմա պիր զամ օլուպ' քավա-
լիէրլէր եիւզերինէ եագըլան քիթապլարը օգոյարագ
ագըլնա խըֆֆէթ կէթիրմիշ , վէ կէօզիւնիւ պուտագ-
տան սագընմաղ պիր զամ օլարագ քէնտիսինի տախի
օլ քավալիէրլէրին պիրի տիր կիպի խէյալ էտիպ հէր
տիւրլիւ պէլայա սալան պիր զամ' քէնտիսի ագըլ
սահիպի վէ ֆէրքէ գատիր վէ սօնուէա տագ զապլը-
նա միւթթէտիր զանն էտէն քիմսէլէրտէն պիր ֆար-
գը եօգ տուր : Աւսըլ քի Տօն Վիշեօգ' քավալի-
էրլիք մասալարը օգոյուպ քավալիէր սընըֆըն-
տա քէնտիսինի խիւլեա էթ մէյէ ագըլ եամմըշ վէ
օ միւնվալ եիւզրէ տապրանարագ շըլտըրմըշ , տիկէր
մասալարը օգոյանլար տախի քէնտի տալագը թապի-
ինինէ մուվաֆըր պիր զամթըն թասվիրի ահվալընտան
թէշվիդ օլուպ օնա պէնդէմէքլիր գաստըլա կերէք
քէնտիլէրինէ վէ կերէք էթրաֆլարընա , վէ պազէն
վէթանլարընա վէ միլլէթլէրինէ տախի մուզիրր պու-
լունուրլար : Աուրլարըն միւպլթէլա օլմալարը իհթի-
մալտէն օլան պու միտիլի հալլէրտէն սագընտըրմագ
վէ տիկէրլէրինին տախի զիհնի ի ոյսնտըրմագ մագ-
սէտիլէ պու քիթապըն թէրճիւմէ վէ նէշրինէ իպ-
թիտար գըլընմըշ տըր :

ՏՕՆ ՔԻՉԵՕԳ

ՆԱԽ ԱՃԱՅԻՊ ՉԱԹԸՆ

Հ Ի Ք Ե Ա Յ Է Ս Ի

Գ-Ը ՍԽԸ ԷՎՎՎ ԷԼ

ՊԼՊ . 1 .

ԽԷՆՏՈՒՐ ՏՕՆ ՔԻՉԵՕԳՈՒՆ ՀԱԼԻ ՎԷ ԹԱԼԻՄԻԷԸ

Պուստան ազ վագրթ եվվէլ Սպանիանըն Մանչ
նամ վիլայէթինտե , էքսէրի էլինտե պիր մըզրագ վե
պիր էքրի գալգան վե զայիֆ պիր պարկիր վե պիր գաչ
թանէ տախի դագը թաշըյան թագըմտան պիր քիպար
գատե վար ըսը : Իրատընըն իւշրուպուսուսարֆ էթ-
տիյի էշեա՝ թէնձիրէսինտե չօգ վագրթ գօյուսն էթի
եէրինէ պիր փարչա էօքիւզ էթինտեն , վե արշամ ի-
շին կիւնտիւզտեն էթ բարչասընտան թէրթիպ օլուն-
մա պիր ձիւզիւ թէնձիրէ քէպապընտան իպարէթ իտի ,
վե ծումաա կիւնլէրի նօխուտ վե մէրձիմէկ միսիլլիւ
զախրէլէր իտի . շաբաթ կիւնլէրի տախի Սպանիա ա-
տէթի միւձիւպինձէ տամուզ եազընա բիշմիշ եումուր-
թա եէր իտի : Իրատընըն արթանը բուպայա սարֆէ-
տէր , վե կէյինտիյի կիւզէլ չուգատան պիր ֆիսդա-
նէլլա . գատիֆէտեն հարվանի , վե պէօյիւք կիւնլէր-
տե կիյինմէք իշիւն քէզա գատիֆէտեն ֆիլար . անձագ
պայաղը կիւնլէր՝ եէրլի էյիձէ չուհա իտի կիյախիյի :
Նշվինտե քէնտիսի հէր նե տէր իսե տէսին , դալիպս
գըրգ եաշընը կէշմիշձէ պիր եըլլըգձը գարը , վե տա-
հա եիրսի եաշընա էրմէմիշ պիր գըզ եէկէնի , վե պա-

զէն ելտե պսղէն գըրտա խըղմէթ էտերպիր սարայ-
տար միսիլիւ ատէմի պարկիրի թիմար եթմէյէ վէ օ-
տունա կիթմէյէ մէշղուլ ուտու : Ախղիմ քիպարգատե-
նին տէ սիննի էլիլիյէ եագըն ըտը : Մինիրսէք վէ գուվ-
վէթլի, լէհէտի գոյիֆ վէ վիճուտի գուրու՝ վէ տե-
րի քէմիկէ ետիըշմըշ թապիրիյլէ աննաշըլանլարտան
ըտը, սապուհլարը չօք էրքէն գալգար՝ վէ մէշհուր ավ-
ծը ըտը : Ապըլարը պունու Վուէխատա ետխուա
Վուէսարա թէսմիյէ էթմիշլէք իտի : Ախղիմ քիպար-
գատե՝ սէնէնին տէօրտտէ իւշ բայընը նէ ետբաճաղընը
պիլմէյիյ քավալիէր հիքեայէլէրի օգուճաղը քէնտինէ
էյլէնճէ իտէրքէն օլ տէրէճէ խօշլանտը վէ օ միսիլիւ
հիքեայէլէրէ գարըլտը, քի ավա կիթմէյի վէ քէնտի
իշինի կիւճիւնիւ պիւթիւն պիւթիւնէ ունուտույ՝ եէ-
տինտէ օլան արագիտէն տաիի, պիր գաշ բարչա շէյ
սաթըպ ագճէսիյլէ պու միսիլիւ օճան տէնիլէն հի-
քեայէ քիթապլարըյըլա էվինիտօլտուրտու : Աու գը-
տար քիթապ դալապալըղընտա՝ Վէլիսիան տէ Սիլվա
նամ մէշհուր միւէլիֆին թէլիֆքերտէլէրինէ զիատէ
միւշգագ օլտու . ըսդըլաճընըն թէմիղիյինէ մայըլ
օլմուշ ուտու, վէ պիր շէյ աննաշըլմագ տօլաշըգ բար-
չալարընը հիքմէթ նէվինտէն ատտ էտիպ՝ ալէլ խու-
տուս աշգըյա մէքթուպլարընը օգուճագտան տօյմաղ
ըտը . վէ պունտա զիատէ պէյէնտիյի վէ հէյրան
օլտուղու բարչալարըն պիրիսի շու տուր . « պէնիմ
« հագգըմա էթտիյինիղ հագսըղըղըն հագգըլա
« հագգըմ օլ տէրէճէ դաաֆ պուլտու քի սիղին կիւ-
« զէլիլիյինիղտէն իշգիքեա էթտիյիմ հագսըղ աէյիլ
« տիր » : Վէղալիք շու պիհէմթա սէօլէյիշէ տաիի
գայէթ պէյէնմիշիտի . « իլահիանէ սիղին իլահիէթի-
« նիգտէն եիւքսէք կէօքլէր եըլտըղլարըլա՝ սիղի գուվ-
« վէթլէնտիրէ, վէ սիղին ագամէթինիղին լայըգ ոլ-

,, տուղու լիյազաթէ լայրդ էյլէյէ ,, : Վէնտինէ
 կիզէլ կէօրիւնէն պու միսիլլիւ ըսթըլլաճաթը օգույա
 օգույա պիզիմ քիպարգատէ ազլընը գաչըրմաղա իւզ
 թուլթուու . վէ պունլարըն ֆիբրինի աննամաք իչիւն
 զիճնինի եօրար ըտը . վէ աննայըչը քէնտինէ նէ գա-
 տար սարբ կէլսէ՝ օլ գատար զիյատէ պէյէնիր իտի :
 Պէլիանիսին եարասընը սարան ճէռուաճլար նէ գըտար
 ուստատ ըտըլար իսէ տէ՝ պազը շիրքին պէրէլէրինի
 մաճվ էթմէսի էլլէրինտէն կէլմէտիյի իչիւն օնլար-
 տան տախի խօշնուտ տէյիլ իտի : Բնճագ պու Տիքեա-
 յէնին միւէլլիֆինէ զիատէ իթիպար էտէր իտի . վէ
 չօք տէֆա՝ Տէյրան օլունաճագ պիր Տիքեայէնին իւ-
 զէրինտէ դալըպ՝ օգումասընը պաշա չըգարմաղա մէրամ
 էտէր իտի : Աէ էկէր գաֆասընտա պաշգա Տէյալլա-
 րը օլմայա ըտը՝ պաշա չըգարաճաղընա , վէ օլ տախի
 լայրդընա կէօրէ օլմադ գալլիյլէ , աւլա շիւպճէ եօզ
 ուտու : Վէօյիւնիւն բարազը օգումուչ պիր քիմսէ՝
 Սիկուէնցա մէքթէպինտէ բայէլէրէ էրմիշ , չօք տէֆա
 պիրլիթտէ պուլունտուզլարընտա , Բալմէրինօտ՝ Օլի-
 վի՝ մի եօխսա Բճատիծիո տը Աօլո՞ւ մու իւսդ թուլթ-
 մալը օլմասը իւզէրինէ Տօն Վիշեօդ միւնատէլէյէ
 կիրիշիր իտի . անճագ օլ քէօյիւն պէրպէրի ուստա
 Կիբօլա՝ Եէմս նամ քալալիէրին այաղընա չըգաճագ
 Տիչ քիմսէ պուլունմատըղընը իտտիա էտէր իտի . վէ
 էկէր օնա տէճկ պիրիսիմի արանսա՝ Բճատիծիօնուն պի-
 րատէրի Բալաօրտան մատէսի օլմաճ իտտիասընտա օ-
 լուպ՝ սէօզիւնիլ թատտիդ էթմէք զըմնընտա տէր իտի
 քի Տէր խուսուստա միւքէմմէլ պիրդաթ ըտը . Բճա-
 տիծիօ կիպի կէօզիւ եաչլը վէ գալպը նտղիք տէյիլ
 իտի . անճագ պու տախի քալալիէրլիք խուսուսունտա
 օնտան կէրի գալմաղ ըտը : Բալալասայի քէլամ , պի-
 զիմ քիպարգատէ պու կիպի Տիքեայէլէր օգումաղա օլ

տէրէճէ միւշդագ օլտու քի կիճէ կիւնտիւզ օնլարը օգուճաղա մէշղուլ օլաւսլ ուլուճաղա տախի վագըթ մյուշլամատըղընտան պէյնի գուրուտու վէ քէնտփսիտէ շըլտըրտը : () գուտուղու թաթսըղ թուզուզ հիքեայէլէր իլէ գաֆասը տօլտու . վէ տէյէ պիլիրիզ քի զիհնի վէ ալլը ֆիքրի սիհիրայաղըզլար վէ զավղալար վէ մէյտան օգուճալար վէ տէյիւշմէլէր վէ սէֆէր վէ եաբա վէ աշըգլըզ վէ աշըզ իշթիքեալէրի վէ օրքընթը վէ էզիյէթ վէ պուշլար կիպի տէլի տօլու շէյլէր իլէ տօլտու : Այլ պու հիքեայէլէրաէ օգուտուզլարընը օլ տէրէճէ զիհնիտէ հըֆըգ էտէր իտի քի՝ զանն էտէրսին տիւնեատա օնլարտան մատէ սահիհ հիքեայէ եօգուտու : Տէր իտի քի Յիտ Ուուլ Տիաղ չօք էյի պիր քավալիէր իտի իսէ տէ՝ Գըլըճը բարլաբ նամ քավալիէրէ շըգամաղ ըտը , շիւնքիւ պու՝ պիյիւքիւքտէ հիյոգէթլի իքի գահրամանը պիրէր վուրուշտա պէլլէրինտէն իքի բարչա էթտի . վէ Ալէրնարտա տէ Գօրրիօ պուշուշուլա շօգ էյի իտի , շիւնքիւ Ուօլանտօ հէր նէ գըտար թըլըսըմլը ըտը ըսա տա՝ զիւրիւէթի զէմին տէնիլէն Ընթէի գուճագլամաղըլա պօղան Էքքիւլէտին ուսղալըղընա եէլթէնէրէք օնուշլա պաշա շըգտը : Մօրկան նամ գահրամանըն հագգընտա տախի էյի սէօլէր իտի քի , հէր նէ գըտար մաղրուր վէ խօքեա սիլսիլէտէն իտի իսէ տէ՝ քէնտփսի շէհրի վէ լաթիֆ պիր զաթ ըտը : Լաքին Ուէնալա տը Մքնգօպան կիպի սէվտիյի քիմսէ եօղ ուտու . ալէլ խուսուս՝ օնուշ քէնտի գալէսինտէն շըգըպ բատ կէլաիյի նի սօյմասընը , վէ հիքեայէնին եաղարըղընա կէօրէ՝ Մաղրըպտա ալթուշտան տէօքմէ պիր պուլթ շալմասընը օգուտու գտա հէյրան օլուր ուտու : Խայըն Գանէլօնուշ գարնընա եիւզ թէքմէ վուրա պիլսէ՝ եըլլըզճը գարըյը ֆէտա էթտիքտէն մատէ եէկէնի օլան գըզը տախի իւտտէ

վէրմէյի կեօղիւնէ ալմբը ըտը : 'Աիհայեթ' աղլընը
 գաչըբըպ էօյլէ պիր շէյ տի շիւնտիւ՝ քի հիչ պիր քիմ-
 սենին ֆիբրի նէ գըտար շըղըրտան շըգմբը օլսա տափի
 էօյլէ պիր շէյ հէյալ էտէմէգ իտի : Ա շէթանընըն
 իսայրը վէ քէնտի շէրէֆի իշիւն քաւալիէր օլմագտան
 զայրը պիր թարիք պուլուճմագ , վէ պու թարիք իլէ ձի-
 հանը տօլաշըպ պէլա տրամագ վէ հագսըղըգլարը հագ
 էթմէք վէ ոյին տիւրիւ թէհիթէլէրէ օղըտըպ պիր
 էպէտի շան ու շէօհրէթ գագանմագ հէյալ էյլէտի :
 Պագըր քիպարգասէ՝ քէնտի բագուսու գուվվէթի սա-
 յէսինտէ պաշընա թաճ իտինմիշ կիպի կէլիպ՝ Արա-
 պուզան փատիշահըղը քէնտի լիագաթընա նապարէն
 ուֆագ պիր շէյ կեօրիւնիւր իւտիւ :

Պու թուաֆ հէյալարա գարըլըպ զիտտէ իւմիւտ
 վար օլմասընըն արասընտա՝ օլ գըտար աշգըլա գուլ-
 տուղուճուճ իձրասընա պիր ան եվվէլ տէսգրէս օլմագ-
 լըղա մէրամ էյլէտի Տէտէսինին դասպասընտան գալմա
 վէ էվին պիր քէօշէսինտէ բասլանմբը սիլահարընը պի-
 լէյիպ թէմիղլէմէսի իլք իշի օլտու . էլինտէն կէլտի-
 յի գըտար թէմիղլէտի . վէ պաշըղըն թէրէսի գըրըլ-
 մբը վէ թէլէֆ օլմուշ օլտուղուճուճ ագըլ էթտի ,
 օլ էքսիլէն բարչանըն եէրինէ մուգավա քեագըտըլա
 թամիր էյլէտի . վէ հէր բարչալարընը պու միւնվալ
 իւզրէ պիր եէրէ կէթիպ պաշըղա պէնզէր պիր շէյ
 եարտը : Անճագ գըլըճա տայանճագ գըտար գուվ-
 վէթի վար օլտուղուճուճ տէնէմէք մէրամըյըլա գըլըճը
 շէքիպ՝ սէքիգ կիւն զահմէթիլէ կիւճ պէլա եարա պիլ-
 տիյինի պիր վուրուշտա բարչա բարչա էթտի : Աիլա-
 հընըն պէօյլէ պիր իգթիղալը բարչասընըն պու միսիլ-
 լիւ գօլայճա գըրըլմասընտան շօգ իօշլանմատը . վէ
 պուճա չարէ գըրըլարընը թօիլայըպ եէնիտէն թա-
 միր էթմէսինի պուլտու . վէ իշ թարաֆընտան տէմիր

պենտէր զօյուպ՝ պու տէՓա խօշլանտը ըսա տա՝ պու տէՓա տէնէմէսինի մինասիպ սայմայըպ՝ բէք արեա վէ սաղլամ պիր պաշլըղա մալիք օլմուշ սայտը քէնտիսինի : Սըրա պարկիրինէ պազմաղա կէլտի : Սայվանըն տէօրտ ալաղընտա տա սըրաճատը օլուպ՝ քէնտիսի տախի եալընըղ էթ իլէ քէմիք դալմըշ ըտը ըսա տա՝ քալալիէրէ օլ տերէճէ ալիա կէօրիւնտիւ , քի Խսքէնտէր Օշիւլգարնէ յնին պուղապաշ թապիր օլուանն , վէ Սիա գահրամանըն պապիեսա տէնիլէն քիօՏլան աթլարընա տէ յիշտիրմէղ խտի : Պու հայվանա մինասիպ պիր խիմ գօմագ իշիւն տէօրտ կիւն տիւշիւնտիւ , զիրա քէնտիսնէ տէր խտի քի՝ մէշՏուր պիր քալալիէրին պարկիրի ճիհանէ մալիւմ պիր իօմէ մալիք օլմասը մինասիպ վէ հագ տէ յիլ տիր : Վէ էօյլէ պիր խիմ գօմագ իստէր խտի քի՝ կէզկինճի պիր քալալիէր էլինէ կէշտիքտէն սօնրա հալի հաղըրըլլա՝ պէրապէր օնտան էվվէլքի հալի տախի աննաշըլսըն : Պիր էլամ տիւշիւնիւպ , էվիրիպ շէվիրիպ՝ պաղը պիր հարֆ դամմ պաղը պիր հարֆ գալտըրարագ՝ նիհայէթ Ռօսիմնդէ իսմի պուլտու , քի քէնտի հէլալընճա աղիմ վէ միւշէրրէֆ վէ լաթիֆ վէ ֆիքր աննատըր , վէ ճիհանտէ պուլուանն լարըն իլք տերէճէսինտէ օլան պարկիրէ եագըշըր պուլտան պաշգա իսիմ պուլուանամագ ըտը * : Պարկիրինէ պէշլէ պիր կիւղէլ խիմ պուլտու գտան սօնրա քէնտիսի իշիւն տախի պիր խիմ արամաղա գալըղշտը . վէ սէքիղ կիւն տախի պուլուանն իշիւն տիւշիւնէրէք Տօն Քիշեօգ իսմինի պուլտու , վէ պու սահիհ հիքեայէնին պաղը միւէլ-

* Ռօսիմնդէ՝ Սպանէ օլ իսանընճա՝ գըրմըղըլլա մալիլ բէնիէ մէնսուպ պիր լուղէթտէն ալընմա օլուպ՝ տա տէթա գուլանըլըր պիր լուղէթ տէ յիլ տիր , անճագ Տօն քիշեօգ ուն պարկիրինէ իսմի խաս կիպի գալմըլ տըր :

լիֆլէրի պուստան ալարագ տերլէր քի էվվէլքի քամի տէյիլ Վուեղատա , իլլա Վուեխատա օլմուշ օլմալը : Պու արալըգ պիղիմ բէհլիվանըն խաթրընա կէլտի քի Վճատիծիօ եալընըգ քէնտիինն պիր իսմէ մալիք օլմա- սընա գանասթ էթմէ յիպ՝ քէնտի մէմալիքիննէ վէ վէ- թանընա տախի շէրէֆ գազանաըմագ իշիւն օնուս տա իսմինի քէնտի իսմիննէ իլավէ էտէրէք Վճատիծիօ տը Աօլ տէնմիշ իտի * . պուսնա պագարագ քէնտիտի տախի քէնտի վէթանը օլան Մանշ քէօյուսիւն իսմինի քէնտի իսմիննէ իլավէ էտիպ՝ Տօն Վիշեօգ տըլա Մանշ տէն- մէքլիղի քէնտիյէ մախուսու էյլէտի : Տօնն էտէր ի- տի քի պուսուս ուլա քէնտիինն կէրէք ֆաթիլեասը վէ կէրէք տօղտուղու քեօյ՝ ճէմի ճիհանա մալիւմ վէ շէ- րէֆեաս օլաճաղլար :

Պէօյլէճէ սիլահլարընը նիգամլալըպ՝ գըրըգ գըր- րըգ բարչալարտան թէքմիլ պիր պաշլըգ թէտարիք է- տիպ՝ պարկիրիննէ վէ քէնտի զաթընա տախի մինասիպ պիրէր կիւղէլ իսիմ իթլադ էթտիքտէն սօնրա քէնտիննէ էօյլէ կէլտի քի էտէճէք պաշգա պիր շէյ գալմատը . իլլա պիր մաշուգէ գըգ պուլմագ . շիւնքիւ մաշուքէ- սիղ պիր գալալիէր՝ եարրագսըգ վէ մէյվէօիղ պիր ար- զաճա վէ ճանսըգ պիր վիճուտէ պէնղէր սայար ըտը . վէ քէնտի քէնտիսիննէ տէր իտի . էկէր պէտպախալը- զըմտան հախուստ էյի թալէհիմ իղթիգասընտան՝ պա- ղէն կէզկիիննի քալալիէրլէրէ վագը օլտուղու կիպի պիր վուրուշտա օնու էէրէ տէվիքիր եախուստ եարը պէլին- տէն պիշէր իսէմ , նիհայէթ՝ օնու եէնէր իսէմ , օնու հիտայէ էտէճէք պիր նէվճիվան մաշուքէյէ մալիք օլուպ , մաղլուպուսն օնու պուլմագա կիթմէտի , վէ տիզ

* Աօլ Ֆրանսա մէմալիքինն պիր գըթասընըն էքի իսմի տիր :

իւոթիւնէ կէլիպ մահճու պանէ վէ թէքրիմ իլէ , " հա-
 նըմ , պէն Մալինտրանիա ասասընըն մալիքի Վարա-
 գուլեամպրո գահրաման ըմ , քի սալա եէնիլմէք պիլ-
 մէզ՝ վէ հիչ պիր վագըթ լայըզընճա մէտհ օլուսամագ
 Տօն Վիշեօդ տըլա Մանչ՝ պիր սալաշտա եէնտի . վէ
 օնուսն էմրիիլէ խաքի ըսըլ ալիլէրինէ կէլտիմ քի պէ-
 նի քէնտինիզէ ըսյա վէ գուլ աստ էտէրէք մէրամը-
 նըզճա իրատէ պուլուրասընըզ , , քէլամընը խիթապ էթ-
 մէսի վաճիպ պիր հանըմ պուլմագ էյիօլմագ մը : Վիմ
 պիլիր պիզիմ քալալիէր քէնտի քէնտինէ պու միւլհա-
 գալարը էթմէսինտէ նէ գըտար խօշլանըր , վէ քէնտի
 գալպինէ սահիպ պիր մաշուքէ պուլա պիլմէսի նէ գը-
 տար սէվինճինի միւճիւպ օլաճաղ ըտը : Ալէ պու մա-
 շուքէսի՝ քէօլիւ րէնչպէրլէրինտէն պիրինին օլտուգ-
 ճա շիրին սիֆաթ պիրգըզը ըտը . քի վագթըլաօնա
 աշըգօլմուշ ուտու , անճագ գըզ՝ քէնտինէ պէօլէ պիր
 աշըգ վար օլտուղսենու պիլմէզ . վէ ֆիրրինտէն պի-
 լէ կէշիրմիշտէյիլ իտի : Վըզըն իսմի՝ Վւօնցա լօրէն-
 սա տէնիր իտի . վէ օ կիւնտէն պու գըզը քէնտիսինէ
 մաշուքէ վէ քէնտի հէյալաթընա հէտէֆ թային էյ-
 լէտիքոէն մատէ՝ պուսնա տա սաըլղատէկեան մաշու-
 քէսինէ եագըըըր կիւղէլ պիր իսիմ գօմագ իթէտի ,
 քիիշիտէն օնու պիր սուլգան զանն էթսին . վէ Տուլ-
 ճինեա տի Վուպօզօ իսմինի գօտու . շիւն ֆիլ վագը Վու-
 պօզօ քէօլիւնտէն իտի . վէ քէնտի իշիւն վէ պարկիրի
 իշիւն իճատ էթտիյի իսիմլէրտէն նէ գըտար խօշլան-
 մըը ըտը ըսա՝ պու պուլուշուստ օնտան էքսիք խօշ-
 լանմատը :

Տօն Քիչեօցուն իւր հոգեւոր :

Պիղիմ քաղալիէր հէր թէրթիպլէրինի տիւզիւպ քօշտուգտան սոնրա մէյտանէ չըզմաղը կէծիքտիրմէսինի ճայիզ կէօրմէտի . չիւն արալըզ՝ չարէսի քէնտինէրաճի հէր նէ քէօթիւլիւքօլուր իտէ՝ վէ պիրինէ հագսըզլըզ օլուպ , ետիուտ հիւքմտարանտան պիրիսի զուլմա թէշէպպիւս էթմէսինտէ քէնտիսի օնուն մէնինէ եէթիշմէզտէ՝ գապահաթլը սայըլաճաղ ըտը : Պունուն իշիւն պիր կիւն՝ սապահըլա էրքէն կիւն տօղմագտան էվվէլ , հէյալընը քիմսէյէ սէօլէմէքսիպին , վէ քիմսէնին խապէրի օլմագսըզըն , էվտէ պուլունան սիլահսլարը գուշանըպ բիւր սիլահ օլուպ , տօնննդէսինէ պինէր , գալգանը վէ մըզըրաղըալըր , վէ ավլունուն պիր օղրուն գարուսուստան տիշարը օղրայըպ՝ պէօլէ պիր կիւզէլ թէտպիրինի օլ տերէճէ գօլայլըզըլա իճրայէ միէստէր օլտուզունա հատտէն զիատէ սէվինէրէք գըրա չըգար : Տէգաթ՝ էվտէն իւզատըմ գըտար անճագուզագլանմըշ ըզան էջլէ պիր զուհուրաթ վագը օլտու քի տէհշէթիւ զամիրինտէն տէյիլ եալընըզ էվէ տէօնմէյէ՝ իլա Փիրբինտէ գուրտուզու իշլէրին ճիւմլէսինի քիւլիէն թէրք էթմէյէ մէճպուր օլտու : Խաղրընա կէլտի քի հէնիզ քաղալիէրլիք ըիւթպէսինի ալմամըշ տըր . վէ կէզկինճի քաղալիէրլէրին գայտէսի միւճիւպինճէ պու իճրա օլմատըզճա հիչ պիր քաղալիէր իլէ էյլէշէմէյէճէք , վէ պու օլտա տախի՝ աճէմի քաղալիէր կիպի եալընըզ ագ սիլահլը օլուպ

գալգանքն իւզերինէ արմա գոյամայաճագ : Պու
 միւլհազալար մէրամքնը ճիւղի սարսուր ըսա տա՛ տիւ
 վանելիյի պու միւլհազատան պալիղ օլուպ , շիւն չօգ
 քափալիէրէր իշիւն քիթապլարտա օգուճուշ ուտու
 քի եօլտա իլք էվվէլ քիմի բաստ կէլսէլէր իսէ մէգ
 քիւր թիւթպէի անտէն ալտըլար : Վէնտիսի տաթի
 էօլէ էթմէյէ գարաք վէրտի : Սիլահալարըն ընկինէ
 կէլինճէ՛ կլինտէ սիլահալարընը թէմիզլէյէրէք գար
 կիպի պէյազ էթմէյէ գուրտու :

Պուճուճ ուլա գալպի բահսթ էտիպ՝ եօլունա
 տէվամ էթմէքտէ օլտու իսէ տէ՛ ֆիքրիտէ մատսուսէն
 պիր սէմթէ կիթմէտինի թէսավվուր էթմիշ օլմատը
 զընտան՝ աթըն տիզկինինի պօյնունա պրագտը . աթ
 քէնտինի նէրէյէ կէօթիւրիւր իսէ օրայա կիթմէյէ
 բազի օլտու , վէ պէօլէ կիթտիքտէ՛ քիւլլիէն տիւ
 շիւնմէլէրի իշինէ տալմըշ զարգ օլմուշ աւտու : Վէնտի
 քէնտինէ տէրիտի . կէլէճէք վագըթլար իշիւն նէ՞
 տէվլէթ տիր պէնիմ մէշհուր ամէլլէրիմին հիքեայէ
 սինի օգուճագ , վէ պուճու եազաճագ օլան ալիմ
 մութլագա հիքեայէմին մուգատտիմէսինի շու կէօնէ
 ալաճագ տըր : “ Էնիւզ միւնէվվէր Վուլլոն քէնտի
 ,, սարը սալարըն էօրկիւսիւնիւ բույի զէմինէ եայմըշ ,
 ,, վէ ուֆաճըգ գուշլար խուպ ալազլարըլա կիւզէլ
 ,, վէ ալ ընկ սասահըն քէնտի խատիս գօճասընըն
 ,, եաթազընտան չըգըպ Սանշ այալէթի իւֆիւքիւ
 ,, շահնիշինինտէն քէնտինի կէօտտէրմէյէ կէլմէսինի
 ,, սէլամլամագտա իքէն՝ կէվշէք բահաթլըղա վէ եա
 ,, թագ եուճուշագլըղընա տիւշման օլան մէշհուր
 ,, տօն Վիշեօգ քափալիէր քէնտի բուսնանգէ նամ ալէա
 ,, աթընա պինիպ Սանտիէլին էսրի վէ նամտար օվա
 ,, սընա տաթիլ օլտու : ” Այագա քէնտիսի տէ օլանտէ
 օ մահալտէ պուլունտու . վէ տէրիտի , մութլուլու

Երբևայր վէ սաստեթլի վագըթլար . քի պագըը իւս-
թիւնէ շուշմադա վէ մէրմէր իւղէրինէ գագըլմագա
լայըգ աղիմ վէ էմսալսըգ վէ պէնիմ շէրէֆիմէ պիր
էսէր վէ սոնրատան տիւնծայէ կէլէճէքլէքէ էմսալ
օլաճագ հարէքէթլէրիմի կէօրմէյէ նայիլ օլաճագ :
Յաճու . սիհիրպագ . հէր քիմ իսէն , քի պու աճայիպ
վէ սահիհ հիքեայէ Եագմագ պախթընա էրէճէք սին ,
սանա րէճա էտէրիմ . պէնիմ ճէմի հարէքէթլէրիմտէ
սատըգ վէ տայիմի Եօլտաշըմ օլան բօսինանդէմին տա-
խի գուզվէթինի վէ շէվիքլիյինի նագլ էթմէյէ ու-
նութմայասըն : Պու քէլամը պըրպագ պիտէր պիր
քէլամա սըշար . վէ սահիհ պիր աշըգ կիպի տէր .
Եաճու Եիւնէն սուլգան . գուլուն օլան գալպիմին
պէնի հուզուրունտան իտրաճ էթտիյինտէ վէ սէ-
նին կիւզէլ ճէմայինէ պիր տախի կէօրիւնմէմի սըգը
սըգրյա Եասագ էթմէնտէ պէօյիւք պիր հագսըզլըգ
էթտին : Յաճու պէնիմ ճէմի հէյալաթըմա հիւքմ էտէն
մէշհուր հանըմըմ , սանա օլան աշըգմ պանա նէ-
գըտար սըգլէթ վէ սէրէնճամ վէրիյօր ուսա տէր խա-
ղըր իյլէ :

Պունլարը պէօյլէ սէօյլէյէրէք վէ պու վէ պունա
պէնդէր պէնդէմէդ պին թիւրլիւ թէֆէքքիւրէ տալա-
րագ Եօլունա տէգամ էթմէքտէ՝ օգուտուղու քի-
թապլարըն գուլլանաըղը իսթիլլահա էլինտէն կէլ-
տիյի գատար պէնդէթմէյէ մէշղուլ , քէնտի կիւզէլ
հէյալլարընա օլ տէրէճէ տալմըշըտը , քի կիւճէ-
շին հայլը Եիւքսէթլիշ օլտուղունուն հալիա ֆէրրին-
տէ տէյիլ իտի : Պիւնէշին շափըը իսէ քսֆասընա
վուրուպ՝ հէման սըճագլըղըյլա պէյնինի էրիթմէյէ
գատար շիտտէթլի իտի , էկէր պունտա տա ճիւզի պէյն
գալմըշ օլայըտը : () Լ կիւն ախշամատագ նագլէ շա-
յան պիր շէյ գուհր էթմէտիկինտէն , շիւն քէնտի

բազու սունուն գու՛վէթինի տէնեմէկէ բէք արդու-
սու վար ըտը , ումուտ քէսիբլիյինէ տիւշտիւ : Ա՛խ-
շամ իւստիւ՝ քէնտի վէ պէյկիրի աճըլգտան պայըլմա
րաստէսինէ կէլմիշէր , վէ օլ տէրէճէ եօրուլմուշլար՝
քի տուրամայօրլար ըտը : Պա արա Տօն՝ Վիշեօդ տէօրդ
թարաֆընա պագարագ՝ պիր գալէ եախուտ պիր քէօյ-
լիւ խանէսի կէօրեմէտի իսէտէ՝ եօլունուն իւստիւն-
տէ պիր լօգանտա կէօրմէսի՝ քէնտինի սաճիլի սէլա-
մէթէ չըգարաճագ պիր Լըլտըզ կէօրմիւշ գաստար օլ-
տու :

Եօրկունլուղունա պագմայըպ աթընը սիւրտիւ ,
վէ կիւն պաթաճաղը վագըթլար ըտը քի լօգանտայա
եթիշտի : Բաստ կէլէ օլարագ՝ լօգանտանըն գախու-
սունտա իքի քիշի կէօրտիւ նիսվան թաիֆէսինտէն ,
Կայըլըղը գօլայ թապիր օլունուր թագըմտան՝ քի
գագըրլարըլա Սիվիլեայա կիթմէքտէ օլուպ օլ կէ-
ճէ օ մաճալէ գօնագ էթմիշէրիտի : Ա՛է չիւնքի պի-
ղիմ պաիդ արար կէզկինճինին ագլը ֆիքրի՝ ոօման-
լարըն հէյալաթըլա սօլմուշուտու , լօգանտայը կէօր-
մէսինտէ քէնտինէ էօյլէ կէլաթ քի պիր գալէ տիր ,
տէօրտ գուլէսի վէ էթրաֆընտա խանտէյի վէ էյրէթի
քէօրրիւսիւ վար . վէ հէր նէ քի ոօման քիթապլա-
րընտա գալէլէր հագգընտա եաղըլմըշ ըսա՝ ճիւմլէ-
սի օնտա մէվճուտ զանն էտէրիտի : Պու նէվղու-
հուր գալէտէն պիր գաշատըմ ուզագ՝ տուրուպ պէք-
լէրիտի քի գալէնին եօգարըսընտան ճիւճէնին պի-
րիսի՝ պիր քավալիէր միսաֆիր կէլմիշ օլտուղունու
տիւտիյիւնիւ չալմաղըլա խապէր վէրսին : Ա՛նճագ
ճիւճէնին կէճիքմէսինի կէօրերէք , չիւն րօսինանդէ
տաթի պիր ան էվվէլ աթըրընա կիրմէյէ դայէթ ար-
գուքէշ կէօրիւնիւրիւտիւ , իլէրի սիւրիւպ գարու-
նուն էօնիւնտէ վարտըգտա պալատէ գիքր օլունան

իքի ավրէտի կէօրիւպ՝ հազա արմաղիչիւն գաթէ գտ-
 փըսընա շըգմըշ իքի պէօյիւք հանըմ տըրլար զանն
 էթտի : Թնէսատառուֆէն օ արալըգ օլ ճիվարտա տօ-
 մուզ կիւթմէքտէ օլան պիր չօպան օրայա կէլիպ՝ տօ-
 մուզլարընը թօրլամագ իչիւն տիւտիւյիւնիւ իքի իւչ
 տէֆա չալտըգտտ՝ Տօն Վիշեօգ զանն էթտի քի միստ-
 ֆիր կէլտիյիւնի խապէր վէրմէյէ թային օլան ճիւճէ
 օ՛ տուր : Թնպիր օլունմասը միւշքիւլ սէվինճիլէ
 գարույա վէ մէզքիւրէ ավրէտլէրէ եագըն կիգտի ,
 օնլարտա՝ պու բիւրսիւհաճ քիմսէյի էլինտէ գօծաման
 գալգանը վէ մըզրաղըյա կէօրտիւքլէրինտէ էօտլէրի
 գօփար կիպի լօգանտանըն իչէրիսինէ կիրմէյէ աճէլէ
 էթմէքտէ իտիլէր , Ընճագ Տօն Վիշեօգ , քի պաշը-
 նա գօտուղու մուզազա պաշըղըն աննըլըղը եիւ-
 ղիւնիւ գարաթմըշըաը , պունլարըն գաշըլարըն-
 տան գօրգուլարընը Փեհմ էտէրէք աննըլըղը եօ-
 գարը գալտըրըպ եիւզիւնիւ աչտը , վէ քիպարանէ
 վէ ահէստէ թէլաֆֆուգուլա տէտի . գաշմայըն հա-
 նըմլար . գօրգաճագ պիր շէյ եօգ տուր , Վազալիէր
 սընըֆընտան օլմամ ճիհէթիյլէ քիմսէյի ինճիթմէյէ
 բուխտաթըմ եօգ տուր . իլլա սիզին կիպի կիւզէլ վէ
 էհլի ըրդ հանըմլարը , Վարըլար տուրուպ՝ վէ կէզ-
 կինճի քազալիէրին աճայիպ էշքեալինի սէյր էտէրէք
 թաճիւպ էտէրլէրիտի : Պէնա եափըլմըշ էաքի պաշ-
 լըղը եիւզիւնիւն եարըսընը անճագ էօրթէ պիլիյօր-
 ուտու . անճագ քէնտիլէրինէ հանըմ տէտիյիւնի
 իթտիքլէրինտէ , քի օլ անէ տէք քիմսէնին ազ-
 ղընտան քէնտիլէրի իչիւն էօյլէ պիր շէյ իչիթ-
 տիքլէրի եօղ ուտու , կիւլմէլէրինի զապթ էտէ-
 մէտիլէր : Տօն Վիշեօգուն կիւճիւնէ կիթտի . սէ-
 պէպինի աննայամատը . վէ տէտի . հիճապ վէ էհլի
 ըրդըգ նիսվան թայիֆէսինտէ դայէթ հագըշըր վէ օն-

լարս մտխուռն օլմուշ պիր Փազլիէթ տիր . խուսուսա
կիւզէլ օլտուզլարը հալտէ . անձնւոյ սէպէպլիք կիւլ-
մէքտէ՝ տիվանէլիյէ եագըն պիր համագաթ տըր : Հն-
նըմլար՝ պուենու սէօլէյօր ուսամ խաղընըզ գալմա-
սըն . նիհայէթ իւլ էմր՝ մերամըմ սիզէ պիր խըզմէթ-
տէ պուլունմագ տըր : Այու թարղ եէնի պիր սէօլէ-
յիշ՝ օնլարը տահաղիատէ կիւլմէյէ գըզըշտըրտը . օն-
լար կիւլտիւքճէ Տօն Քիշեօգ գըզմագտա . վէ էկէր մի-
նասիպ վագըթտա լոզանտաճը իւստէ կէլմէյէ իտի՝ ի-
շին սօնու Փէնայա վարաձաղ ըտը : Լօզանտաճը պու
եարրմ զըրդը մըզըրագըր գալգանլը աձալ աձայիպ
գաթը կէօրտիւյիւնտէ՝ մէզքիւրէ գարըլար կիպի օնուն
տա կիւլէճէյի կէլտի . լաքին գըլըզընտան պուենուն
պիր գավղա սէվէր ատամ օլտուղունու քէշֆ էտիպ քէն-
տինի գապթ էթտի . վէ լայէթ կէօստէրէրէք տէտի .
քավալիէր էֆէնտի . էկէր մերամընըզ պու կիճէ պուեն-
տա գալմագըլըզա ըսա՝ հաթագտան մատէ հէր նէ իս-
թէրիսէն պուլունուր իսթէտիյինտէն զիատէ : Տօն
Քիշեօգ պուենու գալէ միւտիւրիւ զանն էտէրէք՝ չէ-
լէպիճէ էթվարընըր կէօրիւպ տէտի . միւտիւր էֆէնտի ,
պէն փէք ազ շէյէ տէ զանաթ էտէրիմ . գարիֆ իմ
տէյի կէզմէմ . վէ նաօլ քի կէօրիւյօրսուն՝ քէնտիմէ
սիւս վէրմիշտէ տէյիլ իմ . պէնիմ ձէմի սիւսիւմ վէ
էթպիմ՝ պէնիմ սիլահլարըմ տըրլար . վէ պէնիմ ըա-
հաթըմ՝ ձէնկ վէ տիւշմէն իլէ տալշմագ տըր :
Լօզանտաճը՝ Տօն Քիշեօգուն քէնտինէ նէ իշին միւ-
տիւր էֆէնտի տէտիղինիլիք ազըզ աղնամատը . լաքին
Ընտալուս հիյլէպաղլարընտան Ան Լուգար դըլը-
լարընտան օլարագ՝ զէնաթմա մէշհուր խըրըզլարտան
ըտը . վէ Փիթնէլիքտէ վէ զիանքեարըզտա՝ մէքթէպ
չօճուզլարընտան ետխուս սարայտարլարտան աշաղը
գալմագ օլմասըյլա ձէվապ վէրիպ տէտի . պու հիսապ-

տա՛ քաղաքիէր էֆէնտի , սիգ հազրէթինիդ իչիւն չըպ-
 յագ տէօշէմէլէրտէ եռումուշագ եաթագ եերինի թու-
 թաճագ . վէ պանա էօյլէ կէօրիւնիւր քի պէքծիլէր կի-
 պի ույգունուզ տախի ազ տըր : Աշայլէ օլտուղու հալ-
 տէ պարկիրինիդտէն տախի էնէ պիլիրտինիդ . վէ շուն-
 տան էմին օլասընըզ քի՛ ույումայաճագ տէյիլ պիր
 կիճէ , իլլա թէքքմիլ պիր սէնէ տախի պունտա պուլա-
 պիլիրտինիդ : Այունու սէօյլէյիպ կիթտի Տօն Վիշեօ-
 գուն իւշէնկիտինի դուղտու . օլ տախի հայլը զահ-
 մէթ իլէ ադտան էնտի . չիւն ախշամըն սաաթ տօգու-
 գու (կէճէնին սաաթ իւշիւ) իտի քի սապահտան պերի
 աղզընա պիր շէյ գօմամըշ ըտը :

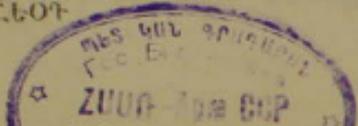
Վաղաքիէր լօգանտաճըյա բէճա էթտի քի ուշագ-
 լարընա թէնպիհ էթտի . պարկիրինէ էյի պագսընլար ,
 վէ եէմին էյլէտի քի տիւնեա իւղէրինտէ օթ եէյէն
 հայվան լարըն իշինտէ պունտան էյիտի պուլունմազ : Լօ-
 գանտաճը պարկիրէ տըգգաթ ըլա պագըպ աննտաք քի
 Տօն Վիշեօգուն մէտհ էթտիյի գըտար տէյիլ , օնուն
 եարըսը գըտար տախի մէտհ էտէճէք հալեօգ օլ հայ-
 վանտա : Հայվանը ախըրա չէքտիքտէն սօնրա քաղաքի-
 էրին տախի իստէյէճէյինի աննամաղա կէլտիքտէ կէօր-
 տիւ քի մէզքիւրէ գարըլար պունուն իւղէրինտէ սի-
 լահլարընը վէ զըրգընը ալմաղա մէշղուլ ուտուլար .
 զիրա Տօն Վիշեօգ օնլար ըլա պարըշմըշ ըտը : Օւըր-
 գընը վէ ֆիսթաննէլլասընը չըյաըտըգտան սօնրա՛ պօ-
 յունլուղունու վէ պաշըղընը չըգարմաղա հայլըճա
 զահմէթ չէքմէքտէ իտիլէր , քի եէշիլ բօրտէլայըլա
 պաղլանմըշ ըտը . վէ չէօղէմէտիքլէրի իչին քէսէճէք
 օլտուլարըսա տա՛ քէնտիսի ասլա գայըլ օլմաղ ըտը :
 Այունուն իչիւն օլ կէճէ սապահտագ պաշըղը պաշ-
 տա գալմաղա մէճպուր օլուպ՛ օլ հիյէթտէ զայէթ
 թուհաֆ վէ տիւնեատէ միսլի կէօրիւլմէմիշ պիր գը-

յաֆէթտէ գալտը: Այլ չիւնքի սիւահալարը իւզերինտէն
 ալան գարըլարը ասըլգատէկեան վէ դայէթ միւթէ պէր
 վէ պու գալէնին հանըմլարը պէլլիլէմիշ խտի, աշը-
 քեանէ էթվար քլա տէտի. զանն էտէրիմ քի քէնտի
 խանէսինտէն տիշարը՝ պէոյլէ հանըմ խըզմէթի կէօրմէ-
 յէ նայիլ օլմուշ՝ Տօն Վիշեօղտան պաշգա քիմսէ եօզ
 տուր, քի հանըմլար քէնտինէ՝ վէ սուլթանլար պար-
 կիրինէ մուգայէտ օլալէր: Եւն Ռօսինանդէ. կիւզէլ
 հանըմլարըմ. պէնիմ պարկիրիմին խամի պու տուր.
 պէնիմ խամիմէտէ Տօն Վիշեօղ Մանչիալը տէմիշլէր.
 պու պիր մէշտուր խըզմէթ իլէ սիզէ եարար պիր շէՅ
 վասէթասըլա սիզէ թասվիյէ էթմէյէ լայըգ օլմա-
 տըգճա սէօյլէմէք իսթմէմէզ խտիմ: Ընճադ Լանսըլօ-
 նուն էսքի ոսմանը պու արատա խթթըրմա կէլմէսի մի-
 նասիպէթիյլէ՝ վագթթընտան էվվէլ պէնիմ քիմ օլտու-
 դումու պիլտինիզ. լաքին վագթթթ օլաճագ քի՝ պանա
 էմր էթմէնիզ իլէ բայէթինիզէ լայըգ օլաճաղըմ.
 վէ սիզէ աղնատաճաղըմ քի իթասթթըմ քլա վէ բա-
 զումուն գուվվէթիյլէ սիզէ չաքէրանէ ուպուտիյէ-
 թիմի իզհար էթմէք արզումուն քէմալինէ էրէճէյիմ:
 Պու գարըլարըն գուլաղը պու կիպի իսթիլլահա ալըշ-
 մըշ օլմատըղընտան հիշ պիր շէՅ աննայամատըլար.
 օնուն իշիւն ճէվապ տախիվէրմէյէրէք՝ եէյէճէք պիր
 շէՅ իսդէմէզ մի սին տէյի սիւալ էթտիլէր: Տօն Վի-
 շեօղ տէտի. չօգ էյի օլուր. վէ փէք տէ մինասիպ
 վագթթընտատըր: Պախըղընտան օլ կիւն ճիւմաս ըտը-
 վէ լօգանտանըն իշինտէ՝ Սպանեանըն պաղը մահալ-
 լէրինտէ քրուհու-գլա տէմէյիլէ մալիւմ պիր ճինս գու-
 բու պալըգտան պաշգա եէյէճէք եօղ ուտու: Պալը-
 ղըն սպանեօլճա խամ՝ ուֆագ ալապալըղը տէմէք օլուպ՝
 Տօն Վիշեօղ պարպօնիա զանն էտիպ տէտի. ուֆագ
 թէքիր պալըղը տախի օլսա՝ չօգ օլտուդու հալտէ պար-

դոնիա եկրինէ թուժար. զիրա հիսարգէտէրէք՝ տայմա
գըրգ փարա՝ պիր զուրուշ տէմէք օլուր . պէլքի տէ թե-
քիր պալըղը գուզու էթինէ՝ վէ պարպօնիա գօյուն է-
թինէ պէնզէր . վէ գուզու էթի՝ գօյուն էթինտէն
նաղիք տիր :

Աշէմէ յինի սէրինտէ եէսին տէ յի սուֆրայը լօգան-
տանըն գարուսունտա գօտուլար . լօգանտանը օ գու-
րու պալըգտան պիր բարչա կէթիրտի . քի հէմէն է յի
րիշմիշ տէ յիլ իտի . հէմ գուզու պիպէոնի լայըգընճա
օլմամըշ ըտը . Աշէմէսինի սէ յր էտէն կիւլմէտէն պա-
յըլըր ըտը . չիւնքիւն պալըղը չըգարամամըշ օլտու-
ղունտան , սիլահլարընը տախի գօլունու թու թմուշ
օլմաղըլա լօգմայը աղընա եէթիշտիրէմէգ իտի . պու-
գարըլարըն պիրինէ գալտը օնա եէմէք եէտիրմէք իըզ-
մէթի . Այի իշտահ ըլա եէտի . լտքին շարապ գատե-
հինի աղընա կէօթիւրմէյէ հիւնէր իտէր իտի . օ-
նուն իչիւն քաժալիէր տախի շարապսըզ օլ տիշամը
կէչիւրմէյէ գանաամ էթտի . լաքին եէմէք եէտիրէն
գարը ագըլ էտիպ պիր ուզունճա գամըշ պուլտու , պիր
ուճունու քաժալիէրին աղընավէրտի , օ պիր ուճուն-
տան տախի շարապը տօլտուրարագ՝ քաժալիէրի իչկիտէն
մահրում պրագմատը : Ասըլգատեմիզ պունլարըն հէի-
սինէ թէհամմիւլ էտէր իտի . վէ պու սըզընաըլարը
քէտտիրիպ պալըղընը չըգարարագ բահամ էթմէքտէն
էյի սայար ըտը : Պու արալըգ նահէհան լօգանտայա
պիր գագանճը կէլիպ իչէրի կիրմէքսիզին պիր գաշ տէ-
ֆա տիւտիւկ իւֆիւրտի : Պու թուհաֆ թէսատուֆ
ուլա Տօն Վիշեօդ՝ պուրատը պիր մէշհուր գալէ օլ-
տուղու զաննընը պիւթիւն պիւթիւնէ թաստիք էթմիշ
պուլունտու : Այլէ կէլտի քի թամաը արասընտա
քէտտինէ բայէթէն մուզիքա թէրթիպ օլունմուշ . գու-
րու պալըգ նէֆիս պարպօնեա կիպի , վէ սիյահ գու-

37143-66

բու էքմէք՝ թաղէ Փրանճէլա վէ տխար տխար կէզիճի
 գարըլար՝ ասըլ զատէ հանըմըլար կիպի . վէ գատիմի
 դաննընըն մուղայիլի օլարագ՝ էվվէլինտէն գալէ միւ-
 տիրի թահմին էթտիլի լօգանտաճը՝ ասըլ զալէնին սա-
 հիպի կիպի կէօրիւնմէյէ պաշլատըլար : Պու միւլհա-
 զալար ըլա քէնտինին իլք համլէսինտէն զիյատէսիյլէ
 խօշնուտ օլուպ՝ սօնրատան վուգու օլաճագլարատա ու-
 զուրլու նիշան ատտ էտէր իտի : Պիր շէյ քէնտինէ
 էնտիշէ վէրիր իտի . օ՛ քի տահա քավալիէրլիք անմա-
 մըշ ըտը՝ զիրա օ՛ հալտէ հիշ պիր շէյ ետիամայաճաղ
 ըտը :

ՊԵՊ . 3 .

Տօն քիշեօգուէն լօգանտաճրտան քավալիէրլէք
 ալմասընըն թուհաֆ թէրթիպի :

Պիղիմ պախդ կիւզար՝ մէղքիւր էնտիշէսինտէն դա-
 յէթ թէլաշտէ օլուպ թաամը գըսա էթտի . վէ պիր-
 տէն պիրէ սուֆրատան դալգըպ լօգանտաճըյը շէքտի
 ախըրա կէօթիւրաիւ վէ գարույու գարայըպ քէնտիտի
 օնուէն այաղընա գարանտը , վէ քէնտինի ալտըրմագ
 մէրքէզինտէ օնա տէտի . իյիտ քավալիէրիմ՝ սէնտէն
 պիր միւրվէթ իսթէյէճէյիմ . վէ օնու հագրէթինիզ
 պանա իհսան էթմէտիքճէ պունտան գալգամայաճաղըմ .
 Ա՛է պու իսթէյէճէյիմ միւրվէթ եալընըզ սանա շէ-
 րէֆ տէյիլ , իլլա պիւթիւն տիւնեայէ միւֆիտ պիր
 շէյ օլաճագ տըր :

Լօգանտաճը պուէնուէն պէօյլէ քէնտի այաղընա գա-
 բանտըղընը վէ պու միսիլիւ սէօզլէր սէօյլէտիյինի
 կէօրիւպ իշիթտիբտէ թաճիւպտէ գալըր . էտէճէյինի

վէ սէօյլէ յէճէ յինի պիլմէ յերէք իւզիւնէ պագար : վէ
 Եօգարը դալտըրմադա չալըչըր րաը . լաքին մադլոււ
 պոււնու իճրա էթմէ յէսէօզ վէրմէտիքճէ այադադալ-
 տըրմասը միմքինսիզ օլտու : Տօն Վիշեօզ ճէվապ էթ-
 տի . պէն տախի սիզին չէլէպիլի յինիգտէն պոււնու մէ-
 մուլ էտեր իտիմ . սէնտէն մաթլուպ էթտի յիմ վէ սէ-
 նին տախի լուժֆէն իհսանընը թմհուտ էթտի յին
 քերէմ շու օլաճագ , քի Եարըն սապահըլան էրքէն
 Եէրլէր ազըրըր ազըրմաղ՝ պանա քալալիէրլիք րիւթ-
 պէսինի վէրիպ սիլահ չարըմը գուշանտըրասըն . վէ պու
 կէճէ տէ՝ սէնին գալէնին քիլիսէսինտէ՝ սիլահ գուշան-
 մա իլիւն թախսիս օլան տուալա մէշղուլ օլուպ ույ-
 գուսուզ սապահ լամադա րուխսաթ վէրէսին , քի չօգ-
 տան պերիարզու էթտի յիմ պու ալիա րութպէ յէ լա-
 յըդ օլալըմ . վէ օնտան սօնրա Փիւթուհաթմա վէսիւ-
 լէ օլաճագ վազուաթլար արքազընա պիւթիւն տիւն-
 Եայը տօլաշայըմ . մադլոււլարա իմտատ էտիպ զալըմ-
 լարըն հագգընտան կէլէ յիմ : նասըլ քի պէնիմ պու-
 լուստուղուսմ կէզկինճի քալալիէրլիք նիգամընճա իճապ
 էտեր : Պալեաստէ զիքր էթտիղիմիզ կիպի՝ լօգանտաճը
 շէլթան ստամ րտը , վէ միսաֆիրինին գաչըգ օլտու-
 զոււնու պիրազ սէզմիշ իտի . պու լագըրտըլարընտան՝
 թահսինի թաստիք օլոււստու . վէ կիւլէճէք պիր շէյ
 թէտարիք էթմէք իլիւն օնուն խաթըրընը խօշ էթմէ-
 յէ սէօզ վէրտի . Տէտի . պէն սէնին Փիքրինի անամըչ
 րտըմ . վէ սէնտէ պուրայա տօղրուլուպ կէլտի յինէ
 չօք էյի էթտին . վէ քալալիէրլիք մէշհուր մէսնէ-
 տինէ չօգ լայըլը պիր գաթ օլտուզոււնու Եիւզիւն-
 տէն թանըրմ : Պէն տախի կէնճիլի յիմտէ պու Եօլա սիւ-
 լիւք էթմիլիմ . տիւնեանըն չօգ թարաֆլարընը քէլէ-
 փիր գօլլամագ իլիւն կէզմիլիմ , վէ իլպանիանըն հիշ
 պիր սէմթի Եօգ տուր քի էլիմին հաֆիֆիլի յինին վէ

այադըմըն չափըզլըղընըն թէճըրիւ պէտինի էթմէմիշ
 օլսուն : Յիլ վագա էլինտէն կէլտիյի քէօթիւլիւյիւ
 էթմիշ իտի, տուլ գարըլարը թաղեիք էտէրէք, կէնձ
 գըղլարը պաշտան չըգարարագ, ահմագլարը ալտատա-
 րագ : շեյլէ քի Սպանիանըն հէր շէհրինին մահքէ-
 մէլէրինտէ գայտը վար ըտը, վէ նիհայէթ՝ կէլտիմ
 պու գալէյէ սըղընտըմ տէտի. պունտա պիր ազ պե-
 նիմ պիր ազ տտի սայրըլարըն իրատընտան կէշինիյօ-
 րում, կէզկինձի քավալիէրլէրի հէր հանկը ձինստէն
 վէ հանկը «ընըֆտան օլսա գապուլ էտէյօրում, վէ
 պու տա՝ եալընըզ օնլարա օլան մուհապպէթիմ իշիւն
 վէ վարիտէթիմտէն օնլարըտա հիսսէմէնտ էթմէմի՝
 տիւնեատէ օնլարըն էթտիյի ամէլլէրինէ միւքեա-
 ֆաթ սայարըմ : Լ՞նձագ՝ տէտի, պու գալէմիզտէ քի-
 լիսէմիզ եօգտուր քի սապահքի ալաձաղըն թիւթպէյէ
 լայըզ օլմագ իշիւն թախտիս օլունան տուվալարը օն-
 տա իճրա էտիպ կէճէյի ույգուսուզ սապահլայտըն .
 եէնի պիր թանէ եատըրմագ իշիւն էսքիսինի եըզ-
 տըրտըմ . լաքին պունու տա պիլիրիմ քի հինի հաճէթ-
 տէ պու տուվալար նէրէտէ օլսա օլապիլիթ . սէն տէ
 պու կէճէ գալէնին ալլուսունտա տօլաշըվէր տէտի,
 քի մախսուս պէյլէ շէյլէր իշիւն եափըլմըշ կիպի
 տիր, վէ եարըն սապահ էրքէն՝ թէշրիֆաթը իճրա
 էտէրիզ : շէյլէ քի՝ պէշ ալթը սասթըն իշինտէ՝
 տիւնեատա պուլունան էն ալեա քավալիէրէ տէնկ
 կէլէճէք պիր քավալիէր օլուրսուն : Քարան վաթմը՝
 տէտի լօգանտաձը, մէզքիւր քէլամլարըն խիթամըն-
 տա : Տօն Վիշեօզ ճէվապ վէրտի, փարաձը . պիր
 ազճէմ պիլէ եօգ, վէ հիշ պիր քիթապտա՝ հիշ պիր
 կէզկինձի քավալիէր իշիւն բաստ կէլմէմիշ իմ քի
 իւզէրինտէ փարա թաշըսըն : լօգանտաձը տէտի .
 պունտա եանլըշր՝ վար՝ զիրա պէյլէ շէյլէր քէն-

տիլիլինտէն աննաշըլըր մատտէլէր օլտուղու իշիւն
 քիթապա եաղըլմաղա հաճէթ եօգ տուր . քիթօենին
 խաթրընա կէլիր շէյ տէյիլ խոթի քի քաժալիէրլէր
 պիր եէրէ կիտէճէք օլտուգլարընտա բարասըզ , վէ
 կէօմլէքլէրի քիրլէնտիլինտէ տէյիշտիրմէք եէտէք
 կէօմլէք ալմապսըզըն եօլա չըգարլար . օնուն իշիւն
 ասլա շիւպճէն օլմասըն քի՝ օ քիթապլարտա հիքեայէ-
 լէրինի օգուտուղուն նէ գըտար կէզկինճի քաժալիէր
 վար ըսա՝ ճիւմլէտի տէ իզթիզասընտա թէտարիքլի
 պուլունմազ իշիւն քէսէլէրի տօլու օլուրուտու .
 շամաշըրլարը , վէ եարալանտըգլարընտա եանլարընտա
 հազըր պուլունմազ իշիւն պիր գութու տախի մէլ-
 ճէմլէրի օլուր ուտու . Պէօյիւք քաժկալարտա վէ
 օրմանլար վէ շէօլլէր արասընտա պուլունտուգտա
 էյի աննայաճագսըն քի եարալանտըղընտա հէր վա-
 գըթ եարանը սարաճագ ճէոռաճ հաղըր պուլունմազ .
 վէ սէնին պուլունտուղուն մահալտէն պիր ճէոռաճ
 կէշինճէյտէք եարան պին քէրէ չիւրիւմիւշ վէ
 քանկրէնայա եիւզ դուգմուշ օլուր . մէկէր պիր սի-
 հիրպազ տօստուն օլա քի , պիր գըզ եախուտ պիր
 ճիւճէ էլինէ պիր շիշէ սու վէրիպ վէ պուլուտլար
 եիւզէրինէ պինտիրիպ սանա կէօնտէրէ : Պու սույ-
 ուն հասսէսի օտուր քի՝ պունուն պիր տամլասը
 եարալընըն տիլինին ուճունա տօգունուր տօգունմաղ՝
 անի վահիտտէ օլ տէրէճէ տիրիլիր սըճճէթ պուլուր
 քի եարալանան օլ տտամ օլտուղու տախի պէլլի օլ-
 մաղ : Ընճագ չիւնքի պունուն տա վուգու պուլաճա-
 ղընա սաղլամ էմիթէթ օլունմաղ , քաժալիէրլէր
 տայմա քէնտի սիլիհտարլարընա թէնպիճ էտէրլէր
 քի պէրապէրլէրինճէ ագճէ վէ մէլճէմ վէ Ֆիթիլ
 վէ պունլար կիպի սայրը լաղըմ՝ օլաճագ շէյլէրի ալ-
 մաղա ունութմասընլար : Պաղէն օլուր քի քաժալիէ-

րին սիւիհատարը օլմագ՝ անձագ պու նատիրաթտան
տըր . օ՛ հալտե քաղալիէր քէնտիսի պունլարը թե-
տարիք ետիպ վէ պիր շանթէ իշինէ գօյուպ աթընըն
թէրքրիսինէ էօյլէ պիր եօլտա պաղլար քի քիմսէ կե-
րեմէղ . զէրէ՝ տողրուսունու սեօյլէյիմ . շանթա թա-
շըմագ պիր քաղալիէրէ այլպ շէյ տիր . վէ եալընըզ
պու տետիյիմ հալտե վագը օլուպ՝ պաշքա վագթ
ճիւմլէսի շանթա թաշըմագտան սագընըրլար . Պու-
նուն իշին սանա նատիհատ վէրիյիմ . վէ շիւնքի
քաղալիէրլիք ընթացեսինի պէնտէն ալման միւսսի-
պէթիլէ պէնիմ եվլատըմ սայլըրսըն , էմրու թէն-
պիհ էտերիթ քի ալա վարասըզ վէ թէտարիքսիզ եօլա
շըզմպասըն . վէ պունուն խայրընը տա ումմատըրն
վագթ կէօրիւրօիւն՝

Տօն Վիշեօզ թէնպիհինի տիյնէմէյէ սեօզ վէրտի .
վէ սիւահ գուշանմա տուվալարընը էթմէք թէտա-
րիքինտէ օլտու քի իճրասը՝ լօգանտանըն իթիսալին-
տե կէնիշէ իւտիւ աշըզ պիր ալլուտա օլմագ
ըտը՝ Ղիւմլէ սիւահլարընը թօրլայրպ գույունուն
եանընտա թէքնէնին իշինէ գօտու . զալգանընը գօ-
լունա կէշիրտի . մըզրագընը էլինէ ալտը . պաշլա-
տը միւթէքէգպիրանէ վէ պիր խաշ հալտե թէքնէնին
էթրաթընը տօլաշմագա . Պու թալիմի պաշլատըզըն-
տա կէճէ իտի . վէ լօգանտաճը պունուն զէգքիթի
շըգօրմագ նիյէթիլէ՝ լօգանտասընտան պուլունան-
լարըն ճիւմլէսինէ պունուն տիվանէլիյինի նագլ
էթտի , կէճէ ույգուսուզ սագասլամագ՝ քի քաղա-
լիէրլէր ատէթինճէ սիւահ հըսիտու թապիր օլունուր՝
նէ տեմէք օլտուղունու , վէ տօն Վիշեօզուն քաղա-
լիէր ընթացեսի ալմագա նէ տերէճէ միւշթագ օլտու-
ղունու աննաթտը . Պունլար պէօյլէ պիր եէնի շէ-
շիտ տիվանէլիյէ թաճիւպ շէքիպ՝ օնլար տաթի զէվ-

քինի չըզարմագ իսթետիւեր . վէ ուզագտան սէյր
 էտերէք կեօրիւրէր քի տօն Վիշեօդ պագը աղըր վէ
 ահէստէ եօրիւրիւ իլէ թէքնէնին էթրաթընտա վօլ-
 դա վուրուր կէզէր , պագը տա մըզրագընա տայանըր
 տուրուր վէ կեօզիւնիւ գէքնէնին իւստիւնէ տիքեր
 սիլահլարա պագար : Պու հալտէ կեօք եիւզիւ
 ըչըմաղա պաշլատը . մահիթապ էօյլէ բար-
 լագ չըգտը քի քաղալիէրին հէր պիք հարե-
 քէթի վէ ֆիիլաթը միւսարրահ կեօրիւնիւր օլտու :
 () արալըգ լօգանտտաքի գաթըրճըլարըն քէյֆի
 էօյլէ իսթետի քի կիթսին գաթըրլարընա օու վէրօին .
 անձագ գաթըրլար սու իշէպիլմէք իշիւն թէքնէնին
 իշինտէն սիլահլարը չըզարմագ լագըմ կէլիւր իտի :
 Տօն Վիշեօդ պունուն կէլտիյինի կեօրիւպ մէրամընը
 ֆէհմ էթտիյինտէ եիւքսէք սես իլէ ահքեամանէ տէ-
 տի . եա՛հու . ճէսուր գաղալիէր , հէր քիմ իսէն ,
 քի ճիհանտա գըլըմ գուշանանլարըն քեաֆֆէսինտէն
 շէճաթըլըսընըն սիլահլարընա եագլաշմապ ճէսարեթ
 էտէեօրսուն , էտէճէյինի էյի տիւշիւն , օլմայա քի սի-
 լահլարա էլ տօգանտըրասըն եօխսա՝ ճէսարեթինէ
 գազէպ օլարագ՝ ճանսըգ թէնին գալըր օրտտա :
 Սայկըսըգ գաթըրճը՝ տօն Վիշեօթուն թէհտիտինէ
 գուլագ վէրմէտի . կիթտի . վէ լագըրաըլարընը ա-
 լա աննամամըշ կիպի սիլահլարը թէքնէտէն ալտըղը
 կիպի աղաճա ֆըրլաթտը :

() Լ անտէ տօն Վիշեօթ կեօզլէրինի եօգարը կէօյէ
 գալտըրըպ վէ ֆիքրինի քէնտի մաշուքէսինէ աօզրուլ-
 տուպ հայգըրարագ տէտի . եա՛ հանըմ , գուլունա
 թէսատուֆ էտէն պու իլք ֆըրսաթտէ պանա եար-
 տըմ էյլէ վէ պու վուգուաթտէ հիմայէնի պէնտէն
 էսիւրկէմէ : Պունու սէօյլէյիպ գալգանը գօլունտան
 չըզարտը . վէ մըզրագընը իքի էլիյլէ թութուպ ձե-

սարկեթի գաթըրըճընըն գաթասընա էոյլէ պիր վուր-
 սու , քի եերէ սերբիլտի , վէ էոյլէ ֆէնա հալտէ՝
 քի պիր տահա վուրսա առամճըրըն իշի պիթմիշ իտի :
 Տան Վիշեօդ պու իլբ գահրամանլըրընը իճրա էթ-
 տիրտէն սունրա սիլահալարը տէվշիրտի , թէբրար թէբ-
 նէնին իշինէ գատու վէ էվլէլթի կիպի վուրա
 վուրմաղա պաշլատը : Այիր ազ վագըթմասն սան-
 րա , տահա էվլէլթի գաթըրըճընըն ագլը պաշլընա
 կէլմէպտէն ; վէ սերբիլիպ տիւշտիւյու եերտէն գալգ-
 մաղտան , պիր ախէր գագըրըճը օլան վուգուաթ-
 տան խապէրի օլմայարագ , օլ տախի գաթըրլա-
 րընը սուլամագ ֆիրբինէ դահիպ օլտու , վէ թէբ-
 նէյի պոշաղմաշ իշին օրտաքի սիլահալարը ալըպ չը-
 գարաճաղը ախտէ տոն Վիշեօդ պուսու կէօրտիւյու
 պիրլէ աուլա սէս չըգարմատան վէ քիմսէնին իմա-
 տընա միւրաճաթմ էթմէբսիգին տէֆա գալգանը գօ-
 լուստան չըգարտը . մըգրաղը կքի էլիլէ թութուպ
 պու գագըրըճընըն գաթասընա իւշ տէօրտ տէֆա վու-
 րարագ պիր գաշ եերինտէն եարալատը : Համաթա-
 տան վէ եարալանան գագըրըճընըն հայգըրմասընտան՝
 լօգանտատա քիմնէ դալմատը . ծիւմլէսի օրայա սէյ-
 իրատիլէր . վէ Տան Վիշեօդ պուսուլարըն կէլիշինի
 կէօրիւնճէ գալգանընը գօլուսա կէշիրտի . գըլըճընը
 չէքտի . վէ տէտի . եա կիւղէլիբ սուլգանը , եա
 գալպիմին գուվլէթ ու գուտրէթի՝ իշպու ագիմ վէ
 միւհիբ վուգուաթտէ գաթը վալեանըրըն չէշմի մուա-
 վէնէթ ու հիմայէնիգին նագարընը պուսպտի չսքե-
 լինիգ քալալիէրէ չէփրմէնին գէմանի խայըր նիշանը
 աըր : Պու նիտայը էտինճէ քէնտինէ օլ տէրէճէ գուվ-
 վէթ վէ գուտրէթ տույտու , քի տիւնեատէ պուլու-
 նան ծիւմլէ գաթըրըճըլար գարըսընա չըգասլար՝ պիր
 ստըմ կերի չէրիւկճէր տէյիլ տիր :

Անձագ Եարալանանլարըն արգտասաշարը՝ քենտի
 եօլտաշլարընը եօլէ Ֆենա հալտէ կեօրիպ ինթիդամ-
 յարընը ալմատան կիթմէք օլուր իշլէրտեն տէյիլ իտի.
 Տօն Վիշեօդուէն իւզէրինէ տօլու կիպի թաշ եաղարը-
 մաղա պաշլատըլար. միմքինի մէրթէպէ էլինտէքի գալ-
 գանըլա քենտինի մուհաֆաղա էտէյօր ուտու. պու
 ձիւմլէ իլէ՝ սիլաշլարը էլտեն շըդարմամաղ իշիւն թէք-
 նէնին եանընտան տա ալրըլմաղ ըտը : Աօգանտաճը
 պէրի թարաֆտան նէ գըտար սէսի վար ըսա՝ տօգան-
 մայըն , վազ կէշին պաղըրըր ըտը . տիվանէ տիր , վէ
 Սպանիա գաթըրճըլարընըն ձիւմլէսինի գըրսա կէշիսէ
 պիր շէյ յաղըմ կէլմէզ տէր իտի . անձագ պիզիմ գահ-
 րաման օնլարըն հէփսինտեն զիտտէ պաղըրարագ՝ իւ-
 րէքսիզ վէ խայըն սընըզ տէր իտի . վէ գալէ սահա-
 պընա տաթի քէօթիւ վէ միւֆսիտ տէր իտի՝ կէզկինձի
 քավալիէրլէրէ օ միսիլիւ հարաքէթ էտէնլէրէ գօյ
 վէրտիզի իշիւն : Այկեր քավալիէրլիք թիւթպէսինի ալ-
 մըշ օլլըտըմ , ձիւմլէնիզինտէ խայըն քիմսէլէր օլ-
 տուղունուզու սիզէ աննատըր ըտըմ տէր իտի . հէփի-
 նիզտէ ալշագ ատամլար սընըզ , վէ հիշ պիրինիզ պիր
 բուլ էթմէզ սինիզ . անթըն խայընլար . եանաշըն . նէ՛
 քի էտէպիլիբսէնիզ էտին . ալաճաղընըզ գարշըլըզը վէ
 ատէպսիզլիյինիզին էճր ու ձէզասընը պէնտեն պու-
 յաճագսընըզ : Այէ պու սէօզլէրի էօլլէ պիր ահքեա-
 մանէ վէ ճասուրանէ սէօլլէյօր ուտու՝ քի իւզէրինէ
 հիւճմ էթմէք իսթէյէնլէրին իւրէրլէրինէ գօրգու կի-
 րիպ շէքիլիբլէր իտի . գաթըրճըլարըն գօրգուտու վէ
 լօգանտաճընըն պաղըրըր՝ թաշ աթմանըն սօնուսու կէ-
 թիրտիլէր . վէ Տօն Վիշեօդ եարալըլարըն գալտըրըլ-
 մասընա գոյ վէրիպ՝ քենտիսի հիշ պիր շէյ օլմամըշ
 կիպի եենիտեն սիլահ հսկուսունա տէվամ էթմէյէ
 պաշլատը :

Լօգանտաճը՝ Տօն Վիշեօղուն թուհաֆլըդարընը
 միւհազաետեբէք՝ պաշընա կէլէն օյունու պիր աղ գը-
 յագ պուլտու . վէ եագասընը էլինտէն գուրթարմագ
 իչիւն՝ ոյ նալլէթ քավալիէրլիք բութպէսինի պիր ան
 էվվէլ վէրմէսինի գարարլաշտըրտը . Պու էճիլտէն՝ օ
 չարկընլարըն հազարաթընտան էվվէլտէն հապերի
 եօղ ուտու՝ վէ օնլար տախի զագէպլէրինի պուլտուլար
 վէ հէր նէ օնտան սօնրա էտէճէք իտի իսէ տէ նաֆիլէ
 իտի . պու ճիւմլէ իլէ քավալիէրտէն եօղիւր վէ աֆլըգ
 տիլէտի . վէ քավալիէրլիք բութպէսինի վէրմէք թէշ-
 րիֆաթը՝ տուլտտան իպարէթ իտի , եանի գըլըճըն ար-
 գասըյըլա պիր եա իւչ տէֆա եէնի քավալիէր օլա-
 ճագ զաթըն արգասընա եաթոււտ էքսէսինէ վուրմագ .
 անճագ լօգանտաճը էվվէլտէն սեօյլէտիզինի Տօն Վի-
 շեօղա իխդար էթտի՝ քի գալէտէ քիլիսէ եօգ տուր .
 զիրա վագթըյըլա քիթապլարտա օգումուչ օլուպ էօյ-
 լէ իաթըրընա կէլիք իտի քի պու թէշրիֆաթ քիլիսէ-
 տէ օլուր ուտու . անճագ գըրտա տա՝ հէր նէրէտէ օ-
 լուր իսէ տէ պէյիս եօղ ուտու . վէ պունտան մատէ՝
 իգթիզա էտէն թէտարիքաթ մէվճուտ՝ վէ զիատէ իտի .
 շիւն սիլաճ հսկումունա իքի սաաթ քիֆաէթ իտե-
 րիքէն տէօրտ սաաթտան զիատէ տէվամ էթմիշ ի-
 տի : Տօն Վիշեօղուն պու թիւթպէյէ աչգը փէք չօթ
 օլտուղունտան սեօզլէրինէ գօլայ գանտը . վէ իթաա-
 թա հազըր օլտուղունու պէյան էթմէսիյլէ պերապէր
 չապուգ պիթիւրմէսինի բէճա էյլէտի . պիր տէֆա քավա-
 լիէր օլտուգտան սօնրա՝ էկէր պու կէճէ էթտիքլէրի
 կիպի պիր շէյ տահա էտէճէք օլուրլաի ըսա՝ տէտի , հէփ-
 սինի գաթլ էտէր իմ . սալթ քիմին իչիւն պունա գըյ-
 մա տէր իսէն՝ օնա տօղանմամ տէտի :

Լօգանտաճը աչըզ կեօղ պիր քիմսէ օլմասըյըլա՝
 գաթըրճըլարա վէրտիյի սամանը վէ արըսյը իշարէթ-

տի յի քիժապ րէսիմինտէ օլան քիժապընը ալմագա կիժտի . վէ մէգքիւրէ իբի գարըլար ըլան՝ պիր տէ մոմ թու թմաղիչիւն պիր չօճուգ ալար կէլտի վէ տօն Վիշնօղա էմր էժտի քի աիզ չէօքօիւն : Պատէհու տէֆժէրի աչըպ իւսթիւնէ պագարապ՝ կէօյա օնտա եագըլը պիր տուա օգույօր կիպի պիր շէյ սէօլէտի . վէ սէօլէտիքլէրինին օրժատընա կէլտիյինտէ էլլէրինիտէ աչըպ եօծարը գալտըրտը վէ տօն Վիշնօղուն էքսէսինէ պիր թօգատ էնտիրտի քի օլ տախի պաշընը էյմէյէ մէճպուր օլտու : Պատէհու գըլըճըն եաժտը թարաֆըլա արգասընա վուրտու . պունլարը էժտիյինտէ տայրմա պուրնու ալժընտան պիր շէյ մըրըլտամատա ըտը : Պունլար օլուպ պիժտիքտէն սօնրա գարըլարըն պիրինէ էմր էժտի քի գըլըճը՝ պէլինէ պաղլասըն . օլ տախի եագըլըլըլա էժտի . լաքին՝ թէշիրֆաթըն հէր պիր նուգթէսինտէ կիւլէճէյի կիպի՝ քէնտինի զապթ էժմէյէ հայլը գահմէթ շէքէր իտի . քալալիերին էժտիքլէրի գահրամանլըգլարտան էյիճէ աննամըշ ըտը քի շագա վէ զէվք գալտըրըր ատամլարտան տէյիլ տիր : Վըլըճը գուշաթտըլընտա գարը տէտի . գալկալարտա պախտըն աչըգ օլտուն եա պախտկիւզար քալալիեր . օ տախի իսմինի պանա հիմմէթ էյլէ տէտի , քի պու ազիմ վէ միւշէրրէֆ իրգմէթի քիմ իճրա էժմիշ օլտու գունու պիլիպ օնա կէօրէ թէշէքքիւր էտէյիմ . վէ բագումուն գուվէթիյլէ գազանաճաղըմ շէրէֆէ շէրիք օլտուն : Վարը մահճուպանէ ճէվապ վէրտի քի՝ իսմիմ Տօլօղա տըր . վէ Տօլէտօ շէհրինտէ Սանչօ Պինայանըն տիւքքեանընտա օլուր . վէ բէտէրի տախի օլ շէհրտէ պիր շէրշի տիր : Անճագ հէր յէրէտէ պուլունսամ սէնին պէնտէն իմ տէտի : Տօն Վիշնօղ տէտի . սանա րէճա էտէրիմ . խաղըրմ իչին

պունտան սօնրա րճնա լուղէթի տէ իսմինիղէ իլավէ
 էտիպ՝ տօնա Տօլօղա տէնիլէսինիղ . վէ գարը սէօ-
 դիւնիւ տիյնէմէյի թահուա էթտի : Օլ պիր գարը
 տաթի այաղլարընըն մահմուդլու գալօշլարընը կէյ-
 տիրտի . վէ պունունուլա տաթի էօյլէ պիր միւքեա-
 լէմէ օլտու . ատընը սօրտու . վէ գարը ճէվապ վէր-
 տի քի քէնտիտինէ մէօնիէր (տէյիրմէնձի) գըզը տէր-
 լէր իմիշ . վէ րէտէրի տաթի Անդէքուէրրատա պիր
 միւթէպէր տէյիրմէնձի իմիշ : Աշէնի քավալիէր պոն-
 տան տաթի պինլէրձէ թէշէքքիւր էթտիքտէն՝ վէ
 հինի հաճէթտէ խըզմէթինտէ պուլունմագ թահուա
 էթտիրտէն սօնրա պունա տաթի րէճա էթտի քի պա-
 տէհու քէնտի իսմինէ րճնա լուղէթինի իլավէ էտէ-
 րէք տօնա ՄԵՆԻէր թէսմիէ օլունսուն* :

Պու աճայիպ վէ օլ կիւնէտէք կէօրիւնմէմիշ թէշ-
 րիֆաթ պիթտիրտէն սօնրա Տօն Վիշեօղ պախգ արա-
 մագ իշիւն պիր ան էվվէլ եօլա շըգմաղա զայէթ ա-
 ճէլէ էտիպ կիթտի րօսինանդէսինին էյէրինի արգա-
 սընա գարաթտը , վէ պինիպ՝ լօգանտաճըյա վէտա-
 լաշմաղա կէլտիրտէ ուզուն ուզատը պիր նութգ ու-
 լա՝ քէնտինէ էթտիյի էմալսըզ աղիմ հիմմէթինտէն
 միւթէշէքքիւր օլտու . քի քէնտիտինէ քավալիէրլիք
 ըիւթպէսի վէրիպսիլաճ գուշաղմըշ րաը . վէ պու
 արատա էօյլէ տիվալէձէ լազըրաըլար տաթի սէօյլէտի
 քի խաղըրա կիթիրմէսի տաթի տէլիլիք տիր : Ազան-
 տաճը պունուն տէֆ օլմասընա զայէթ արղուրէշ
 օլարագ՝ տիյնէտիյի նուգգուն պիր թըպզըօընը
 տաթի քէնտիտի տիւղուպ օնա սէօյլէտի : Աքին պու-

* Տօնա տէմէք՝ հանըճ տէմէք կիպի տիր վէ տաըլլատէ
 գըզլարա՝ վէ գարըլարա մախսուս օլուպ՝ հարաճ տէմէք-
 տէն միւթլպէր տիր :

նունբու օլ գատար ուղուն սիւրմէտի . վէ մասրաֆ
 պասպընտա պիր շէյ մաթլուպ էթմէյէրէք խօշնուտ-
 լուղուլա եօլա գօտու :

ՊԼՊ . 4 .

Քաճալիէրին լօգանտատան չըգմարգտան սօ՛րա վուգու
 օլանլար :

Տօն Վիշեօզ լօգանտատան չըգմարնտա հէմէն
 եէնի շաֆազ աթմագտա ըտը . վէ քէնտիսի քաճա-
 լիէր բիւթպէսի ալմըշ օլմասընտան զայէթ մէմնուն
 ուտու . օլ տէրէճէ քի մէմնունիէթինի ալթընտաքի
 պարկիրի տախի տույտու : Անղաֆիլ՝ եօլճուլարա իք-
 թիղա օլուպ քէնտիսինիտէ թէտարիքլի պուլունմաը
 իշիւն լօգանտաճըտան ալտըղը նասիհաթլար խադըը-
 նա կէլիպ՝ իւզէրինէ ագճէ վէ եէտէկ կէօմլէք ալ-
 մաղ իշիւն , վէ պիր տէ սիլիհտար պուլմագ իշիւն
 էվէ տէօնմէյէ գարար վէրտի : Ալիհտար էթմէյէ
 ֆիրբինէ գօտուղունա՝ քէնտի գօմշուլարընտան պիր
 ֆագըր վէ էհլ ու էվլատ սահիպի , լաքին կէզկինճի
 պիր քաճալիէրէտէ սիլիհտար օլմաղա զայէթ մինա-
 սիպ պիր ատամ ըտը : Պու գարարը միւճիւպինճէ
 քէօյիւնիւն եօլունու դուգտու . վէ բօսինանտէ սա-
 հիպինին մէրամընը ֆէրք էտէր պիր բահվէր եօրիյիւ-
 շէ պաշլատը , քի զանն էտէրսին այագլարը եէրէ սօ-
 գանմաղ վէ հալատան ուչար ըտը :

Աօգանտատան տահա իքի եիւզ ատըմ գատար ու-
 գազլանմամըշ ըտը . եօլուն սաղ թարաֆընտան սըզ-
 լըգ պիր օրման իշինտէ ֆիրեատ ու ֆիզան սէսի կի-

պի պիր սէս կէլթի գուլազընա : Տիյնէտի . վէ ֆիլ
 վագը սահիհէն օնտա պիր շէյ օլտուզունու ֆէհմ
 էթտիրտէ՝ բիւթպէտիին իծապընա միւթալիք պիր
 շէյ դարըսընա պու գըտար չափուգ չըգմասը իչիւն
 Ալլահա թէշէքքիւրէն՝ խայըրը մէրամլարընն մահ-
 սուլունու տէվչիրմէսինի Փարիզէի զիմմէթ ատտ էթ-
 տի : Վէնտի բէնտիյէ տէր իտի . պու ֆիրեստ ու
 ֆիզան մութլագա իմտատա միւհտաճ պիր Փագըրտան
 տըր . իմտատընա կիթմէլի : Այ պունու տէյիպ՝ ա-
 թըն պաշընը օրմանա տողրու շէվիրտի : Չօգ իլէրի
 կիթմէք լազըմ օլմատը . թագրիպան օն պէշ եաշըն-
 տա պիր չօճուգ՝ եարը պէլտէն եօգարըսը չըպլագ .
 պիր աղաճա պաղլանմըշ աղլայօր ուտու : Աղլամասը
 տա սէպէպիզ տէյիլ իտի : Կրի եարը աճը գուվվէթ-
 լի պիր քէօյլիւ՝ էլինէ պիր դայըշ ալմըշ՝ չօճուզու
 տէօյիլօր ուտու . հէր պիթ տէֆա վուրուչունտա տա
 պիրէր թէնպիհ Վէ նասիհաթ բէլամլարը սէօյլէյէ-
 րէք : Տէօյէն տէր իտի . աղզընը դաբա՝ վէ կէօղիւնիւ
 ալ . չօճուգ տա աղլայարագ տէր իտի . աման ուտտա
 ճըղըմ . պիր տախի էթմէմ . Ալլահըն խագրը իչիւն
 օլուուն սուչումու աֆ էյլէ . պիր տահա աղզըմտան
 պիր լաֆ չըգարմամ . վէ սիւրիյէ մուգայէտ օլուր-
 ում :

Տօն Վիշեօգ պու գըյագլըղը կէօրիւպ խըրսլանա-
 րագ քէօյլիւյէ չազըրըպ տէտի : խօրեստ բաւալիէր .
 բէնտիին սէգը էթմէյէ միւգդէտիր օլմայան պիր
 դագա էօյլէ հիւճմ ու թատտի էթմէք եագըշմազ .
 պին աթընա . ալ մըղրաղընը . պէնիմ դարըմա]
 չըգ . սանա էօյրէտէյիմ քի էթտիյին ալչագլըգ տըր :
 Աղաճա տայալը պիր տէյնէյի՝ տօն Վիշեօտ կէօրիւպ
 մըղրագ դանն էթմիշ . վէ պալեստաքի սէօղլէրի
 քէօյլիւյէ սէօյլէտիյինտէտէ բէնտի մըղրաղընը օ-

Նուն կէօքսիւնէ տայաթմըշ ըտը : Պէօյլէ պու գը-
լըգտա վէ բիւր սիլահ պիր շէյ գարչըսընտա կէօք-
տիւյիւնտէ՝ վէ մըգրաղը կէօքսիւնէ տայաթմըշ օլ-
տուղունտան զայէթ գօրգուպ զիթրէյկրէք տէտի .
բաւլալիէր էֆէնտիմ պու տէօյաիւյիւմ չօձուպ պէ-
նիմ ուշաղլարըմտան պիրիսի տիր . քի պուբալարտա
օթլանմագտա օլան պէնիմ գօյուն սիւրիւմիւ կիւ-
տէր . էօյլէ մուգայէտսիզ տիր քի՝ Տիշ օլմագտա հայ-
վանլարըն պիր թանէսինին զայպ օլմասըղը կիւն
եօգ տուր : Ա՛է չիւնքի պէն պունուն հարէքէթիւնէ
տայանամամ՝ քի եա գայտսըղըղընտան տըր եա
խայընլըղընտան , պէնիմ իշիւն տայմա շիքեայէթ ե-
տէր քի՝ քէնտիսինտէն խօշնուտսուզուպ կէօթէր-
տիւյիմ՝ ալըղընը վէրմէմէք իշիւն օլա : Անձագ պէն
Աւլասա վէ քէնտի ձանըմըն իւզէրիւնէ եկմին էաե-
րիմ քի եալան տըր սէօյլէտիյի : Տօն Վիշեօդ տէտի .
պէնիմ հուզուբումտա չօձուղու եալան չըգարըյօր-
տուն ատէպսիզ հէրիֆ . բարլայան կիւնէշ հագգընա
տէր իմ քի հէմէն շու չըրաղը՝ պիր թարաֆընտան
օլ պիր թարաֆընա կէշիրմէք իսթէյօր կէօյնիւմ :
Աէօզ իսթէմէմ . թէզ չօձուղու չէօզ , ալըղընը է-
լիւնէ վէր . եօխա Աւլահ հագգը իշիւն շիմտի սէնի
եօզ էտէրիմ :

Ի՛նչպէր պաշընը ասըպ՝ պիր սէօհպէթ տախի
սէօյլէմէքսիզին չօպան չօձուղու գօյ վէրաի : Տօն
Վիշեօդ չօձուղա սիւալ էթտի քի գաշ ալըգ իս-
թէրսին : Չօձուպ տէտի . այտա ետտիշէր ըէալտան՝
տօգուպ ալըգ իսթէրիմ : Տօն Վիշեօդ հիսապ էթ-
տի քի ձէման ալթմըշ՝ իւշ ըէալ էտէր . ըէնչպէրէ
տէտի . էօլմէք իսթէմէզ իսէն հէմէն շիմտի բարալա-
րը սայմալը : Օւաւալը քէօյլի՝ գօրգուսունտան
եարը էօլիւ կիպի օլմուշ : Ա՛կվապ էթտի քի պու

Հալտե եալան եկմին էտեմէմ . անճաղ պունտան
 ագտեմ էթտի յիմ եկմին էրե տերիմ քի օլ գատար պօր
 ճում եօգ տուր . իւչ չիֆտ այագ գապը ալը վերմիշիմ .
 վէ պիր տեֆա հաստալըղընտա տա իքի քերէ գան ալ
 տըրըպ պիր բեալ վերմիշ իմ . եէքիւնտէն պունու ա
 շաղը վարմալը : Տօն Վիշեօդ տէտի . մաշալլահ . չօգ
 էյի . ածագ չօճուղա վուրտուղուն տայաղա պէտէլ
 օ իւչ չիֆտ այագ գապընըն վէ իքի քերէ գան ալ
 տըրտըղընըն բարասընը սայաճագսըն . չիւնքիւ տէօյ
 մէյէ տէ պիր սեպէպին եօղ ումուչ : () սէնին քօն
 տուրալարընըն քէօսէլէսինի աշընտըրտըրսա , սէնտէ
 օնու տէօյէրէք տերիսինի մուարթտըն , ճէրահ տա պու
 նուէն հաստալըղընտան դան ալտըր ըսա՝ սէն սաղլըղըն
 տա վիճուտինի տայաղըլա գանատտըն . պունլար պիր
 պիրինէ գարշըլըք թուլթուլմալը : Վէօյլիւ տէտի .
 պէլասը օնտա տըր քի եանըմտա աղճէ եօղ . անճագ
 կէլսին Վնտրէա էվէ . պէն պիր աղճէսինի քէսմէտէն
 պիր թամամ փարասընը վերիբիմ : Չօպան չօճուգ
 սէրտճէ ճէվապ էտիպ տէտի . պէն սէնին իլէ էվէ մի
 կէլէյիմ . Վլլահ էթմէսին . պէնի եալընըղ պուլ
 տուգտա Վարգուղիմէոս առաքեալա օլան կիպի սաղ
 սաղ պէնիմ տերիմի իւղէր սին : Տօն Վիշեօդ տէտի .
 եօգ . եօգ . էօյլէ շէյ էթմէղ . պանարայէթտէ գու
 սուրլու պուլունմամաղա պօրճլու օլմասըյլա՝ մալիք
 օլտուղու քալալիէրլիք թիւթպէսինին իւղէրինէ եկմին
 էթմէսի էլ վերիր . գօյ վերիբիմ . վէ փարանը վէ
 բէճէ յինէ տէ պէն քէֆիլ ուլուրում : Չօճուգ ճէվապ
 վերիպ տէտի . քալալիէր էֆէնտի . եանլըշ աննամըշ
 սըն . աղամ քալալիէր տէյիլ տիր . նէ թիւթպէ ալ
 մըշ տըր նէ պիր շէյ : Պունա Ճան Հալտուտօ տէր
 լէր . զէնկին պիր առամ տըր , վէ Վուինդանարա եա
 գըն պիր եէրտէ օթուրուր : Օարարը եօգ . տէտի Տօն

Վիշեօզ, ալտուսոլարտան տա զավալիեր չըգա
 պիլիբ. քիշի քէնտի էյի ամէլլերիյլէ մի պար օ-
 լուր. քիշի քէնտի ամէլլերիինն էհնասը տըր, Սա-
 հիհ տիր տէտի Մնտրէա. լաքին պու հանկը ամէլ-
 լերիինն էհնասը օլմուշ օլապիլիբ, քի աննըմըն
 թերի իլէ գազանտըղըմը պանա վէրմէք իսթէմէյօր.
 Վեջլիւ ճեվապ էտիպ տէտի. Մնտրէա. օղլուսուն
 հագգընը վէրմէք իսթէմէմէք տէյիլ պէնիմքի. կինէ
 սէօյլէրիմ. իսթէրիսէն կէլ պէնիմ իլէ. տիւնետա
 նէ գըտար քավալիերլիբ բիւթպէսի վար ըսա քիաֆ-
 Փէսի հագգընա եէմին էտէրիմ պիր ազձէնի գըրմա-
 տան, վէ շիլ րէալ օլարադ, փարանը թէքմիլ վէ-
 րիբիմ: Տօն Վիշեօզ տէտի, լիլիյի սէնին օլտուն
 սէն սալգ պուսուն հագգընը վէր, պէն զայըլըմ.
 լաքին էյի պադ քի պանա թահուտ էտէյօրսուն
 նէյէ եէմին էթտիլիինն տէ էյի տիւշիւն. եօխա՝
 պէնտէ սանա եէմին էտէրիմ քի եէրին տիպիւտէ
 տաիի կիզլէնսէն պուլուրում սէնի. վէ սէնին իլէ
 սէօյլէշէն քիմ օլտուղունու թանըմազ ըսան պիլմիշ
 օլասըն քի պէն Սանշիալը Տօն Վիշեօզ տէնիլէն
 (գահրամանըմ, զալըմյարըն հագգընտան կէլիբ իմ.
 վէ օնլարըն բէնշէսինէ տիշէն մաղլուսլարըն հագ-
 գընը հագգ էտէրիմ: Սէօղիւնիւ ունութմա. եօխա
 պէն քէնտի սէօղիւմիւ ունութմամ: Վուսու սէօյ-
 լէյիպ բօղինանդէյէ մահմուզու տօգանտըրընձա օն-
 լարտան ուղագլանտը:

Վեջլիւ կէօղիւնիւ արգասընտան տիրիպ կիթմէ-
 սինի կէօղէտիր. վէ կէօղէ կէօրիւնմէղ օլտուղու կի-
 պի չօպան չօճուղա տէօնիւպ տէտի. շիմտի կէլ իմ-
 տի Մնտրէա սանա պօրճումու վէրէյիմ վէ հէրքէ-
 շին հագգընը հագգ էտիպ զալըմլարըն էյինտէն մաղ-
 լուսլարը գուրթարան գահրամանըն թէնպիհինի իմ-

րա էտէյիմ, Մնտրէա տէտի. պու քալալիէրին շէ-
 ճաաթը վէ առալէթի իշիւն ալլաճ սնա ուղուն է-
 միւր վէրսին. վէ պէն սանա եկմին էտէրիմ քի՝ քա-
 վալիէրին թէնպիհլէրինի դուդուպ իծրա էթմէզ ի-
 սէն՝ կիտէր արարըմ վէ Նէրէտէ օլուրսա պուլու-
 րում. ալրը պուրայա կէթիլիթ իմ քի եկմին իլէ
 սէօզ վէրտիլի կիպի սէնի թէծրիմ էթմին վէ գա-
 զէպինի վէրսին : Վայրլըմ՝ տէտի աղասը. վէ սէրի
 տէ Նէ գըտար սէվտիյիմի աննաթմագ իշիւն իսթէ-
 րիմ սանա օլան պօրձումու արթըրայըմ քի ալլաճա-
 զըն չօգ օլսուն :

Պունու տէյիպ Մնտրէանըն գօլունտան դուդ-
 տու. շէքտի կէթիլիւրտիւ էվվէլլի աղաճա պաղլա-
 տը. վէ օլ գըտար տէօյիւ քի էօլիւ կիպի էթտի
 պրագտը : Ե իտի շաղրը տէտի հէր քէսին հաղզընը
 հագ էտիպ գալըմլարըն էլինտէն մաղլումլարը գուր-
 թարանը. կէթիլուրսուն քի պունա գարըշամազ. վէ
 պու տա տաճա թէքմիլ տէյիլ տիր. զէրէ սէրին
 տէրինի սաղ սաղ իւղէճէք օլուրսամ պիլմէմ քի է-
 լիմի քիմ թուգաճագ : Վն սանունտա չօձուղու ա-
 զաճտան շէօզիւպ տէտի. հայտէ շիտի կիտ պուլ.
 կէլսին հիւքմիւնիւ իծրա էթտիրսին. պուտա սանա
 ճապա օլսուն :

Մնտրէա՝ շիտի կիտէր պէն Տօն Քիշեօդու պու-
 լուր կէթիլիթ իմ. վէ սանա պունուն տէօրգ գաթը-
 նը էօյրէտտիլիթ իմ տէյէրէք իթրագ խշուտսուղ-
 լուղուլան կիթտի : Պու ծիւմլէ թէհտիտ սէօղլէր-
 տէն նէ չօձուղա ֆայտէ օլտու, Նէ աղասընա գա-
 րար կէլտի : Զօձուղտայագ ալթընտա խուրտուխաչ
 օլմու՛ աղլայարագ կիտէր իտի. աղասը գա՛ճ գա՛ճ
 կիւլէր իտի. վէ Տօն Քիշեօդ գահրաման պու հաշ-
 սըլըլը հագ էթտիքտէն սօնրա իթթիտար էտէրէք

Վէ քէնտի քաղալիէրլերինն սիֆտահ ալէինի եօ-
լունտա իճրասընա մուալֆագ օլտուղունա սէվինէ-
րէք եօլունա կիտէրիքէն քէնտի քէնտինէ տէր իտի .
պունտան սոնրա սէն քէնտինի ձէմի բուհի ինսանի
Թաշըլթանլարտան գիատէ մէսուտ սայապիլիբոսին եմ
կիւղէլլէր կիւղէլի Տոպօղլու Տուլչինէա . Մանչիա
լը Տօն Վիշեօղ կիպի մէշհուր պիր քաղալիէր սանա
պէնտէ օլմասը իշիւն . քի նասըլ քի տիւնեա ալէմ
պիլիբ . քաղալիէրլիք սիլահլարընը հէնուղ տիւնքի
կիւն գուշանմըշ իքէն պու կիւն ինսաֆսըղլորղըն է-
տէպիլտիլի էն աղիմ վէ տէհշէթլի զուլմու տէֆ
հտիպ հագղը եէրինէ վարտըրմաղա միւէստէր օլտու
վէ զալըմ ձէլլատըն էլինտէն՝ օլ մաղլում ֆաքըրըն
վիճուտունու բարէ բարէ էթտիլի գամշըլը էլինտէն
պրագաըրտը :

Պու միւլհաղալարըլա կիտէր իքէն կէօրտիւ քի պիր
տէօրտ եօլ աղղընա կէլմիշ . օրատա զիքր էթտի քի
հիքեռայէլէրինի օգուտուղու կէղկինձի քաղալիէրլէր
պէօլլէ տէօրտ եօլ աղղընա կէլտիբլէլինտէ պիր աղ
օրատա էլլէնիպ պու եօլլարըն հանկրսընը գուդա-
ձագլարը իւղէլինէ տիւշիւնիւրլէր իտի . քէնտիսի
տալի սնլար կիպի պիր աղ օրատա էլլէնտի . վէ էլի-
ձէ տիւշիւնտիւքտէն սոնրա բօզինանղէնին տիղկիննի
պօյնունա պըրագղըպ մինասիպ եօլու սէշմէլի տալի
օնուն րէլիէ հէվալէ էթտի : Հայվան տալի քէն-
տի Թապի մէլլի միւձիւպինձէ քէնտի սիւըրընա
կէօթիլիբ եօլու գուդու :

Տօն քիշեօղ պու եօլտան իքի միլ գատար իլէրի
կիթտիքտէ պիր գալապալըղ կէօրտիւ քի օ՝ եօլտան
քէնտինէ աօղրու կէլիյօրլար ըտը : Սոնրա աննա-
շըլտըղընա կէօրէ պունլար Տօլէտօտան Մուրչիայտ
կիտէր Թիւձտը ըմըլտը : Ելթը քիշի իտիլէր : Ելթ

պարկիրլէրէ պինժիշէր : Աշլլէրինտէ շէմօրէլէրի . տէօրտ աթլը ուշադլարը . վէ իւշ տախի եայա խըզ- մէթքեարլարը վար ըմըշ հայվանլարը կէօղէթմէք իշիւն : Տօն Վիշեօդ պուճլարը կէօրիւնճէ՝ պիր եէ- նի վուգուաթա տահա օգրամըշ զանն էթտի քէն- տիօրինի . վէ միմքին մէրթէպէ քիթապլարընտա օգու- տուգունա պէնգէր հալտէ պուլուճմագ իշիւն պուճ- լարըն ճիւմլէսինի մախտուսէն քէնտի իշիւն խալգ օլ- մուշ պէլլիլէտի . վէ պուճուճ իւղէրինէ մաղրուրա- նէ էտէճէ յինէ գարար վէրիպ իւղէնկիէ սըգը պաս- տը . մըգրաղընը ալտը էլէ , գալգանը քէնտինէ սի- րէր թութտու . վէ եօլուճ օրթասընտա տիքիլիպ տու- րարաք՝ կէղկինճի քալալիէր զանն էթտի յի թիւճճար- լարըն կէլմէսինէ պէրլէտի : Ալիրպիրլէրինի է յիճէ կէօ- րիւպ իշիտէճէք գըտար եագըն կէլտիքտէ իւքսէք սէս իլէ վէ ճասուրանէ հարաքէթիլէ տէտի . պուճան էօ- թէ քիմսէ կէշմէսին : Թաքի թագրիրի քէլամ էթտին քի պիւթիւն տիւնեատա Վանշիա սուլթանը Ղօպօ- գօլու Տուլշինէանըն կիւղէլլիլինէ ագրան գըզ վէ գարը պուլուճմագ , թիւճճարլար պուճու իշիթտիք- տէ՝ գարշըլարընտա տուրուպ եօլու գարաթմագ հա- րաքէթինտէ պուլուճան զաթըն աճալիպ շէքլինի վէ հիլէթինի սէյր էթմէյէ տուրտուլար . վէ կէրէք սէօղինտէն կէրէք հիլէթինտէն՝ նաճլ ատամ օլտու- ղունու գօլայ աննատըլար . անճագ թէքլիֆ էթտի յի թագրիրտէն մէրամ նէ օլտուգունուտա աննամագ ի- շիւն , պիր աղ տա ղէվը էթմէք իշիւն , իշլէրինտէն լաթիֆ մէշրէպ վէ միրի քէլամ պիրիօի ճէվապ էտիպ տէտի . քալալիէր էֆէնտի . օ սէօլէտի յին կիւղէլ հանըմը պիղթանըմայօրուղ . պիղէօնու պիր կէօթէր . վէ էկէր տէտի յին կիպի կիւղէլ իսէ մաթլուպ էթ- տի յինիղ թագրիրի կէօնիւլ խօշլուտլուղուլլա էտէրիղ :

Տօն Վիշեօղ տեաի . սիզ օնու կեօրտիւքուն սօնրա
 պէնիմ աօղրու սէօյլէր օլտուղուժա ինանմագ բայեթի-
 նիզ նէրէտէ գալլըր : Մատաէ օնտա տըր քի օնու կեօր-
 մէտէն պէնիմ սէօղիւմէ ինանասընըզ . եէմին էտէսի-
 նիզ . վէ հէր քիմին էօնիւնտէ օլուրսա՝ էլինիցի սիլա-
 հընըզ երիզէրինէ գօյուպ պունուն պէօյլէ օլտուղու-
 նա իտտիա էտէսինիզ : Պու պէօյլէ օլտուղու հալտէ՝
 եա մաղրուր վէ քիպիրլի հէրիֆլէր . հէմէն շիմտի պու
 թագրիրի էթմէլի . եօխսա ծիւմլէնիցի տէ պօղարխա-
 րապ էտէրիմ : Վազալիէրլիք գանոնու միւծիւպինձէ
 պիրէր պիրէր եախուտ ծիւմլէնիզ պիրտէն , նասըլ քի
 սիզ այար քիմսէլէրին առէթի իսէ , կէլիպ պու թագ-
 րիրի էթմէլիսինիզ . վէ հագ պէնիմ եէտիմտէ օլտու-
 ղունա կիւվէնէրէք՝ էմրիմի իծրա էթմէնիզէ պէքլէրիմ :
 Պաղիրկեան ձէվապ վէրտի . քազալիէր էֆէնտի . պու-
 րատա գաշ քիշի պէյ վար ըսապ ծիւմլէսինին թարա-
 ֆընտան րէճա էտէրիմ . շիւնքի աւլա պիլմէտի յիմիզ
 պիր շէյ իշիւն պու պէօյլէ տիր տէյու թագրիր էթ-
 մէք դամիրիմիզէ տօգանըր , վէ կէրէք Ասղրէմատու-
 րատա վէ կէրէք Ճէզայըրտա նէ գըտար սուլթանլար
 վէ նէ գըտար պէյլէրին հարէմլէրի վար ըսա ծիւմ-
 լէսինէ տէ աղըր կէլիր , քէրէմ էտին պու տէտիյինիզ
 հանըմըն պիր քիւշիւք թասվիրինի օլտուն պիզէ կէօս-
 թէրին : Աըրնագ գըտար ուֆագ տախի օլտա՝ մալ մօսգ-
 րասընտան պէլլի օլուր . պիզիմտէ գամիրիմիզ բահաթ
 օլտուն . վէ խաղրընըզը խօշ էտէլիմ : Պու խուսուս-
 տա սանա էմնիյէթի քնամիլէմիզ վար տըր . վէ թաս-
 վիրտէ կէօղիւնիւն պիրի շաշի վէ օ պիրի քիւքիւրտ վէ
 գըրմըզ ազըտըր կիպի գըղարմըշ վէ շախագլը տախի
 օլտա՝ օնուն հագգընա նէ քի էմր էտէր իսէն օնու
 սէօյլէրիզ : Տօն Վիշեօղ տեաի . կէօղիւնտէն պիր շէյ
 ազտըզը եօգ րէզիլ հէրիֆլէր . անճագ միսք ու ամ-

պէր սգար . նէ շաշը տըր նէ գամսուր . Գատերրա-
 մա ետիրըլան իյ կիտի տօստօղրու տուր . անճազ սիզ
 պու պիհէմդա վէ պիտագիր կիւզէին հօգոյրնա էթ-
 տիյիւիզ քիւֆիւն ճէզասընը շիտի չէքէճէքսիւիզ .
 Պուճու սեօյլէյիպ վէ մըզրսղընը տօղրու լտուպ քէն-
 տիյլէ սեօյլէչէնին իւղէրինէ համլա էթտի . վէ էկէր
 օ արալըգ՝ օլ թիւճճարըն պախտընտան՝ բօզինանդէ
 թէօքէսէյիպ տիւշմէսէ իտի Փաղըր թիւճճար Փէնա
 պուլաճաղ ըտը . Բօզինանդէ տիւշիւնտիւ . վէ քաժա-
 լիէրիլէ պէրապէր թէնկէր մէնկէր եուվարլանարագ
 էիէյիճէ ուլսոյլանտըլար . Տօն Վիշեօղ այաղա գալգ-
 մաղա հալլը եօրուլուր . լարին պիւ թարաֆտան գօ-
 լունա կէչիրտիյի գալգան . պիւ թարաֆտան գալօշ-
 լարընա կէչիրտիյի մահմուզ՝ վէ սիլահլարընըն աղըր-
 լըղը գօյ վէրմէղլէր քի գալգսըն . Կնճաբ գալգմաղա
 չալըլմասը հէնկեամընտան տա տիլի սուս տուրմազ
 ըտը . պաղըրըր ըտը . գաճմայըն , տօւրուն , իւրէք-
 սիզ ալաղլար . եերէ տիւշտիյի մէ գապահաթ պէ-
 նիմտէյիլ՝ հայվանըն տըր . թիւճճարլարըն մայէթին-
 տէքի գաթըրճը ուշագլարընըն պիլիւին թէհամիւլիւ
 գըսա օլուպ՝ գալալլը քալալիէրին իգալէի լիսանլա-
 րընը վէ մէյտան օգուճասընը տիյնէտիքտէ սապրա
 թագաթըր գալմայարագ մըզրսղընը գարտըղը կիպի
 գըրտը . բարչա բարչա էթտի . վէ պէօյիւճէք բարչա-
 լարընտան պիլիւնի էլէ ալըպ Տօն Վիշեօղու տէօյմէյէ
 պաշլատը . վէ օլ քըտար վուրտու՝ քի էլինտէքի բար-
 չա գըրըրտը . թիւճճարլար եթմէտեն կէթիչիւր չա-
 ղըրըրլար . լարին օ՝ գատար հիտէթլէնմիշ քի սէսլէրի
 գուլաղընա կիրմէղ . միզրագ բարչալալընըն պիլի
 խուրտալանըպ իշէ եարամազ օլտուղուճտա օնու պը-
 րաղըր պիւ ախէր բարչա ալըր . թաքի բարչալարտա
 Տօն Վիշեօղու տէօյմէյէ եարար բարչա գալմատը .

Տօն Վիշեօդ ուսա տիրինի շէքմէզ . աղզընը աէ՛յիշ-
տիրմէզ . աւմա կեօյէ վէ եերէ լամնէթ վէ թիւճ-
ճարլարա իթալէի լիսան էթմէքտէ . զաթըրճը տա՛
տահա սեօյլէր միսին տէյերէք վուրմատա . նիհայէթ
մրզըրագ գըրըգիսըրը թիւքէնտի . զաթըրճը եօրուլ-
տու . վէ թիւճճարլար եօլտա լաֆըյլա էյլէնէճէք
պիր սեքմայէ տախիպու էտէրէք Տօն Վիշեօդու օ՛հալ-
տէ պրազըպ եօլլարընա կիթտիւէր : Պ՛շարէ Տօն Վի-
շեօդ եալընըզ գալտըրգտա տէֆադալգմադա չապալա-
նըր . անճագ էյի՛ իքէն գալգամայօր ուտու ուսա՛ օլ
գատար տայագ եէյիպ քէմլըլէրի գըրըլմըշ հալտէնա-
սլլ գալգանազ ըտը : Պու ծիւմլէ իլէ պու ուղուրտուզ
պէլատէ տախի քէնտիսինէ օնու թէսէլի պուլտու քի
պէօյլէ շէյլէր պազէն կէզկինճի քալալիէրլէրէ վու-
գու օլա պիլիք . վէ գուսուր տախի քէնտիսին տէյիլ՛
պարկիրնին իտի :

ՊԼ՛Պ . 5 .

Պ՛գիմ քաճալիէրին պաշանա կէլէն պէլանըն պագիտի :

Տօն Վիշեօդ գալգմադա չարէ պուլամատըղընը
կէօրէրէք քէնտիսինէ առէթ էթտիյի պիր թաթիքէ զիհ-
նիսի շէվիրաի . քիթապարընըն իշինտէ օգուտուգ-
լարընը տերխամըր էթմէկէ պալլայարաթ իսթըրընա
կէլտի քի Պատիին իլէ Մանդուա պէյիսին ոսվաշ-
լարը հէնկեամընտա Շարլա Պատիսին եարալայըպ
սաղար արասընտա պրագմըշ ըտը . վէ պու հիքեայէի
պէօյիք քիւլիք ծիւմլէսի պիլտիյի իշիւն սահհհ օլ-

մասընա ասլա շիւղճէ գալմազ, Վէնտինէ էօյլէ կէլ-
տիքի պու հիքեայէ մախուու էլան պաշընա կէլէն
Փէլաքէթէ նաղարէն ետիրլմըշ տըր . ումուտու քիւլ-
լիէն քէսիլմիշ պիր առամ կիպի պաշլատը եէր իւստիւն-
տէ եուվարլանմաղա . վէ օրման քալալիէրինին սէօյ-
լէտիլի շու քէլամը քէնտիտի տախի պաշղըն սէսիլէ
սէօյլէր իտի . նէրէտէ գալտըն հանըմ . պաշըմա կէ-
լէն Փէլաքէթ նէ իշիւն գալպինէ թէսհիրէթմէյօր .
եա պիլմէզ սին , եա քիւսղիպ սին վէ սաաըզ տէյիլ սին :
Պու ումանը թէքրար էտիպ օլ մահալինէ կէլտի քի
տէր . եա Մանգուանըն շէրէֆլի պէյի , պէնիմ տա-
յըմ : Պունու սէօյլէր իքէն քէնտի քէօյիւնտէն վէ
էվինէ եագըն գօմշուլարընտան պիր բէնչպէր բաստ
կէլէ օրատան կէլէր . քի տէյիլմէնէ պիր իւք պուզ-
տայ իւյի թմէյէ կէօթիւ բմիւ շ կէրի տէօնիյօր ուտու .
էօյլէ եէր իւղիւնտէ սերրիլմիշ գալմըշ պու առամը
կէօրիւպ եանընա կէլիլ . քիմ օլտուղունու վէ աղ-
լայըպ ֆիղան էթտիլինին սէպէպինի սօրար : Տօն Վի-
շեօղ՝ քի քէնտիսինի ֆիլ հաղըգա Պօտիւին զանն է-
տէյօր ուտու , պու առամը տախի տայըսը Մանգուա
պէյինի զանն էտէրէք ճէվապ վէրմէք եէրինէ ուման
պէյիթլէրինի օդուր . պաշընա կէլէն Փէլաքէթլէրի
վէ քէնտի էհլինին իմրէրագօրուն օղլու ուլա օլան
ալեագասընը հարֆ պէ հարֆ ումանըն իշինտէ եա-
ղըլըսը կիպի նագլ էտէր : () Ը բէնճպէր պու պիրպի-
րինի գուգմաղ ալուր զալուր լագըրտըլարը իշիթտիք-
տէ քիմ օլտուղունու թանըմաղ իշիւն՝ գաթըրճընըն
վուրմասըյլա բարալանմըշ օլան աննըլըղը գալտը-
րըր . թող թօքրաղ ըլա միւլէմմա օլմուշ եիւզիւնիւ
եայգար . վէնիհայէթ Տօն Վիշեօղու թանըյըպ . հա
թանըսըմ , տէր . սինեօր Վուխանա . սէնի քիմ պու
հալէ կիրիֆտար էթմիշ . քիմ պու հիյէթէ սօղմուշ :

ՊուՆուՆ սէօյլէ յիշինտէն աննաշըլանը շու տուր քի՛
 Տօն ՎիշեօդուՆ ազլը զըվանատան չըգմազտան էվ-
 վէլ ասըլ ատը Վուխիատա ըմըշ : Բէնճպէր նէ տէր
 իսէ տէսին . պուՆուՆ ասլա գուլազընա կիրմէզ . քէն-
 տի ոսմանընը օգուժատա . քէնտինտէն օլարագ պիր
 լուղէթ տախի ազգընտան չըգմազ : Ետամճըզ պուՆ-
 տան արատըզը խապէրի ալամատրգտա կեօվտէսինտէ
 պիր եկրինտէ եարասը վա՛ր մը կէօրմէք իշին կէօր-
 իսլիւլիւնիւ վէ զըրխընըն Ֆիստանէլլա թապիր օ-
 լուՆան էթէքլիյինի չըգարըր ըսա տանէ պան նէտէ
 տայագ պէրէսի կէօրիւր . վէ հայլը զաճմէթ իլէ ա-
 յաղա գալտըրտըգտան սանրա քէնտի մէրքէպինէ պին-
 տիրտի քի էօրսէլէնմէսին : ԱիլաՏլարընը տա ուՆուժ-
 մազ . հալեա մըզըազըն գըրըզլարընը տախի թօփլար
 րօզինանդէնին արգասընա պազլար , տիզկինինտէն դու-
 դար . մէրքէպիտէ էօնիւնէ գադար . եօլտա տիւշիւ-
 նէրէք վէ Տօն ՎիշեօդուՆ սէօյլէտիքլէրի տիվանէճէ
 քէլամլարտան պիր մէֆուժ աննամայարագ պու գը-
 լըգտա քէօյէ տէօնէրլէր :

Տօն Վիշեօդ տախի ազ թէլաշտա տէ յիլիտի . եե-
 տիյի տայագտան քէմիքլէրի գըրըլմըշ կիպի հէր թա-
 րաֆը ազըրըր . մէրքէպին իւղէրինէ տախի րահաթ տու-
 րամազ . արատա պիր ա՛խ ո՛ւֆ էթմէսինին սէսի էֆ-
 լաքէ չըգար . րէնչպէր մէճպուր օլուր նէրէն ազըր-
 յօր տէ յի սօրմաղա : Լաքին զանն էտէրսին քի իշին
 իշինէ շէլթան կիրիշ . վէ Տօն ՎիշեօդուՆ հալի
 հազըրընա պէնդէր ոսմանլար իշինտէ նէլէր նագլ օ-
 լուՆմուշ ուսա օնլարը պիրէր պիրէր խազըրնա կէ-
 թիրմէքտէ . պու արայըզ Պօտիւինի ուՆուժտու . Լ-
 պինտարրէս նամ մազըրըպիտէ րխաթըր էթտի , քի Են-
 դէրուէրրա վալիտի Ուտրիկ տէ Վարվաէզ եէսիր թուժ-
 մուշուտու : Ե՛օյլէ քի , րէնչպէր Տօն Վիշեօդա նի-

Ճէ՛ սին վէ պիր սըրը տույժօրմու սուն տէ յի սիւալ
 էթտիրտէ՛ Մնդէմայօրուն Տիւնասընտա Իպիի Սէր-
 բաճ եկսիր թուժույտուցու հայտէ Ռոտրիկէ նէ ձե-
 վազ վէրմիշիսէ՛ ձեվապ եկրինէ օնու այրբ, քի քէն-
 տի հայի հազարընա թըղղը թըրպըրյա եազրշտըրմըշ
 ըար, Պայըր րէնչպէր զիհնինի ետար, շէ յթանա
 լանէթ օգուր, Տօն Վիշեօգուն ազընտան շրգան տի-
 վանէիքիքրինտէն ասլա պիր շէ յ աննայամաղ օյուր,
 եալընըզ շունու աննար քի զավալը ատամ շըլտըր-
 մըշ, օնուն իշիւն՝ օլ ուզուն մէգայէլէիինտէն պա-
 շընը գուլթարմագ մերամըլլա քէոյէ պիր ան էվզէլ
 եէթիշմէյէ աճէլէ էտէր, Տօն Վիշեօգ սէօյլէտիթ-
 լէրինին պիր գըամընը պլթիրտիքտէն անրա շէօյլէ
 պաշլար, պիլմիշ օլտսըն Տն Ռոտրիկ տէ Վալմէզ,
 քի օլ սանա սէօյլէտիլիմ կիւզէլ շալիֆէ շիտի
 Պօպօզօլու Տուշիէէա օլմուշտուր, օ՛ պինազըր գըզ,
 քի օնուն ուղրունա՛ քափալիէրլիյին ասլա իշիտիլ-
 մէմիշ էն մէշհուր հարաթէթլէրինի իճրա էթտիմ վէ
 էտէճէլիմ, էօյլէ շէ յլէր քի պիզիմ կիւնիւմիւզտէ
 տէ կէօրիւլմիւշ տէյի, պունտան սօնրատա կէօրիւ-
 լէճէլի եօգտուր, Վէնչպէր տէտի, է՛՛, էֆէնտիմ,
 պէն Տօն Ռոտրիկ տէ Վալմէզ տէյիլիմ, Մանգուա
 պէյի տէյիլիմ, իլլա սէնին գօմշուն Բէզրօ Ալօնցօ
 ում, սէն տախի նէ Պօտիին սին նէ Վպէնտարլախ,
 իլլա սինեօր Վուիխատա նամ իյիտ ասըզատէ սին,
 Տօն Վիշեօգ ձեվապ վէրիպ տէտի, պէն քէնտիմին
 քիմ օլտուղումու պիլիյօրում, օնու տա պիլիլիմ քի
 տէյիլ քի սալթ քիմին ասընը վէրտիմ իսէ օնլար
 օլա պիլիլիլիմ, իլլա Պրանսանըն պիր պիլիինէ ազրան
 օնիքի պէյլէրի տախի օլտուղում արատա տօգուզ
 քէհլիվանլար տախի օլա պիլիլիլիմ, գիրա պունլարըն
 ձիւմլէսինին էթտիլի մէշհուր վէ ազիմ իշլէրի հէփ

սինի պիր Եերե կեթիրսէն տե պենիմ իշլէրիմե տենկ
կէ, Էմկզէր :

Պւնլար վե պու կիպն պիր թաղըմ տաճա սեօզ-
լեր էտէրէք նիհայեթմ ազլամ օլմուշ ուտու քի քեօյե
Եեթիրշտիէր : անծագ բենչպէր քիմսենին Տօն Վիշ-
եօդու պու հայտե կեօրմէսինի իթեմէյէէք պիր
ազ քեօյիւն տըշարըմ տա սալսալտաը թաքի պիր
էյիճե գարանըգ պատու : () Ը վազըմ ալտը Տօն
Վիշեօդու էզինէ կեօթիւրտիւ , քի պունուն զաֆի-
լէն գայպ օլմաը իշիւն ալթ իստ օլմուշ վե պեօյ-
իք իեյաշա կիրիֆտար օլմուշլար ըտը : Վեօտի գա-
տիմ տօթլարը բարազ վե պերպէր օնտա ըտըլար .
վե Եըլըզը գըզ տէր իտի . մուսիւ Բէրօ Բէրէզ .
ազամըզ իշին նէ տէրսին : Ալթը կիւն սիր քի նէ
քենտինի կեօրտիւյիւմիւզ վար՝ նէ հայվանը ը . գալ-
գանը ը վե մըզրաղընը վե սիլահլարընը տա պերա-
պէր ալթը կեօթիւրմիւշ օլմալը . շիւնքի օնլարը տա
կեօրեմէյօրուզ : Այա, պանա . լաքին նէ սեօյէյօ-
րում էյի տիյնէ : Է՞ծուն աշրը հայվէսիէ օդու-
տուղու քալալիկրիյին լւնէթ քիթապլարը ազլընը
պաշընտան ալմտըլար ըսա պէն տե պունուն իշիւն
էօլեճէք տե յիթմ սա : Փէք էյի ազլըմա կէլիր օնուն
չօգ վազըմ սեօյլէտիյի , քի կէզկիւնծի քալա իէր
օլուպ պսիդ արամագ իշիւն սիւնեանըն հէր իմ-
րաֆընը կէզմէք իտէր : Պիւթիւշ Սանշիա էյալէ-
թիւտե պուլունանլարըն հլօփիւտէն ալեա ազլը
թալըր գաֆարը պու տէրէճէյէտէք պօզան քիթապ-
լարը շէյիթանլար վե Բարարասս գայտըրըն : Տօն
Վիշեօդուն Եեկէնի գըզ տալի պեօյլէ վե տաճա
գիտաեսինի սեյլէր իտի . վե պերպէր ուտա Վիթ-
լայա տեօնիւպ տէտի . սեն պիլմէյի սին քի՝ շօշ վա-
զըմ տալըմ իքի կիւն պիր տիւզիէ կէճէ կիւնալից

էլինտէն պրագմամագ շարժըյլա օլ թէհլիբէլի քի-
 թապլարը օգուր ուտու . վէ պիթիրտիյինտէ քէնտի-
 նի աշգա ալտըրըպ քիթապը պիր թարաֆա աթար :
 Աէ գըլըճը էլինէ ալըպ տուվարլարըլա սավաշա
 գալգար ըտը . վէ եօրուլտուգտա գըլըճը պըրագաը-
 ղը վագըթ , հէր պիրինին պոյու գուլէտէն եիբսէք
 տէօրտ գահրամանլարը հէլէ էօլտիւբտիւմ տէյի
 էօյիւնիւր . վէ սավաշ հարէքէթինտէն զուհուր էտէն
 թէր իչիւն տախի՝ տիւշմանըմըն գըլըճընտան զուհը
 էտէն եարալարըմըն գանը տըր տէր իտի , Աէ պու-
 նու տէյիպ՝ պիր պարտագ տա սօղուգ սու իչէր ի-
 տի . վէ պու տախի օնուն գավլինճէ սու տէյիլ ,
 իլլա քէնտիսինին Ասքիֆ նամ պիր տօստունուն սի-
 հըրպաղըգ մարիֆէթիյլէ թէրթիպ էթախի պինա-
 ղիր շէրպէթ տէր իտի : Ա ա՛խ . պունլարը սէօյլէմէ-
 յէ ճէսարէթ էթմէգ իտիմ . օլմայա քի տայըմըն ագ-
 լընը չըլտըրմըշ օլտուղու ալէմին ազղընա տիւշտիւն վէ
 պունլարը վագթըյլա սանա աննաթմատըղըմ իչիւն
 օնուն պաշընա կէլէն ուգուպէթլէրին սէպէպի պէն
 իմ : Ալլէթի ազմագսըղըն սէն պունուն պիր շարէսի-
 նի պուլա պիլիրիտին . վէ պու լանէթ քիթապլարըն
 ճիւմլէսինի հերետիկոս կիպի աթէշէ աթար եագար
 ըտըն : Վահանայ տէտի . պէն անտ էտէր իմ քի եա-
 րընտան թէգի եօգ . պունլարըն հէփսինի աթէշէ
 աթտըրըր ըմ , վարսըն էմսալ օլսուն . պէնիմ էն
 ալեա տօստումու էլտէն չըգարտըլար . լաքին իսթէ-
 մէմ քի պիր պաշկասընը տա պէօյլէ պէլայէ օղրա-
 տալար :

Գու սէօղլէրի էօյլէ եիբսէք սէս իլէ սէօյլէր-
 լէր իտի քի սօգագտան թէմամըյլա իշիտիլիւր վէ ան-
 նաշըլըր ըտը . վէ օ՛ արալըգ Տօն Վիշեօգ վէ րէնչ-
 պէր էվին էօնիւնէ կէլմիշ պուլունուպ սէօյլէնէն-

լէրին պիր միգտարընը աննատըգտա րէն չպէր եիւրս
 սէք սէս իլէ օնլարըն սեօղիւնիւ պաստըրմագ իշին
 տէտի . մուսիւլէր ; Մանտուա պէյինէ վէ սիննօր
 Պօտիւինէ գաբուլարը աչըն քի զայեթ եարալը կէ-
 լիյօր . քէզալիք Անդէքուէրրա վալիսի գաւալը Տօն
 Ուտրիկտէ Աարվաեղէ , քի Ապէնտարրաւս մաղըրպի-
 յի եէսիր կէթիրիյօր ; Պու սեւլէրի իշիթտիքտէ գա-
 բույու աչարլար . վէ քահանայ վէ պէրպէր . քէնտի
 տօսղլարընը , վէ գըզ քէնտի տայըսընը վէ ելլըզ-
 ծը աղասընը թանըյըպ ճիւմլէսի խօշ կէլտին տէ-
 մէյէ իսթիգպալէ սէյիրթտիլէր : Տօն Քիշեօղ տա-
 հա մէրքէպինտէն էնմէմիշ օլտուղու հալտէ պիր սօ-
 ղուզուզուլա՝ էյլէնին տէտի . հայվանըմըն թագ-
 սիրաթընտան տօլայը ֆէնա եարալըյըմ . պէնի ու-
 սուլուլա եաթաղըմա կէօթիւրիւն վէ էկէր գապիլ
 իսէ՝ Ուրվանտէ ուստայա տա խապէր կէօնտէրին քի
 կէլտին եարալարըմը սարսըն ; Ալլըզգճը գըզ տէտի .
 պագըն . եիւրէյիմ էյի շահատէթ էթմէյօրմու ու-
 տու . էքսէր նէրէյէ վուրուլմուշ օլտուղունու պիլ-
 մէյօրմու ուտում : Իշէրի պույուրուն էֆէնտիմ . օ
 հայլազըն լագըրտըսընը էթմէյին . օ օլմագսա տա
 պիզ սիղին եարայը սարըպ սաղալտապիլիրիզ : Միգի
 պու հալէ պրագան օլ ուղուրսուզ քիթապլարա պին-
 լէրճէ պին լանէթլէր օլտուն : Աթաղընա կէօթիւ-
 րիւպ եաթըրտըլար , վէ կէօլտէսինտէ եարասընը ա-
 րարլար ըտը ; լաքին եարա եօղ ուտու . վէ քէնտիսի
 տախի տէտի . Եարամ եօղ տուր . Փագաթ քէմիքլէ-
 րիմ գըրըլմըշ կիպի տույարըմ , չունքի տիւնեատա
 պուլունան էն ազիմ վէ գուվվէթլիլէրիւնտէն օնա-
 տէտ գահրամանլարա բաստ կէլիպ օնլարըլա սա-
 վաչըր իքէն աթըմ ալթըմտա տիշտիւ : Քահանայ
 տէտի . պագըն կինէ գահրամանլար օյունա չըզմըշ-

լար . լաքին կարգըմ իշխն եարըն եարը կեճէ օլ-
մ-սպարզըն օնլարըն պիրիսի տէ գալմայածագ : Պստե-
հու Տօն Վիշեոգա պին տիւրիւ սիւսլէր էթմէ յէ
պաշլատըլար . անծագ օ պաշգա շէյ սէօլէմէկ . իլ-
լա պանա եէ յէճէք կէթիլին վէ գօյ վէրին ոյույա-
յըմ : Պուշլարտան մատէ հիշ պիր շէյ իսթէմէմ տե-
տի . վէ խաղըրը խօշ էթմիրէր : Անծագ քահանայ
բէնչպէրի պիր թարաֆա այըպ՝ Տօն Վիշեոգա նասըլ
պույտու դունու սորտուգտա՝ օլ տախի հէր պիր շէյի
վէ սէօյլէտիյի տիվա՝ եճէ սէսլէրի . հէր նէ քի կէ-
րէք բաստ կէլտիյի նտէ վէ կէրէք եսլտա կէլիր իբէն
իշիթմիշ իտի . հիշ պիր հասֆրըն դայպ էթմէ յէրէք
պիրէր պիրէր նագլ էյլէտի : Պուշուույա քահանայ
էրթէ կիւնիւ իշխն գուրտուղու թէլիթիպէ պիր գաթ
տախի թագվիթմ վէրիպ՝ ուստա Ահքոյա ըլա պիր էր-
տէ պուշոււմագա սէօղ էթմիրէր :

Այրթէ կիւնիւ Տօն Վիշեոգ կօրդուն օլտուղունտան
տէրի ոյգուտա իբէն քահանայըլա պէրպէր պիր էր-
տէ կէլիպ եէ կէն գրդտան քիթապլարըն պուշոււտու-
ղու օտանըն անահտարընը իսթէտիրէր . օլ տախի սէ-
վինէրէք վէրտի . վէ ծիւմլէտի երլլըգ ճը գըգա վս-
րընծայտագ իշէրի կէլիպ եիւղ բարչստան պիտէ
իրի . վէ պիր շօդտա ուֆագ թէֆէք քիթապլար պուշ-
տուլար . ծիւմլէտի տէ ծիւտ պաղլանմըչ վէ թէմիզ
սագլանմըչ : Անմլէտի տէ եա քավալիէր ումանլա-
րըլ . եասուտ ումանա տալիր թիւրքիլէր իտիլէր . քի
թօրլայըպ թօրլայըպ ամէշէ ամտըլար :

Տօն Քիչեօգուն իբրն՝ Նիսի Կաթնի .

Վրիժապլարը Եազարը զարը վագը Տօն Քիչեօգուն սէսին ի յիտի լէր . քի նէ զըտար սէսի վարը սպաղըրարաց՝ ի յիտ քաղաքի լէր պուրայ կէլին . քաղունու գուն գուն վկեթի ի կեօստէր ձէք Եկրինի գունուր սըր . Եարը տա ի ստէ շրգան սարայըրար պունտա տըրար . Ասէ կիթմէր լաղըմ օլու . Վահանայըլ սկերպէր ստայ կիրտիէր ի սէ Տօն Վիչեօգ գալգմըլ վէ տիւղիյէ պաղըրըր՝ վէ կեօրմէյէ պաշլատըլը տիւշ տէվամ էթմէքտէ օլուպ՝ գրըլընըն աղըր վէ արգասըլլա տու վարարա վուրույօր ուտու . անձագ կեօղէ ի աշրգ . վէ Նիշ ույումամըլ կիպի ույանըր քտըր : Էփսի պիրտէն ի ստիւնէ տիւղիւ պիտ Տարընը էլինտէն ալարար Եաթնա Եաթնըրար : () րատա պիր աղ տիյնէ՝ ի պաղը պաշընա կէլտի յինտէ քահանայ տեօնիւ պտէտի . էվէտ . միսի թիւրէն արք Եպիսկոպոս քի սէն սին . օն իրի գատար ագուն պէյլէրէ պրոպ տըր քի Եարը տա էօլէ իւրէքսիգձէ տավրանը պէնմէք շէրէ Փիւնի սարայըլըրա գարաըրսըն լար . քի պիգ պահիգ կիգտըր թագըմը՝ իւշ կիւն պիրտիւղիւյէ օն լարա մու գալէմէն էտիպ օլ շէրէ զի գաղանմըլըրըր : Վահանայ տէտի . սապր էթմէլի տօստում . պիլէտին քի պախղ տեօնէր . օլուր քի պու կիւնի գապ էթտի յի ի Եարըն գաղանըրսըն . անձագ շիտիլիք սէլին սաղըրընա պաղալըմ . Եարալանմըլ տէյիլ իսէն տէ վէք շօք Եօրուրմուշ օլմալըրսըն : Մարալը տէյիլ իմ տէտի Տօն Վիչեօգ . անձագ տէյիթմէն թաշըր ալթընտա էղիմիշ կիպի իմ նէ զըտար քի պիրատամ օլա պիլիթիսէ . զիրա օ՛ Սոյանտօ քիճ , պէն օնտաղ զիտաէ գուվկէթլի օլտուղումու շէքէմէ յիպ՝ գըղկընըլը-

ղընտան վէ հասետինտէ մէշէ սորասըյլա պէնի շօգ տեօյաիւ . անձագ տեօշէկտէն գալգտըղըմ կիպի պէն տե օնուն ճիւմլէ սիհիր վէ թըլըսըմլարընը պօշա չըգարըպօնտան ինթիգամըմը տլմաղսամ . Մօնգօպանլը Քէննալտօ օլմուշ օլայըմ : Ե իմտիլիք պանա պիր փարչա եէյէճէք կէթիրտինլէր . օնա իհտիաճըմ վար . գուսուրու ինթիգամ ալաճաղըմ վագըթա գալտըն : Պասզէ կէթըսընը էթտիրտէն սօնրա տէֆա ույգույա վարտը . օլ պիրլէրի տախի պու աղիմ տիվանէլիյինտէն միւթէաճճիւպ գալարագ օտասընտան տիշարը չըգտըլար :

Պունուն խաստէլիյինէ պաշլըճա չարէ՝ քահանայ ըլա պէրապէր պունու պուլմուշլար ըտը , քի քիթապլարը գօյտուղու օտանըն գարուսունու տուվար էօրսիւնլէր . քի գալգտըղը վագըթ պուլմասըն : էօյլէ զանն էտէրլէրիտի քի խասղալըղըն սէպէպի, գալգտըղընտա խասթէլիյի տախի եավաշ եավաշ շիֆա պուլուր : Պունու պէօյլէ էթտիրլէր . վէ ազ վագթըն իչինտէ պաշա չըգարտըլար : Աքի կիւն սօնրա Տօն Վիշեօգ գալգըպ՝ իւք իշի քիթապլարընա զիարէթէ կիթմէք մէրամը օլտու . օտայը արար՝ օլտուղու եէրտէ պուլամազ . էվինին տէօրտ թարաֆընը կէզէր տօլաշը՝ քիթապլանէ օտասը եօգ . պին քէրրէ կիտէր , օտա գարուսունուն էվվէլքի եէրինէ պագար . կէօղիւնէ իթիմատ էթմէյիպ եուվարը էլի իլէ օգշար . նէ օլտուղունու պուլամազ . վուգուլթա հիշ պիր տիրլիւ ազըլ էրտիրէմէզ . զիրա տուվարը եօյլէ պիր ուստալըղըլը եարմըլար ըտը քի՝ զանն էտէրսին պիւյիւճիւլէր մարիֆէթիյլէ բէրիլէր օտայը թագըմըյլա օրատան գալտըմըլար : Ախհայէթ շօգ արատըգտան սօնրա եըլըզճը գըզը շաղըրըր օտանըն նէրէտէ գալմըշ օլտուղունու օնա սօրար : Պըզ էվվէլտէն

իշի պիլերէք տէր . նա՛սրլ օտա՛ էֆէնտիմ . նէ արաւ
 յօրսուն պու էվտէ շիմտի նէ քիթապ վար՝ նէ տէ
 քիթապ օտասը . շէյթան օնլարըն ծիւմլէտինի գալ-
 տը՛րմատը մը եա : Աշէկէնի տէր , խայրը . շէյթան
 տէյիլ իտի օ տնճագ պիր պիւյիւծիւ իտի . քի սէն
 կիթտիքտէն սօնրա պիր պուլուտլար ըլա կէլտի . պիր
 աժտըր սըրթընտա ըտը . պուրայա կէլտի յինտէ աշաղը
 էրիպ քիթապիտանէ օտասընա կիրտի . օրատա նէ եար-
 տըղընը պիլմէմ . սօնրա պիւթիւն էվի պիր տիւման
 իլինէ զարդ էտէրէք քէնտիտի թափանտան ուլտու
 շըգտը կիթտի : Աէ էթտիյինի կէօրմէք իտէյիպ քի-
 թապիտանէ օտասընա տօղրու կիթտիք իտէ տէ նէ քի-
 թապ պուլտուք՝ նէ տէ օտայը . զանն էտէր սին քի
 էվվէլտէն տէ օրատա էօյլէ շէյ Եօգ ումուշ , նիշա-
 նէսի վէ էսէրի գալմամըշ ըտը : Աըլլըդճընըն վէ
 պէնիմ շէօյլէ կէլիբ խադրըմըպա քի , օլ ուղուրսուգ
 էհտիյար եիւքսէք սէսիլէ շէօյլէ սէօյլէյէրէք կիթ-
 տի . քի օ քիթապլարըն սահապընա կիզլի պիր տիւշ-
 մանլըղըմ օլուպ էօժիւմիւ պէօյլէ ալըրըմ : Ատընը
 աա սէօյլէտի . Մուենադօն ումուշ , Տօն Վիշէօգ տէ-
 տի . Մուենադօն տէմէ , Ֆրիսդօն տէ : Քըզ տէտի .
 պէն նէ պիլէյիմ . Ֆրիսդօն մու տէտի . Ֆրիդօն մու
 տէտի . շու գըտարընը պիլիբիմ քի ատընըն սօնու-
 դօն կէլիյօր ուտու : Տօն Վիշէօգ տէտի . հա . էօյլէ
 իտէ կէրչէք տիր . սու ատամ պիր ուտաա պիւյիւծիւ՝
 վէ պէնիմտէ բէք պէօյիւք տիւշմանըմ տլը . էօյիւմ
 տէրէճէտիսնէ տէք պանա խասիմ տիր . շիւնքի քէնտի
 պիւյիւծիւլիւք մարիֆէթիյլէ պուլմուշ քի քէնտի զիրի
 հիմայէտիստէ օլան վէ շօգ սէվտիյի պիր տէլի գանլը
 քափալիէր իլէ սափաշտըղըմաա՝ քէնտիսին ծիւմլէ տի-
 հիրպազըլըգ մարիֆէթլէրի Փայտէ էթմէյիզ՝ օնու եէ-
 նէճէյիմ . պուենա գըղտըղընտան՝ պանա գըթ իլինտէն

նէ կէլիր իսէ էթմէքտէ տիր . անձագ պիլմիշ օլտուն
քի ալտանըր , սէմալի էմր ու թէտպիրէ քիմսէ գար-
շը գօյամազ . ()նա նէ՞ շիւպհէ տէր գըզ . անձագ
տայըճըղըմ . սէն պեօլէ շէյիերէ նէ՞ իշիւն գարը-
շըրսըն . Տիւնեայը կէզիպ քէնտինի եօրաճաղընտան
էյի օլմաղմը քի էվինտէ բահաթ տուրուպ քէյֆինէ
պագատըն . տայըճըղըմ , ատամ վար տըր քի եարաղը-
յա կիտիպ քէնտի գըլլարընը տա իւտտէ վէրիր : Տօն
Վիշեօզ ճէվապ վէրտի . պէնիմ եէկէնիմ , պէնիմ
սէվկիւլիւմ . օնլար պէնիմ գըլլարըմը հօլմագտան
պէնիմ գըլըմըն ուճունա պագմաղա տախի ճէսարէթ
էտէն օլուրսա օնուն սագալընը պէն հօլարըմ :

Պիզիմ քալալիէր շէքտիյի գահճէթլէրտէն տիյ-
նէնմէք իշիւն՝ եէնիտէն էթմէյէ տիւշիւնտիւյիւ տի-
վանէլիրլէր հագգընա քիմսէյէ սէրրէշտէ վէրմէքսիզին
թամ օն պէշ կիւն էվտէ գալտը . տէր իտի քի տիւն-
եատէ հէր պիր շէյտէն իզթիզալըսը՝ կէզկինճի քալա-
լիէր պուլունմաօը տըր . վէ պէն պու թարիքաթը
եէնիտէն մէյտանէ շըգարաճաղըմ . վէ պունուն իւ-
զէրինէ քահանայըլա պէրպէրին վէ պունուն մապէյ-
նինտէ չօգ թուաֆ միւքեալէմէլէր կէչտի . քահանայ
պաղը զըթ սէօլէր իտի . պագըտա սէօլէտիքլէրինէ
գանմըշ վէ թէսլիմ օլմուշ կիպի կեօթթէրիր իտի . շիւն
պէօլէ էթմէզսէ օնուն ինտինտէ հագլը կէօրիւնմէք
միմքինսիզ իտի :

Տօն Վիշեօզուն էվինին եագընլարընտա պիր ֆա-
գըր իէնչպէր վարըտը , քի պաշընտա ազըլ օլմայանա
էյի ատամ տէնմէք ատէթ իսէ՝ պու տա էյի պիր ա-
տամճըղըտը : Տօն Վիշեօզ հէր կիւն կիզլիճէ պունու
գանտըրմաղա չալըշըրըտը . վէ օլ գըտար էթտի քի
քէնտինէ սիլիհտար էթմէյէ գանտըրտը . կիւզէլ կիւ-
զէլ վատլարընըն տրասընտա տէր իտի քի պէնիմ իլէ

կէլմէքտէն գորգմա . հէր վեճճ իլէ գաղանճըն օլուր
 վէ հիչ պիր շէյ գայպ կթմէզսին . շիւնքի էօյլէ իշ-
 լէր րաստ կէլիր քի՛ պրագտըղըն կիւպրէնին վէ սա-
 մանըն եկրինէ՞պիր աստ մուաֆըզլըղը վէրէ պիլիր իմ
 սանա : Պիւ րէնչպէրին ատը Սանխօ Քանսա ըտը ,
 Տօն Վիշեօղուն սէօյլէտիրլէրինէ օլ տէրէճէ գանտը
 քի էհլինի վէ էվլատլարընը պրագտրագ սիլաստար-
 լըգ մանսուպու ուլա Տօն Վիշեօղա գաբուլանտը :

Տօն Վիշեօղ պէօյլէ պիր գայլէտէն գուրթուլուպ
 ագճէ թէտարիքինի տիւշիւնմէյէ պաշլատը . պիր բար-
 շա եէր սաթտը . պիր բարշատա րէհինէ գօտու . վէ
 հէր իւզտէն գարարլը շըգտը ըսա տա՛ հայլը ագճէ
 թէրագու՛մ էթտի : Պիրտէ պէօյիւր գալլգան ամանէթ
 պուլտու ալտը . պաշլըղընը տա միմքին մէրթմէպէ թա-
 միր էտիպ՝ հոլա շըգաճաղը կիւնիւ վէ սաաթը սիլաս-
 տարընա տույուրտու քի օլ տախի քէնտինէ լազըմ օ-
 լաճագլարը թէտարիք էթտին . հէփսինտէն զիտէ լա-
 զըմլըսը պու տուր տէտի՛ քի պիր հէյպէ պուլասըն .
 Սանխօ՛ ետիար ըմ տէտի՛ վէ չօգ եօրիւմէյէ ալըշ-
 մըջ օլմատըղընտան՝ պիր գուվվէթլի մէրքէպի վար ը-
 տը . օնու տօ պէրապէր ալմագ մէրամ էյլէտի : Մ՛էր-
 քէպ լագըրաըսընը Տօն Վիշեօղ իշլմտիրտէ պիր ան
 իլիշտի՛ իստէմէզ իտի քի հայվանը պէրապէր ալսըն .
 զիրա հիքեպէլէրինի օգուտուղու քալալիէրլէրի պի-
 րէր պիրէրտէր խաթըր էտիպ՝ հիչ պիրիտինին մէրքէպ-
 լի սիլաստար թաշըտըղընը պուլամատը . էն նիհայէ-
 թինտէ՛ խօրեագ վէ թարիքինտէն ազմըչ պիր քալա-
 լիէրէ րաստ կէլտիյինտէ օնուն աթընը քէնտի սիլաս-
 տարընա ալըվէրմէք միւլհագաճօրյլա՛ շիմտիլիք պէօյլէ
 օլտուն տէյէրէք րուխաաթ վէրտի : Վօգանտաճընըն
 վէրտիյի նատիհաթլար միւճիւ պինճէ պիր քաշ կէօմլէր
 վէ տահա լազըմ օլաճագ շէյլէր տախի հազըրլատը :

անձագ պոռ թէտարիբամ ըն ձիւմլէոի զայլեմ կիզլի
 էտէ յօր ուտու :

Սանխօ քէնտի էհլ ու էվլատլարըլլա , վէ Տօն
 Քիշեօդ եէկէնի վէ երլլըգճրսըլլա վէտաւլաշմատան
 կէճէնին պիրինտէ քէօյտէն շըգտըլար . վէ էօյլէ աճե-
 լէ եօլ ալտըլարքի էրմէ սապահլայըն քէնտի թահմին-
 լէրինճէ արգաւարընտան կէրի շէվիրմէյէ ատամ շը-
 գարըլլա տախի եէթիշմէյէճէք խոի : Սանխօ Քանսա
 մէրքէպիրին ի զէրինէ թէրքի հիյպէսինի վէ գապագ
 պիշիսի քիշիք սանտուգճէսինի եերլէշտիրմիշ , քէն-
 տիսի տախի ի զէրինէ պինմիշ՝ պիր աղիմ մէսնէտտար
 կիպի գուրու ըմգտա , վէ աղասընըն վատ էթտիյի
 ատա մուհաֆըզլըղընը կիւն էվվէլ էլէ կէշիրմէք ար-
 գուտունտա ըաը :

Տօն Քիշեօդ պու տէֆատախի իլք տէֆատա գուդ-
 տուգու եօլու գուգտու . եանի Մօնդիէլ օվասըն-
 տան կիտէր խոի . անձագ պու տէֆա էրքէն օլտու-
 գունտան կիւնէշ շազքը շէվ վուրարագ պաշընափէք
 պիր զահմէթ վէրմէտիյի իշիւն ըահաթ կիթտիլէր .
 շալլը վագըթ պիր պիրլէրիյլէ ապա սեօհպէթ էթ-
 մէքսիզին կիթմէքտէ խոիլէր . նիհայէթ շիւնքի Սանխօ
 Քանսա ուզուն վագըթ աղզընը գարալը գուդմաղա
 ալըշմըշ տէյիլ խոի , աղասընա տէտի . սինեօք կէզ-
 կինճի քազալիէր . բէճա էտէր իմ . պանա վատ էթտի-
 յին ատայը ունու թմաշասըն . նէ գըտար պէօյիք տա-
 խի օլտա՝ պէն օնու էյի էտէրիմ , Տօն Քիշեօդ ճէ-
 վապ վէրիպ տէտի . պէնի տիյնէ Սանխօ , տօստում .
 պիլմէլի սին քի զէմանը գատիմտէն պէրի հէր կէզկին-
 ճի քազալիէրլէրին ատէթի տիր քի զապթ էթտիրլէրի
 մէմալիբլէրի վէ ատալարը քէնտի սիլահատարլարընա
 հիպէ էտէրլէր . պէն պէօյլէ պիր մէտհէ լայըգ ա-
 տէթի պթմալ էթմէք ապա խտէմէմ , իլլաքի մէրս-

Մըմ օնլարտան զիյաակտիւնի էթմէք տիր: Վազմալիեր՝
 քէնտի խըզմէթ լէրինտէ պուլունուպ կէճէ կիւնտիւզ
 ուզուն վագըթ մէշագգաթլարընը շէքէրէք էհտար-
 ւանմըշ վէ եօրուլմուշ սիրահտարընա՝ քնքէ եսիուտ
 հարգէլ իւնվանըլլա էճիրլէրինի վէրմէք իտակ յիպ՝ պիր
 այալէթ պագըշլամասընը միքեաֆի սայարլար ըտը .
 անճագ պէն էկէր սէնին իլէ պիրլիրտէ պուլունու-
 րագ՝ օլա պիրլիր քի ալթը կիւնէ վարմագըզըն միւլ-
 հագաթընտա պիր թագըմ այալէթլէրի օլան պիր
 մէմալիք գապթ իտէրմ . վէ օլ վագըթ սէնի օլ մէ-
 մալիքի փաստիշահ նասպ էթտիրէճէք սըրատա օլուր
 ում: Ա է զանն էթմեք քի պու տէտիքլէրիմ ինանըլ-
 մագ վէ օլմագ շէլլէր տիր: էքսէրի կէզկինճի քազա-
 լիէրլէրէ պէօլէ շէլլէր թէստտտիֆէտէր, պու տա
 էօլլէ պիր աննաշըլմագ թարիքիլէ՝ վէ էօլլէ գօլպլըզ
 բլա՝ քի էօլլէ շէլլէր պիզէ տէ վուգու օլա պիրլիր քի
 սանա վատ էթտիլմտէն զիտտէսինի վէրէպիրլիրիմ:
 Անխօ ճէվապ վէրիպ տէտի. պու հիսապա՝ էկէր սէ-
 նին էտիպիլտի յին կիպի պիր հիքմէթ իլէ պէօլլէ պիր
 փատիշահլըզ եագալարամ, պիզիմ Վննա Աւթիէրէս
 էվ ուշաղը տա սուլթան՝ պիզիմ շօճուզլար տախի շահ-
 գատէ վէ վէլիի ահտ օլուրլար: Տօն Քիշեօզ տէտի.
 նէ՝ շիւպհէ: Անխօ տէտի. պունտա ճիւզիւ շիւպհէմ
 վար. վէ պէն տէր իմ քի կէօլտէն փատիշահ թաճը
 եաղմուր կիպի եագա՝ հիշ պիրիտի տէ գարըմըն պա-
 շընա ուլմալաճագ տըր. ազրուսունու սէօլլէ յիմ ա-
 գամ: պու գարը՝ սուլղան օլմագ պիր թարաֆ. պիր
 պաշ սօղան տախի տէլմէզ. պաշաղը պիր պէլլիր օնա
 էլվէրիք. վէ հէփտի պու օլա պիրլիր՝ Վլլահ հ պանա եար-
 տըմ էտէր իսէ: Տօն Քիշեօզ տէտի. հէր պիր շէլի
 Վլլահահ պրազսլըմ. սանա մինտտիպիլի օ՝ վէրիք. լա-
 քին սանա կէվշէրլիր կէլմէսին. վէ հէր նէ քի էլի-

նէ կէշէր իսէ . մուաֆըզըզ օլմուշ . տաճա քիւշիւք
 պիր մանսուպ օլմուշ , պէյէնմէմէզլիք էթմէ : Սան-
 խօ տէտի . սանա սէօզ վէրիլիմ վէ սանա թէսլիմ օ-
 լուր ում քի պէնիմ աղամ սըն . վէ պանա լազըմը-
 նը վէ պէնիմ մինասիպիմի վէրէ պիլիբօին :

ՊԼԳ . 7 .

Ե՛կ տէյիրմէ նրբինն տէհշէթի վէ իշխալիմէմիշ վու-
 գուաթընտա Տօն քիշեօդուէն դահրամանլօզըլա դաֆէր-
 պուլմասը :

Պու կիւզէլ սէօհպէթլէրի էտէրէք եօլ ալտըզ-
 լարընտա՝ էփէյի ուզապտա օթուդ զըրգ թանէ գա-
 տար եէլ տէյիրմէնի կէօրտիւլէր . վէ քալալիէր պուշ-
 լարը կէօրիւնձէ տէտի . պախտըմըզ պիզէ արգումուզ-
 տան զիատէ զըլալուզլուգ էտէյօր . Սանխօ , տօս-
 տում , շու պէտտալի գահրամանլարը կէօրիւյօր մու-
 սուն . մէրամըմ շու տուր քի իւզէրինէ հիւձմ էտիպ
 օնլարը էօլտիւրէձէյիմ . իլք սիֆտահ օնլարըն թա-
 լանըյլա պիր ազ մալ սահրալի օլալըմ . պու էյի պիր
 գալկա տըր . վէ տիւնեանըն իւզիւնտէն պուշլարըն
 բլզընը գալտըրմագ՝ Ալլահա եարար պիր խըզմէթ
 էթմէք տիր : Սանխօ Քանսատէտի . նալ գահրաման-
 լար : Տէտի Տօն Քիշեօզ . կէօրիւյօրմուսուն . օ ու-
 զուն ուզուն զօլլարըյլան . վէ իչլէրինտէ էօյլէլէրի
 օլուր քի՝ ատամ գօլունուն պիր ուձունտան եօլա չըք-
 սա օ պիր ուձունա իրի սաաթտա եէթիշիր : Սանխօ
 Քանսա տէտի , էյի պազ էֆէնտիմ . օ կէօրտիւրէ-
 րին գահրաման ինսան տէյիլ տիրլէր . եէլ տէյիրմէ-

նի տիրէր . օ գօլլարը զանն էթտիյին տէ գանատլա-
րը տըր քի բիւզկեար վուրտուգճա տեօնիւպ տէյիւ-
մէնին Թաշընը չէվիբրոյէր : Տօն Վ.իշեօդ տեօի .
կէօրիւնիւր քի սէն քաժալիէրլիբ իշլէրինտէն փէք ա-
ձէմի օին . պոււնլար գահրաման տըրլար . սէն տէ գօր .
գարսան ևանըմտան ուղաղլան . պիր թարաֆա կիթ
տէ տուա էյլէ : Վուզվէթիմիզ հէրնէ գատարտէնկ
կէօրիւնմէզ սէ տէ՝ պէն օնլարըն իւզէրինէ հիւճմ է-
տէր իմ :

Վոււնու տէյիւպ ալա ժագըթ կէշիրմէյէրէք ա-
թընը իլէրի սիւրաիւ . վէ հէր նէ գըտար Վանլսօ՝ է-
յէր պոււնլար եէլ տէյիւմէնլէրի օլմայըպ գահրաման
ինսանլար ըսալար պէնիշէյթման արսըն տէյի զօրլար ըտը
ըսա տա՝ Տօն Վ.իշեօդ պոււնլարը օլ տէրէձէ գահրաման
գըյաս հտէր իտի քի , սիլահտարընըն շամաթասընը
ասլա իշիթմէզ իտի . վէ տէյիւմէնլէրէ ևագլաշտըդճա
ևանլըշընը թանըյաճագ եէրինէ տահա զիտտէ պաս-
տի գատեմ էտէր իտի քի գահրաման տըրլար : *Վէ գա-
տար սէսի վար ըսա պաղըրըր ըտը . գաշմայըն անչադ-
լար . իւրէքսիզլէր . գաշմայըն . սիզին իլէ սաժաշա կէ-
լէն ևալընըզ պիր քաժալիէր տիր : ()՝ արալըզ ձիւզի
պիր բիւզկեար չըղըպ՝ գանատլար օյնամաղա պաշլատը-
լար : Վաժալիէր սէսինի պիր գաթ տահա իւքսէլտէ-
րէք տէտի . նէ ևափսանըզ պօշտուր . Վրիարէտէն զի-
տտէ գօլլարընըզ յլսա վէ հէփսինի տէ գըմըլտատսա-
նըզ՝ եինէ հագընըզտան կէլէձէյիմ . էյիմտէն գուր-
գուրաճաղընըզ եօզ տուր : Ալ է օ արաճանի կէօնիւլ-
տէն քէնտինի Տուլշինէայա սըմարլայըպ՝ պէօյլէ պիր
պէօյիւք թէհլիքէտէ օնոււն ևարտըմընա միւհտաճիւէ-
թի արզ էտէր իտի* : Ալ է գալգանընը սիրէրէ ալըպ

* Պրիարէ՝ պոււնլարէսիւր ժագըթը շաբիլէրի գաժմ ձ .

վէ մըզբաղընը ալէսդա գուգուպ բոզինանդէի տօլու տիզկին գօշտուբարագ տէյիրմէնլէրին էն պէօյիւխու նիւն իւզէրինէ հիւճմ կթտիրտէ գանատլարըն պիրինէ տօլաշար . բիւզկեար տախի օ՛արա շիտտէթ պուլմուշ օլմագըլա գանատ տէօնմէսինտէ էլինտէքի մըզբաղը գարաղըը պիրլէ գըրըպ բարչա բարչա էտիպ էօթէյէ ֆըրլաթտը . քավալիէրի վէ աթընը տա ֆէնա հայէ կիրիֆտար էտիպ օվանըն իշինէ ուզադա աթտը . Սանխօ անխտէ մէրքէպինի գօշտուբարագ եանընա եէթիշտի վէ կէօրտիւ քիաղտսը աթըլմասընըն գարպընտան ինճինմիշ՝ գըմըլտանմադա մէճայի գալմամըշ ըտը . Սանխօ տէտի . հէ . պէն տէ՞մէտիմ միքի էտէճէինի էյի տիւշիւն . եէլ տէյիրմէնի տիր պօւնլար . Ալէ պիր քիմսէնին գաֆտսընտա հէյալլար տօլաշմատըզճա տէտիւյիմէ նաւլ շիւպհէ էտէ պիրիրիտի . Տօն Քիշեօզ ճէվապ վէրիպ տէտի . Սանխօ . տօստում , սէսինի քէս . ճէնկ տախի օ պիր գէնահաթլար կիպի պախտ իշի տիր . հիշ պիր վագըթմ պիրգարարտա գալմաղ . Սանա պէնիմ տիւշիւնտիյիւմիւ սէօյլէյիմ մի . վէ տօղրուսու տա պուտուր . պէնիմ օտամը վէ քիթապլարըմը գալտըրան պիւխիւճի . Արէսդօն պանա գարշը օլ տէրէճէ հաստի վէ դարէզի վսր տըր քի , պու գահրամանլարը եէնմէք շէրէֆինէ նայիլ օլմայըմ տէյի պունլարը եէլ տէյիրմէնի գըլըղընա սօգտու , Վաքին սօն

պիր գահրաման բմըշ քի էւզ գօլու վարըմըշ . Տուլլիւնէա տախի մալիւմ օլտուղու վէճն իւզքէ , Տօն Քիշեօգուն հէյալընճա քէնտի մալուքէսի տիր . վէ քավալիէրիք գայտէսինտէ շու վար ըտը քիթէհիքէլի պիր պէլայէ օղրատըգլարընտա քէնտիլէրինի Ալահա թէսլիմ էտէճէք էէրտէ մաշուքէլէրինէ թէօլիմէն օնլարըն մանէվի ինտատընա միւրաճաաթ էտէրլէր իտի .

սօնուհետ օնուհ օրանձա իլմի պէնիմ գըլըճըմըն, զար-
 պընա տայանմայրպ մահվ օրածադ տըր: Ինչալլահ,
 տէտի Սանխօ, վէ Եէրտէն գալտըրըպ կիճ իլէ րօ-
 զինանդէնին իւզէրինէ պինտիրտի. քի օնուհ տա օմու-
 զու ինճինմիչքիտի: Պու վուգուաթըն իւզէրինէ լաֆ
 էտէրէք Վարիչէ իլիմանընըն Եօլուհու գուգուալար.
 շիւնքի Տօն Վիշեօդ տէր իտի քի՛ օլ Երտան չօգատամ
 կէչմէտի իշիւն պիգէ տայիր վուգուաթլար տտի էք-
 սիք օլմազ. լաքին մըզրաղընըն գայպ օլմասընա չօգ
 աճընըր ըտը. վէ Սանխօյա տա պուհուհ. քէնտինէ պէտ-
 յիւք քէտէր օլտուգուհու իֆատէ էթտի: Տէտի. օ-
 գուտուգլարըմտան շէօլէ խագրըմա կէլիր քի՛ Տիէկօ
 Իէրէզ տէ Վարկաս Նամ պիր ըսպանեօլ քալալիէրի
 պիր գավկատա մըզրաղընը թէլէֆ էտիպ մէշէ աղաճըն-
 տան գալըն պիր տալ գօրարտը. վէ օնուհ ուլա օլ
 գատար տիշմանլար տէրէլէյիպ էօլտիւրտիւ քի տէ-
 քէլէնէն լուդէթի քէնտիտինէ լաղապ կիպիօլտու, վէ
 պու կիւնէ տէք օնուհ սիլսիլէտինէ Վարկաս ի Սա-
 հուգա տէրլէր: Պուհու սանա օնուհ իշիւն տէր իմ
 Սանխօ, քի իլք էվվէլ կէօրտիլի մ մէշէ աղաճընտան
 պու թարիֆ էթտիյիմ կիպի գալըն վէ գուվվէթլի
 պիր տալ գօրարաճաղըմ, վէ օնու սիլահ Եէրինէ
 գուլլանըպ էօլէ շէյլէր էտէճէյիմ քի սէն էօլէ
 կիւճ իլէ ինանըլըր աղիմ իշլէրի կէօզլէրին իլէ կէօր-
 մէյէ նայիլ օլտուգուհու իշիւն քէնտինէ մութլու օ-
 գույաճագսըն: Ըմէն: Տէտի Վանխօ. շիւնքի սէօլէ-
 յէն սէն սին՝ պէն տախի ինանըր ըմ. լաքին էֆէնտիմ,
 պիրազ տօղրօւլ. զիրա շէվինէ կիտէյօր սուհ. մութ-
 լագա տիշտիլիւն վագըթ ինճինմիչ օլտուգուհուտան
 օլմալը: Տօն Վիշեօդ տէտի. սէօզիւն տօղրու տուր.
 վէ պէն օֆ վիւֆ էթմէյօրսամ օնուհ իշին տիր քի՛
 պապըրսագլար տիշարը տէօրիւլսէ տախի՝ օֆ էթմէք

քաղաքի էր լիք գայտէսինին մուղայիբի տիր : Սանխո տէտի . պու պէոյլէ օլու նճա՝ պու նա տէ յէճէ յիմ եօգ տուր . լարին պանա գալսա չօգ է յի օլուր քի պիր թարաֆըն ինճինտի յի՞ հալտէ պիր բարչա օ՛ֆ էթսէն . պէն հիչ տայանամամ : Պիր թարաֆըմա պիր թըրնադ իլիչսէ՝ սէ օ՛չը գարմադ կէզկինճի քաղաքի էրէրէ եասագ օլտուղու կիպի օնլարն սիլահտարլարընա տա եասագ օլմասըղը հալտէ շամաթայը գըբարըր ըմ : Տօն Վիչնօգ սիլահտարընըն սաֆտերուն լուղու թուն իւզէրինէ կիւլէրէք տէտի . սէպէպի սէպէպսիզ՝ նասըլ օլուրսա օլսուեն , իստէտի յին դատար շամաթա էտէպիլիբսին . վէ պէն քաղաքի էր քիթապլարընտա պու թուսուսա՝ պիր շէյ եազըլմըշընա բաստ կէլմէմիչիմ :

Սանխո տէտի . Էֆէնտիմ , եէմէք վաղթը կէլմէտի մի եա : Պանա էօյլէ կէօրիւնիւր քի ունութմուչ սուեն : Տօն Վիչնօգ տէտի . պէնիմ իշտահլմ եօգ . սէն իստերսէն եէյէ պիլիբ սին : Սանխո պու բուխսաթը ալտըգտա մէրքէպինին իւզէրինտէ քէնտինէ տիւզէն վէրիպ՝ պերասպէր ալտըղը եէյէճէքտէն պիր բարչա շէյ չըգարտը հէյպէտէն , վէ եէյէրէք աղասընըն արգասընտան կիտէր իտի . արտտա պիր տէ շարսպ դասպաղընը էօյլէ պիր իշտահ ըլա աղընա տիբէր իտի քի՝ նէմցէլիլէրին տախի եկէր կէօրէ իտիլէր արգուլարը կէլիբ իտի : Պէօյլէ քէյֆ իլէ կիթմէսինտէ չօլուղու չօճուղու , վէ աղասընըն վատ էթտի յի փատիշահլըղը պիլէ ունութմուչ ուտու , վէ սիւլիւր էթտի յի թարիք քէնտինէ աղըր կէլմէտիքտէն մատէ՝ պախտարգասընա տօլաշմագ , նէ գլտար թէհիքէլի տէ օլսա՝ քէնտինէ պիր թաթըլը քեար կէօրիւնմէյէ պաշլամըլ ըտը :

() կէճէ յի աղաճլար ալթընտա կէչիրտիլէր . վէ Տօն Վիչնօգ օլ աղաճլարըն պիրինտէն գալըն վէ գուվ-

վե՛թ ինչ պի՛ր տալ քե՛տից՝ գրրույան մըզլազընտան շը-
 գարտըզը տէ՛միբի պու՛նա կէ՛շիբտի . վէ պու՛նու քե՛ն-
 տիտինէ մըզրապ էտի՛նտի : Աէ՛ծէ սապասնա տագ կէօզիւ-
 նէ ույգու կիբմէտի . հէյալընը Տուլշիւնէայէ վէրմիշ
 խի բսմանլարտա սգուտուղունա ույմագ իշին . պիբա
 օնլարտա նագլ օլու՛նուր քի քսվախիէրլէր կէ՛ծէ օր-
 մանտա վէ չէօլլէրտէ կէ՛շիբտիբլէրի վագրթ քէնտի
 մաշուքէլէրինին հէյալըյլա էյլէնիբլէր խտի :

Ընձագ Սանխօ, պուրալարտագլը էրմէտի յինտէն
 կէ՛ծէ յիէօլլէ կէ՛շիբմէտի : Միտէսիբի զկեարիլէ տօ-
 լու տէյիլ իտի . օնու՛ն իշին իւտիւնէ ույ՛ու շօղբու գ
 կէլտի . վէ եերէ եայըլմացըյլա ույու՛մասը պիբ օլու պ՛
 կիւն տօղտուգտան ա՛նկա ույանտը . վէ էկէր կիւնէ-
 շին շա՛վգը կէօզլէրինէ վու՛րմուշ օլմտա ըտը՝ տա՛հա
 ույանմայաձաղ ըտը . պիբ թարաֆտան կիւնէյին շա՛վ-
 գը . պիբ թարաֆտան հէր էթրաֆտա գուշարըն էօթ-
 մէտի վար ըգան՝ Տօն Վիշեօղ տախի կիւ՛ծիւ եէթտի-
 յի գատար իւքէք սէսիլէ պիբ գա՛չ տէֆա շաղըրա-
 րագ՝ նիհայէթ ույանտը : Աւյանըր ույանմագ շարապ
 գապաղընա էլ ուգաթտը . լաքին աղշամքինտէն չօգ
 հաֆիֆ պու՛լմասը քէնտիւնէ հայլի՛ծէ էնտիշէյէ միւ՛ծիպ
 օլտու . զիբա օրալարտա իշիլէնին եէրի տօլտուրմագ
 միմքինսէզ կէօրիւնիւր իւտի : Ընձագ Տօն Վիշեօղ՝
 քէնտի մաշուքէօրինին հէյալըյլա՝ հասսէլի վէ չէ՛շի-
 լի թաալար եէմիշ կիպի օլու պ գա՛հ վէ ալթը էթմէ-
 յէ տախի իշտա՛հը եօղ ուտու :

Հայվանլարընա պինտիլէր վէ իօլլարընը Լարի-
 չէ իլմանընա տօղրու չէվիբտիլէր . վէ սապասըն սա-
 աթ սէքիզ (ալա թուրքա՝ սաաթ իքի) սուլարընտա ու-
 զագտան կիտէ՛ծէքլէրի եէր կէօրիւնմէյէ պաշլատը :
 Իշտէ պուրասը տըր՝ Սանխօ՝ տօստում , տէտի Տօն
 Վիշեօղ , քի քօլու՛մուգու տիրսէյիմիղէ տէք պախա

տէրեասընա տալտըրա պիյէճէյիզ . Աւաքին պէնի տիյ-
նէ . շիմտիտէն սանա խապէր վէրիբիմ . պէնի հեր
նէ գըտար աղբը թէհլիքէտէ կէօրիւրսէն , իւզէրիմէ
հիւճմ էտէնլէր սէն ագլան աշաղը պօյ քիմսէլէրօլ-
մատըգճա սագըն սիլահա տաՎրանմայասըն պանա իմ-
տատա եկեթիշմէք խիւլեասըյլա . զիրա սէն քաՎալիէր
րիւթպէսի ալմատըգճա քաՎալիէրլէրէ սիլահ շէքմէք՝
քաՎալիէրլիյին ճէմի գանուելարընըն մուշայիբի տիր .
Անխո տէտի . դայտ էթմէ էֆէնտիմ . պու խուսուստա
իթաաթըմտա գուսուր էթմէմ . իլլաքի թապիէթիմտէ
էյլէ պիր հայիմլիբ վար տըր քի գաՎկա էթմէմէյէ
հէմինլի կիպի իմ . Անճագ՝ քէնտիմի մուհաֆազա էթ-
մէյէ կէլինճէ , իւզէրիմէ կէլէն իսթէր քաՎալիէրօլ-
տուն իսթէր քիմ օլուրսա օլտուն , օ տէտիյին գանոն-
լար հէփսի պիր եանտա գալըր . զիրա կէրէք Ալլահըն
վէ կէրէք ինսանըն ճէմի նօմօսլարը՝ մուհաֆազայը
պէտէնէ ճէվազ վէրիբլէր . Տօն Վիշեօգ տէտի պէլի .
էօյլէ տիր . անճագ , քաՎալիէրլէրէ գարշը պանա էտէ-
ճէյին իմտատ՝ եալընըգ տուվան ըլաօլա պիլիր . գալ-
տը քի շու սէնին թապիյէթիմտէ օլան ի յիտլիյիտէ
գապթ էթմէլի սին . Անխո տէտի . սանա տէմէտիմ
մի քի գապթ էտէր իմ . վէ պիլմիշօլասըն քի շու պա-
նա վէրտիյին թէնպիհի կիրակի թութմագ թէնպիհի
կիպի փէք սըգը դուգարըմ :

Պու լագըրտըլարը պիթիբիմէք իւզրէ իտիլէր . գար-
շըտան սուրը Աննեգիկոոս կարգընըն կրօնաւորլարըն-
տան իքի վարդապետ կէօրտիւլէր քի հէճին տէվէլէ-
րինէ . եանիիբիճէ գաղըրլարա պինմիշլէր , էլլէրինտէ
շէմսիյէ վէ կէօզլէրինտէ եօլճու կեօզլիւյիւ , էօթէ-
տէն պէրի կէլիյօր ուտուլար . Արգալարընտան տա
պիր հինդօվ . եանընտա տէօրտ պէշ աթլը , վէ իքի տէ
եայա վար ըտը . Անբա աննաշըլտը քի հինդօվտա

Գիտքայալը պիր գատըն՝ Աեփիլեայա քենտի եհլինե
 կիթմեք իւզրե պուլունուր ումուշ . քի էհլի տախի
 օրատան պիր պեօյիւճեք մանսուպ ուլա Հինտխտանա
 կիտեճեք օլուպ՝ պունա խապեր կեօնտերուիշ : Աւար-
 դապետներ հէր նէ գատար օ՛ եօլտան կելիյօրլար ք-
 տը ըսա տա՝ գատըն ըլա վե մայեթիւտե պուլունան-
 ար ըլա պիր իշլերի եօդ ու . Տօն Վիշեօդ պոն-
 արը կեօրտիքտե սիլահտարընա տէտի . էկէր եանլը-
 շըմ եօդ ուսա՝ պունլար կիպի մեշհուր պախտկիւզար
 քիմսէ տիւնեա իւզերինտե կեօրիւնմիւշ տեյիլ տիր :
 Օւիրա շու աշադտան կեօրիւնիւր սիյահ կիյմիշ քիմ-
 սէլէր պիւյիւճիւ քիմսէլէր օլմալը տըրլար . քի զօ-
 րաքի պիր պեյ հարեմի գաշըրմըշ Փինթօվա թըգմըշ-
 ար : 'Աէ օլուրսա օլտուն՝ գօյ վերմէլի տեյիլ քի պուն-
 ար պու զուլմու պաշա շըգարսընլար : Սանխօ պաշը-
 նը սալլայարագ տէտի . պու եէլ տեյիրմէլէրի ֆըր-
 գասընտան պէլալը կեօրիւնիւյօր պանա , էֆէնտիմ .
 սէն էյի տիւշիւնմէյօր սուն : Պունլար սուրբ Նե-
 նիդիկտոս կարգընտան վարդապետ տիրլէր . վե կերի-
 տէն կէլէն հիթնօվ՝ պէս պէլլի եօլճուլար տըրլար :
 Սագըն օլմայա քի շէյթան իվղասընա տիւշմիւշ օ-
 ւասըն . էյի տիւշիւն : Տօն Վիշեօդ տէտի . տօստում ,
 պէն սանա տեմէտիմ մի քի քափալիէլ ճե վուգուաթ-
 արտան աղնամազ սըն . սանա նէ քի տէյօր սամ սա-
 հիհ տիր . վե սէն շիմտի պունուն սահիհլիյիւնիւնար
 սըն : Պունու տեյիպ իլէրլէտի . վե վարդապետներին
 կեչէճէյի ուղրունա կիտիպ եօլուն օրթանսընտա տի-
 քիլտի տուրտու : 'Աէ վագըթ քի վարդապետներ սեյ-
 լէտիյիւնի աննայաճագ գատար եագըն կէլտիլէր՝ իւք-
 սեք սէս իլէտէտի . շէյթանի վե լանեթիլի՝ ատամլար .
 գաշըրըպ շու հիւնթօվ ուլա կեօթիւրտիւյիւնիւզ 'հա-
 նըմլարը յիմտի պու անտէ գօյ վերմէլիսիւնիգ . եօխսա

էմտի յինիզ քեօթիւ լիւյիւն իճրասը օլարագ սիզին լէւ
 շինիզի սէրէրիմ պուրատա : Ա շարդապետէր կէրէք պու-
 նուն գըլըղընտան կէրէք սէօյլէտի յի սէօղլէրտէն միւ-
 թէհնայիր գալըպ տէտիլէր . սինեօր քազալիէր . պիզ լա-
 նէթ ալթընտա ատամլար տէ յիլ իզ . սուրբ Մեննդիկ-
 տոս կարգընտան վարդապետ իզ . եօլճուլուզ էտէյօր
 ուզ : Վարը գաչըրմըշլար : օլ տախի հինգօվաա ը-
 մըշ . պիզիմ խապէրիմիզ եօգ . Տօն Քիշեօդ տէտի .
 խայըն շափկընլար . պէն էօյլէ լաֆ ալմամ . պէն սի-
 զի թանըր ըմ : Պունու պէօյլէ սէօյլէ յիպ վէ մըզ-
 րադը տօղրուլաուպ՝ աթընը օնլարըն իւզէլինէ տօղ-
 րու սիւրտիւ : () վարդապետ քիտօղրու տօղրույա քա-
 վալիէրին գարչըօընտա ըտը , շափուզ տալբանըպ գա-
 թըրտան աթըլմասըյլա եէրէ եաթմասը պիր օլտու .
 պէօյլէ էթմէզսէ իտի եա մըզրագտան ֆէնա եարալա-
 նաճագ՝ եախառ էօյլէճէք իտի : () պիր վարդապետ արգա-
 տաշընա օլանը կէօրիւնճէ էօզէնկիլէրի գաթըրըն գա-
 պուրկալարընա պաստըղը պիրլէ թիւզկեար կիպի օրտան
 սափուշուպ քէնտինի աչըգ օվատա պուլտու : Սանխօ
 Մանսա վարդապետէրին պիրինի եէրտէ եաթմըշ կէօր-
 տիւրտէ մէրքէպտէն աշադը էնիպ օնու սօյմադա կէլտի :
 () արալըգ՝ վարդապետէրին արգասընտան եայա կէլէն
 իքի ուշագ եէթիշիպ՝ նէ իշիւն պունու սօյաօրսուն
 տէ յի սիւալ էթալքտէ՝ Սանխօ ճէվապ վէրտի քի՝ պու-
 նուն իւսթիւնտէ հէր նէ քի պուլունուր սա պէնիմ
 հագգըմտըր : շիւնքի պէնիմ աղամ ճէնկլէշմէտէ պու-
 նու եէնտի : Աւշագլար շիւնքի չօզլուպ շաքատան աղ-
 նամաղլար ըտը՝ Սանխօնուն իւստիւնէ տիւշիւպ՝ եէրէ
 տէվիրտիլէր . վէ տէօյէրէք վէ սագալընը եօլարագ
 միւճրիւմ էտիպ՝ չէնէսինտէ սագալ պրագմամըշ հալտե
 օրատա պրագտըլար : Բնճագ վարդապետ գօրգուտան
 պաշգա պիր շէ յի օլմայըպ՝ Տօն Քիշեօրուն օրատան

որ զազլանմասընը կեօրսիւք տէ անիտէ գաթը բընս սի-
նիպ՝ գօրգուսունտան հայվանը գօշտու բարագ եօլտաշը-
նա եէթիշտի . քի վուգուաթըն սօնունա տագ պէքէ-
մէյէ ճէսարէթի օլմայըպ օրատան սափուշմուշ . վէ
նիհայէթ գարարընը ուղագտան սէյր էտէյօր ուտու .
Ըէյթան արգալարընա տիւշմիւ շկիպի եիւզլէրինէ իաշ
չըգարարագ եօլլարընա տէվամ էթմէքտէ օլտուլար :

() Ը հէնկեամտա Տօն Վիշեօդ հինթօփուն եանը-
նա վարմը՝ Պիւքայալը հանըմըլա լաֆա կիրիշմիշ
իտի . պունա տէյօր ուտու քի , շիմտի սէն՝ կիւզէլ
հանըմ , ազատ սըն . նէ իսթէրսէն էտէ պիլիբ սին .
պէնիմ շու բագուլարըմ սէնի գաշըբանլարընըն էլին-
տէն խէլաս էյլէտի . Աէ սէնի գուքդարանըն քիմ
օլտուգունու պիլմէյէ թէրաշ էթմէյէտին . պիլէտին
քի՝ կէզկինճի քափալիէր սընըֆընտան վէ կիւզէլլիքտէ
պինազիբ վէ միսլի ճիհանտա կէօրիւլմէմիշ Թուօգօգօլու
տօնա Տուլշինէանըն պէնտէսի Սանշիալը Տօն Վի-
շեօդ ում . սիզէ էթտիյիմ խըզմէթ իշին սիգտէն պաշ-
գա պիր շէյ իստէմէմ , իլլա շունու քի Թուօգօգօյա
տէօնէսինիզ , վէ օ պիհէմթա հանըմըն հուզուբունա
չըզըպ՝ սիզի գուրթարմագ իշին էթտիյիմի օնա նագլ
էտէսինիզ . Էինդօփուլա պուլունան Պիւքայալը աթ-
լըլարըն պիրիսի Տօն Վիշեօդու նսէօլէտիքլէրինի տրգ-
գաթըլա տիյնէր . վէ նէ վագըթմ կէօրիւր քի հինգօ-
փու գուդմուշ ինատ էտէր՝ գօյ վէրմէզ քի եօլունա
կիթսին , Թուօգօգօյա եօլլամագ իօթէր , եագըն կիթ-
տի . մըզրագընտան չէքաի . վէ սօգուդ լիսան ըլա տէ-
տի . քափալիէր տէֆօլ օրատան . հինգօփ հաշան սէն
գօյ վէրմէզ . Պիւքայալը պէն . էօլիբ սէն . Տօն
Վիշեօդ պունուն նէ տէմէք իսթէտիյիմի աննատը .
վէ պիր ազըրլըզըլա ահքեամանէ ճէվապ վէրիպ տէ-
տի . շիբը էթ քի քափալիէր տէյիլ սին . եօլտա սէնին

էտէպօսիզիտիւնն պէլասընը սանա պուլտուրուր ու
 տում, Պիսոգոյալը սերթձէ ճէվապ՝ վերիպ տէտի . պէն
 եօգ քաւալիէր . սէն մըզմագ օրտա . սէն գըլըճ ալ
 սանա պէն կէօստերիբ քի սէն աթ պիր հայվան . Մնի-
 տէ Տօն Քիշեօդ մըղրաղընը եէրէ պրագըր . պիր է-
 լինէ գըլըճընը վէ օ պիր էլինէ գալգանընը ալըպ՝
 Պիսոբայալընըն էօմրիւնէ գաստ ըլա իւզէրինէ եօրիւր .
 Պիսոբայալը պուճուճ քէնտինէ տօղրուսուճու կէլմէ .
 սինի կէօրաիւքտէ գաթըրտան էնմէք իսթէյօր ուտու .
 զիրա քիրայըլա թու թմուշ օլտուզուճտան կիւվէնէ .
 մէյօր ուտու . լաքին գըլըճընը գընընտան չըգարըպ
 հինթօվտան տօխի գալգան եէրինէ գուլլանմագ ի-
 չին պիր եաստըգ ալմաղա կիւճիլէ վաղըթ օլապիլ-
 տի . իքիսի պիր պիրինին էօմրիւնէ գաստ էթմէք տէ-
 րէճէսինտէ տիւշման կիպի գարըլաշտըլար . Օնտա
 պուլուճանլար էլլէրինտէն կէլտիյի գատար մարա-
 զայը տէՓ էթմէյէ չալըշտըլար ըսա տա միմքին օլ-
 մատը . Պիսոբայալընըն էօրքէսի գասպարմըլը եէմին է-
 տէր քի . էկէր սաւաշմաղա գօյ վէրմէզլէր իսէ հին-
 թօվտաքի հանըմը սա՝ օլ պիրլէրինի հէվսինի աէ գը-
 լըճտան կէչիրէճէք . Հինթօվտաքի հանըմ՝ պիր թա-
 րաֆտան օլանլարա թաճիւպ չէէրէք վէ պիր թարաֆ-
 սան գօրգարագ հինթօվճույա էմր էտէր քի հինթօվու
 իլէրլէտսին . վէ օնտան պիր ազ ուզագլանըպ իչին
 սօնու նէրէյէ վարաճաղընա պագար . Օլ հէմկեամտա
 Պիսոբայալը քէնտի իսասիտին ումուզու պաշընա պիր
 գըլըճ էնէր քի էկէր գալգանը գարըլը կէլմիշ օլմագ
 սա՝ Տօն Քիշեօդու եօգարըտան աշաղը եարը պէլինէ
 տէք իքիյէ պէսլէրիտի . Պու իըլմըլա զարպ Տօն Քի-
 շօդա էօյլէ կէլտի քի իւզէրինէ պիր տաղ տէվրիտի .
 վէ Փիրեատ էտիպ տէտի . եա Տուլչինէա . կիւզէլ-
 լէր չիչէյի . քաւալիէրինին իմտաաընա եէթիշ . քի

սենին մեն՝ ֆաթընը կեօղեթմէք իջին պեօլէ ազըթ
 Թէհլիքէլէրէ տիւշմիշ իմ, Պունու սեօլէ յիպ գը-
 ւըճը աժու ճունտա սըգմասը, վէ գալգանը սիբէր գու-
 գուպ Պիսքայալընըն իւզէրինէ հիւճմ էթմէսինի պիր
 տաքիքէլիք իշ օլտու, Պիսքայալը տախի էլինտէքի հաս-
 տըղը սիբէր գուգմուշ՝ գարշըսընտա պիրէրվանէ տի-
 քիլմիշ կէլմէսինէ պէրլէր իտի, շիւնքի ալթընտաքի
 գաթըր եօրգուն օլտուգունտան հիւճիւմէ մէճալի եօղ
 ուտու, Տօն Վ. իշեօգ գըլըճընը եօգարը գուգմուշ հէ-
 մէն Պիսքայալըլը հօգարտան աշաղը իքի թարչա էտիպ
 պըրադաճաղ ըտը, անճագ Պիսքայալը Փէնտպաղ՝ գը-
 ւըճընը աշաղը գուգմուշ, եօլէ պիր շէյ էթմէք տիւ-
 շիւնիւր իւտիւ քի գարշըսընտաքի պիր տահա իւզէրինէ
 կէլէմէզ օլտուն, Աէ յիրճիլէր ճիւմլէտի գօրգարագ
 պու տէհշէթլի սավաշըն նէթիճէսինի կէօրմէյէ միւն-
 Թաղըր ըտըյար, վէ հինթօլտաքի հանըմ մայէթինտէ
 պուլունան նիսվան Թայիֆէսիյլէ՝ քէնտի ուշագլարը-
 րընըն վէ քէնտիլէրինին սէլամէթի իյիւն Ապանիա
 սուրբլարընըն ճիւմլէսինին տուտընը քէնտիլէրինէ
 իմտաա իսթէրլէր իտի:

Իւք համալը Պիսքայալը էթտի եօլէ պիր զսրպ
 ըլան քի, էկէր գըլըճ էլինտէ տէնմէսէ իտի՝ հալը-
 նըզ պու վուրուշ հիյպէթլի գաօլկայը պիթիլիլը վէ
 պիզիմ քաօլալիէրին ճէմի պախտ կիւզարլըզը՝ ըն սօ-
 նունու կէթիլիլ իտի, լաքին պունու տահա ազիմ
 իշլէրէ սօգլայան պախտը եօլէ կէթիլտի, քի գըլըճ
 հասսըլըզընա Տօն Վ. իշեօգուն սօլ օմուգունա կէլիպ
 պաշգա պիր շէյ էթմէտի, իլլա օլ Թարաֆընը իշէ
 եարամազ էթտի, էնիպ չըգմասընտատա, գուլաղընըն
 պիր թարչասըլըլա պաշլըզընըն հարըսընտան ղիտտէսի-
 նի ուչուրտու, Մանչիանըն գահրամանը պու հալտէ
 նէ տէրէճէ հիտտէթէ կիրիֆտար օլտուգու Թարիֆէ

կէլիր մէջատեճ տէյի տիր: Տօղրուլուպ իւղէնկի-
լէրէ սըզը պատը. Կըլըճըյի Գիսքայալընըն գա-
ֆասընա պիր վուրուշ վուրտու, քի էլինտէքի եաս-
տըգ լաղըմը կիպի սիրէր օլմայըպ՝ պուսնուստան վէ
աղընտան վէ գուլագլարընտան գան Ֆըշչըրտը. վէ
քէնտիսի էկէր օ արատա գաթըրըն պոյնուստա տիւշիւպ
տուրմաղ սա ըաը՝ եէրէ տիւշէճէք իտի. անձագ քէն-
տիսի մագտուս տիւշէր կիպի էթտի. վէ պիրաղ սօնրա
իւղէնկիլէրի պօշլայըպ էլլէրինի ուզատընձա՝ ալթըն-
տաքի գաղըր գափկատան գօրգմուշ վէ կէմինի դու-
գան օլմատըղընտան օլմայա տօղրու գօշարագ պիր գաշ
տէֆա սըչրայըշընտա իւստիւնտէքինի էօլիւ հիյէթին-
տէ եէրէ աթտը:

Տօն Վիշեօղ պի գայտ վէ տուրտուղու եէրտէն
գըմըլաանմայարագ պուսնլարը սէյր էթմէքտէ իտի.
անձագ գաղըրտան տիւշտիւշիւնիւ կէօրիւնճէ քէնտի-
սի տէ աթտան էնտի. կիթտի գըլըճընը օ ֆագըրըն
պօղաղընա տայայըպ՝ թէսլիմ օլ. եօխսա պաշընը քէ-
սէրիմ պաղըրըր. անձագ զափալլը ատամ օլ տէրէճէ
սէրսէմլէնմիշ քի պաշընտա օլան թէհլիքէյի տէ ան-
նայամաղ ըտը. վէ Տօն Վիշեօղ շիւպհէսիզ օնա գը-
յար ըտը, էկէր հինթօփտաքի հանըմ քի ուզագտան
գափկանըն սէյրճիսի օլմուշ ուտու, ուշաղընըն պու
հայինի կէօրտիւքտէ աղլը պաշընտան կիթտի, հին-
թօփտան աշաղը էնիպ Տօն Վիշեօղա կէլտի րէձա
էթտի քի ուշաղընա գըյմասըն: Աիզիմ գահրաման՝
մաղրուրիյէթինի ճիւղի թէսքին ետէրէք տէտի. սանա
պաղըլարըմ կիւղէլ հանըմ. անձագ շու գափլըլա
քի պու քափալիէր պանա սէօղ վէրսին պուստան թօ-
պօղոյա կիտիպ պինաղիր Տուլչինէա հանըմըն հուզու-
րունա շըգմաղա պէնիմ թարաֆըմտան. օլ տաթի նա-
սըլ իսթէրիսէ էօլէ էթտին: Վարը գօրգուսուստան

եօյիւ կիպի, իսթէտի յինի պիր է յի աննամատան, վէ Տուլքինէա տախի քիմ օլտուղունու սորմատան՝ Տօն Վիշեօղուն հէր պիր էմրինի իճրա էթմէյէ քէնտի ուշաղը թարաֆընտան սէօղ վէրտի: Տօն Վիշեօղ տէտի, պու թահոտուն իւ գէրինէ էօմրինիւ քէնտինէ պաղըլատըմ. վէ քէնտի ատէպսիղլիյի իչիւն լտլըդսըղ պուլունտուղու պու հիւրմէթիմի սէնին կիւ զէլլիյի նին սայէսինտէ զազանմըլ օլտուն:

ՊԼԳ . 8 .

Տօն Քիշեօղ ուլա Սանխօ Բանսանըն միւքէալէ մէկրի:

Լչիէյի վաղըթ վար քտը քի Սանխօ՝ բարաղլարտան եէտիյի տայաղըն իւ գէրինէ այըլըպ վէ տիւշտիւյիւ եէրտէ զալգըպ՝ աղասընըն զաֆէր պուլմասընըն տա Աւահտան տիլէյէրէք զավզալը ուղազտան սէյր էթմէքտէ իտի, սրգուտու օ ուտու քի զավզանըն նիհայէթինտէ պիր ատայա մալիր օլուպ՝ թահոտու միւճիպինճէ իտարէսինի քէնտինէ իհալէ էտէ: Պավզանըն նիհայէթինտէ Տօն Վիշեօղու ամընա պինմէք իւզրէ կէօրտիւքտէ իւզէնկիսինի թուլմաղա սէյիրտտի. լաքին իւզէնկիյէ էլ թուլմաղատան էվվէլ տիղ շեօրիւպ էլինի կօփտիւ վէ տէտի. էֆէնտիմ վէ աղամ. զազանտըղընըղ ատայը գուլունա թէսլիմ էթմէյէ րէյի ալինիզ օլուրուտա՝ օնուն իտարէսինէ էլ հալէթ իւլ հազի միգթէտիր պուլունտուղումու հիսս էտէյօր ում, նէ զըտար պէօյիւք օլուր իտէ օլտուն՝ պիր զայրըսը օնու պէնտէն էյի իտարէ էտէմէզ, Տօն Վիշեօղ ճէվապ էտիպ տէտի. Սանխօ, տօսղում:

պուն լար ատալը գազալար տէ յիլ տիրէր . անձադ
 ձատտէ եօլ իւտիւ վու գու աթ լարը տըրլար . վէ քի-
 շինին պուն լարտան գազանաձաղը եալընըզ շու գը-
 տար օլուր քի եա գաֆասը եարըլըր , եա գու լաղընըն
 պիրինի իւտէ վէրիր . լաքին սէն սապրէա , թաՏի-
 տիւ միւն իճրասընտա պու լու լաձադ Տայլը վու գու աթ-
 լար տախի թէ սատտիւ ֆէ տէրլէր . վէ պէն սանա տե-
 յիլ քի պոյաղը պիր միւ տիրիք , իլլա օնտան չօգ զի-
 ստէսինի իՏսան էտէձէ յիմ :

Սանխօ՝ աղասընըն պու եէնի թաՏուտլարընըն իւ-
 դէրինէ նէ տէրէճէ թէ շէքքիւր էտէճէ յինի շաշըր-
 տը . վէ էլինի վէ զըրիսընըն էթէ յինի էօրտիւ քտէն
 սօնրա աթընա պինտիրիպ՝ քէնտիտի տախի քէնտի մէր-
 քէպինէ կիրէրէք՝ աղասընըն էքսէսինտէն գօշտուրա-
 րագ եօլլարընը տէվամ էթմէ յէ պաշլատըլար . աղա-
 սը Տինթօ վտարի Տանըմ ըլա վէտալաշմաղա պիլէ պագ-
 մատը . վէ պէօյլէճէ կիտիպ՝ եօլ իւտիւնտէքի աղաձ-
 լըդա կիրտիլէր : Սանխօ մէրքէպինի գօշտուրարագ
 տախի աղասընըն էքսէսինէ եէթիշէմէզ , չիւն ոօզի-
 նանդէ զանն էտէրսին գանատլանմը ռւ չայօր ուտու .
 աղասընըն արգասընտան չաղըրտը քի պիր ազ էյլէն-
 սին : Տօն Վիշեօդ Տայվանըն տիգկինինի շէքիպտուր-
 տու . վէ սիլաՏտարը եէթիշիպ տէտի . պանա էօյլէ
 կէլիր քի պիր քիլիսէ յէ սըղընսադ ֆէնա օլմայաձագ .
 դիրա սէնին իլէ սավաշան քիմսէ ֆէնա Տալտէ տիր . վէ
 պիր տէֆա պիգի սանտըղա սօզտուգտան սօնրա՝ օրտան
 դուրթուլուպ չըգընձայա տագ շու քէօրրիւնիւն ալ-
 թընտան չօգ սուլար կէչէճէք տիր :

Սուս օլ , տէտի Տօն Վիշեօդ . սէն սէօյլէտի յինի
 պիլմէ յօրուն . նէրէտէ կէօրմիւշ եախուտ ոգումուշ
 սուն քի պիր կէզկինձի քավսլիէր պիր ատամ էօլտիւր-
 միւշ տէ յի Տաքիմ օնու դուրսուն վէ մաՏպուս . էթ-

աին : Սանխօ ձեզ ապ վերիս տէտի . առամ էօլտիբոմէք
տէտի յին նէ տիր . աննամայօր ում . պէն տահասէն-
տէն էօյլէ պիր շէյ կէօրմէտիմ . աննազ շունու էյի
պիլիբիմ քի աղիզ ներմանտատ տուելլոյա չըգանլա-
բըն ձեզասընը վերիր : ներ նէ իսէ . պու պէնիմ գա-
բըշաճաղըմ շէյ տէյիլ տիր :

Պիր շէյտէն գօրգմա օղլոււմ , տէտի Տօն Վիշեօգ .
պէն քի սէնի թաթարլարըն էլինտէն գուրթարաճազ
ըմ , գանն էթմէ քի հարիմ վէ զապիթ էլինտէ պը-
րագըր ըմ : Աննազ տօղրուսունու սէօյլէ պանա . շու
տիւնեա իւզէրինտէ պէնիմ կիպի իյիտ պիր քափալիէր
տահա պուլունսըմու : նիշ հիքնայէլէրտէ օգումնուշ
մու սուն քի պէնիմ կիպի ձէսուրանէ պիր իշէ էլ աթ-
մըշ վէ հիւծիւնտէ գուվվէթ վէ սափաշտա թէ-
համիւլ վէ տիւշմանընա վարմատա չէվիք վէ շափուգ
վէ եէրէ երգամագտա գօրլու պիրիսի տահա օլմուշ
տուր : Սանխօ տէտի . սանա տօղրուսունու սէօյլէյիմ .
էօյլէ հիշ պիր շէյ օգումնուշ տէյիլ իմ . շիւնքի պէն
օգումագ կազմագ պիլմէմ . աննազ շունուն իւզէրի-
նէ եէմին էտէ պիրի իմ քի սէնին կիպի չիէօղիւնիւ
պուտագտան սագընմագ հիշ պ'ր քիմսէնին խըզ'էթին-
տէ միւտտէթի էօմրիւմ տէ պուլունմուշ տէյիլ իմ :
Ալլահ վէրէ քի պու ձէսարէթլէրինն սօնու ֆիքրիմ
կէշէնի կիպի օլմայա : Ատքին էֆէնտիմ . իստերիտէն
շու գուլաղընը պաղլայալըմ . շօգ գան չըգայօր . հէյ-
պէմ տէ թիֆտիք տէ վար' մէհլէմ տէ : Տօն Վիշեօգ
տէտի . Տէմիր Լագուլույա պիր շիշէ բէլէսէն եաղը
եարտըրմըշ օլայըտըմ , պունլարըն հիշ պիրիսիտէ լա-
ղըմ օլմագ ըտը . վէ պու եաղըն պիր տամլասը պի-
զէ վագըթ վէ իլաճ գայէթտիբմէղ իտի : Սանխօ տէ-
տի . բէլէսէն եաղը նանըլ շէյ տիր : Տօն Վիշեօգ
տէտի . պիր եաղտըր . եարմասընըն թէրթիպի տէ հաթ-

բըմտա տըր. վէ պու եաղ քիմտէ օլուրսա՝ եարալան-
մազ վէ էօլմէք տախի օնուն վաղիֆէօինտէն խարիճ
շէյտիր: Ե՛ իմտի պու եաղտան եախրպ սանա վէրէ-
ճէք օլուրսամ՝ պիր տիւշման ըլա ողբաշտըզ տա չօզ
վաղը [թվուգու հուշտուղու կիպի եարը պէլիմտէն ի-
քի պէօլիւնտիւխիւմտէ՝ գանըմ սօղումտտան եերէ տիւ-
շէն բարչամը ալլպ այազ իւղէրէ՝ գալան բարչամըն
իւղէրինէ թըպզը թըպզըյա գօտուգտան սօնրա իքի
եուտում տա եաղտան իչիրիբուէն՝ պէնի էվվէլքի կիպի
սաղ կէօրիւր սին: Մանիս տէտի. էջլէ օլտուղու հալ-
տէ պէն շիմտիտէն օ պանա վէրէճէ յին ստատան վաղ
կէչէր իմ, վէ պէնիմ էթմտի յիմ վէ ետէճէ յիմ խըզ-
մէթլէրիմէ պէտէլ օ եաղը եարմանըն թէրթիպինտէն
պաշգա սէնտէն հիչ պիր շէյ իստէմէմ: Աքբին աղա-
պու եաղը եարմապա չօզ մասրաֆ կիտէր մի: Տօն Վի-
շեօղ տէտի իւչ րէալ ըլա նասըլ օլսա ալթը պէօլիւ-
ճէք շիշէ եաղ եարըլըր: Մանիս տէտի. եան նէյէ
պէրլէրսին տէ հէմէն շիմտի թէրթիպինի պանա վէր-
մէղսին. քի պիր գաչ շիշէ շէյ եարալըմ: Տօն Վի-
շեօղ տէտի. աճէլէ էթմէ տօստում. պէնիմ սանա
տահա պէօլիւք սըրլարըմ վար էջլէտէճէք, վէ տահա
պէօլիւք միւրեաֆաթլար վէրէճէ յիմ: Ե՛ իմտիլիք շու
գուլաղըմը պաղլայալըմ. պէլլի էթմէյօր ում ամմա
էփէ յիճէ աղըլյօր:

Մանիս հէյպէտէն թիֆտիք վէ մէլհէմ չըգարտը-
վէ Տօն Վիշեօղ գուլաղընա մէլհէմ գօմազ իչին պա-
շընը աշտըղընա պաշլըղընը բարչա բարչա օլմաշ
կէօրտիւ իսե ազ գալտը պիր գամ տահա չըլտըրաճաղ
ըտը՝ գըլըճը էլէ ալտը. վէ կէօլլէլինի եօգարը
գալտըրրօյ՝ պապամըն պաղըրոպալարը իւղէրինէ վէ
Տուլինէայէ անա էթմտի յիմ սատագաթ իւղէրինէ վէ
ճէմի քեայինաղ իւղէրինէ եէմին էտէր իմ ք տէտի: քի

պանա պու հազարամօր էտենտեն ինձիդամբը արմա-
տըզձա՝ ազիւմէթլիւ Սանդուա տուբաթը նէ կէօնէ
եաշատը իսէպէն տախի էօյլէ էօմիւր կէշիրէյիմ . քի
քէնտի էմմի զատէսի Պօտիւէնին էօլմէսինին ինձի-
գամընը արընձայատագ նէ սուֆրայա օթուրուպ եւ-
մէք եւտի , նէ եաթաղընտա եաթտը . վէ պունա քե-
զա պիր թագըմ շէյլէրտեն կէրի տուրտու . քի շիմտի
ագլըմա կէլմէզ . անձագ իսթէրիմ քի պէնիմ էթտի-
յիմ եէմինէ օնլար տա տախիլ տայըլսընլար :

Սանխօ պու հիտտէթլի եէմինտեն միւթէհայիր
գալըպ տէտի . էֆէնտիմ պու գըտար հիտտէտլէնէ-
ճէք շէյ կօգ տուր . զիրա էյէր օ քավալիէր սէնին
էմրինի եէրինէ կէօթիւրտիւ վէ թուօգօլու Տուլի-
նէայէ կիտիպ ուպուտիյէթիւնի իզհար էթտի իսէ՝ հէր
պիր շէյ պիթմիշ տիր : Վաւալիէր տէտի . պունու
խաթըրմա տիւշիւրախիւնի էյի էթտին . պէն տախի
եէմիմտեն ինձիգամ արմագ բայընը կէրի ալըրըմ .
անձագ օլ եէմիւր թագէլէրիմ վէ տէտիյիմ կիպի է-
միւր կէշիրմէյէ վատ էտէրիմ թա քի քիմտեն օլուր
իսէ օլսուն պիր քաւալիէրտեն պէնիմ պաշլըզըմըն սա-
պըզը հալինէ պէնզէր պիր պաշլըզ ալայըմ : Ա
զանն էթմէ Սանխօ քի սէօյլէտիյիմ հաւալի պիր սէօզ
տիւր . քիմէ եէլթէնտիյիմի պէն էյի պիլիւր իմ .
Սամպրէնէ տէ պէօյլէ պիր շէյ վուգու պուլտու , քի
Սագրիբանա ագրր օթուրտու . Սանխօ տէտի . էֆէն-
տիմ . կէլ շէյթանա վէր շու եէմինլէրի . Ալլաս եւ-
մինի եասագ էթմիշտիր . վէ սէն տահա օլաձագ շէյէ
եէմին էտիպ՝ վէրէսիէ կիւնահա կիրէյօրսուն : Վէրէմ
էտ : Պանա սէօյլէ . եա պունտան պէօյլէ շօգ վագըթ
կէշէր տէ պաշլըզը պիր քաւալիէր բաստ կէթիւրէմէզ
սէք նէ եարարըն . հէր նէ օլուրա վէ հէր նէ գը-
տար պիհուգուրըպ տույարսան սօյունմագօրըզըն եաթ-

ժողովքէ կիճէ շէհիրտէ գալմամաղա վէ պիր գասա-
 պայա վէ քէօյէ տախի կիրմէմէյէ, վէ օ տիվանէ
 Մանդուա տուգասընըն եկմինինէ տէրծ օլան պին
 թիւրլիւ աղապա տայանըպ տուրաճադ մը սըն, Այ՛յի
 խաթրընա կէթիր էֆէնտիմ, քի պու թարաֆլարտան
 էշլէ բիւր սիլաՏ ատամլար կէջ'էզլէր. արապաճըտան
 վէ գաթըրճըտան պաշգա քիմսէ կէօրմէյէճէյիզ պու
 թարաֆլարտա. իթիգատ էյլէ, պու թաղըմ ատամլա-
 րըն պաշընտա պսշլըզ օլմազ. եուն գիւլաՏտան պաշ-
 քա շէյ պաշլարընա գօտուզլարը եօզ տուր. իշինէ
 պագ, տէտի Տօն Վիշեօզ, սէն պիլմէյօր սուն. իքի
 սաՏաթա վարմազ, պու եօլտա օլ գասար բիւր սիլաՏ
 քիմսէլէր կէօրէճէյիզ քի Անճէլիգա նամտիլպէր զը-
 զը էլէ կէշիրմէք իշին Ալպրագ գալէօինին էօնիւնէ
 օլ զըտար ասքէր ճէմ օլմուշ տէյիլ տիր:

Մանխօ տէտի. շիւնքի կէշնինն էօյլէ իստէյօր՝
 էօյլէ օլտուն. վէ ԱլլաՏ վէրսին քի իշին բաստ կիտ-
 սին. վէ շու պանա վէրէճէյին ատայը պիր ան էվ-
 վէլ զապթ էտէսին. օնու պանա վէրտիյինին իրթէ
 կիւնիւ էօլսէմ, էօլտիւյիմէ զէմ չէքմէմ: Տօն Վի-
 շեօզ տէտի. օնու մէրազ էթմէ տօստում. ատա օլ-
 մազ սա տախի Տանխարբա փատիշաՏլըղը տնւրմայօր
 մու. Սօպրատիզ փատիշաՏլըղը տա քէզալիք. պուն-
 լար էլիմսէն գուրդուլամազ. վէ ալտըղըմտա սէնին
 տիրլէր. էյիտի տէ պու տուր քի պու տէտիյիմ բա-
 տիշաՏլըզլար գարատա տըրլար. Անճագ պունուն տա-
 Տա վազթը վար. Ալմտիլիք պազ. Տէյպէտէ եէ-
 յէճէք պիր շէյ վաճը մը. գարնըմըզը տօյուլալըմտա
 կիտէլիմ կէճէյի կէշիրմէք իշին պիր գալէ պուլալըմ.
 վէ գուլաղըմա իլաճ էտէլիմ, գիրա՛տօգրուտունու սէօյ-
 լէյէյիմ, բէք աղըրյօր: Մանխօ տէտի. պիր եա իքի
 բարչա էքմէյիլէն պիր սօղան. պիր բարչա տա բէյ-

նիր վար. լաքին պէոյլէ շէյլէր սենին կիպի իյիտ
 պիր քաղալիէրէ լայըդ տէյիլ տիրլէր. Տօն Վիշեօդ
 տէտի. սեն կէրչէքտէն Տիչ պիր շէյ պիլմէյօր ու-
 մուչ սուն եւ. այլարծա Տիչ պիր շէյ աղզընա գօմա-
 տան վագըթ կէչիրմէք՝ կէզկինճի քաղալիէրին իֆթի-
 խարը տըր. վէ աճըտըղլարընտա Տէր նէ քիպուլուր-
 լար ըսա գանաթ էտէրլէր. պէնիմօգուտուղում գա-
 տար Տիքեայէ քիթապլարը սէն տէ օգուսուչ օյա ը-
 տըն՝ տէտիյիմին սաՏիՏ օլտուղունա անլա շիւզէ
 էթմէզ իտին. Օչրէ սանա եէմին էտէ պիլիլիմ քի,
 նէ գըտար մէրազ էթմիչ վէ քիթապլարտա արամըչ ը-
 սամ, բաստ կէլտիյիմ քաղալիէրլէր ճիմլէսի պուլ-
 տուղլարընը եէրլէր իմիչ. զիյաֆէթլէրէ վէ փատի-
 շաՏ մէճլիսլէրինէ տալէթ օլտուղլարընտա նէֆիս
 թաամլար. պաչգա վագըթլար տիւ շիւնմէյէ տալարլար
 վէ Տէյալլարըյլա տօյարլար ըմըչ. Անճագ՝ չիւնքի
 ինսան տըրլար. էէյէճէք լազըմ. պաչգա իզթիզալը
 շէյլէր տախի վար. մէմիւլ օլունուր քի չօգ վագըթ
 շէօլլէրտէ վէ տալլարտա վէ օրմանլարտա գալտըզ-
 լարընտան՝ իճապի Տալ, սենին պանա թէքլիֆ էթտի-
 յին քիպի քէօլլիւ եէմէքլէրիյլէ վագըթ կէչիրիլէր
 իմիչ. Պունուն իչին Վանիս, տօսուում. պէնիմ խօշ-
 լանտըղըմ շէյէ սենին գալպին գըրըլմասըն. էսրի
 տիւնեայէ եէնի նիզամ գօմաղա գալգըչմա. վէ չօգ
 վագըթտան պէրի իճատ օլունմուչ կէզկինճի քաղա-
 լիէրլիին տաթթիտէյիչտիլմէ. Վանիս տէտի. անֆ
 պույուրոււ. պունտան էվվէլ տախի սէոյլէտիյիմ կի-
 պի՝ պէն օգումագ եազմագ պիլմէմ. պունուն իչին
 քալալիէրլիք նիզամլարընը տա օգումամըչ ըմ. Ա-
 քին պունտան պէօյլէ՝ Տէյպէմտէն Տէր տիւրլիւ գու-
 բու եէմիչլէրի էքսիք էթմէմ սիզին իչիւն քի քաղալի-
 էր սինիզ, վէ չիւնքի պէն քաղալիէր օլմագ իֆթիխա-

բընա նայրլ օլմամըշ րմ՝ քէնտիմ՝ իշին տէ պիր աղ
 պիտեճէ պէսլէ յիծի եէյէճէքլէր ալըրըմ՝ Տօն Քի-
 շեօղ տէտի։ պէն սանա տեմէյօր ում քի քաւալիէր
 օլան մուժլագա գուրու եէմիշ եէմէլի։ անճագ գըր-
 լարտա պուլունտուգլարը վագըթ եքսէլի պունլար
 կիպի վէ օթլուգ կիպի շէյլէր իտինաֆագալարը։ օթ-
 լուղուն տախի հէր ծինսինի չօգ էյի թանըրլար րտը։
 պէն տախի էյի թանըր րմ՝։ Վանխօ տէտի։ օթլուգ-
 լարը թանըմագ պէյիւք մարիֆէթ տիր։ վէ էկէր Կան-
 լըշըմ՝ եօղ ուսա՝ կիւն օլաճագ քի պու մարիֆէթ պի-
 գէ լագըմ՝ օլաճագ տըր։ անճագ շիմտիլիք Վւլլաճըն
 պիգէ քէրէմ՝ էթտիյի պունլար տըրլար տէյիպ հէյ-
 պէտէն եէյէճէքլէրի շըգարտը։ վէ իքիսի պիրլիքտե
 իշտաճըլան եէտիլէր։

Մէմէքլէրիի եէտիլէրի կիպի պիւնտիլէր։ կէճէ
 եաթաճագ եէր արամաղա շըգտըլար։ անճագ կիւն
 պաթտը։ վէ եարըն տաճա էյիսինի պուլմագ հիւլեա-
 սըյլա օլ կէճէ եագընտա պուլունան չօպան գուլի-
 պէլէրինտե գալմաղա գայրլ օլտուլար։ Վանխօնուն՝
 քէօյտե պուլունմատըղընա ճանը սըգըլտըթըսա տա՝
 Տօն Քիշեօղ գըրտա եաթմագը սէվտ՝յի իշին րաճաթ
 ույոտու։ Լյօյլէ հէյալ էտէր իտի քի։ պունա էմսալ
 հէրնէ՝ քի էտէճէք օլուրսա՝ քաւալիէր սընըֆընա տա-
 խիլ օլմուշ օլտո զունա պիրէր իսպաթ կէօսթէրմիշ
 օլուր։

Զօպանլար ըլա Տօն Քիչեօգու ըն մայեյ յ ինտ օլան
վուգուած :

Պու լիպէլէրտե պուլունան չօպանլար պիգիմ քա-
վալիէրի էյի բայէթ իլէ գապուլ էթտիլէր, կէրէք
նօղինանդէէ վէ կէրէք մերքէպէ բահաթ եէր թէտա-
րիէ էթտիլէր էլլէլ ինտէն կէլտիլի գատար: Պուլար
ախշամա քէնտիլէրինէ եէմէք իչիւն քէչի էթի քէպա-
պը բիշիրտիլէրինտէ՝ գօպուսու Տօն Քիչեօգու պուա-
նունա կիթտի: Միլահտարը հէմէն օլ անտէ՝ նասըլ
քի տերլէր, շիշիլէ քէպապը պիրտէն եէմէք իսթէր
իտի. լաքին իսթէր իսթէմէզ՝ չօպանլարըն օնու ամէշ
տէն աշաղը ալըպ սուֆրա թէտարիք էթմէլէրինէ
պէրլէմէյէ մէծպուր օլտու. վէ սուֆրալարը տա՝ պիր
քաչ գօյուն վէ քէչի տերիլէրինտէն իպարէթ իտի քի
եէր իւզէրինէ սերտիլէր: Պու քէօյիւ սօֆրասընը
գօտուգտան սօնրա միսաֆիրլէրին ի սուֆրայա՝ պէրապէր
եէմէյէ տալէթ էթտիլէր: Պուլար ալթը չօպան ը-
տըլար, քի տերիտէն սօֆրանըն էթրաֆընատիզ չէօ-
քիւպ՝ քէօյիւլէր ատէթի միւծիւպինճէ պիր չէօմլէկ
տէվերիպ Տօն Քիչեօգու օնուն իւզէրինէ օթուրմա-
եա թէքլիֆ էթտիլէր: Սանխօ օնուն արգասընտա
տուրմուշ՝ չօպանլարըն գուլլանտըզ գօյուն պույնու-
ղունտան եարմա պարտաղ ըլա օնա սու վէրմէյէ հա-
զըր տուրուր ուտու: Բշասը պունու պէօյլէ այտպ
իւսթիւ տուրմուշ կէօրէրէք տէտի. կէզկինճի քավա-
լիէրլիլին նէյէ մալիք օլտուղունու, վէ պու թա-

զիրք սիւլիւք ետենլերին ազ վագթըն իշինտե նէ
 հիւրմէթէ վէ բայթէ նայիլ օլմալարընը աննայասըն
 տէյիւ էմր էտէր իմ սանա՝ քի կէլէ եանըմտա օթ ուրասըն
 պու էյի ատամլար ըլա պէրապէր . պէն քի սէնին ա-
 զան ըմ , նէխէմ սէն տախի էօյլէ օլասըն . իքիմիզ
 պիր թապագտան եէյէլիմ վէ պիր պարասպտան իշէ-
 յիմ . զիրա աշգ հագգընա՝ հէր պիր շէյտե միւսա-
 վիլիք թու թար տէնիլէն՝ կէզկինճի քալալիէրլիք հագ-
 գընա տախի սէօյլէնէ պիլիր : Անշէքքիւր էտէր իմ .
 տէտի Աննա . անճագ էկէր պէնիմ եէյէճէյիմ
 օլա ըտը՝ պէնիմ հիւնքեարըմ ըլա տիզ տիզէ օթ ուր-
 մագտան էյի սայար ըտըմ այսգ ի ստիւ տուրուպ օ-
 նու եէմէյի . վէ սանա թէքլիֆտիզճէ սէօյլէր իմ .
 պանա կէօրէ չօգ էյի տիր էվիմին պիր քէօշէսինտե
 քէյֆիմին իսթէտիյի կիպի օթ ուրուպ պիր բարչա
 պայաղը էքմէյիլէ պիր պաշ սողան նէմէք , նէթէքիմ
 աղըր ատամլար ըլա հինտ թավուզու քէպապը եէմէք .
 զիրա պունտա աղըր աղըր շիյնէմէլի . ազար ազար
 իշմէլի . արատա պիր սիլինմէլի . վէ էօքսիւրէճէյի
 վէ անսըրաճաղը տա կէլիրսէ քէնտինի զապթ էթմէլի :
 Աունուն իշիւն էֆէնտիմ . էկէր գապիլլի իսէ պանա
 էտէճէյին իգրամը պիր տիէր թարգա թէպտիլ էյլէ-
 ոէն չօգ զիատեմագպուլա կէչէր . Աննին սիլահտարըն
 օլմամ ըլա կէզկինճի քալալիէրլիքտե սանա իլհագ
 օլտուղում իշիւն տախի թէշէքքիւր էտէր իմ . վէ գա-
 պուլ էթմիշ սայըպ՝ պունտան պէօյլէ տիւնեասօնունա
 տագ օլ մէսնէտտէն հիւսնիւ ըիզամ ըլա իսթիֆա է-
 տէր իմ . Տօն Վիշեօղ տէտի . պու ճիւմլէ իլէ լաղըմ
 քի պուրտա օթ ուրասըն . զիրա քիշի քէնտինի քիւշիւլ-
 տիւր իսէ Ալաճ օնու պէօյլէտիւր : Ա է պունու
 սէօյլէտիյինտե գլունտան թութուպ զօրուլան եա-
 նընտա օթ ուրթտու :

Չօպան լար պու կեզկինձի քաղալիւրլիբ վէ սիւահ-
տարլըգ լաֆլարընտան հիշ պիր շէյ աննամազլար-
անձագ միսաֆիրլէրինին իւզերինէ պաղըպ՝ պիր թա-
րաֆտան տախի եկմէքլէրինի եկմէ յէ մէշղուլ, պու-
լար տա եումրուգ կիպի յօգմալարը կէօվտէյէ աթմագ-
տա: Քէպապ պիթտիքտէն սօնրա սուֆրայա հայլըձա
ֆընտըղ ըլա պիր բարչա տախի բէյնիր կէթիրտիլէր-
քի սերտլիյինէ պագարագ՝ գուժ քիրէճ իլէ եարըլմա
պիր տուվար գըրըղը զանն էտէ պիլիր: Պու արատա
պուլնուզ գատէհ տախի իշ կէօրմէքտէ իտի. սուֆ-
լատա պուլունանլարըն ծիւմլէսինին էլինէ նէօպէթ
իլէ տօլու կիտիպ պօշ կերի տէօնմէքտէ իտի. վէէօյ-
լէ տէ շափուք քի, օնտա պուլունան իբի թուլուժ
շարապըն թուլումուն պիրիազ վագըթտա պօշալար:

Տօն Քիշեօղ էյիձէ գարնընը տօյուրուպ՝ սիւահ-
տարընը տախի քէնտի կիպի կէօրտիյիւնտէ պիր ավուճ
ֆընտըղ ալտը վէ տէտի. նէ ալեա վէ մէսուտ տէ-
վիրլէր իմիշ քի աթալարըմըղ՝ ատընը ալթուն տէվր
գօմուշլար, տէյիլ քի շիմտի օ գըտար րայէթտէ վէ
միւթէպէր թութուլան ալթուն օլ վագթ շիմտիքին-
տէն չօգ օլտուղու իշիւն, եախուտ եերին տիպին-
տէն չըգարմասը շիմտիքի գըտար զահմէթլի օլմատըղը
իշիւն, իլլա օնուն իշիւն քիօլ վագթ պէնն անն ու-
ղուրսուզ լուղէթլէրինի պիլմէպլէր իտի. քի սօն վա-
գըթտա խալգըն ֆըրգա ֆըրգա օլմասընա սէպէպօլ-
տուլար: (Ս) Եւտուտ վագթտա հէր շէյ հէր քէսին
իտի. վէ ինսանլար քէնտի կէչիմլէրի իշիւն պաշգա
շէյէ միւհթաձ տէյիլ իտիլէր, իլլա էլլէրինի ուզա-
տըպ աղաճլարան ճէօմէրտանէ կէթիրտիյի միյվէլէրի
տէվշիրմէյէ, վէ ըրմագլարտան վէ շէշմէլէրտէն ա-
գան կիւմրահ վէ լէզիզ վէ թէմիզ սուլարը ավուճ-
լարըլա ալըպ իշմէյէ: Նշլէրինէ մուգայէտ առըլար

գայալարըն՝ կարողարընը վէ աղաճլարըն՝ գովուցլա-
 րընը շիշէբլէրտէն տէվշիրտիբլէրի պալլա տօլտու-
 րուրլար . վէ քէնտիլէրինին ույանըպ վէ նիզամ թաճ-
 արնտա օլան շէմաթլարընը գօրգուսուգ էտիպ՝ ին-
 սանլարա տախի գօյ վէրիլէր իտի բի գէնտի պէրէ-
 քէթլի մասսուլլարընտան իսթէտիբլէրի գատար Տիս-
 սէտար օլտուլար : Այայազը գուլիպէլէր էվ վէ սա-
 րայ եէրինէ կէշէբլէր իտի տիւննատա . վէ աղաճլա-
 րին գապուցլարը օ գուլիպէլէրի էօրթիպ Տավանըն
 թէպէտաիլաթընտան օնտա թէմէքքիւն էտէնլէրի
 մուհաֆագա էթմէքտէ իտի : () Ը վազթ Տէր պիր շէյ
 րաճաթ ըտը . տօտլուգտան վէ պիրիբտէն զայրու շէյ
 կէօրիւնմէզ իտի : () Ը վազթէ տէկին պէլ վէ սապան
 եէրին գարնընը երթմըշ տէյիլլէր իտի . վէ քէնտի
 կէնիշ տէրունինին միյվէլէրինի միւֆթոււնա պախշ
 էտէր իտի . վէ օնուն մութլուլու էվլատլարը (եէր-
 տէ թէմէքիւն էտէն զաղլար) Տէմ՝ քէնտի կէշիմլէ-
 րինէ Տէմ զէվբլէրինէ Տէր նէքի լազըմ ըտա պօշ
 պօլոււնա պուլուրլար ըտը : Աէնճ՝ գըզլարըն կիւզէլ-
 լիյի քէնտիլէրինէ զարարը պիր մախուսիէթ տէյիլ
 իտի . իսթէտիբլէրի եէրէ կիտէրլէր իտի սէրպէսթճէ .
 վէ թապիաթ քէնտիլէրինէ Տէր նէ Տիւսիւն պախշ
 էթմիշ իտէ՝ քէնտիլէրինտէն պիր սէնասթ վէ պիր Տիւ-
 նէր գաթմայարագ օնու իպրազ իթմէքտէ իտիլէր . եա-
 լընըզ օլ գըտարընը սաբընըրլար ըտը , նէ գըտարը-
 նը բի ճէմի վազթըն տաթթի միւճիւպինճէ բրզ տտտ
 օլոււնարագ սաղընմասը իճասպի Տալտէն իտի : () Ն-
 լարըն սիւսիւնէ Սուր վէ Սայտանըն մօր մէնկլի
 վէ զէր ու սիմ իփէք գոււմաշլար կիյմէզլէր ի-
 տի . սէնասթ իճատլարընտան Տիշ պիր շէյ ալ-
 մաղլար ըտը . վէ սատէ կիւզէլ գօգուլու շիշէբլէր-
 տէն վէ եափրաղլարտան էօրմէ թաճ րէսմի կիրլան-

տալար գուլլանըլար ըտը՝ վէ շիմտիքի ինձէ սէնա-
 աթլարըն պուլուշու ոլան քիւլլի մասրաֆա տիւշար՝
 վէ էն գարիֆ հանըմլարտա պուլուան սիւսլէրտէն
 կիւզէլ իտի օնլարընքի : Ա է աշգ՝ ազըլանէ վէ թէ-
 էննի իլէ . իլլա սաֆձա իպրազ ոլուենուր ուտու տե-
 րուենտէն ոլան տուլիուսուենա կէօրէ . սանաաթլըլաֆ-
 լարտան վէ սէոյլէիշլէրտէն՝ թապիաթտան էոյրէնիլէն-
 տէն զիտուէ գուլվէթ վէ թէսիր արամագ Եօղ ուտու .
 ատէմլէրին ձէմի ամէլ ու հարաքէթլէրինտէ պիր սա-
 տէ սաֆ տէրուելուգ կէօրիւնիւր իւտի . քիւլտաաը-
 ձը օլմաաըգլարընտան մատէ՝ ասըլ ֆիքրինի կիզլէմէ յէ
 պիլէ միւզթէտիր տէ յիլ իտի : () Ը վագըթ ատալէթ
 վէ շէրաաթ՝ աօլա թարաֆ ու րըշվաթ թանըմագ ը-
 տը . քի շիմտի կէօզլէրի պուելար ըլա պաղլը տըր .
 պու պէրայէթլէր սօն վագըթլարտա իձատ ոլուենու-
 լար , վէ ինսան գալպինէ ինձէ պիր գէհիր տէօքէրէք
 թապիի մուսափաթը հէլաք էթտիլէր , քի ծիւմլէսի-
 նին Եէրտիլանէ թագաթիի միւծիպինձէ՝ ոլվագթ ծի-
 հանը իտարէ էտէն պու ուտու : Ա է նասըլ քի տէ-
 տիմ . մահձուպիէթ վէ ութանկանլըգ գըզլարըն ֆա-
 դիլէթի օլմագ մինասիպէթիլէ՝ քէնտիլէրինէ ոլան
 թահուտ միւծիպինձէ սէօզտէն այրըլմագլար ըտը՝ ա-
 իտէրի հագգընա տա՝ քէնտի հագլարընա տա թամ էմ-
 նիէթլէրի վար ըտը . նէ քէնտիլէրինին վէ նէ տէ
 ախէրինին աշգընտան ալտանմագլար ըտը : Ընձագ պու
 ֆէնա վագըթտա օնլարա սըղընաձագ սէլամէթ Եէր
 գալմամըշ տըր . աշգ հէր Եէրէ կիրէյօր . ալտանմագ
 պէքձիսի տէ Եօգ . էոյլէ պիր տօլաշըգ Եօլլարը տա
 Եօգ՝ քի մարիֆէթիլէ շըգար Եօլուենու պուլամագ օլ-
 սուեն : Աիւնէշ ըշըզընտան մահրուօ ոլան մահալլէրէ
 տախի աշըգ ու մաշուգէլէրինին աշգ աթէշէ կիրիր . վէ
 պուենա գարըը հէր նէ գըտար տըգգաթլը սագընըլ-

նա նաֆիլէ տիր : Այլ պու միւնվալ իւզրէ էվվէլ
 Կաման կիւնաճօրզլըզը դայպօ օլուպ՝ վէ մէշրէպ պօ-
 զուգլուղու կիւնտէն կիւնէ ազըպ՝ նասըն սէլամէթի
 իչիւն պու սէլին էօնիւնէ պէնտ Եափմագ իճապըն-
 տան տօլայը պու կէզկինճի քաՎալիէրլիք թարիքի ի-
 ճատ օլունտու գըզլարըն նամուսունու վիգայէ վէ
 տուլ գարըլարա հիմայէ վէ Եթիմլէրէ վէ զէվալ-
 լըլարա իմտաճ , վէ զուլմ՝ ալթընտա էզիլէն ճիւմլէ-
 սինի սըգր էտէճէք գալդան օլմագ իչիւն , Պէնիմ
 տօսթլարըմ . պէն տախի պու թարիքտէն իմ . վէ պէօյ-
 լէ պիր րայէթ էթտի յինիզ զաթլարըն պիրիսի կէզկին-
 ճի քաՎալիէր . վէ տիկէրի անըն սիլիհտարը տրր :
 Այլ հէր նէ գըտար պիզիմ թարիգտէ պուլունան-
 լարըն ճիւմլէսինի գապուլ վէ իգրամ էթմէք հէր քէ-
 սին վաճիպէի զիմմէթի իսէ տէ , շիւնքի սիզ պէնիմ
 քիմ օլտուղումու թանըմագ սըզըն Եալընըզ խուլու-
 սունուզ էյիլի յինտէն տօլայը պիզի գապուլ էթտինիզ ,
 պանա տախի ֆարզ օլան օ՛ տուր քի իօշնուտիէթիմի
 սիզէ իֆատէմ պիրլէ՛ էթտի յինիզ էյիլի ասլա ու-
 նու թմայաճաղըմը պէյան էտէ յիմ :

() Ը ալթուն տէվրի պիպիմ քաՎալիէրին խաթըրը-
 նա կէթիրիպ շու կիւզէլ նու թգասէպէպ վէրէն՝ սուֆ-
 րատան ալտըղը ֆընտըզլար օլտու . անճագ էօյլէ պիր
 նու թգ սէօյլէմէսէ տահա էյի օլուր ուտու կէրէք
 քէնտի իչիւն կէրէք չօպանլար իչիւն , քի ասլա աղըղ-
 լարընտան պիր լուզէթ չըգարմայարագ նու թքու թէք-
 միլ տիյնէտիլէր իսէ տէ՛ հիչ պիր շէյ աննայամա-
 տըլար :

Աանթօ տախի սէս չըգարմայօր ուտու . անճագ
 պիւթիւն պիւթիւնէ տէ պօշ տուրմ՝ յօր ուտու : Պիր
 թարաֆտան ֆընտըզլար ըլա բէյնիրի Եէմէյէ աղզը-
 նը գուլլարըր գան՝ կէօզլէրինի տէ օլատա պօղազլան-

մըշ, այլ գլխանմըշ, վէ սէրին գալսըն տէ յի պիր աշ
 դաճտան աշաղը ասըլմըշ քէ շինին իւզէրին աեն այրը-
 մա գըտը :

Թաամտան սոնրա չօպանլարըն պիրիսի Տօն Վի-
 շեօդա տէտի. սանա է յիճէ իբրամ էտիպ է յլէնտիր-
 մէյէ օլան տըգգաթմըմըղը աննաթմմադ իշին պիգիմ
 պիր արգատաշըմըղ տախի տիյնէ յէճէքսին, քի շիմտի
 կէլիր. վէ դանն էտէր իմ քի զիատէսիյլէ խօշլանա-
 ճագսըն : Պու դայէթլէ աշգա գափըլմըշ պիր կենճ
 չօպան տըր. աղըլը տըր. պիր մէլ թէպ հօճասը գա-
 տար տա օգուճագ եաղմագ պիրիւր. անճագ հէփսինտէն
 ալէասը շու տուր քի էյի շէյ օգուր վէ քէման չա-
 րար : Չօպան պու սէօղլէրինի պլթիլմէյէ գալմատը,
 էօթէտէն քէմանըն սէսի իշիտիլմէյէ պաշլատը. վէ
 աղ սօնրա՝ թահճմինա եիրմի իքի եաշընտա՝ կիւ զէլճէ պիր
 տէլի գանլը չօպան մէյտանէ չըղտը : Աշմէք եէմիշ
 մի սին տէյու չօպանլար սօրտուգլարընտա՝ էվվէթ
 տէտի իսէ, Տօն Վիշեօդ ուլա պուստան էվվէլ սէօյ-
 լէշէն չօպան պուսա տէտի, էօյլէ իսէ Մնտոն, պի-
 պիմ միսաֆիրէ իբրամէն, վէ օրմանլար վէ տաղլար ա-
 րասընտա տախի մուսիքի պիրիւր քիմսէլէր պու լուստու-
 դու իսպաթ էթմէք իշին, պիր շէյ օգուճագա հիմ-
 մէթ էյլէ. սէրին տէյէրինի հաղրէթլէրինէ աննաթմ-
 տըղ. վէ իսթէրիգ քի եալանճը չըղմայալըմ : Մճա
 էտէր իմ. օթուր. վէ շու իրասճը ամուճանըն աշգ
 իւզէրինէ եարտըղը վէ պու ծիվարտա պու լուսան
 ճէմի ահալինին ֆէվք էլատէ խօշլանտըղը աշգ տէս-
 թանընը չաղըրը վէր : Վէք էյի՝ տէտի Մնտոն. վէ
 թէքլիֆլէրինի թէքրարլաթմայարագ պիր մէշէ աղաճը
 քիւթիւյիւնին իւզէրինէ օթուրտու. քէմանը ահէնկ
 էթտի վէ մաթլուպ օլուսան տէսթանը օգուտու :

Չօպան պուսու պիթիրինճէ Տօն Վիշեօդ լէճա
 ՏՕՆ ՔԻՇԷՕԴ 6

էթ տի քի պիր պաշգա տէսթան տաճա օգուենուն . ան-
 ճագ Սանխօնուն ույգուսու կէլմիշ՝ ույումաղը պին
 տէսթանա տէյիշտիրմէզ իտի . օնուն իչիւն աղասընա
 տէտի քի կէճէյի կէչիրմէք իչիւն պիր եէր թէտարիք
 էթմէնին վագթը տըր . վէ պու ատամլար տախի կիւն-
 տ'ւզ ասշամա տագ եօրու լմագտա օլուպ՝ կէճէլէրի տէ
 տէսթան տիյնէմէյիլէ կէչիրմէլէրի մինասիպէթսիք
 տիր: Տօն Վիշեօգ տէտի . աննատըմ Սանխօ . էվվէլտէն
 ազլըմա կէլտի քի շարապ պուխարլարըյլա տիւմանլան-
 մըլ պիր գաֆա իչիւն ույգու մուսիքիտէն զիատէ մագ-
 պուլա կէչէր . Սանխօ տէտի . էլ Տամտուլիլլահ . վէ
 պու թէքէլլիւմտէն չէր քէս քէնտինէ տիւչէն Տիսսէ-
 սինի ալտը . վէ Տօն Վիշեօգ տէտի . չօգ էյի . սէօյ-
 լէտիյինէ բազի իմ . սէն կիթ քէնտինէ պիր եէր պուլ .
 եսթ ույու . անճագ պէնիմ քէյիմէ տօգանմա : Պէ-
 նիմ թարիքաթըմտա օլան զաթլար իչիւն ույանըգ
 տուրմագ ույգույատալմագտան էյիտիր . անճագ էվ-
 վէլ շու գուլաղըմըն մէհլէմինի տէյիշտիր . իթիմատ
 էյլէ քի չօգ աղըյօր : Սանխօ իլաճը արարգան չօ-
 պանլարըն պիրիսի եարայը կէօրիւպ Տօն Վիշեօգա տէ-
 տի . գայտ էթմէ . պէն շիմտի էյի ետէր իմ . կիթտի
 անիտէ պիր գաչ Ֆէսլիէն եաիրաղը կէթիրտի . չիյ-
 նէտի . թուղ ուլա գարըշտըրըպ գուլաղընըն իւզէրի-
 նէ գօտու . պունտան պաշգա իլաճ իսթէմէզ իտի .
 վէ ֆիլ վագը պուենուն ուլա էյի օլտու :

Տօն Քիչեօզուն Եանկօալար ըւ ազգայն օգրամար

Տօն Վիշեօզ էրթէ կիւնիւ չօպանլարտան ալրըլ-
 տըգտան սօնրա պիր օրմանլըղա օգրայըպ՝ կիւզէլ պիր
 չայըլըզ վէ ալևա պիր ըրմագ բաստ կէլմէլէրիլէ
 իքի սասթտան զիստէ օնտա վագըթմ կէչիբաիէր: Պա-
 րայա կէլտիքլէրինտէ՝ Տօն Վիշեօզ սուլուն չագըլթը-
 սընա վէ եէրին սէրինլիլինէ մայիլ օլուպ էօլլէ սը-
 ճաղը վագթմընը օնտա կէչիբմէք մէբամըլլա ամթան
 էնտի: Սանխօ տախի մէրքէպինտէն էնիպ՝ չայվանլա-
 րը իսթէտիքլէրի կիպի կէզմէղէ վէ օթլանմագա պը-
 րագտըլար: վէ քէնտիլէրի Տէյպէլէրինի աչըպ թէք-
 լիֆօիզճէ պուլտուգլարըլլա գարընլարընը տօյուրմա-
 ղա մէչղուլ օլտուլար: Սանխօ Տօն Վիշեօզուն սթը-
 նըն ալագլարընա քէօստէկ վուրմագա գայտ էթմէմիշ
 իտի: չիւնքի չալիմ վէ ուսլու թապիսթընը էօյրէն-
 միշ իտի: Ըէօլլէ քի՝ տիւնեատէ նէ գըտար գըսըրագ
 վար ըսա Պօրտուա չայըլընա կէլսէլէր՝ Տիչ պիր վա-
 զիֆէտի օլմագ ըտը: Ենճագ պու աէֆա իսթիբաճտան
 եախօտ շէլթան իզվասընտան օլա՝ քի սալա ուլումագ,
 Եանկուա քաթըրթըլարընըն մայիլ օլարագ պիր սիւ-
 րիւ Վալիցիա գըսըրագլարը օնտա օթլանմագտա ըտը-
 լար: Եանկուա քաթըրթըլարըն ատէթի օ՛ ուտու քի կիւն-
 տիւզիւն սըճաղընտա սու վէ օթ պուլտուգլարը սէ-
 րին պիր եէրտէ էյլէնիլէր իտի: Տօն Վիշեօզուն ա-
 թըլ ուսլու իտի իսէ տէ՝ էն նիչայէթ թէն թաշըր
 չայվան օլմասըլլա՝ գըսըրագլարը կէօրտիլի պիրլէ

քենտի ո սլու թաղիսթընը թէրբ էտից կէոյնիւ պիր ազ օնլար ըլա զէվք էթմէք իսթէտի . վէ սահապընտան իզինտիգ՝ մերամընը արդ իթմէք իշիւն ևանլարընա գօշտու : Անճապ կէօրիւնիւր քի պու գըսըրագլարըն զէվք էթմէքտէն զիատէ օթլանմադա միւհթմաճլըղլարը օլուպ՝ կէլէն զէնտօթթլարընա շիֆտէլէրի վէ տիշլէրիյլէ ճէվապ վէրէրէք օլ հայէ պըրագտըլար քի ազ վագթըն իշինտէ էյերիի վէ գուսկոււնոււնու բարէ բարչա էտիպ հայվանը չըպլար վէ պէրէյի՝ ևանլարընտան գաչըրտըլար : Հայվանըն պէտ պախտըղընտան , գաթըրճըլար հայվանլարըն թէփիշմէլէրիտէն պիրէր սօփա գափըպ սէ յիրթտիլէր . վէ սօպինանդէէ էօյլէ պիր տայագ վուրտուլար քի էօյիւ կիպի ևէրէ սէրիլտի . վէ ագլը պաշընա կէլիպ տէֆաայալա գալգընճայա տագ՝ սապըրսըղըղըն նէ պէլալը շէյ օլտուղու ի գէրինէ միւլհազա վէ թէֆէքքիւր էտէճէք գատար հայլը վագթը օլտու :

Տօն Վիշեօդ վէ Սանխօ՝ հայվանըն տայագ ևէմէսինի ուզագտան կէօրիւպ սէ յիրտիրլէր . վէ սօլու գլարը քէսիլէրէք օրայա կէլտիթլէրիտէ Տօն Վիշեօդ տէտի . Սանխօ , տօստում . զանն էտէրիմ քի պոււնլար քաճալիէր տէ յիլլէր . իլլա պայաղը առամ վէ չափկըն տըրլար . պէյկիրիմի տէօյմէ իլէ պանա էթտիթլէրի հագարաթըն ինթիգամընը ալմագ խուսուսոււնտա պանա ևարտըմ էտէպիլիթսին . Սանխօ տէտի . աճայիպ . նէ ինթիգամը տըր քի պիզ պոււնլարտան ալաճաղ ըղ . պոււնլար ևիրմի քիշի . պիզ ճէմա ևէքիւնի քի քիշի . պէն նէ պիլէյիմ . պէլէի էյիճէ հիտայ էտէճէք օլուրսագ պիր պուչուգ չըգմանըն տա իհթիմալի վար . Տօն Վիշեօդ ճէվապ վէրիպ տէտի . ևալընըղ պէն իւզ քիշի ևէրի թուլթար ըմ . վէ պոււնուսէօյլէյիպ զայրը տուրմատը . գըլըճընը չէքտիյի կի-

պի գաթըրծըլարըն իւզէրինէ հիւճմ էյլէտի: Սանխո
 տխտի աղօսընըն հարաբէթինտէն իւրէկ այլոյ գըլը-
 ճընը չէքտի: Վէ տիւշմանլարըն իշինէ սալար: Տօն
 Վիշնօդ իւք էվվէլ դարչըսընա չըգանըն իւզէրինէ
 գըլըճը էօյլէ պիր խըշմ ըլա էնտիրտի քի մէշին օ-
 մուզլուգունու քէստիրտէն սանրս օմուգու էթինտէն
 տէ պիր ըսալա քէստի: Երինճի պիր գաթըրծընըն իւ-
 ղէրինէ հիւճմ էթտիրտէ՝ պիր թէք ատամըն քէնտի
 իւզէրլէրինէ կէլիպ արգատաչլարըն օ հալէ պրագ-
 մասընը այլոյ վէ Նամուս սայարոյ գագըզլարը ալմա-
 գասէ յիրտտիլէր: վէ կէլիպ իյիտ քալալիլէրի վէ սի-
 լահտարընը օրթալայարագ գագըզլար ըլա պունլարա
 պիր էյիճէ տայագ չէքտիլէր: Արին իշլէրի չափույ
 պիթտի: շէն Սանխո պիր վաբուշտա եկրէ տիւշտի:
 քալալիլէրին տախի ճէսարէթի վէ իյիտլիյի քէնտի-
 սինէ Ֆայտէ էթմէ յիպ՝ պէյկիլիլինին այագլարընըն եա-
 նընա քէնտիտ տախի տիւշտի: հայվան օլ վագտէ
 տէք տահա գալգամամըշ ըտը: Վաթըրծըլարըն գայ-
 ըը իշի գալմամըշ: վէ պիր աղ տէ լայըզընտան գիա-
 տէ տալրամմըշ օլտուգլարընա գօրգու վէ նէտամէթ
 չէքէրէք չափուճագ հայվանլարը իւքլէտիպ օնտան
 սալուշտուլար:

Պու պօռատան սանրս պու իքի պահատըրլարտան
 ազլը էվվէլճէ պաշընա կէլէն Սանխո Բանսա օլտու:
 քի սիւրբունէրէք աղասընըն եանընա կիտիպ՝ գայիՖ վէ
 պայկըն սէս իլէ տէտի: վախ Տօն Վիշնօդ Տօն Վի-
 շնօդ: Վալալիլէր տախիանուն կիպի պայկըն սէս իլէ՝
 նէ իստէրսին տօստում Սանխո տէտի, Սանխո տէտի:
 էյէր եանընտա վար ըսա՝ շու Տէմիր բագուլունուն
 թէրթիպի օլան մագպուխտան պիր եուտում շէյ պա-
 նա հիմմէթ էյլէսէն: պաշգա իլլէթլէրէ էյի կէլ-
 տիյի կիպի պէլքի եէտիյի տայագտան քէմիլէրի գը-

ԲԵԼԻՆԻՆ ատամա տա է յի կէլիբ: Տօն Վիշեօգ տէտի-
 չէ. տօստու՛մ. օնտան եանըմա օլայ ըտը տաճա նէ՞
 իստէր իտիմ: Աաբին կէզկինձի քա՛վալիէրլի յիմ սը-
 Փաթը ըլլա սանա եէմին էտէր իմ քի էկէր էլլէրիմի
 գուլլանա պիլիբոսէմ՝ իբի կիւնէ վարմազ օնտան պիր
 մըգտար շէյէ մալիբ օլա պիլիբոսին: Սանխօ տէտի-
 իբի կիւն մի տէտին. եա գա՛շ կիւնէտէք գըմըլտան-
 մաղա գուտրէթիմիզ օլա պիլիբ գանն էտէրսին: Խուրա
 ու խաշ օլմուշ քա՛վալիէր ճէվապ վէրիպ տէտի. պա-
 նա՛ սօրաբաան տէյէ էյիմ եօգ. անճագ պու տա պէ-
 նիմ մուստաճագըմ ըտը. գապաճաթ պէնիմ տիր քի
 քա՛վալիէրլիբ սիլաճարը գուշանմամըշ ատամլարա սի-
 լաճ չէքէրիմ սիւշիւն մէյէրէք. վէ աօլա շիւպճէմ
 եօգ քի քա՛վալիէրլիբ նիզամընըն մուղայրիինտէ պու-
 լունտուգում իշիւն պիտըմ պանա պու զազէպի վէր-
 տի: Պոււնուն իշիւն՝ տօ՛ստու՛մ Սանխօ. շու սէօզիւմ
 գուլլաղընտա օլտուն. պոււնու տիյնէր իսէն իբիմիզէ
 տէ էյի օլուր: Աէ վազըթ պէօյլէ չափկընլար պիզէ
 ճաքարաթ էտէճէք օլուրլար ըսա՛ պէքլէմէ՛ քի պէն օն-
 լարա գարշը գըլըճա տա՛վրանայըմ. զիրա պէն պիր
 տաճա էօյլէ շէյ էթմէմ. պու սէնին իշին օլաճագ
 տըր. գըլըճընը չէք. կիթ իստէտիյին կիպի օնլարըն
 ճէղասընը վէր: Աշկէր օնլարըն իմտատընա քա՛վալի-
 էրլէր կէլիբ սէ պէն տախի օ՛ վազթ ճանի կէօնիւլ-
 տէն սէնին իմտատընա եէթիշիբ իմ: Բազուլարըմըն
 գուվէթիինի սէն էյի պիլիբոսին. Տիքմէթլէրինի կէօզ-
 լէրին իլէ կէօրմիւշ սիւն:

Սանխօյա աղասընըն պու նասիճաթը փէք խօշ կէլ-
 մէտի քի սէս չըգարմասըն Տէտի. էֆէնտիմ քա՛վալի-
 էր. պէն տէտիյին գատար գա՛վկա սէվէր պիր ատամ
 տէյիլիմ. Ալլաճա շիւքք. օլան ճաքարաթա աֆ էթ-
 մէք տէ պիլիբ իմ. զիրա պէնիմ էճլիմ վէ չօճուգլա-

զբմ վար: Պուսնուն իշինն՝ պենիմ թարաֆըմտան տա
սեօյլէ յէճէյիմ պու տուր քի գարշըմըղա իսթէր քա-
վալիէր չըգօըն իսթէր պիր պայաղը քէօյլիւ, էլիմի
գըլըճա տօգանտըրմամ: Հէր նէ հագարաթ քի օ
կիւնէ տէք պանա էթմիշ տիրլէր վէ օնտան սօնրա է-
տէճէք տիրլէր: Ալլա հըն հուղուրունտա ճիւմլէսինէ
պիրտէն աֆ էտէրիմ: վէ տէյիլ քի սալթ պուսնլար
իլլա հէր քիմ օլուրսա, իսթէր գէնկին օլսուն իսթէր
ֆուգարէ: իսթէր ասըլ գատէ՝ իսթէր բէսի բայէ: պա-
նա էթտիրքլէրի վէ հալեա էթմէքտէ օլտուղլարը վէ
էտէճէքլէրի քէօթիւլիւքլէր աֆ օլուսուն:

Տօն Վր իշնօգ տէտի: էկէր սօլուղում քէսիլմէք
իւզրէ օլմասա, վէ գապուրկալարըմն աղբըսը պանա
իսթէտիյիմ գատար քէլամ սէօյլէմէյէրու խսաթ վէր-
սէ, սանա անատըրըմ քի սէօյլէտիյինի աննամայօր
սուն: Պէրի կէլ ուղուրուղ: Պու կիւնէ տէք պիղիմ
իլէ զըթլաշան պախտըմըգ տէօնիւպ պիղէ եալէր օլ-
մաղա պաշլար սա՝ վէ էլլէրիմիգտէն թուլթար կիպի
պիղի կէօթիւրիւպ սապըգ սանա սէօյլէտիյիմ առալա-
րըն պիրինէ այագ պաստըրըրսա, պանա սէօյլէ: օրայը
գապթ էթտիրտէն սօնրա իտարէսինի սանա թէսլիմ
էթտիյիմտէ նասըլ էտէրսին: Ան քալալիէր օլմատըգ-
ճա: վէ քալալիէր օլմաղա տա հալէսին օլմատըգճա,
գուվվէթին վէ օլան վէ օլաճագ հագսրաթլարա գար-
շը տուղուն վէ հիտտէթին վէ թէպանը հըթք էթ-
մէյէ իսթիտատըն օլմայարագ մէմուրիէթինին իծրա-
սընտա նասըլ լայըղըլլա պուլունա պիլէճէքսին: Պու-
նու տա պիլմէզ մի սին քի եէրի գապթ օլուսան հէր
մէմլէքէթին ահալիսի ֆէսատա մէյիլլի օլուր: վէ եա-
պանճը հիւքիւմէթէ գօլայլըղըլա պաշէյիլէր: Ալէ
հիչ պիր վազթ քէնտի եէնի գապթլէրինէ օլ տէրէ-
ճէ միւթիւ տէյիլէր քի տայմա ֆէսատ չըգարմաղա

վէ սէրպէսթ լի յի էլէ կէջիբմէյէ զայրէթ էթմէսին-
 ւէր, Պու պէոյլէ օլտուղու հալտէ նէ՞ գանն էտէրսին .
 տէյի՛լ մի քի զապիթտէ պէոյլէ միւֆսիտլէր իլէ պա-
 րընա պիլմէղէազլ ու իտրագը, վէ հէրտայիմ զուհը
 էտէպիլիբ իսեանլարըն վէ պու միսիլլիւ միւշքիլաթ-
 լարըն մէքօի եախուտ տէֆի իշիւն շէճաթթը վէ ձէ-
 սարէթի օլմագ լագըմ կէլիլ:

Սանխօ տէտի օ տէտիյին վաղըթտա լագըմ օլան
 ձէսարէթ վէ շէճաթթ շիմտիտէն պէնտէ օյայըտը ֆե-
 նա օլմագ ըօը . գալտը քի՛ պէնիմ շիմտիքի հալիմէ
 նաղարէն պու նատահաթթլարտան պանա եագըլար վէ
 մէհլէմլէր լագըմ կէլէճէք աիբ: Աքքին հէլէ պագա-
 լըմ . պիբ բարչա տալրանամագ մը սըն . պանա եար-
 տըմ էտէսին շու ոսղինանդէի այաղա գալտըրալըմ .
 լաքին պու զահճէթ տէ տէյմէղ . շիւնքի պիգիմ պէոյ-
 լէ տայաղըլա խուրա ու խաշր օլտուղումուղուն սէ-
 պէպիօ՛ օլտու: Տօղրուսունու սէոյլէյինձէ, ոսղինան-
 գէի քեամիլ վէ ուսլու պիբ հայվան պէլլիլէմիշ իտիմ .
 վէ պու խուսուստա քէնտիմտէն վէսվէսեմ վար ըտը
 քի օնտան հօղ ուտու: Վիմէ կիւվէնմէլի պունտան
 սօնրա . վէ պէյն էլ նաս սէոյլէնէն սահիհ տէյի՛լ
 մի տիբ քի իսալը էյի թանըմագ իշիւն վաղըթ իս-
 տեր: Մնճագ էֆէնտիմ . էյի պէլլիլէ քի ձիհանտէ
 սաղլամ կիւվէնիլէճէք շէյ հօղ տուր: Վիմին ազ-
 լընտան կէչէ պիլիբ իտի քի կէչէն կիւնքի կէղկինձի
 քազալիէրէ գարշը էոյլէ իյիտիբլէր էթտիքտէն սօն-
 րա անդամըղա պէոյլէ տէյնէք ըթթըրտըը էնէր:

Տօն Վիշիօղ տէտի, օլա պիլիբ քի սէնին սըրթըն
 պ . միսիլլի պօրալարա ալըշմըշ օլտուն . լաքին պէ-
 նիմքի պէոյլէ շէյէ ալըշմըշ օլմատըղը իշիւն հայլը
 վաղըթ աղըրսընը շէքէճէկ իմ . վէ էկէր սահիհ պիլ-
 մէտէ իտիմ քի պէոյլէ շէյլէր սիլաս գուլլանան ա-

տամբարս զուրու օլա պիլիբ, ճանըմըն սըզընթը-
սընտան հէմէն պուրատա էօլիւր իւտիմ :

Սանխօ տէտի. էֆէնտիմ քաժալիէր : չու քաժա-
լիէրլիճին իրատը պու կիպի վուրուաթլարտան իպու-
րէթ իսէ, ըէճա էտէրիմ սէօյլէ պանա. տայմա պու
պէօյլէ օլմուր մի. Եօխսա պիբ դաչ տէֆա օլտուգտան
սօնրա կէչէր մի : Օւէրէ պանա էօյլէ կէլիբ քի իբի
տէֆա տաճա պու իրատտան ալաճագ օլուր սագ՝ իւ-
լիւնճիւ տէֆասընա վագթըմըզ օլմայաճագ տըր, էկէր
Ելլաճ պիզէ իմտառ էթմէզ իսէ :

Տօն Վիշեօզ ճէվապ վէրիպ տէտի. սէն պիզմէզ
մի սին տօտում Սանխօ, քի կէզկինճի քաժալիէրլէ-
րին էօմրիւ պու միսիլին միսիպէթլէրէ վէ ուրու-
պէթլէրէ հէտէֆ օլուր, վէ տայմա պախտըն է յիսի-
նէ տէ ֆէնասընա տա օղար : Այօյլէսի օլմուչ տէ յիլ
տիր քի վագթըն պիլիստէ Եա փատիչաճ Եա իմքէրա-
թօր օլմասըն նասըլ քի չօգ վագթըմ կէօրիւնմիւչ տուր .
վէ էկէր իւզէրիմտէ տուտուղում քէմիկ աղըլարը
օլմասա ըտը, Եալընըզ քէնտի դուվլէթլէրիլէ փա-
տիչաճըզ փայէսինէ էրմիչ օլան չօգլարըն հէքեայէ-
սինի սանա նագլ էտէր իտիմ : Ենճագ ֆէլէյին ագ-
սինէ տէօնմէսինէ օղրամայանը տա Եօզ տուր. վէ օն-
լարտան սանա էօյլէսինի կէօստէրիբ իտիմ քի սօնլա-
րընտա ազիմ պէլալարա օղրամըչ տըրլար : Տէյիլ մի
քի օրաֆէթլիւ Եմատիճիօ տը Ալ Երքալաուս նամ
սիհրիպազըն էլինտէ գալար. քի տիւշմանլարընըն
հէփսինտէն զիտտէ ինսաֆօըզը ըտը, վէ գալէսինին
իչինտէ պիբ տիրէյէ պաղլայըպ իբի իւզ գըրպաճ վուր-
տու : Աէ մուէրրիլին պիլի տէ Եալար քի քաժալիէր
Էէմօի — լէլէն տէ — յօլէյ — դալէնին պիլիտէ քէն-
տի իչիւն դուրուլմուչ պիբ տուղաղա էն զաֆիլ թու-
թուլուպ քէնտիլի էլ այագ պաղլը Եէր ալթընտա

տէրին պիր մահպուստանէտէ պուլտու . օնտա դար սուլու իլէ իհքիդան էթտիլէր , քի ազ գալտը էօլիյօր ուտու , վէ էկէրտօսալարընտան ալիմին պիրիսի պուռնուն պու հալինէ իմտատէ եէթիլմիլ օլմագսա ըտը՝ Ալլահ պիրիլը նէ օլաճաղ ըտը , Պու պէօլէ օլունճա՝ Սանիօ , պէնիմքիլէրտէն չօգ աղըր պէլալէրէ օղրայան քալալիէրի պէն քէնտիմէ իպրէթ թուլթարըմ . անճագ շունու պիլէսին քի , պիրիսի էլինէ րաստ կէլէն պիր շէ յ իլէ պիրինին իւզէրինէ հիւճմ էտէր վէ Եարալարսա՝ օլ Եարօ Եարալանան ատամա գիւլ կէթիլմէղ . վէ Կուէլլէթապիր օլունան սալաշլարըն նիղամնամէտէ Եաղըլը տըր քի , էկէր պիր գուռտուրաճը էլինտէքի գալըպ ըլա պիրինէ վուրաճագ օլուրսա , կէրչէք օ գալըպ տա աղաճտան տըր՝ սօրա տա , լաքին օնու տէօլիլ չ սայըլմագ : Պուռնու սանա օնուն իլիւն սէօլէրիմ . Սանիօ . քի օ ուղուրսու զլարտան եէտիլիմիղ տայագ պիղիմ շէրէֆ ու իթիպարըմըգա գիւլ կէթիլտի գանն էթմէյէսին : գիրա տիւշիւնէճէք օլուրսան , օնլարըն պիղէ վուրմասը սօրայըլա Եախուտ տէյնէկիլէ տէյիլ իտի , անճագ՝ պէրապէր թաշըմագա ատէթլէրիօլան գաղըղըլան ըտը . վէ խաղըմա էօլլէ կէլիր քի հիչ պիրիսինտէ խանչէր Եախուտ գըլըճ Եօգ ուտու :

Սանիօ տէտի . պու գըտսընատագ տըգագթ էթմէյէ պանա վագըթ պրագմատըլար . պէն գըլըճը շէքէր չէքմէղ արգամա էօլլէ պիր տայագ բաթըրտըքը գօրտու քի նէ կէօզլէրիմտէ գուտրէթ գալտը նէ տիղէրիմտէ . նէրէտէ իտիմ իսէ օրայա պօյու պօյումճա Եէրէ սէրբիլտիմ . վէ շիւքիւրլէր օլտուն . հալէա օնտա ըմ : Ալէ սանա սէրպէստճէ սէօլլէրիմ : պէնիմ տէրտիմ օ տէյիլ տիրքի գաղըղըլա պէնի տէօյէրլէրիսէ շէրէֆիմէ գիւլ կէլիրիմ կէլմէղ մի . իլլա Եէտիլիմ տայագըն զիրի

հէյալըմասն վէ աղբըսը ումուզումասն կիթմէ յօր :

Տօն Վիշեօդ տէտի . պու ծիւմլէ իլէ Սանխօ . պիլմիշ
օլասըն քի հիշէօյլէ կիւճէնդ՝ օլամաղ քի վաղթըն կէշ-
մէսիյլէ ունուտուլմասըն վէ էօյլէ աղբը եօդ տուր քի
էօլիւմ ինսանը օնտան գուրթարմասըն :

Սանխօ տէտի . թէշէ քքիւր էտէրիմ . լաքիւ վաղթ
կէշէրէք ունուտուլմադ կիւճէնթիտէն , վէ շիֆասը
եալընըզ էօլիւմտէն պէրլէնիլէճէք աղբտան քէօթիւ
նէօլապիլիւր : Աշկէր քէտէրիմիզ իրիիւշ տէֆա եազը վէ
մէլհէմ գօմայըլա կէշէնլէրտէն օլաս թէհամմիւլ օ-
լուր , մնճագ պիւ խաստախասնէտէ պուլունան ձէմի
եազըլարը վէ մէլհէմլէրի պիղէ խսրճ էթսէլէր պիլ-
մէմ եէթիշէճէք մի :

Պշ լաֆլարը պրանգ՝ տէտի Տօն Վիշեօդ . իրիմիզ
տէ օնա պագալըմ քի զայըֆլըղըմըլտան գուվվէթ ա-
լալըմ :

Պիւր ազ տա պագալըմ քի գալալլը բօզիւնանդէ
նէ հալտէ տիր : Առ հայվանճըլատա վուգուսթտան
հասէ չըգմըշ ըտը կիպի կէօրիւնիւր : Սանխօ տէտի .
իթիմատ էյլէ քի հայվան տախի էփէյիճէ խասդէ
տիր . վէ նիշին օլմասըն . պու տա կէզկինճի քալալի-
երլէրտէն տէյիլ մի , օ պիրլէրիտէն նէ էքսիյի վար-
պունա թաճիւպ էթմէմ . իլլա թաճիւպիւմ շունտա
տըր քի հաշան պիզիմ իւզիւմիւզտէ տախի քապուր-
կամըզտա սաղլամ քէմիք գալմամըշ իրէն՝ պու հայ-
վանըն գըլընա պիւ խաթա կէլմէքսիզին սավուշու :

Տօն Վիշեօդ տէտի . պաթթըն իշի տայմա պէօյլէ
տիր . պիր ատամը աղբըճա պէլայա օղրաթտըղընտա
տայմա օնտան խէլաս պուլմաղա պիր աչըզ գարու պը-
րագըր : Աիմտի պու հայվան ոօզիւնանդէէ վէքեալէ-
դէն պէնիմ իշիմէ կէլիւր . պէնի պուրատան ալլպ պիր
գալէէ տէք կէօթիւրէ պիլիւր . օքատա պիր գըրըզճը-

յա գէնտիմի պագտըրըրըմ : Ա՛յ մէրքեպէ պինմէ յի տասիս քէնտիմէ պէր այրպ սայմամ . շիւնքի Վարոս նամ պուժոն իսմիտար փետէրի Միլէնոս պիր կիւզէլ մէրքեպ իւսմիւնէ պինմիչ՝ երիզ դարուլու շէհրէ էօյլէ կիրտի տէ յի օղուտուզում իսմըրմա կէլիյօր :

Սանխօ տէտի . սէն տտիի հայվանըն իւզէրինտէ տիւզ տուրապիւսէն Ֆէնա օլմազ . անձագ՝ հայվանա պինմիչ առամըլա սան շուվալը կիպի եէրէ եաթմըշ առամըն արասընտա շօզ Ֆէրզ վար . վէ պէն ումմամ քի հայվանըն իւսմիւնտէ պաշղատիւրլիւ տուրա պիւլէճէր սին :

Տօն Վճիշօզ տէտի . մուհարեպէտէ զուհր էտէն սագաթմըրգտան քմմէյէ զիւլ կէլմէզ . իմտիտուտում , շօզ ուզաթմա . այաղս գալգմաղա պիր րարչա տավլան . նէ էտէրիտէն էտ՝ պէնի շու հայվանըն իւսմիւնէ քօ՛ . կէճէ օլմատան շուրատան սավուշալըմ :

Սանխօ տէտի . լարին սէն տէյի՛լ մի իտին պանա սէօյլէյէն՝ քի կէզկիւնճի քալալիէրլին առէթի գըրտա եաթմազ տըր . օլմանլար վէ շէօլլէր իշինտէ կէճէյի կէշիրմէք օնլարըն փէք իսշլանտըլը վուզուաթտան տըր :

Տօն Վճիշօզ տէտի . եա դարուր գալտըզլարը վագթ , եա աշգ օգունտան վուրուլմուշ օլտուգլարընտա էօյլէ էտէրլէր . վէ պունուէն սահիհ օլտուզուէն իսպաթ օ՛ տուր քի քալալիէրլէրին պիրիտի հայվանըն հէր տիւրլիւ թէպատտիւլաթընա , սօղուզուէն սըձաղընա գարընա եաղմուրընա թէհամմիւլ էտիպ թամ իրի սէնէ պիր գայա իւսմիւնտէ գալտը . շիւնքի պիր գըզա աշըգ օլմուշ ուտու . անձագ գըզըն պունտան սալա իսպէրի եօ՛ղ ուտու . Պոււնլարըն պիրիսէ տէ Մմաստիճիօ օլտու . շիւնքի Վարուլէ՛ Տէւրէ մաղլէզինի գաշըտըլը էյամտա Ֆագըր Վայա տէնիլէն մահայէ

չէքիւիւ պ սեքիզ ե՞րլ մը օլա ա՛յ մը օլա շիմաի խաթրբ-
մա կէլմէ յօր . օնտա գալտը . Հէր նէ իսէ . օրատա
էփէ յիճէ ուզուն վագըլմ գալտը . շիւնքի () րիան նամ
դըզ պունու կիւճէնտիրմիշ իտի . Պունլարը պըրագա-
լըմ . մէրքէպէտէ պիր դադա օղրամատան սէն պէնիմ
տէտի յիմի էտ . Պօզիանդէէ օլ օնը կիպի պիր շէյ տէ
օնա օ՛լմասըն :

() Լ վագըտ չօգ ֆէնա օլուր տէտի Սանխօ . վէ
օ՛ֆ . վա՛յ . ամա՛ն ֆիրեստլարընը յմուզ գըրգ քէրրէ
թէքրարլայըպ վէ արապաճըլար կիպի քէնտինի օրալա-
րա կէթիրէնէ քիւֆր էտիպ՝ կիւճ պէլա վէ չօգ մէ-
շագգաթ չէքէրէքայադա գալգա պիլտի . լաքին պէլինի
տօղրու տամայըպ եայ կիպի էյրի գալտը : Պու աճայիպ
հալտէ մէրքէպի կէթիրմէյէ կիթտի . օլ հայվան տախի
պաշը պօշ գալմը՝ օրատան հայլըճա ուզադա կիթմիշ՝
էլին մալընտա գէվքինէ մէշղուլ ուտու :

Մէրքէպին փալանընը վէ գուսիունունու սըգըշ-
տըրըպ հազըր էթտիքտէն սօնրա ոօզինանդէի գալտըր-
մադա կէլտի՝ լաքին պու իշ աթա տա քէնտիսինէ տէ
չօգ զահմէթ վէրտի : Սանխօտ ան նօհու թ թանէսի կի-
պի թէր տէօքիւլիւր . էկէր աթտատա սէօհպէթ սէօյ-
լէմէյէ գուտրէթ օլա ըտը՝ սահապընա վէ օնուն սի-
լիհտարընա էի էյիճէ նասիհաթ վէ թազիր էթմէյէ
հագգը վար ըտը : Աիհայէթ՝ չօգ զահմէթտէն վէ վա՛յ
ամա՛ն եայդարալարընտան սօնրա Տօն Վիշեօգու մէր-
քէպին իւստիւնէ եաթըրա պիլտի . վէ ոօզինանդէի
տախի մէրքէպին գույրուղունա պաղլայարագ հայվանըն
եուլարընտան թութտու . վէ ճատտէ եօլ հանկը թա-
րաֆտա գալտը տէյի թահմին էտէյօր ուտու ուսա՝
օլ թարաֆա տօղրու եօլա շըգտը : Պախտլարընտան՝
իւչ չայրեքը գըտար վագըլմ կէչէր կէչմէգ՝ պիր լօգան-
տայա եկթիշտիլէր . քի՛ Տօն Վիշեօգ՝ օլ մահալին հաշ

ու հիշեմինն պագմայ սրաց գալէ պուլմուշ զի իւմիւն
նիւ էլտէն պրագմաւոր : Սիսոհասարը ինստ էտեր
տեր իտի քի լօգանտա տըր . գազալիէր իտախա էտեր քի
խայըր . իլլա գալէ տիր . միւճատէլէլէրի էփ էյիճէ
սիւրտիւ , իմն քի լօգանտանըն գարուտունա եէմիշ-
տիլէր . Սանխո սոս տօզրու վէ հիչ քիմսէյէ սօրմա-
տան իշէրի կիրտի :

ՊԼՊ . 11 .

Գալէ զանն էմտիյի լօգանտատա Տօն քիշեօգա վոււ
գու օլան հուլէր :

Լօգանտաճը Տօն Վիշեօգու մերքէպին իւսթիւն-
տէ եաթմըշ կէօրտիւյիւնտէ թաճիւպիլէ Սանխոյա
սիւալ էյլէտի քի նէսի՞ վար . պիր իլլէթի՞ մի վար .
պիր գազայէ՞ մի օզրատը : Սանխո ձէվապ վերտի քի
պիր տաղըն թէքէսինտէն աշաղը թէքէրլէնտի . եան
քէմիքլէրի պիր բարչա ինճինմիշ տիր : Լօգանտաճընըն
զէվճէսի՞ էհլինին զէնաաթընտան տօլայը օլան գը-
յազլըղընըն մուղայիրի՞ մէրհամէթլի վէ գալպի եու-
մուշադ պիր գարը օլուպ պիրին գէտէրլէնմէսի կէօրիւր
եախուտ իշիտիր իսէ քէնտի եիւրէի տախի աճըր վէ քէ-
տէրլէնիւր իտի : Տօն Վիշեօգ պունու պու հալտէ
կէօրտիւքտէ՞ քէնտիւնին պիր էփէյի եազըշըզլըճա գը-
ղըյլա պունա պիր էլտէն կէլէնի գատար չարէ էթ-
մէք իստէտի : Օ լօգանտանըն իշինտէ պիրտէ Եսդու-
րիատան կէլմէ խըզմէթճի գըզ վար ըար . սուրաթը
էնլի . պաշընըն էքտէ թարաֆը եասսը . պունունու շէօ-
քիւք . կէօղիւնիւն պիրի շաշը . օ պիրիսիտէ հիչ կէօր-

մէջ . անձագ հիւսնիւ թարաֆընտան օլան գուսուրու-
նու ձէպպարլըղը վէ ձէսուրլուղու վէ չէվիքիքիլէ
տօլտուրուր ուտու : Պօյու իւչ գատեմտէն զիյատե
չըգմագ . օմուզլարը տա զանն էտէրսին պիւթիւն վի-
ձուտինէ եիւք օլմուչ կիպի իտի . բի պաշընը գալտը-
րըպ եօգարը պագմագ ըտը : Պու խըզմէթձի գըզը լօ-
գանտաձընըն գըզըլա պիրիքտէ Տօն Վիշեօգու է-
յիձէ սարըպ սարմալատըգտան սօնրա՝ պիր պիրինէ հար-
տըմ էտէրէք ֆէնա պիր տէօշէք թէտարիք էթտիւէր
լօգանտանըն պիր քէօշէսինտէ . բի կէօրիւչիւնէ պա-
գընձա՝ օնտան էվվէլ սամանտան պաշգա շէյ օրայա
գօնտուղու օլմամալը :

Օրատա՝ Տօն Վիշեօգտան ձիւզի ուզագ՝ գաթըր-
ձընըն պիրիսի տէ քէնտի հայվանլարընըն սէմէրի վէ
բալանըն վէ չուլու ուլա օլապիլտիյի գատար պիր եա-
թագ տիւղմիւչ . անձագ Տօն Վիշեօգունընտան է-
յի . զէրէ պունու եաթաղը՝ պիրի ուզուն պիրի գըսա
իքի այագ իւզէրինէ պիր պիրինտէն ուզագձա տիզիլմիշ
պիր թագըմ գուրու տախտատան իպարէթ իտի . իւս-
տիւնէ պրագտըզլարը տէօշէյին եումշագլըղը թախ-
տալարընընտան չօգ աշաղը տէյիլ . շարշաֆընը տա
կէօրէն պէգտէն օլտուղունա ինանամայըպ մէշինտէն
տիր զանն էտէ իլիր իտի :

Պու լանէտ տէօշէյին իչինէ Տօն Վիշեօգը եա-
թըրըպ՝ լօգանգաձընըն էհլի վէ գըզը եագը կէթիր-
տիլէր վէ պաշտան այագա տագ սարտըլար . ասգուրի-
ալը Սարիգօրնօ՝ տա՝ (խըզմէթձի գըզըն ատը պու
ու տու) օնլարըն եանընտա այտընլըգ թութմուչ ու-
տու : Լօգանտաձընըն էհլի՝ պիզիմ քալալիէրին վի-
ձուտունուն հէր թարաֆընտաքի պէրէլէրէ տըզգաթ
էթտիգտէն սօնրա տէտի . պու հիչ տիւչմիւչէ պէնզէ-
մէյօր , տայագ եէմիշէ փէք պէնզէյօր :

Սանխո տէտի. խայրը. տայազ մայազ եօզ. ան-
ճագ թէքէրլէն տի յի եէրտէ գայալարըն իւզիւնիւն տուզ-
լիւսիւնիւ պոզան կի իշ չըզըն ուճլարը չօզճա օլտու-
ղու իշիւն հէր պիրի պիրէր պէրէ մէյտանա չըգար-
տըլար: Ընճագ հանրմ. ի սթիւրիւնիւն հէփտիւնի օ-
րատա խարձ էթմէ տէ. պանա տախի լուզումու վար.
պէնիմ տէ պէլիմ էփէյի ազրըյօր:

Պարը տէտի. էօյլէ իսէ սէն տէ տիւշտիւն:
Խայրը՝ տէտի Սանխո պէն տիւշմէտիմ. Փագամ ազա
մըն տիւշտիւնիւնիւ կէօրտիւյիւմ տէ օլտէրէճէ գօրգ-
տոււմ. քի պին տէյնէք եէմիշ կիպի պիւթիւն քէմիթ-
լէրիմ ազրըյօր:

Ըօզանտաճընըն գըզը տէտի. հօգրգամ, պունա
պէն հիշ թաճիւզ չէքմէմ. պանա տա չօգ տէֆա վաւ-
գու օլմուշ տուր քի տիւշիւմտէ գուլէնիւն թէփէտիւ-
տէն աշազը տիւշէր իմ. լագին եէրէ եէթիշմէտէն օ-
յանըր ըմ. լաքին կէրչէքտէն տիւշմիւշ կիպի քէմիթլէ-
րիմտէ պիր սըզը տուեար ըմ:

Սանխո տէտի. պէնիմքի տէ թըպզը պունուն կի-
պի տիր. եալընըզ շու Ֆէրք վար քի՝ հիշ պիր շէյ
Ֆիրքիմտէ վէ հայալըմտա եօզ իքէն վէ շիտի նասըլ օ-
յանըզ ըսամ օլ վազըթ տախի պէօյլէ ույանըզ ը-
տըմ: «Պու ծիմլէ իլէ պէնիմ վիճուտումուն պէրէլէրի
Տօն Վիշեօղունըր լարտան էքսիթ տէյլ իտի:

Մարիգօրնա սօրտու աղանա նէ՞ տէրլէր:

Սանխո տէտի. Մանչիալը Տօն Վիշեօզ. կէզկիւնճի
քաՎալիէր թարիքիւնտէն. վէ չօգ վազըթտան պէրի պու-
նուն կիպի սերպէստ պիր զամ կէօրիւնմէմիշ տիր:

Մարիգօրնա տէտի. կէզկիւնճի քաՎալիէր մի տէ-
տին. նէ՞տէմէք տիր օ:

Սանխո տէտի. տիւնեայա եէնի՞ մի կէլտին սէն՝
հէմիլիւմ. բի պունու պիլմէյօր սոււն. կէզկիւնճի քա-

վալիեր օլ քիմսէյէ տերլէր քի հէմէն ազ վագդլն ի-
չինտէ եւ իմբէրաթօր օլուր. եւ տայագ ալթընտա
չիւրիւր: Պիր կիւն պագարսըն զավալլը պիր առամ
աըր. երթէ կիւնիւ էլինէ պիր գաչ փատիշաւհրդ կէչ-
մէշ պուլուսուր. օ տա քէնտի սիլիհտարընա վէրիւր:

Մարիդօրնա տէտի. պէօյլէ պիր պէօյիւք առա-
մըն եանընտա օլտուղուն հալտէ նէտէն տիր քի հիշ
տէյիլ իսէ թահտը թէսարրուֆունտա պիր գաչ պէյ-
լիկ մէմլէքէթին եօգ տուր: Վըլըղընա պագարսամ
էօյլէ պիր շէյին օլմամալը:

Սանիսօ տէտի. պու ածէլէ օլաճագ շէյ տէյիլ
տիր. պիր այ գատար վար տըր քի պէօյլէ պիր ֆըր-
սանգ որամագտա ըզ. լարին տահա րաստ կէթիրէմէ-
տիք. պագէն էօյլէ օլուր քի պիր շէյ արգասընա
տիւշէրքէն պաշգա պիր շէյէ րաստ կէլիր սին: Ղա-
քին սանա տօղրուսուսու սէօյլէյիմ. էկէր ազամ
Տօն Վիշեօդ շու պերէլէրինտէն վէ զայըֆլըղընտան
սաղալըր գալգար ըսա՝ վէ պէն տէ սագաթ գալմագը-
սամ, պէնիմ ումուտուսու յպանիանըն էն ալէա ա-
յալէթի պէյլիյինէ տէյիշտիրմէմ:

Տօն Վիշեօդ պունլարըն պու միւքեալէմէսինի
տըգգաթ ըլա տիյնէմէքտէ՝ լագըրտըյա գարըշմամաղը
խօրեաալըզ վէ խօտպինլիք առա էտիպ՝ շսպալատը օ-
թուրտու. վէ լօգանգաճընըն էհլինէ էլինի տօստանէ
թութուպ տէտի. կիւզէլ հանըմըմ. իթիմատ էյլէ
քի պէնիմ կիպի պիր միսաֆիր գապուլ էթմէնէ լիւշ-
ման օլմայաճագ սըն: Պունտան զիատէ սէօյլէյե-
մէմ. չիւնքի քիշի քէնտիսինի մէտհ էտէրիսէ այըպ
շէյ տիր. անճագ պէնիմ սատըգանէ սիլիհտարըմ պե-
նիմ քիմ օլտուղունու սիզէ աննատըր: Մալընըզ շու-
նու սէօյլէրիմ քի միւտտէթի էօմբիւմտէ պանա էթ-
տիյինիզ իըզմէթինիզի ունութմայաճալըմ. վէ էլի-

մէ Քըրսանա կէչեր իսէ մէմնունիէթիմի սիղէ իսպաթ
 էտէճէյիմ : Այլ գարընըն գըզընա աշըզանէ պիր
 պագըշ էտերեգ տէտի : Ալլա՛հ վերէ իտի տէ՛ աշգ պե-
 նի քէնտի գոյտէլէրինէ գուլ էթմէյէ իտի : վէ հե-
 յայլմտա ուն նանքեօր տիլպերին կէօզլէրի պէնիմ
 սերպէստիէթիմէ իսալէլ կէթիրմէյէ իտի : Պու կիւ-
 ղէլ գըզըն ուղրունա օնու ֆէտա էտէր իտիմ :

Պու լազըրտըլար լօզանտաճընըն գա ըսընա վէ
 գըզընա վէ իըզմէթճի գըզա ղայէթ աճոյիպ կէօրիւն-
 տիւլէր : առնալուտճա սէօյլէյօր կիպի կէլտի քէն-
 տիլէրինէ : քի հիշ պիր շէյաննամտըլար : շու գը-
 տարընը թաճմին էթտիլէր քի թէշէքքիւրէ վէ իլթի-
 ֆաթա տայիր սէօզլէր օլմալը : վէ շիւնքի պու սէօզ-
 լէր օնլարըն հագգընա եէնի վէ օլ անէ տէք իշիթ-
 մէտիքլէրի շէյլէր իտի պիր պիրինին իւզիւնէ պագար-
 լար ըտը : պիր տէ կէօզլէրինի քալալիէրին իւզէրինէ
 չէվիրէրէք պիր եէնի շէշիտ ատամ կիպի կէօրիւրլէր
 իտի : Պու ճիւճլէ իլէ՛ քէօյ լօզանտաճըսը իսթիլլա-
 չըյլա պիր գաշ թէշէքքիւր լազըրտըլարը սէօյլէմէ-
 յէ մէճպուր օլտուլար : վէ պու միւնվալ իւզրէ միւ-
 քեալէմէլէրինի պիթիրիպ եանընտան կիթալէր : Ա-
 քին էվվէլճէ Մարիթօրնա Մանթօնուն եարալարընը
 սարտը , քի գիմարա քէնտի աղասընտան էքսիք միւհ-
 գաճ տէյիլ իտի :

Պու եըլըզճը գարըյըլան գաթըրճը՝ կիճէնին պիր
 նըսֆընը պիրլիքտէ կէչիրէյէ սէօզլէրինի բիշիրմիշ-
 լէր իտի : վէ գարը սէօզ վէրմիշ իտի քի՛ միսաֆիրլէր
 եէրլէրինէ չէքիլիպ՝ լօզանտաճը վէ գարըսը ույումա-
 ղա կիթտիքլէրինտէ քէնտիսի տախի կիտիպ օնու պու-
 լաճաղ ըտը : Պու եըլըզճը իշին տէրլէր քի պիրինէ
 պիր սէօզ վէրտիքտէն սօնրա սէօզիւնտէ ղայէթ սատըգ
 ըտը , հէր Նէզըտար սէօզ վէրմէսինի քիմօէ իշիթմիշ

տախի օլմագսա՝ վէ եերին տիպինտէ թահուտ էթմիշ
 օլսա՝ սէօղիւնիւ ինքևար էթմէք եախուտ կէրի ալմագ
 պիլմէզ իտի . վէ պու թապիաթը իչին տախի իֆթիխար
 էտեր տեր իտի քի , պէն պէօյլէ լօգանտա խըղմէթ-
 լէրինէ մախուտ պիր զաթ տէ յիլ իտիմ . լաքին ֆուգա-
 բալըղըմ վէ զարուրիէթիմ պէնի պու եօլա մէձպուր
 էթմիշ տիրլէր :

Օ՝ տախիէյէ իչէրի կիրիլտիրտէ իլք էվվէլ րաստ
 կէլէձէք եաթագ՝ Տօն Վիշեօդուներու ուտու . Սան-
 խօ տախի օնուն եանընտա պիր գապա խասըր սէրմիշ ,
 իւթիւնէ տէ պիր եօրղան ալմըշ ըտը քի աստէթա եօր-
 ղանտան զխտէ քէնտիր պէզինէ պէնզէրիտի . Վաթըր-
 ձը տախի պունլարըն էօթէ եանընտա քէնտի իքի գա-
 թըրլարընըն սէմէրլէրի վէ բալանլարը՝ վէ չուլլա-
 բըյլա քէնտինէ պիր եաթագ եաբմըշ ըտը : Պու գա-
 թըրձընըն օն իքի գաթըրը վար ըտը , ճիւմլէսիտէ
 սէմիգ . վէ էյի պէսլի . զիրա քէնտիրտէ Արէվալօ
 գաթըրձըլարըն ճիւմլէսինտէն զէնկինի իտի :

Պու գաթըրձը հայվանլարընըն եէմինի վէ օթուենու
 վէրտիրտէն սօնրա՝ Մարիդօրնանըն վէրտի յի սէօղիւն
 իճրասընա սասըրսըզըղըլա պէքլէյէրէք եաթագընըն
 իւզէրինէ եան կէլմիշ իտի . Սանխանուն տախի ույու-
 մաղա չօգ իստէյի օլուպ չարէսինի պուլամագ ըտը .
 պէլինին վէ գապուրկալարընըն աղրըսը գօյ վէրմէզ
 իտի քի ույուտուն : Տօն Վիշեօգ տախի աղրըսընտան
 ույգուտու կէօթիւրմէյիգ՝ կէօղլէրի թամշան կէօղիւ
 կիպի աչըգ ըտը : Ղօգանտանըն իչինտէ ասլա սէսեօգ .
 վէ գաբու իւթիւնտէ ասըլը գանտիրտէն սլաշգա ը-
 շըգ եօգ :

Պու սուսլուգ . վէ օգուտուղու քիթապլարտան
 թէֆէքքիւր իլէ հէյալընտա ճէվէլան էտէն վուգու-
 աթլարըն թէլաշը՝ քիմսէնին խաթըրնա կէլմէյէձէք

պիր տիվանէլիբ կէթիբտի Տօն Վիշօդուն խաթրընա ,
 Չանն էթտի քի պիր մէշհուր գալէտէ տիր քէնտիտի .
 զիրա հէր ներէտէ պիր լօգանտու կէօրիւր իսէ գալէ
 զանն էտեր իտի . վէ հէյալընա էյլէ կէլտի քի լօ-
 գանտաճընն գըզը , քի քէնտի զիւլիւմիւնճէ գալէ
 միւտիւրիւնին գըզը ըտը , քէնտի հիւսնիւ ճէմալինէ
 վէ քիօյարճա թէքէլլիւմ ու էթվարընա աշըգէ օլուպ
 ուսուլուլա փէտէրինին վէ վալիտէսինին Եանընտան
 սափուշարագ կիզլիճէ Եանընա կէլիպ շիրին սէօզլէրի-
 նի տիյնէմէյէ սէօզ վէրմիշ օլա , Պու քէնտի հէյա-
 լը՝ կերչէք պիր շէյ կիպի քէնտիտիինէ հայլը թէլաշ
 վէրմէքտէ իտի . գօրգար ըտը քի քէնտի սատագաթը-
 նա խալէլ կէլէճէք պիր շիրին իշտէ պուլունմասըն ,
 Լն նիհայէթ ֆիքրինճէ գուրտու վէ գարար վէրտի ,
 քի հէր նէ օլուրսա օլսուն . պիրպաշգա հէյալըլա
 քէնտիինէ մատամա թախտիս էթտիյի Տուլշինէյա պիր
 իիյանէթ էթմէյէ . վէ Դէնիէվրա սուլգան քէնտի
 սատըգ օըրտաշը Վիշնդան Եօնէիլէ տաթի կէլիպ թէս-
 լիմ օլսա՝ գապուլ էթմէյէճէք իտի :

Պու քափալիեր պու հէյալաթտա ըգան՝ Մօդու-
 րիալը խըզմէթճի տախի քէնտի սէօզիւնտէ սատըգ պու-
 լունմանըն Եօլունու տիւշիւնմէքտէ իտի , վէ սատէ
 կէօմլէքճէ , Եալըն այագ , սաշարընը թօրլամըշ վէ
 պաղլամըշ , ուսուլուսուլ կէլիպ գաթըրճըսընըն մա-
 հալինի արամագտաիքէն , Տօն Վիշնօդուն գուլաղը
 քիրիշտէ , այագ թըպըրտըսընը իշիթտիյի պիրլէ Եա-
 զըլարընը վէ շէքտիյի աղրըլարը ունուտարագ հէ-
 յալ էթտիյի մատամայը գապուլ էթմէյէ հազըրլա-
 նըպ օթուրտու , Աըլըգճը գըզ ատըմընը աղըր ա-
 լարագ , վէ պիր Եէրէ շարբըլըպ տիւշիւպ շամաթա
 շըգարմագտան գօրգտուղու իշիւն էլլէրի իլէ էթրա-
 ֆը օգշայարագ կէլտիքտէ՝ շիւն Տօն Վիշնօդ տախի

քենտի էլլերինի ուղարկելը ըստը, ելլելը ճշմունքն էլի
 պուստուն էլինէ սոգանտըը կիպի պիլէ յինտէն թուգ-
 սու. վէ աղընտան ասլա պիր նու.թգ չըպարմայարագ
 չէքտի եանընտա օթուրթտու: Վըզըն կիյտիյի կեօմ-
 լէկ՝ քի Տօն Վիշեօդուն էլինէ սոգունտու, էքսէրի
 խարար եարտըզլարը գուճաշտան օլուպ՝ Տօն Վիշեօդ
 պուստան աննամալը ըստ քի կէլէն օ՛հէյալ էթտի-
 յի զաթ տէյիլ տիր. լաքին պուրասը խաթըրնա կէլ-
 մէտի: Վըզըն գօլունտաքի գապա պօնճուգտան եար-
 մա պիլէգիյի շինտիստան ինճիսինտէն եարըլմըզ վէ
 սոմուզ գըլընտան ֆարգսըզ սաչլարը ալթուն թէլ
 իլէ էօրիւլմիւշ կիպի կէլտի քէնտիսինէ. նէֆէսինտէն
 ալտըը գօգմուշ սէօյիւշ վէ էքշիմիշ սալաթա գօգու-
 սունու ալըպ՝ պիր թագըմ ալեա միսը ու ամպէրտէն
 միւրէթթէպ հօշպուլ եազլար գօգուսունա մէնէնտ
 սայտը. վէ օգուտուղու քիթապլարտա նէ գատար շէյ-
 լէր օգումուշ ուտու ուսա կիզլիճէ քէնտի մէճրուհ
 եախուտ խասդէ աշըզլարընըն եանընա կիտէն զէնան
 իչիւն, պու տէֆա եանընա օթուրթտուղունու տա սն-
 լարտան պիրիսինի հէյալ էտէր իտի: Վիհայէթ իւլ
 քէլամ. ֆագըր քալալիէրտէ օլ տէրէճէ քէնտի հէ-
 յալընա ինտալըզ վար ըստը, քի եանընտա պուլու-
 նանըն պալեատէ զիքր օլունան, վէ գաթըրճըտան
 պաշգասընըն միտէսի հազմ էթմէյէճէք էշքեալինէ
 պսգմայարագ՝ եանընտաքիյի հիւրիւլէր իշինտէն չըզ-
 մա պիր հիւրի մէլէկ կիպի թու.թմուշ ուտու: Վիհա-
 յէթ՝ պիզիմ չէլէպի քալալիէր պուստա վար զանն
 էթտիյի հիւսնիւ պինագիրէ գապիլըպ՝ աշըզ տիլի իլէ
 տէտի եալաշ սէսիլէ. պէօյլէ պիր տէվլէթէ նայիլ օլ-
 մագ իշիւն՝ տիլպէր հանըմ, վէ սիզին ինտինիզտէ
 քէրէմ թանըմազլըզ էօղիւրիւնտէն խէլաս պուլմագ
 իշիւն նէ վէրսէմ ազ տըր. անճագ հիճապըմտան տա

էօլիւյօրում սիզէ շունու իֆատէ էթմէյէ , թի 'Մօսոս-
 զօլու Տուլչինէա հանքմա իլէլ էպէտ սատաղաթ անտ
 էթմիշ իմ . պէնիմ գալպիմին վէ ճէմի էսրար թէֆէթ-
 թիւրէրիմին պիր թանէճիթ սուլդանը օտուր . վէ պէն
 եէմինիմէ իըլլանէթ իլէ պէօլէ պիր պախդէ մալիթ
 օլմադ իսթէմէմ :

Պուսնուն պու սէօզլէրի սէօլէմէսինտէ՝ զավալլը
 Մարիգօրնա պուսնուն էլինէ տուշմէսինին իւզէրինէ
 աղիմ սըգլէթատէ իտի . վէ քէլամլարընըն պիրիտի տէ
 գուլաղընա կիրմէյիպ՝ էլինտէն գուրթուլմանըն չա-
 րէսինէ չալըշըր ըտը : Աջօթէ եանընտան գաթըրճը՝
 Մարիգօրնայա պէթլէյէրէթույուամըշ ըտը , պուսնուն
 կէլտիյինի տույտու . գուլաղ վէրէրէթ քավալիէրին
 սէօլէտիթլէրինտէն պիր իթի լուղէթ աննատը . վէ
 Մարիգօրնանըն հաղղընա շիւպհէ էթտի թի պիր ա-
 խէրինէ սէօզ վէրմիշ օլտուղու իշիւն քէնտիսինէ տա-
 խի սէօզ վէրմիշ , պու վէսիլէ իլէ իթիտիյլէ տախի
 կէօրուշմէթ մէրամ էթմիշ : Պու միւլհազայա տուրմա-
 յըպ՝ գալպինէ հասիւտլիւթ կիրտի , վէ սէսսիզճէ եւ-
 րինտէն գալգըպ Տօն Քիշիօղուսն եաթաղընա եաղըն
 կէլտի . օլանլարը էյիճէ աննամագ իշիւն տըգգաթ
 ըլա տիյնէմէյէ պաշլատը : Ալէ քէնտիսին սատըղը
 Մարիգօրնանըն՝ քավալիէրին էլինտէն գուրթուլմա-
 դա չապալատըղընը ֆէրթ էտէրէթ՝ օնուն պու միսիլ-
 իւ թասալլութուստան ինթիգամ ալմաղը գուրտու .
 էլինի եօգարը գալտըրտը , վէ զավալլը քավալիէրին
 իւղիւնիւն էօլշիւսիւնիւ ալըպ չէնէսի իւզէրինէ պիր
 եումրուր կիյտիրտի թի գան ֆըշլատը : Օլ անտէ
 իւսթիւնէ վարըպ իրի այագլարըլլա վէ տէմիր նալ-
 չալը այագ գապլարըլլա իւշ տէֆա պաշընտան այա-
 ղընատագ եօրիւտիւ : Աթաթաղըն քիրէվէտի սաղլամ
 պիր շէյ օլմատըղընտան պու ֆաղլա աղըրլըղը գալտը-

րանատը . ալմլարընտա չեօքտիւ . կիւրիւլթիւտէն լօ-
 գանտաճը ույանտը . վէ պիր գաչ տէՓա եիւքեքսէս
 իլէ Մարիգօրնայը չաղըրըպ սէսինի իշիմտիրէմէտիր-
 տէ՝ օլ գըզըն պիր օյունա չըզմըչ օլտուղունու սեզ-
 տի . վէ պու շիւպհէ իլէ մուժ հագըպ սէս ալտըզը
 եէրէ տօղրու կիմտի : Մարիգօրնա պունուն կէլմէսի-
 նին այազ սէսինի իշիմտիրտէ , չիւն թապիէթինի տէ
 պիլիթի իտի՝ կիմտի Սանխօնուն եաթաղընըն պիր թա-
 րաՓընտա կիղլէնտի , պիր եուժագ կիպի գըվրըլտը
 գալտը : Սանխօ օլ հէնկեամտէ ույույօր ուտու : Լօ-
 գանտաճը իչէրի կիլիպ աղընը պօղարադ՝ նէրէտէսին
 ուղուրուզ , պու սէնին պիր օյունունտան նէչազ էթ-
 մէ օլմասընա շիւպհէմ եօգ տէյի պաղըրըր : () ա-
 րալըզ Սանխօ ույանըր . վէ ույգու սէրսէմլի յիլէ հա-
 նընտա պիր աղըրըզ տույուպ՝ քի քէնտինի հէլագ
 էթմէք րատտէլէրինտէ իտի , գարա գօնձօլօզ պասմըչ
 գանն էտէրէք պաչլար հէր թարաՓընա եուժրուզ սալ-
 մադա . վէ պունլարըն չօղու Մարիգօրնայա րաստ կէ-
 լիպ՝ էն նիհայէթ թէհամիւլիւ թիւքէնտի վէ պուլուն-
 տուղու հալի ունուտուպ վէ ինթիգամ ալմագ մէրամ
 էտիպ Սանխօնուն իւղիւնէ վէ կէօքսիւնէ օլ գատար
 վուրտու քի էյիճէ ույանտըրտը , քի պէօյլէ տայազ
 եէմէսինի տույուպ վէ նէ իչին օլտուղունու աննա-
 յամայըպ՝ էլինտէն կէլտիյի գատար չապալայարագ
 գալգար օթուրտու . վէ Մարիգօրնայը սըզը սըզը-
 յա թուժուպ՝ գազգանըն էն գէվքիտի քիմիսլի կէօ-
 րիւնմիւշ տէյիլ իտի՝ օլ վազթ պաչլատը : Ենձագ գա-
 թըրձը՝ լօգանտաճընըն կէթիթիյի մուժուն ըըզըլ-
 լա գէնտի մասհպուպէսի Մարիգօրնանըն նէ հալէ կի-
 րիՓտար օլտուղունու կէօրիւպ՝ Տօն Քիշեօղու պրագ-
 տը , օնա եարաըմա կիմտի : Լօգանտաճը տախի մատ-
 տէյի էյիճէ աննայարագ օլ թարաՓա կիմտի . յարին

պունուն ֆիրրի պաշտ ըտը . կիւրիւթիւնիւն սեպէ-
պի Մարիգորնա օլտուղունա զայրը շիւպհէ գալմա-
յըպ՝ օնու թէրպիյէ էթմէք նիէթինտէ իտի : Աե-
րիւլմէմիշ պիր հէնկեամ ըտը . Սանխօ Մարիգորնա-
յա վուրուր . Մարիգորնա Սանխօյա . գաթըրճը Սան-
խօյա . վէ լօգանտաճը Մարիգորնայա . օտա էօյլէ պիր
էլ շօփուղուղույուլա վէ էօյլէ պիր սըգ վուրուշ ,
քի զանն էտերսին պիր պիրինի տօյասըյա տէօյմէյէ
վադըթ գալմայաճաղ ըտը :

Այնիսի օ օլտու քի մուս սեօնտիւ . վէ հէր քէս
գարանլըգտա պիր պիրինէ կէշմիշ պուլունտուղլարըն-
տան պիր տայագ բաթըրտըսը տըր կիտէր . քիմ քիմէ
վուրտուղունու պիլմէգ , վէ էօյլէ պիր հիտաէթ ու
խըշմ ըլա տէօյի շիւրլէր իտի քի՝ հիշ պիրիսինն նէ
կէօմլէ յինտէ եըրթըգսըգ վէ նէ վիճուտինտէ պէրէ-
սիգ եէր գալմատը . քիմսէ թէքմիլ կէօմլէյիլէ եէ-
րինէ կիտէմէտի :

Իաստ կէլէ օլաճագ . օ՛ կէճէ լօգանտատա՝ թիօ-
լէտօ պէօլիւյիւնտէն պիրտէ գալաս միսաֆիր վարը-
տը . պու տախի տայագ շամաթասընտան ույանըպ՝ տէյ-
նէյինի , վէ պէրաթլարընը սագլատըղըթէնէքէ գու-
թույու գարտըղը կիպի հիշ պիր շէյտէն խապէրտար
օլմայարագ , զապիթ կէլտի . տուրուն պագալըմ տէ-
յերէք եանլարընա եէթիշտի : Իլք պուլտուղու Տօն
Վիշեօգ օլտու , քի եէտիյի տայագլարտան խուրս ու
խաշր օլմուշ՝ քէրէվէտինին եըգընթըսընըն իւստիւնէ
զայ ագըլ արգա իւստիւնէ սէլրիլմիշ եաթմըլ ըտը .
գալաս գարանլըգտա էլ կէղտիրէրէք սագալը էլինէ
կէլինճէ սըգը սըգը թութուպ՝ զապիթիյէ գալասընա
իմտատա կէլին չաղըրմաղա պաշլատը : Աքին նիհա-
յէթինտէ թութուղու ատամտա պիր գըմըլտանըշվէ
պիր սաղլըգ նիշանը պուլմայըպ էօյլէ թահմին էթտի

քի էօլմիւշ տիր . վէ օնտաքի պուլունան տիկեր ատամլար էօլտիւրմիւշլէր տիր . պու միւլհաղայլա սէտի իւքսէլտտի , վէ տէտի . լօգանտա գարուսունու գաւայըն . տիշարը քիմսէ գօյ վէրմէյին . պունտա գան օլմուշ . ատամ էօլտիւրմիւշլէր :

Պու սէօղ գավկա էտէնլէրին իջէրիտինէ գօրգու պրագտը , վէ իսթէր իսթէմէզ՝ պաշլատը գլարը իշէ պիր գարար վէրէմէտիլէր . գավաս իչէրի կիրտիյինտէ իշլէր նէ սըրատա ըտըլար ըսա օնտա գալտըլար : Աօգանտաճը ուսուլուլա սավուշտու օտասընա կիթտի . գաթըրճը քէնտի սէմէր ու մալանլսրըյլա գալտը . Մարիգօրնա տախի լիքէնտի թիս եաթաղընա կիթտի եաթտը : Տօն Քիշօդ վէ Սանխօ՝ շիւն գըմըլտանաճազ հալլէրի Եօղ ուտու , օլտուգլարը եէրտէ գալտըլար՝ գավաս տախի Տօն Քիշօդուն սագալընը պըրագըպ գապահաթլըլարը թուլմմագ իշիւն ըշըգ կէթիրմէյէ կիթտի : Ա՛նճագ լօգանտաճը օտասընա կիտէր իքէն գարուտաքի գանտիլի տախի սէօնտիւրմիւշ իտի . գավաս օճաղա կիթմէյէ մէճպուր օլտու . վէ աթէշ տախի ազ գալմըշ օլտուղու իշիւն իւֆիւրէրէք պիր ըշըգ եագընճայատագ պիր սաաթ կէշտի :

ՊԼՊ. 12.

Տօն Քիշօդուն մէգբիւր լօգանտատա չէքտիյի տիկեր ազիմ սըգլէթլէր :

Նիհայէթ՝ Տօն Քիշօդուն ագլը պաշընա կէլտի . վէ կիւն էվվէլ արտպաճըլարտան տայագ եէտիյինտէ ըշգարտըղը սէս իլէ Սանխօյա չաղըրըպ տէտի . ույնու-

յօր մու սուն Սանխօ . սօ՛ստում : Սանխօ հիտտէթ
ու սըգլէթինտէն ճէվապ վէրտի . ույդո՛ւ մու . նէ
տէյօր սուն . ճէհէննէմին շէյթանլարը ծիւմլէսիպու
կէճէ եանըմտա ըտըլար :

Հագդըն վար տէտի Տօն Վիշեօդ . եկեր պու գա-
լէ սիհիրպագ հիւքիւնտէ վէ սիհիր ալթընտա տէյիլ
իսէ պէն տէ պիր շէյ պիլմէմիշ օլայլմ : Պա՛գ սա-
նանէ՞ տէրիմ . լաքին էվվէլ եէմին էթ քի պէն էօլ-
մէյինձէ պունու քիմսէյէ սէօյլէմէյէսին :

Եշէմին էտէրիմ . տէտի Սանխօ :

Տօն Վիշեօդ տէտի . սէնտէն օնուն իչիւն եէմին
իստէրիմ քի քիմսէյէ զարարլմ տօգանմասընը իս-
թէմէմ :

Սանխօ տէտի . եէմին էտէրիմ տէտիմ ա . սէն
էօլմէինձէ պու սէօլէյէճէյին էսրարը սալա աղգը-
մա պլմամ . վէ Մլլա՛հ վէրէ քի չօգ վազթ սապր էթ-
մէյէ մէձպուր օլմասամ :

Տօն Վիշեօդ տէտի . տէմէք տիր քի պէնիմ եա-
շամամ սանա եիւք օլույօր , քի պէնիմ չարուք էօլ-
մէմի իսթէյօր սուն :

Սանխօ տէտի . օնուն իշիւն տէյիլ , ուղուն վա-
գըթ սըր սագլայամամ . գօրգարլմ քի գարնըմտա չօգ
գալըրսա գօգար վէ չիւրիւր :

Տօն Վիշեօդ տէտի . նէ օլուրսա օլսուն պէն
պու էսրարը սանա ինանըրլմ . չիւնքի զաթէն ագըլ-
լը օլտուղունու վէ պէնիտէ սէվտիյինի պիլիրիմ :
Խմտի պիլմիշ օլասըն քի պէնիմ պաշըմա պու կէճէ
իէք թուհաֆ վէ զէֆըլի պիր հալ վուգու պուլտու :
Սանաաղ սէօզ իլէ աննատայլմ . պիլէսին քի իքի սա-
հաթ եօգ տուր , գալէ սահապընըն գըզը պուրայա եա-
նըմա կէլտի . տիւննատէ դուհուրա կէլէն կիւզէլ գըզ-
լարըն պիրի տիր : Օնուն էտասընը վէ վիճուտիին

տիւրիւ պա հիւանդանիւ վէ թապիւսի քիպարիւրընը վէ աղլընը սանա աննատամամ : անձագ Ղազարուզու Տուլ- շինեայա էթտիյիմ անտ ու ահտը պողմամագ իշիւն պունլարըն հիշ պիրիսի կեօղիւմէ կեօրիւնմէտի : Աս- լընըզ շունու սեօյլէյիմ քի պանտըմըն պանա պաիւշ էթտիյի պու կէնճինէյի պիպահայը Փեկէք շէքէմէ- յէրէք : լազին տահա սօղրուսունու սեօյլէյէյիմ : պու գալէ սիհիր ալթընտա օլտուղու իշիւն՝ նասըլ քի տէտիմ : պիզ պու գըզ ըլա թաթըլը մուհապպէթ վէ աշգը տերուն իլէ մուսասէպէթտէ իքէն , պէն կեօր- մէտէն , պիլմէմ նէ թարափտան պիր էլ կէլտի իւս- թիւմէ : լաքին պէթտալի պիր գահրաման էլի : շէնէ- մէ պիր վուրուշ վուրտու քի գանա միւլէմմա օլ- տում : վէ օխայըն՝ պէնիմ զայիֆ հալիմի կեօրէրէք օլ գատար պէնի տէօյտիւ քի տիւնքի գաթըրճըլարըն ոօղինանդէմին ինթիգամընը պէնտէն ալմագ իշիւն տէօյտիւքլէրինտէն չօգ պէթէր օլտում : Պ սնա էօյ- լէ կէլիր մաղըրպ սիհիրպաղլարընտան պրիսի օլ պինա- զիր տիլպէրին մուհապազասընա թալին օլմուշ վէ պէն- տէն պաշգասը իշիւն յնու հըֆզ էտէյօր :

Սանխօ տէտի . պէնիմ իշիւն տէ օլմամալը . շիւնքի տէօրտ իւզ գատար մաղըրպիլէր տէ պէնիմ իւզէրիմէ տէօրիւլէրէք պէնի տէ էօյլէ պիր տէօյտիւլէր քի տիւն- քի գաղըրլար ըլա կէտիյիմ տայագ պունուն եանըն- տա՝ եալաշ եալաշ օզչամագ կիպի սայըլա պիլիր : Ըն- ճսգ էֆէնտիմ . պու վուգոււթը պէօյլէ կիւղէլ վէ թուհաֆ կեօրիւյօրսան րէձա էտէրիմ . վիճուտձա նէ հալտէ օլտուղունու տիւշիւն : Ընձագ սէնին հագ- քընա՝ քի օլըանա տիլպէրի գուձամաղա միէսսէր օլմուշ- տուն , պու պիր թեսէլլի քէօշէսի տիր . եա պէն . նէ պիլէյիմ . պէնիմ հիսսէմէ էն շէտիտ տայագ չըգտը : Լանէթ օլտուն պանա տա պէնի կէթիրիպ պու տիւն-

եա իւզէրինէ պրագ սնն առ . պէն նէ քաղալիէր իմ .
նէ տէ օլմաղա արդուժ վար . վէ պէօյլէ պիր պէլա
կէլիրսէ՝ աղըր թարաֆը պէնիմ լայրմա տիւշէյօր :

Տօն Վիշեօգ տէտի . նէ՛ տէրսին սէնի՛ տէ մի տէօյ-
տիւլէր :

Սանխօ տէտի . ես սանա նէ նագլ էտէյօրում :

Տօն Վիշեօգ տէտի . պիր իշ նէրինէ գօմա . պէն
շիմտի օ Տէմիր բազուլունուն մէլհէմինտէն եարար ըմ
քի զիյգըյմէթ պիր շէյ տիր . վէ անի սահաթտէ
սաղալըր սըն .

Պու սէօհպէթլէրտէ իտիլէր քի գազվաս պին
զահմէթ իլէ նիհայէթ գանտիլի եագա պիլիպ էլինէ
ալմըշ կէլտի . վէ պունլարըն պուլունտուղու մահալ
գարունուն գարշըսընտա օլտուղու իշիւն Սանխօ
պունու էվվէլճէ ուզագտան կէօրտիւ քի եալընըզ
կէօմլէք կիյմիշ , պաշընտա պիր կէճէլիք ըսկուֆիա ը-
լա չըպլագ պիր աամ , իւտիւնէ պիր շէյ սարմըշ .
լէհճէսինտէն տէ խայըն պիր ատամա պէնդէր . Տօն
Վիշեօգա կէօսթէրիպ սօրտու քի օ մաղըպի սիհիր-
պազ տէտիյին պօ՛ւ մու տուր , քի վիճուտիմիգտէ տա-
հա սաղ քէմիք վար ըսա օնու տա քըրմաղա կէլիյօր :

Տօն Վիշեօգ տէտի . պէն էօյլէ պիր շէյ կէօրէ-
մէյօր ում . զէրէ սիհիր ալթընտա օլան զաթլար հէր
քէսէ կէօրիւնմէզլէր :

Սանխօ տէտի . իթիմատ էյլէ քի կէօրիւնմէզլէր
իսէ տէ քէնտիլէրինին զաթէն հազըր օլտուգլարընը
տույուրուրլար . վէ պունուն խապէրինի պէնիմ սըր-
թըմտաքի տայագ պէրէլէրինտէն ալա պիլիրսին :

Տօն Վիշեօգ տէտի . նէ՛ զանն էտէրսին . պէնիմ
սըրթըմըն պունտան խապէրի եօ՞գ մու . Անճագօլ մաղ-
ըրպինին պուրատա հազըր օլտուղունա պու շէյլէր
իսպաթ օլամազ :

Պատվաւս իշէրի կիրարկութե՛ կօլիւ վար զանն էթ-
տի յի եերտէ իբի քիշի եսթմըշ ռահաթ պիր պիրլէրի յ-
լէ լաֆ էթտիբլէրինի իշտիպ թաճիւպտէ գալըր . ան-
ճագ պիգիմ քավալիէրի ուփ ուզուն եսթմըշ վէ հալ
հօգ հիյէթինտէ կէօրտիւքտէ իյիտիմ նաւըլ սըն
տէյի սիւալ էտէր : Տօն Քիշեօդ տէր , սէնին կիպի օ-
լաըտըմ սէնտէն էյի սէօյլէր իտիմ չափկըն կէգկին-
ճի պիր քավալիէր իլէ պէօյլէ՞ մի կէօրիւշիւրլէր : Պատվ-
վաս՝ զսթը թապիաթընտան խըրսըլը , օլ հիյէթսիզ
ատամըն աղզընտան պու միսիլլիւ հագարաթ քէլամը-
նը իշտիպ թահամիւլ էտէմէտի յինտէն էլինտէքի
գանտիլի գաֆասընա ֆըրլաթտը . վէ աթըշընըն իըշ-
մընտան՝ գաֆասը եարըլմըշ տըր զիւիւմիւլէ գարան-
ըըգտա չափուճագ օնտան սիվիշտի :

(Օ) տէմ Վանխօ աէտի . շիմտի դայրը շիւպհէյէ
եէր գալմատը . օլ պինաղիր կիւզէլի ախէրի իշիւն սագ-
լայան մաղրըպի պու ումուշ . պիգիմ իշիւն տէ եոււմ-
րուգ վէ թէքմէ վէ գաֆամըգա ֆըրլաթմագ իշիւն
գանտիլ սագլամըշ :

Տօն Քիշեօդ տէտի . շիմտիլիբ պու պէօյլէ օլա-
պիլիբ . վէ սանա տէր իմ քի՝ պէօյլէ պիւյիւ իշլէրէ
տարըլմագա կէլմէզ . իւզէրլէրինէ կիւլլիւ վէրմէլի :
Չիւնքի պունլար ճիւմլէսի կէօզէ կէօրիւնմէզ հէյա-
լի շէյլէր տիրլէր . պու կիպի շէյլէրտէն ինթիգամ
ալմագա չալըշմագ պօշ զահմէթ տիր . վէ հիշ պիր վա-
գըթ հագգըմըզը հագգ էտէմէիզ Վանխօ դալգու պի-
լիբ սէն գալգ՝ գալէնին սահապընա կիթ տէ պիր բար-
շա եաղ , թուզ , շարապ վէ պիպեոիա իսթէ . զիրա՝
սէօզ մապէյնիմիզտէ գալսըն , պիր իլաճ եաբաճաղըմ
պունլարտան . վէ պու իլաճսըզ չօդ վագըթ տայանա-
մայաճաղըմ . օ հէյալըն գաֆամտա աշտըզը եարանըն
գանը տուրմայօր :

Սանխո տուլասուդու աղբըլարտան պիր գաչ տեֆա վան Տայգըրարագ կիճիլէ գալգտը տուվարլարը թու-
 թարագ լօգանտաճըյը արամաղա կիտեր իբէն գարու-
 նուն նանընտա գալվասա բաստ կէլտի: քի էօլչիւսիւզ
 էօլքէսինտէն էթտիյինին սօնու նէրէյէ վարաճաղը-
 նը տիւչիւնիւյօր ուտու: Տէտի օնա: Տէր քիմ իսէն
 էֆէնտիմ: պիղէ պիր բարչա պիպէոիա վէ շարասլ վէ
 թուզ վէ եաղ վէր: տիւնեատա պուլունան կէզկինճի
 քավալիէրլէրին Տէփօսինտէն ալէասընըն եարասընա
 իլաճ եարաճաղ ըզ: զիրա պու գալէտէ պուլունան սի-
 Տիրլի մաղբըպիտէն քէտէրլիճէ եարալանմըլ տըր:

Պալվասա պու սէօզլէրտէն պուունուն նէ ազըլտա
 ատամ օլտուդունու աննատը: լսգին պու ճիւմլէ ի-
 լէ լօգանտաճըյը շաղբտը վէ իսթէտիքլէրինի նազլ
 էթտի: վէ չիւնքի սապահ ըշըզը կէօրիւնմէյէ պաշ-
 լամըլ ըտը: կէյինմէյէ կիթտի: Վօգանտաճը Սան-
 խօնուն իսթէտիքլէրինի վէրտի: պու տախի աղատընա
 կէօթիւրտիւյիւնտէ պագտը քի իքի էլիյէ պաշընը
 թուլթմուչ եալթմըլ: վէ գանտիլտէն օլսնըն իւզէրի-
 նէ սըզլանըր ըտը: անճաղ պու տա օ գատար քէտէրլի
 շէյ տէյիլ իտի: իքի եէրինտէն պաշընը պիրէր բար-
 շա շիչիբիլիլ իտի: վէ դան դանն էթտիյի տէ իւզիւն-
 տէն աշաղը ազան գանտիլին եաղը ըտը: Տօն Վիչ-
 եօգ Սանխօնուն կէթիւրտիքլէրինի ճիւմլէսինի պիր
 գապ իչինէ գօտու: գըվամը կէլտի դանն էտինճէյէ-
 տէքրիչիբտի: պիր շիչէ իսթէտի քի իչինէ գօտուն: ան-
 ճաղ չիւնքի էօլլէ պիր շիչէ լօգանտատա պուլունմաղ
 ըտը՝ լօգանտաճը օնուն եէքինէ եաղ թէնէքէսինի Տէ-
 տիյէ էթտի: Սօնրա գապըն իւզէրինէ Տօն Վիչեօգ
 եիւզ տեֆա գատար Հոյր Գր: պիր օ գատար տա Ու-
 ըյի վէ Ուլ լիւր Բօգոսնի վէ Հասարտէ սէօլլէտի:
 Տէր պիր լուզէթինտէ կէօյա իլաճը օրհնել էտիպ գի-

ատէ թէսիր պուլտուրմագ իշիւն իւզէրինէ խաչ չըզարըր
ըտը: Պու թէշրիֆաթ լարըն ծիւմլէսինտէ հազըր պու-
լոււնտուլար Սանխօ վէ լօգանտաճը վէ գաւվլաս, գա-
թըրճը ըսա՛ կէճէ վուգուաթ ընտան ասլա խապէրի եօգ
կիսի՛ գաթըրլարըն սարմաղա մէշղուլ ուտու:

Պու աճայիպ իլաճը թէրքիպ էթտիքտէն սօնրա
Տօն Վիշեօգ հէմէն օլ տաղըգէտէ քէնտի իւզէրինտէ
թէճրիւպէսինի էթմէք իսթէտի. վէ եարալարընըն իւ-
զէրինէ գօմաղըլա նաֆիլէ վագըթ կէշիրմէմէք իշին՝
եարա իլաճը նիյէթինէ պիր գատէհ գատար շէյ իչտի:
Իչէր իչմէղ միտէսի օլ թէրէճէ պուլանտը քի՛ իչէրի-
տէ պիր տամլա շէյ գալմամագ գաւվիյլէ իչտի-
յինի թէքմիլէն իսթիֆրաղըլա կէրի վէրտի: Բսթիֆ-
րաղըն զօրուտա իւզէրինէ խաֆիֆճէ պիր թէր կէլտի
իսէ՛ ևանընտաքիլէրէ րէճա էթտի քի իւսթիւնիւ էօրթ-
սիւնլէր վէ քէնտիսինի ծիւզի վագըթ րահաթ պըրադ-
սընլար: Աչգա իւչ սահաթ պիր տիւզիյէ ույուտու,
վէ ույանտըղընտա քէնտիսինի օլ տէրէճէ խաֆիֆլին-
միշ պուլտու, քի Տէմիր բազուլուուն թէրքիպի պու-
լտուղունա ասլա շիւպհէսի գալմատը՝ վէ պու եա-
նընտա օլտուքտան սօնրա հէր պիր պէլայէ՛ նէ գա-
տար թէհլիքէլի տէ օլուր սա սայմաղը կէօղիւնէ ալ-
տը:

Սանխօ Բանսա աղասընըր շիֆա պուլմասընը հիք-
մէթ նեվինտէն պիր շէյ ատտ էտէրէք՝ թէնէքէտէ
գալանընը տա քէնտիսինէ վէրիլմէսինի րէճա էթտի.
վէ իքի գուլբոււնտան թութուպ աղասընըն իչտիյի
գատարընը տա քէնտիսի իչտի թամ սըտգըլա. լաքին
կէօրիւնիւր քի պոււնուն միտէսի աղասընընքընտան զի-
ատէ գուվվէթլի իմիշ. զիրա անինտէ իսթիֆրաղ է-
տէմէտիյինտէն միտէ պուլանթըսընտան կիւմրահ
պիր թէր պաստը. վէ էօյլէ պիր սըգընթըտա ըտը քի՛

Հէմէն օլ անտէ ճանը չըգաճագ զանն էտէր իտի , վէ պու հալտէ իլաճա տա՝ օնու քէնտինէ վէրէն խայընա տա լանէտ օգուր ուտու :

Տօն Վիշեօդ տէտի . Սանխօ , տօստուժ . էկէր ալտանմայօրսամ՝ պու սըգլէթլէր սանա օնուն իչիւն կէլտի . քի սէն քավալիէր թարիգաթընա տախիլ օլմամըչ սըն . պէնճէ պէլլիլէյիշիմ օ՝ տոոր քի՝ պու իւլաճ եալընըգ քավալիէրլիք թարիքինտէ օլանլարա եարար :

Սանխօ տէտի . էօյլէ իսէ պէն սանա նէ՞ եարմըչըտըմ՝ քի գօյ վէրտին իչմէյէ . տատընա պիլէ պագտըրմալը տէյիլ իտին . շիմտի պէն չաթլայօրսուժ . պու նասիհաթը պանա վէրմէյէ շիմտի՞ մի վագըթ պուլտուն :

Պու արատա Տէմիր բագուլունուն իլաճը իճրասընը էթտի . վէ Փագըր սիլիհտար եօգարտսն աշտղտան օլ տէրէճէ ըիսլիքլէր տիշարը վէրտի վէ ալթընտագի եաթաղը էօյլէ մուրտարլատը քի օնտան սօնրա իչինտէ քիմսէ եաթամագ հալէ կիրտի , իստիֆրաղ էթտիյինտէ տէ էօյլէ զօր չէքէր իտի , քի հագըր պուլունան սաղ գալաճաղընտան ումուտլարընը քէստիլէր : Պու պօրա պիր սահաթ գատար սիւրիւպ կէշտիքտէն սօնրա քէնտիսինի աղսսը կիպի խաֆիֆլէնմիշ պուլաճաղը եէրտէ օլ տէրէճէ զայըֆ պուլտու քի զօրուլա նէֆէս ալըյօր ուտու :

Ընճագ Տօն Վիշեօդ , քի նասըլ քի տէտիք՝ գուվվէթի էրինէ եկէլմիշ կիպի տույարըտը , եէնի վուգուաթլար արամագ իչիւն եօլա չըգմաղա ճան աթարըտը . վէ տիւնեատա գուլմ ալթընտա գալանլարըն իմտատընա եէթիշմէյէ պիր տագըգէ կէճիքմէսինի քէնտինէ գապահաթ ատտ էտէր իտի . վէ իլաճընա կիւվէնտիյի իչիւն հիշ պիր թէհլիքէտէն գօրգմագըտը :

վէ նէ գըտար ֆէնս եարալանսա իշ եէրինէ գօմաղ ը-
տը: Պէտլէ սապըրսըզըզ ըլա Սանխոյա տէտի քի
եօլա չըգալըմ: Վալգտը բէնտիսի բօզինանդէնին է-
յէրինի հայվանըն արգասընա վուրտու. սէմէրի մէր-
բէպին արգասընա գարսթտը. վէ Սանխոյու կէյինտիր-
տիրտէն սօնրա աթըն իւզէրինէ աթըլտը. որատա պիր
եարըմ մըզրագ վար րտը քի հայլըձա սաղլամ օլտու-
ղունտան պիթիւն մըզրագ եէրինէ գուլլանըլա պիլիբ
իտի. օնու տա էլինէ ալտը:

Լօգանտատա եիրմի քիշի գատար վար ըտըլար .
ձիւմլէտի, վէ հէփսինտէն զիատէ Լօգանտաձընըն գըզը
թաձիւպ չէքէրէք իւտիւնէ պագարլար ըտը. շիւն
պու գըզ օնուն կիպիսինի աւլա կէօրմիշ տէյիլ իտի:
Տօն Վիշեօգ հէր շէյ՝ քէնտի թարաֆընա եօրմաղ
ըլա՝ քէնտիսի տախի կէօզիւնիւ գըզըն եիւզինէ տիբ-
միշ՝ վագըթ վագըթ տէրունի տիլտէն կիպի ա՛հ չէքէր
իտի. լագին պու ա՛հ չէքմէնին աօրլ սէպէպինի քէն-
տիսինտէն զայրը պիլէն եօղ օւտու. եանընտաքիլէր
քի ախշամտան չէքտիյի պէլայը կէօրմիւշլէր իտի՝ օլ
սըզըլարը տույմասըլլան տըր գանն էտէրլէր իտի:

Լքիսի տէ հայվանլարընա պինտիրտէն սօնրա Տօն
Վիշեօգ Լօգանտաձըլը եանընա չաղըրըպ՝ ահքեամա-
նէ հիւքմ իտէր կիպի տէտի. սինեօր գալէ միւտիրի.
սիզին գալէտէ կէօրտիյիւմ ձէմի իլթիֆաթը վէ հիւր-
մէթի ունուտուրսամ նանքէօր պիր ատամ օլմուշ օլուր-
ոււմ: Լշկէր պիրիսի սէնին նամուտունա տօգանմըշ, վէ
սէն տախի օնտան ինթիգամընը ալմագ իսթէր իսէն,
էյի պիլէտին քի պէնիմ մէմուրիէթիմ զայրֆլարա եար-
տըմ էտիպ խայընլարըն ձէզասընը վէքմէք տիր: Տիւ-
շիւն. վէ եկէր պիրինտէ պիր իօշուստուն վար ըսա պա-
նա սէօյլէ. սիւլիւք էթտիյիմ քա վալիէրլիք մէսնէտի
իւզէրինէ սանա սէօղ վէրիբ իմ քի իօշուստուր տուն:

Լօգանտաճը տախի քեամիլանէ ձեվայ վերիս պտե-
տի . էլ Տամուրի լիլլահ . քիմսէտէն ինթիլգամ ալմադա
փեհգաճիէթիմ եոզ տուր . վէ պիրիսի պանա տոգա-
նաճազ տախի օլուր օա պէն քէնտի իշիմի կէօրէ պի-
լիրիմ . Աիդտէն իսթէյէճէյիմ հէփսի շու տուր քի
կէճէ սէնին իշիւն օլան մասրաֆլարը էօտէյէ սին .
հայվանլարընըզըն էէտիյի օթ ուլա եուլաֆըն ազճէ-
սինի տէ իսթէր իմ . պիրա լօգանտատան էօյլէ պիր
ազճէ էօփէմէտէն շըզըպ կիթմէր օլմազ :

Տօն Վիշեօզ տէտի . նէ տէրսին . լօգանտաճը Ը-
տը պուրասը :

Լօգանտաճը տէտի . օնա նէ շիւպհէ վէ լօգանտա-
լարըն տա ալէասը :

Տօն Վիշեօզ տէտի . պու սաաթա տազ պէն ալ-
տանմըշըմ էօյլէ իսէ . պէն պուրայը պիր գալէ վէ
պիր մէշհուր գալէ դանն էտէյու ուտում , անճազ
պուրասը լօգանտա օլտուղու հալտէ՝ պօրձուձու շիմ-
տի վէրէմէզ օլտուղումա աֆվ էտէր սինիզ . կէզկին-
ճի գալալիէրլէրին թարիգինտէն օլտուղում իշիւն օն-
լարըն նիդամընըն վէ գանուձուձուն մուղայիրինտէ
պուլունամամ . վէ հիշ պիր քիթապտա էմալինի օգու-
մամըշըմ քի պիր գալալիէր լօգանտատա եէյիպ իշտի-
յի իշիւն պիր ազճէ էաա էթմիշ օլտուն , վէ հազզը
տա պու տուր՝ ատէթի տէ . քի հէր նէրէյէ կիտեր-
լէր իսէ պատիհէվա նէրլէր իշէրլէր իշիւնքիեազ գըշ՝
կէճէ կիւնտիւզ , եայա վէ աթըլա աայմա պէլալար
արգասընա կէղիպ ինանըլմազ սըզընդըլար շէքէրլէր .
պազը աճ սուսուզ գալըրլար . պազը սօղուգտան վէ
պազը սըճագտան իւզիւլիւրլէր . հասըլը՝ տիւնեա իւ-
զէրինտէ նէ գատար սըզընտը վար ըստ ճիւմէկսինի
տէ շէքէրլէր :

Լօգանտաճը տէտի . պունլար քալալիէրլիք պօշ

պօղապլըբլարը տըր քի պէնիմ իշիմէ եարամանլար . պօրձունու վէր պու լաֆլարը պիր թարաֆա պըրագալըմ . պէն մալըմը էօյլէ պատիճէվա դարտըբմամ :

Տօն Վիշեօդ տէտի . սէն տէլիսին . վէ պիր քէթիւ լօգանտաճըսըն : Պունու սէօյլէ յիպ էլինտէքի եարըմ մըզըրբաղը իքի էլիիլէ օնուն կէօքսիւնէ տօղրուլդտու . վէ պու թավրըլա լօգանտատան տիշարը շըգտը . քիմսէ ալը գօյամատը . վէ սիլաճտարը կէլնօր մու տէյի արգասընա տախի պագմայարագ ճայլը եօլ ալտը :

Լօգանտաճը Տօն Վիշեօդտան փարագօրարմասընտան ումուտունու քէստիիսէ Սանխօյու թուլթուու վէ մասրաֆը օնտան իստէր իտի . պու տախի եէմին էտէր քի աղամ վէրմէտի . պէն տախի պիր փուլ վէրմէմ . վէ կէզկինճի քավալիէր սիլաճտարը օլմամ ճասէպիյլէ պէն տախի օնլար կիպի ըայէթ պուլմալըյըմ :

Լօգանտաճը գըզար . թէճտիտ իլէ տէր . սէն վէրմէզսէն պէն ալըրըմ . վէ էօյլէ պիր ալըրըմ քի ուզուն վագըթլար իսթընտան շըգմազ :

Սանխօ տղասընըն սիւլիւք էթտիյի կէզկինճի քավալիէրլիք թարիքաթըն իւզէրինէ եէմին էթտի քի պիր բուլ վէրմէյէճէք . տէրիմի իւզսէնիզ տախի վէրմէմ տէտի . պէն տէտիրամէմ քի ֆիլան քավալիէրին սիլաճտարը սէպէպ օլտու . վէ պէօյլէ կիւզէլ վէ ճագլը իմթիաղըմըզը շիւրիւթտիւ . վէ շէրէֆիմէ վէ իսիմէ քիր կէթիւրմէմ :

Օւպալը Սանխօնուն պատտըզլըղընտան լօգանտատա Սէկօվիալը տէօրտ եափաղը թէմիլըլէյիճի վէ Լօդօլու իւչ իյնէ սրպիրկեանը վար ըարլար . ճիւմլէսիտէ էյի եօլտաշլար վէ ճէսուր ատամլար . ճէփսի պիր ֆիրիրտէ վէ սէօզլէրինի պիր էտիպ կէլտիլէր Սանխօյու ճայվանտան աշաղը ալտըլար . վէ պիրտի

տէ պիր հորհան կէթիրմէյէ կիթտի : Պունլար ֆագըր
 ատամճըղը օրթալատըլար : վէ գարունուն ալթ Բանը
 իսթէտիրէրի գատար Եիքէր օլմայըպ՝ գուրտուգլարը
 իշէ հարամայածագ : ալլու թարաֆընա կէչտիէր : շիւն
 պուրտուս օնլարըն իսթէտիր իքէր քէրիք վար ըտը :
 Պունլարտան տեօրտ գուզվէթ լիլէրի Սանխօյու հօր-
 կանըն իշինէ ալըպ վէ տեօրտ ուճունտան լծուծուպ
 սալլայըպ սըչրամմագա պաշլատըլար : օն օնիքի գա-
 տէմ գատար հօգարը աթըպ քէֆլէնիրլէր իտի : նա-
 սըլ քի աշըլար էթ շայան քէլպլէրէ էտէրլէր : Օւ-
 վալլը Սանխօնուն աճը աճը պաղըլմասընըն սէտի
 քալալիէրին գուլաղընա Եէթիշտի : էվզէլ զանն էթ-
 տի քի գըսմէթի քէնտիսինէ պիր թարաֆտան պիր Եէնի
 վուգուսթ աշմըշ՝ վէ օրայա կիթմէլի : լաքին տըգ-
 գաթըլըմա տիյնէ յիգ քէնտի սիլաչտարընըն սէտի օլ-
 տուղունու աննայընմա սօղինանդէի իւզէնկիլէ յիպ՝ա-
 ճէլէթէն լօգանտայա տէօնտի : լաքին գաբուլարը
 գաթալը պուլտու : Աէ լօգանտանըն իշէրիսինէ կիր-
 մէյէ պիր Եօլ պուլմագ իշիւն էթրաֆընը տօլաշտըգ-
 տա աուվարլար իքէր օլմատըղընաան իշէրիտէ Սան-
 խօնուն Տաֆայա աթըլըպ էնմէսինի կէօրտի : շրգմա-
 սը վէ էնմէտի էօյլէ պիր զէվքի իտի քի էկէր էօր-
 քէյէ շրգմը՝ օլմագտա՝ օլ տաթի կիւլմէսինի զապթ
 էտէմէյէճէք իտի : Մնճագ պու լաթիֆէ օլ վագըթ
 օնուն քէյիինէ օլմայըպ՝ պիր գաշ տէֆա աթըն իւ-
 զէրինտէն տուվարըն իւտիւնէ սըչրամագա թալիպ օչ-
 տու : վէ էկէր գուզվէթի օլա ըտը՝ էտէր իտի :
 լաքին Եէտիր յի տայագլարտան օլ տէրէճէ էօրսէլէնմիշ
 իտի : քի տօղու տօղույա Եէրէ էնմէյէ տաթի մէճա-
 լի Եօղ ուտու : Պունու էտէմէտիր յինտէ՝ պիր թագըմ
 իթալէի լիսան ըլա վէ իյիտ իտէնիզ մէյտանէ շրգըն
 կիպի վէ սայըր թարիֆի միւշքիւլ լագըրտըլար ըլա

գանահաթ է յլէտի . իշէրիտէրիլէրին պու կիպի լա-
 գըրտըլար ասլա վազիֆէլէրի օլմայըպանճադ կիւլմե-
 լէրինի արթըրըր Ըտը . վէ պուլտուգլարը է յլէնճէ
 իլէ է յլէնմէյէ տէվամէտէրլէրիտի : Վանխօ զազալ-
 լը տա նէ րէճալարըյլա նէ թէհատլէրի վէգօրգու
 վէրմէլէրիյլէ պիր շէյ գազանմատը . թաքի եօրկանը
 սալլայանլար էն սօնուենտա եօրուլարադ՝ արատա պիր
 պըրագըպ եէնիտէն պաշլատըգտան սօնրա պիւթիւն
 պիւթիւնէ պըրագտըլար . վէ պիրեարուենճայա սարըպ
 պիր իհասան էթմիշ կիպի մէրքէպինին իւստիւնէ պին-
 տիրտիլէր :

Մարիգօրնա պուենլարը սէյր էտիպ եիւրէյի տա-
 յանմատըղընտան՝ գույուտան սու չէքիպ սօղուգ սօ-
 գուգ կէթիրտի պիր պարտաղ ըլա Վանխօյա սուենտու-
 քի ալտը , վէ աղըընա կէօթիւրիւր իքէն Տօն Վիշ-
 եօգ տիշարտան կէօրիւպ , օղլում Վանխօ , օլմայա քիօ
 սուտան իշէսին տէտի . իչմէ . եօխսա եօլիւրիւն , եա-
 նըմտաքի քերամէթի սույու ունութտօն մու , քի պիր
 տազըգէտէ չիֆա վէրիւր : Պուենու տէյիպ եանընտա-
 քի թէնէքէյի կէօստէրտի :

Վանխօ սէսի իշիտիպ օ թարաֆա տէօնտիւ . վէ ա-
 զասընըն իւզիւնէ էյրի էյրի պագարագ՝ ունութտօն
 մու տէտի՝ քի պէն քա՛վալիէրլիք քայէսինի ալմամըշ
 ըմ . եօխսա գարնըմտա գալան պաղըրսագլարըմը տա
 տիշարը՛մը տէօրտիւրէճէքսին , օ սէնին իլաճընը շէյ-
 թանլարա սագլթ . պէնի րահաթ պրայ :

Պուենու տէյիպ իչմէյէ պաշլատը . անճապ սու
 օլտուգուենու աննատըգտա Վարիգօրնայա րէճա էթտի
 քի պիր ծիւղի շարապ կէթիրտին . օլ տալի իւշնուտ-
 լուղուլա կէթիրտի . վէ պահասընը տա քէնտի էօտէ-
 տի : Պուենու իշիւն տէնիր քի պիր աղ էյի թապիա-
 թը վտըր Ըտը , լաքին հէր վաղըթ օլ թապիաթընըն

իճրասընտա էօիրկէմէսի տախի վար ըտը :

Արապը իշտիրտէն սօնրա՝ Սանխօյու իզգէթլէյէ-
րէք լօգանտատան տիշարը չըգարտըլար . պիր ազձէ
էտա էթմէտէն չըգմասընա զայէթ խօշնուտլուղուլա
հայվանը իլէրի սիւրաիւ . կէրչէք պէլի վէ օմուզլարը՝
պէրպատ օլմուշլար ըտը , լաքին պունու ալմըշ օլ-
տուղու իշիւն հաձէթ էթմէտի , Հէյպէ րէհին մագա-
մընտա լօգանտատա գալտը . լաքին քէնտի գուրթուլ-
մասընա սէվինէրէք պունու տախի վազիֆէ էտինմէտի :

Սանխօ տիշարը չըգաըգտան սօնրա լօգանտա-
ճը գարույու գաբամագ իսթէտի . անձագ մէզ-
քիւր միւշթէրիլէրի՝ քի միւտեվվէր սուֆրանըն քա-
վալիէրլէրինի տախի տիյնէր քիմսէ տէյիլ խիլէր .
Տօն Վիշեօդուն էթտիյի էքսիք արթըշ լագըրտըլա-
րընըն տախի հիսապընը կէօրմէք իսթէրլէր խի . սի-
լահասարը կիպի քօվալիէրի տախի պիր ազ սալլամաղա
վէ սըչրաթմաղա վազըթլարը վէ ֆըրսանտլարը օլտա
զիյատէտիյլէ խօշնուտ օլաձագլար ըտը . լօգանտաճը
գօյ վէրմէտի :

ՊԼՊ. 13.

Տօն Գիշեօդուլա Սանխօ Բանսանըն սէօհպէթլէրի . վէ
նագլէ էտար պիր իքի թուհաֆ վըւգուաթ :

Սանխօ աղասընա եէթիշտի . լաքին էօյլէ պիր հա-
լէ տիւշմիւշ իւտիւ քի հայվանընը եօրիւտէմէյօրու-
տու : Տօն Վիշեօդ պունու կէօրէրէք տէտի . պու լօ-
գանտատա ետիօտ գալէտէ , զէրէ սահիհէն նէ օլտու-
ղունու աննայամատըմ , պիր պիւյիւ ալեամէթի օլտու-

պու պունտան աղնաշըլըր , դերե սէնին էօյլէ ջաւ-
 նա կէթիրիպ էյլէնէնլէր բերի նախուտ էօթէ աււն-
 եանըն զաթլարը տէյիլ իսէ նէ օլապիլիօլէր . անձագ
 սէն տէտիլիմէ շունուն ուլա զիտտէ գանմալըսըն ,
 քի նէ գըտար վագըթ պու ջոււնու տուվարըն իւս-
 տիւնտէն սէյր էտէյօր ուտում ըսա՝ տուվարըն իւս-
 թիւնէ չըգմագ պանա գապիլիօլիզ օլտու . արթան տա-
 ֆի աշաղը էնէմէտիմ . չիւնքի պէնի տէ պիւլիւլէմիշ-
 լէր իտի . Ալէ տօղրուսոււնու սէօյլէյիմ . պու թէր-
 թիպի ֆէնա էթմէտիլէր . զիրա պունլարըն պիրիսի է-
 տէ պիլէիտիմ , ինանասըն քի սէնին ինթիգամընը
 օնլարտան էօյլէ ալըր ըտըմ քի օ պէքճիլէր զէվբէ-
 նէճէք սըրատա պուլունանագ ըտը , վէ օլ վագըթտա-
 գը գըզընլըղըմ կէօրէ՝ քավալիէրլիք Նիզամընը
 տաթի ունուտամագ ըտըմ , քի սանա պիր գաչ տէֆա
 թարիֆիմ միւնվալի իւզրէ պիր քավալիէրէ իղին վէր-
 մէզ՝ քի քավալիէր օլմայան պիրիսի քէնտի ճանընա
 գաստ էթմէտիքճէ եախուտ ախէր կէօնէ զայլէթ միւ-
 ճիմ պիր իշ օլմատըգձա էլիսէ գըլըճ ալսըն :

Սանիօ տէտի . օնլար իստէր քավալիէր օլտունլար՝
 իսթէր օլմասընլար , պէն քէնտիմ ինթիգամըմը էկէր
 էլիստէն կէլստ ալըր ըտըմ . անձագ պէն եէմին է-
 տէպիլիմ քի պէնի քէնտիլէրինէ էյլէնճէ էթտիլէր ,
 Տէյալի եախուտ պիւլիւճիւ տտամլարտէյիլլէր իտի .
 իլլա պիղիմ կիպի էթտէն քէմիքտէն միւրէթթէպ
 տտամլար ըտը . վէ չօգ էյի խագրըմտա տըր քի պիր
 պիրլէրինին տտընըտա վէրիյօրլար ըտը . Աիրիսինին
 տաը Բէտրօ Մարդինէզ իտի . օ պիրիսինին Աւնօրիօ
 շէրնանտէզ . վէ լօգանտամըյա տա չօլագ էջօվճան-
 նէս Բալօժէր տէտիքլէրի փէք էյի խաթրըմտա տըր-
 էֆէնտիմ , Տէյալի տտամլար մկրտել օլմալար . պու-
 նուն իչիւն պանա տէմէ քի արթան տուվարըն իւս-

Թիւնէ կէչէմէտի յին հախուտ եւէրէ էնէմէտի յին պիւ-
 յիւ իշի իտի: Պէնիմ ազլըմ էօյլէ քեսեր քի վուգու-
 աթ արգասընա տօլաշտըզճա պէլատան գուրթուլա-
 մայաճաղ ըզ, վէ էկէր պէօյլէ կիտէր, վէ Ալլահըն
 եարտըմը եէթիշմէզ իսէ՝ չօզ կէչմէզ սաղ այաղըմը-
 գը սօլ այաղըմըդտան ֆարգ էտէմէզ օլաճաղ ըզ: Պէ-
 նիմ գըսա ազլըմճա՝ էմինի հէփսինտէն է յիսի տիր:
 վէ պու տուր քի շիմտի՝ քի մահսուլլարը թօփլամագ
 վագթը տըր, քէօյիւմիւզէ տէօնէլիմ: ախէրին մահ-
 սուլուենու տէվշիրմէյէ պիզիմ չըգմամըզ պաշըմըզա
 խայրը կէթիրմէզ: անճագ քէօթիւտէն քէօթիւյէ վէ
 սըգմատան հիւմմայա տիւշիւրիւր պիզի:

Տօն Վիշեօզ սիլահատարընըն սէօզիւնիւ պիթիրմէ-
 յէ մէյտան վէրմէյիպ տէտի: ախ զավալլը Սանխօ .
 եիւզ տէֆա սէօյլէտիմ: կինէ սէօյլէրիմ: քավալի-
 էրիթ ասվալինտէն սէնին աօլա խապէրին եօզ տուր:
 սէօինի քէս վժ սապր էյլէ: կիւն օլաճագ քի պու
 թարիբին էյիլիքէրինի սէն քէնտի թէճրիւպէն իլէ ան-
 նայաճագ սըն, զիրա սէօյլէ պանա: քիշիյէ պիր գավ-
 կատա քէնտի խասմինի եէնմէք վէ իւսթ չըգմագտան
 ալեա պիր շէյ տահա վաթ մը տըր: շիւպհէսիզ, քի
 եօզ տուր:

Սանխօ տէտի: կէրչէք պէօյլէ պիր շէյ պիլմէյօր
 ում ամմա ինանըրըմ: Պէնիմ պիլտիյիմ շու տուր
 քի, կէզկինճի քավալիէր օլալըտան պէրի, (հէ-
 լէ պէն պու շէրէֆէ նայիլ օլամամըշըմ), Պիսբա-
 յալըյըլան էթտիյիմիզ գավկատան պաշգա իւզ ա-
 զըրթտըզըմըզ եօզ տուր: վէ օնտանտա նասըլ չըգ-
 տըզ, գուլազընըն եարըսը վէ պաշըրընըն բարչա-
 լարը օրատա գալտըլար: Պուլտան սօնրա՝ տէյնէք-
 տէն վէ սօրմտան վէ եոււրուգտան պաշգա պիր շէյ
 կէլտի մի պաշըմըզա, կէրէք սանա՝ կէրէք պանա: վէ

պենսէ ֆազլա շու վար քի պենի սալընճադա տա ալ-
սըլար . օ տա՛ պիւյիւ լիւ տաալլար , քի օնլարտան
էօծիւմիւ ալամայաճաղըմ . վէ պունուն ուլա՛ ինթի-
գամ ալմանըն լէգէթիինի քի չօդ խօշ տուր տէ յօր ու-
տուն , ալամայաճաղըմ :

Պաննատա քէտեր վէրէն պուտուր եա՛ տէտի Տօն
Քիշեօդ , լարին սէն բահաթ օլ վէ հէր պիր շէյի
պանա պրագ . չօդ վագըթ կէշմէղ . էօյլէ պիր սէնա-
տթլը գըլըճ եարտըրաճաղըմ քի օլ գըլըճը թաշը-
յանա հիշ պիր պիւյիւ թէտիր էտէմէգ . նէ գըտար
գուվգէթի օլուր իսէօլտուն . օլապիրի քի պախտըմ
եօրիւր տէ Մամտիճիօնուն Աշուր գըլըճ տվիտի տէն-
տիյի վագըթ թաշըտըղը էլիմէ կէշէր . քի տիւնեա-
տա պուլունանլարըն ճիւմլէսինտէն ալեասը տըր :
Օէրէ օլ գըլըճտա պու գուվգէթտէն մատէ շու
էյիթլէր տախի վար ըտը քի ուտուրա կիպի քէսկին
իտի վէ գարշըսընա չըղան տիշմանըն սիլահը նէ
գատար գուվգէթի վէ պիւյիւ լիւ տախի օլտա՛ պիր
վուրուշտա ճամ կիպի տաղըտըր ըտը :

Սանխօ տէտիս պենիմ քեօռ պախտըման տըր քի ,
էօյլէ պիր գըլըճա մալիք տախի օլտան , չիւնքի պեն
քայալիէր սընըֆընա կիրմէմիշիմ , պանա ֆայտէ է-
տէմէյէճէք , նասըլ քի շու եարտըղըն իլաճ սանա
ֆայտա էթտի , վէ ճիւմլէ պէլալար վէ պօնալար
պենիմ պաշըմա գօրաճագ :

Վօրգմա , տէտի Տօն Քիշեօդ . Մալահ սէնին տէ
իշինի բասա կէթիրի :

Պունլար պու միւքեալէմէտէ իրէն ուզագտան գա-
րա պուլուտ կիպի թօզ գալգմասընը կէօրտիւլէր . քի
րիւղկեար սիւրիւպ քէնտիլէրինէ տօղրու կէթիրիյօր
ուտուր : Օլ տէմ Տօն Քիշեօդ Սանխօյա տէօնիւպ
տէտի . պագար մը սըն աշտուլմ Սանխօ . ֆէլէյին

պանա սագլատըղը կիզէլ կիւն պու ումուշ: Պու կիւն տիր' տեր իմ, քի պէնիմ բազումուն գուվվէ-
 թի աշիքեար կէօրիւնէճէք տիր. վէ էօյլէ իշլէր եա-
 բաճաղոմ քի զիքրի շէօճրէթ քիւթիւպլէրինտէ գայտ
 օլունաճագ տըր, քի սօն վագթըն ատամլարնա իպ-
 րէթ օլտուն: Ըու գարշըտան կէլէն գարա պուլութ
 կիպի թօզու կէօրիւլօր մու սուն. հիստպսըզ ասկեր
 այսղը: տըր պու թօզու սամուրան. վէ պու ասկեր'
 տէյէ պիլիթ իմ քի տիւնեանըն ճէմի միլլէթ լէրինտէն
 միւրէթթէպ տիր:

Սանխօ տէտի. էօյլէ իսէ պունլար իքի օրտու օլ-
 մալը տըրլսր. պագ. պու թարաֆտան տա թօզ գալ-
 քայօր:

Տօն Վիշեօզ տեօնիւպ պագտը, վէ Սանխօնուն
 սեօղիւնիւ սահիճ պուլտուգտա սեօղիլէ թապիր օ-
 լունմագ պիր սէվինճ տույտու քէնտիսինտէ, թահքիք
 էօյլէ պէլլէյէրէք քի պունլար իքի օրտու տուրլար քի
 պու տիւզ օվտտա պիր պիրլէրիյլէ ճէնկ էթմէյէ կե-
 լիյօրլար: Բճապա ըլա թահճին Տօն Վիշեօզ իշիւն
 տէյիլ իտի. ֆիքրինէ հէր նէ կէլիքսէ՝ սահիճի օ՝ տուր
 տէյի պէլլիլէյիշ վար ըտը: Պու զաթ ասըլ թապի-
 աթընտան իւրէքլի իտի. վէ գավկա վէ նիզա վէ պիւ-
 յիւ վէ բամանլարտանապլ օլունան նէ գատար մինա-
 սիպէթսիզ վէ ասըլսըզ շէյլէր վար ըսա՝ ֆիքրի հե-
 յալը օնլար ըլա տօլու ուտու. վէ ճէմի սեօյլէտիք-
 լէրի վէ էթտիքլէրի պու հէյալա մէյլ էտէր իտի:
 Պու թօզու գալտըրան՝ գալապալըպլը իքի գօյուն սիւ-
 ժիւսիւ իտիլէր, քի պիրի պիր թարաֆտան պիրի օլ պիր
 թարաֆտան պունլարըն կիթտիյի եօլա տօղրու փէլ-
 մէքտէ իտիլէր. վէ թօզ էօյլէ պիր չօզ սավրուլույօր
 ուտու քի՝ սիւրիւլէր եագընա կէլմէտիքճէ օնլարտան
 օլտուղու աննաշըլմագ ըտը:

Ընծագ Սանխո պուելար ձենկձի ասքեր գալապա-
լըզը սըբլար տէյիւ օլ տէրէձէ ըսրար էթտի քի էն
նիհայէթինտէ Սանխո տա ինանտը . վէ տէտի . էյ .
շիտի նէ՞ Եարաձաղ ըզ :

Տօն Քիշեօգ տէտի . պիղիմ իշիմիղ , Եարտընա
միւհտաձ օլանլարըն իմտտընա Եէթիշմէք օլաձագ
տըբ : Լաքին մատտէյի էյիձէ աննամագ իշիւն պիլ-
միշ օլաթըն քի շու սօլ թարաֆըմըղտան կէլէն օրտու
Միֆանֆարօն նամ պէօյիւք իմրէրաթօրուն ասքերի
տիր . քի Տապրորան ձէզիբէսինին հիւքիւմտարը տըբ .
վէ սաղ թարաֆտան կէլէն տէ՞ օնուն խասմի օլան Վա-
մարանգ փատիշասընըն ասքերի տիր , քի գօլու սըղա-
լը Ռէնդարօլէն տէրլէր . չիւնքի ձէնկտէ տայմա գօլ-
լարը սըղալը տըբ :

Սանխո տէտի . պու փատիշասլար նէ իշիւն պէօյ-
լէ պիրպիրիյլէ տէօյիւ շիւրլէր :

Տօն Քիշեօգ տէտի . սեպէպի պու տուր քի՞ Մի-
ֆանֆարօն փատիշաս՝ Ռէնդամօլէն փատիշասըն գը-
զընա վոերուլմուշ տու , քի պէնձէ՞ տիւնեատէ էն
կիւզէլ գըզ տըբ . վէ քրիտտոնեայ տըբ . Միֆանֆա-
րօն քրիտտոնեայ օլմատըզը իշիւն՝ Ռէնդամօլէն շու
գամլի գամուշ տուր քի՞ ասէր տին թաշըյան ստամա
գըզընը վէրմէյէձէք թա քիտինինտէն բուձու էտիպ
քէնտի կիպի քրիտտոնեայ օլմաղ ըսա :

Սանխո տէտի . սագալըմ հագգը իշիւն Ռէնտամօ-
լէն էյի էտէյօր . վէ պէն ձանը կէօնիւլտէն էլիմ-
տէն կէլտիյի գատար օնա Եարտըմ էտէձէյիմ :

Տօն Քիշեօգ տէտի . էօյլէ էթտիքտէ պօրձուենու
էաա էթմիշ օլուր սուն . պուենուն իշիւն պէօյլէ սը-
րալարտա քավալիէր սընըֆընա կիրմիշ օլմատըզըն տա-
խի հաձէթ տէկիլ տիր :

Սանխո տէտի . հաձէթ տէյիլ մի . էօյլէ իսէ պէ-

նի զոյ վեր . պէն չտեճէ յիմի պիլիր իմ . մէրբէպի-
մի նէրէյէ զոյայլըմ քի ճենկաէն սոնրա պուլա պի-
զէյիմ . զիրա զանն էթմէմ քի մէրբէպէ պինմիշ ի-
քէն էոյլէ պիր գովկայա սալմագ մինասիպ օլա :

Հագգըն վար՝ տէտի Տօն Վիշեօզ . անճագ սէն
մէրբէպի քէնտի քէյիֆինէ զոյ վեր իսթէտիյի եէրէ
կիթսին . գայպ օլուրոա տա վագիֆէ էթմէ . զէրէ
ճէնկտէն սոնրա էլիմիզէ օլ գատար քէօհլան անթլար
կէզէճէք քի պէյէն պէյէն պէյէնտիյիննի ալ . հա-
լէա փէք իհթիմալ տըր քի պէն տախի ոօզինանդէի
զոյ վերիպ օ անթլարըն պիրիսիննի ալայըմ :

Լագին պէննի տիյնէ տէ պու իքի օրտունու ան պաշըն-
տա օլան պէօյիք զպպիթանը քիմլէր օլտուղունու սանա
թարիֆ էտէյիմ , տահա պունլար պիրպիրիյլէ տօգուշ-
մասան : Վէ պէն օնլարը էյիճէ թանըյասըն տէյի շու
թէփէճիյէ չըգալըմ . օրատան րահամ կէօրիւր իգ :

Չըգտըլար . վէ եկէր թօզ գալգմասը պունլարըն
իքի սիւրիւ զօյուն օլտուղունու պէլլիսիզ էթմէսէլէր՝
պունլար օրատան փէք էյիֆէրգ էտէ պիլէճէքլէրիտի .
անճագ Տօն Վիշեօզ ախէր եիւզտէն կէօրիւլմէյէճէք
պին թիւրլիւ շէյ եալընըզ քէնտի հէյալընտա կէօ-
րիւպ՝ պաշլատը եիւքսէք սէս իլէ սէօյլէմէյէ . շու
եալտըզլը սիլահ թաշըյան անթլըյը կէօրիւյօր մու
սուն . քի գալգանընը իւզէրինտէ՝ պիր գըզըն այագը-
նա տիւշմիւշ թաճլը ասլան վար : Պու անթլը՝ կիւմիւշ
լիմանը տէնիլէն մութասարըֆը լօրքալշ տէնիլէն ի-
յիտ տիր . վէ օ պէրի , արմասը քի մալի զէմին եիւ-
զէրինտէ իւշ թաճ ըլա անթունտան եարմա շիւքլէր
տիր : Վու իրօսնանըն պէօյիւք տուգասը հէյէթլի Մի-
գօգօլէմպօ տուր : Օնուն սաղ թարաֆընտա գահրա-
ման պօյլու պիրիսիննի կէօրիւյօր սուն եա . օ տա՝ իւշ
Լըքպիստան մութասարըֆը Պօլիշլի բէրվասըզ Պրան-

տապարպարան տըր . քի նասըլ քի կեօրիւյօր սոււն ,
 պիր եըլան տերիսի կէյինմիշ . վէ գալգանընըն իւ-
 ղէրինտէ պիր գարու ըհամի նապշ օլոււմուշ տուր -
 վէ պու գարու իշիւն տերլէր քի Ամիսուն քէնտի թէ-
 լէֆինի կեօղիւնէ ալարագ տիւշմէնլէրինտէն ինթի-
 գամ ալմագ իշիւն եըգտըղը պութ թանէնին գարու-
 սու տուր : Հիմտի օ պիր թարաֆա տէօն . օ պիր օր-
 տունուն պաշընտա տա իէնի Պիսքայա պէյի քար-
 քասունլու Վիսունէլի կեօրիւր սիւն քի ճէնկտէն գաշըն-
 մաղ վէ եէնիյմէք պիլմէզ պիր գաթ տըր . արմալարը
 մալի իւզէրինէ մօր սէնկ , պաղլարը կիւմիւշ իլէ ալ-
 թուն . գալգանը իւզէրինտէ ալ զէմին իւթիւնէ ալ-
 թունտան ֆայթօն . վէ իւշ տէ եազը իշլէնմիշ տիր .
 Ս . թ . Ս . քի օնուն սէվտիյի գըղըն ատընըն
 իւք եազըլարը տըրլար . վէ օ գըղ իշիւն տերլէր քի
 Ելկարվէլի Ելֆէնիքա տուգասընըն պինազիր գըղը
 տըր : Հու օ պիրիսի տէ , քի եապանի պիր գըրազա
 պինմիշ վէ պէլինի չէօքերտմիշ , արմասըտա գար կի-
 պի պէյազ . գալգանը տաթի քէզալիք պէյազ վէ
 իւզէրինտէ նապշ եօգ . պու տաթի պիր ֆըրան-
 սըզ գալալիէր տիր . Սուրիք պէյլիյինին մութա-
 սարըֆը . իսմինէ տէ Վիէր Բարէն տէմիշլէր : Հու
 ապրաշ վէ ըհզան պէյիլիլի պինմիշ գօշտուրուր մա-
 վի արմալը գաղ տա . Սերվիանըն շէճաթիլը տուգա-
 սը Լսրարգա Վիլանտօ տիւ Պօգաժ տէնիլէն քիմսէ
 տիր քի գալգանը իւզէրինէ սերմէ գօշ գօնմազ ըհ-
 մի նապշ օլոււմուշ տուր վէ սպանեօլճա շու քէլամ
 եազըլը տըր , Սասրուէ մի տէրէր . տէմէր տիր քի
 Էնթիլիլիմէն քաղտը ը՛ : Պիլիմ քալալիէր Տօն օՔիշեօղ
 օ սըրատա պիլմէմ գանջ քալալիէր ատը վէրտի . պիր
 աղը պիր օրտուտան վէ պիր աղը տա օ պիր օրտուտան
 օլմագ իւզրէ . Տէր քէսին տէ արմալարընը վէ գալ-

դանլարըն՝ քենտի հէյալընըն ուճու կէլմէզ իճա-
 տը իւզրէ թարիֆ էթտի . վէ սէօզիւնիւ քէսմէյիպ
 տէվամ էտէրէք աէտի . էօնտէքի սակեր ֆըրգասընը
 քի կէօրիւ յօրսուէն՝ պիր գաչ միլէթլէրտէն միւրէթ-
 թէպ տիր . շու եանտաքիլէր՝ Վասնթօս ըրմաղընըն
 լէզիզ սույուէնու իչէնլէր տիրլէր . էօթէ եանտաքիլէր
 Մասիլեա թարլալարընտա իշլէյէն տաղլըլար . պու
 թարաֆտա՝ Նէմէնին բում ալթուէնուէնու էլէյէնլէր .
 պիր թարաֆտա՝ թէրմոգոն չայընըն մէշհուր սէրին
 եալըլարընըն զէվքինի չըգարանլար . եախուա Քար-
 դօլ նամ զէնկին ըրմագտան ալթուէն թօզ չըգարան-
 լար . սէպագսըզ վէ սէօզլէրինտէ տուրմազ նումիտեա-
 լըլար . օգ աթմագտա պի նազիր Նէմլէր , ճէնքլէ-
 շէրէք գաչան պարթալէր . պէլլի մահալլէրի օլմայըպ
 տայմա չատըր ըլա կէզէն արապլար . գըյադ վէ դա-
 լըմ Վհիլթիալըլար . տուտագլարընը տէլմէք աաէթ
 էտինմիշ օլան Նթոզպիալըլար . վէ տահա պին գա-
 տար միլէթ , քի եիւզլէրինի կէօրտիւյիւմ կիպի թա-
 նըր ըմ . լագին իսիմլէրի խաթըմա կէլմէյօր , Նօ-
 թէ եանընտա կէլիյօրլար Վէթիս ըրմաղընըն պիլլու
 կիպի պէուագ սույուէնու իչէնլէր . վէ ըրմաղըն գըյը-
 լարր զէյթինլիք օրմանը կիպի տիր . վէ Ղայա ըր-
 մաղընըն պէրէքէթլի սուլարըլա քէնտի պոյատըգ-
 լարընը եայգայանլար վէ յէնիլին պինազիր սույու-
 յուլա հէրարէթլէրինի կէչիրէնլէր . վէ օթլուքտան
 իպարէթ Ղարգէսա թարլալարընտա իշլէյէնլէր . վէ
 խէրէսին զէվքլի չայըրլըղլարընտա մէսուա էօմր կէ-
 շիրէնլէր՝ պուղտայլարը պօլ Մանշէկլէր . էսկի Ղոթ-
 լարըն սիլսիլէսինտէն գալմա բիւր սիլահ քիմսէլէր .
 սույուէնուէն օաքին ագմասը իչիւն շէօհրէթ պուլան
 Քիւվէրկա սույուէնտա եայգանանլար . տօլանըպ ա-
 գան Ղուատիանա չայընըն գըյըլարընտաքի չայըրլըգ-

տա քենտի սիւրիւ լէրինի օթլատանլար . սողուզ Քիրենէ տաղընտա թէմէքիւն էտիւ սողուզտան գիդրէ յենլէր . Մրեննին տաղընըն գարլարընըն իչինտե թէմէքիւն էտենլէր . նիհայէթ , ճէմի Աւրորանըն իչինէ սըղընան ճէմի միլլէթլէր :

Աննաշըլմագ պիր շէյ տիր քի նասըլ պու գըտար էնվայի թիւրլիւ միլլէթլէրին պիրէր պիրէր ատընը վէրիպ՝ Տէր պիրինին տե քենտինէ մախուուս օլան հալու մախուուսի յէթլէրինի թարիֆ էյլէտի էօյլէ չափուզ պուլուշլար քլա . վէ գուլլանտըղը իսթիլլահ՝ տախի՝ քենտի ինտինտէ զիյ գըլմէթ քիթապլարըն իսթիլլահընըն թըպղըսը քլա : Սանիս պու գըտար լաֆ գալապալըղընա էօյլէ պիր թուլթուլմուշ ուտու քի տէյէճէք լաքըրտը պուլամայօր ուտու . անճագ կէօղլէրինի իրի իրի աչըպ՝ աղասընըն էլիյլէ կէօսթէրտիյի թարաֆլարա պագմագտա քլա . քի աճապա քենտիստէ օնուն կէօրիւպ կէօսթէրտիյի քաւալիէրլէրի վէ գահրամանլարը կէօրէ պիլի՞ր մի :

Անճագ էննիհայէթինտէ օնուն տէտիրլէրինտէն հիչ պիր շէյ կէօրէմէյիպ , վէ կէօրէճէյինտէն տախի ումուտուենու քէսիպ տէտի . էֆէնտիմ . օ կէօրիւպ թարիֆ էթտիյին քաւալիէրլէր վէ քահրամանլար ծիւմլէսի շէյթանն օլտուն . օնլարըն հիչ պիրիսինին գույրուղուենու օլտուն կէօրէմէյօրում : Պէլլի պուենլար տախի պու կէճէնին հէյալլարը կիպի հէյալ տըրլար :

Աէն նասըլ ատամսըն՝ տէտի Տօն Վիշեօդ . ամլարըն քիչնէմէսինի վէ դրամէթա սէսլէրինի վէ տաւուլ վէ զուրնա շամաթալարընը՝ տամը իչիթմէյօր սուն :

Սանիս տէտի . վալլահի՞ պուենլարըն հիչ պիրինի իչիթտիյիմ եօպ . եալընըպ պիր գաշ գօյուեն մէ-

լէմէսի իշխօսի յօր ում :

Տէտի յի սահիճ իտի . վէ գօյուն լարտա՝ սէսլէրի
իշխօսի լէճէք գատար եագընա կէլմի շէք իտի :

(Օ) Լ վագրթ Տօն Վիշեօգ տէտի . կէօրիւ յօր ում
քի սէն տէտի յիտէն զիտտէ գօրգայօր սուն . զէրէ
գօրգունուն պիր իշի տէ՝ ինսանըն տայի ու ալեաթ-
լարընը պօզմագ՝ վէ կէօրտիւ յիւ շէ յլէրի պաշգա
թիւ յիւ կէօտտէրմէք տիր : Անձագ գօրգու յօրսան սէն
պիր թարաֆա տուր . գօյ վէր քի պէն իշ կէօրէ յիմ .
եալընըզ պէն նէթիշիր իմ . գօլու մու հանկը թարա-
ֆա ուղատըրսամ՝ օլ թարաֆ եէնէր :

Պունու սէօյլէ յիպ ոօպինանդէի մահմուզլատը վէ
թէիէճիքտէն ելլտըրըմ կիպի խըշմ ըլա աշաղը օվա-
յա էնտի : Անիտօ արգասընտան սէտի եէթիշտիքճէ
պաղըրըր ըտը քի տուրսուն . գօյուն տուրլար օնլար
տէր իտի . Ալլահըշահատ դուգար ըտը . եալան սէօյ-
լէր իտէմ պէնի շէ յթանլար ալսըն տէր իտի . լարին
հէիտիտէ նաֆիլէ : Անէթ օլսուն պէնի տօղուրանա
տէր իտի . նէ տէիլիք տիր պու . աղամ . էֆէնտիմ
Տօն Վիշեօգ . ալտանը յօրսուն . օնտա նէ գահրաման
վար նէ քավալիէր . նէ գուշգօնմագ . նէ պիւթիւն
գալգան վէ նէ տէ եարըսը . օ գատար գօյուն մու
զըրածագ սըն քի պահասընը վէրէմէզ օլատըն :

Պու լագըրտըլարըն հիշ սիրիտի Տին Վիշեօգուն
գուլաղընա կիրմէզ . վէ օնուն սէօյլէտիքլէրինի տիյ-
նէյէճէք եէրինէ քէնտիտի օնտան զիտտէ իւքսէք սէս
իլէ պաղըրարագ տէր . գօրգմա քավալիէր . գօրգմա .
գօլու սըղալը Վէնդարօլէն ի յիտին սանձաղը ալթըն-
տա ձէնկլէշի յօրսուն . գօրգմա . արգամ սըրա կէլ-
Տապրօրանլը Ալիֆանֆարօնտան օնուն ինթիգամընը
կէօրէտին քի նաօսլ ալըր ըմ . Պունու սէօյլէ յիպ
խըշմ ըլա գօյուն լարըն սիւրի սիւնիւն իշինէ սալտը-

ԲՐԸՐ՝ քենտի էն զալլամ տիւշմանլարընըն իւղէրինէ
 օղրամըչ կիպի մըզրաղըյլա էօնիւնէ կէլէն գօյունու
 վուրուր էօլտիւրիւր։ Չօպանլար իլը աղըզ պունա պա-
 դըրտըլար։ քիմիլէ իշին վար քիմտէն նէ իստէրսին .
 զաւալլը գօյունլար սանա նէ եարտըլար։ Աքին նի-
 հայեթ, պաղըրըմալարընտան պիր Փայտա կէօրմէ յիւ
 սարանլարընը էլէ ալտըլար, վէ եուամրուգտան պիր
 ազ տահա իրիճէ թաշլար ըլա պիզիմ քաւալիէրի էօյ-
 լէ պիր եօլունտա սէլամլամաղա պաշլատըլար, քի
 թաշըն պիրի օնա սօգանըր սօգանմաղ՝ օ պիրի արգա-
 սընտան եէթիշիր իտի։ Անճագ Տօն Վիշեօդ տէօյիւշ-
 մէնին պօլ թիւրլիւսիւնիւ իշ եէրինէ գօմայըպ թաշ-
 լարտան քենտինի հըֆըզ էթմէյի տէ գայտ էթմէզ .
 եիւքսէքսէս իլէ, նէրտէ սին մաղրօւր Ալիֆանֆարօն
 տէյի հայգըրարագ պիր պիր թարաֆա պիրօ պիր թարաֆա
 սալար գարըրմա շըգսան ա՛ տէր . սէնին գուվվէթինի
 տէնէմէյէ կէլմիշ իմ . իյիտ Անդաբօլէնէ գարըր
 աշտըղըն հագսըզ ճէնկին ճէղասընը վէրէճէյիմ .
 Աթրաֆընտա սաչան թաշլարըն պիրիսի գապուրկասը-
 նա րաստ կէլիպ՝ իքի քէմիք գըրտը վէ իչէրի պաթըր-
 տը։ Վէնտիսինի էօլմիւշ, եախուտ հիչ տէյիլ իսէ
 թէհլիգէլի եարալանմըչ զանն էտիպ՝ պիրտէն օլ եար-
 տըր սօլ խաղըրնա կէլտի . թէնէքէյի աղըրնա ալտը
 վէ պաշլատը իշինտէքինի իւմէյէ։ Ասթէտիյի գատար
 իւմէյէ գալմատը, պիր թաշ տախի կէլիպ թէնէքէյի
 գըրտը . օ արալըպ աղըրնըն տիշլէրինտէն իւշ տէօրտ
 թանէսինի տէ եէրէ տիւշիւրտիւ, վէ սայ քի բարմագ-
 լարընըն ճիւմլէսինի տէ էզօի։ Պու իքի թաշ էօյլէ
 իըղը կէլտիւէր քի քաւալիէր աթտան տիւշտիւ վէ
 սերրիլտի գալտը։ Չօպանլար պունու էօլմիւշ զանն
 էտէրէք անիտէ գօյունլարընը թօրլատըլար, վէ եէ-
 տի սէրիզ գատար էօլմիւշ գօյունլարը տա ալըպ, եա-

բալլըլարը տա պէրապէր . քի գաչ դանէ օլտուղու պէլ-
լի տէյիլ իտի , օրատան սավուշտուլար :

Անձագ Սանխօ թէբէնին իւսթիւնտէն ասլա գը-
մըլտամայարաք՝ աղասընըն աննաշըլմագ տիվանէլիքլէ-
րինի սէյր էթմէքտէ իտի . վէ պիր էլիյլէ քէնտի
սադալընը եօլուպ քէնտի պախդընա լանէթ օգու-
մագտա ըտը քի էօյլէ պիր քիմսէյի քէնտիսինէ թա-
նըտմըշ : Աագին օնուն եէրէ տիւշիւպ ջապանլարըն
տախի օրատան սավուշմասընը կէօրտիւքտէ սէյիրտտի
եանընա կէլտի . վէ օնու ֆէնա հալտէ , անձագ ագ-
լը վէ տույկուսու եէրինտէ պուլուպ , վախ էֆէն-
տիմ Տօն Վիշեօդ . տէտի տէմէտիմ քի կէրի տէօն
պուսլար գօյուն տուրլար , օրտու տէյիլլէր քի եիւ-
զէրլէրինէ հիւձմ էտէօին :

Տօն Վիշեօդ տէտի . պագ քի օ պիւյիւճիւ հայ-
տուտու նաւըլ պանա տիւշմանլըղը իշիւն հէր պիր
շէյի քէնտի իսթէտիյի կիպի շէվիրիթ թէպտիլ էտէր .
զէրէ՝ զա՛վալլը Սանխօ . պէն սանա եիւզ տէֆա տէ-
միշ իմ քի պու հօգգապազլարըն իշի կիւճիւ պիր շէ-
յի նէ թարզ վէ նէ հիյէթտէ իսթէրլէր իսէ պիզէ
էօյլէ կէօսթէրմէքտէն իպարէթ տիր . վէ օ պիւյիւճիւ
գազանաձաղըմ շէրէֆէ հասէտ էտէրէք տիւշման օր-
տուսունու գօյուն սիւրիւսիւնէ թէպտիլ էթտի . քի
պէնիմ ֆիւթիւհադըմըն գըյմէթինի գըրսըն . Ան-
ձագ պանա քէրէմ էթմէք , վէ սէն տախի քէնտի
ալտանտըղընը պիլմէք իսթէր մի տին . շու մէրքէպինէ
պին տէ գօյուն սիւրիւսիւ գանն էթտիյինին արգա-
սընտան կէօզէտէրէք կիթ . պէն տէրիմ քի պուստան
եիւզ ատըմ ուզագլանմագտան՝ քէնտի հիյէթիւճաս-
լիէլէրինի թագընըրլար . վէ օ գօյունլարը թէքմիլ ին-
սան կէօրիւր սիւն . նասըլ քի էվվէլինտէն սանա թա-
րիֆ էթտիմ : Աքին տուր . շիտիլիք կիթմէ . եա-

նըմտա լազըմսըն . կէլ աղղըմա պագ . տիշլէրիմտէն
 գաջ թանէսի եքսիլմիշ . զերէ պանա էօյլէ կէլիբ քի
 աղղըմտա տիշ Տիշ գալմատը .

Սանխօ եանընա կիթտի . վէ աղղընըն գալան
 տիշլէրինի սայմագ իշիւն օլ գատար աղղընա տօղրու
 էյիլմիշ իտի , քի Տէմէն պուրնու աղղընա կիրիյօր
 կիպի իտի : Պու արալըգ Տօն Վիշեօդուն իշտիյի շէր-
 պէթ միտէսինտէ գըվամընը պուլուպ վէ իծրասընը
 էթմիշ օլմաղըլա՝ զաֆիլէն տապանճա պօշալըր կիպի
 միտէսինտէ օլանլարըն ձիւմլէսի պիրտէն տիշարը պօրթ-
 լայըպ՝ զավալը սիլիճտարըն իւզիւնիւ վէ սագալընը
 պերպտա էթտի : Սանխօ տէտի . աման սուրբ Աստուա-
 ծածին . աղամ Փէնա եարալանմըշ . էօլէճէյի եագըն
 տըր . աղղընտան չըգան գան բէնկինի աթմըշ : Ան-
 ճագ էյիճէ տըգգաթ էտէրէք բէնկինտէն վէ գօգու-
 սուևտան վէ լէգղէթինտէն գան օլմատըղընը վէ իշ-
 տիյի շէրպէթին իծրասը օլտուղուևու աննատը . վէ
 իշէրիսի էօյլէ պուլանտը . քի իւզիւնիւ էօթէ չէվիր-
 մէյէ տախի վագըթ պուլամոյըսլ միտէսինտէ օլանը
 թէքմիլէն տիշարը վէրտի : Ալէ պու թարգ ըլա իրիսի
 տախի էօյլէ պիր Տալտէ պօ լուևտուլար քի կէօրէն
 կիւլմէսինի զապթ էտէմէզ իտի :

Սանխօ՝ կէրէք քէնտի իւզիւնիւ սիլէճէք կէրէք
 աղասընըն եարալարընը պաղլայածագ պիր պէզ բար-
 չասը պուլմագ իշիւն մէրքէպին եանընա կիթտի .
 անճագ Տէյպէ Տայվանըն իւզէրինտէ եօգ . զիրա լօ-
 գանտատա ունութմուշ ուտու . պուևուև իւզէրինէ ազ
 գալտը օլանճա աղընը ուչուրաճաղ ըտը՝ պաշը տէօն-
 մէյէ պաշլտաը Վէնտի քէնտինէ պինլէրճէ լանէթ օ-
 գուտուգտան սանրա Փիրբինէ գօյտու քի աղասընը օ-
 բատա պրագըպ քէօյէ կիթտին . էթտիյի իւղղմէթլէ-
 ըինին պէտէլինի ալմագտան վէ տտա մութասարըրլը

օլաճաղընտան տախի վազ կէշտի :

Տօն Վիշեօդ հայլը լանէթ վէ մէշագգաթ ըլա
 եսթտըղը եերտէն գալգօը տիշլերի հէփտի տէ եէ-
 բինտէն օյնամըշ օլտուղունտան՝ կէօյա օնլարը քէնտի
 եուվալարընա եերլէշտիրմէք իշիւն սօլ էլինի աղղընա
 սօգտու . սաղ էլիյլէտէ ոօղինանդէնին տիղկինինտէն
 թութաու քի եանընտան պիր ատըմ՝ տախի ուղագլան-
 մամըշ ըտը . պու գատար պիր պիրլէրիյլէ տօսթլուք-
 արը վար ըտը . վէ Սանխօնուէն արգասընտան կիթտի
 քի մէրքէպինին իւզերինտէ նիմ եսթմըշ կիպի տերին
 միւլհագալարա տալմըշ ըտը . վէ տէաի . Սանխօ , տօս-
 տում . պիլիրմիսին քի պայաղը ատամլարտան զիատէ
 պիր իշ կէօրէմէզ սէն օնլարտան ֆարգլը պիր ատամ
 օլամագ սըն : Պաշըմըզա կէլէն պու գատար ֆէլա-
 քէթլէր՝ վագթըն պէզէ եար օլաճաղընա վէ իշիմիղին
 էյիյէ եիւզ թութաճաղընա աշիքեար նիշանէլէր տէ-
 յիլ մի տիրլէր : Պիլմէզ մի սին քի կէրէք էյինին
 կէրէք քէօթիւնիւն , կէրէք սաստէթին կէրէք մէզէլ-
 լէթին պիր սօնու վար տըր . վէ էկէր շէտիտ շէյլէ-
 րին տէվամը օլմագ տէնիլէն սահիհ իսէ՝ մութլագա
 ինանմալը տէյիլ միիզ քի պէտ պախղլըղըմըզըն սօ-
 նու եագըն տըր : Պունուէն իշիւն պանա վուգու օլան
 քէտէրլէրէ օլ գատար չօդ թէէսիւֆ էթմէ , չիւնքի
 պունտա սանա տօգանըր հիշ պիր շէյ եօդ տուր :

Սանխօ ճէվապ վէրիպ տէտի . նէ տէյօր սոււն .
 տիւնքիւ սալընճաղա գօյուպ սալլատըղլարը պապամըն
 օղլու տէյիլ մի իտի . եաօ հէյպէյի քի իշինտէքիլէր
 իլէ պէրապէր ալտըլար ըսա՝ պէնիմ տէյիլ մի իտի :

Տօն Վիշեօդ հիտտէթլէ՝ նէ տէյօր սոււն տէտի .
 հէյեանի զայպ մը էթտին :

Սանխօ տէտի . զայպ օլտուղունու օլմատըղընը
 պիլմէմ . շու գըտարընը պիլիւր իմ քի գօմաղա պտէթ

էթտիյիմ եերտէ պուլամայ օրում :

Տօն Վիշեօդ տէտի . էօլէ իսէ պու կիւն ծոմ
 թուժածաղըդ տեսէն ա :

Սանխօ տէտի . էլպէթ . էյէր շու շայբրլըհտա
 շու սենին թանըտըղըն օթլուգլարը պուլամազասգ .
 քի պազէն քավալիէրլէր պիգիմ կիպի տարա տիւշտի ք-
 լէրինտէ նէֆագա էտէրլէր տէյօր ուտուն , աճ գա-
 զածաղըմբգա շիւպհէ օօգ :

Տօն Վիշեօդ տէտի . սանա տօղրուսունու սէօլէ-
 յիմ . շու սասթտա Վիսոկոքիտէսին թարիֆ էթտիյի
 վէ Մաթիօլօնուն թէֆսիր էթտիյի ծիւմլէ սէսլգէվաթ-
 լարտան ալեա թուժածաղըմ պիր գուրու էքմէք րար-
 շասըլլա իքի սարտէլա պաշընը . էէր նէ իսէ , հայ-
 վանընա պին տէ կէլ արգամ սըրա . հէր պիր գըս-
 մէթի վէրէն Ալլահ գըսմէթտիգ պրագմազ պիգի քի
 օնուն իշիւն չալըշըյօր ուզ պու գահմէթլէրիմիգտէ .
 օ՛ Ալլահ քի հավատա ուչան սինէրլէրի տախի գայը-
 րըր , վէ բույի գէմինտէ պուլունան էն ուֆագ սօ-
 ղուլճանլարըն վէ պէօճէրլէրին գըսմէթինի վէրիր ,
 կիւնէշին ըշըղընը սասըզլարըն վէ հագսըզլարըն իւ-
 գէրինէ պիրտէն չագար , Ա է կէօքտէն շիյի վէ եադ-
 մուրու էյինին վէ քէօթիւնիւն իւզէրինէ պիրտէն
 եաղտըրըր :

Սանխօ սեօղիւնիւն արասընա կիրիպ տէտի . ինա-
 նըրըմ էֆէնտիմ , վէ էկէր ինանմագ ըսամ Ալլահ
 սուչումու աֆվ էթտին , քի սէն պիր կէզկինծի քա-
 վալիէրտէն մէմիւլ օլունմայածագ գատար էյի քա-
 բող վէրիր օին :

Տօն Վիշեօդ ծէվապ վէրիպ տէտի . կէզկինծի քա-
 վալիէր օլան հէր շէյի պիւմէլի . վէ կէչմիշ վապըթ-
 լարտա էօլէլէր տուրլար քի՝ ասկէր օրտուսու իշինտէ
 կիւզէլ նու թբլար սէօլէմիշ տիր , Փախիգին պէօյիւք մէք-

Թէպիստէ օգուստուշ կիպի . պու տերէճէյէ տէք սահիհ տիր քի նէ գըլըճ գալէմի գըրար . նէ տէ գալէմ գըլըճը քէօրլէտիր :

Սանխօ տէտի . չօգ էյի էֆէնտիմ . պունլար տէտիյին կիպի օլմուշ օլսուսն . անճագ պիգ պուրասան գալգըպ պու կէճէ եաթաճագ պիր եէր թէտարիք էտէլիմ : Ալլահ զէրէիտի քի պու կէճէ գալաճաղըմըգ եէրտէ սալընճագ զէ սալլայանլար պուլունմասսա ըտը , նէ տէ պիւյիւլէնմիշ մաղըպիլէր . զէրէ՝ պանա իթիմատ էյլէ քի էօյլէ պիր շէյէ տահա րասթ կէլէճէք օլուր սամ : պէն քալալիէրլիք թարիքինին գուլու ում պէնիմ հիսսէմտէն զաղ կէչէրիմ : շէյթանլար ալսընլար :

Տօն Վիշեօդ տէտի . Ալլահա եալլար օղլում : զէ պէյէնտիյին թարաֆու եօրիւ . Ալլահ ուղուրումուղու աչըգ էթսին : պու տէֆա պիղէ գօնագ եէրի թէտարիք էթմէյի սանա պրագըրըմ : Անճագ սէն չու էլինի պանա զէր . պանգ պիր քէրրէ , եօգարըգի չէնէմտէ գաչ տիշ էգսիգ վար սալ թարաֆու տօղրու . զիրա զիյատէ աղըրըր օրտա տույայօր ում :

Սանխօ բարաղընը աղասընըն աղընա սօգուպ եօգարըրըր աչաղըրըր եօգլատըգտան սօնրա Տօն Վիշեօդա սօրատու քի էվզէլտէն օլ թարաֆուտ գաչ տիշի վար ըտը :

Տօն Վիշեօդ տէտի . թէքրիլ զէ սաղլամ օլարագ կէօզ տիշինտէն պաշգա տէօրտ տիշիմ վար ըտը :

Սանխօ տէտի . սէօյլէտիկիինի էյի տիւշիւն :

Տօն Վիշեօդ տէտի . էվէթ կէլէր պէշ տէյիլ իստէ տէօրտ տիւր . զէրէ պու անէ տէք ալլա տիշ չէքտիրմէմիշ իմ : զէ քէնտիլիյինտէն տէ տիշիմ տէօրիւլմիւշ տէկիլ տիր :

Սանխօ տէտի . չօգ էյի . շիմտի եօգարըր չէնէնտէ

իբի պուչուք տիշ վար տըր . աշաղը թարաֆտա նէ պիր վար նէ եարըմ . տիշ էթին ավուճ իշի կիպի տիւփ տիւզ օլմուշ տուր :

Տօն Վիշէօդ պու գարա իապէրի ալտըգտա տէ-տի . վալլա՛ն , տիշլէրիմին եէրինէ գօլոււմուն պիրինի քէսսէլէր իտի լապի օլուր ուտում . անճագ գըլըճ գուլլանան գօլում օլմամալը : Պա՛գ . տիշտիղ աղըզ՝ թաշարզ տէ յիրմէնէ պէնզէր . վէ պիր տիշ՝ հէր նասըլ օլուրսա օլտուն , էլմաստան զիատէ գըյմէթլի տիր . լագին նէ՞ եարալըմ . գատէր պէօլէ իմիշ , պիզիմ տէ՛ քի քաՎալիէրլիք սըգընթըսընը չէքմէքտէ իգ . գըսմէ-թիմիղ պու ումուշ : Լշօնտէն կիգ տօստում . գըլա-վուզ օլ . պէնտէ արգանտան կէլիր իմ :

Սանխօ էօնէ տիւշիւպ՝ նէ թարաֆտա կէճէ գալ-մագ իշիւն գօնագ եէրի պուլընուր մէմիւլինտէ իտի իսէ՝ օթարաֆա տօղրու կիտէր ճատտէտէն ալըլմա-յարագ . քի օլ թարաֆտա չօգ իշլէգ պիր եօլ օլտու-ղունուն նիշանէլէրի կէօրիւնիւր իւտիւ : Ա՛է շիւնքի Տօն Վիշեօդուն հէր պիր թարաֆը սըգլատըղըն-տան աղըր աղըր կիտէյօրլար ըտը , Սանխօ օնուն աղ-րըլարընը ունութտուրմագ իշիւն պիր թագըմ սէօզ սէօլէտի , քի օգույանլարըմըզ կէլէճէք պապտա կէօ-րէպիլիլիէր , էկէր օնու տախի օգոււմաղա բէյ էտէր-լէր իսէ :

Սանխօնուն ազասըյա եթտիյի զէվքլի ետրէնիք, վէ
եօլտա պիր էօլիւ բասթ կէլմէլէրի, վէ սայիր աճա-
յիպ վաւգուաթլար:

Սանխօ սէօՏպէթինէ շու կէօնէ պաշլատը: Պիր
գաչ կիւնտէն պերի պաշըմըզա կէլէն պունճա պէլա-
լար, էկէր եանլըշըմ եօղ ուսա, քալալիէրլիք թա-
րիքինէ մուղայիր իշլէտլիյին կիւնաՏըն ճէզասըտըր. զի-
րա Սալանտրի՞ն մի իտի նէ իտի. ատը խադրըմտա
գալմատը. օ մաղրըպինին էլինտէն սիլաՏլարընը օլ-
մայընճա սուֆրա իւզէրինտէ թաամ էթմէմէյէ վէ
տիէր զէվքլէրէ սիւլիւք էթմէմէյէ եէմին էթմիշ իտին:

Իշի սէօյլէտին. տէտի Տօն Քիշեօղ լագին պէն-
տէ եալան սէօյլէմէյէ իմ. պունու ունութմուշ ու-
տումի Լագին սէն տախի պունա ինանա պիլիր սին քի,
սէնին սալընճագ մատտէսի տէ՝ վագթընտա պունու
խաթըրմա տիւշիւրմէտիյինին ճէզասը տըր. Պէն
քէնտի բայըմա՝ էթտիյիմ խաթանըն էճրինի էտէրիմ.
քալալիէրլիք թարիգինճէ Տէր շէյին շարտսի պուլու-
նուր:

Սանխօ տէտի. էյ. պէն Տիշ եէմին իլէ պիր շէյ
թաՏուտ էթմիշ մի իմ:

Տօն Քիշեօղ տէտի. պունտա պիր շէյ եօ՛գ. եէ-
մին էթմէտին իսէ տէ՝ իշտէ իլՏագլըղըն վար տըր.
պունուն իշիւն շէրան սէն տախի իլՏագ մագամընտա
սէնին Տիսսէնէ տիւշէն ճէզայը շէքմէլիտին, պունուն

իշիւն հէր նէ իսէ պունուն շարէսինէ պագմալը :

Սանխօ տէտի . էջլէ օլտուղու հալտէ քէրէմ էյլէ . պունտան էվվէլ ունութտուղուն կիպի պունտան սօնրա տա ունութմայա սըն . օլմայա քի գարա գօնծօլօզլար թէբրար կէլիպ պէնի էյլէնծէ էթսինլէր , պէլքի սէնի տէ . էկէր սէնի տայմա գուսուրտա կէօրիւրլէր իսէ :

Պու լագըրաըլարը էտիպ կիտէր քէն , տահա եօլարընը թիւքէթմէտէն կէծէ գարանլըղը պաստը . կէծէ նէրէտէ գալաճագլարընտան տահա խապէրլէրի եօղ ուտու : Ֆէնասը օ' ուտու քի' իքիսիտէ աճըւլար . հէյպէլէրինի դայպ էթմիշ օլմալարըլա քէնտիլէրի հէյպէ կիպի օլտուլար , նասըլ քի սէջլէնիք :

Շալլէրինի թէբմիլ նազլ էթմէք իշիւն պիր եէնի վուգուաթա տա օղրատըլար . եէնի տէյիլ իտի իսէ տէ' եէնիյէ չօգ պէնղէր իտի : Աէծէ դայէթ գարանլըգը րտը իսէ տէ' պունլար ճատտէ իւստիւնտէ պուլունատուգլարը իշիւն' պիր իքի սաաթ տահա իլէրի կիթտիքտէ մութլագա լօգանտա գըլըգլը պիր եէր պուլաճագլար տըրլար ումուտուլա տայմա իլէրի կիթմէքտէ իտիլէր . սիլիհտար աճլըգտան էօլիյօր կիպի իտի . աղասը տա' պիր բարչա շէյ եէմէյէ փէք արզուսու վար րտը : Աէծէնին օլ գարանլըղընտա քէնտիլէրինտէն ազ ուզագ պիր հայլը ըշըգլար կէօրտիւլէր , քի ուզաք եըլտըղլարա պէնգէյօրլար րտը : Սանխօ պունտա կէօրտիւքտէ ազ գալտը պայըլըյօր ուտու . Տօն Վիշեօգ տախի ճիւղիճէ թաճիւպտէ գալաը : Պիւրի մէրքէպիւնին եուլարընը շէքտի , պիրի աթընըն տիգկինիլի սըգը թուաթաու . կէօրտիւքլէրի նէ օլտուղունու էյիճէ աննամագ իշիւն օրատա տուրտուլար . վէ կէօրտիւլէր քի օ ըշըգլար տօղրու քէնտի ուզուրլարընա կէլիյօրլար րտը . վէ եագըն կէլտիքճէ պէօ-

յիւք կէօրիւնիւ յօրլար ըսը : Պունու կէօրտիւք տէ
 Սանխօնուն գօրգուսու իբի գաթ օլտու . Տօն Վիչ-
 եօթուն տախի թիւլէրի տիբիլմէյէ պաշլատը . լադին
 պու՝ բէնտի ի յիտլի յինի խաթրընա կէթիբէրէք տէտի .
 Սանխօ , տօտում : իշտէ պիր մուխաթարալը պէօյիւք
 պէլա . վէ պէն ձէմի բուվվէթիմի պունտա մէյտա-
 նա չըգարաճաղ ըմ :

Սանխօ տէտի . էկէր պճւ տա գարա գօնճօլօզլար
 պէլասը ըսա հայր՝ֆ պանա . վէ իշ տէ էօյլէ կէօլիւ-
 նիւեօր . հանկը սէմթլէրտէն պունլար մէյտանա չը-
 գըյօրլար :

Տօն Վիչեօգ տէտի . գարա գօնճօլօզ օլտունլար
 խթէտի յին գատար . անճագ պէն սանա սէօզ վէրիբ-
 իմ քի սէնին պիր գըլընա խաթա կէլմէզ : Սօն տէ-
 ֆա սանա օ օյունու էթմէլէրի օնուն իշիւն իտի քի
 պէն տուվարտան աթլայըպ ավլույա կիրէմէտիմ . շիմ-
 տի աչըգ օվատա ըզ , էլիմտէքի գըլըճը սէրպէստ սա-
 վուրա պիլիբ իմ . քիմսէ պանա մանի օլամաղ :

Սանխօ տէտի . եա էվվէլքի կիպի պու տէֆա տա
 սէնի պիւլիւլէրլէր իսէ՝ աչըգ օվատա օլտուղուն օլ-
 մատըղըն նէ՝ իշէ իարաբ :

Տօն Վիչեօգ տէտի . սէն քօ՛րքմա . պէնիմ շէճա-
 աթըմըն հիբմէթիւնի թէճրիւպէ իլէ կէօրէճէքսին :

Սանխօ տէտի . Ալլահ վէրսին էօյլէ օլտուն :

Վէ իբիսի պիր թարաֆա չէքիլէրէք պու ըշըգլարըն
 նէ՝ օլտուղունու վէ նէ՝ օլաճաղընը սէյր էթմէտէ
 պաշտան այաղա տագ ագսատէլէր կիյինմիշ պիր թա-
 գըմ՝ ատամլար կէօրտիւլէր :

(Օ)լ վագըթ Սանխօյու պիւթիւն պիւթիւնէ գօր-
 գու ալտը . աթթրմէսինտէն տիշլէրի պիր պիրինէ չարի-
 մաղա պաշլատը : Վէ հաչան եիրմի քիշի գատար կէօմ-
 լէքճէ աթա պինմիշ կէօրտիւլէր իսէ՝ գօրգու չօգ զի-

ատէսէ յլէ արժաւը . հէր պիրինին էլինտէ պիրէր մօմ վար ըտը . վէ ալ շագ սէս իլէ՛ աղլամագ մագամընտա պիր շէյ մը ըլլտանը յօրլար ըտը , Պուսլարըն արդասընտան եաս նիշանէլէրի յլէ պիր թէճկէրէ կէթիրի-յօրլար ըտը . վէ օնուսն արգասընտան ալթը աթլը պաշտան ալաղատաք սիլաճար կէ յինմիշ . վէ պինտիք-լէրի պէյկիրլէր տախի դընագլարընա տագ սիլաճ , Լշօյլէ պիր վագըթտա վէ էօյլէ պիր շէնլիքսիզ եերտէ պու կիպի պիր սէյրան՝ տէյիլ քի Սանխօյու , իլլա հէր գիմի օլուբսա օլտուսն ազիմ գօրգույա պրա-դըր ըտը . պու զավալլըտա ըսա իւրէք տէտիքլէրի շէյ գալմատը , Ա է էկէր քավալիէր՝ քէնտի օգուտուղու գիթապլարա նագլ օլուսնան պիր շէյ տէ պուսնու դանն էթմիշ օլմասա ըտը՝ նէ տէրէճէ գօրգաճագ ըտը , պիլինմէզ , Պիքրինէ էօյլէ գօտու քի թէճկէրէտէ եա էօլմիշ եա ազըր եարալանմըշ պիր քավալիէր օլմալը . վէ ինթիգամընը ալմագլըղը քէնտինէ րաճի սայտը . վէ պաշգա պիր շէյ տիւշիւնմէյէրէք մըղրաղընը ալէ տա թութուպ՝ պուսլարըն կէէճէյի եօլուսն օրթա եերինէ կիթտի տիքիլտի :

Պուսլարը քէնտինէ էփ էյիճէ եագըն կէօրտիւքտէ , հէր քիմ իսէնիզ տոլուսն օրատա տէտի , վէ քիմ օլտուղուսնուղու պանա սէօյլէյին . նէրէտէն կէլիյօր սուսուզ . նէրէյէ կիտէյօր սուսուզ վէ թէճկէրէտէքի նէ՞ տիր : Աէօրիւնիւր քի եա սիզ ախէրլէրինէ եա ախէրլէրի սիզէ պիր դուլմ էթմիշ սինիզ . եա սիզին դագէպինիզի եա ինթիգամընըղը ալմագ իւշիւսն պուսու պիլմէլի իմ :

Եթլըլարըն պիրիտի տէտի . սանա տուրուպ սիւալլէրինին ճէվապընը վէրմէյէ վագթըմըլլ եօգ . լօգանտա հայլըճա ուզագ տըր . վէ պիզիմ պիր ան է-վէլ օրայա եէթիշմէյէ աճէլէմիզ վար , Պուսու տէ-

յիս գաթըրընը իւզէնկիլէտի վէ կէզմէք իսթէտի :
 Ընծագ Տօն Վիշեօդ պուսուսն վէրտի յի ձեվապա
 Տիտտէթլէնէրէք գաթըրընըն տիզկինինտէն թութուպ
 տէտի . ինսան կիպի պարընմագ էօյրէն . եան սանա
 սօրտուգլարըմըն ձեվապընը հէմէն շիմտի պանա վէր .
 եսխուտ պէնիմ իլէ ձէնքլէշմէյէ հազըր օլ :

Գաթըր իւրքէք վէ չօզ գուզվէթլի իտի . Տօն
 Վիշեօդ պուսուսն տիզկինինտէն թութուպուզու պիլլէ
 շահ գալգաթը վէ արգա իւթիւնէ քէնտի պինիծիսի-
 նին իւզէրինէ տէվրիտի : Ատյա պիր տէլի գանլը՝
 պաշգա պիր շէյ էտէմէտի յինտէն պիզիմ քազալիէրէ
 քիւֆր էթմէյէ պաշլատը . պուսուսն ուլա քազալի-
 էրին գըզկընլըզա գէմալ թէրէձէյէ էրտի . վէ սիւ-
 ալ ձեվապա վագըթ կէշիւմէյէրէք ձէմի գուզվէթի-
 նիթօրլայըպ սիլահ կէյինէնլէրին պիրինին եիւզէրի-
 նէ հիւձմ էթտի . վէ իւըշմ ըլա չարըպ՝ օնու Ֆէ-
 նա հալտէ եերէ տէվրտի : ()նտան պիր պաշգասընա
 հիւձմ էթտի . վէ պու արատա պուրտա կէօրիւնէն
 իզհարի գուզվէթ վէ շափուգլուգ՝ թաճիւպէ շայան
 ըտը . դանն էտէրսին քի օլ սաաթտէ ոօզինանդէյէ
 գանատ պիթմիշ՝ օլ տէրէձէ շէվիքլիք վէ շափուգլուգ
 կէօսթէրիր իտի :

Պու տտամլարըն հալինտէ նէ իյիտլիք կէօստէր-
 մէք , նէ տէ սիլահ գուլլանմագ վար ըտը , պուսուսն
 իշիւն եիւրէքլէրինէ գօրգու կիրիպ՝ էլլէրինտէքի ը-
 շըգլարըլա թարլալարըն իշիւն տաղըտըլար վէ
 գալմադա պաշլատըլար . կէօրէն՝ օյուսն իշիւն մասգա-
 րա տտամլար դանն էտէր իտի , կէօյա քի պիր
 շէնլիգ կէձէսի իտի : Ասա բուպասը կիյէնլէրին
 արգալարընտա աղըր մանթօլարը օլուպ գօլայլըղըլա
 տազրանամատըգլարընտան՝ վէ եիւրէքլէրինի տէ գօր-
 գու սարտըղընտան օլտուգլարը եէրտէ գալտըլար .

վէ Տօն Վիշեօդ պուռլարա իսթէտիյի կիպի վուրա-
րագ շարփարագ ձենկ մէյտանը քէնտիսինտէ գալտը .
կէօրտիւյիւ առամլար զիատէ քօրգուլարքնտան պու-
նու թէճկերէյէ գօյուպ կէօթիւրտիւբլէրի եօլիւյիւ
զապթ էթմէյէ կէլմիշ ձին զանն էթտիլէր : Ընծագ
Սանխօ պիղիմ գահրամանըն իյիտլիյինէ վէ ձէսուր-
լուղունա պագարագ հէյրան օլթրագ քէնտի քէն-
տինէ թէֆէքքիւր էտէր իտի քի աղասը նէ սէօյլէր ի-
սէ սահիհ օլմալը :

Պու կիզէլ ֆիւթուհաթտան սօնրա Տօն Վիշեօդ
տահա սէօնմէմիշ մօմուն ըշըղըլա գաթըրըն իւս-
թիւնտէն տիւշէնի կէօրիւպ կիթտի մըգրաղընը օնու
կէօքսիւնէ տայատարագ թէսլիմ օլ եա սէնի եօլտիւ-
րիւր իւմ տէտի : Պագըր առամձըգ տէտի . պագսան
ա . պունտան էօթէյէ թէսլիմ օլմագ օլո՛ւր մու քի
գըմըլտանմաղա պիլէ մէձալիմ եօգ . զանն էտէր իմ
քի պաձաղըմըն պիրիսի տէ գըրըմըշ տըր : Սանարէ-
ձա էտէր իմ էֆէնտիմ . էկէր իրիստիւն ըսան պէ-
նէ եօլտիւրմէ եօխսա իմանսըզըգ էտիպ աղըր կիւ-
նահ ալթընտ տիւշէրսին . շիւնքի քիլիսէ առամը ըմ .
վէ դպիրլիք աստիճանը ալմըշ ըմ : Տօն Վիշեօդ տէ-
տի . եօյլէ իսէ , սէն քիլիսէ խատէմէսինտէն իսէն
հանկը շէյթան սէնի պուրայա կէթիրտի : Պպիր տէ-
տի . պէնիմ պախթսըզըղըմ . նասըլ քի կէօրիւյօրսուն :

Տօն Վիշեօդ տէտի . սանտ էտէճէյիմ սիւալլէ-
րէ ձէվապ վէրմէսէն՝ տահա ֆէնտսը պաշընա կէլէ-
պիլիբ :

Պպիր տէտի . պու կիւճ պիր շէյ տէյիլ տիր .
սանտ տէյէճէյիմ շու տուր քի պէն Ըթօվէնտաստա
տօղմուշ ում . աաըմ Ըթօնսօ Ըթէղ տիր . սայիր օն
պիր բաբաղլար ըլան պէրապէր՝ քի պուրատան գաշըր-
տըն , պիր ազ վագըթտան պէրի Պաւատտ միւթէմէ-

քիւն վէ որատա էօլմիւշ պիր գիպարըն ճենաղէսի
Սէկօվիայա կէօթիւրիւյօր ուտուր. չիւն քէնտիսի օ-
րատա սօղմուշ օլմասըյլա էօյլէ վասիէթ էթտի քի
մէզարը տախի օնտա օլտուն :

Տօն Վիշեօդ տէտի. օ տէտիյին քիպարը քիմ
էօլտիւրտիւ :

Վպիր տէտի. Հագ թաալեա իւզէրինէ պիր չիւրիւք
Տիւմմա կեօնտէրտի վէ էօլտիւրտիւ :

Վասվալիէր տէտի. էօյլէ իսէ օնուն էօլիւմիւնիւն
ինթիգամընը ալմագտան ազատ ըմ. էկէր պիր ատամ
էօլտիւրմիւշ օլա ըաը՝ օլ ատամը պուլուպ ինթիգա-
մընը ալմագ Փարիգէի զիմմէթիմ իտի. անձագ չիւն-
քիւ Ալլահ տըր էօլտիւրէն, միւթի օլուպ պօյուն էյ-
մէք տիր պօրձուսուզ. պէնի տէ էօլտիւրէճէք օլսա
պունտան պաշպա պիր շէյ էթմէմ: Շիմտի սէն տա-
խի պիլէսին քի պէն Մանշլը պիր քավալիէր իմ. ա-
տըմ Տօն Վիշեօդ տուր. վէ մէմւրիէթիմ, պիւթիւն
ճիհանը սօլաշըպ էյրիլիբլէրի սօղրուզմագ վէ զուլ-
մու տէֆ էթմէք տիր :

Վպիր տէտի. աննամայօր ում քի մէմուրիէթիւնին
ատընը նասըլ էյրիլիբլէրի սօղրուլթմագ տէյօրսուն
քի պէն սօս սօղրու պիր ատամ ըզան պէնի պու հա-
լէ պրագտըն. այաղըմըն պիրինինտէ գըրըլմասընա
սէպէպ օլտուն. քի զանն էտէր իմ պունտան պէօյ-
լէ սօղրուլաձաղը տա եօդ տուր: Իշտէ զուլմլարը տէֆ
էտէճէք իբէն պանա զուլմ էթմիշ օլտուն. վէ վու-
գուաթ արգասընա կէզէր իբէն վուգուաթլարըն էն
Փէնասընը պէնիմ պաշըմա կէթիւրտին. քի սէնին ի-
լէ հիշ պիր իշիմ եօղ ուտու. վէ հէյալըմտան տա-
խի կէշմէզ իտին :

Տօն Վիշեօդ տէտի. պու տիւնեանըն իշլէրի հէր
վագըթ իսթէտիյիմիզկիպի օլմագ. վէ պունտա պէ-

պէնիմ ազլըմըն երտի յի շու տուր քի՛ կէճէ վագրթ պէօյլէ եաս ըուպալարըլա վէ քիլիսէ քիսվէթլէրի յլէ՛ էլինիգտէ մօմ ուլա, պուսնուսուգուսն ալթընտան մըըլտանարագ եօլա չըրմըլ ղլմալը տէյիլ իտինիգ. սիգի կէօրէն մութլագա ախրէթ ատամը զանն էտէճէք իտի: Աննարօըն քի պէն քէնտի մէմուրիէթիմին իճապընտան՝ սիգի պու հալտէ կէօրմէմ իլէ մութլագա եիւզէրինիգէ հիւճմ էթմէլի իտիմ. վէ հէր պիրինիգ պիրէր ճին տախի օլայըտընըգ, քի քիսվէթիանիգի վէ բուպանըլը կէօրէրէք էօյլէ զանն էթախմ, պէնիմ էտէճէյիմ կինէ պու ուտու:

Վագիր տէտի. չիւնքի էնճամը պէնիմ պախօղըմ սիեա հըմ պէօյլէ իմիշ՝ թէսէլլի օլմալը ըմ. անճագ՝ եա կէզկինճի քալալիէր, սանա րէճամ շու տուր քի պէնի շու գաթըրըն ալթընտան չըգարմագա եարտըմ էյլէ՛. պյաղըմըն պիրի իւզէնկի իլէ էյէրին արասընտա սըգըլմըլ գալմըլ տըր:

Տօն Վիշեօգ տէտի. պուսու պանա էվվէլ նէ իշիւն սէօյլէմէտին. սեն սէօյլէմէտեն պէն պիլմէյէ գատը՞ր մը ըմ զանն էթտին:

Անիտէ Սանխօյու չաղըրտը. անճագ օնտա կէլմէյէ աճէլէ եօգ. զէրէ պու գիլիսէ խատէմէլէրինին մայէթինտէ եէյէճէք եիւքլիւ պիր գաթըր օլուպ կէրի գալմըլ վէ օնուսն էլինէ տիւշմիւշ. օտա հայվանըն եիւքիւնիւ էնտիրմէյէ մէշղուլ ուտու, վէ պուլտուրլարընը արգասընտաքի եաղմուրլուգուսն իշինէ եէրլէշտիրիպ վէ հէյպէ կիպի էտիպ քէնտի մէրքէպինին արգասընա եէրլէշտիրմէքտէ իտի: Պաւ իշլէրինի պիթիրտիքտէն սօնրա Տօն Վիշեօգուսն եանընա՝ կէլիպ տէտի. պէն պիր անտէ հէմ Փուրուստա հէմ տէյիրմէնտէ օլամամ*:

* Էքի իշի պիրտէն կէօրէմէմ ա կմէք տիր:

քի տիրացույս եարտըմ էթսին . օլ տախի օնու գաթը
 րընա պինտիրտիրտէն սօնրա մօմուենու վէրտի . վէ Տօն
 Վիշեօդ՝ շիմտի կիթ արգասաշլարընա դաժուշ տէ յի
 իզին վէրտի , վէ սըմարլատը քի էթտիբլէրի իշիւն
 օնլարտան էօզիւր տիլէսին . չիւնքի նէ քի էթտիմ իսէ
 վաճիպէի զիմմէթիմտէն իտի . վէ պաշգա տիւրլիւ է-
 տէմէզ իտիմ տէտի :

Սանխօ տախի օնա տէտի էֆէնտիմ . էկէր պի-
 րիսի օնլարա րաստ կէլիպ՝ օնլարը օլ հալէ կիրիֆտար
 էտէն իյիտ քիմ օլտուշուենու սօրարլար ըսա՝ ճէվապ
 էյլէ քի Տօն Վիշեօդ նամ մէշհուր քաժալիէր իտի .
 քի Մանշ քաժալիէրի տախի տէնիլիւր . վէ պիր մախ-
 լէզի տէ՝ սօրտըլ տէլէր տիր :

Տիրացու կիթտիրքտէն սօնրա Տօն Վիշեօդ Սան-
 խօյա սիւալ էյլէտի քի սօրտըլ քաժալիէր տէմէ-
 յի նէրէտէն ալտըն վէ նէ՝ տէմէք իսթէրսին :

Սանխօ տէտի . չիւնքի պուենու պիլմէք իսթէյօր-
 սուն՝ պէն տախի սանա սէօյլէյիմ . զաժալլը տիրացու-
 նուն էլինտէքի մօմուն ըշըղլլա պիր ազ վազըթ
 ճէմալինի սէյր էթտիմ . վէ տօղրուսունաւ սէօյլէ-
 յէիմ . պիլմէմ նասըլ օլտու քի պանա աճայիպ պիր
 հալտէ կէօրիւնտիւն . օլ հալտէ շէյ աալա կէօրէ-
 մէմիշ իտիմ . Ղապիլ քի զահմէթտէն վէ եօրկուն-
 լուգտան օլա . զապիլ տէ քի աղընտա տիշ օլմատը-
 ղընտան օլա :

Սէն պիլմէյօրսուն՝ տէտի Տօն Վիշեօդ . իշ օն-
 տա տէյիլ՝ պէնիմ թէվարիխիմի եազաճագ ալիմ էօյ-
 լէ մէրամ էթտի քի էվվէլ դաման քաժալիէրլէրի կի-
 պի պէնիմ տախի պիր մահլէզիմ օլտուն : Օլիրա պի-
 րիսինէ գըղլըն գըլըճ քաժալիէրի տերլէրիտի . պիրի-
 սինէ քէճկէրտան քաժալիէրի . տիկէրինէ հանըմլար
 ևախուտ անխա եախուտ ոուխ եախուտ մէվդա քաժա-

ի իւրի տէրլէր իտի*։ Եւ այճեսից օ՛ ալիմ օլմայը պոն
 սոբարսը մախլէցինի պանա իթլագ եթմէյէ սանա
 իլհամ էտեն։ պէն տախի իսթէր իմ քի պոնտան
 սօնրա պէնիմ մախլէցիմ պու օլսուն։ Այէ պոնտուն
 իշին տէ՛ գալգանըմըն իւղէրինէ աճայիպ պիր սուբագ
 նագլ էթաթրմէյէ գարար վէրմիշ իմ։

Սանիս տէտի. սանա հագգընը սեօյլէյիմ էֆէն-
 տիմ. պոնտուն իշուն այրը մաօրուֆ էթմէք տէյմէդ.
 սալթ քէնտինի կէօստէրսէն էլ վէրիր։ Այգուն ու-
 զատըյա շէքտիյին աճլըգլար. վէ շէնէլէրինին հիյ-
 էթի էօյլէ պիր քիսվէթ հատըլ էթմիշլէր սանա քի
 էն մէշհուր նագգաշ տախի օնա եպըն պիր շէյ
 հիւլեա էտիպ ըէսմէ շըգարամագ, էր քիմ քի սէ-
 նի կէօրիւր իսէ՛ սէնին պու մախլէցի գապուլ էթաթի-
 յինի պիլմէյէ հաճէթ տէյիլ. սոբարսընը տէտիէր իս-
 մինի քէնտիլիյինտէն ույտուրուպ սեօյլէյէ պիլիր.
 ճանըմ էֆէնտիմ. սեօյլէտիլէրիմէ կիւճէնմէյէ սին։

Տօն Քիշեօգ սիլիհաարընըն լագիֆէլէրինտէն
 խօշլանըպ սըրըտտը. վէ թահաթիք օլարագ օնուն քէն-
 տիսինէ վէրտիյի մախլէցի գապուլ էտերէք՝ վագ-
 թը բուխսաթ վէրտիյի հալտէ մութլագա գալգանը-
 նըն իւղէրինէ չիրքին պիր քիսվէթ իշլէթմէք գարա-
 բընը քալիլէտի։

Տիրացու հիշ պիր շէյ սեօյլէմէքսիցին կիթմիշ ի-
 տի. Տօն Քիշեօգ մէրամ էթաթի աննամաղա քի էօլիւ
 սանաըղընըն իշինտէ էօլիւնիւն ծիսմի թէքմիլ մի ի-

* Այգա լուղէթինի ֆրանսըգճա ֆէնիքս լուղէթի-
 նին էերինէ գօտուգ, քի իսմի վար ծիսմի էօգ
 պիր գուշտուր. քէզալէք կրիֆֆօն էերինէ՛ արեպ-
 լէր մասալլարընտա մէշհուր օլան սոբ նամ ծիսմի-
 սիգ գուշուն իսմինի գօտուգ։

տի, եօխսս եալընըզ քէմիբլէրի՞ մի վար ըտը . ան-
ճագ Սանխօ պունա բազի օլմայըպ տէտի . պագ էֆէն-
տիմ, սանա սէօյլէյիմ . պու վուգուեաթտան զարար-
սըզճա գուրդուլտուն . վէ պէօյլէ քէտերսիզ վուգու-
աթ պունտան պաշգա կէօրէմէտիմ . պագ քի պունու տա
պօզմայասըն : Շիմտի շու ատամլար Ֆիբր էթսէլէր
քի քէնտիլէրինի օ հալէ կիրիֆտար էտէն քավալիեր
եալընըզ տըր . իհթիմալ քի կերի տէօնիւպ սանա
հայլըճա զահմէթ վէրէլէր : Մէրքէպիմ տինճ տիր .
պիզ տախի տաղա եագլաշմըշ ըզ . գարնըմըզ աճ . իյիտ-
ճէ պուրատան սավուշմագտան պաշգա նէիշիմիզ օլա-
պիլիր . էօլիւսիւ մէզարա , տիրիտի մէյխանէյէ տէրլէր :

Պունու սէօյլէյիպ էօնէ կէչտի վէ մէրքէպի մահ-
մուզլայըպ աղասընա բէճա էթտի քի արտը սըրա
կէլսին . աղասը ֆարք էթտի քի Սանխօնուն սէօղ-
լէրի հագսըզ տէյիլ իտի . օնուն իչիւն օնա հիչ պիր
գարշըլըզ վէրմէյերէք արգատան կիթմէյէ պաշլատը :

Իքի եանլարընտա պիրէր տէիէճիք վար ըտը քի
գարանլըգտա կիւճպէլա ֆէրք էտէ պիլիյօրլար ըտը .
պունլարըն արասընտան պիր ազ վագըթ կիտիպ՝ կէ-
նիշ պիր եերէ չըգմըշ օլտուղունու տույտուլար , վէ
ֆիլ վագը պիւյիւք պիր օվայէ կէլմիշլէր իտի : Օրա-
տա Տօն Վիշեօզ աթտան էնտի . վէ թաղէ վէ եում-
շագ չայըրըն իւզէրինէ ուփ ուզուն եաթտը . էյի իշ-
տահ ըլա գահվէ ակըրյը , էօյլէ եէմէյինի վէ ախ-
շամ դաամընը հէփսինի պիրտէն պիր տէֆատա իճրա
էթտիլէր . չիւն եկեղեցականլարըն հէյպէսինտէ պուլ-
տուգլարը նաֆագա պօլճա ըտը . օլ սընըֆտա օլան
եօլճուլար թէտարիքսիզ պուլունմաղլար : Անճագ պիր
պէլա վար ըտը քի Սանխօյա հէր պէլատան ֆէնա կէօ-
րիւնտիւ . շարապ օլմատըգտան մատէ՞ աղըզլարընը սէ-
րինլէյէճէք պիր տամլա սու տախի եօղ ուտու : Էր նէ

իօէ . օնու ֆերբէ տէրէք քի պուլոււնտու գլարը օվատա
գասպա օթլուգ վար , աղասընա աղըլլըճա պիրնասիհամ
վէրտի . անճագ ումտուղու կիպի չըգմատը . նասըլ քի
պոււնտան սօնրաքի պասպա կէօրէճէ յիզ :

ՊԼՊ . 15 .

Աէզնիճի քալաի երկրին հիւ պիրինէ վուգու պուլմա
մըլ պիր անայիպ հալ , վէ Տօն Քիշեօղուն պու պէլա
տան աղ քետէր իլէ խէլաս պուլմասը :

Նասըլ քի տէտիք , Սանխօ հէրարէթտէն միւզգե
րեպ օլուպ աղասընա տէտի . շու օթլուղուն իւզե
րինաէ քի օթուրմուշ ուզ՝ գասպա վէ կիւզէլ պիր չա
յըրըգ օլմասընտան տօլայը պանա էյլէ կէլիր քի եա
դընլարտա պու չայըրը սուլայան պիր տէրէ օլմալը
տըր . վէ պիր ճիւզի արամաղա չըգարսագ՝ չօգ վար
մագ պու շէտիտ հարարէթիմիզի թէսքին էտէճէք պիր
բարչա սու պուլա պիլէճէ յիզ : Պու հէրարէթէ թե
համմիւլ էթմէք՝ աճլըղս տայանմագտան կիւճ կէլի
յօր պանա :

Տօն Քիշեօղ պոււնա գանտը . վէ անիտէ աթընըն
տիզկիննտէն դուգուպ , Սանխօ տաիի մէրքէպին եու
լարընը դուգուպ՝ քեօր քեօրունա եիւրիւմէյէ պաշ
լատըլար . գարանլըգ էյլէ պիր գօյու ուտու քի հիչ
պիր շէյ կէօրէմէզլէր խտի : Իքի իւզ ատըմ գաստը
իլէրի կիտէմէմիշէր խտի պիր աղիմ՝ կիւրիւլտիւ իշիթ
աիլէր . զանն էտէրսին տաղ զէփէօինտէն կէօք կիւր
լէմէ սէսիյլէ պիր պօրա գօփտու : Պու կիւրիւլտիւ
պոււնլարը հայլըճա սէվինտիրտի . անճագ պու սէսնէ

բէտէն օլա տէյի գուլագ վերմէքտէ իբէն պաշգ սէս
 իշիթտիլէր քի սէվինճլէրինի պողտու իլլա Սանխօյա
 պիր գորգույթ միւճիպ օլտու . չիւնքի պու զաթ եիւ-
 րէք թարաֆընտան փէք զայիֆ իտի : Նշիթտիքլէրի սէս-
 տէն կէօրիւնիւր իտի քի պիր շէյէ խըզ ըլա վու-
 րույօլար , տէմիր վէ զէնճիր սէսլէրի ֆէրք օլունուր
 ուտու վէ պու սէսլէր՝ օրալարտան ագան սույուն սէ-
 սիյլէ պիրլէշէրէք էօյլէ պիր հիտտէթլի հալ քէսպ
 էտէրլէր իտի քի՝ պիզիմ գահրամանտան մատէ հէր
 քիմ օլսա՝ գօրգուսունտան էօտիւ գօրար ըտը : Կէ-
 ճէնին գարանլըզը չօգ գօյու ուտու . վէ թալէհլէրի
 քէնտիլէրինի պիր թագըմ ուլու աղաճլար ալթընա
 կէթիրմիշ իտի . սէրին պիր բիզկեսար տաթի չըգըպ ա-
 ղաճլարըն տալլարընա վէ եսիթաքլարընա վուրուր .
 շէօյլէ քի՝ կէճէնին գարանլըզը վէ կիւրիւլտիւ վէ
 սույուն սէսի վէ աղաճլարըն խըրըրտըսը վէ պալա-
 տէ զիքր էթտի յիմիզ սէսլէր՝ քի քէսիմէյօրլար ըտը .
 պունլարըն ճիւմլէսի գօրգու վէրէճէք հալլէր իտի .
 իլլա քի՝ նէրէտէ օլտու պլարընը պիլմէզլէր . վէ սա-
 պահ եագըն օլտու զունատա պիր նիշան եօգ :

Ընճագ պի բերվա Տօն Վիշեօզ չէվիքլիյիլէ ու-
 զինանդէնին արգասընա սըչըրայըպ գալգանը էլինէ
 ալար . վէ Սանխօյա տէօնիւպ տէտի սօ՛ստում թանդ-
 րը թաալեա պէնի պու աօիրտէ տիւնեայէ կէօնտեր-
 միշ քի շու լանէթ տէմիր տէհրինի ալթուն տէհրինէ
 թէպտիլ էտէյիմ : Պու պէօյիւք իշլէր վէ տէհշէթլիւ
 վուգուաթլէր պէնիմ իշիւն սագլանմըշ . վէ՝ տէֆա
 սէօլէրիմ . միւտէվվէր սուֆրա քալալիէրլէրինին վէ
 օն իբի Արանսա հէմրայէլէրինին վէ օն գահրամանլա-
 րըն վէ () լիվանտէսին վէ Պէլիանիսին վէ Խուրշիւ
 քալալիէրլէրինին վէ կէշմիշ վագթըն հիսապսըզ կէզ-
 կինճի քալալիէրլէրին շան ու շէօհէթինի ունութ-

տորմադա մի գթե տիր օլաճադ ազիմ իշլէր կեօմէք
 պէնիմ իշիւն մախսուս օլմուշ տուր : Տօստում վէ
 սատրգ քաժալիէրիմ, կեօրիւյօր սուն քի պու կէճէ
 նէ՞ գատար գարանլըգ տըր Գօյու պիր սուսլուգ : ա-
 ղաճլարըն սաղըր վէ գարըըր խըըլթըլարը . արա-
 մադա չըգտըղըմըղ սույուն տէհչէթլի կիւրիւլտիւսիւ,
 քի զանն էտէրսին այըն իշինտէքի տաղլարտան ճօ-
 շուպ կէլիր . վէ շու պիր տիւղիւյէ գարպ սէսի՛ քի գու-
 լաղըմըղը եօրար . պունլարըն էն ուֆաղը տախի՛ ճէնկ
 ալլաճը օլան Արէսէ տէ գորգու վէրէ պիլէճէք շէյ-
 լէր տիրլէր . վէ պու կիպի վուգուաթլարա կեօրիւս
 վէրիպ ճէտարէթ էտէճէք քիմսէ փէք ազ պուլունուր :
 Անճագ պունլար պէնիմ շէճաթըմը ույանտըրաճագ
 պիրէր նօտուլ կիպի տիրլէր . վէ պանա էօյլէ կէլի-
 յօր քի պիր պէլայա գարչը չըղաճաղըմ՝ կիպի եիւրէ-
 յիմ սըչրայօր . վէ պու պէլա նէ գատար ազիմ վէ
 տէհչէթլիւ իսէ՝ օլ գատար տա օնա գարչը չըգըպ տե-
 նէմէյէ պէօյիւք արգու վար պէնտէ : Պու պէօյլէ օլ-
 տուղու հալտէ՝ շու սօզինանդէնին գօլանընը չէք
 տէտի : Այէ Ալլաճա էմանէթ օլ : Այկէր եիւղ կիւնէ-
 տէք պէնի կեօրմէղ իսէն քէօյէ կիտէ պիլիր սին , վէ
 Պօպօղօյա կիտիպ պինաղիր Տուլչինեայէ սէօյլէյէսին
 քի օնուն հիւսնիւնիւն գուլու՝ քէնտինի օնա լայըգ
 էտէճէք պէհատըրլըղլարա սալտըղը իշիւն եօլտիւ :
 Պունունլա պէնի իֆրաթ մէմնուն էտէր սին :

Սանխօ պունուն պու կէօնէ սէօզլէրինի իշիթ-
 տիրտէ էօյլէ պիր աղլամադա պսշլատը քի կեօրէնին
 եիւրէյի տայանմաղ ըտը . վէ տէտի . պիլէմէյօրում
 էֆէնտիմ քի պէօյլէ տէհչէթլիւ վուգուաթլարա ար-
 գու էթմէն նէտէն նէշաթ էտէյօր . կէճէ տիր .
 պիպի կեօրէն եօղ . եօլտան սափըպ թէհլիքէտէն չօգ
 գօլայ գուրթուլապիլիր իղ . իւչ կիւն սուսուղ տախի

գալստագ հաճեթ տեյիլ, Վէ շիւնքի պիղիմ սալուշ-
 տուղումուղու քիմնէ կեօրմէզ. գօրգտուլար տա դաշ-
 տըլար տեյեճէք ասամ տա օլմազ: Ալիզիմ տերտերի
 թանըր սըն. չօգ վագըթ տեր իտի քի թեհչիքէյե
 սալան մութլագա պէլասընը պուլուր. էօյլէ իսէ
 կէլ շու պէլատան սալուշալըմ: Միւճիւզաթսըզ գուր-
 դուլմամըզ միւշքիւլ օլաճագ պէօյլէ պիր թեհչիքէլի
 իշէ սալմաղ րլա Վլլաճըն գուվէթիմնի թեհճրիւպէյե
 գալգըճմըշ օլմայալըմ: Օ) էլվէրմէ՞զ մի էֆէնտիմ քի
 Վլլաճ սենի պէնիմ կիպի սալընճաղա գօնուլուպ
 սալլանտըրմագտան էսիրկէտի. վէ էօյիւ կեթիւրէն-
 լէրիլէ տեյիւշտիյիւնտէ սաղ սէլիմ գուրթուլտուն.
 Վնճագ սենին թաշ հիւրէյինէ պունլարըն հիշ պի-
 րիսի թէսիր էթմէզ սէ՛ հիշ տեյիլ իսէ պէնի աճը:
 Շ ունու տիւշիւն քի պէնի հանընտան կեօնտէրտիյին
 կիպի ճանըմ իսթէտիյին էլինտէ օլուր գօրգումտան.
 Աւնութտուն մու քի պէն սենին իլէ կէլմէք վէ սա-
 նա թէսլիմ օլմագ իշիւն էհչիմի վէ էվլատլարըմը
 թէրք էթտիմ: վէ սանա խըղմէթ էթմէմ իլէ գազա-
 նաճաղըմ իթիպարտան մատէ օնլարըն վէ քէնտիմին
 մէնֆաթըմը տա տիւշիւնտիւմ: Վնճագ՝ չօգ պիրտէն
 ալուճլայըմ տեյէն հիշ պիր շէյ թութամաղ տէտիք-
 լէրի քէլամըն սահիճ օլտուղունու շիմտի փէք էյի
 աննայօրում: իշտէ պէնիմ ճիւմլէ ումտուգլարըմ
 սույա գաշտը. պանա վատ էթտիյին արայա մութա-
 սարըթ օլմաղա կիւվէնիյօր ուտում: վէ պունա պէ-
 տէլ պէնի պուրաճըգտա գօյ վէրմէք իստէյօր սուն
 էօյլէ պիր հէրտէ քի նէ ինսան կէչէր նէ հայվան.
 Վլլաճ իշիւն օլտուն աղամ էֆէնտիմ: պու գուլմու
 պանա էթմէ. վէ էկէր շու նալլէթ մութաթարայա
 սալմագ մութլագա գարար վէրմիշ իսէն՝պարէ պիր աղ
 էյլէն. սապահ օլտուն. չօպանլըղըմ վագթընտան

էջրէնտի յիմէ պագարսամ . իւչ ստաթ անճագ պէք-
լէ յէճէք սին զիրա պագ . տիւպպի սաղիր երլտըզըն
աղզը պաշընտան եագարը չըգմըչ : Վէ պու՝ սու գու
թարաֆըն խաթթընտա եարը կէճէ նիշանը տըր :

Տօն Վիշեօդ տէտի . զաւալլը Սանխօ . պէօլլէ գա-
րանլըգ կէճէտէ քի կէօյ եիւղիւնտէ երլտըզ նամին-
տէ շէյ կէօրիւնմէյօր . օ տէտի յի աղըզը վէ խաթթ
նանըլ կէօրիւյօր սուն :

Սանխօ տէտի . կերչէր տէրսին լաբին գօրգու ա-
տամըն կէօզլէրինէ նուր վէրիբ . վէ պունտան մատէ ,
սապահա ազ պիր վագըթ գալտըզընը աննամանը տա
կիւճ պիր շէյ տէյիլ տիր :

Տօն Վիշեօդ տէտի . իսթէր սապահօ օլտուն իսթէր
օլմասըն . պէն տէտիրտմէմ քի պիր ատամըն ըճասը
վէ կէօզ եաշը հիւրմէթինէ պէն քաւալիէրիբ Փարզը-
նըն իճրասընտան բուճու էթմիշիմ Վլլահօ պու սա-
աթտա պէնիմ գալպիմէ պու տէհչէթլու վուգուա-
թըն եօնիւնէ չըգմագ իլհամ էթտի իսէ՝ եա պէնի
օ պէլատան գուրթարըր , եախուտ պէն էօլիւրսէմ տէ
սէրի քէնտի հիմայէի ալիէսինէ ալըր : Շիմտի սե-
նին էտէճէյին շու տուր քի հայվանըն գօլանընը չէ-
քէսին . վէ պանա պուրասա պէքլէ . չօգ վարմագ
պէն էօլսէմ տէ , սնղ տա գալսամ . կէլիրիմ :

Սանխօ քէնտի էֆէնտիսինին սօն գարսընը ան-
նայըպ՝ ըճանլարընըն վէ կէօզ եաշը տէօքմէսինին պօ-
շա կիթտի յինի պիլտիքտէ՝ իսթէր իսթէմէզ օնու սա-
պահատագ պէքլէթմէյէ հիյլէ տիւշիւնտիւ : Պէյկի-
րին գօլանընը չէքմէգտէն էվվէլ արտ ալագլարընը
քէնտի մէրքէպինին եուլարըյլա պաղլատը . էօյլէ քի՝
Տօն Վիշեօդ եօլա չըգմագ իսթէտի յինտէ ոօղինան-
դէ իլէրի եօրիւյճէք եէրինէ շահ գալգար եա սըլ-
րար ըտը :

Սանխօ էթտիյի օյունտան խօշնուտ օլարագ տե-
տի . էֆենտիմ կէօրիւյօրսուն քի պենիմ սեօղլէրիմ
հագ թարաֆընտան ըմըշ , Ալլահ խթմէյօր քի սօ-
ղինանդէ պուլունտուղու եէրտէն իլէրի կիթսին . սէն
տէ էկէր ֆագըր հայվանը ինատ էտիպ էօրսէլէյե-
ձէք օլուրսան , նօտուլա չիֆտէ վուրմագ վէ ֆէլէ-
յի քիւստիւրմէք օլուր :

Տօն Վիշեօդ զայէթ հիտտէթլէնմէտէ . լաքին
մահմուզու վուրտուգճա հայվանըն կիթմէղէ կէօյնիւ
օլմատըղընը կէօրտիւքտէ նիհայէթ գարար վէրտի քի
սասպահա պէքլէսին . քի հայվան տախի եօրիւմէյե
րազի օլտուն : Հիչ հէյալ էթմէյօր ուտու քի պու
սիլիհատարըն օյունու օլմալը : Աօղինանդէ չիւնքի կիթ-
մէյե րազի օլմայօր , իսթէր իսթմէզ պէքլէմէլի
տէրիտի :

Սանխօ տէտի է՛հ . նէ՞ զարարը վար . սանա մասալ
սեօլէրիմ , վէ սասպահա տագ սէնի էյլէնտիլիլի իմ ,
մէկէր աթման էնիպ պիր ձիւզի պաշընը եէրէ գօ-
յուպ ույումագ մէրամ էտէսին պու թագէ չայըրըն
իւղէրինտէ կէզկինճի քավալիէրլէր ատէթինճէ . պէօյ-
լէ էթտիյինտէ պիր աղտա տինճլէնիլի սին : Ալէ օ
վուգուլթա տահա էյի կէօրիւս վէրէ պիլիլի սին :

Տօն Վիշեօդ տէտի . պէ՞ն մի . աթման աշաղը
մը էնէյիմ . գավկա վաղթըր րահաթըրգ արայան քա-
վալիէրլէրտէն մի իմ պէն :

Սանխօ տէտի . կիւճէնմէ էֆէնտիմ . լաթիֆէ էթ-
տիմ :

Ալէ պունու սեօլէտիգտէ պէյկիլին էանընա կէ-
լիպ պիր էլինի էյէրին գալգաղընա վէ պիր էլինի է-
յէր գաշընա գօտու , էօյլէ քի սօլ տիղինի գուճագ-
լար կիպի օլտու . վէ օլատա ետիլըշմը կիպի գալտը .
ասլա գըմըլտանմագ ըաը . զիրա էվվէլտէն իշիթտի-

յի սէսլէր տահա քէսիլմէմիշ օլուպ եիւրէյինէ դայէթ
դիատէ գօրգու վէրմիշ իտի :

Տօն Վիշեօդ տէտի . տէ իմտի . մասալընը սէօյ-
լէ պէնի էյլէնտի :

Սանխօ տէտի . պաշիւստիւնէ . սէօյլէր իտիմ շու
սէս պէնի պիհուղուր էթմէսէ իտի . լաքին էֆէնտիմ .
պէն եալան սէօյլէմէմ . պիր ազ գօրգայօր ում : Պու
ճիւմլէ էլէ դայրէթ էտէր իմ սանա պիր մէնգըպէ
սէօյլէմէյէ . քի պու կիւնէ տէք իշիթտիքլէրինտէն
էյի օլաճագ տըր էկէր խադրըմա կէթիրէ պիլիւր սէմ .
էյ . խադրըմա կէլտի . պաշլայօր ում :

(Օ)լանլար վար ըտըլար . խայրը պիւթիւն ալէմէ ,
վէ շէրրի իսթէյէնէ օլսուն , Տիգգատ էտին էֆէն-
տիմ . րէճա էտէրիմ . էվվէլ զաման ատամլարը մէնքը-
պէյի շիմտիքիլէր կիպի պաշլամազլար ըտը . պու զար-
պի մէսէլ էլէ պաշլարլար ըտը , քի պուհուրճու Վա-
դօն* սէօյլէմիշ տիր վագթըյլա . տէմիշ քի շէրրի իս-
թէյէնէ օլսուն : Ա է պու լագըրտը պու արալըգ
դայէթ մինասիպէթլի տիւշէր սիզ էֆէնտիմիզէ իխդար
էթմէք իշիւն քի րահաթընըզա պագասընըզ . ույու-
յան քէտիյի ույանտըմայասընըզ . վէ նէչէ քի պու
եօլտան կիթմէյէ քիմսէ պիզի մէճպուր էթմէյօր՝
եօլումուղու չէվիրէլիմ . զանն էտէրսին քի ճիւմլէ
շէյթանլար պու եօլտա գարշըմըզա չըգաճագլար :

* Պու Գադօն տէտիյի Ռօմա տէվլէթինին ճիւմէիւ-
րիէթ վագթընտա թէֆտիշիլիք մանսուպունտա ը-
տը : Թէֆտիշիէ չէնսօրէ տէրլէր Սպանէօլճա վէ թալ-
եանճա . անճադ Սանխօ էսքի Ռօմալըլարտա քի ման-
սուպլարըն ատընըտա պիլմէզ , պու Գադօնա միսսուր
օլան չէնսօրէ լուղէթինիիլիթմիշ իսէ ինչէնսօրէ աննամըշ ,
քի պուհուրլայան վէ թիւթսիւ վէրէն տէմէք տիր :

Մենքը գէնի սէօյլէ տէտի Տօն Քիշեօղ . կիտէ-
 ձէիմիղ եօլա գարըշմա . օ՛ պէնիմ պիլէճէ յիմ շէյ տիր :

Սանխօ պսշլատը . տէյէճէ յիմ շուտուր քի , Լսդ-
 րէմատուրանըն պիր սէմթիմտէ պիր քէչի չօպանը վար
 ըտը . տէմէք տիր քի՛ էֆէնտիմ . քէչիլէրի կիտէր վէ
 կէօղէտիր իտի : Պու քէչի չօպանը , նասըլ քի մէն-
 գըպէ սէօյլէր , Լօրէզ Ռուիս տէնիր իտի . վէ պու
 Լօրէզ Ռուիս քէչի չօպանը՝ Պօրալվա աաընտա պիր
 չօպան գըզա վուրուլմուշ ուտու : Պու Պօրալվա տէ-
 տի յիմիղ չօպան գըզ՝ դայէթ գէնկին պիր չօպանըն գը-
 գը ըտը . պու չօպանըն տա չօգ սիւրիւլէրի վար ըտը :
 Շիմտի պու գէնկին չօպան՝ քի չօգ սիւրիւլէրի վար
 ըտը . . .

Տօն Քիշեօղ մէնգը պէսիսինն արասընը քէսիպ տէ-
 տի . պէօյլէ կիտէրսէ , վէ հէր լուղէթի իրիշէր քէ-
 րէ սէօյլէր սէն՝ մէնգըպէյի իքի կիւնտէն պիթիրէ-
 մէզ սին . ատամճըլայըն նաբլ էթ . եախօտ էօյլէ մէն-
 գըպէլէր նագլ էթմէյէ հիշ գարըշմա :

Սանխօ տէտի . պիղիմ մէմլէքէթտէ մէնգըպէյի
 պէօյլէ նագլ էտէրլէր . պէնտէ պաշգա թիւրլիւ նագլ
 էտէմէմ . իսթէր մի սին էֆէնտիմ քի էսկի քէօյէ եէ-
 նի ատէթ իճատ էտէիմ :

Տօն Քիշեօղ տէտի . պաշա կէլէնի չէքմէլի . նա-
 սըլ իսթէր իսէն էօյլէ նագլ էթ . տիյնէմէլի :

Սանխօ տէտի . իմտի պիլմիշ օլտսըն պէնիմ սէվ-
 կիւլիւ էֆէնտիմ . քի նասըլ քի տէտիք՝ պու չօպան
 Պօրալվա չօպան գըզա վուրուլմուշ . քի թօսթօբար-
 լադ վէ խօրեատ թապիէթլի վէ զապլը միւշկիւլ
 պիր գըզ ըտը . պիր բարչա տա էրքէք թապիէթի վար
 ըտը . հաթտա աղաճըզ սագալը տախի վար ըտը : Պու-
 նու քի նագլ էտէյօր ում . ասըլ քէնտիսի կէօղիմիւն
 էօնիւնտէ կիպիտիր : Աիւն կէլտի կիւն կէչտի . կիւ-

նիւն պիտի նստէ շէյթան քի ասլա ուլու մաղ վէ նէ-
 րէյէ օլսա կիրիր, իչէ կիրտի վէ պիր մարաղա բէյ-
 տաս Տէտիպ էվ վէլքի մուհասպէթ ատավէթէ վէ խու-
 սու մէթէ թէպտիլ օլտու: Պուսուսն սէպէպի՝ պսզը
 մուֆասսալլարըն սէօյլէտիյինէ կէօրէ՝ օ՛ օլտու քի,
 Վօրալվա քէնտի աշըզընա գըսգանձլըղա սէպէպ վէ-
 րիր իտի. լազին պու շագա լաֆ տա օլտապիլիր. ան-
 նար սըն: Պուսուսն եիւզէրինէ չօպան օ՛ տէրէճէ պու-
 նա ատավէթ էթտի քի՝ պիր տախի տէյիլ եիւզիւնիւ
 կէօրմէք, իլլա ատընը տախի իշիթմէք իսթէմէյիպ
 էօյլէ պիր ուզագ տիյարէ կիթտի քի պիր տախի էօմ-
 րիւնտէ օ՛ գըզըն ատը գուլաղընա էրիչմէզ իտի: Ան-
 ճագ Վօրալվա Լօրէզ Ուուխսին քէնտիինն օնա օ-
 լան աշգ աթէշի տահա զիյատէ թուլթուշտու . . .

Տօն Քիշեօզ սէօզիւն արասընա կիրիպ տէտի.
 պագընտը գարը հալինէ. քէնտիլէրինի սէվէնլէրտէն
 եիւզ չէվիրիրլէր. վէ եիւզ չէվիրէնլէրի սէվէրլէր.
 Աագլ էտ:

Սանխօ տէտի. չօպան քէշիլէրի էօնիւնէ գաթըպ
 Լչագրէմատուրա օվալարընտան Վօրդիկէզ մէմալիքինէ
 կիթմէյէ իւզ թուլթու: Վօրալվանըն տույկուսու
 քէսկին օլուպ պուստան սէզիք ալտը. անխտէ քէն-
 տիտի տախի պուսուսն արգասընտան եօրիւյէրէք եօլա
 չըգտը. պիր էլինտէ այագ գապլարը. օ պիր էլինտէ
 տէյնէք. վէ պոյնուստան աշաղըտա պիր քիւչիւք թօր-
 պաասմըչ. տէրլէր քի թօրպանըն իշինտէ պիր այնա գը-
 ըըզը վէ պիր թարագ եարըսը վէ իւզիւնիւ պօյմագ ի-
 շին պիր գուլթու պօյա, վէ քէնտինէ սիւս վէրմէք վէ
 կիւզէլ կէօրիւնմէք իշիւն պուսլար կիպի շէյթէր վարը-
 մըչ. լաքին նէ օլուրսա օլտուն. պէնիմ վաղիֆէմտէն
 խարիճտիր: Սօն սօնուստա, Լօրէզ Ուուխս քէնտիինն
 քէշի սիւրիւսիւ իլէ Աուատիանա չայըն գըյըսընա կէլ-

տի, քի դայէթ ճօշկուն ազայօր ուտու. վէ անամ վէ պապամ կիպի պէօյիւմիւ շիւտիւ. վէ չօպանըն պուլունտու դու եէրտէ նէ գայըգ վար ըտը՝ նէ տէ գայըղըն ճարըսը, քէնտիների վէ քէչիլէրիների օ պիր գըրըրյա կէչիրէձէք քիմսէ տախի եօղ ուտու: Ալ է շիւնքի Պօրալվանընարգատան կէլմէօինի պիլի յօր ուտու. վէ աննար ըտը քի կէչիպ աղլայարագ վէ տիլ տէօքէրէք քէնտիպիների թաձիգ էտէձէք. թէլաշտան վէ սըգլէթտէն էօլիւմ տէրէձէօինէ տիւշէր կիպի օլտու: Աիհայէթ տէօրտ թարափընա պագարագ պիր պալըգձը կէօրտիւ. պունուեն պիր գայըղը վար ըտը. լաքին էօլլէ ուֆագ քի պիր տէֆասընտա պիր ատամ ըլա պիր քէչի անձագ կէչիրէպիլիր իտի: Հէր նէ իսէ պունուեն ուլա սէօլլէչիպ՝ քէնտիպիների վէ իւշ իւղ քէչիօինի էօթէրի գըրըրյա կէչիրմէյէ գարարլաշտըրտը, շիւն օրատան սալուշմադա աձէլէ էտէր իտի: Պալըգձը կէլտի քէչիների պիրիների ալտը կէչիրտի. կէրի տէօնտիւ կէլտի պիրիների տահա ալտը կիթտի. օնու պըրագըրպ կէլտի իւշիւնձիւսիւնիւ կէօթիւրտիւ:

Պուրատա Սանխա մէնգըպէսիների քէօրպ Տօն Քիշեօդա տէտի. ճանըմ էֆէնտիմ. շու կէչիրտիյի քէչիլէրին սայըսընը ունուլմա. դիրա պիր թանէօի էքսիք գալտըղը կէպի մէնգըպէնին պիթմիշիտիր, օնտան սօնրա սէօլլէյէձէյիմ՝ լագըրտըրը պուլամամ:

Շիմտի. սույուն օ պիր գըրըսը չամուր վէ գայբագ օլտուդունտան՝ պալըգձը հէր պիր սէֆէրինտէ կէձիքմէյէ մէձպուր ուտու ուտա տա՝ իշինէ մուգայէտ օլուպ իւշիւնձիւ քէչիյի պրագտըգտան սօնրա տէօնտիւ պիր քէչի տահա ալտը. պրագտը կէլտի պիրիների տահա կէօթիւրտիւ:

Տօն Քիշեօդ տէտի. պունլարըն պէօլլէ պիրէր պիրէր թաշըտըղընը սայաձաղընա տէսէն ա քի քէչի-

լէրի հէփօնի ալտը կէշիրտի : Պունու պէօյլէ տէվամ
էտէձէք օլուբասն՝ մէնգըպէնին՝ պիթմէսինէ պիր այ
խաւեր :

Սանխօ տէտի . շիմտի պալըգճընըն կէշիրտի յի քե-
շի գաջ դանէ օլտու :

Վիմ պիլիր, տէտի Տօն Վիշեօդ . պէն սայը՛յօր
մուում զանն էտէ յօրսուն :

Սանխօ տէտի . է՛՛ . պէն սանա տէտիմ ա . սէն
սայմատըն . մէնգըպէտէ պուբաճըգտա պիթտի : Պուն-
աան էօթէսինի պուլուպ նազլ էթմէսինին գապիլի
եօգ տուր :

Տօն Վիշեօդ տէտի . օ նէ տէմէք տիր . կէշէն քե-
շիլէրին սայըսընըն պիրէր պիրէր պէլիլէմէք պու գա-
տար էլգէմ պիր մատտէ՞ մի իմիշ քի պիր թանէսինին
սայըսը ունուտուլտուգտա մէնգըպէ օնտա պիթէ յօր :

Սանխօ տէտի . էվվէտ էֆէնտիմ . օլ տադըգէտէ
քի գաջ քէշի կէշմիշ օլտուդունու սանա սօրտում . վէ
սէն պիլմէմ տէտին . մէնգըպէնին պագըոընը պիւ-
թիւն պիւթիւնէ ունութտում . վէ եազըգ օլտու .
գիրա թաթլըսը սօնրատան սեօյլէ յէձէբլէրիմտէ իտի :

Տօն Վիշեօդ տէտի . էօյլէ իսէ մէնգըպէն պիթ-
տի :

Սանխօ տէտի . անամըն կիւնլէրի կիպի :

Տօն Վիշեօդ տէտի . հադիգէթ Սանխօ՛ չօգ աճա-
յիպ պիր մէնգըպէ իմիշ պու . նազլ էթմէսինին ու-
սուլուտա վէ շուրութուտա աճայիպ . պու եօլտա պիր
շէյ օլուր տէյի ալա ֆիրբիմտէն կէշմէգ իտի . լաքին
սէնին կիպի քիմսէնին տէ ազլընտան պունտան պաշ-
գա նէ ումուլուր : Սութլազա շու տիւզիւյէ տէվամ
էթմէքտէ օլան շամաթա դիհնինէ տօգանմըշ օլմալը :

Սանխօ տէտի . գապիլ տիր . անձադ պու մէնգը-
պէ իշիւն փէք էյի պիլիրիմ քի՝ սուտան կէշէն քե-

չիլէրին սայլսը ունուտուլտուղու կիպի մէնգըպէ պիթէր :

Տօն Վիշեօգ տէտի . ներէտէ պիթէր իսէ պիթսօն . պագալըմ պիզիմ ոօղինանդէնին եօրիւմէյէ կէօյնիւ օլտո՞ւ մու : Պունու սէօյլէյիպ հայվանը իբի թարաֆտան պիրտէն մահմուզլատը , վէ հայվանսըչրատը . Սանխօ այագլարընը էօյլէ սըգը պաղլամըչ ըտը քի ատըմ ալմասը միմքինսիզիտի :

Ընծագ , ես կէճէնին սերինինտէն , ես եէտիքլէրի թասամտա կէվչէտիճի պիր շէյպուլունմուչ օլտուղունտան . եսխուտ օնտա հիքմէթ նէվինտէ իճրա օլունան թապիաթըն իճապընտան սըգըլմաղա պաշլատը . վէ պու սըգընտըտան պիր պաշգասը քէնտիտինի գուրթարամազ ըտը . քէնտիտինի իսէ գօրգու օլտէրէճէ սարմըչ ըտը քի աղասընըն եանընտան պիր ատըմ ուղազլանմաղա ճէսարէթ էտէմէզ իտի : Ընծագ տույտուղու սըգլէթտէն գուրթուլմանըն չարէսինէ պագամալը ըտը . հէր պիր տագըգէտէ սըգլէթի արթմագտա ըտը . իշի սըրասընա կէթիրմէք իշին սաղէլինի էյէրին դալթաղընտան չէքիպ րահաթճա գօրճասընը չէօզտիւ . վէ էն կիւճիւ պու տուր զանն էտէր իտի Սանխօ , անծագ օ պիր խըզմէթի տէ իճրա էթմէսինի սէսսիզ ույտուրամատը : Հէր նէ գըտար տիշինի սըգտը , նէֆէսինի թուլթուտ , պունլար ճիւմլէսի նաֆիլէ կիթտի :

Պու սես՝ օլ անէտէք իշիթտիքլէրի կիւրիւլտիւ վէ իըչըրտը սէսինէ պէնգէմէզ օլտուղունտան Տօն Վիշեօգ տէտի . նէ՞ սէս իտի օ իշիթտիյիմ :

Սանխօ տէտի . պիլմէմ . պուտա եէնի պիր շէյթան իշի օլմասըն , զիրա պէօյլէ վուգուաթլար էքսէրի քիւչիւքտէն պաշլարլար :

Տօն Վիշեօդ պիր շէյ սէօյլէմէտի : Սանխօ պիր տաճա զօրլամաղա մէծպուր օլտու . վէ պու տէֆա քէնտինէ օլ գատար սըզընտը վէրիր եիւքտէն էյիճէ գուրթուլտու : Ալ է պու տէֆա իշի սէստիզ պիթիրտի : Լաքին Տօն Վիշեօդուն զօգու ավմա գուվվէթի սէս ավմասընտան աշաղը գավմազ ըտը . վէ Սանխօնուն իճրասընըն թէաֆֆունու տօղրու տօղրույա օլմուշունու Տօն Վիշեօդա տուլուրտու :

Վաւլալիէր ըարմսգլարըյլա պուրնունու թուլթուպ տէտի Սանխայա . զանն էտէր իմ չօգ զօրգասյօրսուն :

Սանխօ տէտի . գապիլ տիր . լաքին նէտէն օլա քի պունու շիմտիէ տէք աննամայըպ շիմտի ֆէրդ էտէյօրսուն :

Տօն Վիշեօդ տէտի . չիւնքի շիմտիէ տէք պու գըտար չօգ զօգմայօր ուտուն . վէ շիմտիքի գօգուն տախի ամպէր գօգուսունա պէնզէմէզ :

Սանխօ տէտի . պունա տա տէյէճէյիմ եօգ . լաքին գապաճաթ պէնիմ տէյիլ տիր : Անչին պու սաճաթտա պէնի պէօյլէ պիր եէրտէ ավը զօրսուն :

Տօն Վիշեօդ տէտի . իւշ տէօրտ ատըմ գատար պէնտէն ուզագ կիտ . վէ պունտան պէօյլէ՝ քէնտինի վէ պանա ֆարզ օլան ըայէթի ունուլթմա : Աէօրիյօր ում քիսանա չօգճա եիւզ վէրտի յիմտէն սէն քէնտինի տէ ունուլթմուշ սուն պէնի տէ :

Սանխօ տէտի . մուլթլագա ճաղրէթին օլմազ պիր շէյ էթմիշ իմ զանն էթմէքտէ սին :

Տօն Վիշեօդ տէտի . ճէր նէ իտէ . եօթէ կիտ տէտիմ սանա :

Սանխօ տէտի . ճաճէթ տէյիլ , սէն էֆէնտիմ սին . լաքին պագալըմ քի պունունլա պէրապէր պէնտէն էյի մի սին :

Պիղիմ քաղաքիէր իլէ սիլահատարը կեճէի պո՛ւ
կիպի մուսահիպէթլէ կէշիրտիլէր . վէ նիհայէթի տի-
լիհատար շաֆագ ամտըղընը կէօրտիւքտէ այագ գապը-
նը գալարըրըպ պաղլատը . վէ եալաշճաճըգ պէյ-
կիրին այաղընը չէօղտիւ : շայվան իքի իւշ տէֆա
այագլարընը գալտըրտը , կէօյա սահիհէն չէօղիւլմիւշ
օլտուղունու աննամագ իշիւն կիպի . վէ եկէր օյնա-
մագ էօյրէնմիշ օլայըտը՝ խէլաս պուլմասը իւղէրինէ
սէվինտիյինտէն օյնամանըն վագթը ըտը : Սապահը
պունունն Եօրիւմէյէ խայիշ ու խտէյինի կէօրտիւքտէ
ուղուր սայտը . վէ զանն էթտի քի քէնտի պախըը
հիւլեա էթտիյի տէհշէթլի գուհօւրաթա սալմաղա
պունուն ուլա նիշան վէրիյօր :

Նիհայէթ էյիճէ սապահ օլուպ հէր պիր շէյ ա-
շիքեար կէօրիւնմէյէ պաշլատը . վէ Տօն Վիշեօդ
քէնտինի պիր քէստանիք իշինտէ պուլտու , լաքին
իշիթտիյի կիւրիւլտիւլիւ սէսին նէրէտէն կէլտիյինի
կէօրմէյօր ուտու . վէ սէս հալեա քէտիլմէմիշ խտի :
Պունուն իշիւն ֆիքրինէ գօտու քի զայրը պէքլմէ-
յիպ՝ շու սէսին նէրէտէն օլտուղունու կիթսին աղնա-
սըն . վէ հայվանը էյիճէ ույանտըրմագ իշիւն մահ-
մուղու պիր տէֆա պէօյրիւնէ պասըպ՝ իքինճի տէֆա
Սանխօյա վէտա սէլամընը վէրէրէք էվվէլքի թէնպի-
հինի թէքրարլատը . իւշ կիւնպէքլէ տէտի . վէ աղա
շիւպհէ էթմէյէտին՝ քի եկէր իւշ կիւնէ տէք կէլմէզ
խտմ պու վուգուլթըն իւղիւնտէն իմիշ էճէլիմ :
Սանխօնուն Տուլշինեայէ տէյէճէք լագըրտըսընը տա
թէքրարլատը , վէ խըղմէթլէրինին պէտէլի օլան իւճ-
րէթ իշիւն աղա գասալէթ էթմէ տէտի . չիւնքի էվ-
տէն չըգմաղտան էվվէլ վասիէթնամէսինի եազմըշ օ-
լուպ՝ օնուն իշինտէ պունուն եազըշըր իւճրէթինի տէ
վէրմէքլիյի զիքր ու վասիէթ էթմիշիտի : Աաքին՝ տէ-

տի. Եկէր Ալլահըն էմրիյէ շու թէհլիքէլի իշտէն սաղ սէլիմ գուրթուլա պիլիբսէմ, վէ սիհիրպաղլար իշէ կիրմէզէր իտէ, պիլմիշ օլասըն էվլատըմ քի սանա վատ էթտիյիմ ատա՝ սանա էտէճէյիմ իհսանլարըն էն ուֆաղը տըր:

Սանխօ էֆէնտիսինն պու միսիլլի սիլտուզ վէտասընա տայանամայըպ կէօզ եաշընը զապթ էտէմէտի. վէ աղլայարագ եէմին էթտի քի սսլա կէրի տէօնմէյէճէյիմիզի մուհազգագ պիլսէմ տախի պէն սէնտէն ալըլմամ: Պու միսիլլի մէտհէ լայըզ մէրամընտան կէօրիւնիւր իւտիւ քի պայաղը սիլիհտարլարտան տէյիլիմիշ. աղասընըն կէօզէրի տախի տօլուգսուտու. անձագ պու թարաֆտան քէնտիսինէ պիր զայիֆիք կէօստէրմէմէք իշին հայվանը թէփտի սէսին կէլտիյի թարաֆա տօղրու գօշտուրտու: Սանխօ տախի եօրիւյէրէք արգասընտան կիթտի. քէնտի սատըգ եօլտաշը օլան մէրքէպին եուլարընտան թութուպ ետտէյինտէ կէօթիւրիւր իւտիւ:

Քէստանէլիքէրին իշինտէն պիր ազ վագըթ իլէրիլէտիքտէ՝ գայալըգ արասընտա պիր շայըրա կէլտիլէր. վէ պու գայալարըն իւզէրինտէ քրմագ շաղլայըպ կէլիւր իտի. քի պունուն սէսինի էվվէլ իշիթմիշէր իտի: Այայալըղըն էթէյինտէ ֆագքրանէ եաբըլմըշ պիր գաշ գուլիպէ կէօրտիլէր քի պաղէպան գուլիպէլէրինէ պէնզէր իտի, վէ օլ գատար գօրգուուզլարը սէս օնլարտան կէլիւր. վէ հալէա քէսիլմէմիշ իտի: Այլէ ազիմ ձկիւրիւլտիւ օլ գատար տա եագըն կէլմէսինտէն պէյկիր իւրքտիւ. անձագ քավալիէր էլիյլէ օգշայարազ վէ զայրէթ վէրէրէք եավաշ եավաշ իլէրիլէտի, տէրունինտէն քէնտիսինի Տուլլինեասընա հավալէ էտէր. վէ պու գօրգուլու իշտէ օնուն իմտատընը իլթիճա էտէր. պաղի տախի

Ալլա՛հա եալվարըր քի քենտիսինի ունութմասըն :
 Անճագ Սանխո աղասընըն եանընտան այրըլմազ .
 վե արատա պիր հայվանըն այագլարը արասընտան ի-
 լերիլե տողրու պագար քի աճապա շու գորգտուղու
 սես ներէտէն կելտիլինի կէօրէ պիլի՛ր մի : Գայալա-
 րըն պիրի իլերի տողրու պիր տէնիզ պուրնու կիպի ու-
 զանմըլ՝ արգասընտա օլան կէօրիւնմէզ իտի : Անիզ
 աաըմ տա՛հա իլերիլեյիպ օլ պուրունու տօլաշտըգ-
 լարընտա օլ գատար վագըլթտան պերի քենտիլերինե
 գօրգու վե վէսվէսե վե թէլաշ վերէն կիւրիւլտիւ-
 նիւն ներէտէն օլտուղունու ափ աշըգ վե աշիքեար
 կէօրտիւլեր : Ալթը ատէտ գասարճը թօգմաղը ըմըլ ,
 քի սու չէվիրիր . վե իլք կիւնտէն պերի հարէքէթ-
 տե իմիշլեր :

Պունու կէօրիւնճէ Տօն Վիշեօգուն նուտրու
 թութուլտու . վե ազ գալտը աթընտան տիւշէճէք
 իտի : Սանխօ պագըպ կէօրտիւ քի պաշընը ասմըլ . վե
 ութանտըղընտան գալպի գըրըգ հիլեթինտե իտի :
 Տօն Վիշեօգ տախի Սանխօյա պագար կէօրիւր քի իքի
 կէօղլէրինի տիքմիշ , կիւլէճէյի կելիպ քենտինի կիւճ-
 պելա զապթ էթմէքտե օլան քիմսէ հիլեթինտե իտի :
 Վէնտիսի տախի՝ հեր նե գատար քեյֆի գաճմըլ ըտը
 իսէ՝ կիւլմէսինի զապթ էտէմէյիպ գահգահայա քիւ-
 շատ վերտի . վե Սանխօ պունուն պաշլանկըճը աղա-
 սընտան օլնուղունու զայէթ խօշնութուրդ ուլա կէօ-
 րիւպ՝ քենտիսի տախի սերպէստ էօյլէ պիր կիւլմէյե
 պաշլատը քի՝ չաթլամամագ իշիւն իքի էլիյլէ գապուր-
 կալարընը թութար ըտը : Տէօրտ տէֆա կիւլմէսինի
 քէստի . տէօրտ տէֆա տա եէնիտէն պաշլատը . ան-
 ճագ Տօն Վիշեօգուն սապրը օնտա տիւքէնտի , քի
 սանխօ եիւղիւնէ պագարագ պիր աղըրլըգ սըֆաթըյ-
 լա օնուն սէօյլէտիյի շու սէօհպէթի օնա թէքրար-

լայրայ տէտի. պիլէսին տօստում Սանխօ. քի լանէթ տէմիր տէհրին եհրինէ տիւնեայէ ալթուն տէհրի կէթիրմէք իչիւն ֆէլէք պէնի պու ասիրտէ տիւնեայէ կէթիրմիչ տիր: Ալէ հէմէն պու սեօզիւն էքսէսինտէն՝ գասարճը թօգմագլարընըն սէսինի իլը տէֆա իչիթտիրբլէրինտէ աղասընըն քէնտինէ սէօլէտիրբլէրինի իլայլէ էտէճէք իտի: Լագին աղասընըն էօլքէսի զալիպ օլտուղունտան՝ սիլիհտարը եիւղիւնէ պէրապէք քէնտինի զէվբլէնմէսինէ թէհամիւլ էթմէյիպ մըզրաղը գալտըրտը. վէ օմուղունա իքի իւչ տէֆա էօլլէ պիր խըզ ըլա էնտիրտի. քի էկէք՝ մաղալլահօ թաալեա, գաֆասընա կէլէ իտի, զավալլը սիլիհտարըն իւճրէթէ վէ մահիէէ իհտիաճը գալմագ ըտը:

Սանխօ՝ լաթիֆէլէրինին քէնտինէ ֆէնա կէթիրտիյինի կէօրիւպ՝ վէ աղասընըն տէֆա վուրմալը օլաճաղընտան գօրգարագ՝ ֆիղան ըլա տէտի: Նէ նարարըն էֆէնտիմ: պէնի էօլտիւրէճէք մի սին: լաթիֆէ օլտուղունու աննամայօր մու սուն:

Տօն Վիչեօդ տէտի. օնուն իչիւն վուրուրում քի պէն լաթիֆէ էթմէյօր ուգան սէն լաթիֆէ էտէյօրսուն: Պայգ շագաճը էֆէնտի. շիմտի պու պօշ չըդտը. լագին կէրչէքտէն պէլալը պիր շէյ օլա ըտը՝ դուղունմաղա վէ օյաշա չըգարմաղա օլան իյիտիթտէ գուսուրում օլնըր մու ուտու: Պէն քավալիէր օլմամ ըլա՝ հէր նէրէտէ պիր սէս չըգար ըսա նէ՞ օլտուղունու աննամալը ըմ. վէ պիլմէլի իմ քի գասարճը թօգմաղընտան մը կէլիր՝ պաշգա եհրտէն մի. իլլա՝ նէ վագըթ քի պու թօգմագ մաքինաօընը կէօրիւլ օլմատըղըմ հալտէ. նասըլ քի պու կիւնէ տէք կէօրմիւլ տէյիլիմ: Պէօլլէ շէյլէրի պիլմէք սանա տիւշէր, քի քէօլիւ տօղմուշ քէօլիւ պէօլիւմիւլ օլման ըլա պունլարա ալըլմըլ օլմալը սըն: անճագ սայ քի

շու ալթը թօգմաղլարըն հէր պիրիսի պիրէր պահա-
տըր տըրլար . վէ պունլարը պիրէր պիրէր գարշըմա
չըգար . իստէր իսէն հէփսինի պիրտէն տէ չըգար . հա-
ծէթ տէյիլ . էկէր ծիւմլէսինին տէ պաշընը ալը գօ-
յուպ վիճուտլէրինի սանա վէրմէզ իսէմ՝ իսթէտիյին
գատար զէվըլէն :

Սանխօ տէտի . էֆէնտիմ , քերէմ էյիլէ . պու գը-
տարը էլ վէրիր . թասգրիր էտէրիմ քի լաթիֆէ էթ-
մէնին եօլունու պիլմէմ . պունա ագլըմ էրմիշ տիր .
Ընճագ՝ պու սաաթտա քի սէն տախի պէնիմ իլէ կիւ-
լիւյօր ուտուն , (Մալահ վէրէ հէր վուգուաթասան
տա պէօյլէ քէտէրսիզ գուրթուլասըն) , կիւլէճէք վէ
գօրգտուղումուղու մասալ էտիպ հիքեայէ կիպի նագլ
էտէճէք շէյ տէյիլ : Հիչ տէյիլ իսէ պէնիմ հապը-
մա . զիրա օնու տա էյի պիլիր իմ քի գօրգու տէ-
տիքլէրի շէյի սէն պիլմէզ սին :

Տօն Վիշուօ տէտի . պու տէֆա պաշըմըզա կէ-
լէն վուգուաթըն էփ էյի զէվըլի պիր շէյ օլտու-
ղունու պէնտէ ինքեար էթմէմ . կիւլէճէք շէյ տիր .
լաքին մէնգըպէ կիպի նագլ էթմէյէ կէլմէզ . զիրա
հէր քէս իշիթտիյինի էյի թարաֆընա աննայամազ վէ
մինասիպէթիյլէ օնտան հիսսէ ալամազ :

Սանխօ տէտի . իթիմաա էյիլէ քի պու մէնգըպէյի
սէնին հուղուրունտա նագլ էթմէզլէր . մըզրաղը լա-
զըմընա կէսրէ գուլլանա պիլիրսին . շու վար քի՝ պա-
զը վազըթ վուրմաղ իչիւն գաֆայը նիշան ալըրսըն .
վէ մըզրաղ օմուզա վուրուր . Վաքին պունտա սէնին
գապահաթըն եօգ . զիրա էկէր գօրգմուշ օլմաստ ըտըմ .
րահաթ տուրուր ուտում : վէ մըզրագ տօղրու գաֆա-
մա կէլիր իտի . Վաքին չօգ վարմազ պու տա կէչէր .
վէ զարպի մէսէլնի տէտիյի կիպի՝ քիշի սէվտիյինի
տէօյէր : Սէ պունտան մատէ՝ պիր իըզմէթքեար ա-

ղասընըն խաթրընա տօգանըր պիր սէօզ եա պիր հա-
րաբէթ էթմէսինտէ մութլագա տայագ եէր: Լագի-
գէթ պիլմէմ քի խըզմէթքեարլարը տէօյտիւքտէն սօն-
րա նէ եարարլար: Լաքին պանա էօյլէ կէլիր քի կէզ-
կինձի քազալիէր հիշ տէյիլ իսէ պիր ատա եա պիր
մէմալիք եա գարատա պիր եէր պաղըլլարլար:

Տօն Վ իշեօդ աէտի. պէնի տիյնէ. իշլէր էն սօ-
նունտա էօյլէ տէօնէ պիլիրլէր քի աէտիյին կիպի պիր
շէյ օլմաօընըն իհթիմալի վար տըր: Լաքին կէշէ-
նի պանա աֆ էյլէ. սէն էյի պիլիրսին քի էօրքէյէ
չըգան ատամ հէր վագըթ քէնտիսինի թութամագ:
Լաքին սանա շունու խապէր վէրէյիմ քի պունտան
սօնրա պէնիմիլէ օլ գատար չօգ սէրպէտ օլմա. Լօյիւն-
մէք օլմասըն՝ քազալիէրլիք իւղէրինէ չօգ քիթապլար
վարտըրլար. վէ հիշ պիրինտէ օգաւմալըլըմ քի պիր
սիլիհատար քէնտի աղասընըն եանընտա օլ գատար սէր-
տէստձէ աղըզ աչսըն: Տօղրուսունու սէօյլէյիմ, ի-
քիմիզտէ տէ գապահաթ վար. սէնտէ՝ քի պանա լա-
յըգընձա րայէթ էթմէզ սին. վէ պէնտէ՝ քի սանա լա-
զըմընտան զիտաէ եիւզ վէրմիշիմ. զիրա էն նիհայէ-
թինտէ կէրչէք Լճատիձինին սիլիհտարը Կանտալին՝
Միւհքէմ Լճանըն մութասարըթը օլտու, լաքին օլ
տէրէձէ աղըլը մէք իտի քի, հիքեայէսինի եազան միւ-
էլիֆօ՛ու զուն վէմուհագգագ հիքեայէսինտէ եալընըզ
պիր տէֆա պունուէն իամինի վէրմիշ աիր: Կանա սէօյ-
լէտիքլէրիմտէն աննայա պիլիրսին Սանխօ. քի աղս
ըլտ ուշագ պիր պիրինտէն Փարգըլը օլմալը: Կինէ սէօյ-
լէրիմ վէրէձա էտէր իմ. շիմտէն սօնրա եօլուլլա
տազրանալըմ. իքիմիզտէ պերպիրիմիզի կիւձէնտիրմէյէ-
լիմ: Օիրա հէր նասըլ օլտա եիւքիւն աղըրը սանա
պինէր վէ տայաք եէմէք սէնին րայընա տիւշէր նա-
սըլ քի տէրլէր. աղա էթտի գազա տըր. խըզմէթ-

քեար էթտի տայագ վար։ Սանա վաս էթտի յիմ իւճ-
րէթլէրին վագթը վար։ վէ պու օլմագաս տախի՝ մա-
հիէն իշլէր։ նասըլ քի էվվէլ սանա տէմիշ իմ։

Սանխօ տէտի։ պու տէտիքլէրին ձիւմլէտի չօգ է-
յի տիր էֆէնտիմ։ վէ սիգաէն միւթէշէքքիւր իւմ։ ան-
ճագ՝ իւճրէթ վագթը հիշ կէլմէյէճէք օլուրսա, վէ
եալընըզ մահիէմ իլէ գալաճագ օլուրսամ, իհսան
էյլէ պանա աննատքի կէզկինձի քավալիէրլէրին սիլիհ-
տարլարը նէ՞ գազանըրլար ըտը։ վէ բազարլըզլարը
այլը՞գ իւթիւնէ մի իտի՝ կիւնտէլիք իւթիւնէ մի։

Տան Վիշեօգ տէտի։ զանն էթմէմ քի պու կիպի
սիլիհտարլար պէօյլէ բազարլըզ ըլա քավալիէրլէրէ
գաբուլանսընլար։ տայմա օնլարա պախշիշ վէ իհսան
վէրիլէր իտի։ վէ պէն քէնտի վասիէթնամէմտէ պաշ-
գա կէօնէ թէրթիպ էթմիշ իսէմ սէպէպի օտուր քի
նէ օլաճաղընը պիլմէմ։ պէլքի սէն տէ պու քէօթիւ-
վագթտա պէնիմ քավալիէր օլաուղուսու իսպաթ էթ-
մէյէ կիւճլիւք չէքէրսին։ վէ պանա կիւճ կէլիւր քի
պէօյլէ թիւրահամ պիր շէյ իշին ախրէթտէ ճանըմ
աղապ չէքսին։ Պիղ քի պախտ էքէսինէ կէզէր իզ,
պիղիմ պու կիպի հայլըճա գուսուրլարըմըզ օլուր՝
զիրա՝ զավալլը՝ տօստում։ պու եիւզաէն պիղիմ քիս-
պիմիզ կիպի մուսաթարալը հիշ պիր սէնտաթ եօգ տուր։

Սանխօ տէտի։ պունա շիւպհէմ եօգ։ իլլա՝ էկէր
սապր էթմէք տէ պու զէնահամթա լազըմլը պիր շէյ
իսէ։ զիրա ուֆագ պիր լաթիֆէ տախի՝ Սանշ այալէ-
թինտէքի քավալիէրին էն մէշուրունու զըվանատան չը-
գարապիլիյօր։ Վաքին շու գատարընա էմին օլասընքի՝
հարէքէթլէրինտէ կիւլէճէք պիր շէյ օլուրսա՝ եալընըզ-
լըղըմտա տօյա՝ տօյա կիւլէրիմ։ անճագ հուզուրունա կէլ-
տիքտէ բայէթտէ գուսուր էթմէմ, վէ ասլա աղզըմը աշ-
մամ սահիհ աղամ վէ էֆէնտիմ սին կիպի տավրանըր ըմ։

Վազալիեր տետի . իշտե ճիհանտա ուզուն վա-
 գըթ վի րահաթ եաշամանըն եօլու պու տուր . դերե
 քիշի անասընտան վե պապասընտան սօնրա աղալարը-
 նա՝ քենտի անասընա վե պապասընա էտեր կիպի րա-
 յեթ էթմէլի :

ՊԼՊ . 16 .

Մամպրենին պաշլեղընըն սիլահալարընըն զապմը :

Պունլար պու սէօհպէթտէ իքեն քիւշիւք պիր՝
 եաղմուրա թութուլուպ՝ Սանխօ հըթղ օլմագ իշիւն
 թօգմագ տէ յիրմէնինէ կիրմէք իսթէտի . լաքին Տօն
 Վիշեօգ պունուն տէ յիրմէն օլտօւղունու տույտուգ-
 տան պերի եօլէ պիր զըտլըգ փէյտահ էթտի քի աս-
 լա օրայա կիրմէյէ րազի օլմատը : Անծագ սաղ թարա-
 ֆա տօղրու եօլա չըգտը . վէ պիր աղ իլերի կիթտիք-
 տէ ուզագտան պիր աթլը կէօրտիւ . քի պաշընտա՝ ու-
 զագտան աթունա պենդէր րարլագ պիր շէյ վարըտը :
 Պունու կէօրիւնճէ Սանխօյա տէօնիւպ տէտի . Սանխօ
 տօստում . պիլի՛ր մի սին քի զարպի մէսէլլէր կիպի տօղ-
 րու սէօզ օլմագ : Պունլարըն ճիւմլէսի թէճրիւպէտէն
 էօյրէնիլմէմէպտատըրլար . ալէլիսուսուս շու սէօզ քի
 տերլէր շէյթան հէր վագըթ ֆագըրըն գարուսունտա
 օլմագ : Պունու օնու իշիւն տէր իմ քի պու կէճէ օլա-
 նէթ տէ յիրմէնին սէսինտէն ալտանտըգ վէ արատըղը-
 մըգ վուգուաթ պօշա չըգտը ըսատա շիմաիլպիր պաշգասը
 գարըմըղա կէլտի . քի պունտա եանլըշլըգ օլմագ .
 վէ պու տէֆա պէօյիւք շէրէֆ գազանաճաղըղ : Պու
 Փըրսանտը էլտէն չըգարըրսամ գապահաթ պէնիմ օ-

լուր . նէ թանըմադ սէս վար քի հաղլըլ թահմին է-
տէրիմ . նէ տէ գարանլըդտա է յի ֆարդ էտէմէտիմ տէ-
յէրէր քէնտիմի սըյըրայլմ : Գըսա էտէյիմ Սանխո .
կէօրիւնիւ շէ պագընճա՛ շու կէլէն առամտա տըր
Մամարէնին ալեա պաշլըղը : Տօղրու պիղէ կէլի՛օր .
վէ սէն տէ էթտիյիմ եկմինի պիլի՛ր սին :

Իշֆէնտիմ . տէտի Սանխո . քէրէմ էյլէ . սագըն .
սէյլէտիբլէրինի վէ իլլա էտէճէյինի էյիճէ տիւշիւն .
օլմայա քի պու տէֆա տախի գասարճը թօզմաղլարը-
նըն պի՛ր պաշգա շէշտի օլսուն . քի պու տէֆա ագ-
լըմըղըն վէ պէլքի տէ գասարկալարըմըղըն իւղէ-
րինէ էնսին :

Տօն Վիշեօդ տէտի . սէնի տէ շէյթան ալսըն
գասարճըլարընը աա . պու տէտիբլէրինին պաշլըղըլա
նէ՞ մինասիպէթի վար :

Պիլմէմ . տէտի Սանխո . լարին իթիմատ էյլէ է-
կէր էվվէլքի սերպէսթլիյիմ օլա ըտը ոաճօնլարըլա
սանա գօլայ աննատա պիլի՛ր իմ քի ալտանման փէք
իհտիմալ տըր :

Տօն Վիշեօդ տէտի . ուղուրսուզ էմնիէթսիզ առամ .
քի հէր շէյէ վէսվէսէ էտէր սին . նանըլ ալտանմըշ
օլա պիլի՛րիմ : շու կէլէն աթլըյը կէօ՛րմէյօր մու սուն
քի՛գըր աթա պինմիշ վէ պաշընա ալթուն պաշլըղ
գօմուշ պիղէ տօղրու կէլիյօր :

Աիլիհասար տէտի . պէրիմ կէօրտիւյիմ շու գը-
տար տըր քի պօղ էշէյէ պինմիշ վէ պաշընա լարլագ
պի՛ր շէյ կէյմիշ պիրիսի կէլիյօր :

Տօն Վիշեօդ կէտի . հա . իշտէ օրարլագ կէօր-
տիւյիւն շէյ՝ Մամարէնին պաշլըղը տըր : Աէն պի՛ր
աղ էթէ կիթ վէ պէտի հալընըղ պրագ . պօշ սէօզ-
լէր իլէ վագըթ կէշիբէճէյինէ կէօրէճէքսին քի պի՛ր
տարիբէնին իշինտէ պու իշի պաշա չըգարըր՝ վէ պու

Պիյոզը յմէթ պաշլըզա սահայ օլուր ում. քի շօգ վա-
 Կըթտան պէրի արգուսունտա ըտըմ:

Սանխօ տէտի. պիր եանա տուրմագ՝ պէնիմ իշիւն
 պիր շէյ տէմէք տէյիլ տիր. Ալլահ Վէրէ քի թօգ-
 մաղըն պիր եէնի շէշխտի տէ պու օլմայա ըտը:

Տօն Վիշեօգ աղիմ թէհաՎվիւր իլէ տէտի. թօգ-
 մագ վէ գասարձը լագըրտըսը պիր տախի իշիթմէյէ-
 ճէ իմ եօխսա, եկէր պու լաֆլար ըլան կինէ պաշը-
 մը աղըրտաճաղ ըսան՝ սէնին թէնինին իշինտէքի ճա-
 նընը էջլէ թօգմագլար ըմ քի պիր տախի խաթըրն-
 տան չըգմաղ: Ալէ պու արալըգ պիրտէ եէմին էթտի:

Սանխօ եէմին իլէ էթտիյի վառըն իճրասընտան
 գօրգմաղ ըլա սէսինի քէստի. զիրա եէմինինտէ տու-
 րուր առամ ըտը:

Ը իմտի պու պաշլըգ տէտիյի վէ աթ վէ աթլը
 նէ օլտուղունու աննամագ լազըմ: () թարաֆտա իքի
 քէօյ վար ըտը. քէօյիւն պիրի քիւշիւք օլտուղունտան
 օրատա պէրպէր օլմայըպ՝ պէօյիւք քէօյիւն պէրպէրի
 ճէռահլըգտան տա պիլիր, վէ իքի քէօյէ տէ եէթիշիր
 իտի: () կիւն քիւշիւք քէօյտէ պիրիսի խասղէ օլուպ
 պան ալմագ լալըմ կէլմիշ. պիր պաշղասը տա թրաշ
 օլաճաղ ըմըշ. պէրպէր օրայա կիտէր իքէն եաղմուրա
 թութուլուպ՝ պաշընտաքի էսկի շարկասընը էսիրկէմէք
 իշիւն լէյէնի պաշընա ալմըշ. լէյէն տէ պագըր վէ
 եէնի օլմասըյա եարըմ սահաթլըգ եէրտէն ըարըլ-
 թըսը կէօրիւնտիւր իւտիւ: Ալթընտա կիւզէլ պիր պօզ
 էշէյի վար ըտը. նասըլ քի Սանխօ էյի թահմին էթ-
 միշ իտի. Վէ պու ճիւմլէ՝ Տօն Վիշեօգուն կէօգիւնէ՝
 գըր աթա պինմիշ ալթուն պաշլըգլը պիր քալալիէր
 կէօրիւնիւր: Օւրէ հէր նէ կէօրիւր սէ իտի՝ օգու-
 տուղու քիթասլարտան զիհնինէ պուլաշմըշ տիվանէ-
 ճէ շէյլէրին պիրիսինէ ույտուրուր ուտու:

Պու զամվալլը ասամճըղըն եագլաշմասընը կէօր-
տիւքուէ մըղրաղընը ալէսդա թուժուպ վէ պիր թա-
րաֆընտան օ պիր թարաֆընա կէչիրմէք հիւլեասըյլա
տօյու տիկզին իւզէրինէ սալըպ պաղըրըր. ուղուր-
սուզ մախուգ՝ կէօզէտ քէնտինի, շէրան պէնիմ օ-
լան մալըմը վէր պանա շիտի: Պէրպէր պէօյլէ բե-
րի կիպի պիր զամըն պիրտէն պիրէ իւզէրինէ հիւճմ
էթմէսինի կէօրիւպ՝ վէ նէ իչիւն օլտուղունու պիլ-
մէյէրէք՝ մըղրագտան սագընմագ իչիւն հայվանտան
աշաղը աթլատը, վէ անիտէ գաշըպ ճէյրան կիպի
գօշմաղա պաշլատը. նէ մէրքէպէ վէ նէ տէ լէյէնէ
պագմաղա վագթը օլմատը. գուրթուլմաղա պունտան
պաշգա չարէ էօղ ուտու:

Տօն Քիշօգ լէյէնին քէնտինէ գալաղընը կէօր-
տիւ իսէ՝ օնտան պաշգա պիր մաթլուպու օլմատըղըն-
տան կերի տէօնիւպ Սանխօյա տէտի. շու հէրիֆ հայվան
տէյիլ իմիշ. գունտուղ կիպի եափտը, քի թապիաթ-
տան էօյրէնմիշ օլուպ՝ ալճըլարըն էքսէսինէ տիւշ-
տիւյիւնիւ կէօրտիւքտէ սէպէպինի աննայըպ քէնտի-
տի իսթէտիքլէրինի պրագըր վէ սալուշուր: Եւ շու
պաշլըղը:

Սանխօ պունուն պաշլըգտէտիյինի էլէ ալըպ տիգ-
գաթըլա պագտըգտան սօնրա տէտի. ճանըմ հագգը
իչին շու լէյէն ֆէնա տէյիլ. հիչ տէյիլ իսէ պիր
ըւեալ տէյէր: Սօնրա աղասընա վէրտի. օ տախի պա-
շընա կէչիրտի. վէ պաշա կիրէճէք թարաֆընը պու-
լամատըղընտան աշաղը ալըպ հէր թարաֆընա պագ-
տը. վէ պիր շէյ պուլամայընճա տէտի. շու պաշլըգ-
քիմ իչին եաբըլմըշ ըսա պաշը փէք պէօյիւք օլմալը.
լաքին ֆէնաօը շունտա քի եարըսը եօգ:

Սանխօ պունուն պէրպէր լէյէնինի ճէնկճի պաշ-
լըղը զանն էթմէտի իւզէրինէ կիւլիւմսիւր. վէ էկէր

օ կիւնքի եկտիյի տայաղըն աճըսը ունութմուշ օլսա
ըսը՝ գահգահա ըլա կիւլմէնին սըրասը ըսը :

Պիպիմ քաղալիէր սիւալ էթտի . Սանխօ . նէ ի-
շիւն կիւլիւյօր սուն :

Սանխօ տէտի . շու պաշլըղը կէյէն ատամըն պա-
շընըն պէօյիւքիւիւնէ կիւլէրիմ . հալեա նասըլ քի
իքի տամլա սու պիր պիրինէ պէնղէր , պու պաշլըգ
տա այնի պէրպէր լէյէնինէ պէնղէր :

Տօն Վիշեօգ տէտի . պիլիւրսին Փիքրիմտէն նէ կէ-
շէյօր , Պու պաշլըգ մութլագա գըյմէթինի պիլմէզ
պիր ատամ էլինէ կէշմիշ օլմալը . օտա պունուն նէ՝
օլտուղունու պիլմէյէրէք եարըսընը էրիտմիշ : Չիւն-
քի խառ ալթուն օլտուղունու աննամըշ . վչ օ գատա-
րընա քէնտի քեարը իշիւն գանաաթ էտիպ գուսուրուն-
տան տա պունու եափտըրմըշ , քի տէտիյին կիպի
թըպգը պէրպէր լէյէնինէ պէնղէր , Մնճագ նէ օլուր-
սա օլսուն . պէն պունուն գըյմէթինի պիլիւրիմ . նէ
հիյէթէ կիրտիյի վագիֆէմ տէյիլ տիր : Խալլ օճա-
ղը նէրէտէ րասթ կէթիրսէք պէն պունու պիր րապու-
թալը պաշլըգ եափտըրըրմ . վէ իթիգաաըմ օտուր
քի՝ Լեփեատոս փութուն՝ ճէնկճիլէր փութու իշիւն
եափտըղը պաշլըգտան աշաղը գալմայաճագ տըր : Ը իմ-
տիլիք նասըլ ըսա էօյլէ պաշըմա կէյէրիմ . նասըլ
օլսա հիշտէն էյի տիր . Խպարէ թաշ աթան օլուրսա
պաշըմա տօգանմագ :

Եւ վէտ տէտի Սանխօ . լաքին ալէմտէ թաշը սա-
փան ըլա աթմասալար , նասըլ քի շու իքի օրտու գալ-
կասընտա օլտու վէ շէնէ քէմիյինի օ հալէ տիւշիւր-
տիւլէր վէ իլաճընըն թէնէքէսինի գըրտըլար . քի ազ
գալտը օիլաճ պաղըրսագլարըմը պանա տիշարը գուս-
տուրաճագ ըսը :

Տօն Վիշեօգ տէտի . իլաճը եկնիտէն եափմանըն

Թէլ թիպի պէնտէ օլտուղու իշինն օնուն թէլէֆ օլ-
մասընը ածրմամ :

Պէնտէ պի իր իմ տէտի Սանխօ . լաքին բաթլա-
մամը պունու պիր տահա ետիմատան , վէ իլլա շէշ-
նիսինէ պագմատան է յի սայար ըմ . սահիհ տէր իմ քի
օնա միւհթած օլաճագ սըրալարա պէն կիրիշմէմ . Թա-
պիաթըն պանա վէրտի յի ձէմի էզալարըմը գուլլանըր
ըմ եարալանմամագ իշին , վէ պաշգասընը տա եա-
րալամմաղա տերունի տիլտէն սէօզ վէրիր իմ : Տէֆա
սալընճագ սալլանմա հաղղընա տէյէճէյիմ եօզ . զի-
րա պէօյլէ գուհուրաթլար էվվէլտէն պիլինմէզլէր :
Սէ պիր տահա էօյլէ պիր գազայա օղրայաճագ օլուր
սամ պաշգա պիր շէյ էթմէմ , իլլա օմուղլարըմը սը-
գար ըմ . նէֆէսիմի թու թար ըմ , կէօղիւմիւ եիւմա-
ըմ . վէ պագըսընը պախտ ըլա շարշաւա պրագըր ըմ :

Տօն Վ. իշեօզ տէտի . Սանխօ , սէն քրիստոնեայ տէ-
յիլ սին . շիւնքի սանա օլան զուլմլարը ունու թմայօր
սուն : Պիլմիշ օլասըն քի պէօյլէ թիւրահաթ շէյլէր
իլէ էյլէնմէք իյիտատամ իշի տէյիլ տիր : Պու լա-
թիֆէյի տայմա աճընարագ զիբր էտէյօր սան հանկը
այաղըն թօփալլանտը . գապուրկալարըն հանկը քէմի-
յի գըրըլտը . պաշընըն նէրէսի եարըլտը . զիրա էն
նիհայէթի օ պիր էյլէնճէ իշին իտի . վէ էկեր պէն
էօյլէ օլտուղունու պիլմէգսէ իտիմ Նշլէնիյի գափըպ
գաշըրանլարտան բուլարտան ալտըղը ինթիգամտան
պէթէր ինթիգամ ալըր ըտըմ օնլարտան : Սէ պունու
սէօյլէտիյիւտէ պիր ահ շէքէրէք տէտի . պու Նշլէնի
պու ասիրտէ տիւնեայա կէլմիշ օլա ըտը՝ եախուա
Տուլլինեա օնուն վագթընտա օլա ըտը , կիւզէլիք
թարաֆընտան օ գատար շէրէֆ գազանմագ ըտը :

Սանխօ տէտի . շիւնքի ինթիգամ ալընմայաճագ .
հայտէ լաթիֆէ վէ էյլէնճէ օլմուշ օլտուն . պէն օ-

նուն նէ օլտուրունու է յի պիլիբիմ . վէ նէ գատար
 վազըմ քի պէլ քէմի յիմ վար^օտըր՝ օնու ունու տամամ :
 Անճագ պունու պաշգա վազթա սրագալըմ . պագա-
 լըմ շու ոէնին կէօզիւնէ գըր պէկիր կէօրիւնէն վէ
 պէնիմ պօզ հշէք զանն էթտի յիմ հայվա՛րընէ՛ եա-
 բաճազ ըզ . քի օ՛ կէզկինճի շէ յթանը իւոտիւնտէն
 աշաղը տիւշիւրտիւն : Վաշմտօրնա պագարտամ կէրի
 տէօնէճէք կիպի կէօրիւնմէզ . վէ պրագտըզը հայվան
 տա ֆէնա տէ յիլ :

Տօն Վիշեօզ տէտի . պէնիմ եէնտի յիմ ատամլար-
 տար քէլէփիր ալմագ ատէթիմ տէ յիլ տիր . վէ պիր
 քա վալիէրին տէ քէնտի ալթընտաքի հայվան թէլէֆ
 օլմայընճա խասմինի եայա պրագմագ շուրութու եօզ
 տուր . անճագ քէնտի աթը էօլիւրսէ՛ ճէնկ քէլէփիրի
 մագամընտա քէնտի եէնտի յի խասմինին աթընը ա-
 լա պիլիբի : Ե իմտի օ աթը , եախուտ նասըլ քի սէն
 տէր սին՝ օ՛ մէրքէպի պրագ . պիզ պուրտան կիթտի յի-
 միզ կիպի օնուն սահայը կէլիբ օնու ալըր :

Մանսօ տէտի . իսթէր իտիմ քի օ հայվանը պէն
 պէրապէր ալայըմ : եախուտ հիշ տէ յիլ իսէ՛ պէնիմ
 հայվանը քի պունուն գատար է յի տէ յիլ տիր , պու-
 նուն եէրինէ պրագայըմ : Միզին քա վալիէրլիք գա-
 նունլաքը եկէր էշէ յի էշէ յիլէ տէ յիշտիրմէ յէ տէ
 ճէվագ վէրմէզլէր իսէ՛ վալլահի շօզ սըգը տըր-
 լար : Հիշ տէ յիլ իսէ շունու աննամագ իսթէր ի-
 տիմ քի բալանը բալանըլա տէ յիշտիրմէ յէ բուխսատ
 վաթ մը :

Պունու պիր է յի պիլմէ յօրում տէտի Տօն Վիշ-
 եօզ . վէ պու շիւպհէ արասընտա շունու տէ յէ պի-
 լիբիմ քի՛ եկէր մութլագա իզթիզասը վար ըսա՛
 պունու տէ յիշտիրէ պիլէճէք սին :

Սանխօ տէտի . պէն քենտիմ արգամա ալաճաղըմ կիպի իգթիզասը վար :

Վէ աղասընըն բուխսամըլա էշէյին թագըմընը տէյիշտիրտի . պերպերին էշէյիննիքիլէրի քենտի էշէյինէ ույտուրտու . վէ կեօզիւնէ շօգ կիւզէլ կեօրիւնտիւ :

Պուենլարը պէօյլէ էթտիրտէն սօնսա օթուրուպ պերապերլէրինտէ օլան եեմէքտէն գարընլարընը տօյուրտուլար . գասարխսանէ տէյիրմէննինն սույունստան իշտիլէր . լաքին Տօն Վիշեօգ օ տէյիրմէնէ կիւճէնմիշ օլտուզու իշիւն իւզիւնիւ շէվիրիպ օ թարաֆա պագմատը պիլէ : Աշէմէքտէն սօնրա հայվանլարա պինտիլէր . վէ հանկը թարաֆա կիտէճէքլէրինէ գարար վէրմէյիպ՝ էվվէլ զաման քավալիէրլէրի տտէթի միւճիւպինճէ հայվանըն քէֆինէ պըրագաըլար : էօնտէն ոօզինանդէ կիտէր . վէ օնուեն արգասընտան տա՝ սասաըգ տոստու կիպի մէքքէպ կիտէր իտի : Պէօյլէ կիտէրէք քենտիլէրինի ճատտէ եօլուեն իւզէրինտէ պուլտուլար . վէ հալեա կիտէճէք եէրլէրի գարարսըզ ըտը :

Պէօյլէ աղըր աղըր կիթմէտէ Սանխօ աղասընա տէտի . էֆէնտիմ՝ իզին վէրի՛ր մի սին քի սենին իլէ պիրազ լաֆ էտէլիմ : Պանա եասագ էտէլիտէն պերի իւշ պէշ բարչա էյի լաֆլարըմ գարնըմտա գալմըչ միտէմտէ շիւրիւյօր . պուենլարըն պիրիսիտէ շիմտի թիլիմին ուճունտա տըր . Ալլահ վէրէ տէ պուենուենտա պէլասընը շէքմէյէ իտիմ :

Սէօյլէ Սանխօ , տէտի Տօն Վիշեօգ . լաքին դըսա օլտուեն : Աւզուեն լաֆլար յայմա օսանճ կէթիլիլի :

— Սանա տէյէճէյիմ շու տուր էֆէնտիմ . քի պիզիմ կէշիրտիյիմիզ էօմիւր եիւզէրինէ էյիճէ միւլհազա էտէրէք շունու պուլույօր ում քի՛ օրմանլարաարասընտա վէ իշլէք պէօյիւք ճատտէլէրտէ՛ վուգուլաթ

րամագ փէք քեարլը պիր շէյ տէյիլ տիր . օրալարտա
 էօյլէ էլ վուրուպ պաշա չըգարաճագ թէհլիքէլի իշ-
 լէր իշիտիլմիշ տէյիլ տիրլէր . վէ սէնին ճէմի գուր-
 տուղուն զէմինլէր վէ իճրա էթտիյին իյիտիլքէլէր
 սանա նէ շէրէֆ վէ նէ տէ ագճէ գաղանտըրա պիլիբ-
 լէր : () նուն իշիւն , կինէ սէն պիլիբ սին ամմա , պա-
 նա էօյլէ կէլիբ քի ես պիր իմլէրաթօր ես պիր պէօ-
 յիւք վէ գուտրէթլի պէյ եանընա գարուլանալըմ .
 Եօյլէսինի պուլալըմ քի սընըրտաշլ սըըլա ճէնկտէ
 օլա . օնտա սէնին գուվլէթինի վէ հիւնէրինի թէք-
 միլէն իպրագ էտէպէլիբ սին : Օյրա պիր ազ վագթ
 կէշտիքտէն սօնրա իքիմիզէ տէ մէգատիրիմիզէ կէօրէ
 էճիր օլուր . աննատըն մը : Աէ էթտիլէրինի եազըմ
 պիզիմ էվլատլարըմըգա վէ թօրունլարըմըգա թարիֆ
 էտէճէք ատամլար էքսիք օլմագ : Աէն քէնտի էթտիք-
 լէրիմ իշին տէմէմ . պունլար հէփսի պիր աբըն ըլա
 էօլշիւլմէզ . վէ հէրնէ գատար կէզկինճի սիլիհտար-
 լարըն հիքիայէսի տէ եազըլմագ ատէթ օլուպ պէնիմ
 իշին տաիի պիր բարշա շէյ եազըլըրսա տա՝ սայլան-
 կօզ քէնտի գապուղունտան տիշարը չըգամալը տէ-
 յիլ տիր :

Տէտիյին Ֆէնա տէյիլ տէտի Տօն Վիշեօզ . ան-
 ճագ օնտան էվլէլ վուգուլաթ արգասընտան տիւն-
 եայը տօլաշմալը կէօյա պիր թէճրիւպէ իշիւն . շէօյ-
 լէ քի կէզկինճի քավալիէրլէրին շան ու շէօհրէթի
 հէր սէմթտէ սէօյլէնսին . վէ պիր գուտրէթլի պէյ
 եանընա կիտէճէք օլուրսա ատը իշիտիլմիշ օլտուն . վէ
 օրայա կիթտիյի կիպի չօճուգլար արգասընա տիւշիւպ
 պաղըրըշլար վէ տէսինլէր . իշտէ Խուրշիտ եախուտ
 Եըլան քավալիէրի , եախուտ քէնտի էթտիյի պինա-
 զիր Ֆիւթաւհամլարընտան նէ ատ գաղանմըշ ըսա :
 Պու օ՝ ատամ տըր քի՝ կիւլէշտէ զապթ օլունմագ

Արօքամագրունա պահատուրու եկեալի, վէ սօգուղ եիւզ
 երլտան պէրի սիհրիլէ պաղլանմըշ աճեմ Մամիէլու-
 նուն պիւլիսիւնիւ չէօզտիւ: վէ չօճուգլարըն վէ ճե-
 մի խալգըն աղղընտա քաւալիէրին իյիտիբլէրի նազլ
 օլունարագ՝ փատիշահ իշիթտիյիստէ սարայընըն բէն-
 ծիրէսինէ չըդար: վէ եէնի կէլին իյիտի սիլահլարըն-
 տան եախուտ գալգանընըն իւսթիւնտէքի նիշանտան
 թանըյըպ անիտէ սարայընըն քաւալիէրլէրինէ էմր
 էտէր քի կիթսինլէր քաւալիէրլէրին սէրֆիրազը եե-
 նի կէլէն քաւալիէրի կէթիրսինլէր: Օլ վագըթ հէր
 բէս աճէլէթէտ եանընա կէլիպ օնուն էմրինէ մունս
 թազըր օլուրլար: վէ փատիշահ տախի բէնտի թախ-
 տընտան պիր գաչ այագ աշաղը էնիպ օնուն իսթիգ-
 պալինէ կէլիր, գուճագլար օ քաւալիէրի: աննընտան
 էօրէր: վէ էլինտէն թութուպ սուլթանընըն օտա-
 սընա կէօթիրբիւր: վէ տիւնեա կիւզէլի պէօյիւք գը-
 զը օնտա պուլունուր: Պու ճիւմլէտէն գաթի նազար
 մուլթագա օլաճաղը շու տուր քի՝ փատիշահըն գըզը
 ըլա քաւալիէր պիրպիրինի կէօրտիւբլէրի անտէ՝ իբիսի
 տէ պիրպիրինէ հիւրիւ մէլէք կիպի կէօրիւնիւպ հէյ-
 րան օլաճագլար: վէ նի՛շին վէ նի՛ճէ օլտուղունու
 պիլմէյէրէք էն դաֆիլ իբիսիննիստէ աշգ աթէշի թու-
 թուշաճագ: վէ ֆիրբիլէրինի պիր պիրլէրինէ նասըլ
 աշտճագլարընըն միւլհագասըյլա իֆրատ պիհուղուր օ-
 լաճագլար: Պատէհու, սէնտէ գօլայ ինանա պիլիրսին
 քի քաւալիէրի սարայըն էն միւզէյէն պիր տաիրէ-
 սինէ կէօթիրբիւրլէր: վէ սարայըն էն ալէա տէօշէ-
 մէլէրիյլէ օ տաիրէ տէօշէնմիշ օլուր: Միլահլարընը
 չըգարթաբգտան սօնրա արգասընա սըրմա իշլէիշ պիր
 ալ գարուտ կիյտիրբիւրլէր: վէ սիլահլան նէ եագը-
 շըղը վար ըտը ըսա՝ սարայլը քիսվէթիյլէ տահա՛ ա-
 լէա պիր կէօստէրիշ քէսպ էտէր: Ըգշամ օլտուգտա

փատիշահ ըլա վէ օնուն ֆատիլեասըլլա թամամ է-
տէր. վէ կէօզիւնիւ փատիշահըն գըզընտան այըրմազ.
լաքին էօյլէ պիր ուսուլ իլէ քի քիմսէ ֆարգ էտէ-
մէզ. գըզ տախի քիմսէյէ սէզիք վէրմէյէրէք կէօզ
այլթընտան օնա պագար. զիրա էօյլէ թէրպիլէլի տիր
քի՝ օնուն կիպի ագըլը նատիր պուլունուր:

Թամամտան սօնրա՝ իքի գահրաման արասընտա պիր
կիւզէլ հանըմ, վէ աճայիւ շէքիլտէ պիր ծիւծէ իշէ-
րի կիրմէլէրինի կէօրիւպ հէր քէս թաճիւպ շէքէճէք,
վէ էսկի զաման ալիմլէրինին թէրթիպի օլուպ պիր
վուգուլթ տախի զուհր էտէճէք. քի օնու պաշա չը-
գարմասը զայլթ միւշկիւլ օլուպ հէր քիմ քի էօթէ-
սինտէն պէրի կէլէճէք օլուքսա տիւնեանըն էն ալէա
քաւալիէրի սայըլաճագ. Անիտէ փատիշահ մերամ է-
տէճէք քի սարայընտա պուլունանլարըն ճիւմլէսի պի-
րէր տէֆա պու խուսուստա իմթիհանա չըգսընլար.
անճագ եիւզ օգատար տահա օլսալար գահմէթլէրի
պօշունա կիտէճէք. եէնի կէլէն քաւալիէր պունու
պաշ էտիպ շէրէֆի զիտտէ արթաճագ տըր: Ալլահ
պիլիր քի պունուն իւզէրինէ փատիշահըն գըզը նէ
գատար սէվինիպ՝ պէօյլէ պիր զաթա աշըգէ օլմասը
իշիւն քէնտինի մութլու սայաճագ տըր: Այիսի շուն-
տա տըր՝ տօսաուլ Անիտա. քի օ փատիշահըն եախուտ
պէյին՝ քէնտի գատար գուտրէթլի պիր սընըրտաշըլ-
լա գավկասը օլսա. շէօյլէ քի օ՝ քաւալիէր պիր գաշ
կիւն սէրայընտա գալտըգտան սօնրա պու գավկատա
օնա խըզմէթ էթմէյէ բուխաթ իստէսէ, վէ փատի-
շահ տախի թէշէքքիւրէն վէ ճան ու կէօնիւլտէն օ
բուխաթ վէրսէ, վէ քաւալիէր տախի՝ օնուն պու
իհսանընտան վէ լութֆունտան խօշնուտիէթինի ան-
նաթմագ իշիւն էլինի էօրսէ: ()՝ կէճէ փատիշահըն
գըզընտան տա՝ քի քէնտի սուլթանը կիպի սայմըլ տըր՝

իզին ալլայ վէտալէշիր օնուն օտասընըն բէնչիրէսի
 էօնիւնէ գօնուլան գաֆէսին արգասընտան: Պու
 բէնչիրէ պաղչէ իւսթիւնէ տիր. վէ օրատա մուհապ-
 պէթլէրինէ վասէթա վէ փատիշահըն գըզընըն սատը-
 գը օլան պիր գատըն վասէթասըլլա օնուն ուլա չօփ
 տէֆա սէօլէշմիշ օլուր: Վըզ քաՎալիէրին կիտէճէ-
 յինի տուտուգտա ահ չէքէր վէ պայլլըր. գատըն
 աճէլէթէն օնուն եիզիւնէ օերմէր իշիւն աղիմ թէ-
 լաշ ըլա սույա սէյիրտիր, շիւնքի սապահ տա եագըն
 տըր. վէ տիւնեա մալինի վէրսէն՝ քէնտի հանըմընըն
 նամուսունա ծիւզի լէքէ գօնմաղա բաղի օլմաղ: Վի-
 հայէթ գըզ ալլըր. վէ գաֆէսին էքսէսինտէն գար
 կիպի պէյապ էլինի տիշարը քաՎալիէրէ ուզատըր քի
 էօրսիւն. օլ տախի պինլէրճէ տէֆա էօրիւպ կէօզ
 եաշլարըլլա ըսլատըր: Պատէհու պիր պիրլէրինաէն
 նաւըլ խապէր ալաճագլարընըն եիւզէինէ սէօլէշիր-
 լէր. վէ փատիշահըն գըզը քաՎալիէրէ բէճա էաէ-
 րէք նէ գատար գապիլիսէ ազ վագըթտան կէրի տէօն-
 մէսինի մաթլուպ էտէր, վէ քաՎալիէր պէօյիւք եէ-
 մինլէր իլէ՝ մաթլուպունուն իճրասընա զայրէթ էտէ-
 ճէյինէ օնու թէմին էտէր. պիր տէֆա տահա էլինի
 էօրէր վէ պու սօն տէֆա վէտալէշմէսինտէ եիւրէյի
 էօլէ պիր գալգար քի էօլմէսինէ ազ պիր շէյ գալլըր:

()նտան այրըլլայ քաՎալիէր քէնտի օտասընա կի-
 տէր հաթաղընըն իւսթիւնէ տիւշէր. անճագ կէօզիւ-
 նիւ եուամասը միմքինսիզ օլուր: Սապահա տագ կէօ-
 զիւնէ ույգու կիրմէյիպ՝ սապահ ըլան էրքէն փատի-
 շահ ըլա վէ սուլթանըլլա վէտալէշիր. օնլարըն գը-
 զընը տախի կէօրիւպ վէտալէշմէք իստէտիյինտէ՝ գըզ
 պիր բարշա միճագսըզ ըմ կէլէմէմ տէյի խապէր
 կէօնտէյիր: ՎաՎալիէր գըզըն միճագսըզլլըր քէնտի
 կիտէճէյի սէպէպինտէն օլմասընը պիլէրէր զայէթ

միւթէէսի օլուայ՝ ազ գալրր քի ֆիքրինտէն կէչէնի
 օրատա աշիքեար սեօյլէմէսին . անճագ վասէթա օլան
 գատըն օրատա հագըր պուլունուպ պու ծիւմլէյի
 ֆէրք էտերէք անիտէ կիտէր՝ հէր պիր շէյի օլտուզու
 կիպի խապէր վէրիբ հանըմընա , քի եանընա կիթտի-
 յինտէ աղլամագտա պուլուր . վէ սէպէպինի սիւալ
 էթտիյինտէ շու ճէվապը ալըր քի գըզ տէր . օնա ազ-
 լէր իմ քի քալալիէրիմ քիմ օլտուզունու , վէ փա-
 տիշահ էվլատը մը տըր տէյի՛լ մի տիր հալեա պիլ-
 մէմ : Ա սսէթա օլան գատըն օնա ճէվապ վէրիպ
 տէր . պու թարաֆտան թէէսիֆ էթմէ . պայազը պիր
 ատամտա օ տերէճէ քիպարլըգ վէ չէլէպիլիբ վէ սեօ-
 զիւնտէ վէ հալ ու հարաքէթինտէ էօյլէ նէզաքէթ
 վէ լէթաֆէթ օլամագ . փատիշահըն գըզը պունու ի-
 շիթտիբտէ թէսէլլի օլուր , վէ փատիշահ վէ սուլգան
 սէզիբ ալմասընյար տէյի քէնտինի տիւզմէյէ վէ եա-
 թագտան չըգմաղա զայրէթ էտիպ պիր գաշ կիւն սօն-
 րա տիշարը չըգար վէ ատէթի իւզրէ կէզմէյէ պաշլար :

Այու արալըգ քալալիէր հալլի վագթտան պէրի
 կիթմիշ օլուպ փատիշահըն տիւշմանլարընը ֆէթէ է-
 տէր . պիլմէմ նէ գատար շէհրլէր ալըր վէ դահ տէ-
 ֆա ճէնկլէրտէ զաֆէր պուլուր : Անհայէթ սարայա
 տեօնիւպ՝ քէմալ տերէճէ շէրէֆ ու իհթիշամ ըլա
 հանըմընըն հուզուրունտա կէօրիւնիւր . թարիֆ էթ-
 տիյիմ բէնշիրէնին էանիւնէ կիտէր . վէ էն Նիհայէ-
 ֆինտէ շունա գարար վէրիբլէր քի քալալիէր էթ-
 տիյի իըզմէթինէ պէտէլ գըզը քէնտինէ իսթէսին .
 փատիշահ քալալիէրին ծինսիւի պիլմէտիյի իշիւն պու-
 նա գայըլ օլմագ . լոքին՝ քալալիէր եա գըզը գաշը-
 րըր , եախուտ հէր նասըլ ըսա՝ օնու քէնտինէ գէվ-
 ճէ ալըր . վէ փատիշահ տաթի տույտուգտա սէվինիբ
 վէ իֆթիխար էտէր . շիւն խապէր ալմըշ օլուր քի

քենտի տամատը ֆիլան պէոյիւք մեմլէքեթին փատիւ-
շահընըն օղլու իմիշ : Օանն էտէր իմ պու մեմլէքեթ
խարթալարտա իշարօլունմուշ օլմամալը : Պիր ազ վա-
յըթտան սօնրա փատիշահ էօլիւպ՝ միրաս գըզա գալ-
տըգտա պագարսըն քի քավալիէր փատիշահ օլուր . վէ
օ վագթ սիլիհտարընա մի քեաֆաթ սըրասը կէլիր .
վէ քենտինն պու տէրեճէլէրի եթիշմէսինէ կէլէն-
լէրին ճիւմլէսինի խօշնուտ էտիպ՝ իլք էվվէլ սուլդան
տաիրէ գըզլարընտան պիրիսինի սիլիհտարընա վէրիր .
վէ դալիպա պու գըզ՝ սուլդան ըլա քավալիէրին մա-
պէ յինտէ վասէթա օլան գըզ օզմալը . վէ օ տախի՝
մեմալիքին պէոյիւք պիր ալալէթինին վալիսինին գը-
զը օլմալը :

Սանխօ տէտի . պէնիմ տէ իսթէտի յիմ օ եա .
եօրիւտ գայըղը : Վ՛վվէտ էֆէնտիմ . պու ճիւմլէսի
սէնին հագգընա էօլլէ սահիհ տիր քի ֆիլ վագը օլ-
մուշ կիպի թութ՝ էկէր սուրաթսըզ քավալիէր իսմի-
նի քենտինէ գապուլ էտէր իսէն :

Պունա հիշ շիւպհէն օլմասըն . տէտի Տօն Վիշ-
եօդ . պու սէօլլէտիքլէրիմ հարֆ պէ հարֆ՝ կէզկին-
ճի քավալիէրլէրին էնճամ քեարը աըր . վէ օնլարըն
շօղու պու թարզ ըլա փատիշահ վէ իմքէրադօր օլ-
մուշլար տըր : Պունուն իշիւն պիզէ պաշգա պիր շէյ
գալմազ . իլլա գամշուսույլա ճէնկտէ օլուպ՝ քենտի-
նին տախի պիր տիլպէր գըզը օլան փատիշահ արայա-
լըմ . իսթէր քրիստոնեայ օլսուն , իսթէր օլմասըն :
Ընճագ՝ նասըլ քի տէտիմ . պունա վագթ իսթէր .
պէօլլէ պիր փատիշահ սէրայընա կիրտիքտէ իթիպար
պուլմագ իշիւն էվվէլճէ ազիմ իշլէր իլէ շէրէֆ գա-
զանըպ իսմի հէր եէրտէ թանըլմըշ օլմալը : Պու պէ-
նիմ վաղիֆէմ տէյիլ տիր . անճագ պաշգա պիր շէյ
վար քի պէնի պիր ազ տիւշիւնտիւրիւր . վէ պունա

պիր շարէ պուլամամ. վէ պու իքիմիզին մնպէ յնինտէ
 է արար գալսըն: Պու տէտի յիմ կիպի պիր փատիշահ
 վէ պիր շահպատէ պուլտուղու մուզտա՝ վէ համտէն
 է ֆղուն շան ու շէոհրէթ գազանտըղըմտա՝ պէլմէմ
 նանըլ էտէլիմ քի պէնփատիշահ ծինսինտէն, եսխուտ
 հիշ տէ յիլ իսէ պիր իմբէրագօր բիծի օլմուշ օլայըմ:
 Օխրա փատիշահ պու եիզտէն քեւմիլէն էմին օլմու-
 տըգճա՝ Ֆիւզ գաթ զիատէ միւքեաֆաթա լայըգ ֆիւ-
 թիւհաթաթա տախի էթսէմ գըզընը պանա վէրմէյէ
 գայըլ օլմագ. վէ պէն գօրգարըմ քի մազու մուն
 գուվվէթիյէ լայըգ օլտուղում միւքեաֆաթաթան
 պէոյլէ ուֆագ պիր սէպէպ իշիւն մահրում գալածագ
 ըմ. ասըլգատէլիյէ գալըրսա՝ պէն ասըլղատէ իմ. վէ
 սինսիլէմ էսքի տիր. պէոյլէ օլտուղունու հէր քէս
 պիլիր. Նէ՛ պիլէյիմ. գատիլ տիր քի պէնիմ թէ-
 վարիսիմի եաղածագ ալիմ նագլիմի վէ սօյումու ա-
 րաշտըրարագ պէշ ալթը կէօպէկ պուլարագ պիր փա-
 տիշահ սինսիլէսինտէն էթմէյէծէգ պէնի: Օխրա
 պիլմիշ օլասըն Սանխօ. պու ալէմտէ իքի ծինս սինսիլէ
 վար տըր. պիր թագըմընըն սէլէֆլէրի փատիշահլար
 վէ պէյլէր օլուր. անծագ վագըթ կէշէրէգ վէ ֆէ-
 չէք քէնտիլէրինէ եար օլմայարագ տիւշէրլէր. վէ
 գուլէլէր կիպի՝ ուճլարը պիր նօգթայէ գարար վէրիր:
 Պիր թագըմը տախի պայաղը պիր ատամ սինսիլէսին-
 տէն օլուպ էվլատտան էվլատա պէօյիւէրէք ազիմ վէ
 զայէթ միւշէրրէֆ վէ քէպիր զաթլար օլուրլար. մա-
 պէյնլէրինտէ շու ֆարք վար քի էվվէլրի տէտիթլէ-
 րիմ էվվէլ նէ իտիլէր իսէ օտէյիլ տիրլէր. տիւշ-
 միւշլէր. վէ սօնրաքի տէտիթլէրիմ՝ նէ՛ քի էվվէլտէն
 տէյիլլէր իտի իսէ՝ սօնրատան օլմուշլար. գալգըշ-
 մըլլար. Պէն շիմտի ետմին էտէմէմ քի էոյլէ պիր
 պէօյիւր սինսիլէտէն տէյիլ իմ. անծագ վագթ կէ-

չէրէք պու մէյտանա չըբարսա՝ գայն փէտէրիմ օլա-
 ծագ փատիշահ տա խօշնուտ օլուր: Պու պէօյլէ օլ-
 մազսա տախի՝ փատիշահըն գըզընըն պանա օլան մու-
 հապպէթի օ՝ տէրէճէլէրտէ օլաճագ քի փէտէրի բա-
 դի օլմագ սա տախի՝ քէնտիսի պէնի ալմագը միւհքէմ
 Փիքրինէ զօյաճագ. պիր սագա էվլատը տախի օլսամ
 գայըլ օլաճագ: Ընճագ պու խուսուս քէնտիսինէ պիր
 տէրտ օլուպ զամիրինէ տօղանըրսա՝ պէն օնու պա-
 պասընըն սէրայընտան գաչըրըր պէյէնտիյիմ եէրէ
 կէօթիւրիւր իւմ. վէ պապասընըն եիւրէյինին աճը-
 սը եա վագթ կէչէրէք թէսքին օլուր, եա էօլիւր
 գուրթուլուր:

Վանխօ տէտի. իթիմատ էյլէ. հագգըն վար-
 էվվէլտէն պունուն թէտարիքինէ պագմալը. զիրա
 նասըլ քի պագը հօվարտալար սէօյլէրլէր. զօրաքի է-
 լէ կէթիւրէճէյին պիր շէյ իշիւն սահապընըն խաթ-
 րընը խօշ էթմէյէ չալըմագ պօշ տուր: Վէ նիհա-
 յէթինտէ իքի թարսփընտա սանտալիէ պուլունուպ
 քէնտիսի եէրտէ օթուրմագ տա եագըչմագ, Տէմէք իս-
 թէրիմ քի, գայն փէտէրին գըզընը սանա վէրմէք իս-
 թէմէզ իսէ՝ հագրէթինին տէտիյի շօգ էյի տիր. գը-
 զը սէն ալըր սըն վէ եէրինի տէյիշտիրիսին: Պուն-
 տա էն ֆէնասը շու տուր քի՝ տամատ ըլա գայնաթա
 պիր պիրլէրիյլէ պարըչըպ՝ տամատ գայնաթասընըն
 թախտընա մալիք օլունճայա գատար զալալը սիլահ-
 տար աղզընա զօյաճագ պիր լօգմա նաֆագայա միւհ-
 թաճ օլաճագ. վէ միւքեաֆաթա պէքլէիպ աճըգտան
 էօլէճէք. օն ըրեալ էտիւնճ ալաճագ գատար տա ի-
 թիպարը օլմայաճագ. մէկէր փատիշահըն գըզը տարայ-
 տան չըգտըղը՝ վագթ՝ մուհապպէթէ վասէթա օլան վէ
 սիլահտարա վէրիլէճէք գըզ տա ուֆագ թէֆէյինի
 թօիլայըպ պէրապէր չըգսըն. վէ ֆէլէք պանա եար

Օլունճայատագ օնուն ուլա թէսէլլի օլալըմ : Օլորա
 Էֆէնտիմ : պէն էօյլէ հիւլեա էտէյօր ում քի քա-
 վալիէր հագրէթլէրի սիլահատարընը տա էվլէնտիրմէյէ
 շօգ վագթ կէշիրմէզ :

Տօն Վիշեօգ տէտի . պունա քիմ մանի օլաճագ :

Սանխօ տէտի . պէօյլէ օլունճա պաշղա էտէճէյի-
 միզ դալմազ . քէնտիմիզի պախտա թէսլիմ վէ հավալէ
 էտէլիմ . եուվարլագ տէօնսիւն պագալըմ . պէլքի
 նիշանկեաճը պուլտուրուր :

Մալահ վէրէ՝ տէտի Տօն Վիշեօգ . իսթէտիյիմիզ
 կիպի օլսուն . քէնտի հասիյէթիւնի պիլմէյէն զաթ
 իսթէտիյիւնէ թէսլիմ օլուր :

Միւն . էօյլէ օլսուն : տէտի Սանխօ : Հագիգէթ
 պէն էսքի քրիստոնեալարտան ըմ* . քօնդէ օլմաղա պու
 եթիշմէզ մի :

Տօն Վիշեօգ տէտի . տահասը վար . վէ սօն էսքի
 քրիստոնեայ օլմագսան տա պու մատտէտէ զարարը
 եօգ : զիրա պէն փատիշահ օլտուղում կիպի սանա պիր
 ագճէ մասրաֆ էթտիրմէտէն վէ ճայիղէ վէ իգրամիէ
 վէրտիրմէտէն ասըլգատէ սըրասընա տախիլ էտէ պի-
 լիրիմ . վէ սէն քօնդէ օլտուղուն անտէ քավալիէր
 սայըլըրսըն : Ալէ խալգ նէ տէրսէ տէսին : սանա պէյ
 տէմէյէ մէճպուր օլուրլար :

Սանխօ տէտի . հօ . հօ . Նիշին տէմէյէճէքլէր .
 պէյ տէնիլէն ատամլարտան նէ էքսիյիմ վար : Լշվ-
 վէդ՝ ալտանա պիլիրլէր : պէն պիր վագըթ պիր շիր-

* Սպսնեօլլար աթատան տէտէտէն քրիստոնեայ սին-
 սիլէսինտէն օլանլարը Եէհուտիտէն եախուտ ախէր մէզ-
 հէպտէն կէլլպ քրիստոնեայ օլանլարտան ֆէրք էթմէ-
 ժիշին էսքի քրիստոնեայ տէնմէյի քէնտիլէրիւնէ էթ-
 թիսար ատտ կտէրլէր :

քեթտե ուշագլըգ էթտիմ իսէ հէր քէս ամիբլիյիմէ վէ ձէմալիմին հիւսնիւնէ պէյէնիբլէր իտի . վէ ուշագլըգ քիսվէթիմի կէյիմտիյիմտէ էոյլէ եագըշաըրըր ըտըմ քի շուգատարլըլա մինասիպ կէորիւնիւր իւտիւմ : Աշա արգամա պիր տուգա մանթօտու , եախուա սըրմայըլա վէ ինձու իլէ իշլէնմիշ քէրարէ տիշարլը քօնդէլէր կիպի կէյինմիշ օլուրսամ նէ տէյէձէքլէր : Ճ'անըմ հաղգը իշիւն եիւզ սահամթլըգ եէրտէն պէնի կէորմէյէ կէլիբլէր :

Տօն Վիշեօգ տէտի . օլ հալտէ էյի կէորիւնիւրսիւն . լաքին վագթտա պիր տէ թուաշ օլմալը սըն . զիւրէ հիշ տէյիլ իսէ իքի կիւնտէ պիր թրաշ օլմասան օգապա վէ քիրլի սագալ սէնտէ իքէն պիր սահամթլըգ ուզագտան սէնին նէ օլտուղունու աննարլար :

Օ տա պիր իշ միտիր , տէտի Սանխօ . ալըղըլան պիր պէրպէր թութարըմ . էվիմտէ գալըր . վէ լազըմ օլտուղու վագըթ սիլիհտար կիպի արգամ սըրա կէլիբ . նասըլ քի պէօյիւք առամլար էտէրլէր :

Տօն Վիշեօգ տէտի . նէտէն պիլիյօրսուն քի պէօյիւք առամլար արգալարընտան սիլիհտար կէզտիրիբլէր :

Սանխօ տէտի . սանա սէօլէյիմ : Պունտան պիր գաշ եըլ էվվէլ պիր քէրէ սէրայտա պուլունտում . պիր կիւն պիր ուֆսգ առամ կէորտիւմ քի պէօյիւք պիր աղա տըր տէտիլէր . ամ ըլա կէզմէյէ շըգտըղընտա օնուն պաստըղը եէրէ պասաշագ պիր առամարգառընտան կիտէր իտի : Աղասը տուրտուղունտա քէնտի տէ տուրուր վէ եօրիւտիւյիւնտէ եօրիւր իտի . զանն էտէրսին օնուն քէօրկէսի իտի : Պիրիսինէ սօրտում քի պու առամ նէ իշին տայմա աղայըլան ամ պաշը պարապար կիթմէզ տէ կէրիտէն կիտէր . տէտի քի օնուն սիլիհտարը տըր . վէ ատէթ էօյլէ տիր քի սիլիհտար ար-

գատան կիտեր : Օնտան պէրի պունու ունու թմամբ ըմբ
 ըմբ վէ չիւնքի պաշգալարընա պէնզէմէլի՝ պէն տա-
 իի էոյլէ ճէտէճէ յիմ :

Տօն Քիչեօգ տէտի . պէրապէր պիր պէրպէր կէզ-
 տիրմէնէ հազգըն վար Սանխօ . մօտա տէտիբլէրի շէյ
 հէրսի պիրտէն իճատ օլմատը . վէ սէն պունու ատէթ
 էտէն քօնդէլէրին պիրինճիսի օլաճագ սըն : Սէ
 պէրպէրէ էմնիէթ էտիպ թաշըմագ՝ սէյիս թաշըմագ-
 տան էյի տիր տէյի կէօրիւնիւր պանա :

Սանխօ տէտի . պէրպէր հազգընա սէն պէնտէն
 էմին օլ . սէն սալթ օնա պագ քի փատիշաճ օլատըն
 վէ պէնի քօնդէ էտէսին . օնտան սօնրա պագալըմ :

Տօն Քիչեօգ տէտի . հիշ պաշգա պիր շէյ օլմագ
 սա տա եալընըզ սէնին խաթրըն իշին էոյլէ էտէր իմ .
 Պունու տէտիքտէ կէօզլէրինի գալտըրըպ՝ աթիտէքի
 պապտա եազաճազըմըզը կէօրտիւ :

ՊԼՊ . 17.

Իսթէմէտիբլէրի եէրէ զօրաքի կէօթիւրիւլէն հայլը
 պիշարէլէրի Տօն Քիչեօգ նա՝ սըլ գուն թարտը :

Պու գայէթ սահիճմէնզըպէտէ Սէյիտ Համիտ
 պէն Էնճէլի նագլ էտէր քի՝ եօգարտա թարիֆ էթ-
 տիրյիմիգ ուզուն վէ աճայիպ միւքեալէմէտէն սօնրա
 Տօն Քիչեօգ կէօզիւնիւ գալտըրըպ կէօրտիւ քի էօ-
 թէտէն պէրի եօրիւյէրէք՝ ուզուն պիր թէսպիճ թա-
 նէսի կիպի յէնճիրէ տիգիլմիշ կէլիյօրլար . զինճիր
 պօղազլարընտա . վէ պիլէբլէրինտէ տէ քէլէփճէ :
 Օնլարտա իքի աթլը վէ իքի տէ եայա վար ըտը . աթ-

գըլարըն էլինտէ պիրէր չարիւլը թիւֆէնկ, վէ եւ-
յալարտա տա գըլըճ պէլլէրինտէ վէ էլլէրինտէ
Պիսըայա շիշի:

Պուճու Սանխո կէօրինճէ տէտի. իշտէ պիր թա-
գըմ թուգոսգլար թուժմուշլար փատիշաճ թէրսանէ-
սինէ խըզմէթ էթտիրմէյէ կէօթիւրիւյօլար:

Տօն Վիշեօգ տէտի. նէ՞ տէրսին թուգոսճ մը.
օլապիրիլը մի քի փատիշաճ պիրինէ՛ զուլմու ճէրպ էթսին:

Սանխո տէտի. օտէյիլ տէտիյիմ. պուճար՝ քիւ-
րէյէ վէրիլմէլէրի իլամ՝ օլուճմուշ ճիւնա սաճապը
ասամլար տըրլար:

Տօն Վիշեօգ տէտի. նէ՞ օլուրսա օլսուճ շու ասոմ-
լարա զուլմ՝ օլույօր. չիւնքի իսթէմէյէրէք կիտէյօրլար:

Սանխո տէտի. էսյլէ օլտուգուճու պիրիլիմ:

Տօն Վիշեօգ տէտի. չիւնքի էսյլէ տիր. պէնիմ
մէմուրիէթիմ տէ զուլմ ալթընա տիւշէնլէրի զալըմ-
լարըն էլինտէն գուրթարմազ օլտուղու էճիլտէն պու
զավալլըլարը գուրթարմազ պանա բաճի տիր:

Սանխո տէտի. պիլմէզմի սին էֆէնտիմ, քի նէ
փատիշաճ՝ նէ տէ շէրասթ՝ քէնտի ասամլարընա
զուլմ էթմէզլէր. վէ պուճարըն չէքտիյի՝ քէնտի
մուսթաճաք օլտուքլարը ճէզա տըր:

Պուճար պու միւքեալէմէտէ իքէն գաթար եէ-
թիշտի. վէ Տօն Վիշեօթ չէլէպիճէ թալըլա վէ լէ-
թաֆէթ իլէ միւպաշըրլարա րէճա էթտի քի պու զա-
վալլըլարը նէ՛ իշին էսյլէ կէօթիւրտիւքլէրինի քէնտինէ
ասնասսընլար:

Եթլըլարըն պիրի ճէվապ վէրիպ տէտի. պուճար
քիւրէյէ կիթմէյէ իլամ՝ օլուճմուշ տուրլար. վէ
կիտիպ թէրսանէտէ փատիշաճ իշին չալըշաճաքլար.
պուճտան զիատէսինի պիլմէմ. վէ զանն էտէրիմ քի
սանատա պիլմէք Փարզ տէյիլ տիր:

Տօն Վիշեօղ տէտի . հէր պիւրնէ ալլը այրը սի-
ւալ էտէրէք դապահաթ լարընը վէ պու թէքտիւրէ միւս-
թահագ օլտուբլարընըն սէպէպինի քէնտիլէրինտէն
աննամաղա բուխսաթ վէրիւր սին ա : Ալ է պու քէլամ
ըլա պէրապէր օլ տէրէձէ նէզաքէթ վէ զէրաֆէթ իպ-
րազ էթտի քի օ պիր աթլը տէտի . պու ուղուրսուզ-
լարըն իլամը եանըմըզտա տըր : լաքին օգուամաղա վա-
գըթ եօգ . վէ պունուըն իշին հէյպէմիղի ալմագ զահ-
մէթինի տէյմէզ : Վէնտիլէրինէ սօրա պիլիւրսին . վէ
իսթէրլէր իսէ սէնի գանաըրա պիլիւրլէր . զիրա՞պու
ըրզէհլի ատամլար ալաաաըձը սեօզլէր սեօյլէմէք ի-
շին ախէրինին բէձա էթմէսինէ տէ պէլէմէզլէր :

Պու բուխսաթը վէրմէսէ իտիլէր տէ՝ Տօն Վիշեօղ
քէնտի քէնտինէ ալապիլիւր իտի : Օլինձիրէ եազըն
կիթտի . վէ էն ուձաաքինէ նէ դապահաթ իշին օլ
հալէ տիւշտիլիւնիւ սօրտու : Ալ է իշիթտիղինտէ քի
աշգա թութուլտուղու իշին իմիշ նէ՞ տէրսին տէտի .
հէպիսի պու մու . պաշգա պիր շէյ եօգ մու : Աշգա
թութուլմագ իշին քիւրէյէ ատամ եօլլայաձագ օլ-
սալար՝ պէն շօգտան պէրի օնտա օլմալը ըտըմ :

Օլինձիրպէնտ տէտի . պէնիմ աշգըմ սէնին զանն
էթտիյին սօյտան տէյիլ տիր . չամաշըր ըլա սօլու պիր
սէլէյէ օլ տէրէձէ վուրուլտում քի օնտան այրըլա-
մագ օլտում . սըգը սըգըյա գուձագլատըմ . վէ է-
կէր շէրի պէնիմ իշիմէ գարըյմասա ըտը՝ հալեա գու-
ձաղըմտա կէօրէձէք իտին : Պուձաղըմտա իքէն թու-
թուլտուղումտան իսթինթագա հաձէթ դալմատը . իլա-
մըմը եազըր վէքտիլէր . արգամա պիր գաշիգըրպաձ
ըլա նիշան գօտուլար . վէ իւլ սէնէ պէօյիւք չայըրա
օրագ սալլամաղըլա պու պէլատան գուրթուլուրում :

Պէօյիւք չայըրտա օրագ սալլամագ նէ՞ տէմէք
տիր :

Պո. Ճեղապը վերէն զինձիրպէնտ՝ եիրմի տէօրա
 նաշընտա՝ վէ քէնտի թագրիրինձէ Վիէտրահիտալը
 պիր տէլիգանլը ըտը :

Տօն Վիշեօդ իքինձիսինէ տէ սիւալ էթտի. ան-
 ճագ պու ազիմ թէէսսիւֆտէ օլուպ աղղընտան ճիշ
 պիր սեօզ շրգմաղ. էվվէլքի օնուն եերինէ տէ ճե-
 վապ վերմէյէ կիրիշիպ տէտի. պու տա գանարիա խ-
 պինօզու տուր. քիշօգ շաղշաղա էթմէսի իշիւն քիւ-
 քէյէ իլամ օլտու :

Մէ տերսին, տէտի Տօն Վիշեօդ. խանէնտէլէրի՞
 տէ մի քիւրէյէ վերիյօրլար :

Լշվէտ, տէտի զինձիրպէնտ. շիւնքի սըգընդը տ-
 րասընտա խանէնտէլիք էթմէք դայէթ թէհլիքէլի տիր :

Պէն պոււնուն զըթընը իշիթմիշ իմ տէտի Տօն
 Վիշեօդ. տերլէր քիթիւրքիւ աղրըյը թէսքին էտէր :

Պոււնտա օնուն աքսիսի տիր՝ տէտի օպիրիսի. պիր
 տէֆա թիւրքիւ շաղըրան միւտտէթի էօմրիւնտէաղլար :

Տօն Վիշեօդ տէտի. պէն պոււնտան պիր շէյ
 աննայամայօր ում :

Օլ արալըգ միւպաշըրլարըն պիրի տէտի. պոււն-
 լարըն լիսանընճա սըգընտը արասընտա խանէնտէլիք
 տէմէք՝ իսքէնձէ իշինտէ գապահաթընը թագրիր էթ-
 մէք տէմէք տիր : Պու շտիկընտ էգիէթ վերտիբլէրին-
 տէ ճիւնհասընը թագրիր էթտի, քի հայվան խըրսը-
 զը ըմըշ. վէ թագրիր էթտիյի իշիւն. ետիուտ՝ նա-
 սըլ քի քէնտիլէրի սեօյլէրլէր՝ թիւրքիւ շաղըրտըղը
 իշիւն. իքի եիւզ գըրպաճ եէտիքտէն սօնրա ալթը
 սէնէ միւտտէթ իլէ քիւրէյէ հիւքմ օլոււնտու : Վէ
 էօյլէ գըրըգ վէ մահճուպ օյմասընըն տա սեպէպի օ-
 տուր քի՝ արգատաշլարը տայմա եիւքիւնիւ աշաղը ա-
 լըրլար վէ րահաթ վերմէղլէր տայանամայրպ ճիւն-
 հասընը թագրիր էթտիյի իշին. կէօյա քի խայըր տէ-

մէք պէլի տեմէքտէն կիւճ զանն էթմիշ կիպի, վէ տերլէր քի պիր գապահաթըն շահիտի օլմատըղճա՞ գապահաթըլընն գուրթուլմասը քէնտի տիլինին ու՛ ճոււնտա տրր: Ա՛յ պու պապտէ՛ տօղրուսունու սէօյլէ յինճէ՛ պանա կէօրիւնիւր քի հազլարը վար:

Տօն Վիշեօղ տէտի. պէն տէ էօյլէ զանն էտերիմ:

Իւ չիւնճի սիւնէ եազլաշըպ տէտի. սէն նէ էթմիշ սին:

Պու զահաթ շէքմէզտէն կիւլէր եի գ իւլէ տէտի. օն տուգաթըմ օլմատըղըիչիւն պէշ սէնէ միւսա տէթ իլէ քիւրէյէ կիտէյօր ում:

Տօն Վիշեօղ տէտի. եազը՛գ. պէն սէնի գուրթարմազ իլին եիրմի տուգատ վէրիր իմ:

Օլիւնճիրլի տէտի. կիւզէլ ամմա կէճ գալտըն. պու սէնին տէտիյին՝ թաամտան սօնրա հարտալ եէմէյէ պէնզէր: Պանա վէրէճէին եիրմի տուգաթ պէն մահպուստա իքէն հանըմտա օլաբար՝ թօմրուգ աղաւընըն ափուճունու եազլար վէ շէրաթթըլը տախօշնուս էտեր իտիմ. վէ շիմտի թազը կիպի զէնճիրլէ եօրիւյէճէյիմէ՛ Վօլէտօտա Օօթօտուէրտէ օլուր ուտոււմ. լաքին սապու էթմէլի. հէր շէյին վազթը վար:

Տօն Վիշեօղ տէօրտիւնճիւյէ կիթտի քի սաշլարը աղարմըշ եաշլըճա պիլ ատամ ըտը. ուզուն ագսազալը կէօթսիւնիւ գարաթմըշ ըտը: Պունա քէնտինի օսըրայա քիմ գաթտը տէյի սիւալ օլունտուքտա հիչ պիր շէյ սէօյլէմէյիս աղլամաղա պաշլտտըղը իչիւն եանընտաքի օնա վէքեալէթէն ճէվապ վէրիպ տէտի. պու րայէթիւ իխտար մէմլէքէթին հէր սօգազլարընտա կէզտիրիլտիքտէն սօնրա տէօրտ սէնէ միւսա տէթ իլէ քիւրէյէ հիւքմ օլունտու. կէզտիրտիքլէրինտէ միւքէլլէֆ աղըր րուպալար կէյտիրմիշլէր իտի:

Սանխո տէտի. զանն էտէր իմ թարգիւի նամուս տէտիբլէրի պու օլմալը. լալէէ վուրմուշլար:

Սահիհի տէ պու տուր տէտի միւթէբէլլիմ. վէ պապահամը տա՝ ծիսմի ինսանի թիծարէթի էթմէսի իտի: Եաննի աշըգլարա միանծըլըգ էտէր. վէ պոււնտան մատէ պիր բարչա տա ֆալճըլըգա վէ սիհիրպազըլըգ տա գարըլըր:

Տօն Վիշեօգ տէտի. պոււնա տէ յէճէ յիմ՝ Խօ՛գ. անձագ էկէր պապահամը Եալընըգ աշըգլար միանծըլըգը ըսա՝ պոււնու քիւրէյէ վէրմէբ տէյմէգ. մէկէր օրտտա վարտիան պաշը էտէրլէր. զիրա աշըգլար միանծըսը օլմագ հէր քէսին զանն էթտիյի կիպի տէւ յիլ տիր. ուստալըգ վէ ագըլ իստէր: Մոււթապամ պիր տէվլէթաէ պէոյլէ ատամլար նէ գատար պուլոււսա չօգ տէյիլ տիր. վէ պու մէմուրիէթ իշիւն թէֆտիշիլէր վէ Եօգլայըծըլար թային էթմէբ փէք մինաւսիպ օլուր, նաաըլ քի պաշգա մէմուրիէթլէր վէ սէնաաթլար իշին վարտըր. վէ պու իշտէ պուլոււնանլարըն աայըսը պէլլի օլմալը վէ Եէմին իլէ պու սէնաաթա կիրմէլի տիրլէր: Պու պէոյլէ օլտուղու հալտէ՝ հէր վազթ զուհր էթմէբտէ օլան պիր թազըմ ույղոււնուզլուգլարըն էօնիւ ալընըր. զիրա պիր չօգ բարամանալար կիպի, սարայտարլար կիպի, թէճրիւպէ օլոււնամըշ ձահիլ հայլաղլար կիպի շաշգըն վէ ահամագ ատամլար պու քիւրա գարըլըրլար. վէ տուլուլտուգտա մինասիպէթլի գարագ ույտուրամազլար: Վազթըմ օլայըտը՝ պու իշէ քիմլէր մինասիպ օղտոււղոււնու վէ քիմլէրի՝ ինթիխապ էթմէբ լազըմ կէլտիյինի, վէ պոււնլարը օ իշտէ պուլոււնամաղա թէշվիբ ու ճէպր էթմէնին ուձօնլարընը թաֆսիլ էտէր իտիմ. լաքին շիմտի Եէրի տէյիլ տիր: Աիւն օլուր քի՝ պոււնա չարէ պուլմագա մուգթմէտիր օլան գաթլարա

սէօյլէր իմ: Շիմտիլիք սիզէ եալընըզ շունու սէօյ-
լէյիմ, քի սու բայէթէ լայըզ վէ սագալը աղարմըչ
իխտիար ատամըն աշըզլար միանճըսը օլմասը իշիւն
չէքտի յի ազապը կէօրտիքտէ աճըտըմ ըսատա՝ պիւ-
յիւճիւ օլտուղունու սէօյլէտի յինիզտէ աճըմամ թէս-
քին օլտու: Փագաթ շունու տա էյի պիլիբ իմ քի,
ինսան բէյ ու բատէթինի թէպտիլ էթմէք իշիւն պիւ-
յիւ եօգ տուր տիւնեատա. ազըլ գըսա ճահիլլէր
նէ տերլէր իսէ տէսինլէր: Ճիւմլէմիզին բատէթի
ճիւզիէմիզ վար, քի նէ օթլարտան վէ նէ սիհրպալըբ-
լարտան գօրգար: Պագը ճատը գարըլարըն վէ պու-
նամըչ իխտիարլարըն էտէճէքլէրի պիւթիւն պիւթիւ-
նէ շու գատար տըր քի զէհրլի իլաճլար վէրիպ ա-
տամը չըլտըրտըրլար. վէ էօյլէ եութտուրուլար քի՝
օնլարը՞ քիմ կէօրիւրսէ վուրուլուր, աշըզ օլուր:

Իխտիար տէտի. տօղրուսու տա պու տուր. պա-
նա իթիմատ էյլէ էֆէնտիմ. քի սիհրպազլըզ խու-
սուսունտա սէն նասըլ քի գապահաթսըզ ըսան պէն
տէ էօյլէ գապահաթսըզ ըմ:

Սանխօ տէտի. պէնիմ աղամ սիհրպազ տէյիլ
տիբ. վէ էօյլէ պիլի շէյի տէ եօգ տուր քի սիհրպազ
զանն օլունսուն:

Իխտիար տէտի. օ պիլր տէտիքլէրինի ինքեար էթ-
մէմ. անճագ օնուն տա թէօհմէթ օլտուղունու աշա
պիլմէզ վէ ինանմազ ըտըմ: Պէնիմ մէրամըմ օ ու-
տու քու պիւթիւն ալէմ զէվք ու սէֆատա օյսուն -
հէր քէս պիրպիրլէրիյլէ տօստ վէ հապապ օլտունլար:
անճագ պէնիմ պու նիէթիմ պէնի բիւրէյէ եօլլա-
մագտան պաշգա իշէ եարամատը. վէ զանն էտէր իմ
քի օրատան չըգամայաճաղըմ. պու սիննիմէ նազարէն
վէ իտար. թութպունու իլլէթիմ օլտուղու իշիւն:
քի պանա պիբ ան բահաթ վէրմէզ:

Պուճու սեօյլէյի պ իխտիար ատամճըդ աղլամաղմ պաշլատը . վէ Սանխօ օ գատար ամըտը քի ճէպինտէն եիրմի տօգուզ սօլտիլիք (եէտի զուրուշուգ) ագճէ չըգարըպ օնա վէրտի :

Տօն Վիշեօդ պէշինճի զէնճիրլինինտէ գապահաթընը սիւալ էթտի . վէ պու օ պիրինտէն չօգ էքսիք քէտէր կէօստէրէրէք , կէօյա քէնտիսինէ հիշ պիր շէյ օլմամըշ կիպի , տէտի . պէն տէ շու գապահաթը էթմիշ իմ քի պէնիմ եազըն ագրապալարըմտան իքի քիշի իլէ վէ պէնիմ հիշ պիր շէյիմ օլմայան տիկէր պիր գաշ քիշի իլէ օյուճա չըգարադ՝ վարիէթիմ եարըսը գատար տահա Փազլա պուլտու : Աէր քէս պիր ագըլտա օլմատըղը իշիւն չօգլարընա պու շէյ խօշ կէօրիւնմէտի : Վըսա սեօյլէյիմ : էսքի կէօմլէքլէրի եէնի իլէ թրամբա էթտիմ . վէ պանա պիր պօրճլարը օլմայանլարտան տախի ալտըմ : Աէփսի իսպաթ օլտու . նէ իթիպար գալտը նէ ագճէ . ազ գալտը պիր պօղազ աղըըսընտան տա էօլիյօր ուտում . պու ճիւմլէ իլէ ալթը սէնէ միւտտէթ իլէ քիւրէյէ հիւքմ օլունտում : Տահա Ֆէնա օլուր տէյի գօրգումտան իսթինաֆա արգուհալ էթմէտիմ . ճէգամա մուստահազ ըմ . կէնճ իմ . էօմիւր ուզուն տուր . վագթըլա հէր շէյին սօնու կէլիր : Այկէր հազրէթինիզ տէ ֆուգարայա վիրիլէճէք պիր շէյ վար ըսա՝ Ալլահ ախրէթտէ օնուն էճրինի սանա վէրիր՝ պիզ տախի տիւնեա իւզէրինտէ տուվատա գուտուր էթմէիզ քի սիզէ էյի վէ ուզուն էօմիւր վէրսին :

Պուճուլարը սեօյլէյէն՝ մէգթէպ չըրաղը բուպասը կէյիշ իտի . միւպաշըրլարըն պիրի պուճունն իշին տէտի քի չօգ տիլազէր վէ էհլի պէլաղէթ տիր վէ էյի էթինճէ պիլիր :

Պուճուլարտան սօնրա սըրա կէլտի թահմինան օ-

Թուղ եայնտա եագըըըըը, անճագ կեօզիսնիւն պի-
րի շաշը պիր ատամա: Պու ատամ օ պիր արգատաշլա-
րընտան պաշգա Թիւրլիւ պաղլանմըը ըտը: Այաղը-
նըն պիրինէ պաղլանմըը պիր զէնճիր ճէմի վիճուտի-
նի սարըպ՝ օլ պիր ուճու տա պօղազընա պաղլանմըը
ըտը: Պօյնուստա իքի տէ տէմիր հալպա վար ըտը .
պիրի զէնճիրին իւզէրինէ կէչմիշ . վէ օ պիրի՝ աստ
յաղ Թապիր էթտիքլէրի . քի պաշը տօղրու ԹուԹար,
վէ իքի գօլլարը տա եարը պէլինէ տէք էնիպ՝ օնլար-
ըն տախի ուճուստա՝ պիրէր քէլէփէլէ վար ըտը քի գա-
պահաթլընըն պիլէյինէ կէչմիշ վէ ասմա քիլիտիլէ
գաբատըլմըը ըտը: Այլէ քի՝ նէ էլինի աղզընա
կէօթիւրէ պիլիր իտի . նէ տէ պաշընը էյիպ աղզընը
էլինէ տէք եէթիշտիրէ պիլիր իտի:

Տօն Վիշեօզ սիւալ էթտի քի պու նէ իշիւն օ պիր-
լէրինին ճիւմլէսինտէն զիատէ կգիէթտէտիր:

Միւպաշըրլարըն պիրի ճէվապ վէրտի քի, չիւնքի
օ պիրլէրին գապահաթլընը ճիւմլէսինի պիր եէրէ կէ-
թիրսէք՝ պուսուս գապահաթլը օնլարտան աղըր կէլիր,
վէ էօյլէ պիր ճէսուր վէ ուստա տըր, քի պու հալ-
տէ իքէն պիլէ գօրգայօր ուզ. օլմայա քի էլիմիզտէն
գաշսըն:

Տօն Վիշեօզ տէտի . նէ իմիշ պուսուս գապա-
հաթլը քի էօլմէյէ հիւքմ օլուսմամըը տա քիւրէյէ
մինասիպ կէօրիւլմիշ:

Միւպաշիր տէտի . օն սէնէ միւտտէթ իլէ քիւ-
րէյէ հիւքմ օլուստու, քի մէտէնիէթ ուսու լինճէ էօ-
լիւմէ միւսավի տիր. շուսու պիլմէք քիֆայէթ էտէր
քի պու ատամ իսասմոնգէ նամ մէշհուր Ղ'րնէս տիր,
քի պաղըլարը Ռարաբիլլազատէ Ղ'ինէգիլլօ տէրլէր:

Օլինճիրպէնտ տէտի . միւպաշըր աղա, լաֆըն
տիգիինինի Թօբլա, ատըմըն վէ լաղապըմըն իւզէրինէ

տիպածէ էթմէր իսթմէմէզ : Պէնիմ ասորմ ճ'ինէզիլ-
լօ տէյիլ, ճ'ինէս տիր . վէ սինսիլէմին մախլէզի սե-
նին տէտիյին կիպի Վարազիլլա տէյիլ, Վասամոնդէ
տիր : Հէր քէս ախէրինի եօզլայաձաղընա քէնտիսինի
եօզլասըն . սըրա պանա կէլիրսէ էլ վէրիր :

Միւպաշըր տէտի . իւլ գատէմէլի խըրսըդ . պէն
սանա պիր րէրտէ տաճա ալչագ լադըրտը էթմէյի
էօյրէտիր իմ :

Վասամոնդէ տէտի . զալիպա իշլէր Վալլաճըն իս-
թէտիյի կիպի կիտէյօր . լաքին պէն տէ պիր կիւն
սանա էօյրէտիր իմ քի պանա ճ'ինէզիլլօ Վարաբիլ-
լա մը տէրլէր :

Միւպաշըր տէտի . եալանձը . սանա էօյլէ տէմէզ-
լէր մի :

ճ'ինէ : տէտի . պէլի . լաքին պէն էօյլէ պիր շէյ
էտէձէյիմ քի եա ձէզամտա էօլէձէյիմ , եախաւտ
պանա օ իսմի վէրտիրմէյէձէյիմ :

Վէ Տօն Վիշեօդա խիթապ էտիպ տէտի . քալա-
լիէր էֆէնտի . պիզէ պիր շէյ վէրէձէյ իսէն չափուգ
էյլէ տէ եօլունա կիտ . Վալլաճ պիլէնձէ օլսուն .
պաշգասընըն աճալը ճալինի էօյրէնմէք պիզի եօրար .
Վէ էկէր պէնիմ քիմ օլտուղումու պիլմէք իսթէր
իսէն ճ'ինէս տի Վասամոնդէ իմ պէն . պու իսմ
շու էլլէրիմին պէշ քարմաղըյլա եազըլմըշ տըր :

Մուպաշըր տէտի . սաճիճ տիր . քէնտի ճիքեա-
յէսինի քէնտի եազմըշ տըր . վէ էյի տէ եազմըշ
տըր . լաքին քիթապընը իքի եի գըրեալա րէճին տէ-
յի մաճպուսխանէտէ պրագտը :

Պէլի , տէտի Վասամոնդէ . լաքին օրատա գալմազ
օ . իքի եիւզ տուգաթ իչին րէճին օլսա տախի պէն
օնու օրտան շըգարըր ըմ :

Տօն Վիշեօդ տէտի . պու գտար էյի շէյ մի տիր :

Բասամոնդէ տէտի. օ գատար է յի տիր քի, եա-
զըզ Լաշաբէլու Գիւրգիւնամ քիթապա տա՝ օնուն կի-
պի եազըլումը զէ եազըլաճագ ծիւմլէ քիթապլարա տա :
Սանա ճէմի տէյէճէյիմ շու տուր քի իշինտէ եազը-
լանլար հէփսի կէրչէք տիր. զէ թանըլումը զէ խօշ
զէ լաթիֆ սահիհլիքլէր տիր էօյլէ քի՝ օնու տէյէր
պիր մասալ տախի իմատ օլունամագ :

Տօն Վիշեօգ տէտի. պու քիթապըն ատը նէ տիր :

Ղինէս տէտի. Ղինէս տէ Բասամէնդօնուն հի-
քեայէսի :

Տօն Վիշեօգ սօրտու. պիթմիշ մի տիր :

Ղինէս տէտի. շիմիէ տէք քի պէն տաճա սազ
ըմ, նէ՞ գատար օլա պիլիր իսէ օ գատարը պիթմիշ
տիր : Տողտուղում վագըթտան պաշլար, զէ սօն տէ-
ֆա քիւրէյէ կիթտիյիմ վագըթտա տագ նագլ էտէր :

Տօն Վիշեօգ. էօյլէ իսէ պու իլք տէֆա քիւրէյէ
կիթմէն տէյիլ տիր :

Ղինէս. խայրը, էլհամտիւլ Իլլահ. պուստան
էվզէլ փասիշահըմա տէօրտ սէնէ խըզմէթ էթմէք իֆ-
թիխարընա նայիլ օլմուշ ում. պէքսիմէթ նէ տիր
ըստօրա նէ տիր. իքիսինտէն տէ տամըշ օլտուղում-
տան էյի պիլիր իմ : Այէ սիդին զանն էթտիյինիզ
գատար պանա կիւճ կէլմէզ քիւրէյէ կիթմէք. զիրա
օնտա քիթապըմա իլավէ օլունաճագ չօգ շէյ զուհր
էտէր. զէ պէն քիթապըմը օնտա պիթիրիր իմ : Այէ
Սպանիա քիւրէյինտէ լազըմընտան զիյատէ վագըթ
պուլունուր. զէ չօգ վոգթէ տէ լմիւհթաճ տէյիլ
իմ : եազտըզլարըմ հէփսի խաթրըմտա տըր :

Տօն Վիշեօգ տէտի. պոխտսը՛զ տա տէ օնլար ը-
լա. զիրա պէտ պախտըզ տայմա ագըլլը ատամլարը
գօվալար :

Միւպաշըրլարըն պիրի տէտի. քէօթիւլէրի գօվալար :

Ղինէս տետի . միւսաշիր աղա . էվվէլ տէ սէօյ-
լէտիմ , կէմ էլիմիգտէ կիտէլիմ : Օւսպիթլէր պիզի
սիզէ թէսլիմ էթմիշլէր իսէ պիզէ էզիէթ վէրէսինիզ
տէյի տէյիլ . նէրէտէ փատիշահըն իշինէ լազըմ ը-
սագ օրայա կէօթիւրէճէգ սինիզ . . . Հէր նէ իսէ .
լօգանտատա օլան լէքէ իլք պուղատատա չըգար . Հէր
քէս սուս օլսուն . եսխուտ պու տէֆա սէօյլէյէլիմ .
վէ պունտան սօնրա պիր տահա լաֆ էթմէյէլիմ . Հայ-
լը վագըթ տըր քի տաթսըզ սէօհպէթլէր տայան-
մագտա տըրլար :

Պու սէօզիւն իւզէրինէ միւսաշիր Մասնմէնգօյա
վուրմայ իշին էլինտէքի տէյնէյի գալտըրտը . Տօն
Քիշեօզ իքիսինին արասընա կիրիպ ըէճա էթտի քի
տօգունմասըն . վէ տէտի . գօլլարը սըգը սըգըյա
պաղլանմըշ ատամըն պարի տիլինի սէրպէստ պրագ-
մագ հագգ տըր :

Պատէհու զէնճիրէ տիզիլէնլէրէ տէօնիւպ տէտի .
պիրատերլէր . սէօյլէտիքլէրինիգտէն շունու աննայօր
ում քի սիզին հագգընըգա հիւքմ օլունան ճէգա հէր
նէ գտար սիզին գապահաթլարընըզըն գարշըլըշը ը-
սա տա , թէէսսիւֆ իլէ վէ իսթէմէյէրէք չէքէյօր-
սունուզ . վէ զանն էտէրիմ քի հիչ պիրինիզին քիւ-
րէյէ կիթմէյէ արգունուզ եօգ տուր , վէ պիւթիւն
պիւթիւնէ սիզին ըէյինիզէ մուղայիր զօուլա կէօ-
թիւրիւյօրլար սիզի օրայա : Ալէ չիւն օլապիլիք տէ քի
պաղընըզըն էզիէթէ տայանամատըզը . պաղըսընըն
փարասը օլմատըզը . վէ էքսէրի գապահաթլարընը
հագիմտէն պիր իմտատ պուլամագ օլտուգլարը , քի
չէրաթլարընը չարուզ պէթիւրմէյէ պագարլար . սի-
զի պու հալէ կիրիֆտար էթմիշ , վէ սիզէ իքթիզասը
օլան ատալէթտէն սիզի մահրում պրագմըշ . պու
ճիւմլէսի պէնիմէճպուր էտէր սիզէ պէյան էթմէյէ ,

քի տէրտիւիւերէ իմաստ եկեթիշմէք վէ քիւչիւք ատամ-
 շարը պէօյիւքլէրին գուլմուլնտան գուլթարմագ իչին
 Ալլահ պէնի տիւնեա իչինէ գամուշ վէ կէզկինճի քա-
 վալիերիք բուլթպէսինէ նայիլ էյլէմիշ: Աքքին հէր
 պիր իշի եավաշ եավաշ վէ նէ գատար գապիլ իսէ
 թէէննի իլէ էթմէք լազըմ կէլիր. միւպաշըր աղա-
 շարա վէ օնլարըն գավվասլարընա բէճա էտէրիմ.
 պուլլարըն գէնճիրինի շըգարսընլար. վէ իսթէտիք-
 լէրի թարաֆա կիթմէյէ գօյ վէրսինլէր: Ագթիզա
 էթտիյի վագթ փատիշահըն խըզմէթինի էտէճէք
 չօգ ատամ պուլուլնա պիլիր. վէ սոդրուսուլու սէօյ-
 լէյիմ. սէրպէսթիքտէ սոդմուշ ատամլարը եէսիր
 հիյէթինէ սօգուպ գուլլանմագ տա աղըր վէ մի-
 նասիպէթսիզ շէյ տիր: Անճագ գավվաս աղալար.
 չիւնքի պուլ ատամլար սիզէ պիր շէյ էթտիքլէրի եօգ
 սուր. գօյ վէրին կիթսինլէր քէնտի բէյլէրիյլէ ա-
 պաշխարանքլարընը շէքսինլէր. զօրաքի շէքտիրմէտէ
 քէնտիլէրինէ պիր միւքեաֆաթ օլամագ: Աէօյտէ պիր
 ատալէթ վար քի իսլահ օլմայան գապահատլըլարըն
 ճէզասընը քէնտիսի վէրմէյի իլթիզամ էթմիշ տիր.
 վէ ինսանլարա պաշգա ինսանլարըն ճէլլատը օլմագ
 շէրէֆ ու իֆթիխարը եագըշմագ: Աղալար, պուլու
 սիզտէն հալիմլիք վէ նիզաքէթ իլէ մաթլուպ էտէր
 իմ. վէ մաթլուպուլու իհսան էտէր սէնիզ թէշէյքիւք
 էտէր իմ. անճագ էկէր հիւսնիւ բէզանըզըլա տէտի-
 յիմի էթմէզ սէնիզ՝ շու մգրագ վէ գըլըճ վէ բա-
 զուլարըմըն գուլվէթի սիզէ զօրաքի էթտիրիր:

Հա. հա. պուլ թուհաֆ, տէտի մուպաշըրլա-
 րըն պիրիսի. փատիշահ թուլթասգլարընըն խէլասընը
 պիզտէն իստէմէք Փէնա ագըլ տէյիլ. կէօյա քի պիզ
 օնլարը գօյ վէրէ պիլիր իզ. եախուտ օնլարը գօյ
 վէրտիրմէյէ քէնտիսինին հիւքմիւ վէ սէլահիէթի

վարձակագ. անգ. գանգ Եւրոպայի կիտ. էլին իշինէ պուռ-
նունու սօգաճաղընա պաշընտաքի լէյէնի սօղորուլտ:

Տօն Վիշեօդ տէտի. սիգ Եւլ քէսիճի հայտուլթ-
լար սընըզ. վէ պուռու սէօյլէյիպ՝ օլ սէօհպէթի
քէնտինէ սէօյլէյէն միւպաշըրա էօյլէ պիր շափուգ-
լուղուլա մրգրաղընը վուրտու, քի սագընըպ քէնտի-
նի հըֆըզ էթմէյէ վագթը օլմայարագ աղըրճա եա-
րալանըպ տիւշտիւ, Վալվասլար պու ումուլմագ հիւճ-
միւ կէօրիւպ հէյրան օլարագ ճիւմլէսի պիրտէն Տօն
Վիշեօդուն իւզէրինէ հիւճմ էթտիլէր, վէ պաղը-
լարը գըլըճլարըյլա պաղըլարը սիւնկիւլէրիյլէ ֆէ-
նա հալէ գօրլար ըտը քալալիէրի, էկէր թուլթսագ-
լար պու գարղաշալըղը ֆըրսատ ատտ էտիպ զէնճիր-
լէրինի գըրմաղա վէ գաշմաղա զոյրէթ էթմէյէ իտի-
լէր. պիր գարըշըզըզ տըր կիտէր. գալվասլար շա-
շըրմըշլար. պիր թարաֆա թուլթսագլարըն զէնճիրի
գըրմալարընը մէքս էթմէյէ կիտէր իքէն Տօն Վիշ-
եօդ պէրիտէն եագալարընը գօյ վէրմէզ. րահաթ
գօմագ. օնուն իշիւն Եւրոպայի պիր շէյ էտէմէզ օլ-
տուլար: Սանխօ պէրիտէ Ղինէս տէ Ռասամանդէյէ
եարտըմ էթտի. քի պուռուն եաըտըմըյլա էլլէրի
այագլարը գուրթուլտուգտա միւպաշըրըն իւզէրինէ
սալտըրըպ թիւֆէնկի վէ գըլըճը էլինտէն ալըր. վէ
գըլարըմ տալրանմայըն տէյէրէք թիւֆէնկի պիր
պիրինէ սօղորուլտուր պիր օ պիրինէ, անճագ աթէշ
էթմէզ. վէ էօյլէ պիր ճէսարէթ կէօստէրմէսինտէն
օ պիր թուլթսագլար տախի եիւրէք ալըպ գալվասլարը
թաշա թուլթտուլար. քի պաշա շըգամայաճագլարընը
աղըլարը քէսիպ մէյտանը պուռլարա պրագըպ սա-
վուշտուլար:

Պու ալիմ ֆիւլթուհաթա Սանխօ շօգ սէվինմէ-
տի. փէք էյի պիլիր իտի քի պուռլար կիտիպ անիտէ

հիւրիւմէթէ խապէր վերերէք հայլը եարարմծըլար
 քլա գապահասթլըլարը արայըպ կեթթիւրմէյէ կէլէ-
 ճէքլէր տիր: Պու վէսվէսէ իլէ աղասընա եօլտան
 չըգալըմ տէտի. վէ պու եագընտաքի տաղա կիտէ-
 լիմ կիզլէնէլիմ: Օխրա փէք իհթիմալ տըր տէտի
 քի օ գազվաս շէյթանլարը մութլագա պօռուլարը-
 նը չալըպ ասքէր թօրլարլար վէ պիզի տէօրտ թա-
 րաֆտան մուհասէրէյէ ալըրլար. վէ պէլքի տէ թու-
 թուպ պիզի չարշաֆ իչինէ ալըպ հազայա սըշրատըր-
 ար. պէլքի տէ տէօյէրլէր միւծրիւմ էտէրլէր:

Տօն Վիշեօդ տէտի. էյի տէր սին լաքին շիմտի
 էտէճէյիմի պէն պիլիբ իմ:

Վէ օ անտէ գուրթարտըղը ատամլարը հուզու-
 րունա չաղըրըպ՝ քի մուպաշըրը սօյմաղա մէշղուլօլ-
 մուշլար ըտը, անատան սօղմա շըլ չըպլագ էթմիշլէր
 իտի, ճիւմլէսի եանընա կէլտիքլիրինտէ տէվիր րէս-
 մինտէ էթրաֆընա տիզիլտիլէր սէօյլէյէճէյինի տիյ-
 նէմէյէ:

Պունլարա տէտի՝ կէօրտիւքլէրի էյլիյին մէգա-
 տիրինի պիւմէք ըրզէհլի քիմսէլէրին իշի տիր. վէ
 պու ալէմտէ նամքեօրլուգ կիպի ֆէնա շէյ եօգ տուր:
 Պիզին իչին էթտիյիմի կէօրտիւնիւգ աղալար. պանա
 նէ գատար պու խուսուստա պօռծլու օլտուղունուզու
 տա պիլիրսինիզ վէ ումար ըմ քի նամքեօր ատամլար
 իչին չալըշմամըշըմ. շիմտի պէնիմ թահմինիմին իս-
 պաթընը սիզ էտէճէքսինիզ. էտէճէյինիզ ճէմի թէլչէք-
 քիւրէ պէտէլ սիզտէն շունու իսթէրիմ քի պրագտը-
 ղընըզ զէնճիրլէրի քի սիզտէն պէն չըգարտըմ. տէ-
 ֆա կէյինիպ Ղօսպօզօ շէհրինէ վարըպ Տուլչինեայա
 կիտէսինիզ վէ տէյէսինիզ քի սէնին գուլուն սու-
 րաթսըզ քազալիէրին թարաֆընտան կէլիյօր ուգ.
 վէ ճիւմլէսինի հարֆ պէ հարֆ օնա Նագլ էտէտի-

նիզ . օնտան սօնրա ազատ սընըզ . նէ իսթէր սէնիզ
էտէ պիլիբ սինիզ :

Ճիւմլէյէ վէքեալէթէն Ճինէս տէ Ռասամոնդէ
ձէվապ վէրիպ Տօն Վիշեօդա տէտի . պիզիմ գուրգա-
րըճըմըզ քավալիէր էֆէնտի . էմրինի իճրա էթմէք
պիզիմ իշին գապիլսիզ տիր : Օւերէ հէփիմիզ պիրտէն
սէնին տէտիյին գըլըգտա մէյտանա չըգամայըզ . օլ-
մայա քի պիղի թանըսընըար : Իլլա պիզ պիր պիրիմիզ-
տէն այրըլմալը ըզ , վէ թէպտիլ գըլըզ օլարագ էյ-
լէ պիր եօլ թութմալը ըզ քի գըր սէրտարլարը էլի-
նէ տիւշմէյէլիմ քի մութլագս արգամըգտան ատամ
չըգարմըչլար տըր : Սիզ էֆէնտիմիզին էտէձէյի վէ
իճապը օտուր քի էմրինի կերի ալասըն . վէ Գօպօզօ-
լու Տօւլլինեայա օլան ուպուտիէթ պօռձումուզու
տէյիշտիրէսին . օնուն իշին կիւնտէ պիր գաչ տէֆա
տուա էտէլիմ . պունու թէհլիքէսիզձէ էտէ պիլիբ
իզ . կերէք կէձէ օլսուն կերէք կիւնտիւզ . կերէք
գաչար ըգան օլսուն կերէք տուրտուղումուզտա . կե-
րէք ձէնքտէ կերէք սուլհամ . անձագ քէնտիմիզի պիր
տահա Սըսըր աչը եէմէ թէհլիքէսինէ գամագ , եանի
եէնիտէն զէնճիր գուշանմա , օլուր շէյ տէյիլ . վէ
պիզ օ իթիգատտա ըզ քի պունու էյի տիւշիւնէմէմիշ
սինիզ :

Տօն Վիշեօդ թահալվիւրտէն աթէշ քէսիլիպ տէ-
տի . տօն Ճէնէզիլլօ տէ Ռարարիլլա . եախուա հէր
քիմ իսէն՝ նամուզսուզ գարը էվլատը , վալլահի
սէն եալընըզ քէնտի զէնճիրլէրինի վէ ասըլգատէ
վիճուտունուն իւսթիւնտէ թաշըտըզըն ձէմի թագըմ-
լարը թագընըպ կիթմէլի սին :

Ռասամէնգօ քէնտի էօրքէսինի զապթ էտէր ա-
տամլարտան տէյիլ իտի . Տօն Վիշեօգուն տա ագլը
թամ պիր ատամ օլտուղունա թէքմիլ էմիիէթ էթ-

մէյէ սէպէպ պուլամամը ըտը էթտիյի շէյլէրտէն պունուն իշիւն սէօյլէտիյի լագրրտըլարը եութամա-յըպ եանընտաքիլէրէ կէօզ էթտի . կէօզ աչըպ եում-մատա հէփսի պիրտէն եանընտան տաղըլտըլար . վէ ուզագտան իւզէրինէ տօլու կիպի թաշ եաղտըրըլար ըտը . շէօյլէ քի՝ նէ գալգանըյա քէնտինի հըֆըգ էտէ պիլիր իտի , նէ տէ հայվանընը իլէրի եօրիւտէ պիլիր իտի . Աէ գըտար իւզէնկի վուրտու ուստ տա՝ զանն էտէրսին թուճտան տէօքմէ պիր աթ՝ ատըմընը իլէրի աթտըրմասը միմքինսիզ օլտու :

Սանխօ քէնտի մէրքէպինին արգասընա կէչիպ օլ պօրատան հըֆըգ օլա պիլտի . անճագ Տօն Վիշեօգ սագընամատը . պէլ քէմիյինէ իբի իւչ թաշ րաստ կէլտի քի քէնտինի աթտան աշաղը տիւշիւրտիլէր : Մէթթէպ չըրաղը հիյէթինտէ օլան ուշագ անիտէ իւզէրինէ կէլիպ պաշընա գօտուղու լէյէնի ալըպ պիր գաչ տէֆա օմուղունա վուրտուգտան սօնրա թաշա վուրարագ խուրտ ու խաշը էթտի : Սիլահալարընըն իւսթիւնտէն կէյտիյի գազաքի ալտըլար . վէ էկէր տիզ վէ դալչա պաղլանըր շէօզէ պիլէ իտիլէր՝ կէյտիյի զըրիը տա ալաճագլար ըտը , իշի՝ եարը պուչուգ պրագմամագ իշին Սանխօնուն տա մանգօսունս ալտըլար . վէ օնու տա չըլ չըլպագ էտիպ՝ գավղատան էլէ կէչիրտիլէրի քէլէրիբի լայլաշտըգտան սօնրա՝ գըր սէրտարը էլինէ տիւշմէմէք իշիւն հէր պիրի պիրէր թարաֆա կիթտիլէր . զիրա նէ օնլարա րաստ կէլմէյէ . նէ տէ մատամ Տուլչինեայը կէօրմէյէ ասլա արգուլարը եօղ ուտու : Ճ՛ենկ մէյտանընտա մէրքէպ վէ ոօպինանդէ վէ Սանխօ վէ Տօն Վիշեօգ եալընըղ գալտըլար : Մէրքէպ պաշընը աստըղընտան վէ արատա պիր գուլաղընը սիլքմէսինտէն կէօրիւնիւր քի հալեա թաշ եաղմուրու քէսիլ-

ձեմիշ տիր: Սանխո սօղս ուղու վաղթ նասըլ ըտը ը-
 աս օ շըլպագլըգտա պուլունուպ՝ գըր սէրտարլարը
 էլինէ տիւշմէք գօրգուսունտան թիթրէր իտի. Տօն
 Վիշեօդ տախի պու քէնտի շըրաղը վէ աղատլամասը
 օլան հայտուտլարըն էթտիյի նամքէօրլուղու կէօրէ-
 լէք ըէք գըրըլմըշ վէ զայէթ խըրպլանմըշ ըտը:

ՊԼՊ. 18.

Պարտ տաղտա մէշնուր Տօն Քիշեօղուն պաշընա կե-
 լունէր:

Տօն Վիշեօդ պաշընա կէլէն պու հալին եիւղէ-
 րինէ Սանխոյա տէտի. տայմա իշիթմիշ իտիմ Սանխո,
 քի քէօթիւ աստամ էյլիք էթմէք գում իւստիւնէ
 եաղը՝ եազմագ կիպի տիր. սէօղիւնիւ տիյնէյէ իտիմ
 պու պէլա պաշըմա կէլմէղ իտի. անճագ օլան օլտու
 սապր էթմէլի. պու թէճրիւպէ պունտան սօնրա պի-
 զի ագըլլը էտէր:

Սանխո տէտի. էկէր սէնին տէ ագլըն պաշընա
 կէլիրսէ էֆէնտիմ, պէն արագ օլայըմ. պունու սա-
 հիհ վէ միւրայիսիգ սէօյլէր իմ. անճագ շիւն սէն
 տէյօր սուն քի սէօղիւմիւ տիյնէյէ իտին պու պէ-
 լա պաշըմըգա կէլմէղ իտի. շիմտի սէօղիւմիւ տիյնէ
 քի տահա պէօյիւք պէլատան գուրթուլասըն: Պիր-
 տէն պին տէֆայա տագ սանա սէօյլէրիմ գըր սէրտարլա-
 րը վէ զապթիէլէր ինտինտէ սէնին քաւալիէրլիյին պիր
 ագճէ էթմէղ. վէ տիւնեատաքի կէղկինճի քաւալի-
 էրլէրին ճիւմլէսինի պիրտէն պիր կէպէլմիշ քէլպ
 գատար տախի իշ կէրինէ գօմագ. հալեա աթտըգլա-
 րը օգլարըն Փըշըլտըսը գուլաղըմտա տըր:

Ան թապիւթտէն Կորգազ սըն տէտի Տօն Վիշ-
 Ծօղ. լաբին պանա հէր վագթ սէն ինատծը սըն վէ
 սեօղ տի յնէմէզ սին տէմէ յէսին տէ յիւ պու տէֆա
 սեօղիւնէ իթիմատ էտիպ գըր սէրտարլարընտան վէ
 զապիթ լէրտէն սավուշայըմ, քի գօրգայօր սուէն վէ չօգ
 գու վվէթ լէրի վար զանն էտէ յօր սուէն. անձագ շու
 քավլ իլէ քի՝ սաղ տա գալսան՝ էօլսէն տէ՝ քիմսէ յէ
 տէմէ յէճէք սին պէնիմ իչիւն քի թէհլիքէտէն գօր-
 գուպ սավուշտու. անձագ սէնին րէճա էթմէն իլէ
 վէ սէնին խադրըն իչիւն սավուշաճաղ ըմ, Պաշգա
 թիւրլիւ սեօլէր իսէն եալան սեօլէմիշ օլուր ս.ւ.ն.
 վէ հէր նէ վագթ օլսա սէնի եալան չըգարըր ըմ.
 վէ նէ վագթ քի պէօլէ սեօլէր սէն եախուտ ֆիթ-
 րինտէն կէչիթի սէն եալան սեօլէր վէ եալան տիւ-
 շիւնիւր սիւն. պունա լագըրտը իսթէմէմ. զէրէ սալթ
 տիւշիւնմէք՝ քի պէն կէօրիւնիւր պիր թէհլիքէտէն,
 վէ ալէլ խուսուս պու կիպիսինտէն գուրթուլմագ ի-
 շիւն սավուշույօր ում. քի վագա գօրգուլաճագ շէյ
 եօգ տէ յիլ տիր, պէն մահշէր կիւնիւնէ տէք սապիթ
 գատէմ իլէ պունտա տուրուր տէ յիլ քի եալընըզ սէ-
 նին տէտի յին առամլարը, անձագ պէնի Խորայէլին
 օն իքի գավմընըն ճէմի պէօլիւկէրինի վէ էէտի
 Մակարայեցիլէրի վէ Վասգօրու վէ Բօլլուգուսու վէ
 տիւնեատա պուլունան ճէմի պէօլիւքլէրի վէ ֆըր-
 գալարը պէքլէմէ յի կէօղիւմէ ալմըշըմ, Սանխօ տէ-
 տի. թէհլիքէ՝ թէճրիւպէտէն վէ գու վվէթ իմիդտէն
 զիատէ օլուրսա՝ օնա պէքլէմէք քեարի ագըլ տէ յիլ
 տիր. վէ քիշի քէնտիսինի պու կիւն եարընա սագլա-
 մալը. հէփ պիրտէն պիր գարպը տէստէ ֆէտա օլմա-
 լը տէ յիլ. սավուշմագ տէմէք գօրգմագ տէմէք տէ-
 յիլ տիր. շէր նէ գտար քէօլիւ վէ սհմագ ըսամ.
 տայմա խտարէյի մասլահամը քէնտիմէ իֆթիտար սա-

յար ըմ. պունուն իշխւն պէնիմ նասիհամ ըմը տիյ-
նէտի յինէ բիւշման օլմազ սըն. սէն կէկր գատըր ը-
սան բօզինանդէյէ պին. եօխաս պէն սանա եարտըմ
էտէյիմ պինտիրէյիմ. վէ արգամ սըրա կէլ. բէճա
էտէրիմ սանա. գալպիմ էօյլէ շահասէթ էտէյօր քի
պուրասը պիզէ կէլմէյէճէք վէ էլլէրիմիզտէն զիա-
տէ այագլարըմըզա միւհգաճիէթիմիզ վար տըր.

Տօն Վիշեօգ պիր շէյ սէօյլէմէքսիզին աթընա
պինտի. վէ Սանխօ էօնէ տիւշիւպ Վարա Տաղըն էփ
էյիճէ իշէրլէրինէ կիրտիլէր. սիլիհտար բէք իսթէր
իտի քի տաղըն օ պիր թարաֆընա կիտիպ Մօլտօվար
տէլ Վ.ամլօ տէնիլէն մահայէ կիտէրէք պիր գաշ կիւն
օնտա սըղընըպ կիզլէնսին՝ քի հիւքիւմէթ էլինէ տիւշ-
մէօին. Ա է պունա զիյատէ արգու էթմէսինին պիր
սէպէպի տախի օ ուտու. քի մէրքէպին իւզէրինէ եիւր-
լէթտիյի ճէմի եէյէճէքլէր գազկատան վէ հայտուտ-
լարըն էլինտէն գուրթուլմուշ ուտու քի միւծիգաթ
նէվինտէ պիր շէյ իտի. շիւնքի հայտուտլար հէր պիր
շէյի եօգլայըպ՝ իշլէրինէ կէլէն ճիւմլէսինի ալմըշ-
լար ըտը.

Պիզիմ պախզկիւզարլէր օ կէճէ տաղլարըն եարը-
սընա քիւլիէն իզսիզ եէրլէրէ եէթիշտիլէր. Սանխօ
պիր գաշ կիւն. հիշ տէյիլ իսէ եէյէճէքլէրիմիզին
էլ վէրտիյի գատար պունտա տուրալըմ տէտի աղա-
սընա. Նքի պայըր աբասընա օ կէճէյի կէշիւմէյէ վէ
օթլուզ իւզէրինտէ եաթմազա գարար վէրտիլէր. քի
օրատա քէնտիլէրինէ հիշ պիր քէտէր օլմայըպ թամ
էմին գալաճագլար զանն էտէրլէր իտի. Վաքին հէր
պիր շէյի քէնտի իսթէտիյի սիւրէթտէ չէվիրէն
պախտ ու թալէհ էօյլէ կէթիրտի քի Տօն Վիշեօգուն
գուզվէթի վէ տիվանէրիյի սայէսինտէ զէնճիրտէն
գուրթուլան Ղինէս տէ Մասամէնգօ նամ մէշհուր

հայտուտ զապթիէլէր վէ գըր սերտարլարը էլինտէն գուրթուլմագ իշիւն օտա օրատա գայալար արասընա սըղընըպ կիզլէնմէյէ գարար վէրմիշ խոի . վէ կէզէ կէզէ Տօն Վիշեօդուն վէ Սանխօնուն պուլունտուղու եէրէ եագըն կէլէրէք լաֆլարընը իշիտիպ սէսլէրինտէն թանըյարագ ցօյ վէրտի քի բահաթ ույուսուելար : Ալէ քէօթիւ ատամլար տայմա նամքեօր վէ խօրեատ օլտուքլարը միսիլիւ , քի իգթիզա էթտիյի վագթ քիմսէնին խագրընա կէլմէզ շէյլէր տիւշիւնիւրլէր . Շիւնէս զէրաֆէթտէն վէ խայըր խահլըգտան պի խապէր՝ օնլար ույգուտա ըգան հայվանլարա պագարագ մէրքէպի բօզինանդէտէն զիատէ քէնտիտիւնէ մինասիպ պուլտու . բօզինանդէ օլ տէրէճէ զայըֆ իտի քի նէ սաթմաղա նէ թրամբայա կէլմէյէճէյիւնի ագլը քէստի : Ալէ սապահ օլմագտան էվվէլ պունլարտան օ գատար ուզագլանտը քի նէ աղասը նէ սիլիհտարը եէթիշէմէյէճէքլէր իտի :

Սապահ ըըղը չավըպ ճեմի քեայինաթը մէսրուրիէթ ու ֆէրահիէթ իլէ մալամալ էթտիյի անտէ Սանխայա մէյուսիէթ վէ մէլալէթ թէսիբ էթտի . քի մէրքէպին նապէտիտ օլտուղունու կէօրիւնճէ ազ գալտը էօլիւյօր ուտու : Այլէ պիր հընչգըրարագ աղլամաղա պաշլատը քի Տօն Վիշեօդ պունուն աղլամասը սէսինտէն ույանտը վէ շունու սէօյլէտիյինի իշիթտի . ապէնիմ սէվկիւլիւմ ճիյէր բարէմ . քի պէնիմ ախըրըմտա տօղտուն . էվլատլարըմըն էյլէնճէսի . էհլիմին զէվքի . գօմշուլարըմըն հասէտի . զահմէթլէրիմտէ պէնիմ եարասըմ . վիճուտիմին պիր նըսֆընըն տա վէլիի նիմէթի . շիւնքի հէր կիւն պանա տէօրտ սօլտի (գըրգ բարա) գազանտըրման ըլա մասրուֆումուն եարըսընը սէն թէտարիք էտէր իտին :

Տօն Վիշեօզ պունուն ֆիղանընըն սէպէպինի սէօյլէտիբլէրինտէն ֆէրբ էտերէբ հալիմ լսգըրտըլար ըլա պու տիւնեանըն ֆէլաբէթլէրի իւզերինէ ալիմանէ նութպ էտերէբ թէսէլլիյէ պաշլատը ըսա տա հիչ պիր սէօզ քեար էթմէտի: Անճամ քեար գալպինի շու քէլամլար ըլա միւսթէրիհ էթտի. սէն սապր էթ տէտի. պիղիմ էվտէ պէշ ատէտ մէրբէպ սըրասը վար տըր. պէն սանա պիր մէթթուպ վէրիր իմ. կիտեր սին. վէ պէյէնտիբլէրինտէն իւչ դանէսինի սանա ալըրսըն: Պու միսիլլիւ գուվվէթլիւ րաճօնա տէյէճէյի գալմայըպ Սանխօ թէսքին օլտու. կէօզլէրինի սիտի. ֆիղանընը վէ հընչգըրըղընը քէստի. վէ աղասընըն վատ էթտիյի իհսանա աղիմ թէշէքքիւր էթտի:

Տօն Վիշեօզա կիւնէշին սըճաղընտան ձիզի գուվվէթ կէլիպ՝ օլ անտէ տաղլար արասընտա պունունտուղունտան հազգ էթտի. չիւն արատըղը վուգուաթլարը օրատա պուլմագ իհթիմալինէ ագլը շէհատէթ էտերիտի: Պէօյլէ թէնհա եերլէլտէ կէզկինճի քավալիերլէրէ վուգու օլանլարը խադրընա կէթիրիպ օ միսիլլիւ թիւրահատ մասալլարա օլ տէյնի գաբըլմըշ վէ միւշթագ ըտը քիտիւնեատա պունլարտան պաշգա շէյ տիւշիւնմէզ իտի: Սանխօ տախի աղասընըն թահիւտիւնէ էմին օլարագ հիչ պիր շէյ գայա էթմէյիպ՝ եէյէճէթ թօրպասը օնտա գալմըշ օլտուղունտան արգասընա եիւբլէնիր, աղասընըն արգասընտան կիտերէբ արատա պիր պիր լօգմա շէյ աղըրնա աթըպ տէրմանընը թամիր վէ գուվվէթինի թէճտիտ էթմէյէ մէշղուլ. պունտան էյիսի օլմագ տէյէրէբ աղասընըն միւնթաղըր օլտուղու վուգուաթլարը վազիֆէսինաէն խարիճ սայար ըտը:

Պէօյլէ կիտեր քէն պագտը քի աղասը տուրուպ եէր եիւզիւնտէ մըղրաղընըն ուճուլլա պիր շէյ եօ-

գարը տրամադա շարը շը յօր . ածելէթէն եարտըմա կիթ-
տի . վէ՛նէթիշտի յինտէ Տօն Վիշեօգ մըզրաղըն ու-
ճունա պիր քիւշիւք . էյէր մինտէրի վէ՛նա պաղլը
պիր հէյպէթի լիշտիրմիշ գալտըրմըշ ըտը . իքիսի՛տէ
բէք էսկի վէ՛ն եարըսը՛ գատարը շիւրիւմիւշ . լաքին օլ
գատար աղըր՛ քի թէքմիլէն եօգարը գալտըրմագ ի-
շիւն Սանխօնու իմտատընա միւհթաճ ըտը : Պոււնու
նէ օլտուղունու՛ ածելէթէն աննամադա մէրամ էթ-
տի յինտէ կէօրտիւ քի հէյպէ ասմա քիլիտ իլէ քի-
լիտլէնմիշ . անճագ շիւրիւքլիւքտէն զուհր էթմիշ պիր
եըրթըղընտան տէօրտ ստէտ ինճէ Փիլէմէնկ կէօլմէ-
յի չէքտի տիշարը ալտը . սայըր ինճէ վէ թէմիզ վէ
գարիթ շամաշըրլար . վէ պիր մանտիլ իշինէ պաղլան-
մըշ հայլը ալթուն սկուգլար վար ըտը :

Պոււնու Սանխօ կէօրիւպ տէտի . էլհամտիւ Վի-
լահ . հէլէ միւտտէթի էօմրիւմիւզտէ շէօլէ պիր
քեարլը քէլէքիլէ բաստ կէլտիք . Վէ տահա եօգլա-
յարագ՛ աղըր պահալը միւզէյեէն տէֆթէր քէսէսի
պուլտու :

Տօն Վիշեօգ տէտի . պոււնու պէն քէնտիմէ ալըր
ըմ . ալթունլար սէնին օլտուն :

Սանխօ՛ մէմնու ռւմ էֆէնտիմ տէյէրէք էլինի
էօրտիւ . վէ ծիւմլէսինի պիրտէն հէյպէսինէ եէր-
լէշտիրտի :

Տօն Վիշեօգ տէտի . կէօրիւնիւր՛ Սանխօ . քի պի-
րիսի պուրալարտա եօլոււնու շաշըրմըշ . վէ իըրսըզ-
լար օնու սօյուպ էօլտիւրմիւշլէր . վէ շու գայալարըն
արասընա կէօմմիւշ տիւրլէր :

Պու օլամագ տէտի Սանխօ . էկէր էօլլէ օլալտը
խըրսըզլար պու ալթունլարը պէօլլէ պրագմագլար ըտը :

Տօն Վիշեօգ տէտի . հագգըն վար . լաքին պէօյ-
լէ օլոււնճա պէն պոււնտան պիր շէյ աննամայօր ռւմ :

Անկէ էյլէն . մուծլագա շու տէֆթեր քեսէսինտեն
 եազըլը պիր շէյ էլպէթ պուլունուր : Մերադը ըզը
 օնունլա տէֆ էտերիզ . նէ օլտուղունու օնտան ան-
 նար ըզ : Պունու սէօյլէյէրէք աչտը , վէ շու կիւզէլ
 պէյթլէրի պուլուպ Սանխօ տախի աննասըն աէյթ
 եիւքսէք սէս իյէ օգուտու :

Աչգ պիր շէյ թանըմազ պիր քեօր տուր ,
 եախուտ մէրհամէթսիզ պիր պութ տուր ,
 չիւնքի բատտ կէլէ պախտա վէրիր ,
 եա պէլամ հիւքսիւնտեն զալիպ տիր :

Լաքին աչգ մուծլագա ալլահ տըր ,
 քի հէր շէթի պիլիր վէ թանըր ,
 ալլահը Ֆասլ էթմէք կիւնահ տըր ,
 եա տէրտ ու պէլամ բիմտէն տիր :

Ֆիլիս , սէն տէյիլ սին . չիւն պէօյլէ ,
 ազիմ զաթ Ֆէնալըզ ետէմէզ ,
 ալլահտան տա տէյիլ պու պէլա :

Պու մէշքիւք հէյալլէ էօլիւրիւմ :
 պիլինմէզ պէլատէն խայր օլմազ ,
 շարէսինի պուլմազ հիքմէթ տիր :

Սանխօ տէտի . պու թիւրքիւտէն պիր շէյ աննա-
 շըլմազ . մէկէր պունտան թէլ ալըպ օնուն ուճունտա-
 քի եումազը պուլալըմ :

Տօն Վիշեօզ տէտի . նէ թէլ տիր օտէտիյին :

Սանխօ տէտի . զանն էտերիմ օգուտուղունտա
 Ֆիլ տէտին* :

Տօն Վիշեօզ տէտի . էօյլէ պիր շէյ տէտիյիմի
 պիլմէյօրում . Ֆիլիս օգուտում . քի թիւրքիւէ սէ-
 պէպ վէրէն գարընըն ատը օլմալը :

* Ֆրանսըզճատա Ֆիլ իք ուճու տէմէք տիր :

Սանխօ տէտի . Թիւրքի տէտին իսէ խօշլանտըմ .
շունոււն սէսի ֆէնա տէյիլ* :

Տօն Վիշեօդ տէտի . էվվէտ . պու պիր Թիւրքիւ
տիւր . վէ բէք ֆէնա տա տէյիլ տիր . եարան շայիր
բէք աճէմիլէրտէն օլմալը . եախուտ պէն պիր շէյ
Թանըմադ օլմալը ըմ :

Սանխօ տէտի . էֆէնտիմ . շայիրլիքտէն տէ մի
աննար սըն :

Տօն Վիշեօդ տէտի . դանն էթտիյինտէն պիր ադ
տա էյիճէ : Աէ նէ վագըթ քի պաշտան պաշա պէ-
յիթլէր իլէ մանդում պիր մէքթուպ եազըպ սինին
էլին իլէ Պօպօզօլու Տուլչինեայէ կէօնտէրէճէք օ-
լուրսամ սեօզիւմիւն սասիհ օլտուզունու աննար սըն :
Աիհայէթ շունու պիլէսին Սանխօ . քի կէչէն վագթ-
լարտա ճիւմլէ կէզկինճի քաղալիէրլէր՝ եախուտ օն-
լարըն չօղու շայիր վէ խանէնտէ վէ սազէնտէ իտիլէր
վէ պու իքի իլմ եախուտ տաշա տօզրուսունու սէօյլէ-
յէիմ . պու տօնանկըլար վէ ֆաղիլէթլէր՝ կէզկինճի
քաղալիէրլէրէ մութլագա լազըմ օլան հայսիէթլէր-
տէն տիրլէր : Աագա էվվէլ զաման քաղալիէրլէրին
պէյիտլէրինտէ ազըլտան զիատէ հիտտէթ ու ճէսարէթ
պուլունուր . վէ թասզիգ գանոււն վէ ուսուլ եիւզե-
րինէ եարըլմըշ տէյիլ իտի :

Սանխօ տէտի . պիր ադ տաշա օգու էֆէնտիմ .
պէլքի արատըղըմըգա տայիր պիր շէյ պուլուր ուզ :

Տօն Վիշեօդ քեազըտը շէվիրիպ տէտի . պու պէ-
յիտ տէյիլ տիր . վէ զանն էտէր իմ մէքթուպ օլմալը :

*Քրանսըզճատա Թիւրքիւյէ սօնէ տէնիր . վէ սօնէ տէմէք
սէս շէթարէտէ տախի աննատըր : Սանխօնոււն սէօյլէտիքլէ-
րի՝ Տօն Քիշեօդուն օգուտուղընու վէ սէօյլէտիյինի
էյի աննամամագտան նէշաթ էթմէ տիր :

Սանխո տէտի . պիր եերէ եօլլանըլաճափ մէք-
թուպ մու :

Տօն Վիշեօդ տէտի . իլք լուղէթլէրինտէն պանա
էօլլէ կէօրիւնիւր քի աշգ եիւզէրինէ օլմալը :

Սանխո տէտի . էօլլէ իսէ րէճա էտէրիմ . եիւքէք
օգու տա տիյնէյիմ : Պէն պէօլլէ աշգ մէքթուպ-
լարընը չօգ սէվէր իմ :

Փէք էյի , տէտի Տօն Վիշեօդ . վէ շու քէլամ-
լարը օգուտու :

« Սէնին վատլէրինին եալան չըգմասը վէ պէնիմ
պախտսըզլըղըմ՝ քի ասլա պոււնտան շիւպհէմ եօգ
տուր , պէնի պու եէրլէրտէն սավուչմաղա մէճպուր
էտէյօրլար . վէ չօգ վարմաղ՝ պէնիմ թէշէքքիլէրիմին
սէպէպիյլէ պիրլիքտէ էօլմէմին հաճատիսինի պիրտէն
ալըրսըն : Կայըն , պէնիմ գատար հայսիէթի վէ լի-
յագաթը օլմայան պիրատամ իչիւն պէնի թէքք էթ-
տին . եալընըզ շոււնոււն իչին քի սնոււն վարիէթի չօգ
տուր : Եկէր պու ալէմտէ ֆագիլէթ տէ պիր վարիէթ
սայըլա ըտը , պաշգալարա հասէտ չէրմէյէ վէ պէ-
նիմ պախտսըզլըղըմը աղլամաղա սէպէպիմ օլմազ ը-
տը : Սէնին հիւսնիւն իլէ հարէքէթլէրին պիր պիրի-
նի՞թութմազ . իքիսի պիր այարտա միւշէրրէֆ օլմաղա
չօգ շէյ իստէր : Հիւսնիւնէ պագարագ սէնի ալլա-
հանի պիր զաթ պէլլիլէյօր ուտում . անճագ թութ-
տուղուն եօլլարը կէօրտիւքտէ աննայօրում քի պայա-
ղը պիր գարը սըն : Կալ սաղլըղ ըլա . սէն քի պա-
նա՞պէօյիւք խուստումէթ վէ ատապէթ էտէր սին . պէն
սէնին իչին խայրր տուալար էտէր իմ . Եւլահ վէրէ քի
էհլինին խայընլըգլարը վէ ֆէնալըգլարը մէյտանա
չըգմայա , քի էթտիղին հագսըզլըղա բիւշման օլուպ՝
պէն տախի իքիմիղին պիրտէն սնոււն եիւզիւնտէն չէք-
տիյիմիղ աղապըն՝ պոււնտան պէօլլէ խաղընա րայէթ

էթմէյէ պօրճու օլտուղուն պիր զաթտան ինթիգա-
մընը արմաղա մէծպուր օլմայրմ: ,,

Սանխօ տէտի . պունտան տա պէյթլէրտէն զի-
ատէ պիր շէյ աննաշըլմատը . անճագ շու գըտար
պիլտիմ քի պու մէքթուպու եազան եալուգլուսուն-
տան թէրք օլունմուշ պիր աշըգ օլմալը :

Տէֆթէր քէսէսինի գարըշտըրարագ պաշգա պէ-
յիալէր վէ մէքթուպ սուրէթլէրի պուլտու ուստա՝
հէփսինի օգույամատը . անճագ շունու աննատը քի
ձիւմլէսի շիքեայէթտէն վէ ֆիրեատտան վէ էմնիէթ-
սիգլիքտէն վէ ումուտ քէսիքլիյինտէն վէ իհօանտան
վէ պէյէնմէմէքտէն իպարէթ իտի :

Տօն Վիշեօգ տէֆթէր քէսէսինտէքի քնաղըտլա-
րը կէօգտէն կէչիրմէքտէ օլսուն . Սանխօ պէրի եա-
նընտա հէյպէյիեօգլար . կէրէք հէյպէնին վէ կէ-
րէք մինտէրին հէր պիր քէօշէսինէ պագար . հէր պիր
տիրիւմիւնիւ աշըպ տըգգաթ ըլա պագար . վէ պու
ղայրէթ ու տըգգաթըն սէպէպի՝ պուլտուղու տու-
գաթլար ըտը . քի եիւզ գանէտէն զիատէ իտի : ()ն-
տան պաշգա պիր շէյ պուլամատը ըստ տա՝ պու կիւ-
նէ տէք չէքտիյի սըգընգըլարըն միւքեաֆաթընա էր-
միշ սայտը քէնտիսինի . չարշաֆա գօծուպ սալլանմա-
սը , Տօն Վիշեօգուն եարտըղը իչիպ իսթիֆրաղ էթ-
մէսի , արապաճըլարըն թաշլամասը՝ գաթըլձընըն
եումրուգլարը , մէրքէպին վէ հէյպէսինին զայպ օլ-
մասը , մանգօսունուն չալընմասը , սուսուղլուղու ,
վէ աղասըյա պիրլիքտէ պուլունտուղունտա չէք-
տիյի ձիւմլէ սէրէնճամլէր կէօզիւնէ կէօրիւնմէզ
օլտուլար : Պու միւքեաֆաթտան խօշնուտ օլտու ,
վէ գայըլ ըտը հէր վագթ օլ սէրէնճամլարը չէք-
մէյէ . թէք սօնունտա էլինէ պէօյէ պիր քէլէրիր
տիւշէ :

Անճագ պիղիմ քաղալիէրին զիտէ արգուսու՝
 Հէյպէնին սահապընը պուլմագտա ըտը . ալթունըւ-
 րըն չօգլուղունտան վէ շամաչըրլարըն թէմիզլիյին-
 տէն վէ ինճէլիյինտէն վէ կերէք պէյիտլէրին վէ կե-
 րէք մէքթուպ սուրէթլէրինին թէմիզ վէ ալեա պուլ-
 տուղու իսթիլլահընտան՝ պունուս սահապընը՝ մա-
 շուգէսինին խըյանէթի եիւզիւնտէն մէյուսլուղա վէ
 ումուտ քէսիքլիյինէ՝ տիւշմիւշ էփէյիճէ պիրատամ
 օլմալը՝ տէր իտի : Անճագ պիլէրէք քի օրլսիզ եէր-
 լէրտէ պուատամըն հագգընա պիրխապէր ալամայա-
 ճագ՝ հայվանը իլէրի եօրիւտտիւ թաշլար վէ տիքէն-
 լէր վէ շալըլար արասընտան :

Տօն Վիշեօղ Եօլունու պէօյլէճէ տէվամ յէթմէք-
 տէ Հէյալընտա տայմա շու վտր ըտը քի՝ պէօյլէ իզ-
 սիզ՝ եէրլէրտէ արատըղը՝ վուգուսթլար էքսիք օլմազ :
 Պու տիւշիւնմէլէր իլէ կիտէր իքէն՝ . գարշըսընտաքի
 պայըրըն եիւզէրինտէ՝ թաշտան թաշա վէ շալըտան
 շալըյա սըչրայըպ կէլիր պիրատամ կէօրտիւ . վէ
 քէնտինէ էօյլէ՝ կէօրիւնտիւ քի չըպլազ տըր . սիյահ
 գապա սագալը վար ըտը , վէ եալընըզ պիր էսկի
 տիզլիկ կիյմիշ իտի . քի բէրտահլը գատիֆէ կիպի
 կէօրիւնիւր . անճագ էօյլէ պիր եըրթըզ քի թէնի
 մէվճուտ կէօրիւնիւր կիպի իտի : Պաշը տա աշըղ ը-
 տը , վէ հէր նէ գատար շափուպ կիտէյօր ուտու ու-
 սա տա՝ պիղիմ քաղալիէրին կէօղիւ քէսկին՝ օլտու-
 ղունտան պու ճիւմլէ տէտիքլէրիմիեի ֆէրք էտիպ ար-
 գասընտան եէթիշմէյէ էլտէն կէլէն ղայրէթի էթ-
 տի . էօյլէ պէլիլէր իտի քի Հէյպէնին վէ մինտէրին
 սահիպի պուատամ օլմալը : Անճագ ոօղինանդէ ղա-
 յէթ ղայիֆ օլուպ՝ էօյլէ սարպ թաշլըգտա իսթէտի-
 յի գատար շափուպ եօրիւյէմէզ օլուպ՝ տօլու տիզկին
 գօշմաղա հիշ կէլմէզ իտի : Պիղիմ սուրադսըզ քաղա-

լիեր՝ հէյպէ քաղալիերինէ մուծլագա եւթիչմէյի
 Քիբրինէ գոմուչ ուտու քի՝ պիր սէնէ տախի պու
 տաղտա գալսամ մուծլագա օնու պուլմալը ըմ տեր
 իտի : Պու նիէթ իլէ Սանխոյա տախի էմր էթտի քի՝
 պէն պու թարաֆլարը տօլաշըր իքէն սէն տէ օ պիր
 թարաֆը կէզ . պու գըտար դայրէթ ու տըդգամ ը-
 լա պէլքի շու ատամը պուլա պիլիր իզ :

Պէն էօյլէ շէյ էթմէմ տէտի Սանխօ . սէնին
 եանընտան պիր ատըմ այրըլմամ . աղաճըզ սէնտէն
 ուզալանտըղըմ կիպի գօրդարըմ քի սուրբ Անտօ-
 նուն շէյթանլարը ճիւմէտի պաշըմա իւշէրլէր* .
 Սէ պու տէֆա պուՆու սանա սէօյլէմիշ օլայըմ քի
 հիշ պիր վագթ եանընտան այրըլաճաղըմ եօգ տուր .
 պէօյլէ շէյ պիր տահա պանա թէքլիֆ էթմէ :

Քաղալիեր տէտի . չօգ էյի , պէնիմ շէճաթըմա
 կիւլէնտիյինի հազզ էթտիմ . վէ էմին օլ քի հիշ պիր
 վագթ՝ ճանըն թէնինտէն այրըլսա պիլէ՝ պէնիմ իմ-
 տաթըմ սէնտէն էքսիլմէզ : Եօյլէ իսէ եաժաշ եաժաշ
 արտըմ սըրա կէլ . կէօղլէրին տէօրտ թարաֆտա օլ-
 սուն . շու քիւշիւք տաղը եօգլայալըմ . պէլքի հէյ-
 պէնին սահապընը պուլա պիլիրիզ . քի շու աճէլէ
 կէչէն ատամ օլմալը գաննըմճա .

Սանխօ տէտի . էֆէնտիմ , օնու արամաղաւազ տա-
 հա էյի օլմաղ մը . զիրա պուլաճագ օլսուր ուզ տա
 հէյպէ օնուն օլմուչ օլուր սա՝ օնա կէրի վէրմէլի օ-
 լուրուզ . վէ պուՆտան աննարսըն քի օնու արամա-
 մըղտան պիր ֆայտէ չըգմազ . օնուն իշիէն պուՆա սաֆ-

* Սուրբ Անտօն իշիւն նազլ օլուՆուր քի տաղտա ճգնու-
 թիւն էթտիյի վագթթ շէյթանլար տիւրլիւ տէսիտէլեր ի-
 լէ օնու իւրքիւտիւպ ճգնութիւնլարընտան վազ կէլի-
 յէք իսթէլէր իտի :

տէրունչուղ ուլա պիզ մալիք օլսագ տաճա էյի տիր .
 օնու պսշգա պիր թարիք իլէ բաստ կէթիրէ պիլիիզ .
 վէ պէլքի տէ էօյլէ պիր վագթտա քի փարալարը թիւ-
 քէթմիշ վէ կեօմլէքլէրի էսքիթմիշ օլուր . վէ օլ վա-
 գըթ տալա էտէր իսէ տէ պուլունտու պուլանըն
 տըր ՖէՏվաաընը Ֆէթվա էտէրէք գուրթուլուր ուզ :

Տօն Վիշեօգ տէտի . պունտա ալտանըյօր սուն .
 պու մալըն սաճապը պուլտուգ տէյի ագլըմըզ քէս-
 տիյիտէ օնու արամաղա վէ մալընը օնա թէսլիմ իթ-
 մէյէ պօրճլու ուզ . վէ օնու արամատըգճա՝ օնուն տուր
 տէյի պիլտիյիմիղ մալ պիզիմ օլամագ . վէ սալթ սա-
 ճապը վար տէյի շիւպճէ էթտիյիմիզ՝ աշիքնար պու-
 նու պիլիյօրուզ կիպի պիզի գապաճաթմլը էտէր : Պու-
 նուն իչիւն Սանխօ, տօստում . օնու արամագ սանա
 կիւճ կէլմէսին . պէնճէ՝ էկէր օ ատամը պուլա պիլիք
 սէմ , իւզէրիմտէն ազըր պիր եիւք պրագմըշ օլուրում :
 Պունու սեօյլէյիպ Տօն Վիշեօգ աթընը սիւրէր .
 վէ Սանխօ Նիւնէս տէ Բասամանգէնին սայէսինտէ
 մէրքէպ կիպի եիւքլէնիպ եօրիւյէրէք արչասընտան
 կիտէր :

Տաղըն ճէր թարաֆընը կէզիպ վէ ճէր քէօշէսի-
 նի տօլաշըպ պիր սու գըյըսընա կէլտիլէր . օնտա կէ-
 մի վէ էյէրի վէ ճէր թագըմըյլա , անճագ եարըսըն-
 տան զիատէսի քէլպլէրէ վէ գարկալարա եէմ օլմուշ
 պիր գաթըր պուլտուգլարընտա՝ օ գաչան ատամ կէրէք
 ճէյայէնին վէ կէրէք գադըրըն սաճապը օլմալը տէ-
 յի զիւիւմլէրիւնէ տաճա զիատէ գուվվէթ պուլմուշ
 օլտուլար : Պունլար օրատա տուրուպ գադըրըն լէշի-
 նի սէյր էտէրէք պունուն իւզէրիւնէ միւլճագալարընը
 էտէր իքէն պիր տէ ճայվան կիւտէն չօպանլարըն չալ-
 տըղը կիպի ըսլըգ սէսի իշիտիպ էթրաֆլարընա պագ-
 տըրտա պիր սիւրիւ քէչի վէ արգալարընտան տա պիր

էխտիյար չօպան կէօրտիււեր . քի կէօրիւնիւշէ պագըն-
 ճա սիւրիւնիւն սահապը ըտը : Տօն Վիշեօդ պոււնու
 չաղըրըպ էնմէք թէքլիֆ էյլէտիյինտէ ատամճըգ
 թածիւպ չէքէրէք պոււնլարըն էօյլէ իզսիզ եսպանի
 եերլէրէ տիւշմէլէրինին սէպէպինի սօրտու , պուրալա-
 րը քէչիլէրտէն վէ գուրալարտան վէ ճանալարլարտան
 պաշգա ճանլը մախլուգ այաղը պասմըշ տէյիլ տիր
 տէտի :

Սանխօ տէտի . սէն աշաղը էն . պոււնլարըն ճիւմ-
 լէսինին թարիֆինի էտէրիզ սանա :

Չօպան էնտի . վէ Տօն Վիշեօդոււն եանընա կէ-
 լիպ տէտի . զալիպա շու գաղըրը սէյր էտէյօրտոււն .
 սահիհ սէօյլէրիմ քի ալթը այ վար քի պուրատա տըր .
 աճապա՝ աղալար՝ պուրայա կէլիւր իքէն սահապընը րաստ
 կէթիրտինիզ մի :

Տօն Վիշեօդ տէտի . քիմսէ րաստ կէլմէտիք . ան-
 ճագ շու եագընլարտա պիր էյեր մինտէրիյլէ պիր
 քիւշիւք հէյպէ պուլտուգ :

Պէն տէ օնու կէօրտիւմ տէտի չօպան . լաքին էլ
 սօգանտըրմաղա ճէսարէթ էթմէտիմ : Անընա պի-
 լէ եանաշմաղա գօրգտում . օլմայա քի պիրիսի իւստէ
 կէլէ վէ պէնի խըրսըգ տէյի զապիթ էլինէ վէրէ .
 շէյթան ֆիթնէ տիր . պաղը եօլ իւստիւնտէ այաղը-
 նա պիր շէյ սօգանըր քի օնոււն նասըլ վէնէ իշիւն
 օրատա պուլոււնտուղոււնու պիլէմէզ սին :

Սանխօ տէտի . պէնիմ տէ տէտիյիմ պու եա .
 պէնտէ հէյպէյի կէօրտիւմ . լաքին պիր թաշ ա-
 թըմընտան զիատէ եագըն կիտմէտիմ . պուլտուղում
 եերտէ պրագտըմ . վարսըն օրատա գալսըն . պէն
 չընկըրտալը քէլպ թաշըմագ իստէմէմ :

Տօն Վիշեօդ տէտի . գաղըր քիմին օլտուղոււնու
 պիլիւր մի սին :

Չօպան տեսի . պիլտի յիմ հէփսի շու գտար տըր
 քի . ալ թը ալ գատար վար պիր եագը ըրգլը վէ չէ-
 լէպի թալուրլու պիր տէլիգանլը շու գագըրա պին-
 միշ իտի . օ վագըթ գագըրըն ճանը տահա իւսթիւն-
 տէ իտի . վէ մինտէր վէ հէյպէ գագըրըն թէրքի-
 սինէ պաղլը ըտը . պոււնտան իւչ սասթ ուզագ պիր
 մանտրայա կէլտի վէ պիզէ սորտու քի տաղըն էն սարպ
 վէ էն իզսիզ եէրի նէ թարաֆ տըր . Ճէվապ վէր-
 տիք քի պիզիմ պուլոււնտուզոււմուզ եէր տիր . վէ
 սողրուսու տա պու տուր . զիրա պոււնտան եարըմ սա-
 աթ գատար իլէրի կիտէրսէն չըգմասը կիւճ օլուր .
 վէ պէն սիզին պուրայա տագ կէլմէնիզէ թաճիւպ չէ-
 քեր իմ . զիրա պուրայա կէլէճէք նէ եօլ վար նէ իզ .
 Շիմտի պու տէլիգանլը պիզտէն պու ճէվապը ալըն-
 ճա հայվանըն պաշընը չէվիրիպ կէօստէրտի յիմիզ
 թարաֆա սողրու կիթտի . վէ պիզի քէնտի շիրին կէօս-
 տէրիշինէ վէ տաղա կէլմէք իշին աճէլէսինէ թաճիւպ-
 տէ պրագտը . () նտան սօնրտ պիր տահա կէօմէտիք .
 թա քի պու կիւնլէրտէ պիզիմ չօպանլարըն պիրիտի-
 նէ եօլտա բաստ կէլիպ պիր շէյ սեօյլէմէտէն պիր է-
 յիճէ տայագ վուրտու . վէ եանընտա պուլոււնան էք-
 մէյի վէ բէյնիրի ալըպ կէյիք կիպի տաղա գաչտը .
 Պոււնու խասպէր ալընճա պիր գաչ չօպան տաղըն
 էն իզսիզ եէրլէրինտէ օնու արամաղա չըգտըր . վէ
 չօք արատըրգտան սօնրա պիր ուլու աղաճ գօվուզոււն-
 տա պուլտուզ . Չօք հագիմլի յիլէ եանըմըդա կէլտի .
 Նարին եօյլէ պիր հալտէն տիւշմիւշ իւտիւ վէ կիւնէշ-
 տէն եանմըզ գարարմըզ ըտը քի բուպալարընտան
 թանըյա պիրտիք . օ տախի էսքիմիշ եըրթըլմըզ ըտը .
 Ինսանիէթ իլէ պիզի սէլամլատը . ազ անճագ սըրա-
 լը քէլամլար ըլա պիզէ տէտի քի քէնտինի պու հի-
 էթտէ կէօրտիւլիւմիւզէ թաճիւպ չէքմէյէլիմ . զիրա

քենտինէ գօնուլան ապաշխարանքը իճրա էթմէք ի-
չիւն պէօյլէ օլմագ ֆարզընտան ըտը : Վրիմ օյտու-
ղունու պիղէ աննամսըն տէյիւ չօգ բէճա էթտիք ի-
սէտէ սէօյլէմէք իսթէմէտի : Իսթէտիք քի պիր շէյ
լազըմ օլուրսա նէրէտէ քենտինի պուլա պիլէճէ յի-
միղի սէօյլէսին : ալէլ խուսուս եէյէճէք իչիւն . օնու
թէմին էթտիք քի խօշնուտլուղուլա վէրիբիղ . անճագ
քենտիսի պիղտէն իսթէմէլի . զօրուլա ալմալը տէյիլ .
Թէքըլիֆիմիղտէն թէշէքքիւր էտիպ՝ պունտան էվվէլ
էթտիյի հագգընա էօղիւր տիլէյիպ՝ պունտան պէօյ-
լէ պիր շէյ լազըմ օլուրիսէ **Վ. Լ. Լ. Կ.** աշգընա իստէ-
մէյէ սէօղ վէրտի , քիմսէնին խօշլանմայաճաղը շէյի
էթմէմ տէտի : **Միւսլ** էթտիք քի թէմէքիւնիւ նէրէ-
լէրտէ տիր . տէտի քի պէլլի պիր եէրիմ եօգ տուր .
նէրէտէ ախշամ՝ օրատա սապահ , **Միւքէտտէք** հալի-
նի էօյլէ պիր ֆիրեհատ ըլա նագլ էթտի քի աճըմա-
մագ միմքին տէյիլիտի . վէ պիղ տախի էվվէլքի կէօր-
տիյիւմիւղտէն չօգ ֆարգլը ֆէնա հալտէ կէօրիւյօր
ուտուգ . շիւնքի՝ նասըլ քի սէօյլէտիմ . դայէթ հիւս-
նէ մալիք եագքըըգլը վէ ագըլլը պիր տէլիգանլը ը-
տը , ախլագը սայկըլը վէ միւթէտի կէօրիւնիւր իւ-
տիւ . վէ պունուն իչիւն գանն էտէրիղ քի պէօյիւք
պիր սինսիլէտէն ասըլգատէ օլմալը :

Պու սէօղլէրի էտէր իբէն էն զաֆիլ սէսինի քէս-
տի . նութգու թութուլմուշ կիպի օլուպ կէօղլէրինի
եէրէ տիքտի վէ հայլը վագըթ օ՝ հալտէ գալտը .
պիղ տախի պունուն պէօյլէ զաֆիլէթէն թաճիւպէ
տիւշմէսինին սէպէպինէ միւնթազըր օլարագ եիւղիւ-
նէ պագմագտա ըտըգ : Պէօյլէ պիր էյամ գալտըգ-
տան սօնրա հիէթի պիրտէն պիրէ պօղուլտու . կէօզ-
լէրինի սըգ սըգ աչար գալար . գաշլարընը պուրուշ-
տուրուր . տուտաղընը ըսըրըր . իբի էլլէրինի պիր պի-

րինէ կէթիբիր սըգար. պիզէ էօյլէ կէլտի քի չըլտըր-
տը. վէ պունուն իշիւն ատամձըղը չօգ աձըտըգ,
ԹաՏմինիմիզին սաՏիՏ օլտուղունու աննամաղա չօգ
վագըթ իսթէմէտի. պիրտէն պիրէ օթուրտուղու եէր-
տէն գալգըպ՝ քէնտինէ Տէփիմիզտէն եագըն օլանըն
եիւզէրինէ էօյլէ պիրխըձ ու էօրֆ իլէ Տիւծիւմ էթտի
քի էկէր. զօրուլան օնու էլինտէն ալմագ սա ըտըգ՝
եուժրուղուլա թէքէլէ յիպ տիշլէրիյլէ բարալայաճաղ
ըտը. վէ օ արալըգ պաղըրըպ տէր իտի. աՏ. խայըն
Ֆէրնանտ. պանա էթտիյին Տագարաթըն էճրինի
պուրատա պուլաճագսըն. պուրատա, Պու էլլէրիմ
իլէ սէնին ալչագ եիւրէյինի չըգարաճաղ ըմ. տիւն-
եատա պուլունան քէօթիւլիւքլէրին ճիւմլէսինի օրա-
յա թօրլաւըչ սըն. վէ Տէփսինտէն զիատէ Տիյլէ-
պաղըղը վէ խայընլըղը. Պունուն կիպի օ Ֆէրնանտ
տէտիյինէ իսթապէն պին տիւրլիւ քիւֆր ու իթալէի
լիսան էթտիքտէն սօնրա պիզէ պիր շէյ սէօյլէմէքսի-
ղին պու չալըլարըն վէ թաշլարըն եիւզէրինտէն սըչ-
րայարագ սէյիրտէրէք էօյլէ պիր գաչըչ գաչտը քի
արգասընտան եէթիշմէք պիզէ միմքինսիզ օլտու.

Պու ճիւմլէսի պիզէ էօյլէ ԹաՏմին էթտիրտի քի
պու ատամ վագըթ վագըթ չըլտըրըյօր. վէ Ֆէր-
նանտ իսմինտէ պիրիսի պունուն ագլընը զայ էթտի-
րէձէք տէրէձէտէ պիր ֆէնալըգ էթմիշ օլմալը. վէ
պունու քէնտիսի տախի չօգ տէֆա կէլիպ պիզտէն եէ-
յէձէք իսթէտիյինտէ թաստիգ էյլէտի. անճագ
չիւնքի Տէր վագըթ ագլը պաշընտա օլմագ ըտը՝ մաՏ-
ճուպուղու տախի Տէր վագըթ գուլլանմայըպ լագըմ
օլանը էքսէրի զօրուլա ալըր ըտը. Ալէ շունու սէօյ-
լէյիմ սիզէ էֆէնտիմ. տէտի չօպան քի տօսգլարըմ-
տան իքի չօպան վէ օնլարըն եամագլարը վէ պէն պու
գավալը տէլի գանլըյը արայըպ պուլմայ ֆիրրիմիզէ

գամուշ ուղ. վէ պուլտուղու մուղտա՝ իսթէր կէսնիւլ
 խօշնու թլուղույլա իսթէր զօրուլա Վլմօտապարա կէօ-
 թիւրէճէյիզ քէնտիսինի. քի պուլնտան սէքիզ սաաթ-
 լըզ եօլ տուր. վէ էկէր հալինէ պիր չարէ պուլու-
 նուր իսէ թիմար էթսինէր. հիշ տէյիլ իսէ քիմ օլ-
 տուղունու աննար ըզ. վէ անասընա պապասընա
 թէսլիմ էտէրիզ :

Իշտէ էֆէնտիմ էթտիյինիզ սիւալ հազգընա պիլ-
 տիյիմ հէփսի պու գատար տըր. վէ օ աճէլէ ոէյիր-
 տիյ գաչան չըպլագ ատամ սահիհէն օ պուլտուղու-
 նուզ հէյպէնին վէ կէպէրմիշ կէօրտիւյիւնիւզ գա-
 գըրըն սահապը տըր :

Տօն Վիշեօզ չօպանըն նագլինէ միւթէ հայիր գալ-
 տը. վէ օ գալալլը ատամըն քիմ օլմասընը պիլմէյէ
 մէրագ էթտի. օ հալէ տիւշմէյէ միւստահագսըզ վէ
 աճընաճագ պիր ատամ կէօրիւնիւր իւտիւ քէնտիսինէ :
 Պուլունճայատագ տաղըն հէր թարաֆընը կէղիւ պ-
 րամաղը գուրտու. տէլիք աէշիք հիչ պիրեէր թէճէս-
 սիւզ էթմէտէն պրագմայաճաղ ըտը. լաքին պախգը
 ումտուղունտան զիատէ իշի գօլայլաթտը. զիրաօլ ան-
 տէ պիր գայալըզ եարրղընտան պու տէլի գանլըյը
 կէօրտիւ պուրնու ալթընտան պիր շէյ մըրըլտանարագ
 քէնտիլէրինէ տօղրու կէլիյօր ուտու. սէօյլէտիղինի
 նէ օլտուղունու՝ եանընտա օլսալար տախի աննայամ-
 յաճագլար ըտը : Թարիֆ օլունան գըլըգտա ըտը.
 անճագ իւստիւնտէն կիյտիյի հէր նէ գատար էսքի
 վէ եըրթըզ պիր շէյ իտի իսէտէ՝ խօշ զօգուլու պիր
 նէվ տէրիտէն օլմասընտան՝ պունուն պայաղը պիր ա-
 տամ էվլատը օլմատըղընը տա Տօն Վիշեօզ գօլայ
 աննաաը : Տէլի գանլը պունլարըն եանընա կէլտիյին
 տէ ինսանիյէթլէ սէլամ վէրտի. անճագ սէսի սէրտ
 վէ նէվագիլտէն պօղուլմուշ կիպի իտի : Տօն Վիշեօզ

տախի ինսանիյէթճէ սէլամընը ալտը . վէ ոօզինան-
 գէտէն էնիպ ուսուլ ուլա եանընա կիտիպ սըզը սը-
 գըյա գուճագլատը՝ չօգտան պէրի թանըտըղը պիր
 գաթ տըր կիպի : () պիրի գոյ վէրտի . անճագ պիր ազ
 վագըթ էօյլէ տուրտու գտան սօնրա պիր ազ Տօն Վիշ-
 եօգտան աչըլըպ էլինի օնուն կէօքսիւնէ գօյուպ՝
 թանըյաճագ կիպի իւզիւնէ պագմաղա պաշլատը :
 շիւպհէսիգ՝ Տօն Վիշեօգուն պոյունու վէ սիֆաթընը
 վէ քիսվէթինի կէօրէրէք թաճիւպ շէքէր իթտի . վա-
 գա պու տա էօյլէ պիր գըլըգտա իտի քիկէօրէն գօր-
 գար ըտը : Աէօհպէթէ պաշլայան՝ իւստիւ պաշը եըր-
 թըգ քազալիէր օլտու , վէ սէօզլէրինի օ պիր պապտա
 օգուրսուն :

ՊԼՊ . 19.

Գարա տաղտաքի վուգուաթըն տէվամը :

Բավիան թիվաէթ էտէր քի քէտէրնագ տաղ քա-
 վալիէրինին սէօյլէտիքլէրինի Տօն Վիշեօգ ազիմ տըգ-
 գաթ ըլա տիյնէմէքտէ իտի . պու տախի շու կէօնէ
 քէլամընա աղազ էյլէտի : Հագըգէթ էֆէնտիմ .
 հէր քիմ իսէն . շիւնքի սէնի թանըյամայօր ում .
 պանա իպրազ էթտիյին շէլէպիլիքտէն վէ քիպարըգ-
 տան զիատէսիյլէ խօշնուտ ում . վէ պու միսիլլիւ
 րայէթինիգէ պէտէլ մէմնունիէթիմի աննաթմագ ի-
 շիւն՝ շիմտիքինտէն ախէր կէօնէ պիր հալտէ պուլու-
 մաղա արգու էտէր իտիմ . անճագ պէնիմ թալէհսիգ-
 լիյիմ գալպիմէ ճէվապ վէրսէզ . վէ պու գըտար էյ-
 լիյինիգէ գարըլըգ՝ հասըլըզ արգուտան մատէ պիր
 շէյ էլիմտէն կէլմէզ :

Տօն Վիշեօդ ճեվապ վերիպ տէտի . պէնիմքիսի պաշգա պիր շէյ տէյիլ , իլլա հէր անտէ վէ հէր խոսուստա իշինտէ պուլոււնմադ . վէ Ֆիրքիմէտէ գօմուշ ուտում քի սէնի պուլմայընճա , վէ էօմքիւնիւ պու միսիլլիւ միւքէտտէր հալտէ կէշիրմէյէ սէպէպ օլան քէտէրին շարէսինի սէնտէն էօյրէնիպ , վէ հէր նէ թարիք իլէ օլուր իսէ , քէնտի թէլէֆիմի տախի կէօզիւմէ ալարագ օ շարէյի պուլմայընճա պու տաղլարտան այրըլմայաճաղ ըտըմ : Ալէ սէնին տէրտին շարէսիզ վէ թէսէլլի գապուլ էթմէղ տէրտլէրտէն օլտուղու հալտէ՝ սէնին իլէ պիրլիքտէ օ տէրտի շէքիպ՝ վէ պէնիմ կէօզ եաշլարըմը սէնինքինէ գարըշտըրըպ տայանմաղա սանա եարտըմ էտէճէք իտիմ . զիրա տէրտիմիզէ տէրտտաշ պիր ատամ պուլմադ՝ պէօյիւք քէտէր շէքտի յիմիզ վազըթլարտա՝ հիշ օլմազսա էփէյիճէ պիր թէսէլլի տիր : Ալկէր պէնիմ խայր նիյէթիմի բայէթէ շայան կէօրիւրսէն էֆէնտիմ , շու պանա իպրազ էթտիյին լութֆա կիւվէնէրէք ըիճա էտէր իմ , վէ էն զիտտէ սանա սէվկիւլիւ օլանլարըն աշգընա անտ վէրիր իմ , պանա ռէօյլէյէ սին քի սէն քիմ սին . վէ պէօյլէ եապանի վէ ատամլէրտէն ուզագ տաղլար իշինէ շէքիլմէյէ նէտէն մէճպուր օլմուշ սոււն : Ալիզայրը հագգըն պանա վէրիլմիշ օլան քաՎալիէրլիք ըիւթպէսի եիւզէրինէ եէմին էտէրիմ քի պանա պու քէրէմի իհսան էտէճէք օլուրսան՝ էլիմտէն կէլէն խըզմէթի սանա էտէր իմ . եա տէրտինէ պիր շարէ պուլարագ , եախուտ թահամիւլէ իմտատ էտէրէք :

Տաղ քաՎալիէրի սուրաթսըզ քաՎալիէրին պու միւսիլլիւ սէօզլէրինի տիյնէյիպ պաշգա պիր շէյ էթմէզ , իլլա պէլ պէլ եիւզիւնէ պագար վէեօզարտան աշաղը սիւզէր իտի : Ալյիճէ տըզգաթմ վէ թէճէսսիւս էթտիքտէն սօնրա տէտի . Մլլահ աշգընա օլսոււն . էկէր

պիր փարշա եւ յեճէք վար ըսա էմր էթ պանա վերսին-
լէր . պենտէն հէր նէ իսթէրսէն գարնըմ տոյտուգտան
սօնրա էթմէ յէ հազըր ըմ :

Ընտէր Սանխօ քէնտի հէյպէսինաէն . վէ չօպան
էքմէք սէպէթինտէն պու իւստ պաշ երրթըգ քաժալի-
էրէ եէ յեճէք չըգարտըլար . օլ տախի տէլի կիպի եէ-
մէյէ պաշլատը . լօգմալարը պիրի պիր արգասըրա աղ-
զընա թըգար ըտը . շէյլէ քի՝ եէյօր տէնէմէյիպ՝
եուտայօր տէնէպիլիր իտի :

Պարնը տոյտուգ գալգտը . վէ Տօն Վիշեօգա
վէ չօպանլարա իշարէթ էտիպ եօնլէրինէ տիւշէրէք օ-
րայա եագըն պիր գայալըգ էօնիւնտէ պիր չայըրա կօ-
թիւրտիւքտէ քէնտիսի օթուն իւզէրինէ օթուրտու .
վէ օ պիրլէրիտէ եան եանա օթուրտուգտա քէնտիսի
րահաթընը պուլուպ շու կէօնէ սէօհպէթէ պաշլատը :

Պէնիմ մուսիպէթլի սերկիւզէշղիմի նագլ էթմէմի
իսթէր իսէնիգ՝ պանա էն էվվէլ սէօզ վէրին քի պիր
շէյ սօրմագ իշիւն եախուտ հէրնէ իշիւն օլուրսա օլ-
սուն՝ սէօզլէրիմին արասընա սէօզ սօգմայաճագ սընըգ .
զէրէ պիր լագըրտը սէօյլէտիյինիգ կիպիպէն հիքեա-
յէմի պիթիլի իմ . Պունուն պու սէօզիւ՝ Սանխօնուն
սէօյլէմէյէ պաշլայըպ՝ սուտան կէչէն քէշիլէրին սա-
յըսը ունուտուլտուզու իշիւն պիթիլէրէմէտիյի հիքեա-
յէ կէլտի Տօն Վիշեօգուն խագըրնա , ()րմանլըգ
քաժալիէրի սէօզիւնէ տէվամ էտիպ տէտի . պունու՝
տէրտլէրիմին եիւզէրինէ ուզուն սէօյլէմէյէ մէճպուր
օլմամագ իշիւն սիգէ իխդար էտէր իմ . զիրա պունուն
զիքրի աճըլարըմը թագէլէր . վէ պանա Փէնալըգ կէ-
թիլիր . վէ պանա հիշ պիր շէյ սօրմագսանըգ՝ չափուգ
պիթիլիլ իմ . Օանն էթմէյին քի սիգտէն շէյ սագլա-
յաճաղըմ՝ սիգի թէմին էտէր իմ քի պիլմէտի մուզթա-
զի օլան շէյլէրին հիշ պիրիսինի գուսուր պրագմամ :

Վէճմալ տրդգաթ վէ սուգութ իլէ նագլինի թեմամէն տի յնէ յէճէբլէրինէ Տօն Վիշնօգ ծիւմլէսինին թարաֆընտան սեօզ վէրտի . վէ իւստ պաշ երըթըզ քաւալիէր էմնիյէթ էտէրէք շէօյլէ պաշլատր :

Պէնիմ աաըմ Վարտէնիօ տուր . սօղտուղուճ մէմլէքէթ՝ Անտալուսիա այալէթինին էն ալեա շէհիրլէրինտէն պիրիսի տիր . զէնկին Փամիլեատան ըմ . անճագ պէտպաղտլըղըմ էօյլէ դալիպ տիր քի նէ վարիէթ վէ նէ տէ թէտէրիմին վէ վալիտէմին պախտլարընըն քիւշատ օլմասը պունա պիր չարէ օլմամաղլար :

Օ շէհիրտէ սօղմուշ ուտու պիհէմդա Ղուսինդա . կիւզէլլիքտէ պինազիբ . ասըլգատէլիքտէ վէ վարիէթտէ պանա ագրան . անճագ պէնիմ մերամըմա ճէվապ վէրէճէք գատար սէպաթը եօղ ուտու :

Չօճուգլուգ վազթըմտան Ղուսինդայը սէվէր իտիմ . օ տախի չօճուգլուգ սաֆ սիննինէ կէօրէ պանա մուհապպէթ կէօստէրիբիտի :

Բէտէրիմիզ վէ վալիտէմիզի Փիրբիմիզի պիլէրէք գարշը կէլէճէք պիր շէյ սէօյլէտիբլէրի վէ էթտիբլէրի եօղ ուտու . շիւնքի քէօթիւ պիր շէյ կէօրմէզլէր իտի . գօրգուլարը եօղ ուտու . վարիէթիմիզ վէ զատէլիյիմիզ միւսալի օլարագ՝ պիրպիրիմիզի ալաճագ օլմամըզա գօլայ բազի օլտուլար :

Մաշըմըզը ալտըգճա մուհապպէտ արթտը . վէ Ղուսինդայըլա պունտան պէօյլէ էվվէլէլր կիպի սէրպէստ վէ թէբլիթիզ կէօրիւշմէմիզ օնուն թէտէրինէ խօշ վէ մինասիպ կէօրիւնմէյիպ եսխուտ պաշդա Փիրբ իլէ . հէր նէ իաէ . պանա խապէր եօլլատը քի կէօրիւշմէմիզի պիթիբլէլիմ :

Պու թէնպիհ մուհապպէթիմիզի արթըրտը վէ գալպիմիզէ եէնի արգուլար ույանտըրտը :

Պիր պիրիմիզի կէօրէմէտիյիմիզ վազըթտա կէօրտիւ յիւմիւզ վազըթտան զիատէ սէօյլէշիբ իտիք գարշըլըգլը մէթթուպլարըմըզա . շիւն պու թարգ ըլա Փիրբիմիզի պիր

պիրիմիչէ աշմաղա հիչ պիր շէյ մանի օլամաղ ըտը . վէ մէքթու պլաշմաղա տա էմին վէ գօլայ եօլ պուլմուչ օլմամըզ ըլա հէր սսամ պիրպիրիմիչէ եազար ըտըզ : Թիւրքիւէր վէ աշղըյէ պէյիթլէր , վէ հէր նէ քի աշղըլար քէնտի տէրտլէրինի խաֆիֆլէթմէք իչին էտէրլէր իսէ օնլարը էտէր իտիմ . Աուսինդ ս տախի՝ քէնտի ֆիրքինի պանա ածնամաղա գօլայլըզ իչին նէ տէրէճէ հիմմէթ ազլա կէլէպիլիբուէ գուսուր էթմէտի . վէ պէօյլէճէ աշղըմըզըն շիտտէթինի թէնզիլ էթմէյէրէք տէրտիմիզի խաֆիֆլէթմէնին նօլուսու պուլմուչ ուտուզ : Պէօյիւք տէրտլէրէ գուվլէթլի իլաճլար լազըմ . իլաճ գուվլէթսիզ օլուսճա տէրտի ազըտըր վէ տահա՛ ֆէնա էտէր :

Վիհայէթ՝ Աուսինդայը կէօրմէյէ օլան աշղըմտան վէ թէհամմիւլ էտէմէտի յիմտէն օնու ալմագ մէրամըմըն իճրասընա գարսար վէրտիմ . վէ աշղըմ ինտինտէ գիյ գըյմէթ վազթը զայպ էթմէմէք իչին պէն քէնտիմ կիթտիմ բէտէրինէ՛ գըզընը իսթէմէյէ : Օխտէ իլթիֆաթ ըլա պանա ճէվայ էթտի քի մաթլուպում օնա պայիտի իֆթիխար ըմըշ ըսա տա՛ բէտէրիմ հալեա հայաթտա օլմասըյլա պու մաթլուպու էթմէք օնա տիւչէր իմիշ . վէ էկէր պէն պու մէրամը օնուն բէյի օլմագսըզըն՝ գուրմուչ ուսամ , եախուտ օ պանա բազի օլմագսա՛ գըզը պէօյլէ մինասիպէթսիզ իշ էտէմէզ վէ խաֆիէթէն էվլէնէմէզ իմիշ : Վլթիֆաթընտան մէմնուն օլտում . վէ սէօյլէտիքլէրինին հագընը թանըյարագ՝ բէտէրիմ պիզ զաթ գըզընը իսթէմէյէ կիտէճէյինէ թէմին էթտիմ : Օնտան վագըթ կէչրմէյէրէք բէտէրիմէ կիտիպ մէրամըմը աննամթըզըմ ըլա պէրասպէր՝ բէյ վէրիպ իճրասընա տախի հիմմէթինի բէճա էյլէտիմ :

Աիթտիմ օտասընտա պուլտում . էլինտէ պիր ա-

չըզ մէքթուպ թու թմուչ օգու յօր ուտու՝ օգուտու պի-
 թիրտի . վէ պէն օնա հիչ պիր շէյ սեյլէմէյէ վա-
 գըթ պուլմագսըզըն՝ ալ օգու տէյէրէք մէքթուպու
 պանա՝ վէրտի . Պունտա կէօրէճէքսին Վարտէնիօ՝ տէ-
 տի . քի Ուրբարտ տուգա սանա նէ՝ պէօյիւք իհսան
 էտէյօր : Ա՛րէվայ վէրիպ տէտիմ . Ուրբարտ տուգանըն
 Սպանեօլ պէօյիւք լէրինտէն օլտուղունու . վէ Մնտու-
 լուսիանըն էն միւնպիթ մահալլէրինտէ շիֆգլիք ու
 պէօյիւք արաղիլէրէ մալիք օլտուղունու պիլիր իմ .
 Պունու սեյլէյիպ մէքթուպու օգուտում վէ էօլէ
 պիր տիլրէչ պուլտում քի բէտէրիմ կէրէք քէնտինէ
 վէ կէրէք պանա՝ էտէճէյի հիմմէթտէն բուճու էտէր
 տէյի աօլա հէյալ էտէմէզ իտիմ . Տուգա եազար ը-
 տը քի հէմեն օլ անտէ պէնի քէնտի պուլունտուգու
 եէրէ քէնտի պէօյիւք էվլատընըն եանընա կէօնտէր-
 սին . տէյիլ քի օնուն իըզմէթինէ թալին օլմագ ի-
 շին , իլլա օնա արգատաչ օլմագլըղա . վէ պունու տա-
 խի իլլավէ էթմիչ իտի քի՝ պէնիմ հազըմա հիւսնիւ
 գաննընա մուգսպիլ պէնի իլէրիլէթմէյի քէնտիսի
 թահութ վէ իլթիգամ էտէր .

Պունիարը օգուտու գումտա սէվինճլմտէն չըլտը-
 բըր կիպի օլտում . օ արա՝ բէտէրիմ պանա տէտի .
 Վարտէնիօ . իլի կիւնէ տէք եօլա չըգմագա հազըրլըզ-
 լարընը կէօր . Մուլահա շիւբր էթ քի սէնին մէգատի-
 բինի ստնա թանըղմագա պէօլէ պիր եօլ աչըյօր . օն-
 տա հէմ իթիպար պուլմագսըն՝ հէմ միւրեաֆաթ .
 Վէ պանա բէտէրանէ վէ իշլէրինէ միւնտիպէթի
 նասիհաթլար վէրտիրտէն սօնրա չըգմագա իգին վէրտի

Եօլա չըգաճաղըմ կիւն կէլտի . վէ իլք կէճէ Ղու-
 սինտայը կէօրիւպ օլան հալլէրի օնա նագլ էյլէտիմ .
 Փէտէրինի՞ կէօրտիւմ վէ հիւսնի նագարընը իւզէ-
 գէրիմտէն գալտըրմամասընը բէճա էթտիմ . վէ օնու

տախի մաթլուս էլ էլտիմ քի պէն Սիբարտ տուգայը կէօրիւնճէյէ տէք՝ գըզը իչիւն պիր գարար վէրմէք- լիյի կէճիքտիրսին : Սէօղ վէրտի , վէ պիզ Սուսին- տատան պիր պիրիինին աշգընա եանմըշ կիպի իսթէմէ- յէրէք պիր պիրիմկտէն այրըլտըգ : Պիր պիրիմիզէ պին աղըզ սատաքսթ եէմինի էթտիրտէն սօնրա պէն տուգանըն եանընա կիթտիմ քի իլթիֆսթ ըլա պէ- նի գապուլ էթտի . վէ օլ տէրէճէ հիմմէթ վէ մու- հապպէթ կէօսթէրտի՝ քի էվինտէ տայմա պուլունան- լարա մութլու վէրիր իտիմ : Պէօյիւք օղլու տա պէնի էյի գապուլ էթտի . անճագ քիւչիւք օղլու Տօն Ֆէր- նանտ , եագըշըգլը վէ խօշմէշրէպ վէ ճէօմէրտ պիր տէլիգանլը , օնլարը կէչտի պանա տօսթլուգ նիշանէ- սի կէօսթէրմէքտէ . պանա տէտի քի պէնիմ օրայա կիթ- տիյիմէ զիատէսիյլէ սէվինիր իմիշ . վէ պիր ազ վա- գըթ սօնրա պանա քէնտիսի մախսուս ահպապ օլմագ- լըգ թէքլիֆիինի էտիպ քէնտիսի տախի պանա տօսթ օլտուղունու աշիքեսար էթտի . շէօյլէ քի՝ հէրնէ գա- տար պէօյիւք գարտաշը պէնի չօգ սէվէր՝ վէ սէվտի- յինի տէ աշիքեսար նիշանէլէրիլէ սապիթ էտէր իտի ի- սէ տէ՝ պու իքի գարտաշըն պանա օլան մուհապպէթ- լէրի արասընտա չօգ ֆարք կէօրտիւմ :

Սատըգ տօսթ մապէյնինտէ էսրար օլմագ ֆէհ- վասընճա Տօն Ֆէրնանտ քէնտիսին պանա օլան տօսթ- լուղունտան թահմին էտէրէք քի պէն տախի օնա օ տէրէճէ տօսթ օլմուշ օլմալըյըմ . ֆիքրիտէն կէչէն- լերի ծիւմլէսինի օ վագըթտան պանա ալմաղա պաշ- լատը . վէ ախէր սէօզլէր արասընտա շունու տախի սէօլէտի քի աշգ եիւզիւնտէն հայլըճա պիհուգուր օլ- մագտա ըմըշ : Վիւզէլ պիր քէօյիւ գըզընա վուրուլ- մուշ . քի քէնտի բէտէրիինի զիրի հիւքմիւնտէ պու- լունան զէնկին պիր բէնչպէր գըզը ըմըշ : Պու գըջ

օլ տերեճէ հիւսնէ վէ ազլէ մալիք իմիշ . քի թանը-
 յանլար ճիւմլէսի հայրան օլուրլար ըմըշ . վէ պու-
 էյի հալ ու հայսիեթլէր Տօն Ֆերնանտըն գալպինի
 օլ տերեճէ պէնտ էթմիշլէր քի՛ պուսու քէնտիսինէ
 ախէր տիւրլիւ պէնտ էթմէքտէն չարէսի քէսիլիպ՝ օ-
 նուսուլա պասկեղ օլմադա գարար վէրմիշ . Ա՛է չիւն-
 քի պէն Տօն Ֆերնանտըն պանա օլան տօսթլուղուս-
 սան զիատէսիյլէ մէմնուն օլուպ օնուն մահճուպու
 ուտում . օնու պու Ֆիքիրտէն կէրի ալմագլըղը քէն-
 տիմէ Փարիզէի զիմմէթ սայտըմ . վէ պուսուն իչիւն
 Փիքրիմէ հէր նէ բաճօնլար կէլտի իսէ սէօյլէյիպ պիր
 Փայտէ պուլամայընճա բէտէրինէ խապէր վէրմէյի
 քէնտիմէ պօրճ սայտըմ . Տօն Ֆերնանտ Փիշնէ վէ
 Փերասէթլի պիր տէլիգանլը ըտը . վէ թահմին էտէ-
 րէք քի խանէտանընըն շէրէֆինէ զիւլ կէթիրմէմէք
 նիէթիյլէ օլա պիլիր քի պու էսրարը մէյաանա չը-
 քարըր ըմ . պէնիմ Փիքրիմի թաղլիթ էտիպ օ նիէթ-
 տէն չէվիրմէք իչիւն էօյլէ կէօսթէրտի քի օհալէս-
 տէն վաղ կէշմիշ . Վէնի ալտաթմագ իչին տէտի քի
 քէնտի աչգընտան եագասընը սըյըրմագ իչիւն՝ օ ա-
 շըլ օլտուղու գըզտան պիր վագըթ ուզագ տօլաշ-
 մագտան պաշգա չարէ պուլամամըշ . վէ կիթմէսինէտէ
 բէտէրինէ շունու վէսիլէ թութածաղ ըմըշ քի իքիմիզ
 պիրլիքտէ պէյկիր սոթըն ալմագ իչիւն բէտէրիմէ կի-
 տէճէյիզ . չիւն պէյկիրին բէք ալեասը յիլիմ շէհիր-
 տէ պուլունուր . Պուսուն պու սէօզլէրինի իչիտինճէ
 ալա պաշգա թէֆէքըրէ զահիպ օլմայարագ՝ օնուն
 րէյինէ մուաֆֆագիէթ կէօսթէրմէյի տօսթլուղու-
 մուզուն Փարզընտան սայտըմ . հագգըն վար տէտիմ .
 մութլագա պու տէրտինէ տէրման՝ պիր էյամ պու-
 րատան ուզագլանմագ տըր . վէ տիւչիւնտիւլիւնիւ իճ-
 րա էթմէյէ իպրամ էտէր իտիմ :

Սօնրատան տույտում քի Տօն Պէրնանտ օլ քէյ-
լիւ կիւզէլիյլէ նիքեւհ օլմագ թնրթիպիւնի սըրասը-
նա գօմուշ . լարին Տուգա բէտէրի պունու տույտու-
ղունտա նէ եարաճաղընը էյիճէ պիլմէյէրէք իշի էս-
րար սագլայօր ումուշ : Անճագ՝ չօգ տէլիգանլըլարտա
աշգ^{տէտիյին} եօլսուղ պիր հազիվէս՝ վէ եալընըզ
զէվը իշիւն աթէշի պիր արղու օլմասընտան շիւն ար-
գույա^{էրմէսինտէ} ճէմի աշգը տաղըլըր վէ սեօնէր .
Տօն Պէրնանտ սէվտիյիյլէ գազուշտուգտան սօնրա
աշգը թէնզիլ պուլմաղա՝ վէ օլ աղիմ աշգ աթէշի սօ-
ղումաղա պաշլատը . վէ էվվէլքի արղուլարընտան
հիշ պիրիսի գալմատը . վէ օնտան էվվէլ օրալարտան
սազուշաճագ կիպի նիէթ կէօսթէրմէսի եալան ըտը
ըսա տա՝ օնտան սօնրա սահիհէ թէպտիլ օլտու : Տու-
գա տախի իղին վէրիպ պանա տա պէրասպէր կիթմէյէ
էմր էյլէտի : Անտէրիմին էյինէ կէլտիք , վէ մէսնէտ
ու տէրէճէսինէ լայըզլը բայէթլէ պիղիմ էվտէքիլէրին-
տէն գապուլ օլունտու . պէն տախի Աուսինտայը կէօր-
մէյէ^{կիթաիմ} . քի^{տէպաթընը} էյի պիլիր զայէթ
սէվկիւլիւ տօսթ մագամընտա պէնի գապուլ էյլէտի :

Տօն Պէրնանտը էյլէնտիթէք իշիւն պիր գաշ կիւն
կէշիրտիթտէն սօնրա՝ օնուն պանա կէօսթէրտիյի էմ-
նիէթ իլէ տէրունինին էսրարընը աշմաղա մուգապիլ
օլարագ՝ պէն տախի պօշ պուլունուպ պէնիմ աշգըմըն
էսրարընը : օնա աշմամ պանա ֆէնալըզ կէթիրտի :
Աուսինտանըն կիւզէլիյինի վէ ազլու հիւնէրինիմէտհ
էտէրէք օլ գատար շէյլէր սէօյլէտիմ քի պու գըզը
կէօղիւ իլէ կէօրմէյէ արղու կէլտի . վէ պու տէրէճէ
քէմալիէթէ մալիք պիր զաթը կէօրմէք իսթէրիմ տէ-
տիյինտէ եօգ տէյէմէտիմ . պիր ախշամ օնուն ուլա
սէօյլէշմէյէ^{ատէթ} էթտիյիմիզ ալլագ բէնշիրէնին
հօնիւնտէ պուլունտուղունտան կէօսթէրաիմ : () կիւն

կիւղէլձէ կէյինմիշ սիւօլէնմիշ օլուպ Տօն Պէրնան-
տըն կէօլիւնէ էօյլէ պիր կիւղէլ կէօրիւնտիւ քի օ
կիւնտէն կէօրտիւյիւ ծիմլէ կիւղէլլէրի ունութուու :
Չանն էտէրօին պիրտէն պիրէ նութգու թութուլ-
տու վէ ագլը ալընտը . հայրէթտէ գալըպ վուրուլ-
տու . նէ տէրէձէլէրէտէք օլտուղունու տա նալի-
մին սըրասընտան աննարսընըզ :

Պուհոււն աշգ աթէշինի տահա զիտտէ թութուշ-
տուրմաղա վէ պէնիմ գալպիմէ տէ եալաշ եալաշ
գըսգանձլըգ կիրմէսինէ՝ րատտ կէլէ Ղուսինտանըն օ
մէքթուպու պուհոււն էլիննէ կէչօի . քի իշինտէ պա-
նա րէճա էտէր իտի քի բէտէրինտէն քէնտօսինի իս-
թէյիմ , վէ տիւյիւն վագթընը տա կէճ պրագտըր-
մայըմ . անճագ պու մատտէյի էօյլէ պիր հիճապ վէ
ուսլուպ սւլա եազմըշ ըտը քի Տօն Պէրնանտ տէտի .
նիսվան՝ թայֆէսինտէ այրը այրը զաթլարտա պուլու-
նան քէմալիէթլէրին ծիւմլէսի պու գըգտա միւքէմմէլ
մէվճուտ ումուշ , Պէնիմ գալպիմէ նէ գատար քի գըս-
գանձլըգ կիրմիշ իտի իսէ տէ՝ զահիրտէն պիր նիշանէ
կէօթէրմէմիշ իտիմ . անճագ շունու սէօյլէյիմ քի
Ղուսինտայը մէտհ էթմէսի կէրչի հարֆ պէ հարֆ սա-
հիհ իտի . իսլաֆը եօղ ուտու . անճագ պու մէտհի
Տօն Պէրնանտըն աղղընտան իշիթմէք իսթէմմէգ իտիմ .
զիտտէ շիւպհէ պրագտը գալպիմէ . վէ օնտաննսագըն-
մաղա պաշլատըմ . պէն Ղուսինտա իշիւն օնու նա-
նընտա լաֆ կթմէտէն իճթինապ կթտիքճէ՝ քէնտօսի
օնու նաղըրտընը աշմագտտ պիր քէյի տույար ը-
տը . Տայմա սէօսպէթի օնու նիւղէլիննէ իտի . էվի-
րիր չէվիրիր օնու մէյտանա գօր , էվվէլտէն նէ եիւ-
ղէրինէ սէօյլէյօր ուտուգ ուսա պիր սըրասընը կէօ-
ղէտիպ Ղուսինտանըն եիւղէրիննէ չէվիրիր իտի : Պու
պէնտէքի գըսգանձլըղը քէմալ տէրէձէյէ էրտիրտի .

Տէ՛յիւ քի Վուսինտանըն թարաֆընտան գորգում վար
 րտը, զիրա օնուն սատագաթընտան շիւպհէմ եօզ ու-
 տու. հէր կիւն պէնի թիւրլիւսուրէթլէր իլէ պու
 խուսուստա թէմին էթմէքտէ իտի. գորգաուղում պե-
 նիմ պախտի սիեահըմ րտը. աշըգ գըսմը տափէքտե-
 րի միւվէսվիս օլուր: Տօն Վերնանտըն պիր մէրագը
 տա օ՛ ուտու քի Վուսինտանըն պանա կէօնտերտիյի
 հէր թէղքիրէյի կէօրմէք իսթէր իտի. վէ տէր իտի քի՛
 էհլի ըրգճա իսթիլլահաթընը օգումատան փէք խօշլա-
 նըր րմը:

Վուսինտա քաղալիէր հիքեայէլէրի օգումասընը
 զիատէ սէվմէսիյլէ պիր կիւն Մմատիճի տը կօլ քա-
 լալիէրին հիքեայէսինի իսթէտի իսէ . . .

Տօն Վիշեօզ քաղալիէր հիքեայէսի քիթապընըն
 ատընը իշիթտիյի կիպի Պարտէնիօնուն սէօգիւնիւն
 արասընա կիրիպ տէտի. պու կիւղէլ գըզըն քաղալի-
 էրլիք. քիթապլարընա պէօյլէ միւշգագ օլմասընը էվ-
 վէլտէն խապէր վէրմիշ օլա րտըն՝ ագըլլըլընը
 աննաթմագ իշիւն օնտան պաշգա շէյ լազըմ տէյիւ
 իտի. վէ էկէր օ միսիլլիւ ալէա քիթապլարը օգումա-
 գա հալէսի վէ մէյլի օլտուղունու սէօյլէմիշ օլմասա
 րտըն՝ աղրուսունու սէօյլէյիմ. օ գատար ագըլլը
 պէլլիլէմէյէճէք իտիմ: Օնուն կիւղէլ վէ ագըլլը
 վէ տէրէճէի նիհաէտէ լիյագաթլը օլմասընա ինանմա-
 զա պունտան պաշգա իսպաթ իստէմէմ: Պու մէյլի
 օլտուղճա օնու պէն տիւնեատա միսլի պուլունմագ պիր
 կիւղէլ պէլլիլէր իմ. վէ էօյլէ տէ սապիթ էտէր իմ.
 Խստէր իտիմ քի՛ էֆէնտիմ. Մմատիճի տը կօլ հի-
 քեայէսիյլէ պէրապէր Տօն Որօճէր տէ կրէչիանըն տա
 հիքեայէսինի կէօտէրէ իտին. շիւպհէ եօզ քի Վու-
 սինտա հանըմ Տարայտայը վէ սահիպի էարար չօպան
 Տարինէլի վէ օնուն չօպանճա հիքթմէլի պէյիթլէրինի

քի կիւղէլ տէ սգուր ուտու՝ չօգ պէյենեճէր տիր :
 Լաքին վագթընտա պու տա օլուր . վէ էկէր պէնիմ
 իյէ պիզիմ էվէ կէլմէյէ թենեղղիւլ էտէր իսէն՝ չա-
 փուգ տա օլա պիլիր : Պիզտէ սանա իւչ եիւզտէն զի-
 ատէ քիթապլար կէօսթէրիր իմ . քի պէնիմ խօշլան-
 տըղըմ վէ սէվտիյիմ աիրլէր . վէ հէփսինի տէ սա-
 նա թէսլիմ էտէ պիլիր իմ : Անճագ պիր գաչ լանէթ
 պիւյիւճիւլէրին շէրրինտէն վէ չէքէմէտիքլէրինտէն՝
 շիմտիքի հալ պուենլարըն պիրիսինիտէ պուլամայաճաղ
 ըմ : Ատտիմին մուղայիրի օլարագ սէօղիւնիւն արասը-
 նա կիրտիյիմի աֆ էտէրսին էֆէնտիմ . անճագ կէղ-
 կինճի քավալիէրլիք եիւզէրինէ սէօղ աչըլտըղը կի-
 պի սուբութ էթմէմ գապիլսիզ տիր : Ե իմտի րէյ պու-
 յուրուն . հիքեայէնիզին պագըսընը պիթիրին :

Տօն Վիշեօղ պու լագըրտըլարը սէօյլէտիքտէ
 Պարտէնիօ պաշընը ասմըշ տէրին տիւշիւնմէյէ տալ-
 մըշ պիր ատամ հիէթինտէ կէօրիւնիւր . նագլինի պի-
 թիրմէյէ Տօն Վիշեօղ իքի իւչ տէֆա րէճա ըլա թէք-
 լիֆ էթտի իսէ տէ՝ պու նէ ճէվապ վէրտի . նէ տէ
 պաշընը գալտըրտը : Աիհայէթ պաշընը գալտըրտը՝
 վէ կէօզլէրի պուլանըգ օլարագ տէտի . ուտտա Աշի-
 զապէթ տէտիքլէրի չափկընըն Մատագիմա սուլգանըն
 ըրզընա կէչմէսի ֆիքր ու հէյալիմտէն չըգմաղ . հէր
 քիմ քի պուենու եալան չըգարմագ իսթէր իսէ՝ օնու
 քեազիպ վէ ֆէնա ատամ պէլլիլէր իմ :

Տօն Վիշեօղ զայէթ թէհապվիւրէ կէլիպ տէտի .
 վալլահի էօյլէ տէյիլ . պու պիր զհմմ ու իֆթիրա
 տըր . Մատագիմա սուլգան փէք էյի վէ ֆագլիէթլիւ
 գարը ըտը . վէ էօյլէ պիր սուլգան իչին՝ պիր տիշճի
 իլէ մուհապպէթ իլէ էյլէնմէնին ասլա մինասիպէթի
 եօգ տուր . վէ հէր քիմ քի պու իֆտիրայը էտէր ի-
 սէ՝ ատէպսիգճէ եալան սէօյլէր . վէ պէն իսթէր եա .

յա իսթէր ամլը , իսթէր սիլահ ըլա իսթէր սիլահ-
սըզ , իսթէր կէճէ իսթէր կիւնտիւզ , սեօղիւմիւն սա-
հիհ զլտուղունու օնա կէօսթէրմէյէ հազըր ըմ :

Պարտէնիօ աղղընտան ասլա պիր սէօղ չըգարմա-
յարագ Տօն Վիշեօդուն իւղէրինէ տըգատթըլա պա-
գար . չըլկընլըգ նէօպէթի կէլմիշ զլուպ հիքեայէսի-
նի թամամլամա սըրասընտա տէյիլ իտի . տէվամ էթ-
սէ տաթի Տօն Վիշեօդուն տիյնէմէյէ վագթը եօդ
ուտու , Մատաղիմա սուլթանըն հագգընա սէօլէնէն
հագարաթման օգատար գըղմըշ ըտը : Վէնտիսի էօյ-
լէ պիր հայըշ ըլա օնուն թարաֆընը թուլթար՝ քի
զանն էտէրսին օնուն թէպասսընտան ըտը . վէ օտա-
թի քէնտի հիւքիւմտարը ըտը . քէնտի քիթապլարընըն
հիքեայէլէլի պու տէրէճէլէրէ տէք գաթասընը թուլթ-
մուշ ուտու . վէ պունու՝ տին Փարզլարընտան կիպի
պի շէյ սայար ըտը :

Պարտէնիօնուն եիւղէրինէ նէօպէթ կէլմիշ զլուպ՝
օ՛ արալըգ սէօղիւնիւն եալան վէ քէնտիսինն ատէպսիզ
տէնմէսինէ թէհամմիւլ սըրասը զլմայարագ էօնիւնտէ-
քի թաշլարըն պիրինի գարտըղը պիրլէ Տօն Վիշեօ-
դուն կէօքսիւնէ էօյլէ պիր գարտըրաը քի զավալլը
քավալիէր եէրէ սէրքիլտի :

Սանխօ պունու կէօրիւպ՝ քէնտի էֆէնտիսինէ պու
միսիլլիւ պիր հարէքէթէ թէհամմիւլ էթմէյէրէք
եումբուղունու գալտըրըպ Պարտէնիօնուն եիւղէրինէ
հիւճմ էյլէտի . անճագ Պարտէնիօ պիր եումբուղու-
լա պունու տաթի եէրէ սէրքիպ անիտէ գարնընըն
եիւղէրինէ սըչրատը վէ այագլարըլա իրզընը կէչի-
րինճէյէ տէք չիյնէտի : Չօպան Սանխօնուն եարտըմը-
նա եէթիշմէք իսթէյիպ՝ օտաթի քէնտի բայընը ալտը .
վէ Պարտէնիօ պունլարըն ծիւմլէսինի էօրօկէյիպ
խարսպ էթտիքսէն սօնրա ահէստէ ահէստէ օրա-

տան սալուշուպ տաղըն օրմանլարընըն իշինտէ կիզլէնտի :

Սանխօ գտլգմասընա լանի սլուր պիր շէյ պուլմատըղընտա գալլատը վէ պու հալէ կիրիֆտար օլտուղունա էփ էյիձէ խըրսլանըպ էօրքէսինի չօպանտան ալմապ իսթէյէրէր տէտի քի պիւթիւն գապահաթ սէնին տիր քի պու ատամըն վազըթ պէ վազթ չըլտըրտըղընը պիզէ խապէր վէրմէտին . պիլէիտիք սագընըրըտըղ տէտի : Չօպան տէտի քի պէն սիզէ սէօյլէտիմ . սիզ անամամըչ ըսանըզ գապահաթ պէնիմ տէյիլտիր : Սանխօ սէօյլէտի . չօպան սէօյլէտի . սէօզ գըզըչտը . նիհայէթ պիր պիրինին սագալընտան թուլուպ նումրուգ տէօյիլչիւնէ պաշլատըլար . վէ էկէր Տօն Վիշնօզ արայա կիրիպ այըրմասա՝ պիր պիրինի բարալայաձապլար ըտը : Սանխօ գըզմըչ , աղասընա պաղըրըր . գօյվէր սուրաթսըչ քավալիէր . պու ատամտա պէնիմ ազրանըմ քէսիրայէ պիր քէօյիւ տիր . քավալիէրիք մէսնէտի ալմըչ օլմատըղը իշին պէն օնօրուճու թանըր ատամ սըֆաթըլլա պուսնուն ուլա պօզապ պօզապա ձէնքլէչմէյէ սէրահիէթիմ վարտըր . պանա էթտիյի հապարաթըն ինթիգամընը ալաճաղըմ :

Պիլիբրիմ , տէտի Տօն Վիշնօզ . լաքին էվվէլտէն պիզէ խապէր վէրտիյի իշին գապահաթը բօզ աուր : Պուսնու սէօյլէյիպ պիր պիրլէրինտէն այըրտըգտան սօնրա չօպանա սարտու քի աձէպա Վարտէնիօյու պուլլամայաձագ մը ըզ . հիքնայէսինին սօնունու տիյձէմէյէ դայէթ մէրագ էթմիշիտի : Չօպան պաշգավազթ սէօյլէտիյինի պու տէֆա տալի թէքրարլատը . մէքնանը նէրէտէ օլտուղունու պիլմէմ տէտի . անձագ կէրէք չըլլըն կէրէք ուսլու հալտէ պուլունձալատագ կէզէր արարըմ տէյի սէօզ վէրտի :

Քարա տողտա մանչըն իյիտ քաղալիէրինն պաշընա կե-
լէն աճայիպ վուգուաթլէր . վէ գարանըգ կիւզէլինէ
Թաթպըգէն շիւէ շէքմէսի :

Տօն Վիշեօդ չօպան ըլա վէտալէշտի . Սանխու-
նուն վէտալէշմէսի տէ՝ օնուն եիւզիւնէ էյրի էյրի
պագմասը օլտու . քաղալիէր աթընա պինտի . Սան-
խօ եօրիւյէրէք արգասընտան , տաղըն էն սարպ Թա-
րաֆընա տօղրու եօլա չըգտըլար . Պիր աղ իլէրի կիթ-
տիլէր ասլա սէօղ սէօհպէթ էթմէքսիզին . անձագ
Սանխօ օլ գատար վագթ սուս տուրմաղա սապր էթ-
մէզ իտի . լաքին աղասընըն էմրինէ մուղայիր էթմիշ
օլմամագ իշիւն լաֆա պաշլամաղա ձէսարէթի եօղ ու-
տու . *Աիհպէթ պագտը քի Տօն Վիշեօդ սէօհպէթէ
պաշլամայօր . քէնտիսի տալի սուգութէ Թէհամմիւլ
էթմէյիպ տէտի . էֆէնտիմ . հազրէթինիզէ րեճա է-
տէրիմ . եիւզէրիմէ տուա օգու վէ պանա իզին վէր
քի հէմէն շիմտի կիտէյիմ էհիմի վէ էվլաւարըմը
պուլայըմ . օնլար ըլա իսթէտիյիմ վագըթ լաֆ վէ
մարաղա էտէ պիլիրիմ . զիրա ազըմը աշըպ պիր լա-
գըրտը էթմէքսիզին կէճէ կիւնտիւզ պու չէօլլէրտէն
արաըն սըրա տօլաշմագտան էյի տիր պէնիմ հագգը-
մա սաղ սաղ մէզարա կիրիպ կէօմիւլմէք . Ազոբոս
վագթը կիպի հայվանլար շիմտի տէ լագըրտը էտէ
պիլսէլէր նէ ալեա . հիշ տէյիլիսէ՝ ազլըմա կէլէն-
լէրի լաֆ էտիպ ոօզինանդէ իլէ սէօլէշիր իտիմ . վէ
լագըրտըլարըմ գարնըմտա գալըպ չիւրիւմէզ իտի .
Իթիմանտ էյլէ . պիր տիւզիէ վուգուաթ արայըպ կէզ-
մէք , վէ սալընձագտան վէ Թաշտան վէ եումրուգտան
պաշղա պիր շէյէ մուաֆիֆագ օլամատըգտան մատէ՝

անատան տիտիգ տողմուշ կիպի տուտադլարընը պիր պիրինէ եարըշտըրըպ տուրմագ՝ չէթիլիր շէյ տէյիլ տիր :

Տօն Վիշեօգ տէտի . Սանխօ , տիլին պագլը օլտուղու չօգ սիւրմէզ . սանա իգին վէրիւրիմ լագըրտը էթմէյէ . յաբին շու գալլ էլէ քի՛ պու լուխսաթըր եալընը պիր շու տաղտա իբէն գուլլանասըն . շիմտի իսթէտիյինի սէօյլէ :

Սանխօ տէտի . իշ օ վագթա գալսըն . շիմտի շիւնքիւ իսթէտիյիմ գատար սէօյլէյէ պիլէճէյիմ , պու լուխսաթըրը միւճիւպինճէ պաշլար ըմ , Վմտի էֆէնտիմ , պէնի տիյնէ . Մարգասինամ մը տըր նէ՞ տիր աւար խագրըմտա գալմատը . օ սուլգանըն թարաֆընը թութմագ նէ՞ լագըմ ըտը . օ Լշլի Լայէ օնուն տօստու ումաշ եախուտ տէյիլ իմիշ . սէնին նէ՞ վագիֆէն իտի : Պու իշտէ պիղիմ աւլա մէտխալիմիզ եօգ . պիգէ գայա օլաճագ շէյ տէյիլ . վէ էկեր պունուն եիւզէրինէ սէօղ ուզաթմայա ըտըն՝ օ՛ տիվանէ պաշլատըղը Տիբեայէի պաշա չըգարըր ըտը . վէ կէօբսինէ օ թաշը եէմէզ իտին . վէ պէնիմ տէ գարնըմըն բերտէտի եըրթըլմա տերէճէսինէ տիւշմէզ իտի :

Տօն Վիշեօգ տէտի . Սանխօ , տօստու . Մատազիմա սուլգանըն նէ տէյնի ֆագիլէթ սահիպի օլտուղունու պէնիմ կիպի սէն տախի պիլիշ օլա ըտըն՝ սէն քէնտին շէհատէթ էտէր իտին քի օնու ֆասլ էտէն աւտէպսիգին էթտիյի քիւֆրէ պէտէլ տիլինի աղընտան չէթիպ գօրարմատըղըմտա չօգ սապըրլը ըմըշ ըմ : Քէրէ՛ պիր սուլգան իշիւն՝ տիշ չէքէն պիր ճէոահա քէնտի ըրզընը թէսլիմ էթմիշ տէմէք մէքրուհ պիր քիւֆիւր տէյիլ մի տիր : Հիբեայէնին սահիհի շու տուրքի՛ տիվանէնին սէօյլէտիյի ուստա Լշլիգապէթ ագըլը վէ ֆիրասէթլի պիր ատամ ըտը . հէմ լալալըգ

Հէմ ձեռնաճլըդ էտէր իտի սուլդանըն սարայընտա .
 լաքին սուլդան օնուն սէվտիյի իտի տեմէք ձեզայէ
 միւստաճագ ատէպօսիզանէ պիր եալան տըր :

Վարտէնիօնուն տա սէօզիւնիւ պիլմէտիյինի շու-
 տան ֆէհմ էտէ պիլիր սին քի օնու սէօյլէտիյինտէ
 եիւզէրինէ նէօպէթ կէլմիշ վէ ադլընը շըլտըմըշը-
 տը . պունու խադրընա կէթիլ :

Սանխօ տէտի . պէն տէ պու սէօզիւ իթէր իտիմ .
 շըլկըն պիր տիվանէնին սէօյլէտիյի լաֆլարտան սա-
 նա՞նէ : () միւսպարէք թաշ կէօքսիւնէ կէլէձէյինէ
 գաֆանա բաստ կէլէ իտի : օ կիւզէլ սուլդանա դարաֆ
 էթտիյիմիզ էյի՞ մի օլուր ուտու : Ալլաճ օնուն պե-
 լասըը վէրսին :

Տոն Քիշեօդ տէտի . Սանխօ . նիսվան թափֆէսինին
 ըրզընա խալէլ կէթիրէձէք լագըրտը Հէր քիմ քի սէօյ-
 լէր իսէ . իսթէր տէլի օլտուն իսթէր ազըլը . կէզ-
 կինձի քալալիէրլէրին գայտէսինտէն տիր օնլարա թէ-
 սասիւպ էթմէք . նէրէտէ գալտը քի զէմմ օլունան
 գարը պէօյիւք հանըմլարտան վէ սուլդանլարտան օ-
 լուրսա Սասազիմա կիպի . քի պէն օնուն Փազիլէթի
 վէ ալեա հայսիէթլէրի իշիւն զիատէ բայէթ էտէր իմ :
 Օիրա չոզ կիւզէլ օլտուգտան մատէ զայէթ ազըլը ,
 վէ չէքտիյի սէրէնձամլար տա չոզ սապրըը տըր : Պու
 հալլէրինտէ իտի քի ուստա Նշիզապէթին նասիհամ-
 լարընը զիատէ տըգաթ ըլա տիյնէր իտի . պու տա-
 խի օլ մէշադգաթլարա թէհհամմիւլ էթմէյէ օնա եար-
 տըմ էտէր իտի . պունուն իշիւն տիր քի իշէ վազըֆ
 օլմայան պէտղէպան բէսիբայէ քիմսէլէր մապէյն-
 լէրինտէ հավատիս տազըլտը քի պու իքիսի պիր պի-
 ըիյլէ դայէթ թէքիլիֆօիզ կէշինիւրլէր իմիշ . լաքին
 պիր տէֆա պու եալան տըր . վէ հէր քիմ պունու
 սէօյլէր . եախուտ Փիքրինտէն կէշիրիր . իքի եիւզ տէ-

Փա եալան սէօյլէմիշ օլուր :

Սանխօ տէտի . պէն պունու նէ սէօյլէր իմ . նէ տէ ֆիրբիմտէն կէչիրբի իմ . պէնձէ՛ էլին իշինէ գարըմամ . վէ հիշ վաղիֆէմ տէյիլ տիր . ճահիլիբ էթմիշլէր՝ քէնտիլէրինէ . պէն պաղըմտան կէլիյօրում . հիշտէն հիշ պիր շէյ պիլմէմ . վաղիֆէմ օլմայաճաղը եէրէ պուրնումու սօգմամ . ալըպ սաթման քէսէսինէ տանըսըն . պէնիմ օրայա գօյաճաղըմ եախուտ օնտան ալաճաղըմ եօգ . նէ քեար էտէրիմ նէ զարար . օնլար պիրլիբտէ եաթմըշլար եախուտ եաթմամըշլար . պանա նէ՛ : Աքսէրի էօյլէ զանն օլունուր քի պօշլաղըրտըլարըն էօրձէօի թօրուղու օլմազ . վէ հանկը ահմագ օլուր քի թարլալարա գօրու թաղար :

Տօն Վիշեօգ տէտի . աման Ալլահ . պու նէ գատար տիվանէձէ լազըրտըլար սէօյլէյօր սուն . եալվարըր ըմ , պանա սէօյլէ . պէնիմ սանա սէօյլէտիբլէրիմ իլէ շու սէնին սէօյլէրինին զաղսըզ թուզսուզ զուրուպլարընըն նէ մինասիպէթի վար . Աիթ . սէն պունտան սօնրա մէրքէպինէ մուգայէթ օլ . պէօյլէ աղըր իշլէրէ գարըմա . Աքին շունու հիշ պիր վաղըթ խաղըրնտան չըգարմա . էթտիյիմ շէյլէրի գաֆանըն իչինէ էյիձէ եէրլէշտիր . նէ քի էթտիմ վէ էտէյօրում վէ էտէձէյիմ . էյի պէլիլէ . հէր նէ եարարում հագգ վէ շէրիէ մուաֆըգ տըր . վէ քավալիէրլիբ գախտէսինտէն տիր . պէն պունու քավալիէրլիբ մէսնէտինէ էրէնլէրտէն էյի պիլի իմ :

Սանխօ տէտի . հագըգաթմ՝ էֆէնտիմ . պիզիմ հայտուտ կիպի պու շէնլիբսիզ իզսիզ տաղլարտա սէրսէրի կէզմէմիզ , վէ սէնին գաֆանը ըսթլատտճագ վէ պէնիմ գապուրգա քէմիբլէրիմի գըրաճագ ատամ ալամամըգտա քավալիէրլիբ գանունունտան վէ իճապընտան մը տըր :

Տօն Վիշեօդ տէտի . եէթիշիր տէյօրուժ սանն . պիլէսին օ տիվանէյի առամագ տէյիլ տիր սալթ պէւ նիմ մէրամբմ . պու տաղըն իշինտէ էօյլէ պիր իշ եաբմագ իստէր իմ քի ինսանլար իշինտէ շանըմ արթսըն վէ ատըմ էպէտիլ էպէտ սէօյլէնսին . վէ նէ գըտար քովալիէր կէլմիշ վէ կէլէճէք վար ըսա՝ օնլարըն ծիւմլէսինէ թաշ չըգարածագ ըմ :

Սանխօ սօրտու քի պու էտէճէյին իշին թէհլիքէսի վար մը աըր :

Տօն Վիշեօդ տէտի . իՏթիմալ աըր քի զաֆէր պուլաճաղըմըգ եէրտէ պէլա պուլալըմ . պու սէնին իշկիւզարլըղընա բաճի տիր :

Պէնիմ իշկիւզարլըղըմժ մը՝ տէտի Սանխօ :

Պէլի , տէտի Տօն Վիշեօդ . սէնի եօլլայածագըմ եէրտէն չափուգ կէլիրսէն՝ պէնիմ տէ էտէճէքլէրիմ չափուգ պիթիպ՝ օլ վագըթ շէրէֆիմ արթմագա պաշլար : Ընճագ նէ իշին սէնի մէրագտա պրագայըմ . պիլէսին պէնիմ սատըգ սիլիհտարըմ , քի մէշհուր Վմատիճի տը Պօլ տիւնեանըն էն միւքէմմէլ քովալիէրի օլտու . տէյիլ քի օնլարտան պիրիսի օլտու՝ անճագ օնտան պաշգասըտա եօղ ուտու . հիշ տէյիլ իսէ՝ պիրինճիսի օլտու . վէ քէնտիսինտէն սօնրա հէլէնլէրին պէյի սայըլըր : Աէ Պէլեանիս վէ նէ տէ պիր սայրըսը օնա տէնկ կէլէմէգ . պէյաշ ըլա սիյաճ նէ գըտար պիր պիրինէ պէնդէմէղլէր իսէ՝ պունլար տա օնա օլ գըտար պէնգէմէղլէր . վէ հիշ պիրիսի օնա սիլիհտար օլմագա պիլէ լայըգ տէյիլ տիր : Պուճու տա պիլէսին քի սուրէթ եաբածագ նագգաշ քէնտի սէնաաթընտա շան ու շէրէֆ գագանմագ իշին տայմա նագշ էտէճէյի շէյին ասլընը քէնտինէ էօրնէկ դուդար . եախուտ պիլտիյի մէշհուր նագգաշլարա եէլթէնիր : Պու ճէսի ծիւմճիւրիէթտէ հէր պիր սէնաաթ վէ իլմ

ու մարիֆէթ խուսուսունտա գավի գանունն օլմադ կերէք տիր: Պուսունն կիպի՝ հեր քիմ քի ագըլը վէ սապրը առը գազանմագ իստեր իսէ Ագիսեւսի քենտիսինէ իպրէթ թուլմալը: Հոմերոս՝ ագըլը վէ սապրըլը սուրէթի վէ էմսալի կիպի պիգէ կէօտէրմիշ տիր: Վէգալիք Ախրգիլիոս տախի՝ պիր էվլատըն քենտի քէտէրինէ վաճիպ օլաճագ մուհապպէթէ՝ Նեհասը էմսալ կէօտէրմէսինտէ պիր իյիտասքէր գապիթինէ եագըլըր ագլ ու պասիրէթի տախի օնտա նագշ էյլէմիշ տիր: վէ պունլար քենտի թահսին էթտիքլէրի մէշուր զատլարը իլթիմալ քի օլտուգլարը կիպի թարիֆ էթմէտիլէր իսէ տէ՝ նասըլ օլմալարը եագըլըր ըսա էօյլէ իտիլէր տէյի թարիֆ էթտիլէր: Վէգալիք Մամտիճի տախի ծիւմէ իյիտ վէ աշղգ քավալիէրլէրին գուլպի շիմալիսի* վէ նիւճա միւ վէ շէմսի օլմասըյլա պիգ տախի օնա պէնգէմէլի իգ: նէ գըտար քի աշղ վէ կէգկինճի քավալիէրլիք սանճաղը ալթընտա ճէնկէ շըգմըշ վար ըսագ: Պու պէօյլէ օլունճա, քի սօղրուսու տա պու տուր, Սանխօ սօստում, պէն օգիւհւմտէ իմ քի պիր քավալիէր օնա նէ գըտար շօգ պէնգէր իսէ՝ քէմալիէթէ օլգատար եագըն կիթմիշ օլուր: Աէ Մամտիճինին ագըլ վէ գուլվէթ վէ սէպաթ վէ աշղ խուսուսլարընտա զիատէ շան ու շէրէֆ գազանմասը օ օլտու քի՝ Վարսնըգ կիւզէլի մասլէգինի եիւզէրինէ ալարագ շիլէ շէքմէք իշիւն Վագըր Վայա նամ մահալէ շէքիլաի:

*Գուրպի շէմէ՝ կէօք եիւզիւնտէ զահլրէն եէրինի տէյիտիլմէզ պիր եըլարգ օլուպ՝ ժօղրաֆիա իլմինճէ արգըն մէքէգի կիպի թուլթուլմուշ, վէ պիր մահալին տէրէճէսինի էօլլմէք իշիւն պու եըլարգըն օլ մահալտէ կէօքիւնտիւն եիւքսէքլիլին տէրէճէսի էօլլիւլիւր:

վէ պու Վարսնլըդ Արեղէի պիր խմի խաս տըր քի մանէասը տա վար տըր . վէ քէնտի քէնտինէ տիւշիւն- տիւշիւ եաշամագ թարղընա տա բէր էյի եաղըշաճադ պիր խմ տիրու Աէ յունքիւ պէնիմ հագգումա՝ զայէթ պէթտալի գահճամանյարը գըլըճըլա պիր վուրուշտա իբրէ պէօլմէքտէն վէ եըլանյարը քէսմէքտէն վէ զուլի եապանիլէրի կէպէրամէքտէն վէ օրտույարը պոզմագտան վէ տէրեա երեղէրինտէ տանանմալարը տաղըամագտան վէ պիւշիւլէրի պոզմագտան զիտտէ օնուն չիլէ չէքմէսինէ պէնղէմէք գօլայ կէլիր . վէ պու իշ իչին տէ պու իզսիզ եապանի եէրէր փէր մինա- սիպ տիրլէր , իսթէմէմ քի ֆիբրիմէ գօտու զումուն իծ- բասընա ույար պէօյլէ պիր ֆըրսանտը էլտէն չըգա- րայըմ :

Անխօ տէտի . էֆէնէիմ . էն Նիհայէթի՝ պէօյլէ պիր իզսիզ եապանի եէրտէ նէ՞ եարմագ տըր ֆիբրին :

Տօն Վիշնօզ տէտի . սանա տէմէտիմ մի եա . պէն տանի պուրատա Մամտիճի կիպի ահմագլըզ վէ ումուտ քէտիբիլի վէ չըլկըն տէլիլիք էտէճէյիմ . պունուն- լա իյիտ (Օրլանտօնուն էթտիլի չըլկընլըզլարա տա եէլթէնէճէյիմ . նէ վագըթ տույտու քի Մնճէլէրա խըյանէթ իլէ վէ ալշագլըզըլա Մէտօրա մէյլ էթ- միշ : Պունու տույտուգտա օլ տէլէճէ թէէտսիֆ էթ- տի քի՝ աղընը զայ էթտի . աղաճլարը քէօքտէն չէ- քէր չըգարըր . չէշմէլէրին վէ բունարլարըն սուլա- րընը պուլանտըրըր , հայվան սիւրիւլէրինի գըրար , չօպանլարընէօլտիւրիւր , գուլիպէլէրինի եազար , հէր- կէլէլէրինի չալար , վէ պունլարա էմուլ էպէտի զիբ- րէ լայըգ պին տիրլի . տիվանէլիբլէր էտէր իտի : Պէն կէրչէր Ոսլանտըն եախուտ (Օրլանտօնուն եա- խուտ Ոսօղլանտըն (պու իսիմլէր հէփսի օնուն տուր- լար ,) հէր էթտիբլէրինի էթմէէյէճէյիմ . անճօզ իչ-

լէրինտէն հէփոնտէն մէշհուրունա վէ սահիհ սան-
 յըլանը էթմէյէ նիէթ էթմիշիմ, Պէյրի տէ եալը-
 նըզ Մամաթիճիյէ պէնգէմէյի եէթիշիր սայայըմ . քի
 պէօյլէ մէշհուր վէ թէհլիթէլի տիվանէլիթլէրտէն
 պէրի օլուպ' սալթ աղլար վէ Ֆիղան էտէր իտի . վէ
 էօյլէ պիր շան ու շէրէֆ գազանաը' քի օնտան էօ-
 թէսի օլմազ :

Սանխօ տէտի . պանա էօյլէ կէլիր էֆէնտիմ, քի
 պու քավալիթըլէր պէօյլէ տէլիլիթլէր էտէրլէր վէ պու
 թարիֆ էթտիյին թարգտա շէթէրլէր իսէ իտի' պիրէր
 սէպէպլէրի վար ըտը : Այա սէնին պէօյլէ շըլտըրմա-
 դա նէ' սէպէպին վար . հանկը գատըն սանա պէյէն-
 մէտի . Պօպօղօլու Տուլշինեա եա պիր տինսիզիլէ եա
 պիր քրիստոնեայըլա պիր ճահլլիթ էթտիյինէ պիր
 նշան կէօրտիւնմիւ . սէզիկ ալտը'ն մը :

Տօն Վիշնօզ տէտի . իշտէ մատտէ պունտա եա .
 պէնիմ էտէճէյիմին ասըլ գարաֆէթի պունտա տըր
 քի պիր քավալիէր ասըլօըզ վէ սէպէպսիզ տիվանէ օլ-
 մուշ օլտուն . ազլընը սէպէպսիզ գաշըրմանըն էօզիւ
 վէ էհէմիէթի պունտա տըր . պունուն ուլա պիր տիշ
 էհլիէ աննատա պիլիլիմ քի սըրաօը կէլիր իսէ նէ-
 լէր էթմէք էլիմտէն կէլիր . քի հիշ պիր շէյ եօզ ի-
 քէն վէ ասլա մէճպուրիէթիմ օլմայարագ պունլարը
 էտէյօր ում : Աքին պու գտար ուզուն վագըթ քի
 պինագիր Տուլշինեատան ուզագ գալմըշ րօամ պու-
 նա սէպէպ օլմմազ մը : Ալ ուզագըզ հէր տիւրլի-
 քէօթիլիլիլա ատամըն ազլընա կէթիրմէ'զ վէ գօր-
 գութմմազ մը , նասըլ քի շօպան Մայրուգտան իշիտ-
 տին : Պունուն իշիւն Սանխօ տօստում , պանա պու նի-
 էթիմի թէրք էթտիրմէյէ նաֆիլէ եէրինէ , վագթ կէ-
 շիրմէ պու պիր նատիր վէ նատիրտէ վէ ալէա վէ միսլի
 նատիրտէ շայրէթ տիր , Պէն տիվանէ իմ վէ տիվանէ գա-

լաճազ ըմ. Թաքի եազաճաղըմ վէ սէնին իլէ Տու-
չինեայեա եօլլայաճաղըմ մէքթուպուն գարչըլըղընը
կէթիրինձէյէ տէք. վէ էկէր օնու պէնիմ սատագա-
թըմա լայրդ պուլուր սամ. օ վագըթ տիվանէլիքտէն
վազ կէչէձէյ իմ, վէ չիլէմի պիթիրէձէյ իմ, Լնճագ
խօթէտիյիմ կիպի իլթիֆաթըլ պուլմագսամ, պիւթիւն
պի. թիւնէ տէլի օլաճաղ ըմ. վէ օ հալիմտէ հիչ պիր
չէյ օտույմայաճաղ ըմ. շէոյլէ քի՝ գատընըմ պանա նէ
ձէվապ վէրէձէք տէ օլսա՝ իշիմին նէթիձէտի էյիէ տէ-
լալէթ տիր. կէրէք ազըլըլըճա՝ սէնին պանա կէթիրէ-
ձէյին խայրր իսպէրէ միւնթագըր օլարագ. կէրէք
տիվանէձէ, սէնին պանա կէթիրէձէյին ֆէնա խա-
պէրտէն պիր աճը տույմայարագ. Լաքին Սանխօ. էյի
ազըլմա կէլտի. Մամպրէնին պաչըլըղընը գուրթարաըն
մը. (՝) խայըն օնու բարալամագ իչին օլանճա գուվ-
վէթինի իճրա էթտիյինտէ սէն բարչալարընը աէվ-
չիրտին կիպի կէլիր պանա. նէ՛ եարտըն օնու :

Սանխօ տէտի. սուրագսորդ քափալիէր էֆէնտիմ.
վալլահի սէնին սեօղլէրինտէ պազը էոյլէ շէյլէր
վար քի սապրըմը թիւքտիյօր. վէ պանա էոյլէ կէ-
լիյօր քի՝ քափալիէրլիք հագգընա վէ մէմլէքէթլէր
վէ՞ փատիշահըլըլար դապթ էտիպ էվվէլ զաման քա-
վալիէրլէրի կիպի առալար պողըլլամագ հագգընա
ձիւմլէ՞ սէոյլէտիքլէրին տիպօիզ եալանլար օլմալը.
Խազասընա թէօփպէ. անճագ պիր պէրպէր լէյէնինի
Մամպրէնին պաչըլըղը տըր տէյի քիմ եուտար.
Վրիմ տէմէղ քի պէշ ալթը կիւն կէչտիքտէն սօնրա
պունուն ֆիլ աքըլ նէ օլտուղունու աննայըպ էվվէլ-
քի՞ սեօղլիւնիւն իւզէրինտէ գալան առամ կէրչէքտէն
ազըլընը գաչըլմըլ տըր. Լէյէն հէյպտէտ տիր. պիւ-
թիւն պիւթիւնէ չէօքմիւշ վէ հիյէթտէն չըգմըլ.
վէ պէն օնու պէրապէր ալմըլ ըմ քի թամիք էթտի-

իւ յիմ . վէ թրաշ օլտուղումտա գուլլանայլմ . ըէ
 վազըթ քի ԱլլահՏըն ինայէթիյլէ էհլիմի վէ էվլատ-
 լարըմը կէօրէճէք օլուրսամ :

Տօն Վօշեօդ տէտի . Սանխօ . սէն ԱլլահՏըն իս-
 մինի եէմին իյէ սէօյլէյօրսուեն . պէն տախի օ եէմինի
 էտէրիմ քի սէնին կիպի աննայլըը գըլմ պիր սիլիհ-
 տար տիւնեատա տաճա կէօրիւլմիշ տէյիլ տիր . Վա-
 պիլ մի տիր քի պէնիմ եանըմտա օլալըտան պերի
 էօյրէնմիշ օլմայառն քի կէգկինճի քալալիէրլէրին
 հէր պիր էթտիքլէրն մասկառայլըզ վէ տիվանէլիք վէ
 մինասիպէթսիգ շէյլէր կէօրիւնիւր . վէ թէրս մէրս
 հարաքէթլէր գանն օլուենուրլար . լաքին զաթընտա
 էօյլէ տէյիլ տիրլէր . Պուենու սէպէպի օ տօւր քի
 տայմա իշիմիգտէ պիր սիւլիւ պիյիլէճիւլէր վար տըր-
 լար , քի եա թարաֆ էթմէք եա խուսուժէթ իճրա էթ-
 մէք իչին հէր պիր շէյի թէպտիլ էտիպ իսթէտիքլէրն
 շէքլտէ կէօստէրիլէր . թասգիգ պուենու իչին տիր
 քի պէնիմ Վամպրէնին պաշլըղը արը տէյի կէօրիւ-
 յիւմ սէնին կէօրիւնէ պէրպէր լէյէնի կէօրիւնիւր .
 պաշղասընա տա պաշղա պիր շէյ կէօրիւնէճէք տիր .
 պէն պու հաղղա պէնիմ թարաֆըմտա պուլուենան ա-
 լիմին թէտպիրինէ գիյա տէտիյլէ պէյէնի իմ . քի էօյ-
 լէ պիր իշ եարտը քի Վամպրէնին պաշլըղընը պիւ-
 թիւն տիւնեա պէրպէր լէյէնի գանն էթտին . գիլա
 ճիհանաա պուլուենան զիյղըլմէթ էշեալպըն պիլիսի
 օլուպ հէր քէսին կէօրիւ պուենա օլմասըլլա . ալա
 րահաթ էտէմէյէճէք իտիմ . պուենու հըֆգ էթմէք ի-
 չին հէր կիւն գազկա էթմէլի իտի . անճագ պու
 սսխտէ կէօստէրիլիյլէ քիմսէնին վաղիֆէօի տէյիլ
 տիր . Նասըլ քի օ շաշընաա իպրէթինի կէօրտիւք քի
 քէնտինէ ալըպ կէօթիւրէճէք կէրինէ գըրմաղա չա-
 լըշար : Տօտում Սանխօ . սէն օնու սաղլա . շիմտի-

լիք պանա ի գծի զասը եագ տուր . պունուն մուղայիրի՞
 շիմտիքի մերամըմ օ տուր քի սիլահալարըմ չըգարա-
 յըմ . անամտան տոգտուղում կիպի չըրչըպլագ օլա-
 յըմ . մէկէր () լլանտոնուն շիլէսինի պէնիմ հագ-
 քըմա Մամտիճինինքինտէն զիտտէ մինասիպ կէօրէ յիմ .

Պու սէօհպէթի պիթիթիթիթէ՞ օ պիր գ է յալարտա
 այրըմը շոյէթ եիւքսէք պիր գոյա տիպիճտէ պու-
 լունտուլար . զանն էտէրսին քի մախտուս էօյլէ եա-
 րըմը շոյլ . Եօնտէքի էնիշտէն պիր քիւշիւք ըրմագ-
 ճըգ ագըպ տուաշըպ օրատաքի չայըրըղը սուլար .
 () Թլուղուն Թագէլիյի վէ եէշիլէիյի , վէ եապան ա-
 զաճլարըն վէ գայանըն էթրաֆընը գուշատան օթլա-
 րըն վէ շիչէքլէրին չօգլուղու պուրայը տիւնեանըն
 էն զէվքի վէ միւֆէրրիհ եերլէրինտէն պիրի էթմիշ
 իտի . Պիզիմ սուրագսըղ քաՎսլիէր պուրայա զիտտէ-
 սիյլէ խօշլանտը . վէ ագլընը պիւթիւն պիւթիւնէ
 զայպ էթմիշ կիպի օրայա շու սէոզլէր իլէ քէնտի քէն-
 տիսինի մալիք էթմիշ օլտու :

Ի՛շտէ . եա Մլլահըմ . պէնիմ շիմտիքի զաՎալլը
 հալիմին եիւզէրինէ աղլամագ իշիւն պանա Թախտիս
 էթտիյին եէր պուրասը տըր . իտտէր իմ քի կէօղլէ-
 րիսին եաշը շու ըրմաղըն սույունու արթըրսընլար .
 ահ չէքմէմ իլէ միւտէմ շու աղաճլարըն եարրագլա-
 րը տիթրէսինլէր . տիւնեա ալէմ պէնիմ ազապըմը
 վէ աէհչէթլի սերէնճամլէրիմի պունուն ուլա աննա-
 սընլար . Են սիգ՝ հէր քիմ իսէնիգ . օլմա ալլահարը .
 քի պու չէօլլէրտէ Թէմէքիւն էտէրօրինիգ . շու պէտ-
 պախթ աշըղըն ֆիրեատընը տիյնէ յին քի չօգ վա-
 ցըթտան պէրի սէվտիյիմ զաթտան ուզագ գալմամ
 վէ հէյալի գըսգանճլըղըմ՝ օնուն պախտուրըղը
 եիւզէրինէ աղլամագ իշին պէնի պուրայա կէթիթի .
 քի պէնի ատէմ իշինտէ պուլունան ճիւմլէ կիւզէլ-

ընդերին շիւղէսինի թերթիլէն քննարկուե մի ճիւղ մի
 էթմիշ մէգատիր թանըմազ պիր կիւզէին սերթիւթի
 եիւզերինէ սերպէստ աղլայայըմ : Ան 'Ասրէլէրէ վէ
 Տրիասլար քի ըսհամընըզը պողան Սադիւրէրտէն ե-
 մին օլմազ իշիւն պէջլէ եսպանի տաղլարտա՝ թէմէ-
 քիւն էտեր սինիզ . պսխմսըզըզըմը աղլատըզըմտա
 պանա եարտըմ էտին . եսխուտ հիչ տէյիլիսէ՝ իշիթ-
 մէսի սիզի օլանտըմասըն : Ան 'Պոպօզօլու Տուլիւ-
 նա . պէնիմ կիւնտիւզլէրիմին շէմսի վէ կէճէլէրիմին
 մահիթմապը , էմէրլէրիմին շէրէֆի , սէկեհհամլարը-
 մըն գութպի , պաշմա կէլէն վէ կէլէճէք ֆէլաքէթ-
 լէրիմին երլաբըզ , Ալլահ տայըմ սանա խայըրլը վու-
 գուամ իհսան էյլէսին . սանա բէճա էտերիմ , սէն-
 տէն ուզապ գալտըզըմ սէպէպիյլէ տիւչար օլտուղում
 շու սէֆիլէհամիմէ մէրհամէթ էյլէ . վէ պէնիմ սէ-
 պաթըմ վէ սատագաթըմ գալպինէ թէսիր էթսին .
 Ան սիզ , թէք վէ գչու բէնկ ազաճլար , քիւպուն-
 տան պէջլէ պէնիմ եալընըզըզըմտա պանա արգա-
 տաշ օլաճագսընըզ , սիզին շալգանմագտա օլան եար-
 լադընըզըն լաթիֆ խըշըթըսըսլա վէ տալլարընը-
 զըն սալլանմասըսլա՝ պէնիմ պուրտտա թէմէրիւն
 էթտիթիւրտէն խօշլանտըզընըզը պանա պէյան է-
 տէսինիզ : Աէ սէն տախի՝ բօզինանգէ , յի աարա պէն-
 տէն այրըմայարապ հէր տէմ եանըմտա սըն , վէ կէ-
 րէք վագթը ըրասաթըմտա վէ կէրէք ֆէլաքէթլէրիմ-
 տէ պանա խըզմէթ էթտին . վէ սէֆամտա վէ ճէ-
 ֆամտա պանա արգատաշ օլտուն . պու տէֆա խթէ-
 մէյէրէք սէնի թէրք էտէյօրում . պանա կիւճէնմէ-
 յէսին :

Պուլլարը սէջլէտիթի անտէ աշաղը կնտի . հայ-
 վանըն էյէրինի վէ պաշլըզընը աճէլէթէն չըգարտը-
 վէ էլիյլէ սաղըսը վուրուպ աճ շէրէրէք տէտի .

քէնտի սերպէստլի յինի զայս էտէն զամ սենի ազատ
էտէր եւ ազիմ ֆիւթիւ համարըլա մէշհուր վէ շէք-
տի յին սերէնծամլարըլա պատասուրդ պէ յկիր . քի նէ
Ասդօլֆուն ուշար քիւհլանը . նէ Գրօնդինին մի շէք-
րէֆի , քի պրատամանդէ յէ օ գատար չօրա օլտու .
չարիւդուգ թարաֆընտան սանա կէլէմէզլէր :

Այու արատա Խանխօ հայգըրըպ տէտի . հա . լա-
նէթ օլտուն . պին տէֆա լանէթ օլտուն մէքքէպինին
բալանընը սըրթընտան պանա աշաղը ալտըրանա . շիմ-
տի պուրատա օլա ըտը՝ օլ տախի քէնտի հիսսէսինի ա-
լըր քուր . օնուն մէտհիէտի օգուսուր ուտու . զափալ-
լը՝ հայլան : Լաքին պէն նէ՝ իչիւն օնուն բալանընը
աշաղը ալտըմ : Աշգըյա վէ ումուտուիզ աշըզլար ը-
լա պունու նէ՝ մինասիպէթի օլա պիլիք քի նէ աշգ-
տան խապէրի վար : նէ ումուտուիզուգտան : Անծագ
էֆէնտիմ . պանա սէօյլէ . մէնին տիվանէլիքլէրին վէ
պէնիմ սեկեահամըմ սահիհ խէլէր՝ բօյինանդէնին
է յէրինի սըրթընա վուրմազ տահա է յի օլմազ մը քի
պէնիմ մէքքէպինին եկրինի թուխտուն . վէ եօլճու-
լուղուճ ուղուն սիւրմէօին : զիրա եօրիւ յէրէք կիտե-
ճէ յիմ : վէ նէ վագըթ կէլէճէ յիմի տէ Ալլահս պիլիք .
զէրէ է յի եօրիւէմէմ :

Տօն Քիչեօգ տէտի . պանա էօյլէ կէլիք քի բէք տէ
հազօրըպ տէ յիլ սին . հայտէ նասըլ խաւէր խտն էօյլէ
էտ : Իւչ կիւն տահա սենի պուրատա ալը գոյաճաղ ըմ .
քի գատընըմ իչիւն նէ էտէճէ յ խէմ կէօրիւպ օնա
նազլ էտէսին :

Սանխօ տէտի . շիմտիէտէք կէօրախըլէրիմտէն զի-
առէ կէօրէճէք նէ՝ գալտը :

Տօն Քիչեօգ ճէվապ վէրիպ տէտի . հազըգամ
սէն հիչ պիր շէյ պիլմէյօրուն : Աշգըմ տէ յիլ մի
քի բուպալարըմը եըրթայըմ . սիլահարըմը պիրէք

պիտէր էսթէյէ Փըրլատայըմ. քենտի քենտիմի թէ-
 լիէ իւստիւնէ գայալարըն իշինէ աթայըմ. վէ պուն-
 ւար կիպի պին թիւրլիւ իշէր էտէիմ քի սէն թա-
 ճիւպ շէքէսին :

Աննիս տէտի . Ալլահ աշգընա օլտուն ճանըմ է-
 Փենտիմ . օ թէփէ աշաղը աթըլմէյը էթմէ . պաշըն
 էշլէ պիր մահալէ բաստ կէլէ պիլիբ քի շիէնի պիր
 համլէտէ թէքմիլ էթտիրիբ . Պէնճէ . էկէր պէշլէ
 թագլա գըլմալար զայէթ իշթիղալը իսէլէր , վէ օլ-
 մատըգճա օլմազ սա , շիւնքի պունլարըն ճիւմլէսի
 թագլիտ վէ պաշգասընա պէնգէմէքտէն իպարէթ տիր ,
 պու թագլայը ես պիր սու հափուզու իշինտէ գըլա-
 սըն , ես պիր գապա շիլթէ եիւզէրինտէ , վէ պէն մա-
 տամ Տւլ շիննայա կիտէր տէր իմ քի տէմիր կիպի
 սէրթ վէ սիվրի գայալար եիւզէրինտէ թագլա գըլտը :

Տօն Վիշնօզ տէտի . խայըր նիթիմինտէն մէմնուն
 վէ միւթէշէքթիւր իւմ . Լաքին պիլէսին քի պու թագ-
 լիտ տէյիլ տիր . զայէթ սահիհ պիր շէյ տիր . պէօյլէ
 օլմազսա՝ քափալիէրլիբ գայտէսինէ գարշը խաթա օ-
 լուր քի եալանճըլըղը մէն էտէր . վէ եալանճըլը
 թարիպաթա լայըգսըղ իլան էտէր . վէ պիր շէյ եէ-
 քինէ պաշգա պիր շէյ էթմէք եալանճըլըգ տըր . պու-
 նուն իշին իտտերիմ թագլալարըմ սահիհ օլտուն . վէ
 տէյերլի վէ թահգիգ օլտուն . վէ իշինէ հիւլէ կիր-
 մէսին : Անճագ՝ եարալարըմ իշին պանա պիր ազ թիֆ-
 տիք թէտարիբ էթսէն էյի օլտըր , շիւնքի մէլհէմիլի-
 զի զայպ էթտիր :

Աննիս տէտի . պունուն իշին տէ մէքքէպի զայպ
 էթմէմիղ Փէնա օլտու . շիւնքի մէլհէմ տէ թիֆտիք տէ
 օնուն եիւզէրինտէ իտի . Լաքին էֆէնտիմէ բէճա է-
 տէր իմ . օ միւսիպէթ շէրպէթին լաղըրտըսընը էթմէ
 պանա . սալթ օնուն տաընը իշիթտի յիտէ իշքէմպէմ

վէ պաղըրսագլարըմ տիշարը տէրքիւլէճէք տէրէճէտէ միտեմ պուլանըր: Պու՛նու տա հագրընըղա կէթիրէ- իմ քի՛ պէնի իւչ կիւն պուրատա մէքս էտէճէյ իտին իսէ՛ իշտէ իւչ կիւն օլտու կէչտի: վէ պու՛նուն եիւ- զերինէ շիւպհէմ եօգ: նէ քի էտէճէյ իսէն օնլա- րըն ձիւմլէսինի կէօրմիւշ կիպի օլտում: պանա հա- վալէ էյլէ: պէն կիտէր մատամա աճայիպ շէյլէր նագլ էտէր իմ: սէն սալթ մէքթուպու՛նու եաճ վէ պէնի եօլա չըգար: պիրա պէնտէ այղըրը արգու վար քի նէ՛ իչիւն շիտիտէ տէք կէլմիշ օլմատըմ քի սէնի շու ազապ մահալիմտէն դուլթարա ըտըմ: քի շիտի օրտա պրագըպ կիտէճէյ իմ:

Տօն Վիշեօդ տէտի: ազապ մահալի տէմէ: ձէ- հէննէմ տէ: վէ ձիհանտա պու՛նտան քէօթիւ պիր շէյ վար ըսա օնու սէօյլէ:

Սանխօ տէտի: լարին էօյլէ իշիթմիշ իմ քի ձէ- հէննէմէ կիտէնին գաղչը եօգ սուր:

Տօն Վիշեօդ տէտի: գաղչը եօգ տէմէք նէ՛ տէ- մէք տիր:

Սանխօ տէտի: գաղչը եօգ, եանի պիր ատամ քի պիր տէֆա ձիհէննէմէ կիտէր իսէ պիր տախի օնտան չըգամազ: սիգինքիսի պէօյլէ տէյիլ տիր: եօխսա՛ բօ- զինանդէի եօրիւթմէք իչիւն այագլարըմը տա դըմըլ- տատմամ: Աչկեր ագլըմ քէսէր իսէ քի պէնի ալտը- ղը կիպի մատամ Տուլչինեա՛րըն հուղուբու՛նա կէօ- թիւրիւր, սիգին տիվանէլիքլէրինիզ վէ մինասիպէթ- սիզ հարէքէթլէրինիզ իչին օնա էօյլէ շէյլէր նագլ էտէր իմ քի՛ մէշէ աղաճը կիպի սերտ վէ տիք տախի օլսա՛ էլտիվէն կիպի եու՛մուշատըր ըմ: Սիգին հարե- քէթլէր տէմէք, վէ տիվանէլիք վէ մինասիպէթսիզլիք տէմէք՝ պէնճէ հէքսի պիր շէյ տիր: Աչ օնտան պալ կիպի թաթլը ձէվապ տլըր՝ պիւլիւճիւ կիպի հա՛վա-

տան ուշար կէլիբ իմ վէ սէնի պու ազապ մահալին տեն գուրթարըր ըմ քի ծիհեննեմէ պենդէր լաքին տէյիլ տիր զիրա պունտեն չըգմալա ումուտ վար անձադ ծիհեննեմ իշին տերլէր քի պիր տտամ օրալա այաղընը իշէրի պասընձա պիր տտահա չըգաձաղըր հօգ տուր վէ ինանըր ըմ քի էօյլէ տիր սիգ էփէն տիրիգին իմիդամթը տա պէօյլէ տիր զանն էտէր իմ :

Տօն Վիշեօգ տէտի . տօղրուտու տա պու տուր լաքին մէթմուպ հազմաղըր նանըլ էտէլիմ :

Սանխօ տէտի . ես մէրքէպ սըրալարըր իշին պանա վէրէճէ յինիգ էմրնամէյի նանըլ էտէճէ սինիգ :

Տօն Վիշեօգ տէտի . օնու ունու թմամ . լաքին քեաղըտըմըղ օլմատըղըր իշինն ես աղաձ հատրաղընս հազմալըր ես պագըր երիդէրինէ : Հա ագլըմա կէլտի . Գարտենիօնուն տէֆթէր քէսէսի եանըմտա տըր քի պու իշ իշին չօգ էյի կէլիբ վէ սէն իլը օղրատըղըն գասապատա մէթմէպ խօձասընը պուլ թէմիգճէ հազտըր պէնիմ հազաձագլարըմըր վէ էկէր օղրատըղըն եէրտէ խօձա հօղ ուսս սէմթին լաքաղըր տա թէմիգճէ հազա պիլիբ : Մնձագ պագ քի պօշ պօղազ ատամա հազտըրմայա սըն . պէնիմ հազտըրլարըմ նէ օլտուղունու շէյթան տախի պիլմէմէլի :

Սանխօ տէտի . պունլար էյի լաքին իմզայըր նանըլ էտէլիմ :

Տօն Վիշեօգ տէտի . Մմատիճի մէթմուպլարընը իմզալամաղըրա :

Սանխօ տէտի . մէթմուպ իշին զաբարըր հօգ լաքին պանա սըրալարըր թէսլիմ էթսինլէր տէյի վէրէճէյին էմրնամէյի տէ պաշգասընա հազտըրըր սամ իմզա օլմայընձա իթիպար օլմաղ . հազուն սէնին իմզանը գօրսա սախթէ օլուր : վէ պեն սըրատըղ գալըր ըմ :

Տան Քիչեօզ տէտի . էմրնամէ տախի տէֆթէր քէ-
 սէսինտէ օլուր , վէ պէն օնու իմզալար ըմ . անճաք
 մուհասպպէթ մէքթուպուենու ալթընա սէն շէօյլէ կնագ .
 "էօլիւնճէյէ տէք սէնին . սուրաթմարզ քափալիէր .
 Ղաննամէին եիւզէրինէ եէկէնիմ գըզ պէնիմ իմզա-
 մը կէօրիւնճէ հիշ պիր տէյէճէյի օլմազ . Մէքթու-
 պուեն կազըսը պէնիմ օլմուշ պաղասընըն օլմուշ գալտ
 տէյիլ տիր . զիրա եկէր էյի ազլըմա գալմըշ ըսա՝
 մատամ Տուլչինեա օգումագ կազմագ պիլմէզ . վէ
 միւտտէթի էօմրիւնտէ պէնիմ նէ մէքթուպումու կէօր-
 միւշ տիր . նէ տէ կազըմը . Պիզիմ մուհասպպէթիմիզ
 տայմա հէյալի տիր . վէ հիշ պիր վագըթ հիճասլըւ
 պիր պիրիմիզին եիւզէրինէ պազմագ սընըրընտան էօ-
 թէ կէշմիշ տէյիլ տիր . պու տիտի օլգատար սէյրէք
 զուհր էթմիշ տիր քի՝ օն իրի երլտան պէրի քի օնու
 քէնտի ճանըմտան զիտտէ սէվէրիմ , անճագ տէօրա
 տէֆա եիւզիւնիւ կէօրմիւշ իմ տէյի եէմին էտէ պի-
 լիր իմ . պէլքի քէնտիսինին խապէրի տէ եօգ աուր քի
 պէն օնու կէօրմիւշ վէ եիւզիւնէ պազմըշ ըմ . կէրէք
 պապասը Ղօրէնցօ Վօրխուէլօ . վէ կէրէք Ալօսնզօ
 Վօկալէս չօգ կէօզէտիրլէր իտի օնու վէ սըզը պա-
 գարլար ըսը :

Սանխօ տէտի . հագըգաթ , շիմօի պիլտիմ . Վօ-
 պօզօլու Տուլչինեա տէտիյին Ղօրէնցօ Վօրխուէլօ-
 նուն Ալտօնզա Ղօրէնցօ նամ գըզը ըմըշ :

Տան Քիչեօզ տէտի . թա քէնտիսի պիւթիւն ճի-
 հանա սէվկիւլիւ օլմաղա շաէսգէ պիր գըզ :

Սանխօ տէտի . չօգ էյի թանըր ըմ . խըզըւա ճի-
 րիտ աթմագտա քէօյիւն էն գուվլէթի չօպանլարըն-
 տան աշաղը գալմագ . Նէ մախլուգ . ալիմ Ալլահ .
 օնէ տիր տիւզսպօյ . օնէ թամր . իթիմատ էյէ քի
 հէր հանկը կէզկինճի քափալիէր օնու սէվմէլի օլսա՝

Եղիաշարն Թուրք . չօղ գու վճեմ ի տիր . վե է-
 յի տե սե սի վար տըր . Այն ինն պիրիտե պիզիմ քե-
 յին շան գու լե սինն եօղար ըօրն տա բտը . օրատան
 բե տե իննն խըզ վե թե սար վ սընը չաղը մաղա պաշլատը
 քի օնտան եար ըմ սա մ ը ըր գ Գատար ու զաղ ը տը լար
 Անձազ գու լե սինն ա լ մ ը ն տա ը տը լար կի պի սե սին ի-
 շի տա ի լե տր : Այն ի սի շու քի՝ ա տա մա պե յե ն մե մե սի տե
 եօղ տուր : Տէր քե ս ի լե սյու ն սյու տըր վե Տէր քե սի-
 տե ղե վ թ լե սի տր : Աս Տի Տ տե ի մ քա վ ա յի եր ե Ֆե ն տի .
 տիւ շիւն . շի մ ա թ թի հա լ տե օնու ն ա շ զը ն ա նե տի վ ա նե-
 լի թ լե տր ի ս թ եր ի սե ն է տե պի լի տր սին . ու մ ու տ քե սի թ լի-
 յին է տիւ շիւ պ քե ն տի քե ն տի նի ա սա պի լի տր սին տե .
 է յի է լ մ տի ն տե մե յե ճե ք քի մ ն է եղ տ ող սը ե ս ա ն ը ն տա .
 Փարգա շե լ մ ա ն տա խի ս ն ի գ ա լ տը լար : Այն օն գա Ա-
 րե ն ցօ՝ մու . նե՝ գա տար ա ճե լե է տե ի մ պի թ ա ն է վ-
 վե լ չը թ ը պ կի տիւ պ օնու կե օր մե յե . զիւ ա չա գ տան պե-
 րի կե օր մե մ ի շ ի մ : Ե լ մ տի շօղ տե յի ղ լի մ ի շ օ լ մ ա լ ը .
 կիւ ն է շ վե գ ը ը սըր վե Տէր կիւ ն լ մ ա թ լ ա յ ա կի լ մ մե ք .
 պու ն լար ծի մ լ է տի գ ա թը գ ը մ ը ն ը ն հիւ ս ն իւ ն իւ պօ-
 զար լար : Սան ա պի թ շե յ սե յ լե ի մ Տօն Վի ղե օղ ե-
 Ֆե ն տի . պու կիւ ն է տե ք ս զի մ ճ ա Տի լ լի եր տե գ ա լ մ ը ը
 ըմ . գա ն ն է տե թ ի տի մ քի Տու լ ի ն ե ա հա ն ը մ տե տի-
 յին պի թ պե յ գ ը զը . ե ս ի ու տ ա ը յ ի գ ա տե կե կե ա ն տե ն
 պի թ զա լ մ տըր . վե սե ն օն ա վ ու բ ու լ մ ու շ ու ն ն . ե-
 ս ի ու տ է օ յ լե պի թ գ ը զ տըր քի՝ կե օ ն տե թ տի յին ղի յ-
 գ ը յ մ է լ մ հե տի ե լ եր է տե յե թ ի վ ա թ . ն ա սը լ քի պի թ գ ա-
 յ ա լ ը յ ը վե օ կե ն ճ իր տե ն ի սե լ ա ս է լ մ տի յին գ ա յ ա-
 հա լ մ ը լ յար ը օն ա կե օ ն տե թ տի ն . պի թ լ մ ա թ ը մ տա պ ա շ-
 գ ա լ ա թ ը ն ը՝ քի է լ մ տի յին ա ղի մ Ֆիւ լ մ իւ հա լ մ լ ա թ տան
 սօ ն բա օն ա կե օ ն տե թ տե շ օ լ մ ա լ ը ս ը ն զա ն ն է տե թ ի մ .
 պե ն սա ն ա սի լի հա տար օ լ մ ա գ շե թ ե Ֆի ն է ն ա յի ղ օ լ մ ա գ-
 տան է վ ճե լ : Անձազ պու տե տի յին զա լ մ Այն օն գա

Լօրեն, օ շառուղունու պիլտիրտէն սօնրս՝ սանա տէր
 իմ պէն զանն էտէր իմ քի ֆէթճ էթտիյին օ գա-
 տար ատամլարըն կիպի հուզուրունտա տիզ գըրարագ
 ուպուտիէթ կէօստէրէճէքլէրի մատամ Վօսոզոյու
 Տուլինեա օնլարըն կիթտիյի վագթ եա էվին ավ-
 չուսունտա քէթէն թարամատա, եա թարլատա պուզ-
 տայ տէօյմէտէ օլաճագ. վէ էօյլէ պիր ֆադըր քէյ-
 լիւ կանընտ կիտիպ րայէթ կէօստէրէճէքլէրինէ ու-
 թանաճագլար. վէ պէլքի հէփ ինտէն էվվէլ գըզ
 քէնտիսի սէնին հէտիէլէրինի ղէվքլէնէճէք տիր:

Տօն Վիշեօզ տէտի. պին քէրրէ սէօյլէտիմ սանա
 քի չօգ կէվէզէ սին. վէ ահմագ վէ գապա ատամ օլ-
 տուղունա պագմայըպ ինճիտիր վէ տօգանագ լագըր-
 տըլար սէօյլէր սին. Վնճագ տօտոււմ. շունու սանա
 պիլտիրէյիմ քի սէն նէ գատար ահմագ ըօան՝ պէն
 օնտան զիտտէ ագըլլը ըմ. վէ սէօյլէտիքլէրինէ կիւ-
 ճէնէճէք եէրինէ սանա խապէր վէրիր իմ քի՝ Վօսօ-
 ջօլու Տուլինեա իչին արղուլատըգլարըմ, տիւնեա-
 նըն էն պէօյիւք սուլգանընտան ալեա վէ ազիմ տիր:
 Պէյէնտիյի իսիմլէրի գօյուպ գարըլար մէտճ էտէն
 օլ գատար շէօրէլէրին կէրչէքտէն սէվտիքլէրի գարը
 եօգ տուր: Լշօյլէ մի զանն էտէր սին քի Վիլիս,
 Վիլվէա, Տիանա, Վմարանթ, վէ սպլըլարը՝ քի ատ-
 լարը քիթապլարտա օգունուր վէ թէատօլարտա սէօյ-
 լէնիր. կէրչէքտէն էթտէն քէմիքտէն միւրէթթէկպ
 գարը ըտըլար. վէ պունլարը մէտճ էտէնլէր սահի-
 հէն պունլարա աշըգ ըտըլար. Խաշըր, պունլար էք-
 սերի շէօրէլէրին հէյալընտա տըրլար. քի ղիհնլէրինի
 եօրուպ շիր եարմագ իչին պիր շէյ պուլտունլար. վէ
 կէպստէրսիւյէր քի աշըգ օլուպ էփ էյիճէ ատամ ը-
 մըլլար: Եիմտի պանա պու գատարը եէթիլիր քի Վե-
 տօնգա Լօրէնցօ կիւզէլ վէ ըրզէհի պիր գըզ օլտուն:

օրն սիլէսինի վէ գիմին գըզը օլտուղունու գայտ էթմէմ . վէ պուրաւարընը արաշարբմայարագ՝ սահիհէն պիր ասըլգատէ պէյ գըզը տըր կիպի խոշնուտ օլուր ում : Այկեր պի մէզ իսէն շունու տա սէօյլէ յէիմ սանա քի պիգի մէծպուր էտէն՝ կի զէլիք իլէ ագըլըլըբ արբ . պունլարըն՝ իբիսի տէ էօյլէ պիր քէմալ մէրթէպէտէ Տուլշինեատա պուլունուրլար . քի տիւնեատա օնուն կիպի կի զէլ վէ ագըլըլը պիր տահա օլմատըզընա սէօգիսթէմէզ . Պիր սէօգ սէօյլէ յիմ . պէն էօյլէ պէլլիլէմիշ իմ քի նասըլ քի տէյօրսամ էօյլէ տիր . զիատէ պիր շէյէ միւհղաճ տէյիլ տիր . «Պէն օնուն հագգընա քէնտի արգոււմ միւթապըզ հիւլեալար էտերիմ . վէ հէյալըմա էօյլէ պիր հիյէթտէ կեթիրիր իմ քի կերէք Ալէնի կերէք Ալբրէցիա կերէք կէշմիշ վագըթմարըն իոււմ վէ լաթին վէ միլլէթի ախերտէն օլան էն մէշհուր զաթմար պունա մանէնա օլամաղլար . Վիմ նէ տերսէ տէսին . ահմագլար պէյէմմէզլէր իսէ տէ՝ ագըլը պաշընտա օլանլար ծիւմլէսի սէօղիւմէ հագ վէրիրլէր :

Սանխօ տէտի . էֆէնտիմ . հէր զաման վէ հէր խուսուստա հագգըն վար տըր . վէ պէն էշէք կիպի պիր ատամ ըմ : Աքբին թաճիւպ չէքէր իմ . նէտէն օլա քի տայմա պուլուղէթ կէլիր աղըմա : Եսըլմըշ ատամըն էվինտէ իբ լագըրտըսը օլմամալը : Անճագ էֆէնտիմ . սէն մէքթուպունու եսիգ . պէն տէ թէտարիքտէ օլայըմ :

Տօն Վիշեօղ տէֆթէր քէսէսինի չըգարալը . վէ պիր աղ էթէյէ կիտիպ եաղմաղա պաշլայաճաղընա՝ Սանխօյու չաղըրըպ տէտի . եաղաըզըմ սանա օղույաճաղ ըմ քի էզպէր էտէսին . պէնիմ պախալմ եօգ տուր . գօրգարըմ քի եօլտա մէքթուպուն գայ օլուր :

Այն պիլմեզ սին տե տե Ատնու տե ֆիթե սի քե սե սինն իրի իւչ եւերնէ եւագ զորե պսւնու պեն ագ իրմտա սագ լայա պի իր իմ տե յի պե լլի լեմեք տե տե ի ի իր տիր չոգ վագ իմ օլուր քի քեն տի ատըմը տա իս ունու տուր ում պու ծիւմ ի իլե օգու զանն ե տեր իմ քի գալը պտան չըգմա կիպի սե օգլէր տիր վե տի յեմէ սին ի լուչլանըր քմ

Տոն Քիշեօղ շու քե լամ լարը օգու մաղա պա լատըր
Այնին ագաղ լըլընըն քեսկին շիշն տեն եօգիւ նէ գատար տե ինն միշ վե եիւրէ իննին են Նագիք իմա իաֆընտա աշգըն ըլա եարալանմըշ օլան քիմսէ՝ քեն տինտե օլմայան սաղ լըղըր սենին իչիւն արգու լար եւ գայեթ շիրին Կօպօղօլու Տու լըննեա Այնին Տիւս նիւն պենի պէյեմեզ իսէ՝ սենին Փագ լեթին պեն տեն թարաֆա չըգմաղ ըսա վե տայըմ պենի ըէտտ ե տեր իսեն գապիլսիգ տիր քի պու տերեծէ ածըյա տայանայըմ սերէն ծամա ալը շմըշ ըսամ տա՝ պու աղ ըըյա թէհամ միւլ էտեծէք գատար գու վլէթիմ եօգ տուր Նա մէքատիր պիլմեզ կիւզէլ եւ պենիմ սե վ կիւիւ իսսմիմ սենին աշգընա նէ հալլէրէ տիւշ տիւիւմիւ վե նէ սըգլէթ լէր իչիւտե օլու զու մու պենիմ սատրգ սիլիհտարըմ Աաննու սանա թարիֆ էտեծէք տիր Նչկեր պենիմ իմտատըմա եէթիշեծէք գատար գապիստե մերհամեթ վար ըսա սանա վե պանա լայըղը պիր առալէթ ամէլի էթմիշ օլուր սուն վե պենի պօրծլու էտերէք՝ սենին մալիք օլտու զուս պիր զաթը գուր թարմըշ օլուր սուն եօխսա՝ քէյֆին նէ իստեր իսէ օնու էյլէ պենտե էօմիւմիւ պիթիւր տի յիմտե սենին գըյա գլըղընա վե մէքամընա գուր պան օգու շ օյուր ում

Ըօլիւ ծճէ յէք սանա իէտա Սուրաղ սըգըս վալիեր կետա

Տօն Վիշեօղ պուճու սօղոյու պիժիրտի յինտէ
Սանխօ տէտի . սաղալըմ հաղղը իշին . միւտտեթի
էամրիւմտէ տի յնէտի յիմ մէթմու պլարըն էն ալեանը
սըր պու . Ինան պանա . իտտետի յինի նէ կիւզէլ
սէօյլէ յօր սուն . սուրսուրէր Կէնիթի լուզէթի ինի տէ նէ
է յի եաղըշարըմը չէ յտի ըմիշ սին օրայա . Հաղղգաթ
տէր իմ սանա . անըլ շէ յթան խտն սին , տիւնեատա
պիլմէտի յին շէ յ եօգ :

Տօն Վիշեօղ տէտի . պու լուճուտուղում մէմուրի-
էթտէ հէր շէ յի պիլմէթ լաղըմ սըր :

Սանխօ տէտի . էօյլէ իտէ քեաղըտը շէ վիր , վէ օ
պիր եիւղիւնէ էմրնամէ յի տէ եան թի օ իւչ սըրալա-
րը պանա վէրսինլէր . իմղանը տա դօ քի եաղը սէնին
օլտուղունու պիլսինլէր :

Փէք է յի տէտի Տօն Վիշեօղ . եաղտը վէ օղու-
տու :

«Պէնիմ եէկէնիմ . պու սէնէտիմ միւծիւպիւնձէ՝
պիղիմ տիրտարի պէշ սըրալարըն իւչիւնիւ՝ իշ պու
բուսուլամը կէթիրէն պէնիմ սիլիհատարըմ Սանխօ լան-
սայա թէսլիմ էտէտին . տէյէրի օնտան ալընարագ .
Մագպուլ սէնէտինի մէզքիւր Սանխօտան ալտըղըմ-
տա՝ հիսաղըմըղա գայա օլուճուր :

Կլաղըլտը գարա տաղըն իչ թարափընտա . պու
սէնէնին օղոսասուճունուն 16 սընտա :

Պու պէօյլէ չօգ է յի տիր տէտի Սանխօ . իմղա-
լամանըղ գալըր :

Տօն Վիշեօղ տէտի իմղա իգթիղա էթմէղ . սահ-
լար ըմ . վէ իւչ եիւղ եշէք սըրասը իշին տախի պու
գատարը էլ վէրիլ :

Սանխօ տէտի . պէն սանա կիւ վէնիր իմ . կիտէր
բօղինանդէնին էյէրինի վուրուր ում . սէն տէ հաղըր
օլ քի պէնիմ եիւղէրիմէ եօլճու տուվատընը օղույասըն :

գերե սենին էտեճէ յին տիմանէ լիբլերե պերլեմէքսի-
զին հեմեն շիմտի եօլա չըգածադ ըմ. վե նե գատա-
րընա տագ խօնուտ օլուրլար ըսա՝ օ գատարըն կեօր-
տիւմ տե յեճէ յ իմ:

Տօն Վեշեօգ տետի. հիշ տե յիլ իսե իստեր իմ քի
պենի չըպլագ կեօրեսին. Ա է իգթիղասը տա վար քի
սենին կեօղիւն էօնիւնտե օն իբի թագլա գըլայըմ.
պու պիր տարիբէ լիբ իշ տիր. քի սեն տե պօւնլարը
կեօղիւն իլէ կէ սիւպ. եեմի. էտեր սեն տե պաշըն
աղըրմասըն վե զամբրինէ կիւբ օլմասըն. օնտան սօն-
րա իստետի յին գատար եիւղերինէ իլալէ էտե պի-
լիբ սին. վե սենի էմին էտեր իմ քի. հեր նե սեօյ-
լէսեն՝ էտեճէրլերիմին եարընը սեօյլէ յէմէզ սին:

Խանխօ տետի, էվվէտ. պուսա ինանըր ըմ. Վա-
քին էֆէնտիմ. ՄլլաՏ աչգընա օլսուսն. սենի չըպլագ
կեօրմէ յիմ. մութլագա եիւրէ յիմ սըզլայածագ. վե
աղըրմասըն զապթ էտեմէ յեճէ յ իմ: Պէնիմ զիյատե-
սիյլէ սեվտի յիմ զավալլը էշէ յիմին իւստիւնէ պու
կեճէ՝ օ գատար աղլատըմ. սենին իւստիւնէ տե աղ-
լատըմ. քի գայրը աղլամաղա թագեթիմ գամատը.
Մնձագ էկեր էթտի յին տելիլիբլերի մութլագա կեօր-
մէլի իսեմ. չափուգ էթ. ինճէլմէք իստէմէզ. էվվէլ
հանկըսը իսագընա կելիբ իսե օնու էյլէ. գալոը քի
պենիմ հազըմա պուսլարըն հիչպիրինին իգթիղա-
սը եօգ տուր. պենիմ եօլա չըգամա էնկէլ օլմագ-
տան պաշգա պիր սեմէրէլերի օլմագ. արատըղըն վե
սենին քերեմքեանիլի յինէ. լայըլը օլան ճեվապը.
պեն նե գատար կեճ կիտեր իսեմ սեն տախի օ գատար
կեճ ալըրսըն. Խթիմատ էյլէ քի մատամ Տուլշինեա
իստետի յին կիպի է յի պիր ճեվապ եօլլամաղա հազըր
աքը. վե ՄլլաՏ հազըլ իշիւն, էկեր հազըլ միւն-
վալի իւզրե սանա ճեվապ եազմագ իսթէմէզ իսե:

Թէքմէմին ալթընա ալըրըմ օնու . եումուղուլա թէք-
մէ իլէ օ գատար վուրուրում քի սանա վերէծէյի
ճեվապը օնուն գարնընտան պողըրսագլարընըն իշին-
տէն չըգարըր սանա կէթիրիրիմ : Ելվէտ . եա պր
սէնին կիպի մէչհուր կէղկինճի քավալիեր պէոյլէ պիր
. . . իշին ասլը աստարը օլմագսըզըն տէլի օլսուն .
պու չէքիլի՛ր մի : Գարը պուենու պանա տէտիրսմէօին .
տողուճա մէքթուպուն գարչըլըզընը եազսըն : Օլի-
րա պէնի գըզտըրմագ վէ գուլագլարըմը գըզարթմագ
իշին չօգ շէյ լագըմ տէյիլ տիր : Էը . էյի պուլ-
տու ատամընը . լաքին օնուն զանն էթտիյի գատար
կէվչէք տէյիլիմ . պէնի էյի թանըմայօր . փէք ֆե-
նա պիլիյօր . էկէր պէնի թանըյա ըսը՝ պիլմէլի իտի
քի պէն այաղըմտան սիւմքիւրմէմ . պուրնում նէրէ-
տէ օլտուղունու պիլիրիմ :

Տօն Վիշեօդ տէտի . պագայօրում Սանխօ , քի սէն
պէնտէն ագըլը տէյիլ սին :

Սանխօ տէտի . բէք օ գատար տէլի տէյիլիմ ամ-
մա պիր ազ էօրքէլիիմ . լաքին պու պիր թարսֆա
տուրսուն : Պէն կէլնճէյէտէք սէն նէ իլէ կէչինէ-
ճէքսին . եօլ իւսթլէրինէ չըգըպ Գարտենիօնուն էթ-
տիյի կիպի ֆագըր չօպանլարըն նաֆագասընը՝ մը
չալաճագ սըն :

Տօն Վիշեօդ տէտի . պու թարսֆաան սէն Տիչ
գայտ էթմէ . պուլտուգճա շու օթլուղ ուլա վէ շու
ազաճլարըն մէյվէլէրիյի կէչինմէյէ գարար վէր-
միչ . վէ պէնիմ իշիմին էհէմիէթի վէ ինճէլիյի պու
չիլէմին արասընտա աճլըգտան էօլմէքտէ տիր :

Եյի ագըմա կէլաի՝ տէտի Սանխօ . պուրալար
էօլէ կիզլի՛վէ եօլտան տիշարը աըրլար քի՝ տէօնիւ-
շիւմտէ պուրալարը պուլուպ չըգարաճաղըմա չօգ
շիւպհէմ վարտըր :

Տօն Վիշեօզ տէտի . էյի պէլլիլէ . ոյանա դալաւ
 օգէն պուրալարտան չօգ ուզաղա կիթմէմ . վազըթ պէ
 վազըթ էն երիքսէք գայանըն տէքէսինէ տէ չըգար
 ըմ քի պէնի կէօրէսին . եախուտ սէն ուզագտան եօլ
 սըրա կէլիեօր ուգան պէն սէնի կէօրէյիմ . Անճագ
 տաճա գիատէ էմին օլմագ իչին շու աղաճլարտան պիր
 գաչ տտլ քէս , ալթըչար տտըմ սայ վէ պիրէր տալ
 պրօգ . թաքի օվայա չըգընճա . ինէդէսուռն թէլի
 կիպի պու սանա հէմ նիշան հէմ գըլափուղ օլուր ,
 նասըլ քի օ՛ Արիտ կիրտապընտան պէօյլէ չըգտը :

Սանխօ տէտի . շիմտիտէն թէղի եօգ . վէ հալլը-
 ճա տալ գէսիպ երեքլէնտիքտէն սօնրա քափալիէրին
 տուփասընը ալմաղա կէլտի . իքիտիտէ աղլաշտըլար .
 վէ Սանխօ բօղինանդէէ պինտի . Տօն Վիշեօզ տէտի .
 Սանխօ , տօստում . պէնիմ աղիղ պէյկիրիմի սանա
 թէսլիմ էտէր իմ . պանա նասըլ պագար կէօղէտիր ի-
 սէն օնա տաիի էօյլէ պագարըն :

Սանխօ աղասընա պիր տաճա Ալլաճա սըմարլա-
 տըգ տէյիպ՝ ալարըը նասիհաթ միւճիւպինճէ տալլա-
 րը սաչարագ եօլա չըգտը . Տաճա չօգ իլէրիլէմէմիշ
 իտի . կերի տէօնտիւ . Տօն Վիշեօզ պուռու կէօրիւպ՝
 նէ՛ իստէր սին տէտի : Սանխօ ճէփապ վէրիպ տէտի .
 պանա էօյլէ կէլիբ քի պաղը քէրրէ հալլը քէօյլէր
 սին . չօգ էյի տէտին քի էտէճէյին պաղը տիփանէ-
 լիքլէրի կէօրէյիմ վէ լաղըմ կէլիբ իսէ եարտըմ տա-
 իի էտէիմ . քի էթտիքլէրինի պէն կէօրտիւմ տէյի
 եէմին էտէր սէմ գամիրիմէ երեք օլմասըն վէ կիւնա-
 ճա կիրմիշ օլմայայըմ . սէնին չիլէնտէ տաճա պէօյիւք-
 լէրինի էթմէք վար ըսա տա՛ գարարը եօ՛գ :

Այի տէճէտիմ մի սանա՛ տէտի Տօն Վիշեօզ . ա-
 զաճըգ էյլէն . պիր շափաղա՛ սէօյլէյէճէք գատար
 վազըթտա օն իքի գտարընը եարայըմ : Պուռու սէօյ-

չէյիպ տիգլիյինի սէօբտիւ վէ պէլտէն աշաղը չըպ-
լագլանտը . վէ արգասընա սոդրու չիֆտէ աթըպ ի-
քի տէֆա եօգարը սըչրատը . իքի տէ թագլա գըլ-
տըդտա պաշը եէրտէ վէ այազլարը եօգարըտա տուր-
տու : Սանխօ տաՏա զիատէ պիր մարիֆէթինի կէօր-
մէք իսթէմէյիպ հայվանըն պաշընը չէվիրտի . վէ ա-
ղասընըն սահիհէն չըլտըրմըչ օլտուղունա եէմին
տախի էթսէ պաշը աղըրմայաճաղընա էմին օլուպ եօ-
լունա կիթտի . Քօյ վէրէլիմ կիթտին . կէճ կէլմէղ :

Պ Լ Պ . 21 .

Մանչ քաղաքիներնն քարա տողտա օչգտան նէշադ
էզմէ ինճէ մարիֆէթէրինն տէվամը :

Սարը պէլտէն աշաղը չըպլագ՝ պսլեատէ զիքր օ-
լունան թագլալարը թամ իճրա էտիպ Տօն Վիշեօդ
Սանխօ եօլա րէվան օլտուղտան սօնրա պիր եիւքսէք
գայանըն տէփէսինէ չըգըպ՝ օլանէ տէք գարար վէ-
րէմէտիյի պիր մատտէ հագգընա տէրին տիւշիւնճէ-
լէրէ տալտը : Տիւշիւնտիւյիւ շու ուտու քի՝ Սօլան-
տըն չըլկընլըղը կիպիսինի՞ մի էթօին . Վճատիճիինն
մէրաքի՞տիվանէլիքլէրինէ՞ մի պէնդէսին : Ճէֆէքքիւ-
րիւնտէ քէնտի քէնտինէ շէօյլէ սէօյլէր իտի . եկեր
Սօլանտ նաղլ օլունտուղու կիպի շէճատթլը վէ գուվ
վէթլիւպիր քաղալիէր՞իտի իսէ՝ պիւյիւ հիւքսիւնտէ
օլտուղու իշիւն թաճիւպէ շայան պիր շէյ տէյիլ տիր՝
չիւն եալընըգ այաղընըն տապանընտան եարալանա
պիլիր իտի . վէ տայմա այաղընըն կիյտիյի գունտու-
րանըն՞ տապանը ալթը՞գաթ տէմիր գապլը օլուր ու-
տու վէ պու ճիւմլէ իլէ՝ նէ վագըթ Սօնսըլօ օվա-
սընտա Պէրնարտօ տէ Վարրիօ գուճագ գուճաղմ տա-

շաշտը գլարը նտա գօլլարը յլա պուսու սարը պ ալ գալ-
 ար պողայօր ուտու ուսա՝ Ռօլանտըն ուստալը գլա-
 րը նտան պիր շէյ կէօրիւն մէտի: Լաքին պիզ օնուն
 գու վճէթինի պեր թարաֆ էտիպ եալընըզ չըլկըն լը-
 ղընը տէֆտէրէ ալալը մ: Բէր շէմի կիւզէլ Մէտօր
 նամ մաղրը պի տէլիքան լընըն՝ Ռօլանտըն մաշուքէսի
 օլան Լնճէլիգայը պաշտան չըգարմասընըն իսպաթ-
 լարը յլա թաստիք էթտիքտէն սօնրա՝ քի պու հալա-
 տիսի չօպանտան ալմըշ ըտը, աղլընը զայ էթմիշ օլ-
 տուղու շիւպհէտէն արի տիր: Իմտի Ռօլանտ քէնտի
 մաշուքէսինին քէնտիէ պու միսիլիւ խիյանէթինի
 թահգիգէն տույտուգտա չըլարմասը աղիմ պիր մա-
 րիֆէթ տէյիլ տիր, վէ օնուն թըպգըսընը էթմէքտէ
 պիր կիւծլիք՝ եօզ տուր: Լաքին պէնիմ պէօլէ պիր
 սէպէպիմ օլմատըզճա օնուն չըլկըն լըգլարընա եէլ-
 թէնմէյէ նէ հազգըմ օլա պիլիթ: զիրա պէն եէմին
 էտէ պիլիթ իմ քի Գօպօզու Տուլչինէա միւտտէթի
 էօմրիւնտէ մաղրը պի կէօրտիլիւ եօզ: վէ վալիտէ-
 սինտէն տօղտուղու կիւն նանըլ ըտը ըսա՝ հալեա պու
 կիւն էօյլէ տիր: Պուսուն իչիւն՝ տէլի Ռօլանտըն
 չըլկըն լըղը ճինսինտէն չըլկըն օլսամ՝ էշքիարէ օնուն
 նամուսունա իսալէլ կէթիթմէք օլուր: Պիրտէ օնու կէօ-
 րիւլիւմ: քի Լմատիծի չըլարմագսըզըն վէ մէշհուր
 տէլիլիքլէր էթմէքսիլին տախի՝ աշգ պասընտա քէսպ
 էթտիյի շէրէֆ օնունըունտան աշաղը տէյիլ տիր:
 Չիրա՝ հիքեայէսինէ պաղընճա՝ պուսուն աղլընը գա-
 չըրմասընըն սէպէպի՝ պէն սէնի չաղրմայընճա հու-
 զուրումտա կէօրիւնմէյէսին տէյի քէնտի մաշուքէսի
 Օրիանէնին շէտիա թէնպիհի օլմուշ տուր: Պիր ապ-
 տալըլա Գսգըր Գայանըն եիւզէրինէ շէքիլիպ՝ ասիւ-
 մանըն րահմինի թէշլիգ էթմէ տէրէճէսինտէ սէլէր
 կիպի կէօզ եաշը՝ տէօքմէսինին, վէ քէնտի տէրտի վէ

Թե համարել օլու նմազ չիլէսի հենկեամբնասն կեօրաէն
 քենտիսինէ իմաստ եէթիշմէսինն սուրը սահիհ սե-
 պէպի պունտան պաշգա շէյ աէյիլ իտի : Ա է պու-
 նուն պէօյլէ սահիհ օլաուզունու պիլաիքճէ՝ նէ՞ իշին
 պէօյլէ շըպլազ գօշմազտան՝ վէ պանա հիշ պիր զա-
 ւարլալը օլմայան աղաճլարա իթմէքտէն , վէ եօգա-
 րըտան աշաղը ազըպ պանա լազըմ օլաճագ սույու
 պուլանաըմպասն նէ իշինն շէքիսէճէյիմ : Աշաշա-
 սըն եաշասըն Ամաթիճինին զէքրի . մանշըը Տօն Վ իշ-
 եօդ աախի էլինաէն կէլաիլի գասար օնա պէնզէսին :
 Օնուն իշինն հէրնէ քի սէօյլէյօրլար ըսա՝ գօ՛ պու-
 նուն իշինն աախի էօյլէ սէօյլէսինլէք . պէօյլաք պիր
 շէյ եօրամասը ըսասա՝ զայէթ աբզուսու վար էօյլէ
 շէյլէք եօրմաղա : Ա է Տուլչինեա պէնի հուզուրուն-
 սան բետա էթմէտի իսէ աէ՝ աէյիլ մի քի պու անաէ
 օնան ուզապ պուլունույօրում : Պէօյլէ օլունճա՝ հայ-
 տէ , իշէ պաշլայալըմ . ես Ամաթիճինին աճախազ հա-
 բէքէթլէրի՝ խաշրըմա կէլին . վէ հանկը թարափտան
 օնա պէնզէր օլմազա պաշլայաճազըմը պանա պէյան
 էաին : Աճագ Փիքրիմէ կէլէն պու սուր քի՝ օնուն
 մէշղուլիէթլէրինին էքսէքիսի սուաասն իպարիթ իտի .
 պէնաէ օնուն կիպի եարմալը ըմ . վէ մատամ քի
 քէնտի վազթմընըն Ամաթիճիսի օլաուզու կիպի պէն
 աախի պու վազթմընընըն Ամաթիճիսի . հէք իշտէ
 վէ հէր խուսուստա օնա պէնզէմէք Փարզ աըր :

Պիզիմ չիլէքէշին զիտաէ թէլաշը օ՛ ուսու քի՝ ա-
 բասս քէնտիսինի թէսկլի էթմէք իշինն եանընտա
 ապաալ եօղ ուսու . անճագ քէնտի թէֆէքրիլլէրիյ-
 լէ էյլէնիր . շայըրտա կէզէր աօլաշըր գում իւզէրի-
 նէ եախուա աղաճլարըն գապուգլարընա՝ քէնտինէ ա-
 ճընաճագ հալինէ ոյար վէ Տուլչինեանըն մէտհինէ
 աայիր պէյիալէր եազար ըտը : Պէտպախուլըզըմըզտան

պու պէ յիտլերին տէն հիշ պիր շէյ թէքմիլ պուլամա
մըշըզ. վէ պուլտուղումուզաս՝ օգուամաղաւայըդ
շու վար:

Կէօյէ սէր շէքմիշ կիւզէլ աղաճար,
Սիզէ սըզընըբ եուբասուզ բիւլթէթլէր,
Սիզի տօնատըբ սատ հէզար բէնկլէր,
Շիրբին շիշէքլէր օթլուգ. ֆիտանլէր.
Պէնիմ պունտա էյլէնմէմ սիզէ աղըբ կէլիբսէ,
Պէն բի տէրտլի աշըգ ըմ, ֆիզանըմը տիյնէյին:

Եօրուլմայընըզ գուլադ վէրմէյէ.
Մախսուս կէլմիշ իմ շիր օգուամաղա.
Աղըբ տէրտիմի, բէօբ թալէհիմի,
Վէ պունա պէաէլ սույուսուզարթար,
Պիր թօսուս կիպի Տօն քիշէօդ աղար,
Գօպօզօլու Տուլլինեանըն ուզագըզը եիւզէրին:

Սատըզ աշըգա ույղուն պու մահալ.
Հէֆ աշըզլարա իպրէթ բիւր քեմալ.
Պիլինմէզ տէրտին աղլամագ իշիւն.
Մաշուգէսի հուզօւրունտան սագընըբ գաչար:

Նէ տիր սէպէպի՝ քէնտի՝ տէ պիլմէզ.
Պիլտիյի շու քի՝ աշգ տէլիսի տիր,
Աշգ զայէթ միւհլիբ շէյթան հիյլէպազ,
Բուպա ալթընտան քէօզ իւլէ եագար.
Ճիհէ ննէմտէքի ճանլար միսիլիւ.
Իթտիյին պիլմէզ ճան սըզըսընտան,
Տօն քիշէօդ աղար վէ ֆիզան էտէր.
Կէօզ էաշըլա ֆըլըլար տօրար.
Գօպօզօլու Տուլլինեանըն ուզագըզը եիւզէրին:

Շերէֆ իշիւն բէք ճահտը վար.
Գայալարտա պէլա արար.
Վէ մասկարա թալէհինէ լանէթ օգուր:

Պուլտու գլխը արք սերթ թաշար .
 Տիբէն , շալէ , Երաւարար .
 Շէրէֆի եօզ . Եարասը վար .
 Աշգ քէնտինի դայէթ տէօյէր .
 Պէզ բարշասըյլ տէյիւ . շագա պիւմէզ .

Տիւյիւմսիւզ եայ քիրիշիյն .

Պաշտնա վուրուր պէյիինի սարասր .

Օլ տէմ Տօն Քիշեօդ պիր գօվա տօլու կէօլ եաշէ տէօրէր .
 Գօպօղօլու Տուլիինեանըն ուզագլըղը եիւղէրինէ .

Պու պէյիտէրի օգույանլար շօգ կիւլաիւլէք .
 Իյլա Գօպօղու իլաճէսի բէք թուաֆ կէօրիւնտիւ .
 շիւն էօյլէ կէլաի քէնտիւլէրինէ քի , Տօն Վիշեօդուն
 զիւիւմիւնձէ՝ Տուլիինեանըն իամինին եանընա Գօ-
 պօլօլու օլտուղանու տա գիքր էթմէյինձէ՝ սնու քիմ-
 սէ թանըմայաճագ արք . վէ պու զիւիւմէրինին սա-
 ճիհ օլտուղունու սօնրա քէնտիսի տաիս թագօրէր էթ-
 միշ տիր : Պալեստէ գիքր էթտի յիմֆօ՞միւնձայի եիւզ-
 րէ տաճա շօգ պէյիթլէրի վար ըսը ըստ տա՝ եալը-
 նըզ Իշ գըթա գտտիտէսի օգունա պիլաի : Պիկիմ ա-
 շըզ սէրսէրինին եալընըզլըզ էյլէնձէսի՝ կէրէք ոյու-
 նա էմսալ , կէրէք օրմանլըզլար եիւղէրինէ , կէրէք
 չայլար հիւրիւսիւնիւն վէ բունարլար բէրիսինին վէ
 տէրաի Սալթի Վգօըն հագգընա շիրլէր եարբպ՝
 տիյնէմէյէ վէ քէնտիւնէ թէսկլի վէրմէյէ տաճէթ
 էթմէրտէն իպարէթ իաի : Պատէհու՝ պիլա թէհամ-
 միւլ սիլիհտարընըն տվտէթինէ միւնթաղըր օլտրապ-
 նաֆադասընա եարաք օթլուզ արամատա ըսը : Իւշ
 կիւն տէյիւնձէ սիլիհտարը կէրի տէօնտիւ կէլաի , վէ
 իսապէթ օլաւ . շիւն տաճա կէճիքէ իտի՝ Սուրադըզ
 Վաճալիէրի՞ օլ տէրէձէ հիյէթտէն շըգմըշ պուլաճադ
 ըսը , քի պիր կէօրիւշլէ թանըմասը միմիլիսիզ օլտ-

Ճաղ ըսը, Պիզիմ գահարմանը ահ շէքիւ պ իսթեաի յի կիպի պէ յիթ լէր եազմագաա պրագըս՝ Սանխօնուս եօլ- ճուլուգաա նէ էթաի յի նի կեօրէ լիմ:

Տաղասն չըգաըգաա Պոսպօ եօլուսնու էլէ ալաը. վէ իրթէ կիւնիւ էօյլէ վագթը՝ սալընճադ պէլասը- ճա օղրասըղը լօգանտանըն էօնիւնէ եէթիշտի: (Վ) մահալի կեօրիւնճէ պիր գօրգու սույաու քէնաիսին- աէ պիր թիթթէմէ ալաը. վէ քէնաիսի հալեա սալ- չանաըըլմագաա կիպի հէյալ էտիպ՝ եէմէք վագթը օլտուղուսու աօիի աէր խաղր էթմէ յէրէք Ֆիթի չա- փուճագ օրալարտան սալու շմագա զահիպ օլտու գա- վալլը սիլիհաար օլտանէ աէք աղղընա պիր լօգմ շէյ գօմամը ըաք: Մնճագ աճըգ քէնաիսի սըգըշտըր- աըղընտան՝ լօգանտանըն եանընա կիթաի. վէ՝ աճա- պա իշէրի կիրսէմ մի կիրմէսէմ մի էնաիշէսինաէ իքէն իշէրիաէն աիշարը իբի քէշի չըգաըլաը: Պուսլարըն պիրիսի պուսու թանըք կիպի օլուպ եանընա-քիճէ տէթի. բարազ էֆէնաի. շու տամ Ստիսա Ռաճսա աէյիլ մի. քի պիզիմ բարամանա պուսուսն իշին աէ- յար սուտու քի բախտ էնքստսինէ կէզէն քալալիէթ՝ քէնաիսնէ սիլիհաար էթմէք իշին պէրապէր ալաը կէօ- թիւրաիւ. բարազ տէաի. թա քէնաիսի աիք. իշաէ Տօն Վիշեօղուսաա պէյկիթի:

Պուսլար իբիսի՝ քէնաի քէօյիւնաէ Տօն Վիշեօ- գուսն քիթապլարընը արայըպ թէլէֆ էաէն բարազ վէ պէրպէր իաիլէր: Սանխօնուս ստընը վէրէրէք՝ Տօն՝ Վիշեօղուս նէրէլէրաէ պրագաըղընը սիւալ էյ- չէաի: Սանխա տաիսի օնլարը թանըյըպ՝ քէնաի աղա- սընըն պուլուսուսուղու մահալի անաթմամագ ֆիթ- քիյլէ ճէվապ վէրաի. էֆէնաիմ. պէնիմ աղամ. պիր մահալաէ զայէթ էլզէմ պիր իշէ մէշղուսլ օլմուշ տուր- տնճագ՝ էօլմէյի տաիսի կէօզիւմէ ալմըլըմ. օնուս

« Դառու զու մահալի սեօյլէ յեմէմ : Պէրպէր տէաի . Խաւ-
 յըր . էօյլէ գօլալըղըլա սէնին Լազանը գօյ վէրմէք
 « Իմազ : Տօն Վիշեօդուն պուլունաուղու եէրինի սեօյ-
 լեմէաի յինտէն շու աննաշըլըր քի օնուն պէ յիլիինէ
 կէօզ աթըպ սէն օնու էօլաիւրմիւշ սիւն : Վըսա է-
 տէ յիմ . Եւ Տօն Վիշեօդուն եէրինի պիզէ սեօյլէր-
 սիւն : Եախուտ մահպուսխանէ յէ պուլուրուրուն :
 Սանխօ տէաի . « գաաար թէհաիտ իգթիգա էթմէզ է-
 ֆէնտիմ . պէն նէ խըրսըղըմ . նէ գաթիլ իմ . պէն
 խրիտաիտն ըմ : Վըամ տաղըն իշէրիլէրինտէ՝ գուտ-
 բէթի էրաի յի գաաար չիլէ չէքմէքտէ աիւր . վէ սեօհ-
 պէթինտէ տէվամ էտէրէք՝ պաշընա կէլէն վուգու-
 աթիարը վէ օնու նէ հալտէ պրագաւըղընը վէ Աշրէն-
 ցօ Վարթուէլլօնուն գըղընա՝ Ղապօզօլու Տուլինեա-
 յա վուրկուն օլմասը ծիհէթիլիէ Լազաւըղը պիւր մէք-
 դուպունու կէօթիւրմէքտէ օլաուղունու պիւր պիւր
 նազլ էլլէտի :

Սանխօնուն նազլլէրի՝ բարազըլա պէրպէրի հօյ-
 բէթտէ պրագաւըլար : Պուլար հէք նէ գըաար Տօն
 Վիշեօդուն տիվանէլի յինի պիլիլէրուէ Խաի տէ՝ կիւն-
 աէն կիւնէ նէվիճատ տիվանէլիլէրի իճրա էթմէսինէ
 Թաճիւպ չէքէրլէր Խաի : Տօն Վիշեօդուն Տուլինեա-
 յի Եազաւըղը մէքդուպու կէօրմէք իսթէտիլէր . Սան-
 խօ ճէվապ էթտի քի տէֆթէր քէսէսինին տէրունին-
 տէ Եազըլմըշ աըր . վէ ազամ պաւնա էմր էթմիշ աիւր
 քի իլը « Ղրատըղըմ՝ քէօյտէ թէմիզ քեաղըա Եիւզէրի-
 նէ Լազաւըրայըմ : Բարազ պէն օնու սանա Թէմիզ Եա-
 զը վէրէ յիմ տէմէտիւտէ՝ Սանխօ էլ ճէպ էտիպ տէֆ-
 Թէր քէսէսինի արամաղա պաշլար՝ անճագ պուլամա-
 աը . չիւնքի Եւ քէնտիսի ալմաղա ունութմուշ ուտու .
 Եախուտ Տօն Վիշեօդ քէնտիսի վէրմէ յէ ունուտուպ՝
 Եանընտա ալը գոմուշ ուտու : Սանխօ՝ սագլաաըմ

գանն էլ թախի կերտե տեֆթէր քէսէսինի պուլամա-
 յընճա քէնտինէ պիր սողուգ թէր պասաը . վէ էօ-
 լիւմ տէրէճէսինէ տիշէր կիպի օլտու . իքի իւչ տէ-
 ֆա տա՛հա արատը . կիտիտի բուպասընըն հէր թա-
 րաֆընը եօգլատը . եիւզ տէֆա գըտար էթրաֆընա
 պագաը . վէ նիհայէթ պուլամադընտան ումուտունու
 քէսիպ իքի էլլէրիյլէ սագալընըն եթրըսընը եօլտու .
 վէ պիր գաչ տէֆա քէնտի պուրնուճա վէ տիշէրի-
 նէ էօյլէ եումբուգլար վաւրաու քի գանլար ֆըշլա-
 մաղա պաշլատը . Նարաղըլա պէրպէր՝ պուրնուն էլ-
 լէրինի թուժուպ գօյ վէրմէմէք իչին չարըդ տավրա-
 նամատըլար . անճագ՝ սանա նէ՛ օլտու քի քէնտինէ
 պէօյլէ գըյաթօրուն տէյի սիւալ էյլէտիլէր . Սան-
 խօ տէտի . պանա նէ՛ մի օլտու . իքի էլ արասընտա՝
 հէր պիրիսի պիրէր թազլա տէյէր իւչ բաս մէրքէպ
 սըբասը գօյպ էթաիմ՝ Պէրպէր սօրտու նասըլ . Սան-
 խօ ճէվապ վէրտի . տէֆթէր քէսէսինի զոյպ էթմիշ
 իմ՝ քի Տուլիսնա հանըմա եազըլան մէրգուպուն
 մաաէ՝ ազամըն իմզասըյլա պիր տէ բօլիչա քեազըտը
 վարըտը . օնտա քէնտի եէկէնի գըգա է՛ր էտէյօր
 ուտու քի՝ քէնտի մալի օլան աէօրտ պէշ բաս մէրքէպ
 սըբալարընտան իւչ գանէսինի պանա վէրսին . Պու-
 մինասիպէթիլէ՝ քէնտի մէրքէպինին նասըլ էլտէն չըգ-
 տըղընը նագլ էթաիքտէն սօնբա տէֆա քէնտինէ գըյ-
 մաղա պաշլաթագ օլտու զունտա , բտրաղ՝ պէն ազա-
 տան սանա պաշգա պիր բօլիչա քեազըտը ալը վէրիբիմ,
 վէ օնու տա առէթ իւզրէ թէմիգ քեազըտա եազտը-
 բըրըմ՝ տէյի թէմին էաէրէք թէսէլլի էթաի . շիւն
 տէֆթէր քէսէսի տէրունինէ եազըլմըշ օլան բօլիչա՝
 շուուրթուն խարիժինտէն օլուպ՝ դուրուլմաղ վէ ի-
 թիպար օլունմաղըտը . Սանխօ տէտի . պէօյլէ օլուն-
 ճա Տուլիսնայէ եազըլան մէրգուպուն զոյպ օլուն-

մասը տա պենիմ ասլա վազիֆէմ տէյիլ տիր. եագ-
 արզլարընը էյիտէն էզպէր էթմիշ կիպի պիլիրիմ. նէ
 վագըթ խտէր խսէմ պիրինէ օնուն թէմլիզինի եագար-
 րա պիլիրիմ. Պէրպէր տէտի. սէօյլէ իմտի պագալըմ
 Սանխօ. պիղտէ օնու հէմէն պու սխշամ եագարըզ:
 Սանխօ՝ մէքգուպուն տէրծ էթտիյի լուղէթլէրի պուլ-
 մագ իշին պիր աղ տիւշիւնտիւ. խագրընա կէթիրմէք
 իշին էքսէսինի գաշըտը. պիր պիր այաղը իւստիւնէ
 տուրտու՝ պիր օ պիր այաղը իւսթիւնէ. պիր եօգարը
 պիր աշաղը պագտը. պիր էլինի կէօղլէրինին էօնիւ-
 նէ գուգուպ՝ օ պիր էլինին գըրնագլարընը վէ էթի-
 նի կէմիքմէյէ պաշլաւը. վէ էյիծէ տիւշիւնտիւք-
 տէն սօնրա տէտի. բարսիզ էֆէնտի. իշին իշինտէ շէյ-
 թան բարմաղը վար. աղ գալտը չաթլայօք ուտում.
 օ լանէթ մէքգուպուն եալընըզ իլք լուղէթլէրի խագ-
 րըմա կէլիյօք քի շէօյլէ պաշլայօք ուտու. սէ-վէ
 նէվ-նէլէ ն-նըմ: Պէրպէր տէտի. նէվ-նէլէ օլմամալը.
 նէվ-նէլէ տէ: Սանխօ տէտի. հէ. հէ. թամամ. հագ-
 րըն վար. լաքին տուր հէլէ. պանա էօյլէ կէլիր քի
 օնտան սօնրա տա շէօյլէ եագըլը ըտը. սիզին եագ-
 լարըն գուվվէթինտէն աղալարը ինծինմիշ քիմսէ սիզ
 սուլդանըմըզըն էլլէրինի էօքէր եա նանքեօք վէ ոյ-
 մաճա կիւզէլ: Պունտան սօնրա պիլմէմ տաճա նէ-
 լէր եագմըշ ըտը սաղլըզ վէ խաստէլիք եիւզէրինէ
 վէ տաճա չօզ վէ դայէթ կիւզէլ լագըրտըլար վար
 ըտը. վէ էն նիհայէթինտէ շէօյլէ իմգա էթմիշ իտի.
 էօլ-նէնէյէտէ սէնին: սոլտալըն տէլմէր:

Սանխօնուն էզպէրլէմէյէ օլան գուտրէթի՝ պու
 իքի զաթըն դայէթ խօշլարընա կէլտի. չօզ մէտհ էթ-
 տիքտէն սօնրա իւշ տէօրտ տէֆա տաճա մաթլուպ էթ-
 տիլէր քի մէքգուպու պիր տաճա էզպէրտէն օգուսուն.
 քէնտիսի տէ իւշ տէօրտ տէֆա լիքրարլայըպ՝ հէք

պիր տեֆասընտա մինասիպեթսիզ զէ եագասը քէշինէ
 ույմազ զէ պիրպիրինէ տէ պէնզեմէզ լաֆլար գարբը-
 արբըր ըար: Ադասըյա պիրլիբտէ պսիզ էքտէսինէ
 տիւշէլիտէն պէրի օլան զուգուսթլարատն հէր նէ քի
 լասդրընա կէլտի իսէ ծիւմլէսինի նագլ էյլէտի: Քա-
 դաթ լօղանտաաքի սալընծագըն լազըրտըսընը էթ-
 մէքտէն սագընտը զէ պուճու տտիի էլազէ էթտի
 քի՝ մասամ Տուլշինեատան պիր խօշ ծէվապ ալարըը
 կիպի՝ սալա զագթ կէշիրմէքսիզին՝ քէնտինի շէհին-
 շահ՝ եսխուտ հ/չ օյմագսա իըտիվ էթտիրմէք իշին
 եօլա շըգմագլըզը իքտի մապէյնլէրինտէ գարար վէր-
 միշլէր: զէ աղանընըն դայէթ գուզվէթլի զէ շէճա-
 աթլը պիր գթթ օլմասընա պագարագ՝ պու նիլէթ-
 լէրինին իծրասընտա տա պիր կիւճիւք եօղ ումուշ:
 Այուճար պէօյլէճէ պաշա շըգընծայա տագ քէնտինին
 տուլ գալմասը իհթիմալինէ մէպնի՝ օ զագըթ էվէ-
 նէճէք: զէ իմքերազօրիցանըն մալէթինտէ պուլու-
 նուպ՝ գարատա պիր պէօյիւք մէմլէքէթին վարիսէ ի
 օլան պիր գըզ ալտճագ: պու մէմլէքէթէ տալիր տ-
 տա իսթէմէզ: շիւնքի շիմտիտէն եօրգուն տուր: Ան-
 ճու պու սէօյլէրի էօյլէ պիր աղբըլըզըլա զէ թէլաշ
 կէօստէրմէյէրէք սէօյլէր իտի, զէ արատա պիր տէ
 պուրնուճու զէ սագալընը սիլէր իտի, քի բարագը-
 լա պերպէր՝ Տօն Վիշեօղուճ թէհլիքէլի տիվանէլիք-
 լէրինտէն գօրգուպ՝ թաճիւպ շէքէրլէր իտի քի ազ
 վազթըն իշինտէ պո- զազալըլա տտամճըզըտա շըլ-
 տըրթմաղա գատար գուտրէթի եէթիշմիշ: Անճագ՝
 սէօյլէտիքլէրինտէ պամիրինէ տօգանըր պիր շէյ օլ-
 մատըզընը, զէ պու հէյալարտա օլտուգճա քիմսէ-
 յէ դարտըր օլմայաճաղընը միւլհագա էտէրէք՝ ազլը-
 նը պաշընա կէթիլմէյէ չալըշմաղը նաֆիլէ գահմէթ
 սալըպ՝ օլ մասգարա ումուալարըյա էյլէնմէսինի

դոյ վերտիլէր: Ալէլիսուսուս, պուճունն էօյլէ ամար
 դամուր սեօյլէ յիշլէրինսն քենտիլէրի տախի զէվք
 առլուպ խօշճա էյլէնիրլէրիտի:

Բարազ տէտի. պէն սալթ սենին աղանըն սաղլը-
 դընա առւածը ըմ. վէ ազ վաթթըն իշինտէ իմբէրա-
 դօր եախուտ արքեպիսկոպոս եախուտ պունլար կիպի
 պիր շէյ օլմագ՝ պիր իշտէն տէյիլ տիր: Անխօ տե-
 տի. բարազ էֆէնտի. տէյէլիմ քի աղամ իմբէրադօր
 օլմագ հալվէտինտէն վազ կէշեր տէ արքեպիսկոպոս
 օլմագ հալվէտինէ գահիպ օլուրսա՝ պտնա սեօյլէսէն
 ա. արքեպիսկոպոսլար քենտի սիյիհաարլարընա նէ՞
 տիրլիւ իհսան պախշ էտէրլէր: Բարազ տէտի. ա-
 տէթլէրի պուտուր քի՝ եա լուտարարլըգ մէմուրիէ-
 թինէ թային էտէրլէր. եա քիլիսէ վարիաթընտան
 ժաաշ պաղլարլար, եախուտ պիր մահալլէ բարազլըգը
 վարիաթընը օնա թային էտէրլէր քիլիսէտէն ալտը-
 պընտան մատէ. քի պուտա՝ վարիաթտան գաղանտը-
 դընտան էքսիր օլմագ: Անխօ տէտի. լաքին պունլար
 պեօյլէ օլմագ իլին սիլիհտար էվլի օլմամալը. վէ ա-
 գալլի պտտարագ վազթի տիրացուլուգ էտէ պիլմէլի:
 Պու միւնվալ նիւզրէ պէն ագ սատէլէրտէ գալըր ըմ.
 շիւնքի պախտարղլըղընտան՝ պէնիմ գարըմ վար. վէ
 քերական եաղըլարընտան հիշ պիրիսինի թանըմամ:
 Աշա պէնիմ աղամըն գաֆտաընա արքեպիսկոպոս օլմագ
 արղուսու կիրիքսէ՝ վա՛յ պաշըմա. պէնիմ հալիմ նէ՞
 օլմագ:

Պէրպէր տէտի. սէն օնու գայտ էթմէ. պիզ օ-
 նուն լագըբաընը էտէր իզ. վէ բարազ էֆէնտի
 տախի օնա էմբէտէր քի՝ էկէք կիւնահտան գալարը-
 սա օլմայա քի արքեպիսկոպոսլուգա հալվէա էթսին.
 Իլլա իմբէրադօր օլմաղա գանտաթ էթսին. Պիրա՛
 պու հեմ օնա կէօրէ չօգ գալայտըր. հեմ բէր օգու:

մու շօլմատըղը իշխան՝ քենտի հազգընա խայրըլըսը պու՞տուր : Սանխո տետի . սիզե ազրուսունու սեօլէիմ . հեր նե գտար բէք էյի պիլիրսէմ քի աղամըն պիլմէտիյի շէյ եօգ տուր , պու ճիւմէկ իլէ սիզին սեօյլէտիյինիզ պանա տա բէք մինասիպ կեօմիւնիյօր : Պանա՞ գալսա՞ Մլլա հտան օնու տուա վէ նիազ էտէր իմ՝ քի՞ հազգընա հանկըսը՝ մինասիպ իսէ , վէ նա՞սըլ օլտուղունտա պանա քիւլլիէթլի իհսան պախշ էթմէյէ գատրր օլա պիլիրսէ՞ օտիւրլիւսինե միւէստէր էյլէյէ . Նարազ տետի . ազըլլը՞՞՞ սեօյլէյօրսուն . վէ խրիստիեանա տա եագըշանը պու տուր : Վաքին շիմտիլիք հեփսինտէն իգթիզալըսը՝ կիտիպ սէնին աղանըն օ սարսփ վէ Փայտէսիզ շիլէտէն չըգարմագ տըր . պուևտան օնա հիշ պիր էյլիք հասըլ օլմագ՝ վէ պուևուն իւզէրինե տիւշիւնմէյէ վագթ պուլմագ իշխան , վէ շիւնքի վագթ տախի եէմէք վագթը տըր՝ գարնըմըղը տօյուրմագ իշին լօգանտայա կիրէլիմ :

Սանխո տետի . իսթէր իսէնիզ սիզ պույուրուն . պէն տիշարըտա պեքլէր իմ . նէ իշին իշերի կիրմէք իստեմէտիյիմի տէ սիզէ սեօյլէր իմ . լաքին բե՞՞՞ էտէր իմ՝ քի պէնիմ՝ իշին պիր սը՞՞՞ագ թմամ . վէ ոզդինանդէ իշին տախի պիր բարչա արբա կեօնտէրին քի պիզ տէ գարնըմըղը տօյուրալըմ :

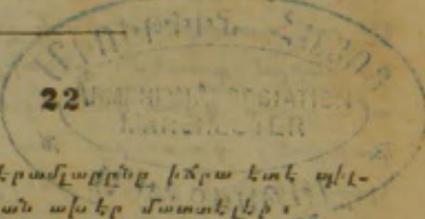
Իշերի՞ կիրտիլէր . վէ ազ սօնրա պերպեր Սանխոյա պիր բարչա եէյէ՞՞՞ք կէթիրիպ կերի տեօնտիւ . վէ մերամլարընը՞ պաշա չըգարմագ գօլալըղը իշիւն բարագըլա իսթիշարէլէրինտէ՞ բարագ տետի . պէն պիր եօլ պիլիր իմ՞՞՞քի մուգլագա պաշա չըգար , վէ Տօն Քիշեօրուն մէշրէպինե տէ իէր ույար :

Նարազ պերպերէ տետի . պէն տիւշիւնտիւմ քի թէպտիւլօլուպ՝ տաղարա տիւշիւշ սերսէրի կեզէր պիր՞՞՞զըղ գըլըղընա կիրէլիմ . վէ սէնտէ քենտինե

եայլէ գըյաֆէթ վէրէսին քի պէնիմ ուշաղըմ կիպի
 կեօրիւնէսին . պու հայտէ Տօն Վրիշեօդուն հուզու-
 րունա կիրիպի՝ իմաստ արամաղա չըգմըչ քէտէրլի պիր
 գըղ կիրպի կեօրիւնիւր օնտան եայլէ պիր շէյ մադ-
 լուպ էտէր իմ քի եօգ տէյէմէղ . շիւնքի կէզկիւնձի
 քաՎալիէր տիր . Օնտան տիլէր իմ քի՝ պանա հազա-
 բէթ էտէն նամուսուզ վէ շափկըն պիր քաՎալիէրտէն
 ինթիգամըմը ալսըն . վէ բէճա տա էտէրիմ քի եիւ-
 պիւմէ էօրթաիւյիւմ եարուզու գալտըրըպ եիւզիւմիւ
 կեօրմէք մէրամ էթմէսին , թա քի օ շափկըն քաՎա-
 լիէրտէն ինթիգամըմը ալմայընճա : Եյի պիլէսին քի
 պունու պէօյլէ էթտիյիմիգտէ Տօն Վրիշեօգ հէր նէ
 քի իսթէրսէք էտէր . վէ պու ուստալըղ ըլա օնու
 պու եապան եէրլէրտէն չըգարըր վէ ալըր էվինէ
 կեթիւրիւրիւրիւ . վէ տիվանէլիյինի տէֆ էթմէնին
 շարէսինի օնտան սանրա տիւշիւնիւրիւ :

ՊԼԳ.

22

Բարազ վէ պէրպէր նասըլ մէրամլաթընք իճրա էտէ պիլ-
 տիլէր . վէ նագլէ շայան ախէր մատտէլէր :

Պէրպէր բարազըն պուլուշունա զայէթ պէյէնիպի՝
 հէմէն իճրասընա գայրէթ էթտիլէր : Եզանտաճընըն
 էհլինաէն պիր թագըմ զէննէ բուպասը վէ պաշընա)
 գօյաճագ քարէլօլար իսթէյիպի՝ քէնտիւնին ճէաիա եէ-
 նի մանդօսունու բէհին պրագաը , վէ ամանէթ ալ-
 աըգլարընը տա քէնաիւնէ եագըշտըրաը : Եզանտատա
 թարազլարըն տիշարալարընը թէմիղլէմէքիշիւն պիր
 թիւլիւ սըղըր գալթուզու վար ըաը . օնու տա պէր-
 պէր ալըպ քէնաիւնէ պիր ուզուն սագալա եարաը քի

գուշազրնա տագ եկեթիշիրիտի, Վոգանաածընըն էհ-
 ի՛ սու էշեալար նէյէ գուլլանաճաղարընը՝ սիւալ
 էթտիքտէ բարազ Տօն Վիշեօգուն ճէմի քիվանէյիր-
 լէրինի ճօ. խթասարճա նագլ էթտի, վէ օնու ճտադտան
 էնտիրմէքիշիւն պէօյլէ պիր օյունա միւհթաճ օլտուգ-
 լարընը աննաթտը ըսա՝ լօգանաճը վէ օնուն էհի
 պիւտիլէր՝ քի շիֆապտիշ ետղը ետըան՝ վէ սալընճա-
 զա գօյուպ սալլաաըղարը սիլիհաարըն ադասը արը
 աէաիլէրի. վէ սու մինասիպէթիլէ՝ քէնտի լօգան-
 տալարընա՝ Սանխօնուն նագլ էթմէքտէն զիաաէ սա-
 գընաըղը քէօշէի աէ սուլար թարիֆ էթմիշ օլտու-
 լար:

Պու սէօղլէրաէն սօնրա լօգանաճընըն էհի
 բարազը էօյլէ պիր գըզ գըլըղընա գօյտու՝ քի օնտան
 էյիսի օլմազ. վագըթ մօտալարընըն ճիւմլէսինի օնա
 կի յինտիրտիյի բուպալարըն իւզէրինաէ իճրա էյլէաի
 Սիյահ գասիֆէ շէրիտլի շուհա բօլգա. շէրիտին է-
 նի եարըմ գատէմ. քէնարը օյմալը. պէյազ սադէն-
 աէն գըսա գըսա գանդէլալարըյա միւզէյէն եէշիլ
 գաֆդան. գուսուրու աա հաքէզա. ճիւմլէսի՛տէ՝
 Աստիլեանըն իքինճի սուլգանը վագթընաան գալմա
 աղըր գումաշլար. Ռաբազ խթէմէտի քի պաշընա տա
 դէննէ պազը կիպի սիւս վէրիլիին. ետլընըզ փիքէաէն
 կարըլմըռ ուֆագ պիր պօնէ գօտու, քի կէճէլէրի պա-
 շընա գօտուղու ուտու. վէ պիր սիյահ ճանֆէս շէ-
 րիտիլէ անընըն իւստիւնտէն պաղլաաը. աիկէր պիր
 բարչայը տա՝ եիւզիւնիւ վէ սագալընը էօրթմէք իյին
 գուլլանտը. Պօնէնին եիւզէրինաէն՝ էնլի քէնարը
 պիր քաքէլլօ կիյաի պաշընա՝ քի քէնտիսինի կիւնէշ-
 աէն հըֆզ էթմէյէ տաիսի եարաթ ըտը. վէ գէննէ
 դաւըրըյա գօդըրընա պինտի. Պէրպէր տաիսի սըղըր
 գուլբուղու թա պէ գուշագ ուզուն սագալըյա սիւս-

լէնիպ գաղթընա պինտի . լօգանտաճըտան վէ եհ-
լինաէն վէ խոյմէշրէպ Սարիգորնատան վէաալաշըպ
եօյա րէվան օլտուլար . Սարիգորնա պունլաքա վատ
էթտի քի՝ քէնտինին հէր նէ գատար կիւնահը չօգ
խտէ տէ՝ օնլարըն իշի դայր էնճամէ միէսէր օլմասը ի-
շին տուտտա գուտուր էթմէ յէճէր :

Տահաէլի տաըմ իլէրլէմիշ տէ յիլ իտի , պու մի-
տիլի թէպտիլի ճամէ օլմալարը բարասըն խղճմտան-
քընա աօգանար . տիւշիւնիւր իւտիւ քի գէննէ գըլը-
ղընա կիրմէք խայրը նիյէթ իլէխտ տէ՝ բարազտ եա-
գըշըր պիր հալ տէ յիլ տիր . վէ պէրպէրէ տէօնիւպ
տէտի . կէլ տուտուճ . եալվարըրըմ սանա , շու գը-
լըղըրըմըգը սէնին իլէտէ յիշտիրէլիմ . սէն գըղ օլ ,
պէն տտիսի սէնին ուշաղըն օլայըմ . պէօյլէսի տահա
մինատիպ օլուր . Պունուն ուլա՝ քէնտի մէսնէտիմէ
վէ հասիյէթիմէ աօգանըր պիր շէյ էքսիք էթմիշ օ-
լուր ում . վէ Տօն Քիշեօղ հագգընա էտէճէլիմ
Փէտտքեարլըգտան չօգ զիտտէ պօրճուճ տուր մէսնէ-
տիմին օնօրունու վիքայէ էթմէք . Ալէ էկէր բազի օլ-
մազսան տէտի՝ պունաան պիր տաըմ տախի իլէրիյէ
կիթմէմէ յի Փիքրիմէ գօմուշ ում , Քամ պու սէօհ-
պէթլէք օլուր իքէն Սանխօ իստտէ կէլտի . վէ պուն-
լարը պու գըլըղտա կէօրմէսինտէ կիւլմէսինի զապթ
էտէմէզ իտի :

Պէրպէր գէննէ գըլըղընա կիրմէյէ չօգ նազ էթ-
մէտի . վէ պիր թարափտան բուպալարը աջունտու-
ղաւ անտէ՝ բարազ տախի՝ օնա թալիմաթ վէրիր իտի
քի Տօն Քիշեօղու տաղտան էնտիրիպ շիլէսինտէն վազ
կէշիրմէք նիյէթիյէլէ օնտան իմաա իստտէմէք իշին
նէլէր սէօյլէմէլի վէ նամըլ տալրանմալը . Պէրպէր
ճէվապ վէրիպ տէտի . կէզկինճի քալալիէրլէրին գուլ-
լանտըղը իսթիլլահաթա մահաթէթիմ օլտուղու իշիւն

օ տէտի յին շէյլերի եօլունտա տիւղիւս կարմանըն
 բէք ուստասըյլմ՝ վէ նէ վագըթ տաղա եագլաշըր-
 սագ՝ զէննէ գըլըղընա օ վագըթ կիրէր իմ՝ Նարագլ
 օլ անտէ ուղուն սագալը թագընտը . վէ Սանխօյր
 գըլաՎուս գուղուս արգասը սըրա իլէրիլէմէյէ պաշ-
 ւատըլար . Սանխօ պունլարա եօլտա նագլ էթտի տագ-
 տա րասա կէլտիքլէրի չըլկըն տէլինին աճվալինի . ան-
 ճագ հէյպէնին վէ աղճէնին լագըրտըսընը ալմատը-
 չիւնքի հէր նէ գատար աճմագ ըտը ըսա տա՝ լագըմ
 օլտուղու վագըթ էսրար սագլամագ պիլիք իտի .

Երթէ կիւնիւ՝ եօլու զայս էթմէմէք իշիւն Սան-
 խօնուն նիշան մագամընտա պրագտըղը աղաճ տալլա-
 րընա կէլտիլէր . պուրատան տաղա կիտէճէք օլտու-
 ղումուզ իշին գըլըգ տէյէշտիրէճէք եէրինիդ տէ պու-
 րասը օլաճագ տէտի . մատամ քի աղամը չիլէսինտէն
 չըգարմագ իշին պէօյլէ մինասիպ կէօրիւյօրսունուզ .
 Պունլար էվճէլտէն Սանխօյա քէնտի մկրամլարընը
 աննաթմըլար ըտը . վէ թէնպիհ էթմիշլէր իտի քի
 քէնտիլէրինի թանըտըղընը Տօն Վիշեօղա տույուր-
 մասըն . վէ էկէր սօրտը ըսա քի մէքթուպու հուլչի-
 նեայա վէրտի՛ն մի , քի պու սիւալը մութլագտ էտէ-
 ճէյի շիւսհէսիդ իտի , ճէվապ էթսին քի էվէա վէք-
 տիմ . անճագ քէնտիսի եագը պիլմէտիյի իշին ճէվա-
 պընը լիօանէն պանա սէօյլէտի . վէ տէտի քի՝ էկէր
 միմքինի մէրթէպէ չապուզ չապուզ պու թարաֆլարա
 կէլիպ պէնի իլէ կէօրիւշմէզ իսէ պիլմիշ օլտուն քի
 քէնտիսինէ կիւճէնիրիմ վէ պօղուշուր ուզ , հուլչին-
 եանըն պունա իէք արղուսու վար տէ . Պու ճէվապը
 սէօյլէր իսէն . պիզ տալի քէնտի սէօյլէյէճէքլէրիմի-
 զի սէօյլէտիքտէ էյի պիլիք իզ քի ֆիրբինի տէյիշտի-
 րիք . վէ անխտէ փատիշաճ եախուա խտիվ օլմագ եօ-
 լունա սիւլիւք էտէր , արք եպիսկոպոսլուղա մէյլ է-

աներ աեյի գօրգուլաճագ պիր շէյ եօզ աուր : Սան-
խօ աեաի . պանա էօյլէ մինասիպ կէօրիւնիւր քի պէն
ճիւղիճէ իլէրի կիտէյիմ աղամը պուլայլմ . վէ մա-
շուքէսինին ճէվապընը օնա թարիֆ էաեյիմ . իհտի-
մալ աըր քի օնու տաղտան էնտիրմէք իշին սիղէ պու
զաճմէթլէրի վէրմէյէճէք գատար թէսիրի օլա պիլիբ :
Վէ կերի աեօնէճէյինի թաճիւա էաիպ քէնտիսի պիր
պօղաղտան տաղըն իշէրիսինէ կիրմէյէ իղին ալտը .
բարազ ըլա պերպէրի պիր քիւշիւք տէրէնին Եանըն-
տա պրագտը , քի պիր քաշ աղաճլար վէ գայալար
սէրին վէ խօշ պիր քէօրկէ պրագմըշ օլուպ , մեվսիմ
տախի աուուսաս , վէ վագըթ սաաթ սէրիզ սուլարը
օլմասընտան օրալար օլ վագըթլարտա զայէթ սըճագ
օլտուզու իշին պուլունտուգլարը մաճալ քէնտիլէրի-
նէ գիտտեսիյլէ մագպուլա կէշաի :

Իքիսի օրատա սէրինլէնիպ տուրուր իբէն գուլագ-
լարընա պիր սես կէլտի . քի պէրապէրինճէ չալկը սե-
սի օլմամաղ ըլա տախի զայէթ կիւզէլիտի . էօյլէ պիր
Եապանի Եերտէ պէօյլէ խուպ ավագ ըլա շարգի վէ
պէստէ օգուլան պուլունմասը նէտէն օլա տէյու
թաաճիւպ էաերլէր իտի . զիրա հէր նէ գատար Կըր-
լարտա վէ օրմանլըգ իշլէրինտէ կիւղէլ սէսլի չօպան
շաիրլէր պուլունուրլար տէյի նագլ օլունուր ուսա
տա՝ պունլարըն ճիւմլէսինին սաճիհճ օլմայըպ մէտտաճ
տիւզմէսի օլտուգլարը տա մալիւմ իւփիւ . չիւնքի
մէտտաճլար բէսամլար կիպի՝ թարիֆ էթտիբլէրինի
սիւսլէտիպ աօնաթմամաղը քէնտիլէրինէ զիւլ կէթի-
րիբ պիր գուսուր տտա էթմէքտէ տիրլէր : Պէստէնին
կիւֆաէլէրինէ տըգգաթ ըլա գուլագ վէրիպ՝ քէօյլիւ
վարի քէլամլարտան իպարէթ օլմատըգտան մատէ ուս-
տա շէօճրէ իշի օլտուզունու ֆարգ էթմէլէրի՝ քէն-
տիլէրինէ տաճաի գիտտէ հայրէթ կէթիլտի :

Պէստէ շու ուտու :

Վիճուտիմին թէլաշո նէտէն կելիբ , կէօրիւբ էմ .
 Միւ պայխաթ վէ հագարաթ վէ շէլիտ գըսգանձըգտան .
 շէյալըմ պօզուլմագտա ,
 շէբ քէտէրիմ պու նլարտան տրբ :

Պու աերտ դայէպէսինտէ իւժիաթ նէտէն օլա .
 Պէօլէ աղբ տերաթիմէ թապիպ նէ տերման պուլա .
 Պուտրէթլի հիմայէլեր ,
 Պու զարպլարա տայանմագ :

Սէն սին էյ նաթի աշբըմ . քէտէրիմին սէպէպի ,
 Սէն սին եմ խայըն պախորմ , քի քէօբ օլմաշ քէյֆինլէ .
 շաքսըզըգլար իտեր սին .
 Մլլաճ . պու նա գայել մը :

Ին սօնու պու տերալերին էօլիւմ տիւբ նիհայէթի .
 Մլլաճ վէ պախաթ վէ աշբըմ պու գարաբը վերմիշէեր .
 շիւքիւմլերի տէօնէմէգ .
 թերթիպէրի պօզուլմագ :

Թալէհիմին զուլմու նու պիր շէյ թէսքին էտէմէգ .
 Մէկեր պէնի գուշատան տերաթի տույմագ օլայըմ .
 Պաշգա պիր շարէ եօգ տուբ ,
 Իլա էօլիւմ , եա թէպտիլիք :

Յնճագ էօլիէք , թէպտիլիք , սէվտիյինի զայպ էթմէք .
 Եախուտ ագլըն զայ էտիպ շէքտիյինի տույմագ .
 Պու նա տերման տէնի՞ր մի .
 Տաճա՛ աղբ պիր քէտէր տիր :

Սաճալին կիւզէլլիյի , պէյիթլէք , վէ պու պէ-
 յիթլէրի պէօլէ պիր ենպանի եերտէ թէրէնիւմ ե-
 տէն խուպ ալագ պու իքի տիյնէյէնլերի թաժիւպ-
 տէն մաօէ գէվք պաղըշլամագտա օլուպ Տայըլ վա-
 գըթ տիյնէտիրտէն սօնրա սէս քէտիտի , վէ խանէն-

տենին զայրը պէտէ օգուամարզընը կէօրտիւբտէ՝
կիտիպ օնու պուլմաղա վէ էլլերինտէն կէլէպիլտիյի
մուամէնէթի էթմէյէ գարար վէրիպ գալգմագտա ի-
քէն օլ սէօ աէֆա իշիտիլտի շու կիւֆտէլէր իլէ :

Թէմիզ մուգատտէօ տօստլուգ՝ պինաղիւ հագ վէրկիտի .
քի պիւ սէօզտէ տուրմայան ինսանլարտան օսանմը .
Սինն եալընը պիւ կէօստերիւ պըրագմը .
վէ սէն ճիհանը Թերքէ՝ էն սօն կէօյերէ չըգտըն :

Օնտան մերամ էթտիբտէ՝ զանի զանի սէլամէթ .
Պաթլըզըն ճիւմէթէն իւտիւմիւզէ շափարըն :

Անճագ սէնին շէրլիտէ՝ քեաղիպ պիւ բիսվէթիլէ .
Լըլիք բերտէսի իլէ՝ հէր եէրի խարապ էտէր :

Եւ Թէմիզ աղիզ տօստլուգ՝ աղ տահա Թէնէզղիւլ էտ .
Ճիհանէ կէլլ, Ֆէսապը վէ քեաղիպի մահվէյլէ .
Քի սէնին իսմին իլէ ինսանլարը աչտապըր :

Ճեմալինին շալգընը ալիքեար պիլէ կէօստեր .
Սէլամէթլէ պերապէր սերպէստիք իհսան էյլէ .
վէ եալմը տէֆ էտիպ՝ հէյրէլին Թէճտիտ էյլէ :

Պու պէստէ թէրեննիւմիւնտէն սօնրա աղլայը
հընչընըլը վէ ահ ու ֆիդան սէսլերի իշիտիլմէյէ
պաշլատը . բարագըլա պերպեր աճընըպ վէ մերագլա-
րընտան տախի թահրիք վէ թէշլիք օլուներագ՝ պու
տերեճէլէրէտեր տերալերէ տիշմիւշ քիմսէնին քիմ
օլտուղունու աննամագ իստէյիպ՝ զնտան չօք ուզազա
կիթմէյէ աէ հաճիթ գալմապը . գայանըն էօթէ եա-
նընա կէշինճէ՝ Սանիտ Կանսանըն քէնտիլէրինէ թա-
րիֆ էթտիյի պոյտա վէ շէրիտէ պիրինի կէօրիպ՝
Գարտենիօ օլտուղունու թանըտըլար . Պու տախի օն-
լարը կէօրիւնճէ տօնտու գալտըն պաշլընը էսնիւնէ :

ասար. կեօղիւնիւ գալտըրը պ եիւղէրինէ տախի պագ-
մայարագ աէրին տի շիւնմէլէրէ աալմըչ պուլոււնու .
Վարագ՝ մէրհամէթի պիր ստամ , Սանսո Վանսա-
նըն թարիֆինտէն պոււնու Վարտէնիօ օլտուգունու
թանըյր պ եանընա եագլաշար վէնէվագիչի քէլամ-
լարըյլմ՝ օլ եապանի եերլէրտէն վէ օ միսիլիւ ֆա-
գըրանէ եաշամագտան վագ կէշմէսինի րէճա ըլա իպ-
րամ էյիէտի . էն ֆէնասը օ աուր տէսֆ՝ քի պու
թարիքիլէ ճանըն տախի էպէտէն թէլէֆ օլուր .

Օլ անտէ Վարտէնիօ չըլկընլըգ նէօպէթլէրին-
տէն ազտա պուլոււնու պ ագլը պաշընաա ըտը . էքսէ-
րի՝ եիւղէրինէ կէլէն տէլիլիք նէօպէթի օ սասթաա ;
կէլմէմիշ իտի , Ննճագ՝ գըլըգ գըլյաֆէթլէրի՝ օ աագ-
լարտա կէօրմէյէ ալըշմըչ օլտուգու ստամլարա պէն-
գէմէգ իբի քիչի գարըքսընաա կէօրիւ պ , վէ քէնտինի
թանըր կիպի սէօյլէյիշլէրինի իշիտիպ՝ թապիաթի
հալ՝ հայլըճա թաճիւպտէ գալտը . վէ պիրազ վագթ
աըգգաթ ըլա եիւզլէրինէ պագտըգտան սօնրա տէտի .
էֆէնտիլէրիմ հէր քիմ իսէնիգ . կէօրիւյօրում քի
էննիհակթի Նլլահ պէնիմ տէրտլէրիմէ րահմ էտիպ՝
պու պէրր ու եապան եէրտէն պէնի չըգաքմագ վէ
ինսանլար իշինէ տախիլ էթմէք իշիւն պէօյլէ պիր ին-
սան այաղը պասմաթըգ մահալէ կէօնտէրմիշ . անճագ
չիւնքի պիր պէլատան գուրթուլայըմ տէր իքէն տա-
հա աղըր վէ թէհլիքէլի պէլայա օգրայաճաղըմը սիգ
պէն գասար էյի պիլմէգ սինիգ . իհթիմալ թըր քի
պէնիմ ագըլօրը վէ ֆէրքէ գուտրէթսիգ զավալլը
պիր քիմսէ զանն էտէօինիգ . վէ պու հիւլեատա օլ-
մանըգ տա այըպլանաճագ պիր շէյ տէյիլ տիր . Քէն-
տիմ տախի թէճրիւպէմ իլէ աննամըչ ըմ քի շէք-
տիյիմ քէտէրլէրին զիքրի զիհնիմի պաղէն օլ տէրէ-
ճէ պուլանաթըրըր , քի տիվանէ օլուր ում , ագլըմ

գայ օլուր, զէ քինսէյի թանըյամամ, Ալէլ խուտուս
 պու հալէ տիւշէրիմ նէ վագթ քի նեօպէթիմ կէլ-
 տիյի վագթտա էթտիբլէրիմի՝ աղլըմ՝ պաշըմտա իբէն
 պանա սէօյլէրլէր զէ սէօղլէրինի՝ շիւպհէ էտէմէյէ-
 ճէյիմ իոպաթլար ըլա թաստիբ էտէրլէր իսէ: Աքբին
 նէ շարէ: պաշգա պիր շէյ էտէմէմ: անճագ պէտ-
 պախտլըղմտան շիբեայէթլէ էթտիյիմ տիվանէլիբ-
 շէրին գապահաթընը ոնլարը պանա էթտիբէն սէպէպ-
 շէրէ համլիլէ էօզր էտէր իմ: զէ տիյնէմէք իստէ-
 յէն պուլտուգտա՝ պաշըմա կէլէն պէլալարը տա նագլ
 էտէր իմ: Ալուսուն ուլա պիր ազ խաֆիֆլէնիբ իմ կի-
 պի կէլիբ պանա: շիւն դաննըմճա հիբեայէմի տիյնէ-
 յէնլէր պէնի թագպիհ էտիպ այըպլայաճագ Եէրինէ
 աճըլար: զէ պէնի աճըմալարըյլա՝ էթտիյիմ տէ-
 ջիլիբլէրի տէ ունուտուրլար: Աշկէր սիգ աախի՝ պաշ-
 գալարընի կիպի նիյէթլէ պուբայա կէլմիշ իսէնիզ,
 բէճա էտէր իմ սիգէ: պէնիմ Եաշամագ շէբլինի զէ
 թէմէբբիւն էթտիյիմ մահալլի տէյիշտիրտմէք միւլ-
 հագասընը էթմէդտէն էվլէլ՝ պաշըմա կէլէն աճը-
 նաճագ վուգուաթլարըն նագլինի տիյնէյին: զէ կէօ-
 բէճէք սինիզ քի զէմ ու տէրտիմ ինսան թէսէլլիսի
 գապուլ էթմէտիբճէ՝ ինսանլարտան ուզագ տօլաշմաղա
 հագգըմ Եօգ մու:

Կանխօ պունուն հիբեայէսինի հէր նէ գատար բա-
 բազըլա պէրպէրէ նագլ էթմիշ իտի իսէ տէ՝ էբսիբ
 օլտուգտան մատէ սէօյլէտիյի գատարը տախի գարը-
 շըգ զէ պիր շէյ աննաշըլմագ օլտուգու իշիւն Քար-
 տէնեօնուն աւըլ քէնտի աղղընտան տիյնէմէք իսթէ-
 յիպ՝ օնու թէսէլլի էթմէք զէ էլլէրինաէն կէլտիյի
 գատար տէրտինէ տէրման պուլմաղա շալըշմագ վա-
 տիյլէ՝ հիբեայէսինի նագլ էթմէյի թէբլիֆ էյլէ-
 տիլէր:

Տէրտի քաղաքներն նազերին պաշտանկըճը. Տօն Քիչեօգուն քաղաքները գայտեօնի թամ դուգ- մաղա դայէթ մուտագգըզ օլմասընտան տօլայը՝ ուս- տա Լըլիզայէթ երգերինն նիղալաշմալարընտան եվ- վէլճէ նագինին տըպգըսը ըսը. լաքին պու աեֆա Պարտէնիօնուն ագլը պաշընտա օլուպ՝ նիհայէթինէ նագլ էաէ պիտի. վէ Տօն Պերնանարն՝ Լմատիճի հիբեայեսի քիթապընըն իչինտէ պուլտուղու թէսքե- րէյէ սըրա կէլտիքտէ՝ չօգ էյի խաթըրմտա տըր աե- տի. թէգքիբէտէ շէօյլէ եազըլմըշ ըսը.

,, Լուսինտտան Պարտէնիօյա սէլամ :

,, Աիզին հագգընըզա հիւսնի նաղարըմ վէ իթի- պարըմ արթմաղա սէպէպլէր հէր կիւն դուհրէթմէք- տէ . էկէր պու նաան քէնտինիզէ պիր մէնֆաաթ ու- մարսանըզ՝ նամուսա խալէլ կէթիբմէյերէք ֆըրսանտը տա էլտէն չըզարմայըն. Լէտէրիմ սիզի թամըր, վէ պէնի սէվտիյինտէն նաշի՝ հագլը մերամլարըմը տա գարշըլամազ. Ը իմտի սիզին պանա հիւսնիւ նաղարը- նըզ վէ մէյլինիզ՝ թագրիր էթտիյինիզ վէ պէնիմ գան՝ըշ օլտուղու տէրէճէտէ օրմասընը սապիթ էթ- մէնին վագթը տըր”.

Պու թէսքերէյէ մէպնի՝ Լուսինտայը բէտէրինտէն իսթէմէյէ մէճպուր օլտոււմ . անճագ Տօն Պերնանտ տախի պու թէգքիբէտէն Լուսինտանըն ագլու ֆիրա- սէթինին միգտարընը աննայըպ դայէթ պէյէնտիյի- չիւն՝ պէնիմ միւրատըմը քիւլլիէն ալթ իւսթ էտիպ հիշէ չըգարմաղա գարսըր վէրմիշ . Լուսինտանըն բե- տէրինն նէ ճէվապ էթտիյինի պու թէհիթէյի տօս- տոււմա տույուրտոււմ. տէմիշ իտի քի՝ պէնիմ բէտէ- րիմին ֆիրբինի տախի աննամազ իսթէր. վէ չօգ էյի օլուր քի պու թէքլիֆի պանա բէտէրին էթտին. Պէն՝ րէյ վէրմէզ տէյի գօրգոււմտան՝ օնա պու իշ եիւզէ-

րինէ սէօհպէթ աշմայա ճէսարէթ էտեմէղ իտիմ. կէր-
չի Ղուսինտանըն ճէմի հալինի վէ կիւզէլլի յիւի վէ
Փաղիլէթինի զաթէն թանըմըչ, վէ կիտէճէյի խա-
նէրին շէրէֆինի արթըրմաղա միւզթէտիր օլտուղու
պիլմիչ տէյիւ Փէհճմ էաէր իտիմ իսէ տէ՝ ճէսարէթ
կէլմէղ իտի: Ղչի պիլիր իտիմ քի՝ տուգանըն պէ-
նիմ հագգըմա նէ օլտուղուենու աննամայընճա նի-
քեահըմա իղին վէրմէյէճէք իտի Տօն Ֆէրնանտ՝ պէ-
նիմ քէտէրիմէ մատտէյի աշմաղը, վէ Ղուսինտանըն
քէտէրինէ պու թէքլիֆի էթտիրամէյէ րազի էթմէ-
յի թահուտ էյլէտի:

Իսայըն վէ հագ թանըմաղ տօտտ. սանա պէն նէ՝
եարմըչ ըտըմ. գալպիմին էսրարընը սանա աշտըմ ը-
սա՝ խիյանէթին էն քէօթիւսիւնիւ պանա էթմէն նէ-
տէն նէշաթ էթտի: Ղաքին պէն քիմ իշիւն Փիրեատ
վէ թէշէքքի էտէիմ. Փէլէք պիր քիմսէի զավալլը
էթմէք իսթէր իսէ՝ օնու էվվէլտէն պիլմէք գապիլ-
սիզ տիր. վէ ճէմի ճիհանըն պասիրէթի օնա քեար
էթմէզ: Վիմ ումար ըտը, քի Ֆէրնանտ կիպի պիր
զաթ, քէնտի հայսիէթի վէ լիյագաթը սայէօինտէ
Սպանիա մէմալիքինին էն ազիմ խանէօինտէն գըզ ա-
լապիլիր իքէն, վէ պանա օլ գատար տօսթլուզ իպ-
րագ էօիպ՝ հինի իգթիզատէ իշիմտէ տախի պուլուն-
մուչ՝ պէնիմ միւտտէթի էօմրիւմտէ սաստէթիմէ պա-
խ օլաճագ պիր թանէճիք սէվկիւլիւմիւ էլիմտէն չը-
գարմագ գուրար:

Պլէնիմ օրալարտա պուլունտուղում քէնտի գուր-
տուղու թէրթիպին իճրասընա էնկէլ օլաճաղընը Տօն
Ֆէրնանտ Փէհճմ էտիպ պիր ուստալըղըլա պէնի եա-
նընտան տէֆ էթմէնին եօլունու արիւնտիւ. վէ
մաղլուպուճու քէտէրիմէ աշմաղը թահուտ էթտիյի
կիւն մախուսէն ալթը րօս պէյկիր Փիրուխզ էտիպ՝

պահասը օլան ագճէյի գարտաշընտան կէթիրմէք իւրզ-
մէթինի պանա թէքլիֆ էյլէտի, Լշին տիպինտէ պա-
նա խիյանէթլիք վար տէյիւ խաթրըմտան տախի կէչ-
մէզ^օիտի. նամուսուսու թանըր պիր ատամ պէլլիլէր
իտիմ. վէ սէվտիղիմ պիր զաթ օլտուղու իշիւն հագ-
գընա ասլա շիւպհէ էթմէյէճէք գատար սաֆ պու-
շուստում. Պանա թէքլիֆ էթտիյի խըզմէթին անի-
տէ իճրասընա սէօզ վէքաիմ. վէ օլ ախշամ Լուսին-
տայըլա վէտալաշտըղըմա՝ Տօն Պէրնանտըն վատինի
տախի օնա աննաթարմ. Շ^ոէվապ վէրիպ տէտի քի
չօգ կէճիքմէյէսին. վէ սէնին բէտէրին պէնիմ բէ-
տէրիմէ պու թէքլիֆի էթտիքաէ՝ իշին անիտէ գաթար-
լաշաճաղընա ասլա շիւպհէմ եօգ աուր. () արա նէ
տույկօսու օլտու՝ պիլէմէմ. անճագ կէօրտիւյիմ
շու քի կէօզլէրի տօլմուշ, քէնտիտի ազիմ իզթիրապ-
աա, պու գըտարտան զիյատէ պիր շէյ սէօլէյէմէ-
տի. Պու միւնվալ իւզրէ՝ օլ եօլէ չըգաճաղըմ կէ-
ճէ իքիմիզին տախի սէվինճ ու ֆէրահիէթ կիճէսի օ-
լաճագ եէրտէ Լուսինտանըն հագգընա ֆիղան ու
մէյիւսիէթ կէճէսի օլտու. Պէն ութանըր օլուպ շաշ-
մըշ գալմըշ ըտըմ. աղլամասընըն սէպէպինի աննա-
յամայըպ՝ պէնի զիյատէ սէվտիյինտէն նաշի՝ եանըն-
տան ուզագ օլաճաղըմը աղլայօթ զանընտա ըտըմ.

Վիհայէթ՝ տէրին էնտիշէ վէ գօրգու վէ մալի-
հիւլեալէր վէ տիւշիւնճէլէր իլէ եօլա չըգալըմ. նէ
տիւշիւնտիւյիւմիւ պիլիր իտիմ, նէ տէ նէտէն գօրգ-
տուղումու. Տօն Պէրնանտըն մէքթուպուսու գաթ-
աաշընա վէքաիմ իսէ՝ պանա շօգ իլթիֆաթ էթտի.
լաքին՝ սէքիզ կիւնէտէք բէտէրիմին կէօզիւնէ կէօ-
րիւնմէ տէտի. շիւնքի Տօն Պէրնանա եազմըշ ըտը
քի ագճէ իօտէտիյինի բէտէրի տույմասըն. Պուսլա-
քըն ճիւմլէսի՝ պէնիմ ալտէթիմի կէճիքտիրմէք իշին

Տօն Պէրնանարն գուրաւղու տօլապար օլաուղու
 օնտան պէլլի իտի, քի գարտաշընտա ազձէ եօզ աե-
 յիլ իտի, վէ պէնի օ սասթտէ եօլլամազ օնուն է-
 լինտէ իտի. պէն տախի օ գատար ուզուն վագըթ
 Առօինտատան ուղագ տուրամազ օլաուղում իչիւն ազ
 գալաը քի Տիչ պիր իչ կէօրմէքսիզին կէրի տէսնիւյօր
 ուաում. օնու կէօրտիւլիւմ հալտէ պրագմագ վէսվե-
 սէմէ էլ վէրմէզ իտի. Անճագ սեօզ տիյնէ յիպ գալ-
 մաղա մէճպուր օլաում. բէտէրիմի կիւճէնտիքմէտէն
 վէ էլլամէն հագլը պիր սէպէպիւմ օլմայարագ պիր իչ
 կէօրմէքսիզին կէրի կէօնմէքտէն գօրգաուղում ալ-
 աէթէ աճէլէ էթմէմտէն գուվվէթլի գօրաու:

Աթիտի յիմտէն տէօրա կիւն սօնրա պիրիսի պանա
 պիր մէքթուպ կէթիրտի. Առօինտանըն եագլըսը օլ-
 աուղունու թանըաըմ. մախսուօ օլ մէքթուպու կէօն-
 տէրմէք իչիւն տտամ չըգարմասընա թաճիւպիմտին՝
 էլլէրիւմ թիթրէյէրէք մէքթուպու աչաըմ. անճագ
 օգումագտան էվվէլ մէքթուպու կէթիրէնէ եօլլայա-
 նը սօրտում. վէ գաչ կիւնտէ կէլմիչ օլաուղունու
 աննամագ իսթէտիւմ. Շէվապ էթտի քի էօյլէ վա-
 գըթլարը սօգագտան կէչէր իքէն, զայէթ տիլպէք,
 լարին կէօրիւնիւշտէ զայէթ քէտէրլի պիր հանըմ
 բէնչիրէտէն պէնի չաղըրըպ աճէլէ իլէ տէտի. տօս-
 աւււմ, էկէր խրիստիան ըսան՝ նասըլ քի զանն էտէրիւմ,
 սանա բէճա էտէրիւմ. Ալլահ աչըընա օլսուն, հէմէն
 շիմտի՝ աւլա պիր տագըգէ կէչիրմէտէն շու մէքթու-
 պու մահալինէ էրիշտիր. վէ իւտիւ քիմէ եագլը-
 մըլ ըսա՝ օնա թէսլիւմ էյլէ. Աէ մագլուպունու
 թէքմիլ իճրա էտէպիլմէք իչիւն ալ շունու տէ յիպ պիր
 մանտիլ աթաը. իչիւնտէ եիւզ ըսեալ վէ շու եիւ-
 զիւյիւ վէ մէքթուպու պուլտում. վէ էմրինի իճրա
 էթմէյէ թահուտումու իչիթտիքաէն սօնրա բէնչիրէ-

օրնի գարատը : Իւճրէթիմի բէշին ալտըգտան սունրա
մէքթուպուն իւտիւնիւ տէ օգուտում քի սանա եւ-
ղըլմըշ . վէ պէն տախի շիքիւրլէք օլսուն , սէնի թա-
նըր ըմ . վէ օ կիւզէլ գըզըն կէօզ եաշը օ պիր իւճ-
րէթտէն զի յատէ պանա թէսիր էտիպ՝ մէքթուպու
պաշգասընա ինանմազ իսթէմէտիմ : շէհիրաէն պու-
րայա օն սէքիզ սաաթլըզ եօլ տուր , պէն օն ալթը
սաաթտա կէլտիմ :

Պու ատամ պու լաֆլարը սէօյլէր , պէն աւճ տէ-
րէճէ գորգուտա ըտըմ . օլմայա քի պանա պիր գարա
խասպէր կէթիրմիշ օլսուն , պէնի էօյլէ պիր թիթրէմէ
ալտը քի այագ իւտիւ տուրամազ օլտուն . նիհայէթ
մէքթուպու շու մէալտէ իտի :

11 Տօն Գէրնանտ պէնիմ իշիւն բէտէրիմէ սէօզ
աշմազ վատինտէ՝ քի սանա էթմիշ իտի , սէօգիւնտէ
տուրտու : Բնճագ սէնին իշիւն էթմէյէ սէօզ վէք-
տիյիմի քէնտիտի իշիւն էթտի . պէնի քէնտիտինէ իս-
թէտի . բէտէրիմ տախի պու իսընամիլիքտէն քէնտի-
սինէ օլաճագ իսայր ու մէնֆաաթը տիւշիւնէրէք բաղի
օլտու քի՝ պունտան իքի կիւն սունրա՝ Բլլահտան մա-
տէ պիզիմ իանէտէն պիր գաշ քիշի շէհատէթիյլէ՝
տիւյիւն էթմէքսիզին նիրեաշըմըզ գըլընաճագ տըր :
Պու հալատիտի ալտըգտա սէն նէ հալէ կիթիֆթար օ-
լաճագ ըսան՝ պէնիմ շիմտիքի հալիտի օնտան էյիճէ
քէշֆ էտէ պիլիտին . պունուն իշիւն էկէր կէլէ պի-
լիր իսէն շախուգ կէլ , վէ պու մատտէնին նէթիճէ-
սինտէն պէնիմ սանա օլան մուհապպէթիմի էյի
աննարօրն , :

Գարտէնիօ հիքեայէսինտէ տէվամ էտէրէք տէտի .
մէքթուպու օգույուպ պիթիրտիյիմ անտէ՝ մէմուրի-
էթիմին իքմալինէ պէրլէմէյէրէք եօլա շըզտըմ . Տօն
Գէրնանտըն հիյլէսինի եալընըզ օ վագըթ աննատըմ

քի մերամբնքն իծրասը իշիւն պէնիմ օրատա պուլուն-
մամը թէն իպ էթմիշ, Այօրքէ վէ աշգ վէ սասլըրըրզ-
լըգ՝ զանն էտերսին քի պանա դանաս վերտիլէր. իր-
թէ կիւնիւ զայէթ էրքէն՝ շէհրէ եէթիշտիւմ. վէ օ
աղշամ Աուսինտանըն էվի էօնիւնտէն կէշէրէք պախ-
տըմտան օնու լէն շիքէտէ կէօրտիւմ. պիր պիրիմիզի
չարուգ թանըտըգ. անձագ օնու ումտուղում կիպի
վէ պանա նասըլ կէօրիւնմէսի լազըմ կէլիր իտի իտէ
էօլէ կէօրտիւմ:

Վիսվան թայֆէսինին Ֆիրբինի վէ եիւրէյինին
էսրարլարընը պէն թանը րմ տէյիւ քիմ էօյիւնէ
պիլիր, Աուսինտա պանա տէտի. Վարտէնիօ. կէլինլիք
բուպալարըմը կէյմիշ իմ. վէ նիքեասըմըգ իշիւն սա-
լատա պանա պէրլէրլէր. անձագ կէրէք լէտերիւմ,
կէրէք խայըն Տօն Ֆերնանա վէ կէրէք տիկէրլէրի
տէյիլ նիքեասըմը, իլլա էօլիւմիւմիւ կէօրէձէք տիր-
լէր: Թէլաշ էթմէ Վարտէնիօ. աստոււմ. անձագ
պագ քի պու գուրպանըմտա սէն տախի հազըր պու-
լունտան. սէնի թէմին էտերիւմ քի էկէր սէօզլէրիւմ
իլէ պու նիքեասը մէքս էտէմէզսէմ, պու խանչէր
հագգը հագգ էտէձէք տիր. վէ սէն տախի պէնիւմ
սանա օլան մուհասթիմի վէ սասագաթըմը պուսոււն
ուլա աննայաձագ սըն. Ալէն աձէլէթէն՝ վէ աղզըմտան
չըգանը գուլաղըմ իշիթմէզ կիպի տէտիւմ. էօլէ պիր
էթ հանըմ, քի ամէլինլէ սէօզլէրին թաստիք օլ-
տոււն. Իքիմիզին պիրտէն խայրը իշիւն հէր պիր եօ-
լու էլէ ալալըմ. վէ սէնի էմին էտերիւմ քի էկէր
գըլըձըմըլա հագգըմա սահրայ օլամագ սամ՝ պու րէ-
զալէթտէն սօնրա եաշամագ պանա հարամ օլտոււն.
քէնտիմի գաթլ էտէր իմ. Ալիմէմ քի Աուսինտա տէ-
տիքլէրիմի աննատը՝մը. գիրա օ արալըգ՝ սանա պէրլէ-
յօրլար տէյի սասամ կէլիպ ալտըլար կէօթիւրտիւլէր:

Եւ յայլէ պիր աղիմ թելաշտա վէ մեյիւսիեթտէ
 գալալմ քի տննաաամամ : Պանա էջլէ կէլտի քի օ
 առշամ կիւնէշին պաթմասընըն սօն տէֆասը տըր .
 կէօզիւմ վէ ալլըմ պիր տնտէ ըշըգլտըրըն զայպէ-
 տիպ գաթանլըգտտ գալալըլար : Պու տէՏշէթիւ հալ-
 տէ քէնտիմտէն պէխապէր կիպի գալալմ . վէ էկէր
 աշղըմըն իձապը պէնիայընաթրմազտա ըտը Լուսինտա-
 նըն խանէսինէ կիրմէյի տէր խաթըր էտէձէք իտիմ :
 Կիհայէթ ագլըմ պաշըմա կէլտի . վատիտի զիթր էթ-
 տիմ : պէջլէ պիր ուգուպէթլի շվագըթլա օնա ետ-
 րար օլապիլէձէյիմի ֆիթր էթտիմ . էվտէ զուհր է-
 տէն շամաթա վէ գարկաշալըգ արասընտա իշէրի կիր-
 տիմ քի պէնի քիմտէ կէօրէմէտի . պիր բէնշիրէ էօ-
 նիւնտէ բէրտէ շէքիլմիշ իտի . • բէրտէնին պօշ-
 լուղոււնա կիրիպ' օտտաա օլտնլարը սէրպէսթ վէ
 բահաթ կէօրէ պիլիր իտիմ : Օրտտա օ արալըգ ֆիթ-
 րիմտէ ձէվլան էտէն թէֆէքքիւրլէրի աննաաամամ ,
 գօրգու վէ տիւշիւնձէ վէ տէՏշէթ վէ խիհուղուր-
 լուգ պիր պիրինէ գարըշտըլար . անձագ խիւնլարըն
 թափսիլինին տէ հիքեայէմիզ արասընտա մինասիպէթի
 եօգ տուր : Տօն ֆէրնանա քէնտի հէր կիւնքիլ ըու-
 պասըյլա սալայա կէլտի , եիւզէրինտէ պիր տօնանկը
 եօզ ուտու : մայէթինտէ եալընըգ Լուսինտանըն էմ-
 մի զտտէտի օլուպ' տիկէր ձիւմլէտի օ խանէնին տ-
 աամլարը ըտըլար :

Պիր ազ սօնրա Լուսինտա վալիտէսիյլէ իվէ իքի
 խըզմէթձի գըզլար ըլա պիր օտտաան չըգաը . քէնտի
 մէտնէտինէ եագըըր գըլըգտա կիյինմիշ տանանմըշ
 ըտը . նասըլ քի կէլին օլաձաղը վագթընտ մինասի-
 պէթ ալըր ըտը իսէ . անձագ պէն թէլաշըմտան' նա-
 սըլ կիյինմիշ օլաուղոււնու աըգգաթ էտէմէտիմ . եա-
 լընըզ շու գըտտարը խագրըմտա աըր քի գոււնաշ գըր-

մըզը վէ պէյազ ըսը . վէ երևզերինսէ շօգ ինճու
 վէ միւճէվհէր վար ըսը , անճադ քէնտի ճէմալինին
 հիւսնիւնէ թաթպըքէն պիր շէյ տէմէք տէյիլ խտի .
 ճիւմլէտէն զիտտէ ; ասնանկըսը քէնտի կիւզէլլիյի
 խտի :

Ձէյ գըյազ թէզէքքիւր , քի պէնիմ բահաթըմըն
 սօն տիւշմանը սըն , Ղուսինտանըն պիհէմթա վէ պի-
 նազիր կիւզէլլիյիյի հէր տէմ կէօզիւմիւն էօնիւնէ
 կէթիրմէն նէ իշիւն օլա . վէ օնուսն էթտիյիյի քի
 կէօզիւմ իլէ կէօրտիւմ . նէ իշիւն պէնտէն կիզլէմէզ
 սին , Պու ֆիրեստալարըմը անֆվ էտին էֆէնտիմ . է-
 լիմտէ տէյիլ տիր . ազանի տէրուսում էօյլէ շէտիտ
 վէ զարպլը տըր քի՝ հէր պիր լուշէթիմտէ հայգըրա-
 ճազըմ կէլիր վէ կիւճ իլէ քէնտիմի զապթ էտէրիմ :

Ղիքեսհաս հազըրպուլուսնաճազլար ճիւմլէտի սա-
 լաստ մէվճուս օլտուզլարը հալտէ բարազ իշերի կէ-
 լիպ վէ Ղուսինտանըն էլինտէն թութուպ՝ Տօն Պէր-
 նանտը քէնտինէ զէվճ գապուլ էտէր մի սին տէյու-
 սիւալ էյլէտի : () արալըզ պէն պաշըմը բէրտտէն
 տիշարը ուզաթտըմ , վէ հէր նէ գըտար երևրէյիմ
 օյնամագտտ ըսը իսէ տէ՝ պէնիմ հայաթ ետ մէմա-
 թըմա սիճիլ հիւքմիւնտէ տտա էթտիյիմ Ղուսինտա-
 նըն վէրէճէյի ճէվապտ տըզգաթ էտէրիտիմ :

Ղաշ հալիմէ . օ արալըզ պէնի քի՝մ թութայօր
 ուսու քի տիշարը օղրամայըպ վէ Ղուսիտանըն վատի-
 նի վէ տէյնինի օնուսն խադըրնա տիւշիւրմէյէիմ .
 պիհուտէ սուգութիմլէ սաստէթի հալիմի խարապ
 էթտիմ : Նէ իշիւն օնա երևքսէկ սէս իլէ տէմէտիմ
 քի Ղուսինտա . պէնիմ սէնտէ վէ սէնին պէնտէ սա-
 տըզ վատիմիզ վար տըր . եվթ տէմէնլէ պէօյիւք իիւ-
 նահա կիրիքսին վէ պէնի էօլտիւրիւր սիւն , Ղէ սէն .
 խայը՝ն Տօն Պէրնանտ , քի պէնիմ հագգըմը էլիմտէն

ալմագիշիւն ծիւմլէ հուզուզու բայմալ էթմէյէ ա-
տէպսիզանէ ձէսարէթ էտէր սին , պէնիմ էօմրիմիւն
բահաթընը պօղտուղունուն պէտէլինի ալմամ մը զանն
էտէր սին . պէնիմ նամուսում գըրըլըպ աշղըմ սէտտ
ոլունտուղու հալտէ՝ խըրսըմը զապթ էտէձէք սայկը
գայը՞ր մը տերսին . Աշղը՞գ պանա . օ վագըթ պանա
նէ տէմէք լաղըմ կէլտիյինի շիմտի պիլիյօրում . նէ
ալչագ ատամ ըմըլըմ , քի տիշմէնիմտէն ինթիգամ
ալմագ ֆըրսանտընը էլտէն գաշըրաըգտան սօնրա շի-
քիայէթ էտէյօրում , Քէնտի գալպիմտէն շիքեայէթ
էթմէլիիմ քի օ վագըթ պանա եարար օլմատը . շիմ-
տիտէն սօնրա՝ ագըլսըզ վէ նամուսունու թանրմագ պիր
ատամ կիպի էօլիւպ կիթմէլի . շիւնքի վագըթընտա էտէ-
ձէյիմի եւ պիլմէտիմ , եախուտ ձէսարէթ էթմէտիմ :

Աուսինտա ձէվապը կէձէքտիրմէտի . վէ բարազ օ
ձէվապը պէքլէմէտէ , պէն զանն էտէր իտիմ քի պու-
թէլսշտան գուրթուլմագ իշիւն պանա կէօստէրտիյի
խանչէրէ ձէսուրանէ էլ ուղաթմագ , եախուտ պանա
եարար պիր ուստալըլա օրատան սավուշմագ տիւ-
շիւնիւր . Աիհայէթ՝ գայըֆ վէ պայկըն սէս իլէ՝ էլէր
լաֆղընը աղղընտան իշիթտիմ . Քէզալիք Տօն Պէր-
նանա տախի ձէվապ վէրիպ՝ նիքեահ եիւզիյիւնիւ բար-
մագընա թագտը . վէ պու վէճհիլէ էպէտէն պիրլէշ-
տիլէր . Աիւվէյի կէլինինին եագընընա կիթտիիտէ՝
կէլին էլինի եիւրէյինին իւստիւնէ գօյուպ սագընմագ-
տա իքէն պայըլտը վէ վալիտէսինին գուձաղընա տիւշ-
աի .

Օլ սաաթտա պէնիմ իչէրիմտէն նէլէր՝ կէչտի .
Աուսինտանըն սէօզիւնտէ տուրմայըպ եալանձըլըղընը
կէօրտիւքտէ նէ գըտար ալթ իւստօլտում վէ ութան-
տըմ . ձէմի ումուտլարըմը պօշա շըգտը . էօմրիմիւ
պանա խօշ կէօսթէրէն պիր թանէձիք մալիմի՝ եալընըզ

պիր թէք սեօզ էլիման շքարտընն Պանայեօյէ կե-
 լիբ Իտի քի Ֆէլէք պանա տարըլըլը վէ պէնի քիւլ-
 լիեն թէքք էթմիշ վէ զսզէպիմի չէքմէ իչիւն թալէ-
 Տիմէ պըրագըլըլ տըր: Իչէրիմին ալթ իւսա օլմասը
 վէ Տիճապըմ գաֆամա վուրտու. պէնի աակմ ճինսի-
 նէ աասվէթ անա էթտիմ. վէ աղըլըմ շիտակթի Փի-
 ղան ու կիրեանըլը պաստըրըպ էօյլէ պիր աղըր ու-
 մուս քէսիբի յինէ տիւշաիմ քի սէօյլէ յեմէմ, գըս-
 գանձըլը վէ ինթիգամ էֆքեարը պէնի պիւրիւ-
 տի:

Լուսնտանըն պայըլմասը մէճլիսէ թէլաշ պըրագ-
 աը. վէ պիր աղ հասվա ալսըն տէ յիւ վալիտէսի կէօք-
 սիւնիւն տիւյմէլէրինի չէօզմէտէ գօյնոււնասն պիր
 բուսուլա տիւշտի. Տօն Գէրնանտ անիտէ գաքաը.
 վէ օքույուպ՝ պիր գաքէ խասկեր ալմըլը կիպի պիր
 սանտալիէ իւզէրինէ օթուրտու. գէվճէսինի օ արալըպ
 իմտատէ միւհգան օլտուգունուն քիւլիէն ունութ-
 մուշ կիպի օլտու. Պէն՝ հեր քէսի պէօյլէ թէլաշտա
 վէ պէնի կէօրէճէրլէրինի տախի վազիթէ էտինմէ յե-
 րէք պիրտէն պիրէ տիւշարը օղրայանագ Յօլտում. Եֆիք-
 րիմէ գօտում քի պէնի կէօրիւպ թանըլաճագ օլուր-
 լար ըսա՝ Տօն Գէրնանտըն ճէգասընը վէրիպ մէճլի-
 սի էօյլէ պիր ալալէրա էտէ յիմ, քի օ խայընըն խի-
 յանէթինի վէ պէնիմ տարկընըլըլը պիւթիւն ալէմ
 աննասըն: Ընճագ պախարմ պէնի պէլքի տահա ա-
 ղիմ պէլալարա սազլամագ իչիւն օլ անտէ ագլըլըլ պա-
 շըմա կէթիրաի. քի օնտան սօնքա օ գատար աղըլ
 տախի գալմասը. Տիւշմանլարըլըլ զաֆիլ պաստըրմագ
 պէօյլէ գօլայ ըգան օլ վազթ օնլարան ինթիգամը-
 մը ալմատըմ. սօնրա՝ օնլարըն լայըլ օլտուգու ճէ-
 վապը՝ ինսան սէօղիւնէ էմիթթ էթմէք ահմագլըլըլ-
 մա մուգապիլ քէնաիմ չէքմէ յէ դարաթ վէրիւլ:

() 1 անտէ շէհրաւէն աստի տիշարը չըգտըմ. վէ
 քէնտիմի գըրաս՝ եայլընըզ՝ գորանլըգաս վէ սուս-
 լուգ իշինտէ պուլտուգտա Տօն Աերնանտա գարըը
 աղըմը աչտըմ. եիւրէյիմ պիր ազ սօղույունճայա
 գաստար՝ օնուն եթտիյի հագարաթա գարըըըզ լանէթ
 ու պէտտուալար օգուտում: Կուսինտայասա գըզկըն-
 լըզըմ օլուպ՝ գարըմտա արը վէ սէյլէտիյիմի իշիտիր
 կիպի օնա տասի հայլի սիթէմէր սէյլէտիմ. թաշ
 եիւրէքլի վէ իայըն վէ քեաղիպ վէ եալան եէրինէ
 եէմին էտիճի, վէ ալշտգ վէ տիւնեէվի թամահա թու-
 թուլուպ սպտագաթա թագտիրտթլը տէր իտիմ քի
 Տօն Աերնանտը՝ հէմէն թանըր թանըմազ՝ տէյիլ
 մադուրիէթ իշիւն, իլլա թամաքեարլըզ իշիւն պէն-
 տէն իւստ թարթտու: Աու խըբս ու հէրաթէթիմին ա-
 բասընտա պէնտէ պիր ճիւղի աշգ պաքիտի՝ Կուսինտա-
 յը գապահաթաըզ սայաըրըր ըաը: Տիւշիւնիւր իւ-
 տիւմ քի թէրպիէտի իճաղընտան բէտէրինէ տայիմ
 բայէթ էտիպ բէյինին մաւղայիրի հարաթէթտէ պու-
 լունմամաղա ալըշմըշ, վէ ախազը հալիմ ու մահ-
 ճուպ օլարագ՝ իհթիմալ տըր քի քէնտի բէյինէ մու-
 ղայիր իթատթ էթմէյէ մէճպուր օլթուշ ուտու. վէ
 պունտան մտաէ՝ պէլքի տէ բէտէր ու վախտէսինին
 բաակթինէ գարըը՝ էյլէ պիր զէնկին վէ հիւսնէ մա-
 լիք վէ միւթէպէր տէլի գանլըյը բէտա էթտիյինտէ՝
 քէնտի հալ ու էթվարը հագգընա ֆէնա թախմինլէր
 վէ նամուսունու շիքէսգ իտէր շիւպհէլէր նաս իշին-
 տէ նէշր օլունա պիլմէսինտէն գօրգտու: Կնճագ՝
 քէնտիմ քէնտիմէ տէր իտիմ. նէ իշիւն պիղի պիրպի-
 րիմիզէ պէնա էտէն ահա ու եէմինի նազլ էթմէտի.
 նէտէն ութտնը. պունուն ուլա՝ Տօն Աերնանտը
 բէտա էթմէյէ հագլը պիր սէպէպի օլմաճ մը ըաը.
 շէքէֆ ու վարիէթ թամահընտան պաշգա օնու պուն-

առն կերի շէքէճէք նէ՞ օլա պիլիբ իաի. Ալիբա՞նէ-
 զիւն էնճամբը, պէն օնուն թաճբիբ՝ էտէճէյի գասար
 բէսիբայէ պիր ատամ տէյիլիմ. վէ կկեր պու խայըն
 օնու քէնաիսի իշիւն իսթէմէզսէ իաի, պանա վէրմէլէրի
 քէնաի մէսնէտլէրինէ եագըշմազ պիր շէյ օլուպայըպ
 կէթիբմէզ իաի Ալի. օ՞ զէնկինլիբ. բահաթըմը վէ շէ-
 բէֆիմին տիւշմանը. ալչագ ախլագլը քիմսէլէրին բու-
 թու. նանրլ օլսաքի Աուսինտանըն ֆազիլէթլէրինի իս-
 բապէթ-ին. Ալչա՞ց Տօն Ֆրէրնանտ. Աուսինտայը պաշտան
 շըգորըպ այարամագ իշիւն նէ՞ սիհրպագլըգ էթաին:

Կէճէնին պագը վագթընը պէոյլէ պիհուզուրու-
 գուլե եօրումէբաէ կէշիրաիմ. վէ սապահ օլտուգաս
 քէնաիմի պու աաղլարա կիրիլէճէք պօղազըն էօնիւն-
 աէ պուլտում. կիրաիմ աաղա. վէ պէլլի պիր եօլ
 թութմայարագ իւշ կիւն եօրիւտիւմ. թաքի պիր շա-
 յըրլըգ եթիշիպ՝ աազըն էն եագանի վէ ինսան ա-
 յաղը պամամըշ եերլէր հանկը թարաֆը տըր տէյու
 օնաա պուլոււնան շօպանլարա սիւալ իթաիբտէ՝ պանա
 պուրալարը կէօստէրաիլէր. պէն աաիսի միքէտտէր
 էօմրիւմիւ պոււնաա կէշիրմէք նիէթիյլէ օրալարաա
 էյլէնմէյէրէք պուրայա կէլտիմ. Աու գայալարըն
 օիպինէ էրիշաիբտէ՝ գաթըրըմ աճլըղա վէ եօրկոււն-
 լուղա տայանամայըոյ տիւշաիւ էօլտիւ. պէնաէ նէ
 թագէթ գալար նէ իմաստ, էօյլէ պիր գաաֆ կէլտի
 պանա քի աուրամաղըտըմ. Աիլմէմ նէ գասար վա-
 գըթ պու հալաէ եերտէ սերքիլմիշ գալմըշըմ. գալգ-
 տըմ. վէ քէնաիմաէ աճլըգ վէ իշաահ տույմաղը-
 տըմ. եանըմաա պիր գաշ շօպան կէօրտիւմ, քի պու-
 լոււնաուղում հալաէ պանա հայլը իմաստ էթմիշ օլ-
 տուգլարը շիւպհէսիզ տիր. լաքին պէն տույմամըշ
 ըմ քի ագլըմը գայ էթմիշ շըլտըրմըշ պիր աաէմ
 յիպազթ զչե վմչե զտաթմեաի 70) լմչլլըրլթ՞ զչտե

տե ֆարգընաւ ըմ, քի հէր վագրթ քենտիմէ սա-
 հայ տեյիլիմ. թիւրլիւ տէլիլիբլէր էտեր իմ բա-
 տէթիմէ գարշը. կէյտիյիմ բուպայը երթար ըմ,
 աագլարըն իշինտէ եիւքտէք սէս իլէ հայգըրըր ըմ.
 էքսէրի Ղուսինաանըն խմիւնի վէրէրէք պէնիմ պախդ-
 սըղլըղըմ լանէթ սգուր ում, մէրամըմ, օնուն իս-
 մի ազղըմաա իքէն էօլմէքտէն զայը պիր շէյ տէ-
 յիլ, վէ ազղըմ պաշըմ կէլտիքտէ, զասմէթլի պիր
 իշտէն հէնուզ գուրթուլմուշ կիպի քենտիմի եօրկու-
 լուգաան հէլագ օլմուշ պուլուր ում, Ղքսէրի օրար
 օլտուղում եէր, պանա մէքեան օլաճագ գասար կէ-
 նիշ պիր ուլու աղաճ գօլուղու տուր, պաւ տաղըն
 իշինտէ կէզիպ տօլաշան չօպանլար վէ սըղըրթմաճ-
 լար պէնի աճըլըպ, նէրէլէրտէն կէշէրիմ տէյու
 զանն էտէրլէր իօէ եօլումուն իւստիւնէ էքմէք վէ
 սայըր նաֆագալար գօրլար. զիրա պէն ազլըմը զայ
 իթմիշ իսէմ տէ թապիտթ քենտի նաֆագասընը իս-
 թէր աճըլըգ տույար ըմ. վէ թապիտթ պանա գօրլար
 քի եէյէճէք արայար ըմ, Պու էյի տաամլար պազէն
 պէնի ազլըմ պաշըմ կէլմիշ պուլուրլար. զօրաքի
 էլլէրինտէն եէյէճէք ալաըղըմ վէ պազէն օնլարը
 տէօյտիւյիմ իշիւն շիքեահէթ իտէրլէր. անճագ իս-
 թէտիյիմի տէ կէօնիւլ ըիղասըլա վէրիբլէր. պու
 պէնի զայէթ թէէստիւֆ իշինէ պրագըր. վէ պիր ա-
 տի էօյլէ շէյլէր էթմէմ տէյի սեօզ վէլիբ իմ.

Եշտէ էֆէնտիլէրիմ. պէնիմ զալալը վէ տէրա-
 ի կիւնլէրիմի պէօյլէ կէշիբիբ իմ. ֆէլէյին թէա-
 պիրինտէն ետիուա ինսան բասմինտէն օնա պէրլէր
 իմ քի Ղուսինաանըն կիւզէլլիյինի վէ պիվէֆալը-
 ղընը վէ հօն Ֆրէրնանտըն խիյանէթիինի պանա ու-
 նութաուրսուլար, Ղէկէր էօլմէղտէն էվվէլ պէօյլէ
 պիր քէրէմէ նայըլ օլուրսաճ, ումար ըմ քի զիհնի-

սին գարըըզըզը տէֆ ու մահվ օլուր, Անձադ Ալ-
 լահասան րեճամ պոււաուր քի պանա մերհամէթ էթ-
 սին. էյի պիլիբ իմ քի պու թարզ ըլա եօմր կէշիր-
 մէք օնու հազզ էթաիյի շէյ տէյիլ տիր. վէ պու-
 նունլա օնու թէհամվիւրէ կէթիրիբ իմ, Անձադ
 պունու տա սէյլէիմ քի քէնտի հազզըմա խայըրլը
 պիր նիէթ գուրմագ էլիմանէն կէլմէյօր. տերալէրիմ
 պանա դալէպէ էտիպ՝ գուարէթիմի օնլարը զապթ էթ-
 մէյէ քետֆի պուլամայօր ում. զիհնիմ օլ տերէճէ
 զայիֆիլիէ տիւշմիւշ տիր քի պանա պիր Փայտեսի
 օլմասըգասն մատէ պունուն մուղայիրի օլան թէֆէր-
 քիւրլէրէ սապըտըր պէնի. Արդ տախի թագաիր էտէ
 պիլիբսինիզ էֆէնտիլէրիմ, քի պէնիմ հիքեայէմ կի-
 պի աճայիպ վէ աճընաճագ շէյ իշիթմէմիշ սինիզ.
 տերալէրիմտէ հագգըմ վար. վէ յէյլէ սէպէպլէ-
 րիմ օլտուղու հալաէ մէշագգաթըմ պունաան էքսիբ
 օլամազ. Պանա նասահամ վէրմէյէ վագթ կէշիթմէ-
 յին. հիշ պիր Փայտեսի եօդ աուր. պէնիմ տերալ-
 մին պիր թանէճիք տէրմանը Աուսինտա արք. վէ
 չիւքի օ պէնի թէրք էթաի, պէն պու տերա իլէ
 էօլմէլի իմ. հօն Պէրնանաը պանա թէրճիհ էթմէ-
 սիյէ պէնիմ էօմրիմէ գասթ էթաիյինի աննաթ-
 աը. չօգ էյի. պէն տախի էօմրիմիւ օնա գուրպան
 էտէր իմ. վարսըն կէյնիւ խօշ օլտուն:

Կարտէնիս քէնտի տերալի հիքեայէսինի պու սէօզ
 իլէ թէրմիլ էյլէտի. բարագ պուհա թէսէլլի քե-
 լամլարը սէյլէյէճէյի անտէ էօթէտէն պիր Փիղան
 ու Փիրեսա սէսի իշիտիլիպ՝ նաղար ու աըգգաթլարը-
 նը օ թարաֆա շէվիթմէյէ մէճպուր օլաուլար, Աու-
 բասա Աիա Համէա պէն Անձէլի հիքեայէսինին պու
 զըթասընա էնձամ վէրիպ՝ պագիսինի օ պիր զըթայա
 պրագմըշ օլմասըլլա՝ պիզ տախի էյլէ էտէլիմ:

Գարս առաջադրու արարողութի վուգու օլան եկնի
վէ հօշ գու հուրութ օ

Տօն Վիշեօգ ուլ Մանչըն բույի ծիհանտէ կեօ-
րիւնտիյիւ ասիր՝ տիւնեանըն բէք մէտուա վագթլա-
րը օլմալը . զիրա՝ կեզկինծի քաժալիէրլիք ուսուլինի
տիւնեա իւզէրինտէ թէճտիտ էթմէք ծիէթիյլէ օնուս
տիւնեայէ կէլմէսի սայէտինտէ տիր քի պիզ պու Ֆե-
նա վագըթլարտա պու սահիհ հիքեայէի օգուժամըզ-
լա զէվք տույարըզ . վէ պու հիքեայէի թէպէիծ է-
տէճ շօգ մէնզըպէլէր էօյրէնիր իզ՝ քի սենտաթլը վէ
զէվքլի օլմագ ծիհէթլէ ասըլ հիքեայէտէն աշաղը
գալմագլար : Տօն Վիշեօգուսն գուհուրու վագըթլա-
րընտա կեզկինծի քաժալիէրլիք թարիքի քիւլիէն մու-
սամէհա օլմուշ վէ ունուտուլմուշ ուտու :

Տէտի իտիք քի բարագ Գարտէնիոյա պիր գաշ թէ-
սէլի քէլամլարը սէօյլէյէճէք անտէ պիր Ֆիղան սե-
տիյլէ մէքս օլուստու . Պու սես շու քէլամլարը
սէօյլէմէքտէ իտի . Օլա պիլի՞րմի իտի պէնիմ հագ-
գըմա էօյլէ պիր մահալ պուլմագ՝ քի ալէմին կեօ-
զիւնտէն կիզլէնէյիմ . վէ պու հագըր ճէսէտիմէ մե-
տար օլուսն . քի պուստան պէօյլէ օնու թաշըմասը
պանա զիտտէտիյլէ աղըր պիր էիւք օլմուշ տար :
Պէնիմ մէշագգաթըմ արասընտա նէ էյի պախարմ
վար ըմըջ քի ինսանլար իշինտէ պուլամատըզըմ բա-
հաթ ու էմիէթի պու թէնհա վէ ճապանի տաղլար
չինտէ պուլարմ . վէ պանա զալէպէ էտէն տէրալէ-
րիմի սէրպէտա սէրպէտա աղլէյէիմ : Ան մէքհամէթ-

լի ֆէլէք, տի յնէ ֆիրեատըմը. սանտ խիթապ էտեր
 րմ. պէնի տատմ զայիֆ տիր վէ ալտատըր. Գեալընըզ
 սէն պէնի Թէսէլիի հաիպ տերտիմի խաֆիֆլէտեպիլի
 սին. վէ նհէ էտեճէ յիմի սալթ սէն պանտ աուլուբա
 պիլիբ սին.

Ինքապ զէ արգատաաշլարը պու սէսի իշիտիպ՝ շոգ
 ուղտապան կէլմէտի յինի ապի ֆէրք էթաիլէք. պու
 կէսնէ ֆիրդան էտէն տերալի զաթ քիմ օլտուգունու
 կէօրմէք իշին իւշիւ պիրտէն օթուբաուղլարը եերտէն
 գալգըպ՝ եիրմի աաըմ տահա իլէրի կիթմէտէն պիր
 գայտ. արգատընտա պիր աղամ տիպինտէ՝ քէօլիւ գը-
 յաֆէթինտէ պիր տէլի գանլը կէօրաիլէք. անճագ՝
 պաշընը ալագլարընա տողրու էյաիրմիշ օլմաաըլլա
 եիւգիւնիւ կէօրէմէտիլէք. Օրատան ագան պիր սու-
 տան ալագլարընը եալգայօր ուտու. Ասվաշ եսվաշ
 եագընընա կիթաիլէք քի քէնտիտի տույամաաը. վէ
 իսթմէտիլէրի կիպի արգգաթ էտէ պիլաիլէք, քի ա-
 յագլարը եարատըլըշտան գուտուբուղ. վէ ֆրէնկ
 մէրմէրի պէյաղըրընտա րտը. Օ գըյաֆէթտէ պիր
 զաթըն պու տիւրլիւ հիւտիւնէ թաճիւպ չէրտիլէք.
 գըյաֆէթինտէն էօլէ գանն օլունուր ուտու քի հէր
 կիւն թօրրաղ րլա շալըշըր. վէ բարաղ պիր աղ զի-
 տաէ սըգգաթաան սօնրա եանընտաքիլէրէ իշարէթ
 էթաի. քի պիր աղ էօթէյէ գայանըն օ պիր թարաֆը-
 նա կիտիպ կիլլէնսինլէք. քէնտիտի էօնտէն եօրիւմէր-
 աէ իտի. Աէյաի յի գօյու բէնկ պիր ժիւրօն, վէ
 եիւգէրինտէն պէյաղ պիր գուշագ պաղամըշ, տիլլի-
 յի տաիի գօյու բէնկաէ, վէ պաշընտա տա կիւն օ
 բէնկաէ պիր պօնէ վար րաը. Այաղընը եալգատըգ-
 աան սօնրա պիր պէզ չըղարըպ սիլինտի. վէ պաշընը
 եօգարը գալաըրաղընա էօլէ պիր կիւգէլ ճէմալ
 կէօրիւնտիւ քի Գարտէնիօ տէտի. պու զաթ Ա ու-

սինառ. տէյիլ իսէ՛ պէնի տտեմ ճիւսինաէն օլ-
մալը :

() Լ տէյի գանլը գըլըղընառ օլան գաթ պանէսի-
նի չըգարըպ պաշընը պիր սիլբինձէ՛ կիւմրահ սաչլա-
րը բերիշան տեօրի լտիւ . սաչլարըն կիւզէլլի յինաէն
զէն ուզոսնլու զուճաան աննատըլար քի օ քէոյլիւ տե-
լի գանլը գանն էթտարլէրի նէզճիման պիր գըղը-
մըչ . օ աա՛ տիւնեա կիւզէրինաէ կեօրիւնէն էն կիւ-
զէլլէրին պիրիսի : Աարաէննեօնուն թէաճիւպիւ օ պիր-
լէրինքինտէն աչաղը տէյիլ իտի . զէ պէն տիւնեաաա
Վուսինաաաան մառէ պէոյլէ պիր միւքէմէլ հիւսիւն-
տար գաթ կեօրմէմիշիմ աէտի : Աաչլարընը տիւզէլթ-
մէք իշին բարմաղլարընաան զայրու պիր շէյի եօղ
ուտու . զէ պու մինասիպէթիյլէ՛ պէյազ էլլէրինի
զէ գօլլարընը տա կեօրտիւլէր . զէ պու՛ սէյիրճիլէ-
րին մէքաղընը արթըրըպ՛ պիր աղ աահա իլէրի կիթօ-
մէյէ զէ օնա կեօրիւնիւպ քիմ օլտուղունու աննամա-
ղա գարար զէքտիլէր :

Վալլգմալարընաա զուհը էտէն իւշըլթըաան գըղ
պաշընը գալլարըպ՛ զէ եիւզիւնիւն իւսթիւնէ տեօ-
քիլմիշ սաչլարընը պէր թալաֆ էտիպ՛ սէս տույ-
տու զու թաթրաֆա աօղբու պագտը . զէ պու իւշ գա-
թը կեօրիւնձէ՛ սաչլարընա նիզամ զէքմէյի տէ թէրք
էտիպ , եալըն այագ օլտուղունու տա ունուտուպ՛ եա-
նընաարի քիւշիւք պօղչայը գարարըն կիպի գալգաը՛
զէ սէյիրտէրէք ֆիրբրէ եիւղ թուլտու իսէ տէ՛ չօղ
ուզագա կիթմէտի . այաղլարըն աօղիք . զէ չըլլագ
եօրիմէյէ ալըշըգ օլմատըղընաան՛ թաչլարըն եիւ-
զէրինտէն սէյիրթմէյէ աայանամաը՛ . տիւշտիւ . Ար-
գասընաան կէլէնլէր երթիշիպ գալլարընըլար . զէ
բարաղ տէտի . տուր գըղըմ՛ գանչաա . գօրգաճագ պիր
շէյ եօղ տուր . սէնին մուզպպանաա եարարմընա

պուլունապիկեճէք աստմլար քզ, Պունու սեօյլէ յիս
 եանքնա կիթտի վէ էլինտէն թու թուայ՝ հայրէթտէ
 վէ մահճուպ վէ շաշըբը կիպի պիր հաշտէ պուլ-
 տուգտա թեմին էթմէք վէ գալպինի բահամ էթտիր-
 մէք իջին տէտի. թէպտիլի ճամէ օլման ըլա կիզէն-
 մէք խթեթին իսէ տէ՝ նէ օլտուղունու սաշլարըն
 աուլուրտու. վէ պունունլա՝ սանա հէր նէվի մուա-
 վէնէթի էսիրկէմէմէյէ տահա գիատե մէճպուրիէթի-
 միզ օլմուշ աուր. իմտի պիղիմ սեպէպիմիզէ հայրէթ-
 տէ օլմանը պիր թարաֆա պրագ, բեճա էտէրիզ պի-
 զէ առնաթ քի սենին էլէ նէ կէննէ պարընալըմ՝
 Կէօրիւնիւր քի պու կէօնէ սանա եաղըճմազ պիր գը-
 լըդա կիթէն խաֆիֆ պիր սէպէպ էլէ օլմամալը, քի
 սէն՝ պէօյլէ պիր նաղիք զամ օլման ըլա պէօյլէ եա-
 պանի վէ սարպ եէրլէրէ տիւշմիւշ սիւն, շէօյլէ քի
 պիղիմ պուրտտա բասզ կէլմէմիզ միւճիզամ նէվին-
 տէ պիր շէյ տիր, Եթթիմալ քի տէրտինէ տէրման
 պուլմազ շարէտիզ պիր շէյ օլմայա, վէ պիր քէտէք
 նէ գըտար աղըր օլուր իսէ օլտուն՝ վագթ կէչէրէք
 մութլտգա թէսքին օլուր, Եմտի էկէր սէն ինտան
 թեթէլիլէրինտէն, քիւլիեն վազ կէչմէմիշիսէն՝ բե-
 ճա էտէրիզ չի տէրտին նէ իսէ պանա սէօյլէյէսին.
 վէ շունու պիլէսին քի՝ պունու պիլմէք խթեթիլի-
 միզ հէմէն շէօյլէ պիլէլիմ տէյի օլմայըպ՝ էլլա օնուն
 պիր շարէտինի պուլմագ մէրաճընտան իպարէթ տիր,
 Ելիմիզտէն կէլէն մուալէնէթի սենտէն էսիրկէմէիզ.

Բարագ պու քէլամլարը սէօյլէտիքտէ գըզըն նութ-
 քու թու թուլմուշ կիպի իտի. կէօյա տիւննատէ միս-
 լի կէօրիւնտէմիշ պիր շէյ կէօղիւ եօնիւնէ կէլմիշ կի-
 պի կէօղիւնիւ տիրմիշ՝ միւթէհայիրէն եիւզէրլէրինէ
 պագար ըտը, Եթհայէթինտէ բարագ պիր միւտաէթ
 աղընը պաշընա թուլմամագ իջին վագթ վէրտիքտէն

սմբա ակֆա անա իմտաւ ու ակրման պուլմազ վա-
տինի թէքրարլատր բսա՝ գըզ պիր ակրնձէ ափ չէքե-
րէք շու կեօնէ քէլամա պաշլասաը :

Չիւն պու թէնհա վէ ինսան օղրամազ տաղլար
տախի պէնի կիզլէ յէմէտիլէր . վէ սաշլարըմ պէնի
էլէ վէրաիլէր , շիմտի սիզէ հալան սէօյլէմէնին ֆալ-
տէսի եօգ աուր . սահիհ օլտուղու՛նու շիւպհէ էտէ-
մէ յէձէ յինիզ պիր հալի ինքեար էթմէք պոշ շէյ տիր .
վէ պէնմ ակրտլէրիմին թաֆսիլինի քի պէնտէն մաթ-
լուպ էտէ յօրսու՛նը՝ բէտտիլէ ձէվապ վէրմէք եա-
գըշմազ . շիւն պանա պու կէօնէ ինսանի յէթլէր վէ
վաալար էտէ յօր սու՛նուզ : Անձագ նագլիմաէ գօրգա-
բըմ քի եիւրէ յինիզին աձըմասը՝ աույաձագընըզ զէվք
տէն զիտտէ օլաձագ տըր . զիրա տէրտլէրիմ եօյլէ ա-
ղըր տըրլար քի՝ շարէսիզ օլտուգտան մատէ թէսէլլի
գապուլ էտէմէ յէձէ յինի սիզ տախի աննայաձագսը-
նըզ : Էէր նէ իսէ՝ քէնտիմիլէ մէզարա կէօմմէյէ
նիյէթ գօտուղում էսրարըմ սիզէ նագլ էթմէյէ
մէձպուրի յէթիմ տախի պանա պիր սըգընթը օլուպ՝
թաֆսիլի պէնիմ հիձապըմ մուձիպ օլաձագ բսա տա ,
եօյլէ դանն էտէրիմ քի մէրամըմ վէ հարաքէթ ու
վարըշըմ հագգընա սիզի շիւպհէտէ պրագմատան բսա՝
մատտէի եէքեան եէքեան թարիֆ աթմէք տահա էվ-
լա տըր . շիւնքի պէնի սիզ պէօյլէ պիր եապանի եէր-
տէ հալընըզ վէ էրքէք գըլըղընտա պուլմանըզլա
մինասիպէթսիզ շիւպհէլէրէ զահիպ օլա պիլիթօսինիզ :

Օլ շիրին դաթ պէօյլէ սէօյլէտիքտէ՝ բաբազ վէ
արգատաշլարը կիւզէլլի յինէ հէյրան օլմուշ ուզան
տգլընա վէ ֆիրասէթինէ տահա զիտտէ հէյրան օլ-
տուլար . էվվէլքի վատլէրինի թէքրար էտիպ բէձա
էթտիլէրինտէ՝ գըզ կի յինմէք իշիւն պիր ազ օնլար-
տան աղագլանտը . վէ սօնրա եանլարընտա շայրըն

եկեղեցիներու օթուցուց կեաց եաշլէրինի զայլմ էթմեք իշին քէնտինի զորայարատ Նազլինի շու կհօնե պաշլասը :

Պէն Անաստուսիանըն պիր շէհրինտե տօղմուշում. պիր տուգա՝ օլ շէհրին իսմիյլէ անըլըր՝ վէ մեմալիքին պէօյիւքլէրինտէն տիր . բէտերիմ օնուն թէվապիսինտէն իսե տէ՝ մէսնէտճէ օլ տախի պէօյիւք տամ արբ . վէ օլ տերեճէ զէնկին տիր քի՝ մալինե գըյասէն ասըլգատէլիյի տէ օլա՛ ըտը՝ պունտան զիտատ տինեմաճա պիր շէյ իսթէմէզ իտիմ, պէլքի պէն տախի պէօյլէ պախոզսըղ օլմաղ ըտըմ՝ զիրա քէտերիմին սէպէպի՝ բէտեր ու վայիտէմին ասըլգատէկեման օլմատըղլարընտան Նէշաթ էթմիշ օլտուգունա տալա շիւպհէմ եօգ տուր . Անճագ բէք տէ քէնտիլէրինե այըպ ու հիճապ կէթիրէճեք տերեճեմե բէսի բայե տամ էվլատլարը տէյիլ իտիլէրի : Օղուլտան օղուլա բէնչպեր տիրլէր . անճագ իշլէրինտե սօյսուզ տամ մախուգիթի եօգ տուր . էսքի խրիստիեանլարտան տըրլար* վէ էսքի սիլսիլէտէն օլմալարը վէ զէն կինլիքլէքի վէ եաշամա թարղլարը քէնտիլէրինի ախեր բէնկպէրլէրին տերեճէսինտէն եօգարը թութուլումուշ ուտու : Ալարիսլէրի եալընըղ պէն օլմամ ճիհէթիյլէ պէնի շօք սէվէրլէր իտի . վէ պու մուհտայպէթլէրի իշիւն՝ պէնիմ կիպի պիր էվլատա մայիք

* Սպանիտա հիւքիւմէթ ճէպրիյլէ եէհուտիլէքտէն եախուտ տիեր իթիգաթման խրիստիանլըղա կէլէնլէքե ճէտիա խրիստիեան տէնիպ՝ օնլարըն սինսիլէսինե պիր սօյսուզուգ կիպի հագարաթ իթլագ օլունմասըյա՛ էպ ու էճատտէն խրիստիեան սիլսիլէսինտէն օլուպ էսքի խրիստիեան տնմէրլէ Նոմպետ օլմագ Ֆիլքէլտե իթթիտար սայըլըր ըտը :

օլտուգւարը՝ վարէթէրինանն զիստէ իֆթիխարւարը-
 նը մուծիս օլմուշ տուր: Պէնիմ սաստէթիմ վէ օն-
 յարքն պանա մուհապպէթի՝ ճէմիէն եիւրէրլէրինի
 պանա ճէլպ կէթմիշ իտի: վէ ճէմի վարէթէրիննէ տե
 պէնիմ մալիք օլմամա արգուքէշ իտիլէր: Աշքսէրի հէր
 պիւր շէյ պէնիմ էլիմտէն կէչէր իտի: վէ եվին իշն-
 տէ հէր իշ պէնիմ իլէ օլմալը ըաը: օնլարտա էմի-
 էթ վէ պէնտէ տըզգաթ ու հիմմէթ օլ րատէլէլտե
 իտի քի տաշիմ բահաթլըդտա վէ զէվք ու սաֆտաէ
 վագթ կէչիմէքտէ իտիք: Ավ իշլէրիննէ պագտըղըմ-
 տան արթան վագթըմը պէն եաշտա գրղլարա մախ-
 տուս մէշղուլիէթ իլէ կէչիրիպ՝ ետ սիզէնի իշլէր ի-
 տիմ, եախուտ տանթէլա տօղուր ուտում, վէ էլ ի-
 շիմի պրագտըգտա եա պիւր հիստէ գարըլաճագ ֆայտէ-
 լի քիթապ օղուր ուտում, եախուտ րիեանօ եա պիւր
 ախէր չալկը չալար ըտըմ: էյի պիլիւր իտիմ քի չալ-
 կը քիշինին իշ իշինտէ տաղըլմըշ զիհնինի թօրլամա-
 զա վէ պաշընը տիյնէնտիրմէյէ չօզ էյիտիր: Աշտէ
 բէտէրիմ խանէսինտէ կիւղար էթտիյիմ կիւնլէր պու-
 կէօնէ իտի: Պոււնլարը թաֆսիլէն թարիֆ էթտիյիմ,
 զուրուրիէթիմտէն վէ աղիտտան օլտուղումու աննաթ-
 մազ մէրամըմտան նաշի պէլլէմէյէտինիզ: անճագ
 սօնրաքի նազլ ու թարիֆ էտէճէքլէրիմտէն տննայա-
 սընըզ քի էօյլէ պիւր մեաուտ հալտէն պու կէօնէ
 զափալլը հալէ տիւշար օլտուղումուտ պանա զալէպէ
 էտէն քէտէրլէր խուսուսունտա պէնիմ տալա զապս-
 հաթըմ եօզ տուր:

Ավ իշլէրիյլէ պիւր մանասգըրտա կիպի մէշղուլի-
 յէթլէրիմ իլէ վագթ կէչիրտիյիմ, վէ խանէմիզտէ-
 քիլէրտէն պաշգա տիշարտան քիմսէ կէպէմէտիյիմ
 հալտէ, քի էվտէն տիշարը չըգմամ եալընըզ քիլի-
 սէյէ կիթմէք սէպէպիյլէ օլտապիլիւր իտի: օտա զա-

յեթ երբէն՝ վէ վալիսէմ իլէ պիրլիբտէ , վէ իւզիւմ
տախի էօյլէ էօրթիւլիւ օլուր ուտու քի Կօրիւտիւ-
յիւմ Եօլու էյիճէ կէօրէմէյիպ Եօրիւմէյէ զաճմէթ
շէբէր իտիւմ . պու արատա պէնիւմ կիւզէլլիյիւմ հագ-
գընա հաՎատիս տաղըլտը . վէ պէնիւմ թէնհանիյի
հալի թահաթըմը աշգ պօզտու : Աիզէ Թարիֆ էլթտի-
յիւմ տուգանըն՝ Տօն Պէրնանտ նամ իբիճի էվլտը
պէնիւմ խապէրիւմ օլմադըզըն պիր կիւն պէնի կէօր-
միւշ :

Պարտէնիօ Տօն Փէրնանտըն իսմինի իշիտտիյի
պիրլէ բենկինի աթաը , վէ վիճուտճէ վէ ազըլճօ
էօյլէ պիր սարաըլմադա պաշլատը՝ քի բարազ վէ պեր-
պէր ֆէրբինտէ օլուպ՝ էքտերի Եիւզէրինէ զայէպէ է-
տէն շըլկընլըզըն պու տէֆա տախի զուհր էթմէսին-
տէն գօրգաուլար : Ընճագ իշ օրալարա վարմատը .
քէօյլիւ գըլըզընտա մէլպօսսէ գըզա տըգգաթըլտ
պագմադա պաշլատըլար . թանըյաճագ կիպի կէօզիւնիւ
օճուն Եիւզէրինէ տիրտի . անճագ գըզ պունու ֆէհմ
էթմէյէրէք հիբեայէսինէ տէվամ էթմէքտէ իտի :

Ըու կէօնէ նագլինի իլէրիլէթտի : Ատաըլ քի
սօճբա պանտ սէօյլէտի , պէնի կէօրտիւլիւ անտէ շէ-
տիտ աշգա վուրուլմուշ , քի նիշանէլէրինի պանա իպ-
րազ էյլէտի : Անճագ պէն տէրալէրիմին հիբեայէսի-
նի շախուգ պիթիրմէք իշին ֆոյտէսիզ թաՎսիլաթըլտ
վագթ զայպ էթմէք իսթէմէտիյիմի՝ քէնտի աշգընը
պանա պիլտիրմէք իշիւն էթտիրլէրինի պեր թարաֆ
էտէր իմ : Աշվիմիղին խալգընը հէտիէլէր իլէ քէնտի-
նէ թարաֆ զաղանտը . բէտէրիմէ պին թիւրլիւ շէյ-
լէր թահիւտ էտիպ՝ հէր պիր շէյտէ օնա թարաֆ ու
սահապ օլմագ վատ էթտի : Ըհհրիմիղտէ հէր կիւն
շէնլիք կիւնիւ իւտիւ . բէնշիրէմին էօնիւնտէ կիւն-
տիւղլէրի էնվայի սէյիլէր՝ վէ կէճէլէրի խանէնտէ

վէ սազէնաէլէր թէաարիք օլուճմադատ ըսըլար: Պէ-
 նիմ պիլէմէտի յիմ ուսաալըզլար ըլա՝ պիր հայլը
 քէնաթ աչգը թագրիրլէրիննի վէ աճա ու վաալէրի վէ
 թէքրիֆաթլարը հա՛վի թէսքիրէլէր էլիմէ եէթիշտի-
 բիրիտի. աճագ պուճլար գալպիմի եուճշաարպ պա-
 նա խօշ կէլէճէք եէրաէ զիաաէ էօրքէլէնմէմի մու-
 ճիպ օլուրլար ըսը. Տօն Ֆէրնանտը՝ ճանըմա գաաա
 էաէր պիր տիշմէն կիպի թուլթար ըսըմ: Բնճագ նի-
 հայէթինաէ օնուճ թուլթաուղու թաճուրլար պանա
 խօշ կէօրիւնիւպ՝ օլ մայէաէ պիր զաթըն պանա մա-
 շուգ օլտուղուճա ճիւզիճէ իֆթիխար էթմէք կիպի
 աէրուճիմաէ պիր հալ հիսս էթմէյէ պաշլաարմ:
 Պու կիպի էթճար տայիմա նիսճան թաիֆէտինէ խօշ
 կէօրիւնմէմէք օլամազ. էն թիթիղինէ աաիի պիրիսի
 կիւզէլ սին աէր իսէ՝ գալպինաէն պիր խօշնուտիէթ
 աուլար վէ եիւրէյի եուճուշար. աճագ օնուճլա
 պէնիմ մայէճէ շօգ զիաաէ ուֆադ օլմամըղ պանա է-
 յի եօլտա նէթիճէ պուլուճմասընա՞ուճուա՞՞վէքմէղ
 իտի. վէ զայէթ աշիքեար քէնաթ աչգընը մէյաաճէ
 գօմասը պանա աղըր կէլիր իտի. Բէտէրիմ Տօն Ֆէր-
 նանտըն մէրամընը էյիճէ ֆէհմ էթմէյէրէք՝ պանա
 նասիհաթլար վէրիր, վէ պուճլար ըլա՝ օնուճ պէնի
 իսթէմէսինաէն նէշագ իտէն ումուտուճ վէ մէսրուրի-
 էթիմ պօղուլտու. վէ նամուտուճա խալէլ կէլմէք
 գօրգու քիւլլիէն օնաան պէնի սօղուտուպ պիր զըա-
 տիէթէ գարար վէրտի:

Բնճագ մէտէրիմ պէնի պիհուղուր կէօրիւպ վէ
 նէլիտէճէյիմի շաշըրմըշ ըմ գանն էաիպ՝ կիւնիւն
 պիրինաէ պանա աէաի քի պէն աէնին ֆազիլէթինէ
 կիւվէնիրիմ. վէ Տօն Ֆէրնանտըն հագսըղ մաթլու-
 պաթընա գարշըր գօյաճագ պուճտան պաշգա շէյ պու-
 ճամամ. աճագ՝ էկէր էվլէնմէք իսթէր իսէն՝ օնուճ

մերամբնը շիրիւտիւս վէ սենին հագգընա նէյր օլուծան մինասիպէթսիզ հաւատիսլէրի վէ գըլ ու գալը գարաթմազ իշին պէն եւ պու շէհրին իշինսէն ետտուա ճիվարտան իսթէտի յիւ կիպի մինասիպ պիր դաթ պուլուրում, վէ էվլետաընը սէվէր պիր քէտէրի հէր նէ քի եագըշըր ըստ՝ գուսուր էթմէմ, Պէն օնուն խայրիսհալըղընտան թէշքքիւր պիրլէ ճէվապ վէրաթիմ, քի տահա էվլէնմէք եիւզէրինէ աւլա ֆիրբիմի եորմուշ օլմատըղըմ իշին՝ հօն Ֆէրնանտը եագաժըղտան աիւշիւրմէնին պաշգա պիր եօլուենու աիւշիւնիւր իւմ . վի օնտան խէլաս օլմագ իշին աիկէրինէ պէնա օլմանըն իգթիզասը եօգ : Օլ վադթաան ֆիրբիմէ գուտում օնտան էօյլէ պիր սաղընմագ՝ քի պէնի կէօրիւպ պիլէմճէ լագըրտը էթմէյէ արա պուլամագ օլտուն : Պէօյլէ թէնհատէ դալըպ մէյտանա շըգամմամ հօն Ֆէրնանտը ֆիրբինսէն վաղ կէշիրտէճէք եէրաէ ֆասիտ մերամբնը եօրիւթմէք պապընտա տահա զիտտէ գըղըշաըրաը : Մէրամբնա ֆասիտ տէրիմ շիւնքի ըրգէհլիճէ օլա ըտը՝ տէյէճէյիմ եօղ ուտու : Աիհայէթիւ էմր : հօն Ֆէրնանտա եւ քէտէրիմ պէնի էվէրէճէք զանն էտէրէք, ետտուա հէր նէ կէօնէ իսէ պիր շիւպհէյէ դահիպ օլտրագ՝ քէնտի ճէմի ումուլարընը պօզմագ իշին պու թէտպիրի քէնտիսի պօզմագա էլ աթաը :

Կէճէնին պիրինտէ պիր իըզմէթճի գըղ ըլա օտամտա իքէն՝ քի էտէճէյիմէտէ գալիէն գարար վէրմիշ իտիմ հօն Ֆէրնանտըն ճէպիրինտէն եագամը սըյըրմագ իշին, քի հէր շէյ էլինտէն կէլիր պիր տամ պէլլիլէր իտիմ, նակեհահան հուղուրումտա տուրմուշ կէօրաթիւմ : վէ պու հալ օ տէրէճէ մինասիպէթսիզ կէօրիւնիւպ գալպիմէ թէսիր էթաթի՝ քի նոթգում թութուլուպ՝ եանըմա տամ շագըրմաղա գաարը օլա-

մատում : () Ը հէնկեամտէ Տօն Յիւրնան, ապէնիմպա-
 աֆըմը վէ շաշըմամը այնի ֆըրսանտա, ատա էտերէք
 պէնի գուճագլատը . վէ էօյլէ ուստալըզլը սէօհայէթ-
 լէր սէօյլէ յիպ գահիրան էօյլէ մուհապպէթ վէ աշգ
 նիշանէյերի իպրազ էյլէտի քի գուտրէթիմ օլտա տա-
 խի սէս չըգարամայաճագ բարմ : Այու խայընըն ահ
 չէքմէլէրի սէօզլէրինէ իթիմատ էթաիրիւր իտի . վէ
 կէօզլէրինին եաշը՝ նիէթինին բագլըզընա իսպաթ զանն
 օլտնուր ուտու : Աէօյլէ պիր մատտէտէ՝ քի ֆէլէյին
 չէմպէրինտէն կէշմիշ նիսվանլար տախի ալտանըբլար ,
 պէն ճահիլ օլմամ ըլա , չիւնքի պու միտիլիւ շէյլէ-
 րէ թէճրիպէմ եօզ ուտու . զօլայ ալտանտըմ : ()
 նուն ծիւմլէ եալանլարընը կէրչէք եէրինէ եութ-
 տում . վէ ֆիզան ու կիրեանընտան մըլթէէսիր օլա-
 բօգ՝ հալինէ աճընմագ կէլիր պանա :

Ընճագ՝ ծիւզի ապլըմը պաշըմա թօրլայըպ շաշը-
 մամը պէր թարաֆ էտերէք թէհալվիւր իլէ օնա տէ-
 տիմ . աղամ . պանա պէօյլէ աշգ վէ մուհապպէթ ա-
 լեամէթլէրի իպրազ էթմէն իլէ պէրապէր՝ եա մու-
 հապպէթինէ մուգապիլ մուհապպէթ՝ եախուտ քէն-
 տիմ քէնտիմի զէհիրլէյիպ էօլմէք թէքլիֆ էտեր ի-
 սէն , աճէպա պու իքի թէքլիֆին հանկըսընը գապուլ
 էտէիմ տէյի ալա տլւշիւնմէյէճէյիմ , վէ նամու-
 սումու էօմրիւմտէն զիատէ թութուպ՝ պուլարըն
 պիրինի օ պիրինին ուզրունա ֆէտա էթմէյէ բազի օ-
 լաճաղըմ : Աիհայիթ , պէնիմ նամուսումա խալէլ
 կէթիրէճէք շու մէքամը էյիճէ աննայօր ում . վէ է-
 կէր հէմէն պու անտէն շունտան տըշարը չըգմագ ը-
 սան՝ իքիմիզին ֆիքրի պիրպիրինտէն զայէթ ուզագ օլ-
 տուղունու էօյլէ պիր եօլտա աննատըր ըմ . քի սէն
 տէ ծիւզի նամուս թանըմագլըզ օլտուղու հալտէ՝ պու
 հարաքէթինին եիզէրինէ միտտէթի եօմրիւնտէ նէ-

սամկթ շէքերսին : Պէն սանա թապի ազմուշում աե-
տիմ . լաքին եկտիր տէյիլիմ . վէ սէնին ալետ մէս-
նէտինէ պէնիմ էտեճէյիմ բայէթ վէ վաճիպէի զիմ-
մէթիմ տիկեր թապիլէրինրինտէն զիտաէ օլամազ :
Սէ պու սրրաամ՝ սէն քէնտի մէսնէտինտէն նէ գը-
տար միւֆթէխր վէ խօշնուա ուսան՝ պէն տախի պէ-
նիմքինտէն հաքէզա : Պունու պիլիպ՝ զանն էթմէ քի
վարիէթին իլէ վէ եիւքսէք բայէտէ պուլուսման ըլա-
կէօգիւմիւ գամաշաըրա պիլէճէք սին . սէնին ֆիզան
ու կիրեանըն վէ ուստալըզլը տիւզմէ լաֆլաքըն պա-
նա սալա թէտիր էթմէզ : Աիհայէթ , պէնիմ բատե-
թիմ բէտերիմտէն տիր . վէ պէնի քէնտինէ հէլալէ
զէվճէ տէյիւ գապուլ էթմէյէն զաթա սալա թէտիմ
օլամամ , Պինտէն ալէյհ , էֆէնտիմ . էկեր սահիհէն
պանա բայէթ էտիպ մէգատիր իւ հայսիէթիմի թանըր
բան՝ պէնի ինճիտիր վէ հիշ պիր վազթ միւէստեր
օլամայաճազ մերամընտան ֆարիլի կէլ : Ազմրիւմ նա-
մուսումտան այրրլմազ օլաուղունու պիլիպ գօյ վէր քի
րահաթ էօմիւք կէշիրէիմ . վէ շիւնքիւ սէն պանա էր
օլամազ սըն՝ պէնիմ սանա իհտա էտէմէյէճէյիմ
տասթլուղու աա պէնտէն մաթլուպ էթմէ* : Տօն Ֆէր-
նանա ճէվապ վէրիպ տէտի : Տօրօթէա հանըմ , ես
հիւրիւ սիմաթըմ . Նի՞շին պէն սանա էր օլամայաճազ
ըմըշ ըմ : Սէն բազի օլաուգտան սօնտա քիմ մանի
օլա պիլիր . տասթլուղունա պէօյլէ պիր գաօլլ գօման

* Հաւեա Սպանեօլարաա գաախմեկ պերու մերի պուլու-
նան ատէտ միւճիւպինճէ՝ մուսաթթ իւզրէ օլմայան նի-
քեաէ ու իզաիվաճ մազպուլ օլմայուպ՝ մեանեա սահիպի
պիր քիմսէնին էվտաթըն՝ քէնտինտէն ալազը բայեաէ պու-
լունան պիրինինէզըզընը ալմազ ապէս վէ իթիպարա զիւլ
սայըլմազաա տըր :

պէնիմ պատիւ սաստեթիմ տիր . պունտան պաշգա-
 ենկէլ եօզ ումուշ տէֆ տէճէք . Այա բերու բէյբէ-
 բիմ Տօրօթէա , պէն սէնին իմ . շիմտիտէն էլիմի սա-
 նա վէրիբ իմ . վէ սաֆտէրուն լուզուճա ԱՆԼՄՏ շա-
 հիա օլսուն :

Պարտենիօ՝ Տօն Պերնանաըն իսմինի իշիմտիբտ
 մի թէհայիր օլտու իսէ՝ Տօրօթէանըն իսմինի իշիմ-
 տիբտէ հայրէթի օնտան էքսիբ օլմաար . վէ նագլիէ-
 թին իսթիտասընտան նէ՝ նկթիճէ պուլաճագ տէյու
 գանն էթտիստէ՝ գաննը սապիթ օլուբ կիպի պուլաու .
 անճագ հիբիայէնին արասընա կիրմէք իսթէմէյիպ սօ-
 նունու տիյնէմէյէ մունթազըր օլարագ եալըն ըզ շու
 գատրտէտի քի , իսմինից Տօրօթէա՛մ ը սէյլէնիբ հա-
 նըմ . Պու իսիմտէ պիրիսի իշին իշիթմիշիտիմ քի սիզին
 նագլ էտէ կէլտիյինից կիպի վուզուաթլարա օղրամըշ .
 անճագ նագլինի քէսմէ . վէ թէմամ էթտիբտէ պէն
 տաիի սանա էյլէ շէյլեր նագլ էտէյիմ քի թաճիւպ
 էտէսին : Տօրօթէա պու քէլամըն եիւզէրինտէ ծիւզի
 իլիշիպ տըզգաթ ըլա Պարտենիօնուն եիւզիւնէ պա-
 գարագ սնայիպ գըյաթէթտէ կէօրմէսինտէ՝ անտ վէ-
 իր իմ սանա տէտի , պէնիմ հագգըմա հէր նէ քի
 պիլիբ սէն՝ բէճա էտէր իմ , հէման շիմտի պանա սէյ-
 լէ . պաիտը սիահըմըն զարպընա տայանաճագ թարէ-
 թիմ գալմամըշ տըր . շունու տա սանա սէյլէյիմ քի՝
 պաշըմա կէլէն քէտէրլէր՝ պունտան սօնրա կէլէճէք-
 լէրտէն գօրգմագ տույկուսունու գալլիմտէն քիւլի-
 են մահվ էթմիշ տիբ : Պարտենիօ տէտի . էկէք պէ-
 նիմ զիւիւմիւմ պու անէ տէք թաստիբ օլունմուշ օ-
 լալտը՝ շիմտիէ տէք պիլտիբլէրիմի նագլ էտէրի-
 տիմ . անճագ շիմտիլիբ օնլարը պիլմէք սանա իզթի-
 գալը պիբ շէյ տէյիլիտէ տէ՝ սանա թարիֆ էթմէյէ
 տահա վազթըճըզ վար տըր : Պունուն՝ եիւզէրինէ

Տօրօժեա Տիբեայեանի շու կեօնե տե՛ղա՛մ է յ-
լեաի:

Տօն Արեւնանա պու սեօհպեթլէրի սեօյլէտիբաեն
սօնբա էինի պանա ուզաթար. պանա սաասագաթ
կեօստերէրէք պին տիրլիւ Ֆեիլբէյառե անա ու շարթ-
լար էաեր իտի. անճագ պեն բէճա էթտիմ քի պու
լագրբարլարըյա վէ շարթլարըյա քենտինի պաղ-
լաթագտան⁸ էվվէլ քենտի ճան կեօզլէրինի գարատան
էֆրեարը Ֆաստեօսինի պեր թարաֆի էթտին. վէ ծիւ-
ղի կիզէլլիբ իշիւն՝ քի քենտինէ եօզր օլաթագ՝ քենտի
քենտիտինի պենա էթմէսին. տետիմ. սենին մեօնե-
տինաեն⁹ պու Գըտար էանա պիր գըզ ըլա նիբեա՛հ օ-
լուղ բէտէրինի ութանարմա վէ քէֆինի գըրմա,
սօնբա նաաիմ օլուպ պենի տէ զէվալլը էտեճէյին շու
իշտեն Ֆարիզ կէլ՝ քի աշկա գարըլըպ էաե յօրսու՛ն:
Պու բաճօնլար ըլա պերապեր տաճա շօգ շէյլէր սեօյ-
լէտիմ. լաքին հէփսի տէ նաֆիլէ: Տօն Արեւնանա՝ հեր
պիր շէյի աշգը ուղրունա Ֆեաա էաէր պիր աշրգ
կիպի քենտի սեօզիւնէ պաղլանար. եաթուա տաճա
տօզրուսու, պիր խայըն հիլլէպագ՝ վէ սեօզիւնտէ տուր-
մագ պիլմէզ պիր աաա՛մ հալինաէ պուլունաու:

(Նու մերամընաա պեօյլէ սեպաթլը կեօրաիյիւմ-
տե՛ քենտի էաէճէբլէրիմին եիւզէրինէ սիւշիւնմէյէ
պաշլատլմ. հէյալ էաէր իտիմ՝ քի՛ էվլէնմէք վա-
սեթաթըյա եիւքսէք բայէլէրէ երենլէրին իլթի պէճ
օլմօյաճաղըմ՝ շօգլարընըն հիւսնիւ ճէմալի տըրլըա-
տէլիբ վէ զէնկինլիբ եերի թութմուշ տուր. վէ մէյ-
լի աշգըլա՛ վարիէթ վէ սիլիլէ Ֆարգընը կեօզէթ-
մէյէրէք էվլէնէն՝ Տօն Արեւնանա կիպի պին քիշի
աաճա վար: Արեւնանա շօգ կիւզէլ իտի. վէ ֆէլէք
տայմա պիզէ եար օլմատըղը միւլհաղասըյա՛ էօնիւմէ
շըգան պախաթըլ գալըրմամաղա պարար վէրտիմ:

փէնտիմ քէնտիսե տէր իտիմ՝ պտիտըմ պանա պէոյ-
 լէ պիր էպէտի մուհասպսեթ զաա էաեն էր գըսմէթ
 էթտիթտէ՝ պէն նէ իշին հասարգ վէոյէսէէրիլէ օ-
 նու ուտտ էտէյիմ : Հէյալ էտէր իտիմ քի Տօն
 Պէրնանտըն տիւչար օլտուղու հալէ նաղարեն թէ-
 էննի իլէ գուլլանըշ միւշքիւլ իւտիւ . վէ պէն էանա
 հալիմ իլէ օնու ուտտ էթտիյիմ օնու գըզարբաճագ
 ըտը . վէ պէլքի տէ աշգընըն հիտտէթիտեն ճէպրէ
 գալգըշըպ՝ վատլէրինի պէն գապուլ էթմէտիյիմ ի-
 շին լաղվ օլմուշ թու թմայլլտ պէն էօղիւր գապուլ
 էթմէզ եօլտա նամուսումու գայպ էթմէք թէհլիքէ-
 սինտէ պուլունաճագ ըմ :

Պիր անտէ պու ծիւմլէ միւլահաղալար Քիբրիմ-
 տէն ճէվէլան էտիպ՝ պէնի սարսաբլար . վէ Տօն Պէր-
 նանտըն Քիդանլարը վէ անա ու շարթյարը՝ վէ մէ-
 բամընըն բագլըղընա թու թտուղու շահատ , խիւլա-
 սա՝ քէնտի գաթընըն էթվարը վէ շիրինլիյի , վէ
 հէր պիր հարէքէթինաէ կէօրիյօրում գանն էթտի-
 յիմ մուհասպսեթի՝ ղէվալիմին քէմալ տէրէճէյէ էր-
 մէսինէ սէպէպ օլտուլար : Տօն Պէրնանտըն սէօղլե-
 րինի վէ եհմինլէրինի գուլաղըլլտ իշիտիպ հիծի հա-
 ճէթտէ շէհատէթ էթսին տէյիւ խըղմէթճի գըզլա-
 րըն պիրինի իշէրի շաղըրտըմ : Օնուն միւվսճէհէ-
 սինտէ պին տիրլիւ եհմինլէր տահա թէքըրլտտը .
 Մլլահը շահիտ վէ հաքիմ թու թտու . վէ սէօղլեն-
 աէ տուրմատրղը հալաէ ճեմի լանէթ ու պէտտուա-
 ւորը եիւղէրինէ տալէթ եթտի . եէնիաէն Քիդան ու
 կիրեանլարըլլա գալպիմի եումուշաթտը . . .

Պէնիմ ղէվալիմ կէճէնին էրթէ կիւնիւ սապա-
 հա եագըն Տօն Պէրնանա կիտէճէք օլուպ՝ նամուսու-
 մա վիգայէ էթմէքլիյի վէսիլէ էթտի . վէ էվվէլ-
 քինտէն շօգ Քարգլը սօղուգլուգ վէ գայտըղըղըլլտ՝

սանս վերախոյն սեօզէ վէ պենիմ նամուսումա էմին
 օլ տէտի վէ բարմաղընտա թաշըաղը կիրան պահա
 երկրիչիւ չըգարըպ սեօզէրինէ թեմինաթ մագամըն-
 տա պենիմ բարմաղըմա թագար : Ահհայէթ կիթտի .
 վէ օ' գըզ' քի քենտի թագրիթի միւծիւպինծէ Տօն
 Ֆերնանաը օտամտա սագլամըշ րտը , պերապեր կի-
 տիպ սօգագ գարուսուենան տիշարը չըգարտը . ան-
 ճագ պեն վուգու օլան հալիմ երկրիինէ էօյլէ պիր
 շաշըմըշ րտըմ քի' Ֆերա՜հ մը էթսեմ թէէսսիւֆ
 էթսեմ , պենտէ պիլմէյօր սւտուա : Ագլըմ պաշըմ-
 տա տէյիլ իտի . շէօյլէ քի' պու խիյանէթի պանա
 էտէն գըզա պիր թագիր սեօհպէթի սեօյլէմէսինի տա-
 խի ագլ էտէմէտիմ , շիւն տահա գարար վերմէյօր
 ուտում քի պանա էյի' մի օլտու , Ֆենա' մը օլտու :

Տօն Ֆերնանա կիտեճէյի վագթ շունու տախի
 սեօյլէտի քի' պու տէֆա պենի կէօրմէյէ նէ եօլ
 պուլտու ուսա՝ օ թարիգ իլէ կինէ կէօրէ պիլիթ թա
 քի պանա թահիւտ էթտիյի իհսանըն իծրասը միւժ-
 տէսինի կէթիբէ պիլէճէյի կիւնէ տէք : Օ սիշամ
 տէֆա կէլտի . վէ պու սօն կէօրիւշիմ օլտու . օն-
 տան սօնրա պիր տախի օնու նէ սօգապաա կէօրաիւմ ,
 նէ քիլ'սետէ . թամ պիր այ օնու արամագտէ օլտու
 դում պօշա չըգտը . եագընլարտա օլտուդունու վէ
 հէր կիւն տէ ալա չըգտըղընը իշիտիր իտիմ : Տօն
 Ֆերնանաըն պենի պեօյլէ րըսվայ հալտէ պրագտար
 պանա նէ տէրեճէ կիւճ կէլտի' տիլ իլէ թարիֆ է-
 տէմէմ : Այու միսիլիւ դաֆիլ թուլում վէ հէր
 գէվայըն ուժու տէյիւ ատտ էթտիյիմ հալ' պենի
 պիլթիւն պիլթիւնէ դամ տէրետօընտ տալտըրտըյար .
 վէ օ ագըլսըզ գըզըն պասիրէթի գուսուրուենան տօ-
 լայը պանա օլան զիյանը , վէ պենի տտէմ սեօզի-
 նէ կիւլէնմէնին նէ րատտէլէրտէ թէհլիբէյի օլտու :

դունու օ վագթ է յի աննատըմ . Տօն Ֆերնտուտա
լանէթ վէ պէտաուու օգումադա պաշլատարմ . ահ ու
Ֆիրդանըմ վէ աղլէիպ սըզլամամ աէրտիմի թէսքին է-
տէմէզլէր իտի . Ընծագ տանդի տէրունիմի կիզլէմէք
Ֆարզ օլմուշ ուտու . քի բէտէրիմ վէ վալթեմ սե-
ղէպինի աննամադա մէճպուր օլուպ պանա ճէպք էթ-
մէսինլէր . Ընծագ , եագըն շէհրլէթին պիրիսին-
տէ Տօն Ֆէրնանտըն՝ Լուսինտա նամ զայէթ կիւ-
զէլ վէ ասըլզատէ պիր գըղըլա նիքեաճ օլուուդու-
նու տույտուդումա՝ աէրալէրիմի կիզլի թուլթաճագ
գատար պէնտէ թաքէթ գալմաար . ճէմի աղրըլարըմ
աէվրէլաի :

Լուսինտանըն իսմի մէյտանէ չըգաըգտա՝ գաաի-
մի վէճհիլէ Գարտէնիօնուէն սարսըլըպ աիթրէմէտի
թուլթուու . անծագ պու աէֆա եալընըզ օմուզլարը-
նը օըգար կիզի օյնաթտը . Լուուաղընը ըսըրտը վէ
գաշլարընը պիւզաիւ . վէ պիր ան սօնրա սէլլէր կի-
զի կէօզ եաշը ագըթմադա պաշլատը . Լաքին Տօրօ-
թէա պուսլարը կէօրմէյիպ , եախուտ կէօրմէմէզլիք-
աէն կէլիպ՝ նագլինի աէվամ էյլէաի :

Պու խապէր՝ աէաի , թէհամմիլիմի թիքէթ-
աի . ճէմի ազլ ու Ֆիրբիմէ խըրս վէ ումիտ քէսիբլի-
յի պիւրիւաի . վէ իլք համլատա ազգալար քի պէ-
նիմ աէրտիմի վէ Տօն Ֆէրնանտըն խիյանէթինի
եիւքէք սէս իլէ ալէմէ ֆաշ էաէյիմ . պու մինասի-
պէթիլէ պէնիմ բէզալէթիմ տախի տույուլուր , ու-
մուշ . նէ՛ վապիֆէմ : Պիլմէմ քի պէնտէ ճիւզի ա-
գըլ գալմըշ տա՝ պուսնու պէօյլէ էթմէյէ գօյ վէր-
մէյէն օ՛ մաւ ուտու . անծագ օլ անտէ էտէճէթլէրի-
մէ գարար վէրմէմ՝ պու շալգանթըլարը աէրունիմ-
աէն տէֆ էթաի . Բէտէրիմին խըզմէթինաէ օլան
աէլիգանլը պիր չօպանա աէրտիմի աշարմ . բուպալա-

բընտան պիր թագըմ իստետիրտէն սունքա քենտիսինե-
տե քեճա էթաթիմ քի պենի Տօն Պերնանտըն պու-
լունտուղու շէհրէ կէօթիւրսին : Չօպան պենի օ Փի-
քիրտէն շըգալմագ իշիւն շօգ շալըշտը . լաքին պե-
նիմ ինտտըմը կէօթաիւքաէ պիլէմձէ կէլմէյէ գալըլ
օլտու :

Չէննէ գըլըշընա կիբիպ՝ պիր գաշ եիւզիւք վէ
պիր միրտար ագձէ իլէ հինի իգթիզասը իշիւն թե-
տարիքաէ պուլունուպ՝ հիշ պիր քիմսէ տույմագսը-
զըն եօլա շըգալըգ . վէ տօղրուսունու սեօլէյէյիմ .
Տօն Պերնանտա նափիլէ վէ Փայտասըզ եերտէ պիր
գաշ աշըր լաշըրտը վէ իթիզար սեօլէյիպ եիւրէյի-
մի սօղութմագտան պաշգա նէյէ ումուտում օլա պի-
լիր իտի . մատամ քի օլան օլմուշ . նիրքեաճ գըլըլ-
մըշ պիթմիշ :

Լպի պուշուգ կիւնտէ շէհրէ եէթիշիպ՝ իլը էվվէլ
շէհրին գաբուտունտա բասա կէլաթիյիմ ատամա Լու-
սինտանըն բէտէրինին էվինի սիւալ էթաիքտէ , պու-
տամ էվի թարիֆ էթաիքտէն մատէ պիր թագըմ
շէյլէր աաթի նագլ էթաի քի պէն սօրմամըշ ըտըմ :
Տօն Պերնանտըն էվլէնմէսինի էթրաֆլըճա թափսիլ
էյլէտի . պունու հէր քէս պիլիր՝ վէ շէհրին իշինտէ
պունտան պաշգա հավատիս եօգ տուր տէտի . Պու-
նուն նագլի միւծիւպինձէ՝ տիւյիւն կէձէսի բարազըն
սիւալինէ պէն տէյիւ ձէվապ վէրտիյի անտէ Լու-
սինտա պալըլմըշ . վէ հալա ալըպ ֆէրաՏլանտըրմագ
իշիւն վալտէսի կէօթսինին աիւյմէլէրինի շէօղտիւք-
աէ գօյնունտան քէնտի էլիյլէ եազըլը պիր բուտու-
լա շըգմըշ . պունտա իլան էտէր իմիշ քի Տօն Պեր-
նանտըն զէվձէսի օլամայնձագ . շիւնրի շէհրին մէշ-
հուր աւըլպատէկեանըն պիրիսինին Պարաէնիօ նամ
պիր օղլու վար ըմըշ . քէնտիսի օնա սեօզ վէրմիշ :

Գէ պու տէֆա տիւրիւնէ բազի օլմասը եալընըզ բե-
 տերինին սեօզիւնիւ գըրմամագ իչին իմիչ: () Ը քիմսե
 պանա շունու տախի սեօլէտի քի պսակ բեմի թէք-
 միլ օլտուգամն սօնրա Ղուսինտանըն Ֆիքրի եօմբիւնէ
 գասա էթմէք իմիչ: Գէ պունա իսպատ է եիւզէրինտէ
 քարթաէ գամա պուլոււնմուչ: Գէ Տօն Ֆիերնանա պու
 կէօճէ ալտանաղընա դագէպէ կէլիպ՝ հագըրը մէձլիս
 զաթլար էլինսէն թու թմայա ըւըլար՝ օ գամայըլա
 Ղուսինտայը գաթլ էտէճէք իմիչ: Անհայէթի տէ պու-
 նու տախի տէտի քի հէման օլ անտէ Տօն Ֆիերնանա
 օրատան սափուշուպ շէհրաէն տախի շըզմըլ կիթմիչ:
 Գէ Ղուսինտանըն պայկընըղը իրթէ կիւնէ տէք
 սիւրմիւչ: Գէ օ վագթ պէյանէն սեօլէմիչ քի պէն
 Գարաէնիօնուն էհլի իմ: Տօն Ֆիերնանա թմանըմագ-
 ամն շօղ էվէլ պէն օնա սեօղ վէրմիչ իմ, Գէ Գար-
 տէնիս Ղուսինտանըն սատագաթընտա թագսիրաթ մե-
 մուլ էտէրէք ումիտ քէսիքլի յիյլէ պիր թէգքիրէ եա-
 ղըպ պրագարգամն սօնրա օլ կիճէ շէհլի մէզպուր-
 տէն ֆիրար էթմիչ:

Պէնիմ օլ շէհրէ տախիլ օլտուղում անտէ պու
 հիքեայէ ամմէնին ախիինէ տէսման օլմուչ ուտու:
 Գէ ազ սօնրա՝ Ղուսինտանըն տախի դայպ օլմասընը
 Գէ բէտէր ու վալիտէսինին ազիմ թէէսսիւֆէ միւպ-
 թէլա օլտուգլարընը նագլ էտէրլէր իտի, քի գըզլա-
 րընըն նէ օլտուղունու պիլէմէյօրլար ըտը: Պու
 գարգաշալըգտա քէնտիմէ թէսէլի շունու պուլուր
 ուտում քի, Ալլահ Տօն Ֆիերնանաըն մէրամի ֆիճ-
 րիէլէրինէ գարըլ կէլիպ՝ ըրգէհլի տատմա եագըլըր
 ճամուս Գէ տիանէթ թարիքինէ տախիլ էթմէք մէրամ
 էյլէմիչ: Գէ մատամ քի Ղուսինտայըլա նիքեասը պօ-
 շա կիթմիչ՝ պէնիմ իլէ նիքեաս օլուր ումուտում
 թագէլէնտի: Արղուլատըլըմ սահիհէն օլաճագ տըր

կիպի քենտիմ քենտիմէ գանաբրբր ըսըմ . պիւթիւն պիւթիւնէ տէրտէրէ հարբլմամադ իջիւն՝ վէ պոււն-
ասն սոնրա շէքէմէյէճէյիմ էօմթիւմիւ պիթ միւս-
տէթ մահա սիւրիւքլէմէք իջիւն՝ պիթ վագըթ սոնրա
մէսուս օլաճաղ ըմ տէյիւ պիհոուտէ հիւլեալաթ ըլա
քենտիմի ալտատըր ըտըմ :

Տօն Ֆիէրնանար օրատա պուլամամաղըմ իջիւն նէ
էտէճէյիմի գարար վէրէմէյիպ օրալարաա սէրտէրի
կէզիւնտիյիմ հէնկեամտէ պիթ տէլլալ տէսի գուլաղը-
մա կէլտի . քի պէնիմ նէրէտէ օլաուղումու պիլիպ
խապէր վէրէնէ ազիմ հիտայէթ վէ իւճրէթ վաա է-
տէր իտի . վէ տէլլալ պոււնու նիտա էթմէտիյլէ պէ-
րապէր գաճ հաշընտա օլաուղումու վէ կիյտիյիմ լի-
պտար վէ տիկէր պէնի թանըյաճագ նիշանլարը մա-
խի թարիֆ յէտէր իտի . Նուս տախի տույտում քի
բէտէրիմին էվիւտէն պէրապէր ալըպ շէհրէ կէթիթ-
տիյիմ չօպան իջիւն՝ գըզը օ՝ ալտը գաշար տէյիւ
թէվաթմուր պուլմուչ . վէ պու՝ Տօն Ֆիէրնանարն խի-
եանէթի գատար պանա աղըր կէլտի . զիրա տիւնեա-
նըն էն բէսի բայէ վէ լիյագաթմարդ պիթ տտէմիյլէ
պէնիմ նամուսում քիւլլիէն պիթ ադճէլիթ օլաուղու-
նու տույտօր ուտում . Աւշաղա էմնիէթ էթմէյէ սէ-
պէպլէրիմ օլարագ օլ անտէ շէհիրտէն օուշաղը պէ-
րապէր ալարագ տիշարը չըգտըմ . օ՝ ախշամ պուրայա
կէլիպ տաղըն էն եապանի վէ պիլիւնմէզ պիթ քէօշէ-
սիւտէ կիզլէնիպ հըֆզ օլաուղ . Աքիւն՝ նասըլ քի
տէրլէր՝ պէլալար զիւնճիրլէմէ պիրպիրլէրինէ պաղը
տըրլար . պիրի կէշէր կէշմէզ՝ օ պիրի կէլիթ . Ալուրա-
լարա կէլիպ պէնի սէլամէթտէ զանն էթտիյիմ ան-
տէ՝ օլ կիւնէ տէք զէքի վէ ըրզէհիլ պէլլիլէտիյիմ
չօպան՝ մահալի վէ հալընըզըզը Փըրսանա տաա է-
տէրէք պանա աշգ սէօհպէթլէրի աշար . վէ պու՝ տէ

յիւ պէնիմ հեւնիւմ, իլլա քէնտի քեօթիւլիյիւ
 իձապընտան նաշի պիր աւեպսիզլիք իտի, Պէն էօրքե
 վե թապիր իլէ՝ հաստինի պիւտիրմէք թարգընտա ձե-
 վապ վէրտիյիմտէ՝ օլ տախի ըէձալարընըն պիր շէյի
 միւֆիտ օլմայաձաղընը Քֆէհհմ էտիպ ձեպրէ գալ-
 գըշտը, Վաքին պտիզըմ վէ ազլըմ պու տէֆա պե-
 նի թէրք էթմետիլէր. վէ կեօզլիքի աշգընտան էօյլէ
 գաբարմըշ րտը քի՝ պիր ուշուրում գըյըսընտա օլ-
 տուղունու կէօրմէյիպ՝ պէն օնա իթտիյիմտէ թէն-
 կէր մէնկէր աշաղը եուվարլանընձա պէն տախի օլան-
 ձա գուտրէթիմ իլէ սէյիրտէրէք՝ պէնի արամագ ի-
 շին չըգարաըղը տտամլարըն պուլամայաձաղը պու
 եապանի եէրլէրտէ կիզլէնտիմ. վէ էքքէք գըլըղըն-
 տա օլմամ րլա՝ իրթէ կիւնիւ պիր քէօյլիւէ թետա-
 տիւֆ էտիպ՝ պէնի շօպանլըգ խըզմէթիյլէ եանընա
 ալմասընը ըէձա էթտիմ. օլ տախի գապուլ էտիպ՝
 պու տաղըն իշէրիլէրինտէ քետին քէնտի խանէօինե
 կէօթիւրտիւ, Պիլմէմ գա՛շ այ գալտըմ օնուն եա-
 նընտա. հէր կիւն գըրա չըգար րտըմ. վէ շօգ արգ-
 գաթլը տալրանըպ՝ քէնտիմի թանըթմագտան սագը-
 նըր րտըմ. անձագ պու պապտէ հէր նէ գատար սա-
 գընտըմ րսա տա՝ գըզ օլտուղումու օնտան կիզլէմէմ
 միմքինտիզ օլտու, Պու տախի էվվէլքի կիպի ֆիքքինի
 պանա աշտը. իլք տէֆա կիպի եագայը սըյըրմագա
 գօլայլըղըմ օլմամասը ձիհէթիյլէ՝ պիր ֆէնտ իլէ
 եանընտան սավուշտում. էվինտէ չըգալը իքի կիւն
 տիւր. պու գայալար արասընա վէ պու սըգլըգ օրման
 քիինէ կէլտիմ քէնտիմի մուհաֆագա էթմէյէ. վէ ֆի-
 ղան ու կիրեանլարըմըլա Վուլհտան իմտատ իսթէ-
 մէյէ, եախուտ հիշ տէյիլ իտէ՝ տէրտլի էօմրիւմիւ
 պուրալարտա կէշիքիպ՝ զէվալիմին զիքքինի նապէտիտ
 էթմէյէ.

Պու պապաւ լաթիք մատակեր պուլու նմա ը ի հիմա
արք :

Իշտէ էֆենսիլերիմ , պէնիմ պէտպախթ վու-
գուաթլարըմըն հիքեայէսի պու տուր : Ե իմաի աննա-
յա պիլիքսինիգ : Ի իթտի յինիգ ֆիրեաա ու ֆիղանլարը
էթմէյէ հագգըմ վաթմը ըմըն , վէ պէոյլէ շարեսիգ
տէրտէ տիւշմիւշ զավալը պիր քիմսէ՝ թէսէլլի գա-
պուլ էտեր հալտէ ոլա պիլիթ մի : Որպէն եալընըգ
պիր տիլէյիմ վար . բէտերիմ վէ վալիտեմ պէնի ա-
րտաըգտա պուլմամալարը իշիւն նէրէլէրտէ կիգլէնէ
պիլիթիմ . օնլարըն պանա ոլան մուհապպէթի ա-
ղումուշ վէ հէր ան պանա իսրազ էթտիքլէրի մու-
հապպէթիլէ պէնի եանլարընա գոպուլ էթմէգլէր
տէյիւ գորգմամ . անճագ պէնիմ հալիմին եիւզէրի-
նէ շիւպհէյէ վարաըգլարընը , վէ գապահաթարը ոլ-
աուղումա եալընըգ պէնիմ թագրիրիմ իլէ ինանաճագ-
լարընը տիւշիւնտիւքճէ՝ օնլարըն հուղուրունտա կե-
րիւնմէք պանա միւշքիւլ կէլիթ : Պու սեօհպէթ իլէ
Տորթէա հիքեայէսինէ նէթիճէ վէրտի . անճագ ոլ շի-
րին լէհճէտինտէ գուհր էտէն գըզարթը վէ նէմլի
կեօզլէրիյլէ աշաղը պապմտաը՝ գալպիլին էֆքեարը-
նըն նէ հալտէ ոլաուղունու աննատըր ըաը :

Տորթէանըն հիքեայէսինի տիյնէյէնլէր՝ ագլը-
նա վէ զէրաֆէթինէ հայրան ոլուպ՝ շէրտիյի աճա-
յիպ վէ հագսըգ պէլալարը տաթի աճընըրլար ըտը :
Բարաղ տիյանէթ վէշի իլէ պու գըզա թարաֆ ոլա-
րագ նատիհաթ վէ թէսէլլի վէրմեաի ագըպիլտէ՝

Վարտէնիօ սեօզէ կիրիպ' նէ՞ տերսին հանըմ. տէտի.
սէն օ վարիէթի Վլենանդըն քերիմէսի Տօրօթէա՞
մը սըն :

Տօրօթէա քենտի բէտէրիսին իսմինի պէօյլէ պիր
բէթմիւրտէ զաթըն աղղընտան իշիթտիյինէ թաճիւպ
էտիպ' սիզ քիմ սինիզ տօսթոււմ. տէտի, քի պէն
զաննըմճա հիքեայէմին արասընտտ իսմինի պէյան
էթմէյէ սագընտըղըմ բէտէրիմի պիլիյօր սուՆուզ.
Վարտէնիօ տէտի. Վուսինտանըն սէօզ վէրտիյի՞ վէ
նիհայէթինտէ պէնիմ էհլիմ ար տէտիյի Վարտէնիօ
պէն իմ. վէ պէնի պու հալէ կիրիֆթար էտէն օ իա-
յըն Տօն Ֆէրնանտ օլմուշ տուր, քի պահրի քէտէ-
րէ տալմըշ վէ ճէմի թէսէլլիաթտան մահրոււմ օլ-
տուղոււմ էլ վէրմէզ կիպի՞ ագըլ բէրիշանլըղընա տա-
խի ախշար օլմուշ ում. վէ Ալլահ նէ գըտար վագըթ
իշիւն բուխսաթ վէրմիշիսէ՞ եալընըզ օլ գատար վագթ
տգլըմը գուլլտնա պիլիբ իմ. Ան մահճէմալ Տօրօ-
թէա. պէն իմ Տօն Ֆէրնանտըն ուղուրսուղ տիւյիւ-
նիւնիւն այն էլ եաքին շահատը. քի գօրգու վէ թէ-
լաշըլա մէլուֆ օլուպ' Վուսինտայը տա բազի օլմուշ
զանն էթմէիլէ՞ պայկընլըղը կէջմէսինէ տախի պէթ-
լէմէյէրէթ ումուտ քէսիբլիյինէ գարըլտըմ. Վուսին-
տանըն գօյնուտաքի բուսուլայը Տօն Ֆէրնանտըն
պուլուպ էլէ կէշիրտիյինի կէօրտիւմ. անճագ օլ թէ-
լաշըմըն արասընտա պանա եարար պիր շէյ թահմին
էթմէյիպ' վէ զէվալիմէ թէհամմիւլէ գուտրէթիմ
օլմայարագ սաղըրսըղըղըլա տիշարը չըգտըմ. վէ
Վուսինտանըն էլինէ եէթիշտիրմէթ շարթըլլա ու-
շագլարըմըն պիրինէ պիր թէզքիրէ վէրիպ' պուՆտան
պէօյլէ կէօզիւմտէն չըգմըշ էամրիւմիւ պու եապանի
եէրլէրտէ կէշիրմէյէ գարար վէրտիմ. Անճագ Ալլահ
ճանըմը ալմագ իսթէմէտի. վէ պու տախի իհթիմալ

քի սենին վէ պենիմ հազգըմըզը հոգգ էթտիրմէք
 իշին օլա , քի սենին հազլը՝ վէ Աուսինտանըն սա-
 ալազ օլտուղու աշխբարէ շրգսըն , Աճընմա Տօրօթէ-
 ա . Հագ Թասալեա պիզէ միւյելին տիր , օնուն քերէմ
 ու հիմմէթինէ միւնթազըր օլմագ կերէք տիր , վէ
 պիզէ իզհար պույուրտուղու հիմմէթինտէն սօնրա՝
 պիզիմ իշին էյի պիր պախդ քիւշտ օլաճաղընտան
 ումուտումուղու քէսէր իսէք օնու կիւճէնտիրիր իզ ,
 Աճընմա շիրին Տօրօթէա . Տօն Ֆերնանտ Աուսինտա-
 յը ալամագ . ոէն օնա մալիք օլուրտուն . Աուսինա պե-
 նիմ տիր , Պանա գալտա , պենիմ պախտըմ նագլիէթ-
 յերինին միւճիւպինճէ սենին պախտըն ըլա պաղլը կի-
 պի օլմագ սա տախի՝ սենին զէվալ ու տերուլէրին պա-
 նա օլ տերէճէ թէսիր էթմիշ տիր , քի սենի պու հալ-
 տէն խէլաս էթմէք իշին էլիմտէն կէլէն մուալէնէ-
 թի կերի պրագմամ . վէ սանա անա ու շարթ էտէր
 իմ քի՝ Տօն Ֆերնանտա սենին հազգընը թանըմմա-
 տըգճա սենի թէքք էթմէմ . էօմրիւմիւ տախի պու իշ
 ուղրունա ֆէտա էտէրիմ , էկէր բաճօն վէ ինսանիէթ
 պունա քիֆաէթ էթմէզ իսէ :

Պարտենիսնուն իզհարի հիմայէսինտէն Տօրօթէա
 պիտաէսիյլէ՛ մի թէէսսիր օլուպ՝ նէ կէսնէ ըսթըլ-
 յահլար ըլա շիքրիւնիւ պէյան իտէճէյինի պիլմէզ
 իտի . վէ քէնտի համիտի պէլլիլէյէրէք՝ էկէր Պար-
 տէնիօ գօյ վէրսէ՝ ալաղընա գարանաճաղ ըտը : Բա-
 բազ օլ անտէ պունլարըն իքիսինէ պիրտէն խիթապէն
 լաֆա կիրիշիպ՝ Պարտէնիօտան երկիթվարի նիէթի-
 նի դայէթ թէհասսին պիրլէ մէտհ ու սէնա էյլէ-
 տիրտէն սօնրա Տօրօթէայը տախի էօյլէ թէսէլլի էթ-
 տի քի՝ օլ գատար եօրկունլուգլարընտան սօնրա պիր
 էյամ քէնտի խանէսինտէ բահաթ էթմէսինէ բազի
 օլուու . թա՛ քի ճիւմլէտի պիրլիքտէ Տօն Ֆերնանտը

նէ թարիք իլէ պուլաճագլարընա վէ նէ էտէճէքլէ-
 րինէ դարար վէրէլէր . Պու անէ տէք պէրպէր Եալը-
 նրզ ախնէ յիճի օլուպ հիշ պիր սեօզ ռեղլէմէկ իրէն
 պու տէֆա մինասիպէթի թէլամլար քլա քէնտի է-
 լինտէն կէլէճէ յինի իճրբսընա մի թահուտ օլուտ .
 վէ Պարտենիսնուսն վէ Տորթէանըն թէշէքքիւր էթ-
 մէսի Եիւղէրինէ՝ օրալարա կէլմէլէրինին սէպէպինի
 ֆիքիւրէրինէ պրագտը . վէ պու մինասիպէթիլէ Տօն
 Վիշեօզուսն աճայիպ տիվանէլիքլէրինի նագլ էտիպ՝
 օնուսն սիլիհտարընըն կէլմէսինէ պէլէտիքլէրինի
 սէօլլէտիքտէ՝ պու սիլիհտարըն քէնտի աղասընասն
 էքսիք թիմարա մի հտած օլմատրղընը տաիի աննաթ-
 տը . Օլ արատա Տօն Վիշեօզուլա վուգու պուլան
 մարաղալարը Պարտենիսնուսն պիր տիւշ կիպի խազրընա
 կէլիպ՝ նէ սէպէպուսն օլտուղունու սիլմէյօր ուտու .

Պունուսն Եիւղէրինէ ուզագտան պիր սէս սլըպ
 Խանիսնուսն օլտուղունու թանըտըլար . քի կէլիպ օն-
 ւարը պրագտըը Եէրտէ պուլամայընճա պօղտըը Եըր-
 թըլմա տէրէճէսինտէ հայգըլմաղա պաշլամըշ ըտը .
 Ճիւմլէսի պիրտէն օնու գարշըլամաղա կիտիպ՝ բարաղ
 Տօն Վիշեօզ նէրէտէ օլտուղունու սօրտու ուսա ճէ-
 վապ վէրտի քի կիթտիմ բէք պօղուգ հալտէ պուլ-
 տուսն . աճ , վէ տայիմ մատամ Տուլշինեա իչիւն⁹ ահ
 շէքէր . կէտմէքճէ չըլ չըպլագ տուրույօր ուտու . վէ
 Տուլշինեանըն էմրի՝ պուրալարտան չըգըպ Պօպօզու-
 յա կիթմէնտիր . վէ պու պտպուէ վագըթ կէլիքրմէ-
 յէ բաղի տէյիլ տիր , Եօլուսն պագար տէտիմ իսէ ,
 ճէվապ էթտի քի օնուսն միւրիւվէթինէ լայըպ պիր իշ
 էթմէ յինճէ հուղուրունա չըղամամ . Անճագ՝ տէտի
 Խանիսո , պու պէօլլէ ուղուն սիւրէրսէ՝ օնուսն տէյիլ
 իմրէրադօր , իլլա արքեպիսկոպոս տաիի օլաճագը Եօզ
 տուր , քի էրէ պիլէճէյի մէսնէթլէրին էն գօլայլը-

սը սըրր . պունուն իշին րեճա էտեր իմ տետի . Մյւ-
լահ աշգընա օլուն , օնու օ շիլէտէն չրգարմագ ի-
շին նէ խտէ պիլիբ իտէք էտէլիմ :

Ըարագ տետի . թէլաշ էթմէ Սանխօ . պիզ օնու
խթեր իսթէմէզ օ հալտէն չրգարրը ըզ . վէ Գար-
տէնիօյմ վէ Տօրօթէայ տեօնիւպ՝ Տօն Վիշօզուն
շիֆաւը շարէսինի պուլմագ իշին ագտէմճէ պերպերի-
լէ պիլ միւշավէրէ գուրտուգլարը տօլասլը թարիֆ
էյլէտի . քի պու թարիքիլէ օնու քէնտի էվինէ կե-
թիւրէճէբլէր իտի . Տօրօթէա եէնի ալտրղը ումուտ-
լարտան պիր ազ ճանլանմըշ օլուպ՝ միւքէտտեր հա-
նըմա տիւշէն հարէքէթի իծրա էթմէբլիյի իլթիզամ
էյլէյէրէք՝ պէնիմ պու իշէ պերպերտէն զիտէ իգ-
թիտարըմ վէ մինասիպէթիմ վար սըր տէտի . զիրա
զէննէյէ մախուս րուպալարըմ հազըրըմտա օլտուգ-
տան մատէ՝ հայլը քաՎալիէր քիթապլարը օգում . շ
օլմամ ըլա օնլարըն՝ գուլլանտըղը ըթթլլահը էյի
պիլիբ իմ . վէ սերսերի գըզլար կէզկինճի քաՎալիէր-
լէրտէն նէ թարիք իլէ իհստն մաթլուպ էթմէլէրի
էզպերիմտէ տիր . պունուն իշին գէննէ թագլիտինի
բէք ալիա եարարըմ . Յասպազ տէտի . բէք ալիա .
տիլինտէն թու թուլտուն . շիմտի իշէ պաշլայաճագ
վագթ սըր . Տօրօթէա չոգ ուզաղա կիթմէքսիզին պօզ-
չասընտան քէնտի զէննէ րուպալարընը վէ ինճու վէ
սայլը թէզիինաթընը կիյինիպ թագընըպ հուզուրա-
րընա կէլտիքտէ էյլէ թարլագ վէ կիւզէլ կեօրին-
տիւ քի ճիւմլէտի հէյրան օլտուլար . վէ պէյլէ պիր
տիլիւսլարը իսիյանէթճէ ալապլըզըլա նանըլ թէրք
էտէ պիլմիշ տէյի Տօն Պէլինանտը սըլալարըլար ըտը :

Տօրօթէայէ ճիւմլէտինտէն զիտէ մայիլ վէ հայ-
րան օլան՝ Սանխօ Բանսա պուլունտու . տօրա կէօզ
իւլէ , ետխուս շէյլէ տէյէլիմ . պիլթին զիճուտի

կէօղէ թէպտիլ օլմուշ կիպի եիւզիւնս են եօզարը պագարագ տղոր աշըր գալմբը ըտը . Պու կիւղէլ հանըմ քիմ տիր վէ պուրալարտա նէ՝ արար տէյիւ սորտուգաս՝ բարեղ պունուն թէլաշընը կէօրիւ պ ճէվապ վէրտի . պու հանըմ մը . հիշ պիր շէյ տէմէ տէյիլ Սանիս աստուամ . Միբովիքուն նամ պէօյիւ քիատիշահ-լըղըն խաս եօզ վարիսեսի տիր . վէ պիր Փասիտ դահ-բաման պունուն նամուսունա սօգանմը յաուուզու իշին ինթիգամ ալմագ պապընտա՝ մէշհուր Տօն Վի-եօդուն շէճատթը հալատիսի Աուինեայա տագ* նէշր սու չալ օլունուպ՝ պու տաթի պիլա բերվա օլ գատար ուզագ եերլերտեն աղանը պուլուպ օնտան իմատա դալէպինէ կէլմիշ տիր : Նանիս տէտի . չօգ էյի . խօշ կէլմիշ սէֆա կէլմիշ . իշտէ պիր մէսունա արալը Վէ չօգ էյի պուլուշ . պէրիմ աղամ տա օ գահբաման օլաճագ վէլէտիղնայըլա շարգալաշմաղա կէլինձէ կէօզիւնիւ պուտագտան սագընըր գաթլարտան տէյիլ տիր : Աշվէտ . իթիմատ էյլէյին քի օնու րասթ կէթիրտիյի անտէ շարբար տիւշիւրիւր . վէ եկեր օ արատա պիր ալապուճուկ գուհր էթմէզ սէ՝ աղամըն էլինի քիմ թուլթալ պիլէճէք : Անճագ սօզբուսունս սէօյլէինձէ՝ պու ալապուճուկ տէնիլէն գաթլարըն հագընտան կէլմէյէ՝ աղամըն գուտրէթի եէթիշմէզ : Անճագ բարազ էֆէնտի , սէնտէն պիր շէյ իսթէր իմ . րէճա էտէր իմ քի աղամ արբեպիսկոպոս օլմագ ֆիքրինէ պահիպ օլմասըն . դայէթ գօրգայօր ում քի օնա պէօյլէ պիր նասիհասթ վէրիսին : Պու սուլթանըլա նիբեահ օլմասընա րագի էթ , վէ ազ վաղթըն իշինտէ պու իշի պիթիր . քի օնտան սօնրա ձեռնագրու-

* Աուինեա՝ Աֆրիգա գըլթաը սէվահիլն տէ գայէթ պէօյիւ պիր մէմէքէթ տիր :

Թիւն սըրասը կէշմիշ օլուպ՝ իմբէրթօրլուգ գալէպինէ մեծպուր օլուր: Եւջըք սէօյլէյէիմ, պու խուսուստա պէն քէնտի հազգըմա տէրին տիշիւնմիշ իւմ, վէ պունու պուլմուշ ում քի աղամլն արբնպիսկոպոս օլմասը պէնիմ հազգըմա էյիօլմայաճագ աըր, շիւն պէն էվլի օլտուղում իշին եկեղեցական օլամամ, վէ չօլուգ չօճուղում ուլա կէշինմէմ իշին քիլիտէ իրասընտան հիսսէ արմաղա բուլսսթ իսմէսէմ պաշա չըղաճագ շէյ տէյի տիր: Իմտի՝ նասըլ քի կէօրիյօրտուն բարազ էֆէնտի, աօղուսու պու տուր քի աղամ թէպէլտէն պու հանըմ ըլա նիքեաճ օլսուն, իսմինի պիլմէտիյիմ իշիւն տիւր սէօյլէյէմէտիյիմ, Բարազ ձէվապ վէրիպ տէտի, պունուն միրասը հէլալը օլան բատիշասլըք այալէթինին իսմի Միքօմիքան օլտուղու իշիւն պունուն տախի իսմի Միքօմիքանա սուլգան աըր, գիրա մէմլէքէթինին իսմիյլէ սէօյլէնմէք՝ առէթի գատէմլէրինտէն տիր: Պունա շիւպհէ եօգ, տէտի Սանխօ, հալեա բէք չօգ առամ պիլիբ իմ քի աօղուգլարը մահային իսմիյլէ թմանընըլար, մէսէլա, Ելգալալը Բէտօր, Ապէտալը Սուան, Ապիեսաօլալի Իսէկօ, վէ Արիսնետա տախի պու առէթ ձարի օլտուղունա շիւպհէմ եօգ տուր: Բարազ տէտի, հազլը սէօյլէրսին Սանխօ, վէ աղանըն էվլէնմէսի խուսուսունա կէլինձէ պամա ինան քի էլիմտէն կէլտիյի գատար զայրէթ էտէր իմ, Բարազըն վատինտէն Սանխօ գիատէսիյլէ մէմնուն օլտու, լաքին բարազ Սանխօնուն սաֆլըղընա տահա գիատէ թմաճիւպ էտէր իտի քի աղասընըն պուլաշըք տիվանէլիքէրի նասըլ սիրասթ էտիպ գաֆասընտա տա եէք պուլմուշ:

Տորօղէա օ արալըք բարազըն գաղըրընա պինմիշ իտի, պերպէր տախի սըղըր գուրուզունտան եարմա սագալընը թագընըպ՝ Սանխօյա տէտիլէր, սաքին օլ-

մայա քի աղանըն Եանընտա պիպի թանըր կիպի կէօս-
 թերէսին . շիմտի Էօնիւմիւզէ տիւշ՝ վէ պիզի աղանըն
 պուլունտուզու մահալէ կէօթիււր : Այլէր պիզիմ քիմ
 օլտուղունմուզու աղան թանըրսա՝ տէօթիւէր , սէօլէ-
 յէճէբլէրիմիզին Եիւզէրինէ շիւպհէյէ վարըր . վէ օլ
 վագթ իմբէրագոր օլմագ ֆըրսանտը Էլտէն գաշար :
 Գարտէնիօ՝ Տօն Վիշեօդ կէչէն մարագալարընը քեն-
 տինի կէօրիւնձէ խադրընա կէթիրիք միւլհազասըլա
 պու հէնկեամտէ օնլարլա պիրլիքտէ պուլունմայ իս-
 թէմէտի . վէ բարազ քենտինին օ սըրատա իզթիզա-
 սը օլմատըղընը ֆէհմ՝ Էտիպ՝ լաղըմ օլան թալիմաթ-
 լարը Տօրօթէայա թարիֆ Էտիպ՝ հարֆ պէ հարֆ իճ-
 բա Էտէճէյինէ՝ վէ քավալիէր քիթապլարընտա օգու-
 տուզլարընտան հիշ պիր շէյ գուսուր պրագամայաճա-
 ղընա Էմին օլարագ Գարտէնիօ ուլա գալտը :

Միգօմիգօնա սուլղան վէ օնուն ուշաղը վէ
 Սանիօ հազրէթլէրի իւշ չարեք գատար իլէրիլէյիպ՝
 գայալար արասընտա Տօն Վիշեօդու կէօրտիւլէր . կէ-
 յինմիշ , լաթին սիլահլարընը թագընմամըշ ըտը :
 Տօրօթէա օնու կէօրիւնձէ գադըրը մահմուզլատը .
 վէ Տօն Վիշեօդուն Եանընա կէլտիբլէրի կիպի ուշա-
 ղը չարուճագ աշաղը Էնիպ հանըմը աշաղը Էնտիրտի .
 քի կէլիպ քավալիէրին այաղընա դարանըպ տիզլէրի-
 նի գուճագլատը . Տօն Վիշեօդ պունու այաղա գալ-
 տըրմագա ճահտ Էթտի իսէ՝ օլմատը . զիրա տէր իտի .
 Եա իյիտ վէ Եէնիլմէզ քավալիէր . սէնին շանընա վէ
 պէն կիպի բիւրքէտէր վէ միւլթէղարուր պիր գաթըն
 տէրմանընա տալիր մուավէնէթինիզ վատինի իհասն
 պուլուրմատըգճա գալգամ . պէնճիլէյին տէրտի
 պիր քիմսէ տիւնեա իլինտէ կէօրիւլմէմիշ տիր : Այլ
 էկէր Եիկիթիլիյին վէ բազուլարընըն գուտրէթի՝ նէչը
 օլունան հավատիսաթ կիպի իսէ , կէրէք օնօրճա վէ

կէրէք պուլունտուղուն թարիգաթըն գայսեօսի միւ-
 ճիւպինձէ՛ սիզին մէջՏուր ամէլիաթընըզ հալմատիսին-
 տէն թահարիք օլուպ տիւնեանըն օ պիր ուճունտան
 սիզին հիմմէթ ու հիմայէնիզէ սըզընըպ կէլէն միւ-
 թէզարուր պիր քիմսէտէն սիզին մուալէնէթիւնիզի տի-
 րիզ էթմէմէյէ մէճպուր օլաճագ սընըզ : Տօն Վիշ-
 ևօզ ճէվապ վէրիպ տէտի . սէն օրատան գալգմայըն-
 ճա պէն նէ պիր շէյ թահուտ էտէրիմ օկնին հագ-
 գընա . նէ տէ սեօյլէտիքլէրինի տիյնէրիմ : Վի-
 տէրտիտէ սուլգան ըսրար էտիպ տէր . բէճա էթտի-
 յիմ քերեմի իհսան էթմէյէ սեօզ վէրտիյինի իշիթ-
 մէտիքձէ գալգմայաճաղըմ : Տօն Վիշևօզ տէտի . օլ-
 սուն . պաշ իւսթիւնէ . անճագ շու գալլիլէ քի՛ բա-
 տիշահըմա վաճիպ օլան խըսմէթ ու ուպուտիէթիմէ
 ետխուտ վէթանըմա զարարլը , ետխուտ պէնիմ բա-
 տէթիմի պէնտ ու պէստ էտէն հանըմըն մէնֆաա-
 թընա՛ մուզայիր պիր շէյ օլմայա : Վօղըլը հանըմ՛
 տէտի . պու տէտիքլէրինէ տայիր հիշ պիր շէյ օլմա-
 տըզընա սէնի թէմին էտէրիմ :

() Լ տէմ Սանխօ Տօն Վիշևօզուն եանընա կի-
 տիպ գուլաղընա տէտի . իհմալ էթմէ էֆէնտիմ .
 մաղլուպ էթտիյի իհսան սէնին ինտինտէ չօճուգ օ-
 յունճագը կիպի պիր շէյ տիր . միւստաքիլէն սեօզ
 վէրէ պիլիրօին : Աւղուրսուզ պիր գահրաման վարը-
 մըշ . մատտէ՛ օճու եէնմէքտէ տիր . վէ պու գէնան՛
 քի սիզէ բէճայէ կէլմիշ , Աթոլպիա գըլթասընտա
 քեային Միքօմիքօննամ փատիշահըլըն վէրտաէթ վէ-
 շիյիլէ սուլգանը աըր : Վիմ օլուրսա օլսուն՛ տէտի
 Տօն Վիշևօզ . պէն անճագ պանա Փարզ օլանը վէ
 գամիրիմին թէշլիքիինի վէ պուլունտուղում թա-
 րիգաթըն գանուն ու գայտէլէրինին իճապընը իճրա
 էթմէյէ մէճպուր ում : Ա՛է գըզտ տէօնիւպ՛ բէճա

էտերիմ սուլղանըմ գալգ տէտի . սէն կիտի կիւզէլ-
լիքտէ պինաղիր պիր գաթըն մաթլուպունու թահուտ
էտեր իմ :

Տօրօթեա տէտի . էմալը՛գ քա՛վալիէր . սիզին
գուտրէթքեանի շէճաթընըղտան րէճամ պու տուր
քի՛ հէճէն շիմտի՛ վագթ միրուր էթճէքսիզին՝ հաղ-
րէթինիզի ներէյէ կեօթիւքէճէյիտէմ կէլմէյէ րէյ
քերէմ էտէսինիզ . վէ Ալլահըն շէրինէ վէ ինսանճա
հուգուգա մուղայիր՝ միրասըմ օլան փատիշահայըլըմը
էլիմտէն գաբան խապիստէն ինթիգամըմը ալմայընճա
տխեր պիր վուդուաթա թէշէպպիւս էթճէյէճէյինէ
վատին իլէ պէնի թէմին էյլէյէսին : Տօն Վիշեօդ
տէտի . սանա սէօզ վէրիրիմ միւշէրրէֆ սուլղան .
գօ՛րգմա . վէ պունտան պէոյլէ՛ էսէֆի տերունինի
տէֆ էյլէ : Ալլահըն վէ պէնիմ րազուլարըմըն գուվ-
վէթիյլէ ազ վագթ իշինտէ սէնին հէլալ միւլքիւն
օլան ճէմալիքի սանա ալը վէրիրիմ . գարշը գօյան
խապիսլէր քիմ օլուրսա մանի տէյիլ . վագթ կէշիր-
մէյէրէք իշէ պաշլայալըմ . խայր ամէլլէրէ իհմալ
էթճէք ասլա ճայիզ տէյիլ տիր . վէ ազ օլուր քի
կէճիրտիրմէ իլէ պիր իշին նէթիճէսի խայր օլսուն :

Վէտերտիտէ սուլղան՝ խաղըրշինա քա՛վալիէրին
էլինի էօրմէյէ չօգ զօրլատը . լաքին պու քիպար վէ
թէրպիէլի պիր գաթ օլմասըյլա գօյ վէրմէտի : Այա-
ղա գալտըրտը՛ շէլէպիճէ էթվարըլա էլինի թուլուպ
սիրտիրտէն սօնրա՛ սիլահարըմը ալը՛ վէր տէտի
Վանխօյա : Վիլահար պիր նէվ ալամէթի զաֆէրիէ կի-
պի աղաճտան աշաղը ասըլը օլուպ՝ Վալսօ կէթիրտի .
վէ Տօն Վիշեօդ պունլարը գուշանըպ թագընտղգա՛մ
հայտէին տէտի . շու միւքէլլէֆ սուլղանըն իմտատը-
նա կիտէլիմ , վէ ֆէլէյին պիզէ իհսան էթտիյի
գուվվէթ ու գուտրէթի՛ պունուն սի՛ ճմսնլարընը

գահր ետիս հազգընը հազգ էթմէ յէ գուլլանալըմ,
 պէրպէր պու անէ տէր տիզ իւտիւ գալլըպ' կիւճ
 հալիլէ կիւլմէսինի զալթ էտէ պիլիբ . գորդար քի
 սապալը չէնէտինտէն տիւշէր, վէ պունուն ուլա
 քեաֆֆէի տիւպարէ մէյտանա չըդար . Տօն Վիշնօ-
 դուն եօլա չըդմադա աճէլէ էթմէսինի կէօրտիւքտէ
 գալլըտը . հանըմըն պիբ էլինտէն Տօն Վիշնօդ դուդ-
 մուշ օլուպ' օ պիբ էլինտէն տէ պու դուդտու . վէ
 իբիտի պիբիքտէ գօլթուգլայըպ գաղըրա պինտիտի-
 լէր . Վազալիէր տախի քէնտի քէրլամէլի բողինանթէ
 աթընա, վէ պէրպէր քէնտի գաղըրընա պինիպ եօլա
 չըգարլար :

Օջալալը Սանիս երսէլէրինտէ եայա եօրիւյէրէք
 կիթմէտէ՝ մերքէպինին զայպը խադըրընա կէլիպ տէ-
 բունի տիլտէն պիբ ա՛հ չէքէր, անձադ պաշա կէլէնէ
 թէհամմիւլ պիբլէ՝ աղասընըն իմըէրադօրլուգ եօլու-
 նա կիբմէսինի կէօրէրէք թէսէլի օլուր ուտու . զիբա
 օ պէօյիւք սուլդանըլա էվլէնիպ' հիջ տէյիլ իսէ Մի-
 քօմիքօն մէմալիբինէ տիտիշահ օլաճաղընա տալա շիւպ-
 Տէսի եօղ ուտու . Պու խօշ հիւլեալար արասընտա եա-
 լընըզ շու միւլհադա քէյֆինի զաչըրըրըր քի մէզ-
 քիւր մէմալիքի, սիյահլար իշինտէ իտի . վէ աղասը-
 նըն քէնտի զիբի իտարէսինէ իհալէ էտէճէք ատամ-
 լար՝ սիյահլար օլաճաղըր . անձազ պու ույդուն-
 սուղլուքտա չարէսինի գօլայ պուլտու . թէվապիմին
 սիյահ օլմասընըն նէ դարսըր վար . տէտի . պու տա-
 հա էյի . օնլարը Սպանիայա թաշըր տօլիուն պահա-
 յըլա սաթարըմ, վէ չօգ ագճէ գաղանըրըմ . վէ
 պու ագճէ իլէ իսթէտիյիմ կիպի պիբ մալիքեանէ ֆի-
 բուիդ էտիպ' էմբիւմիւն նիհայէթինէ տէք բահաթ կէ-
 շինիբ իմ, Ա՛հ . նի՛չին պէօյլէ օլմայաճագ . քէնտի ի-
 շիմի կէօրէմէյէճէք գատար սապի չօճուգ մու ում .

վէ եկրմի օթուզ պին սիյահ քեօլէ սամմադ իշին
 ֆէյլէսօֆ օլմադ մը լաղըմ կէլէճէք, Ալէ հագըգա-
 թի հալ՝ էն պէոյիյիւնտէն էն քիւչիյիւնէ տէք պա-
 շա չըգա պիլիբ իմ . վէ ճիհէննէմտէքի շէյթանլար
 գատար սիյահ տախի օլսալար՝ պէն օնլարը աղարտ-
 մաօընը տա պիլիբ իմ կէնճէլտմէսինի տէ . Իսայըր .
 Խայըր . սալթ հանըմա կէլին . կէօրիւր սիւն քի պէն
 այագլարըմամն մը սիւմքիւրիւր իմ պուրնուաման
 մը . Պու իօշ միւլհագալարըլա Վանիս Եօրիւմէք գահ-
 մէթինի խաֆիֆլէտիպ քէնտի քէնտինի էյլէնտիլիբ .
 վէ Եայա կիթմէսիյլէ Եօրուլմաօընը տոյմադ ըտը :

Իարազըլա Վօրտէնիօ պու օլանլարը օրմանըն
 վէ սըգ շալըլըղըն արգասընտան սէյր էթմէքտէ օ-
 լուպ՝ օնլարըլա նասըլ գափուշաճագլարընը տիւչիւ-
 նիւրլէք իտի . Իարազ պուլուշ սահապը օլմադըլա
 պունա պիբ Եօլ պուլտու . ճէպինտէն պիբ ուստուրա
 չըգարտը . վէ Վարտէնիօյու թրաշ էթտիքտէն սօնրա՝
 քէնտի արգասընտաքի բուպալարը օնա կիյտիբտի .
 քէնտիսի սէթրիսի վէ բանդալօնու ուլա գալտը . Պու
 Եէնի գըլըգտա Վօրտէնիօ էվվէլքի հիէթինտէն պիւ-
 թիւն պիւթիւնէ օլ տէյնի տէյիշիլտի , քի այնէյէ
 պագոսա՝ կէօրտիյիւ քէնտիսի օլտուղունա շիւպհէ Ե-
 տէճէք իտի . Պունու Ետիպ Եօլա չըգալար . վէ օ
 պիլիքի կէլմէկտէն էվվէլ ճատտէ իւսթիւնտէ պու-
 լունտուլար . շիւն օ գայալըգ սարոզ վէ էնիշ Եօգուշ
 Եէրլէքտէ գագըրլար բահաթ Եօրիւյէմէղլէք իտի .
 Զօգ կէլմէտի . Տօն Վիշեօդ վէ այագտաշլարը տագ-
 տան չըգալար . վէ Տօն Վիշեօդ Եագըն կէլտիքտէ՝
 բարազ տըգգամըլա Եիւղիւնէ պագըպ էօյլէ պիբ հի-
 յէթ կէօսթէրտի քի՝ կէօյա քի օնու թանըլաճագը-
 տը ամմա խաղըրնա կէթիքմէյօր ուտու . Պիբ միւտ-
 տէթ պու հալտէ պագտըգտան սօնրա գօլլարընը տ-

չբայ գարշըսընա կիժտի վէ տէտի . խոշ պուլտուգ
 սենի եւ քաղալիէր թարիբինն այնէտի . պէնիմ սէվ-
 կուլիւ հեմշէհրիմ Տօն Վիշեօդ ըլա Մանշ . քաղա-
 լիէրլիտին չիշէտի վէ գայմաղը . քէտէրլիէրին հա-
 միսի , վէ կէզկինձի քաղալիէրլէրին ալեաղը , Վէ
 պուլտու սեօյլէտիպ Տօն Վիշեօդուն տիգինէ սա-
 րըլտը . Օլ տալի պու առամըն էթտիբլէրինէ թա-
 ճիւպ չէքիպ երւզիւնէ պագարագ նիհայէթ թանըտը ,
 վէ օրալարտա պուլուլուտուգունա շաշար ըտը . վէ
 աթտան Էնմէք իսթէտիիսէ տէ՝ բարագ գոյ վէրմէտի ,
 Տօն Վիշեօդ տէտի . նէ՝ եարարսըն բարագ էֆէնտի .
 պէնիմ աթտա պուլուլուպ սէնին եայա եօրիւմէն եա-
 Կըշըր շէՅ տէտիլ տիր . Բարագ ձէվապ վէրիպ տէտի .
 աթտան էնմէնէ սալա բագի օլմամ . աթտա իքէն հիք-
 մէթէ շայան իշլէր էտէրսին . վէ էկէր շու աղալար
 գայըլ օլուրլար ըսա՝ օնլարըն պիրինին գաղըրընըն
 թէրքիտինէ պինմէտի քէնտիմէ քէրէմ առտ էտէր իմ .
 Պէօյլէ բահաթ էտէր իմ . վէ պու հալտէ պուլուլու-
 մամը՝ Բէկաս նամ գանաալը քէօհանա պինմէքտէն ,
 եախուտ հալեա պու կիւն պէօյիք Վօմըլուգօ ճիվա-
 րընտա Օհալեմա գըլըսընտա սիհրիէ պաղը գալմըշ
 Մուղարբաշ նամ մէշուհր մաղըրպինին սիւվար օլտու-
 դու եապանի հերկէլէյէ պինմէքտէն էվլա սայար
 ըմ . Տօն Վօշեօդ տէտի . հապգըն վար բարագ է-
 ֆէնտի . պու խաղրըմա կէլմէյօր ուտու , Օսնն է-
 տէր իմ քի սուլգան հաղրէթլէրի պէնիմ խաղրըմ
 իշին ուշաղընա էմր էտէր քի սէնի թէրքիտինէ ալսըն .
 եախուտ՝ էկէր քէնտիտի թէրքիտէ տուրմաղա ալըշըգ
 ըսա՝ սէնի էյէրէ օթուրգսուն . Մուլգան ձէվապ
 վէրիպ տէտի . հայ հայ . ուշաղըմ թէրքիտէ տուրա
 պիլիր . վէ բարագ էֆէնտիտի էյէրէ օթուրթմագ ի-
 չիւն պէնիմ էմրիմէ տէ պէրլէմէզ . թէրպիէլի գաթ

տըր . էլինտէն կէլտիյի հալտէ՝ պիր բարազըն հօ-
րիւյերէք կիթմէսինէ ըէյ վէրմէզ : Ասհիհ էօյլէ տիր
տէյիպ պէրպէր գաղըրտան աշաղը սըչրատըր . վէ բա-
բազա էյերէ պինմէք թէքլիֆի էթտի . օյ տաթի նազ
էթմէյերէք թէքլիֆի գապուլ էյլէտի : Արենասը շու
ուտու քի՝ գաղըրը քիրայըլա թութմուշ օլտուզլա-
րընտան՝ իւրքէկ վէ ինատ օլտուղունու պիլմէյօր ու-
տու . պէրպէր թէքրիէ պինինձէ գաղըր արտայագլա-
րընը գալտըրըպ շիֆտէ աթմաղա պաշլատըր . պէրպէր
եիւզէրինտէ տուրամազ օլուպ աշաղը տիւշտիւ . վէ օ
գարղաշալըգտա սագալընը տա տիւշիւրիւպ դայի էթ-
միշ օլարագ՝ իբի էլլէրիյլէ չէնէսինի թութարագ
վաշ չէնէմ տեյիւ հայգըլմագտան պաշգա շարէ պու-
լամատը :

Տօն Վիշեօգ սագալը եիւզտէն տարըլմըշ՝ վէ եիւ-
զէրինտէ աւլա գան Դիշանէօի օլմամասընը կէօրտիւք-
տէ՝ Ալալահի տէտի . պու հօլտա ատամըն սագալը
եերէ տիւշմէսի՝ տիւնեանըն էն ածայիպ հիքմէթլէրին-
տէնատտ օլունմասը սէզատըր : Աէ միւձիւզաթ պու .
Բօբագ՝ գուրտուղու տօլապըն գըրըլըպ հիյլէնին
աշիքեարէ շըգմասընտան գօրգարագ անիտէ աշաղը է-
նիպ սագալը ալտը . վէ ուստա Անթօյա աղլայըպ հայ-
գըրըպ Փիրնատ էթմէքտէ իքէն ևանընա կիտիպ պա-
շընը թութտու քէնտի կեօքսիւնէ տայաթտը . պիր
գաշ լագըրտը մըրըլտանտը . քի կեօյա սագալը եե-
րինէ ևափըշտըրմագ իշիւն դայէթ գուվէթլի թըլըսըմ
ըմըշ . շիմտի պու սէօյլէտիյիմին իսպաթընը կէօրիւր
սիւնիւզ տէտի . սագալը էվվէլքի կիպի ույտուրտու .
վէ պէրպէր էվվէլքի կիպի սաբսաղլամ գապա սագալ
պիր ատամ օլտու : Տօն Վիշեօգ պունա տահա զիա-
տէ միւթէհայիր օլուպ բաբազա ըէճա էթտի քի պիր
պօշ վագթլարընտա պու թըլըսըմ քէլամլարընը քէն-

տիտինէ տէ էօյրէթօսին . սալա շիւպհէ Կթմէդ իտի քի
 օ թըլըսըմ սալթ սագալը եերինէ եարըշտըրմ ողա
 է յի օլմամալը . շիւնքի պիր առամըն սագալընըն
 էօլէ թագըրմըլըլա գօրուպ տիւշմէսի՝ չէնէսի վէ
 եիւղիւ եարալանմագսըզըն օլմազ քրան , պէրպէրին
 սագալը եերինէ եարըշտըգտան սանրա եիւղիւնտէ սա-
 լա եարա նիշանը կէօրիւնմէյօր ուտու :

Պու ճիւմէ գարզաշալըղլար տիւզէլիպ՝ պօզկու-
 լուզլարըն շարէսի պուլունաւ պ հէր պիր շէյ եերինէ
 կէլտիքտէն սանրա գարար վէրիլտի քի պոււնտան պէօյ-
 լէ բարազ եալընըզ պինսին գազըրա . վէ լոզանտա-
 յա կիտինձէյէտէք պէրպէրիլէ Պարտէնիօ նէօպէթ ի-
 լէ գալըրա պինսինէր : Լօզանտա օնտան իքի սաթ
 գատար ուզազ քտը : Աուրաթօըզ քալալիէր վէ Մի-
 քօմիքօնա սուլգանը վէ բարազ հայվանլարա պինիպ՝
 Պարտէնիօ ուլա Սանխօ տախի եայա՝ եօլա շըգաըգ-
 տա՝ պէրպէր տէ մաէթլէրինտէ , Տօն Վիշեօգ սուլ-
 դանա տէտի . շիմտի սիզ հաշմէթլու սուլգանըմըզ նէ
 թարաֆա իօտէր իսէն րէյ սէնին տիր . եօնտէն կիթ .
 պիզ արգան սըրա կէլիր իզ : Աուլգանա ձէվապ վէր-
 մէյէ վազթ պլազմայարազ բարազ տէտի . շիմտի
 հանկը մէմլէքէթէ տօղրու կիթմէք իսթէրօին սուլ-
 գանըմ . գանն էտէր իմ Միքօմիքօնայէ տօղրու տուր
 նիէթին : Տօրօթէա՝ քի ազըլը գօրը քտը՝ նէ ձէ-
 վապ վէրէձէյինի պու սէօհպէթտէն Փէհմ էթտի քի
 էվվէթ տէմէլի իտի . թամամ օրայա տըր ֆիրքիմ տէ-
 տի : Քարսուզ տէտի . պու պէօյլէ օլունձա՝ եօլումու-
 գուն իգթիզասը օ տուր քի , պիզիմ քէօյիւն իշին-
 տէն կէչիպ Վալթմաձէնայա կիթմէլի . վէ օնտան կէ-
 միյէ պինմէլի օլուրսունուզ : Ալէ հալա էյամ կի-
 տիպ լիւղիւեար արգատան օլուր սա՝ տօղուզ սէնէ
 թէքմիլ օլմազտան Ըզաֆ տէնիզինէ կէթիշիր սինիզ .

վէ օնտան սիւղ էֆէնտիփիին մեմլէքէթինէ եիւղ կիւն
 սիւրմէզ : Տօրօթէա տէտի . եանլըլըն օլմալը . զիրա
 սկէն օրատան եօլա չըգալը տաճա իրի սէնէ օլմատը .
 վէ հալա տախի տայմա տիւղկիւն պուլունմատը . պու
 ծիւմլէյիլէ հայլը վագթ տըր քի Սպանիատա ըմ .
 Տօն Քիշեօգոնն շէրէֆինի իշիթտիյիմ վագթտան
 քէնտիսինի արայըպ պուլունձայա տագ հայլը վագթ
 կէչտի . օնուն հագղընա էօյլէ մէշճուր վէ ֆէվքէ-
 լատէ շէյլէր իշիթմիշ իմ քի օնու արայըպ պուլմա-
 ղա կէլմիշ օլմապ սամ ըտը տախի՝ պու իշիթտիքլէ-
 իմտէն՝ քէնտի պաթթմը օնուն եէնիլմէզ բագու-
 լարընն գուվլէթինէ թէսլիմ ու իհալէ էթմէյէ
 մէձպուր օյաձաղ ըտըմ : Տօն Քիշեօգ տէտի . օ գը-
 տարը եէթիշիր սուլղանըմ . բէձա էտէրիմ , պունտան
 զիատէ ուղաղմա . միւտահանէ սեօղլէրէ աղիմ խու-
 սումէթիմ վար տըր . օ միսիլլիւ քէլամլար տիյնէ-
 մէմէյէ եէմինլի իմ . սեօղլէրին սահիհ տախի օլսա՝
 պու միսիլլիւ մէտհ ու սէնալար միւպալատան թէ-
 հի օլմայըպ պանա հիձապ կէթիրիք : Սանա ծիւմլէ
 սէօյլէյէճէյիմ , սուլղանըմ , շունտան իպարէթ տիր
 քի կէրէք գուտրէթ ու գուվլէթիմ օլմուշ՝ կէրէք օլ-
 մամըշ . գանըմըն սօն դաթրէսինի տախի տէօրմէ տէ-
 բէձէսինէ տէկին էմրինէ միւնթաղըր ըմ . վէ տէտի-
 յիմին սահիհլիյինի վագթ իսպաթ էտէր : Մնձագ
 շունու բէձա էտէր իմ . պանա բուխսաթ պուլուրա-
 սըն բարաղ էֆէնտիտէն աննամաղա քի նասըլ օլմուշ
 տա պէօյլէ կալընըլ՝ վէ եայա՝ վէ պէօյլէ խաֆիֆ
 բուպալարըլա պուրալարա կէլմիշ . զիրա օնու պու
 հալտէ կէօրմէ իլէ զիատէ թաձիւպտէ իմ . վէ հիէ
 պիր շէյ աննայամայօր ում :

Բարաղ տէտի . պունու աղ սեօղ իւլէ սանա ան-
 նաթմագ իշիւն՝ շունու պիլէսին քի , պէրպէր Աիքօ-

լա ըլա պէն՝ հայլը վագթաան պէրու պէնիմ ազրա-
պալարըմըզըն պիրիին շինտիտանաան պանա կէօն-
տեբտի յի ազձէի թահսիլ էթմէք իշիւն Սիվիլիայէ
կիտէյսր ուտուգ. ազձէ տէ ազ շէյ տէյիւ տիր.
ալթը պին բէալա պալիզ օլուր կիպի պիր շէյ տիր.
Պուրալարտան կէշէր իքէն տէօրտ խըրսըզ գարշըմը-
զա չըգըպ՝ նէմիզ վար նէմիզ եօղ ուսա ծիւմլէտիւնի,
վէ սագալըմըզը վարընձա ալտըլար. շէջլէ քի պէր-
պէր էյրէթի սագալ գուլլանմաշա մէձպուր օլտու.
Աէ Պարտէնիօյու կէօսթէրէրէք տէտի. պու զափալ-
լը տէլիզանլըյը տա սօյտուլար. վէ էօյլէ տէրլէր
քի պու խըրսըզլարը գուտրէթլի պիր քափալիէր՝
զապթիէլէր էլինտէն գուրթարմըշ, քի պունլարը
թութուպ կէօթիւրիւյօրլար ըմըշ: Մութլագա պու
քափալիէր տիփանէ վէ ահմագ պիր քիմսէ օլմուշ օլ-
մալը, եսիուտ՝ գուրթարտըզը զաթլար կիպի քէնտի-
սի տախի Ֆէնա ատամ օլմալը. շիւն գուզուլարը
Գուրտ աղզընա վէրմէսինի ինսաֆ էթմէտի, հուգու-
գու միլիէի պօզտու. վէ փատիշահա վէ շէրաթալա լա-
յըգ օլան ըայէթին մուզայիլի հարաքէթտէ պու-
լունտու, վէ նասըն ըահաթընա վէ էմիէթինէ
խալէլ կէթիլէն քիմսէլէրէ հիմայէթ էթտի. քիւրէկ
հապսընը պունլարըն խըզմէթինտէն մահրում էթտի,
վէ ծիւմլէ ըրդէհլի քիմսէլէրին ըայէթ ու ըազպե-
թինէ շայան օլան զապթիլէլէրէ թասալլու թ վէ թա-
ատտիյաթ իձրա էթտի: Աիհայէթ, աղըլսըզձա տալ-
րանարագ քէնտի ազատէլիյինի վէ էօմրիւնիւ թէհ-
լիքէյէ գօյուպ՝ իմանսըզլարա եագըշըր պիր հարաքէթ
իլէ ձանընըն սէլամէթինտէն տախի վագ կէշմիշ օլ-
տու:

Խըրսըզլարըն գազիէտիւնի Մանխո նագլ էթմիշի-
տի ըարագա. օ տախի սէօղիւ պու եիւզէ շէվիլիպ վէ

պիբ աղ տախի սէրթձէ սեօյլէյիպ՝ Տօն Վիշեօզուն
 պու խուսուստա նէ սեօյլէյէձէյինի աննամագ խսթեր
 իտի . օլ տախի պունուն հէք պիբ քէլամընտա երեզիւ-
 նիւն բէնգինի աթըպ՝ օ խըրսըզլարը դուրթարան քէն-
 տիտի օլտուղունու թագրիբ էթմէյէ ձէսարէթի կէլ-
 մէզ իտի . Բարագ քէլամընա խիթամ վէրէրէք տէտի .
 իշատ պէօյլէ քիմնէլէր տիրէր պիզի պու հալէ կի-
 լիֆտար էտէնլէր . կէրէք օնլարա՝ կէրէք օնլարը լայըդ
 օլտուղլարը հագ ձէղասան խէլասընա մանի օլան զա-
 թա Ըլլահ աֆվ էթմին :

ՊԼՊ. 25.

Միքօմբօնա սուլգանընըն հիքեայէտի :

Բարագ քէլամընը հէնուզ պիթիբիբ պիթիբմէզ՝
 Սանխ տէտի . անօրուսունու սեօյլէր իմ սանա բա-
 րագ էֆէնտի . պու իյիալիյի էտէն պէնիմ աղամ
 արբ . պէն օնա չօգ շէյ սեօյլէտիմ վէ աննաթտըմ
 տա քի զապիթ էլինէ կէշէն գապահաթլըլարը դուր-
 թարըզ լայըդ օլտուղլարը ձէզօյը չէքմէլէրինէ մա-
 նի օլմագ էյի շէյ տէյիլ տիր . լաքին աննատամա-
 տըմ : Տօն Վիշեօզ հիտտէթ իլէ տէտի . իային ա-
 տամ . նէ վագթ քի կէզկինձի քալալիէր եօլտա կի-
 տէրքէն պիբ թագըմ զինձիբէ պաղլանմըշ ինսանլար
 գարշըլարընա չըգար ըսա՝ օնլարըն զինձիբէ վուրուլ-
 մասընըն հագլը եախուա հագսըզ օլտուղու . օնլա-
 րըն գապահաթլը օլտուղու եախուա օլմատըղը քա-
 վալիէրին վագիֆէտի՝ մի տիր : Տէյի՛ մի քի պունլա-
 րըն իշի եալընըզ տէրալիլէրէ վէ զուլմ ալթընա

տիւ շէնլէրէ իմտառս եւթիշմէք օլաճագ . ամէլլէրինի վէ հարեքէթլէրինի աննամագ օնլարա տիւշէր մի . թնկսպիհ թանկեսի կիպի զինճիրէ տիպիմիշ պիր թագըմ զափալլըլար կէօրտիււմ . տնիմին պանա վէրաթի թաթիմի վէ մեմուրիէթիմ իճապընճա օնլարը գուրթարաըմ . պունա քիմ շէ տէյէ պիրիբ . Պուէյի տէյիլ տիր տէյէճէք վար ըսա պանա տէյի վէրմէլի . պէն բարազ էթէնտնին գաար ու հայսիէթիւնի թանըր ըմ . օնտան մատէ հէր քիմ քի պանա պու կիպի պիր շէյ սէօյլէր իտէ՝ պէն օնա աննաարը ըմ քի կէզկինճի քափալիէրլիք ուտուլինտէն հիշ խապերի եօգ . բիճ կիպի եալան սէօյլէր . վէ սէօյիւմիւ տէ իսթէր գըլըճ ըլա՝ իսթէր ախէր սիլաճ ըլա , իսթէր աթլը իսթէր եայա , իսպաթ էթմէյէ հազըր ըմ . Տօն Վիշեօգ պունու սէօյլէտիբտէ իւզէնկիլէրինին եիւզէրինտէ տօղբուուպ՝ պաշլըզընը եիւզիւնին իւտիւնէ շէքտի . անճագ Վամպրէնին գալգանընը խըրսըզլար գըրսըգտան պերի էյէր գաշընտան աշաղը ասմագտան վազ կէշմիշ իտի :

Տօրօթէա դայէթ ագըլը վէ թապիաթընտա շարգատա օլտուգտան մատէ Տօն Վիշեօգուն ագըլ թարաթընտան նօգսանը օլտուգունու վէ պիւթիւն ալէմ օնու զէվըլէնտիլինի պիլէրէք՝ քի Վանխօտան պաշգա օնու զէվըլէնմէյէն եօգ ուտու , վէ Վանխօտուն տախի ագլը բէք թամ տէյիլ իտի . քէնտիսի տախի գու լազըրտըլարըն արասընա կիրիպ էյլէնմէյէ գարար վէրաթիւ Ալէ Տօն Վիշեօգուն հիտտէթլէնմէսինի կէօրտիւբտէ տէտի . քափալիէր էթէնտի . բէճա էտէր իմ . պանա վէրաթիլին սէօցիւ ունութմա . պէնի քէնտի մէմալիբիմէ սահապ էթմէյինճէ ախէր մասլաճ-թա էլ ամմայաճաղ ըտըն , հէր նէ գաար էհէմմ ու էլգէմ իշ օլուբսա օլտուն : Պու-

նուն քերէմ էլլէ . եօրքէնի թեսքին էթ . էյիճէ
 պիլէսին քի՝ էկէր խըրսըղլարը գուրթարան սէն օլաու
 զունու բարազ էֆէնտի պիլմիշ օլա ըտը՝ պին տէֆա
 տիլինին քէսիլմէսինէ գայըլ օլուպ օլ սէօյլէտի յի
 լազըրտըլարը սէօյլէմէզ իտի . Մարտղ տէտի . սահիճ
 էօյլէ տիր . խըրսըղար պըլըղլարըլը թէլ թէլ հօ-
 լա ըտըլար տախի՝ պէն սէնին խարընա տօգանըր
 սէօհպէթ էթմէզ իտիմ . Տօն Վիշեօդ տէտի . պու
 գատարը էլ վէրիբ սուլղանըմ . պունտան պէօյլէ պիբ
 տախի պունուն սէօհպէթինի էթմէմ . վէ սանա էթ-
 տիղիմ վատի իճրա էթմէտիքճէ հիչ պիբ իշէ գարըշ-
 մամ . Մնճադ պունա գարշըլըդ պէնտէ սանա բէճա
 էտէր իմ քի պաշընա կէլէնլէրի թաֆսիլէն նագլ է-
 տէսին . վէ էկէր կիղլէմէսինի տահա մինասիպ սայմազ
 ըսան՝ պանա աննատասըն քի պէնիմ սէնի խէլաս է-
 տէճէ յիմտէ սանա զուլմ էտէնլէր քիմլէր վէ գաշ
 քիշի տիրլէր . Տօրօթէա ճէվապ էտիպ տէտի . պաշա
 կէլէնլէր զէվքի շէլլէր օլմատըղընտան սիզէ պաշ
 աղըսը վէրմէյիմ տէյի նագլ էթմէյօր ուտում .
 անճագ՝ չիւնքի սիզ մէրամ էտէյօր սունուղ՝ խօշնու-
 տիյէթ իլէ նագլ էտէյիմ . Հաշա սուլղանըմ . տէտի
 Տօն Վիշեօդ . իլլա զաննընըղըն մուղայիլի օլարագ՝
 նագլին իլէ պիղի զիատէտիյլէ մէմսուն էտէրսին .
 Պու արատա Տօն Վարտէնիօյուլա պէրպէր տախի՝
 Տօրօթէանըն տիւզէճէյի մասալը էյիճէ տիյնէմէք ի-
 չիւն եագըն օթուրտուլար . Վէ Սանխօ տախի՝ քի
 հէր վագթ վէ ալէր խուսուս պու սըրատա տիվանէ-
 լիյի թարաֆընտան աղատընտան աշաղը գալմազ ըտը .
 եագըն կէլիպ տիդգաթ ըլա տիյնէմէք իչիւն գու-
 լագլարընը հազըր ալէսթա թութտու . Պատէհու
 Տօրօթէա նագլինի բահաթճա էտէ պիլմէք իչիւն պին-
 տիյի գադըրըն եիւզէրինտէ կիւզէլճէ եերլէշիպ պիբ

եօզսիւրաիւ , պիր թիւքիւրաիւ , պիրաե սիւմքիւրաիւ , վէ բիւր մէլալէթ մասալընա շու կէօնէ պաշլատը :

Եւ վէլա պիլէսիսիզ էֆէնտիլէրիմ . քի պանա Պուրաճըգտա՝ բարազըն քենտինէ վէրտիյի իսմի պիր էյի խազըրընտա գալմըշ օլմատըղընտան ճիւզի իլիշ-կէնէ օղրատը . վէ բարազ պունուն շաշըրմասընը ֆէհմ էթտիքտէ շափըզ իմտատընա եեթիշիպ տէտի . պու պիր աճայիպ պիր շէյ տէյիլ տիր սուլթանըմ քի պաշընըգա վուզու պուլան ուգուպէթլէրի նագլ էթմեյէ կէլտիքտէ շաշըրըյօր սունուզ . աղիմ պէլալար քիշինին ազլընը վէ գիքրինի թաղլիթ ետեր օլտուգլարընա էմսալլէր դայէթ չօգ տուրլար . վէ Միքօմիքօնա սուլթանըն տախի չէքտիքլէրի պայաղը շէյլէր օլմամալը . չիւնքի օնլարու պիր շարէ պուլմագ իշիւն օլ գատար գարալարտան վէ տենիզլէրտեն կէչմիշ : Տօրօթէա տէտի . տօղրուսունու սեօյլէյիմ . նագլիմէ պաշլայաճագ օլտուղումտա պաշըմա կէչէնլէր ճիւմլէտի էօյլէ պիր հիյպէթլի հալտէ հեյալըմըն եօնիւնէ կէլիպ նագլ օլունտուլար քի տէյէճէյիմի պիլէմէյօր ուտում . անճագ շիմտի պիր ազ այըլարըմ . վէ ումար ըմ քի դայրու իմտատէ միւհթաճ օլմամ :

Իմտի պիլէսիսիզ էֆէնտիլէրիմ , քի պէն Միքօմիքօն տէմէքլէ մարուֆ պէօյիք մէմլէքէթին շէրան վարիսի իմ . վէ բէտէրիմէ Արիֆ Աինաքրիօ տէրլէրիտի . իլմի սիմեատա մահիր օլուպ՝ քենտի իլմի վասէթասըլլա իտարամիլիա սուլթանը ձէլպ էթտի , վէ օնտան պէն տիւնեայէ կէլտիմ : Սուլթան բէտէրիմտեն էվվէլ վէֆաթ էթտիիսէ տէ՝ բէտէրիմ օնտան սօնրա չօգ եաշամայըպ պէն էօքսիւզ գալտըմ : Ալալիտէմին վէֆաթը բէտէրիմէ պէօյիք պիր քէտէր օլմամըշ ըտը , չիւն ալիմ օլմագ ըլա պիլիր իտի քի թապիաթըն նիզամընտան տըր պու : անճագ իլմի սիմեա մա-

րիֆէթիյի ֆերր ու ֆէհմ էթմի քի մէմլէքէթի-
 միդին հէմ ծիվարը կիպիպուլունան Վարս պագըչլը
 Նանտաֆիյանտո նամ պիր դայէթ պէտտազի հիյէթ
 տէ դաթ փատիշահ վար բտը, քի տայիմ շաշի կիպի
 էյրի պագմասըյրս պէոյիէ պիր ժողլէգ գագանմըչ
 ըտը. անձագ քէնտիսինտէ պէոյիէ պիր գուսուր օլ-
 մայըպ հայընըգ գարչըսընտա տուրանյարր գօրգուլմ-
 մագ իիւն էոյլէ պագմագը քէնտիսինէ տէթ էթմիշ
 իտի: Մէտէրիմ քէնտիմարիֆէթիյիէ աննատը քի պու
 գաթ պէնիմ բէտեր ու վալիտէմտէն էօրօիւղ գալտը-
 զըմը տույտուգտա կիւնիւն պիրինտէ պէոյիւք պիր օր-
 տու իլէ վիլայէթլէքիմէ իսթիլա էտիոյ պանա սըղը-
 նաձագ պիր քէոյ տախի պրագմայարագ ծիւմլէ մէմլէ-
 քէթլէլիմի էլիմտէն ալաձագ ըտը, անձագ պու պէ-
 լատան խէլաս պույմագ իշիւն պանա պիր շարէ վար
 ըտը. օնուսուլա ագտը նիքեահահ բաղի օլմագ, վէ
 օնու տախի անամըչ ըտը քի պէն պուսահ հիշ պիր
 վէճհ իլէ բաղի օլամայաձագ ըմ: Մէտէրիմին պու
 միւլահագասը հագլը ըտը. չօգ օլ պէտտազի քիմսէ
 իլէ նիքեահ օլմաղա բաղի օլամատըմ. վէ տէլիլ քի
 եալընըգ պուսուս ուլա անձագ բույի ծիհանտա նէ
 գտտար օնա մէնէնտ պէտտազի գահրամանլար վար
 իսէ՝ հիշ պիրինէ մէյիմ օլմայըպ տաուի էքղէրլէքիմ
 իտիլէր. տիւնեանընմալինի պանա վէքսէլէր. վէ պէ-
 նի իսթէյէն քիմսէ պու զիբր էթմիյիմ պէտտազի-
 նին իքիսի գտտար գուլվէթէ վէ շէձաթմէ մալիք օլ-
 սա՝ քէնտիմի օնա թէսլիմ էթմէք՝ ախլագըմըն մու-
 դայիլի իտի: Մէտէրիմ պանա պուսուս տախի խապէր
 վէքտի քի: քէնտի վէֆաթընտան սօնրա Նանտաֆի-
 յանտո պիրիմ էյալէթլէրէ էօրիլիւշ իթմիյինտէ թէ-
 տաֆի սուրէթի թուլուպ քէնտիմի հըթղ էթմէքտէ
 օլուրսամ պէնիմ թէլէֆիմէ սէպէպ օլաձագ ըմըչ:

պատուեն իջիւն ձեմի մէմալիքիմի ասլա միւմանաթ
էթմէքոսիդին օնուն թասալ թէսարրուֆունտա պըրա-
պըպ՝ վէ ահալիտեն էն սատըգ պէլլիլեաիյիմ զաթը
պանա ետլտաղ ալըպ՝ կերէք քէնտիմի վէ կերէք թէ-
պատմըն ձայը սէլամէթի իջիւն վագթ միւրուր էթ-
տիրմէյերէք Սպանիայէ կէշէք իսէմ՝ օրտտա պանա պիր
գուարէթիլիւ եարալմը պուլաճաղ ըմըլմ կէզկինծի
քազալիէրլէրին մէշհուր սընըֆընտան պիրտի , քի
գուարէթի վէ շէճաթը վէ էնվաի ֆիւթուհաթմլարը-
յըլա ձեմի ձիհանտա շան ու շէօհրէթի չազ օլմուշ :
վէ էշէք էյի պէլլիյէ պիլմիշ իսէմ , իսմի եա Տօն
Ըրօ եա Տօն Ժիկօ օլմալը* :

Սանխօ տէտի , սուլթանըմ . Տօն Վիշեօգ տէյին .
վէ մաղլէզի տէ Սուրաթսըղ քազալիէր տիր : Տօրօ-
թէա տէտի . Թամամ տըր . էյի սէօյլէտին . Տօն
Վիշեօգ տուր : Իէտէրիմ պունու տաիի պանա խապէր
վէրտի քի պու քազալիէր իրիբազուլու , անճագ գու-
րուճա պիր ատէմ իմիշ . շէհրէսի զայիթ . վէ սօլ օ-
մուզունտա , եսխուտ օլ թարաֆլարտա՝ գան տուրմա-
սընտա պէօյիւճէք պիր պէն բէյտահ օլուպ կիւզէրին-
տէ տէ գըլ կիպի պիր շէյ պիթմիշ իմիշ :

Տօն Վիշեօգ Սանխօյու եանընա չաղըրըպ տէտի .
կէլ տօստուճ , պանա եարալմ էթ տէ սօյունայըմ
չապուճագ . պու սատթաա աննամագ իստէրիմ քի պու
աղիմէթիլիւ փատիշահըն սէօյլէտիյի քազալիէր պէն
մի իմ , Տօրօթէա տէտի . սյունմագ իստէտիյին նէ
իջիւն օլա սինեօ՛ր քազալիէր : Տօն Վիշեօգ տէտի .

* Պու եանըլըզըլու կիպի գօնուլան թիւ լուղէթիտէ
տաիի մասկարալըգ մար . լիւն պու լուղէթ ֆըրանսը
լիսանընտա գօյունուն եսխուտ պէկիրին պու սունա մախ-
սուս օլունմուշ տուր :

ժ անտի յին ասմուշ գան նիշանէսինէ պէն տէ սահի-
 չէն վար օլտուղունու աննամագ իշիւն , Սանխօ տե-
 տի . պունուն իշիւն թէքմիլ սոյունմագ իցմիգա էթ-
 մէզ . պէն էյի պիլիբիմ քի արգա քեմի յինին եւզէ-
 բինտէ պէոյլէ պիր նիշանըն վար տըր . վէ պու տա-
 խի գուարէթ ալեամէթի տիր .

Տօրօթէա տէտի . պու գըտարը եէթիշիր . տօսթ
 մտպէյնինտէ ժ անրէճէ ինճէ տըզգաթըն լուզումու
 եօզ տուր . գան նիշանը սաղտա օլմուշ սօլտա օլմուշ
 հաճէթ տէյիլ . հէր նէրէտէ օլտա պիր վիճուա իւզէ-
 բինտէ տիր . Պիհայէթ՝ շունու աննայօրում քի բէտե-
 բիմ հէր նէ քի սէօյլէտի իսէ տօզրու շըզայօր . վէ պե-
 նիմ տախի Տօն՝ Վիշեօզ քաւալիէրի թէտտու Փէն պուլ-
 մագ իսապէթ օլմուշ . պոյու վէ զայիթլի յի՝ բէտէրի-
 մին թարիֆ էթտի յինին թըպզըսը տըր . վէ շանը
 շէօհրէթի տէյիլ եայընըզ Սպանխատա՝ իլլա ճէմիի
 Մանշիա այալէթիմտէ օլ տէրէճէ շափ օլմուշ տուր
 քի , Օսսօնա իսկէլէսինէ շըզտըղըմ անտէ օնուն իճ-
 րա էթտիպի հիբմէթիւ Ֆիւթուհաթլարընըն հիբեա-
 յէլէրինի տիյնէտիմ : Օլ վազըթտան Ֆիբրիմ շէհա-
 տէթ էթտի քի արամագա շըզտըղըմ քաւալիէր պու
 օլմալը տըր :

Տօն Վիշեօզ տէտի , անճագ ոուլթանըմ , նասըլ
 օլտա պիլիբ քի սէն Օսսօնատա կէմիտէն գարայա շըզտ
 մըշ օլտարն . շիւնքի Օսսօնա իսբէլէ տէյիլ տիր ,
 Բարազ տէտի . սուլթան շունու տէմէք իստէր քի՝
 Օսսօնանըն իսբէլէսի օլտան Մալախայա գարայա շը-
 գըզ եօլա բէվան օլտուգտա սէնին իսմ ու շէրէֆինի
 Օսսօնատա իշիթմիշ , թամամ . պունու սէօյլէմէք
 իսթէտիմ . տէտի Տօրօթէա , Լշոյլէ օլտուղու գօլայ
 աննաշըլըր սուլղանըմ տէտի Տօրօթէա անճագ սէն
 հիբեայէնի տէվամ էյլէ :

Տօրթժէա տախի պուստան զիտտե սեօյլէյէճէյիմ
 շու գալարը քի՛ պէնիմ պախթը բասաթըմտան տըր քի
 Տօն Վիշեօգա թեստուֆ էթմիշ պուլուստում . վէ
 պու անտէն քէնտիմի բէտէրիմին թախտ ու թաճընա
 մալիք օլմուշ սայարըմ , քի քէնտի Տիմայէսինիլուժ-
 ֆէն պանա թաճուա էյլէտի . վէ պէն նէրէյէ կի-
 տեր իտեմ պէրապէր կէլմէյէ սեօղ վէրտի . պէն տա-
 խի օնու՝ Պէթ պազըշը Բանտաֆիլանտօ նամ խայը-
 նա գարըը շըգարաճաղ ըմ . վէ գալիէն ումարըմ քի
 թէքմիլ պէնիմ ինթիգամըմը օնտան ալըր . օնու գա-
 թըլ էտեր . վէ պէնիմ Տէլալ միրասըմ օլան բաստի-
 շասըղըմը պանա շէվիբիր : Հուսու ունուժտում
 սեօյլէմէյէ քի բէտէրիմ Վինագրիօ բատիշաճ պանա
 պիլմէմ արապճա մը պիլմէմ բուժճա մը եազըլը պիր
 քեաղըր բարշասը պրագտը . քի օգույմմատըղըմ ի-
 շիւն ֆէրգ էտեմէմ . վէ թէնպիճ էթտի քի՛ թարիֆ
 էթտիյի քափալիէր թաճո ու թաճըմը պանա ալը
 վէրտիքտէն սօնրա պէնիմ իլէ նիքեաճ օլմագ իստէր
 իտէ բաղի օլայըմ . վէ կէրէք քէնտիմի կէրէք ճէմի
 մէմլէքէթլէրիմի օնա թէսլիմ էտէյիմ :

Սանիոյա տեօնիւպ Տօն Վիշեօգ տէտի . էյ Սան-
 իսօ . օլանլարը տիյնէյօր մու սոււն . շիմտի նէ՞ տէր-
 սին : Պէն սանա տէֆա տէֆա տէմէ՞զ մի իտիմ քի ,
 պաիգ նասըլ մէմլէքէթլէր Տիւքմիւմիւզէ՝ վէ բտտիշաճ
 գըզլարը թաճտը նիքեաճըմըզա տիւշիւյօրլար :
 Սանիսօ տէտի . էյի ամմա շօգ պէքլէտիր . Տէման պու
 անտէ կիտիպ Բանտա Ֆիխատօնուն Տագընտան կէլ-
 մէյէն վէ Տանըմ սուլգան ըլա նիքեաճ օլմայան Տա-
 բամգատէ տիր : Աքին իստէտիյին գատար կիւզէլ տէ-
 յիլ տիր : Վէշկէ պէնիմ եաթաղըմտարի բիրէլէր
 Տէրսիտէ պուսոււն կիպի օլսալար :

Պու կիւզէլ նուժբու Սանիսօ սեօյլէյիպ իրիտէ-

Փառա սըշրայը վերտի՝ վէ սեվինձինի պէյան էթմէքիին թորու զունու կերիսինէ վուրուու : պատէհու Տորոթեանըն այաղընա գարանըր կիպի հալ իլէ բէճա էտիպ տէտի . էլինի պանա ուղաթ էորէյիմ : պիղաէ պու՝ սանա զուլ վէ պէնտէ օլուպ սէնի պէնիմ սուլգանըմ թանըմագ նիշանէտի տիր : Աղասընըն տիվանէլիսինէ վէ սիլէհատարըն սաֆլըղընա կիւլմէյէն՝ օնլարըն էրիսի կիպի օլմուշ օլմալը : Տորոթեա էլինի ուղատըպ Սանխոյա էօրաիւրաիւլիւնտէ՝ մէմլէքէթլէրինէ սահիպ օլտուղու անտէ օնու տաիտի պիր պէօյիւք մանսուպա էրաիւրէճէյինի թահուտ էթտի : Սանխօ միւմէշէքքիւր օլտուղունու էոյլէ պիր աճայիպ մասպարա հալ իլէ պէյան էյլէտի քի եէնիտէն կիւլմէյէ պաշլատըլար՝ վէ պաշգա իշլէրի օլմասա ըտը՝ պու կիւլմէլէրի ուղուն սիւրէճէք իտի :

Տորոթեա տէֆա սեօհպէթէ պաշլայըպ տէտի . իշտէ՝ էֆէնտիլէրիմ , պէնիմ զէվալլէրիմին հիքեայէտի պու տուր . զայրու սեօյլէյէճէյիմ եօգ տուր . անձագ պու գըտարը մալիւմիւնիւզ օլա քի մէմլէքէթիմտէն չըգըպ պէնիմ իլէ կէլէն թէպաալարըմտան եալընըզ շու գապա սագալլը ատամ սագ գալլըշտըր , օ պիւլէրի ձիւմլէտի՝ իլիմանըն գարշըսընաս իքէն զուհր էտէն ֆուրթոււնասա հելաք ու թէլէֆ օլտուլար : վէ պէն վէ սիլահատարըմ հէր պիլիմիզ պիրէք թահատ քարշատընա սարլըլըպ գարայա չըգարագ ձանըմըզ գուլթարաըգ . վէ պու միւձիւզաթ ըլա Հագ թաալէ հաղրէթլէրի պիլէ էյի կիւնլէր կէտտէրէճէյինէ պիր ալա մէթ պախշ էթտի : Տօն Վիշեօղ տէտի . եա սուլգանի վալիաշան , շիմտիտէն օլ էյի կիւնլէր պաշլաամըշտըրլար . վէ պէն սանա վատ էթտիյիմի տէֆա թէքրարլայըպ թաստիք էտէր իմ . տիւնեանըն օ պիր ուճունա տագ արգան սըրա կէլմէյէ սեօղ վէրիւր իմ .

վէ սենին զալըմ վէ հագսըզ խասմին իլէ էլլէշմէտիբ-
տէն , վէ Հագ թասալէանըն իմտատըլլա վէ բազու-
լարըմըն գու վվէթիյլէ օնուն տիբ պաշընը քէսմէտիբ-
տէն , վէ սենին քէնտի մէմլէրէթլէրինէ մայթ քտիպ
կէրէբ զաթընըն կէրէբ էյալէթլէրինին հագսընա
ձէմի թէտպիրլէրի էթմէբ խուսուսունաա սէնի սէր-
պէսթ պրադմատըղձա կանընտան ալըլմամ . իստէր
իսէ խասմին աաըլ ձէնկին Էրէս տէնիլէն պուժու օլ-
սուն . զիրա պէնիմ բէյիմ բէյի . . . պունտան պիտէ
օէյլէմէմ . պէն տիւնեա կիւզէլիյլէ տախի օլսա
նիքեա՜՜ օլմազա նիյէթիմ եօգ տուր :

Սանխօ Բանսա քէնտի աղասընըն ձէմի ձէվապլա-
րընը աըզգաթլա տիյնէյիպ պու սոն ձէվապընը ի-
շիթտիքտէ քէյֆի գըրըլաը . վէ թէէսիէֆիւնիւ քէգմ
էտէմէտի . Տօն Բիշեօգա տէտի . էկէր սէն ագլընը
պիւթիւն պիւթիւնէ գայպ էթմէմիշիսէ Ալլահ՜ պէ-
նիմ ձանըմը ալսըն . Կամօըլ օլա պիլիբ քի պու սուլ-
գանի վալիաշանըլա նիքեա՜՜ օլաձաղընա հալեա շիպ
հէտէ օլաօըն . Ասխուա էօյլէ՜ մի գանն էտէրօին քի
հէր թարլա քէնարընաա պէյլէ աշըլմը պախտար
պուլաձագօըն . եախուա մատամ Տուլիիեա պունտան
կիւզէլ մի տիր . Հէլպէթ պէյլէ օլմալը . հիշ տէ-
յիլ իսէ պուսնու իշիւն , քի ատէթա կիւզէլ տէնէ-
պիլէձէք պուսունլարըն պիր պուշուղու գատար վար .
պու սուլղանըն աշաղընա պիլէ եէթիշէմէղ . Պէյլէ
օլմալը քի օլ գըտար վազըլթան պէրի պէրլէտիյիմ
պէյլիյի էլէ կէշիբէպիլէյիմ . նասըլ քի պանա վաա
էթտին . Պէրլէ՜ քի պաղլարտա ինձի պուլասըն . Շիւմ-
լէ շէյթանլար իշիւն օլսուն էվլէն . էվլէն . վէ շու
էլինէ տի . շէն բատիշա՜՜ լըղը պանա ալը վէր : Ա՜ է պիր
տէֆա բատիշա՜՜ օլաձագ օլուրասան՝սէն պէնի շախուձագ
պէյ եա բաշա էթ , գուսուրունու շէյթան ալսըն :

Տուլչինեանքն հագգընա Սանխունուն էթտիյի քիւֆր կիպի լագըրտըլարա տօն Վրիշեօդ ղայէթլէ թէ- հազվիւրե կէլիպ ասլա սէս շըդարմատան մըզրազը յլա ագըլսըղ սիլէհտարընըն գափասընա էօյլէ պիր վու- րուշ վարտաւ քի եէրե սէրաի . վէ էկէր Տօլօթէա՝ տուր , նէ՛ եա՛րայօրսուն տէյի հայգըրմագսա օրատա զավալլըյը կէպէրտիր իտի . օլ տէրեճէ գըզմըշ ըւը . Տէտի , լանէթ հէօտիւկ . նէ՞ գանն էտէր սին . հեր վագթ սէնին ատէպսիզ վէ թէրպիէսիզ սէօզլէրինէ թէհամմիւլ էտէճէ՞ք մի իտիմ , տայմա սանա աֆ վէ- րեճէ՞ք մի իտիմ , լանէթ խօրեատ . էվլէ . լանէթ ալթընտա օլմալըսըն քի օ պինաղիր Տուլչինեանքն հագընա պէօյլէ հագարաթ էթմէյէ աղընիլէրի վա- րըր . Պիլմէզ մի սին ուղուրսուզ , քի պէնիմ ճիւմլէ գուվէթ ու գուտրէթիմ օնուն տայէսինտէ տիր , օ օլ- մագսա պիր շօճուղու պիլէ ալթ էտէմէմ : Օւէհիրլի տիլինիլէ պանա սէօյլէ սէն ա , օ գահրամանըն պա- շընը քէսիպ բատիշահլըղընը զապթ էտէն վէ սէնի պէյ Եախուտ վալի էտէն քիմ տիր վանն էտէրսէն , պոււն- լարըն ճիւմլէսինի էլ ան օլմուշ սայարըմ . տէյի՞ մի քի պէնիմ բազուժ մարիֆէթիյլէ պոււնլարըն ճիւմլէ- սինի էտէն Տուլչինեա քէնախիտիր . պէնտէ գազա կտիպ տիւշմէնի եէնէն օ՛ տուր . նասըլ քի պէն տա- իի օնտա Եաշար վէ նէֆէս ալըր վէրիր իմ . պէնիմ վարլըղըմ վէ էօմրիւմ օնտան տըր : Աղուրսուզ վէ պէտիսո՛յ ատամ . սէն պիր նանքեօր օլմուշ օլմալը- սըն . տահա պիր տագըզէ օ՛լ մատը քի սէնի էն էտնա հալտէն բաշսլըզ մանտուպոււնա էրտիրտիմ . պէօյիք ատամլար սըրասընա գօտուժ , վէ սէն շիւքրանիէթինի իզհար էտէճէք Եէրօե սանա պոււնտա քէրէմ ու իհ- սան պախշ էտէն զաթա գարշը իթալէի լիսան է- տէրսին :

Սանխօ աղասընըն տէտիբլէրինի աննամայածագ
 գատար պիհուտէ աէյիլ իտի, անճագ ճէվապընը վէր-
 մէք իշիւն էմնիէթլի պիր մահալ կէօզէտիր իտի: Ան-
 հայէթ էլտէն կէլտիյի գատար աճէլէթէն գալգըպ
 հանըմըն պէյկիրինին արգասընա կիզլէնտի վէ տօն
 Վիշեօգ տէտի: շիմտի սէօյլէ պանա էֆէնտիմ, ան-
 նամայօր մուսուսն քի պու սուլգան ըլա նիքեահ Օլ-
 մատըգճա Օլ բատիշահլըղա մալիք Օլամայածագ օըն .
 վէ պու Օլմատըգճա սէն պանա նէ իւճրէթ վէրէ պի-
 լէճէք սին: Պուսնա տըր պէնիմ աճընաըղըմ: հագ-
 գըմ եօգ մու: Վէ պու սուլգան ըլա նիքեահ Օլմագ
 խուսուսուսուսա պուսնա թէքէլլիւֆլէրին սէպէպի՞նէ,
 քի սէն պուսու կէօյտէն էնմէ պիր գըսմէթ ատտ է-
 տէճէք իտին: Պուսուսն տա գըլմէթի վար: վէ սէն
 պուսուսուսուս նիքեահ Օլտուքտան սօնրա Տուլչինեայը
 կեօրէմէյէճէք իմիշ սին. նէ տէրտ. նէ միւշքիւլ հալ:
 կիւզէլլիք խուսուսուսնա պիր շէյ սէօյլէմէմ. տօղրու-
 սուսնու սէօյլէյիմ. կէրչէք պէն Տուլչինեայը կէօրմէ-
 միշ իմ, լաքին կիւզէլլիքտէ պուսուսն ուլա օ՛ տէնկ
 կէլէպիլիբլէր: Տօն Վիշեօգ տէտի. նէ տէտին եանան-
 ճը. Տուլչինեայը կէօրմէմիշ մի սին: Շիմտի պու
 սաթտա օնտան պանա ճէվապ կէթիբէն սէն տէյիլ մի
 սին: Սանխօ տէտի. կիւզէլլիյինի ֆարգ իտէճէք գատար
 էյիճէ կէօրմէմիշ իմ տէմէք իսթէտիմ. հէմէն շէօյ-
 լէ չալըպ ալմա պագըն ըլա՝ պանա չօգ կիւզէլ կէօ-
 րիւնաիւ: Տօն Վիշեօգ տէտի. էօյլէ իսէ շիմտի սա-
 նա աֆվ էտէր իմ. սէն տէ պէնիմ սանա էթտիյիմէ
 աֆվ էյլէ. քիշի էօրքէլէնիբսէ էթտիյինի պիլմէզ:
 Սանխօ տէտի. էօյլէ Օլտուղուսուս պէնտէ պիլիբ իմ.
 պէնիմ տէ էօրքէմ չըգարսա տիլիմ աչբլբր. աղըմ-
 տան չըգանը պիլմէմ. մութլաղա Օլ վագթ աղըմ
 կէլէնի սէօյլէմէլի իմ: Տօն Վիշեօգ տէտի. պու

Ճիւմէկ իլէ՛ Սանխօ . պունտան պէօյլէ տիլինի պիր ազ
 դապթ էթ . շիրա սու տէստիսի օ՛ գատար շէշմէյէ
 կիտէր , քի . . . գուսուբունու սէօյլէմէմ՝ . Սանխօ
 տէտի . յօգ էյի . տիւնեատանէ՛ օլուրսա Վլլահ հեօ-
 րիւր . վէ հանկըմըզ զիատէ գապահաթլը ըզ . պէ՛ն
 մի՛ էյի սէօյլէմէմիլէ . սէ՛ն մի՛ էյի ամէլտէ պու-
 լունմամանըլա , պունու տա օ՛ պիրիբ : Տօրօթէա տէտի .
 էլ վէրիբ Սանխօ . կիթ ազանըն էլինի էօր . վէ աֆ-
 լըզ տիլէ . պունտան պէօյլէտէ խադրընտա սագլա քի
 պիրիսինի կերէք մէահ էթմէրտէ կերէք զէմմ էթմէք-
 տէ՛ սէօյլէտիլինի պիլէսին : Վլէլ խուսուս . օ՛ Գու-
 պրօօլու հանըմ իշին քի պեն թանը՛մայօրում , օլ-
 մայա քի քէօթիս սէօյլէյէ սին . պեն տախի խօշնուտ-
 լուդույա օնուն խրդմէթինտէ գուլ օլմադա բազիլմ՝ ,
 շիւն մէշհուր Տօն Վիշեօզ հազրէթլէրի օնա պու տե-
 րէճէլէրտէ իթիպար էտէյօր : Ընճագ սէն պանն պագ .
 Իւճրէթ խուսունտա գայա էթմէ . սէն օնու պէնտէն
 պիլ :

Սանխօ պաշընը սալլայըզ ազասընըն էլինի խ-
 տէմէյէ կիթտիքտէ օլ տախի վադար ըլա էլինի ու-
 դատրզ էօրախրախի , վէ տուա էթտիքտէն սօնրա՛ սէն
 պիր ազ պէնիմ իլէ կէլ տէյէրէք պիր ազ էօթէյէ
 կիթտի . շիւն օնա սօրաճագ զայէթ իգթիզալը Իշլէրի
 վար ը-ը : Պիր ազ իլէրլէտիլէր . վէ Եօլտաշլարըն-
 տան հայլըճա ուղագլանմըզ պուլունտուգտա տէտի .
 Սանխօ , տօսթում . սէնի խապէրէ կէսնտէրէլիտէն
 պէրի նէ էթտիլինի վէ նէ կէօրտիլինիւ սօրուպ
 առնայաճագ գատար վազթըմըզ օլմամըզ ըտը . շիմտի
 պիր ազ վադթըմըզ օլա պիլիբ . սանա Եալվարըրրմ քի
 օլանլարը ճիւմէկսինի՛ աօլա պիր շէյ կէրի պրօզ-
 մայարագ պանն նագլ Էթ քի պիլէյիմ՝ , վէ հէր նէ
 քի սիւնլ էտէրսէմ պանն ձէվապընը զէրէսին : Սօր

էֆէնտիմ նէ քի իստերսէն՝ տէտի Վանխօ . պիր ազ-
 ձէլիք շէյ տախի քէթմէ կթմէ յերէք ծիւմլէտիսնի սա-
 նա սէօլլէր իմ . լաքին բիշինձէ սանա պունու բէճա
 էտէր իմ քի պաշգա վագթ պու տէֆատաքի կիպի երջ-
 մա կէլմէյէտին : Տօն Վիշեօգ տէտի . նէ՞ իշիւն
 պէշլէ սէօլլէրսին : Վանխօ տէտի . շունուն իշիւն քի
 օ իքի տէֆա մըղըրազլա պանա վուրտուդուն՝ շու-
 քիւրէյէ կէօթիւրիւլէձէք իրըրազլարն Տագդընա
 օլան սէօլլէլիմտէն տօլայը ըտը , մատամ Տուլշինեա
 իշիւն տէյիլ իտի . քի պէն օնա՝ պիր մասունքա րա-
 յէթ էտէր կիպի րայէթ էտէր իմ , Տէր նէ դատար
 պիլիբսէմ տէ քի րայէթէ եագըշըր լիագաթը նօղ տուր .
 րայէթ իմ եալընըդ սէնին խաթըրն իշիւն տիւր : Տօն
 Վիշեօգ տէտի . սանա տէրիմ ա Վանխօ . պու լագըր-
 աըլարը պէր թարաֆ էտէլիմ . պունա ծանըմ սըգը-
 լըր . պէն պիր քաշ տէֆա օնու սանա աֆվ էթտիմ .
 վէ նասըլ քի տէրլէր . եէնի ապաշխարանք՝ եէնի կիւ-
 նահ իշիւն օլուր :

Պունլար պու սէօլլէթլէրի էտէր իքէն՝ գարշու-
 տան մէրքէպէ պինմիշ քէնտիլէրինէ տօգրու կէլմէքտէ
 պիր առամ կէօրաիւլէր : վէ եագլաշտըգտա պիր չին-
 կեանէ օլտուդունու ֆէրգ էթտիլէր : Անձագ Վանխօ
 քի մէրքէպինի դայայ էթտիլի վագթ թտան պէրի մէր-
 քէպ կէօրիւնձէ եիւրէի սըչար , պունու կէօրիւնձէ
 ճի՛նէս տէ Տասամոդէի գանն էթտի . վէ Տագըգա-
 թը տա օ՛ ուտու : Պու թէպտիլի գըլըթ օլուպ ին-
 կեանէ գըլաֆէթինէ կիմիշ իտի . չինկեանէ տիլինի
 տէ բէր էյի պիլիւ լաի . վէ մէրքէպին տէ Տէլէթի-
 նի թէպտիլ էտիպ սաթմադա կէօթիւրիւյթ ուտու :
 լաքին աօլլադտէնին թանըլըրտա գու վէթպի օլուր
 ֆէճվաթընա Վանխօ պիր կէօրիւլտէ մէրքէպի տէ թա-
 ր պիր իմիսինի տէ . վէ եիւրսէր սէս իլէ Տայըրա-

րագ՝ իշտէ խըրսըզ Ղինէզիււ կէլիյօր տէտի : Քա-
 Տաթըմ վէ պախի հայաթըմ օլան շու մալիսի պրագ
 տէտի . պէնիմ վէվզ ու սեվամ օլան մէրքէպիմի պա-
 նա վէր . ուղուրսուզ բիձ . գաշ . շալաըղընը պրագ
 աա շուրատան սալուշ :

Իշարեթան աննայան աաամա կէօրէ օգաաար շու-
 մաթայա հաճէթ եօղ ուտու . Ղինէս իւք լաֆզը ի-
 ջիթտիյի կիպի մէրքէպտէն աշաղը սըշըրատըղը պիրլէ
 քիւհլան կիպի գօշարագ ֆիրար էտիպ անի վասիտտէ
 կէօղէրի եօնիւնտէն ղայպ օլտու . անձագ արգասըն-
 աան տիշիւպ գօվալամաղա քիմսէնին վագիֆէսի օլ-
 մաաը : Սանխօ մէրքէպինին եանընա կիտէր . գու-
 ձագլար . էօրէր . նաճըլսըն եավրում . էշէձիյիմ .
 ձանըմըն էյլէնձէսի տէյէրէք իսթիֆսարի խաթր է-
 աեր . ղայէթ սեվաթի պիր քիմսէ կիպի էօրէր . օգ-
 շար : Մէրքէպ աախի շիւնքի լագըրտը էտէմէզ , հեր
 նէ գաաար սեվիլիր վէ էօրիւլիւր իսէ աալա սես չը-
 գարամազ : Աերիտէն գալան եօլտաշլարը իւտէ կե-
 լիպ՝ Սանխօնուն մէրքէպինի պուլաուղունու թէպրիք
 էտիպ կէօղիւ այաըն տէրլէր . վէ Տօն Վիշեօղ տախի
 թապիաթընըն խօշուղունու մէտհ էթտիքտէն սօն-
 րա՝ պաւնտան էվվէլ՝ իւշ մէրքէպ վէրէձէյի թահու-
 տունու թէքրարլաաը :

Սանխօ ըլա Տօն Վիշեօղ այրըձա պիր պիրիյլէ
 սեօհպէթ իթմէք իշիւն իլէրլէտիքլէրի անտէ բարազ
 ըլա Տօրօթէա աախի քէնտի մապէյնլէրինտէ էտէ-
 ձէրլէրինի իսթիշարէ էթմէքտէ օլտուլար : Քարազ տէ-
 տի . շու նազմ ու թաանիֆ էթտիյին հիքիայէտէ
 հանըմ ղայէթ ագըլլը վէ ֆիրասէթիլի օլտուղունու
 սապիթ էթտին . քավալիէրլէր մապէյնինտէ միւսթա-
 մէլ օլան ըսթըլլահաթը եօլունձա վէ բէրալէա գուլ-
 լանաըղընա թաձիւպ շէքտիմ . վէ նաճըլ տա աղ լա-

գրքաբարձրն իշինտե օլ գատար շէյ տէրձ էտէպիլտին ,
 Տօրօթէա տէտի . հագըգաթ , քաժալիէրլիբ ըսթըլ-
 լահաթընա մէհարէթ քէսպ էտէճէք դատար քաժա-
 լիէր հիքեայէլէրիօգուսուշում . անձագ՝ տօղրուսու-
 նու սէօյլէյիմ . խարթայա չօգ մալիւմաթըմ եօգ
 տուր . վէ Օսսօնատա գարայա չըգտըգ տէտիյիմ է-
 յի օլմատը : Մարազ տէտի . պունտան հիչպիր գարար
 օլմատը . ուֆաճըգ պիր սէօգ շարէսինի պուլուպ իրի
 տօղրուլթաու : Լաքին հանըմ , շուֆագըր ասըլգա-
 տէնին սաֆլըղընա թաճիւպ էթմէղ մի սին , քի հէր
 թիւրլիւ եալանլարը գօլայճա թամամընա եուտար ,
 եէթիչիր քի քաժալիէրլիբ մէնգըպէլէրինտէ եազըլ-
 մըջ օլտուն . հէր նէ գըտար ազլէ ֆիքրէ սըղմազ օ-
 լուր իսէ տէ մանի տէյիլ : Մարտէնիօ տէտի . հա-
 գըգաթ պու բէք աճայիպ վէ իշիտիլմէմիշ պիր շէյ տիր .
 վէ պէն օնուն պու խուսուստա ինատլըղընա օլ տէ-
 րէճէ կիւվէնիր իմ , քի օնուն ինանմայաճաղը թարգ-
 տա ազլին ֆիքրին խարիճի պիր մէնգըպէ իճատ էթ-
 մէք միմքինսիզ տիր : Մարազ տէտի . աճայիպի շուն-
 տա տըր քի , քաժալիէրլիբ խուսուսուճա տայիր մատ-
 տէլերի պէր թարաֆ էտէրէք հէր նէ իշ իւզէրինէ
 սէօհպէթ աշըլըրսա՝ կայէթ եօլունտա վէ բէք մինա-
 սիպ ձէվապ վէրիր . շէօյլէ քի՝ պու թէլէ տօգանըլ-
 մազսա՝ զայէթ ազիլ վէ մալիւմաթըլը պիր զաթ տըր :

Պու արալըգ Տօն Քիշեօգ տահա եօլտաշլարըն-
 տան ուզագ վէ Սանխօ ուլա եալընըգ պուլունարագ՝
 Ճինէսին իւօտէ կէլմէսիյիլէ արաւը քէսիլէն մու-
 սահիպէթի թէքլար էլէ ալըպ ձէվապ էյլէտի . տէտի .
 Սանխօ տօստում . սանա բէճա էտէր իմ . կէչմիշ մա-
 րազամըղը ունուտալըմ . պիգիմ կիպի զաթլարա եա-
 գըլմազ շէյլէր օլտուղու իչին օլմամըջ կիպի սայա-
 լըմ . վէ պանա սէօյլէ , Տուլչինեայը նասըլ վէ նէ

վարժ վէ նէրէտէ պուլտուն . նէ՞ եարայօր ուտու .
 սէն օնա նէ՞ տէտին . օ սանա նէ՞ ճէվապ վէրտի . մէք-
 թուպուժու ալաըղընօա նէ՞ հալտէ կէօրտիւն քէնտի-
 սինի . վէ գարշըլըզ նէ՞ եազար . Նիհայէթ . պանա խօշ
 կէօրիւնմէք նիէթիյլէ պիր հապպէ արթըրըզ է քոխտ-
 մէնէ բազի տէյիլ իմ . էթտիքլէրիմ սիւալլէրին սազ
 վէ սահիհ ճէվապընը ալմօգ պանա դօյէթ լաղըմ
 տըր . Սանխօ տէտի . սանա աօղրուսունու սէյլէյիմ մի
 էֆէնտի . պէնին ազղընօան օլան մէքթուպուն թէ-
 միգիրի քիմսէյէ եազարբանատըմ . չիւնքի թէսվիտի
 եանըմտա տէյիլ իտի . Աադըն վար տէտի Տօն Վիւ
 շնօգ . սէն կիթտիրտէն իքի կիւն սօնրա դէֆտէր քէ-
 սեսինի պուրատա պուլտում . վէ նէ՞ եալաձաղընըն
 եիւդէրինէ հայլըձա թէլիաշ էթտիմ իտէ տէ պուրատա
 պրապտըղընը տույտուգտա ալմաղա կէլէձէքսին տէ-
 յի կէյնիւմ բահաթ օլտու . Սանխօ տէտի . մէքթու-
 պու գալալընան պիլմէտէմ իտի մութլապա տէտիյին
 կիպի էթմէյէ մէձպուր ուտում . անձադ սէն օնու
 օգուրուգան տի յնէտիմ վէ պէլլիլէտիմ . վէ պիր
 տիրաքուեա թէքսիլէն եաղտըրում . Աազան շօգ պէ-
 յէնտի . տէտի քի էօմքիւմտէ պէօյլէ կիւզէլ եա-
 զըլմըշ մուհապպէթնամէ կէօրմէմիշ իմ . չիւն եիւզ
 տէֆա դատար էօլիւ պիլէթի վէ բանադրանք կոնդակ-
 շարըէլիտէն կէչմիշ . սէնին մէքթուպուն պունլարըն
 ձիւմլէսինտէն կիւզէլ իմիշ . Մէքթուպուն լաղըր-
 տըլարը հալէա խաղըրնտա մը տըր տէտի Տօն Վիշ-
 նօգ . Սանխօ տէտի . խայըր . պիր տէֆա եազըյա ա-
 լընտըգտան սօնրա ֆիքրիմտէ նիյէ գալապալըզ էթ-
 սին . ունութուում կիթտի . Ասլընըզ շու խաղըմտա
 տըր քի տէրունինտէ եաղըլը ըտը . պէնիմ ուզուն
 վէ եէր ալթը հանըմըմ . իմզասը տա խաղըրմտա տըր
 քի պէօյլէ իտի . էօլիւնձէյէտէք սէնին . սուրաթմօղը

քաղաքներ . վե շեօյի զիրք ետէ յորում քի՛ նաւն վե
 ետնն վե եօճիւնս լուրիթլերի ի իննտէ պին աէֆա գա-
 տար թէքարլանմը ըտը .

ԳԼԳ . 26 .

Տօն Քիչեօգ ու լա Սանթօնուն խօշ մի քե ալէմէլէրի :

Տօն Քիչեօգ տէտի . շխտիյեաք հէր պիր շէյ
 օըրասընաա տըր . շխտի սեօյի պագալըմ Սանխօ .
 կէլտիյինտէ պաւ կիւզէլլէր սուլքանը նէ՛ կարայօր
 ուտու : Մուղլազա կէօրտիւ յինտէ կա էպիւշիւմ
 իւտիւնէ ինճէ տիգէ յորուտու , կա պիր զիյքըյմէթ
 գումաշ իւզերինէ ալթոււն կըլապասն ըլա վե իւէյ-
 իլէ սիւզէնի իլէյօր ուտու , շու քէնտի քօւլէտի քա-
 վալիէր իչին : Սանխօ սէվապ վէրիպ տէտի : կիթմիմ
 իսէ էվին ալլուսուսաա կանընա իքի քիլէ զախրէ գօ-
 մաշ օնու էլէյօր աւաօ : Տօն Քիչեօգ տէտի . ան-
 ճապ շունու տա մը ֆէրգ էթմէտին քի օնուն նա-
 զիք բարմաղլարընա տօգուսան հէր պիր պուղտայ թա-
 նէտի անխէ ինճի օլղէյօր ուտու : Աթօրմէրին մի
 քի զախրէ նէտիյին թէմիղ պուղտայ ըտը : Սանխօ
 տէտի . խայըր . արիայըլա շալտար գարըլըֆ ըտը-
 լար : Տօն Քիչեօգ տէտի . մու թլաղատըր քի օնուն
 էլինտէն կէլիպ էլէնտիքուէն օնրա տիւնեաաա օնտան
 ալեա խաւ էքմէր օլլամաշ : Անճապ պունու կիչէլիմ .
 Մէթթուպուսու վէրտին իսէ ալըպ էօրմէտի մի : Պա-
 շընըն իւզերինէ կիթմիւրմէտի մի . պիր աղիմ սէվինճ
 կիթթմէրմէտի մի : Տասըլըֆէլամ . նէ՛ կարաըր : Սան-

խո տէտի . մէքդուպու օնա սոււնաուղու մագթ եւ
 ինտէքի էլէկ զախրէ իլէ տօլու ուտու վէ քէնտիսի եւ
 լէմէքտէ օլուդ՝ պանա աէտի . գարու եօլաաշը . մէք-
 դուպունու շու շուվալըն իւստիւնէ գօ՝ շու կէօր-
 տի յիւն զախրէի թէքմիլ էլէմէտիքճէ օնու օգումա
 զօ վագթը՝ օլմայաճագ :

Տօն Վրիշեօդ տէտի . պագ նէ գատար սըր սագլա-
 մաղա մաՏիր իմիշ . զիրա պէօյլէ էթմէնին սէպէպի՝
 մէքթուպու օգուաուղու վագթ հանընտա քիմսէ օլմա-
 տըղընը իսթէմէսինէ ասլա շիւպՏէ եօգ տուր , քի
 օնտան Տիս էթտի յի սէվինճի քիմսէ կիօրմէսին : 127 .
 պէօյլէ քէնտի իշինէ մէշշուլ իքէն նէ՝ լաֆլար էթտի-
 նիգ : Պէնիմ իշին Տիչ պիր շէյ սօ՛րմատը մը . սէն օ-
 նա նէ՝ աէտին : Սէօյլէ՝ . թէքմիլ էթ . պէնտէն շէյ
 սագլամա , թէհամիւլիւմ թիւքէնիյօր : Սանիօ տէ-
 տի . պանա Տիչ պիր շէյ սօ՛րմատը , անճաք պէն՝ սէ-
 նի տաղտա նէ հալտէ պրօգ՝ըղըմը օնա նագլ էթտիմ
 քի օնոււն աշգընա շիլէ չէքեյօրսոււն տէյի . եապտն
 տտամը կիպի եարը պէլաէն աշաղը չըլ չըպլագ ար
 աէտիմ . գուրու եէրտէ եաթըր . սուֆրա եիւզէրինտէ
 էքմէք եէմէգ , սագալընը թարամագ . տանա կիպի
 հայգըրարագ աղլար . վէ քէնտի պախաընա լանէթ օ-
 գուր տէտիմ : Տօն Վրիշեօդ տէտի . պախաընա լանէթ
 օգուր տէտիյինի էյի էթմէմիշ սին . զիրա տէյիլ
 էօյլէ իլլա օնա շիւքր էտէր իմ վէ տայմատա շիւքր
 էտէճէյ իմ միւտտէթի եօմրիւմտէ . քի Վօպօգօլու Տուլ-
 շինեա կիպի պէօյիւք պիր հանըմաաշըգ օլմաղա պէ-
 նի նայիլ էյլէտի : Սանիօ տէտի . հա՛ , հա՛ . պէօյիւք
 հանըմ տէյի շօգ էյի սէօյլէտին . պէնտէն եարըմ
 գատէմ տահա պէօյիւք տիւր : Տօն Վրիշեօդ տէտի .
 նէ՝ տէյօրսոււն Սանիօ . պէօյլէ սէօյլէյօր ուսան՝
 պօյունու օնոււն պօյու ուլա եօլէտինն միւ . 128 վէա

տէտի Սանխօ . զախրէ շուվալընը երկրէթմէսինտէ
 օնա եարարմ՝ էտէր իբէն՝ պոյումուզ հալիյէ էօլ-
 շիւլիւր . Պիր պիրիմիզէ օ գատար եագըն պուլուն-
 տուգ քի՝ պաշընըն ծիւրմիւ գատար պէնտէն եիւր-
 սէք օլտուղուենու չօգ էյի ֆէրգ էթտիմ :

Տօն Վիշեօզ տէտի . էյ . պու սէրվի գամէթ ի-
 լէ պերապէր հատարզ հիսապսըզ հիւսնիւ տէ եօգ մու ,
 կէրէք վիճուտձա՝ կէրէք ագըլձա : Ըիշ տէյիլ իսէ
 շունու պանա եօգ տէմէ , եանընա եագըն կիթտի-
 յինտէ պինաղիր գօգուլու եաղլարաան վէ պուհուր-
 լարտան խօշ պիր րահեա առւյմատըն մը . էյլէ պիր
 շէյ քի թարիֆ էտէմէմ . իսմինի սէօյլէյէմէմ , նաղիր
 պիր գօգու , ամպէր կիպի պիր թէաֆֆիւն , քի բէն-
 տինի մութլագա պիր ալեա միսքծի եսխուա կիւլ եաղ-
 ճը տիւքեանընա պիլմիշ զանն էթմէլի սին : Սանխօ
 տէտի . պու խուսուստա շու գատար սէօյլէյէ պիլիբր իմ
 քի ալտըմ պիր գօգու . լաքին թէր գօգուսու կիպի
 էքշի պիւքշիւ պիր շէյ իտի . շիւն բէնաիթի տէ եօ-
 րուլմուշ թէրլէմիշ , նօխուա թանէսի կիպի թէր պուր-
 նուենու ուճուենտան եէրէ տամլայօր ուտու : Պու
 օլսմագ շէյ տիր տէտի Տօն Վիշեօզ . գապիլ տիր քի
 օ վագթտա նէվաղիլ եագալամըշ սըն . եսխուա սէնին
 քէնտի թէրինին գօգուսու պուրնուենա կէլմիշ , զիրա
 պէն էյի պիլիբր իմ քի օլ տիբէնլէր իշինտէ աշըլմըշ
 կիւլտէն նէ գօգու չըգար . թարլարարտա պիթէն զամ-
 պագ , եսխուա խալլ օլմուշ ամպէր գօգուսուենա պէն-
 զէր : Սանխօ տէտի . պունա տէյէճէյիմ եօք . վագա
 օ վագթ ալտըղըմ գօգու կիպիսի պէնիմ վիճուտիմ-
 տէն տէ պագէն զուհր էտէր . պէն էօյլէ զանն էթ-
 տիմ քի օլ վագթ ալտըղըմ գօգու մատամ Տուլլի-
 նեա հաղրէթլէրինտէն իտի . շէյթան շէյթանա
 պէնզէր ա :

Տօն Վիշեօզ տէտի, էջ. պուղտայընը էլէտի. տէ-
 յիրմէնէ կէօնտերտի. սօնրա մէքթուպուճուօգուտու
 ուսա նէ տէտի, Սանխօ տէտի. մէքթուպունուօգուճ-
 մաաը. զիրա օգուճագ էազմագ պիլմէզ քիմիչ. անճագ
 պէնիմ սըսլմը. քիմսէնին տույմաաընը իօթէմէմ տէ-
 յէրէք քեալըտը երթմտը. բարչա բարչն էթտի. օնա
 օլան աշգընը՝ վէ օնուն աշգընա շէքտիյին շիլէյի պէ-
 նիմ աղղըմտան իշիթտիյինէ գանաաթ էթտի. Սօն
 սօնունսա շու սէօզիւ հազրէթինիղէ սէօլէ յէիմ տէյի
 պանա թէնպիհ էթտի, քի իքի էլինի շարըր շուրուր
 էօրէր. վէ սէնին մէքթուպունտան զիատէ սէնի կէօր-
 մէյէ արղուտու վար. վէ բէճա էտէր վէ թէմէննի
 իլէ մաթլուպ էտէր քի պու խապէրլէրի ալտըղըն
 տնտէ պու գայալըգլարտան շըգաաըն, պունտան սօն-
 րա պու միսիլլի տիվանէլիբլէր էթմէյէտին. վէ ա-
 նիտէ Պօայազայա կիթմէք իշիւն եօլա շըգաաըն, էկէր
 ազիմ պիր իշ պունա մանի օլմազսա. զիրա սէնին հաս-
 րէթինտէն էօլիւյօր ումուչ. Սօրտում քի պունտան
 էվվէլքի Պիսըայալը կիթմիշ քէնտիսինի պուլմուչ
 մու. էվէտ. նամուն թանըր պիր տատմ տըր օ տէտի.
 Չապթիյէ էլինտէն գուրթարտըղըն խըրսըղլարիշիւն
 տախի սօրտում. օնլարտան հիշ պիր կէլէն օլմամըչ.

Տօն Վիշեօզ տէտի. պուղտայ պագ կիտիշ էյի
 տիր. անճագ պանա սէօլէ՝ Սանխօ. խօշճա գալ տէ-
 յիպ վէաալաշարղընտա սանա նէ. հէտիէ վէրտի,
 քի օնա պէօլէ կիլ գէլ վէ խայրըլը հալատիսլէր կէօ-
 թիւրտին. զիրա քալալիէրլէր իլէ տամալարընըն մա-
 պէյնինտէ գաաիմտէն պէրի ատէթ տիր քի քէնտի
 աշըղլարընտան ետիուտ մաշուքէլէրինտէն խայր խա-
 պէր վէ սէլամ կէօթիւրէն զաթա, կէրէք սիլահատար
 օլմուչ, կէրէք պիր գըղ, կէրէք պիր ճիւճէ, ալագ
 թէրի նամըլա պիր պահալը երգիւք վէրիլէր. Սան-

խն ատի . չօգ կիւզէլ ատեթ . հեմտե պէօյլէ օլմաթ
 եագրչըր . վէ պէն պու ատեթէ պէյէնմէյէնլէրաէն
 տէյիլ իմ . անճագ պու ատեթիյն էվվէլ զամանտա
 գուլանըլըր ատեթլէրաէն օլմալը . շիմաի կիտէն ատա-
 մա պիր տիլիմ էքմէյիլէ պիր քարչա բէյնիր վէքմէք
 եէթիշիր կիպի սալըլըյօր : Կշտէ պու ուտու քի՝ մա-
 տամ Տուլչիսեայախօշմա գալ տէտիմ իսէ ավլոււնոււն
 տու վարընըն եիւզէրինտէն պանա ուղտարպ վէրտի .
 բէյիլըր տէ պիր ազ քիւֆլէնմիշ իտի . լաքին էլհամ-
 տիւլիլահ , պօղաղտան կեչտի :

Օ . տէտի Տօն Վիշեօգ . չօք ճէօմէրա տիր . վէ
 սանա պիր էլմաս վէքմէտիսէ , եանընտա հազըր պու-
 լունմաարղընտան աըր . անճագ պախշիշին գայպ օլմազ .
 պէն օնու կէօրիւլիմ : օ՝ տաթի սէնին խադրընըր խօշ
 էտէր : Պիլիբօսին Սանխօ . նէյէ թաճիւպ չէքէյօրում .
 պուրտտան Վօգօգօյս օթուղ սասթլըբ եօլ տուր . սե-
 նին կիտիպ կէլմէն իւչ կիւտէն զիտաէ սիւրմէտի .
 նագլինի իշիտէն՝ հաւատան ուլմուչ պու եօլճուլուղու
 էթմիշ սին զանն էաէճէք : Պոււնա պանա էօյլէ կէլիր
 քի՝ կէզկիւնճի քափալիէրլէրէ հիշ պիր շէյ էքսիլմէ-
 սին տէյի պէնիմ քեաֆֆէի մասլահաթլարըմա նէզօ-
 բէթ էտէն ալիմ վէ հազիր սիշիւպագ՝ սէն տույմաան
 սանա եարտըմ էթմիշ տիր քի եօլոււնու շափուպ թիւ-
 քէտէիլն . զիրա պու ուտալարտա էօյլէլէր վարտըր
 քի՝ պիր քափալիէր եաթաղընտա ուլուրուքան օնու օ-
 րտտան ուլանտըրմատան գալտըրըրլար կէօթիւրիւրլէր .
 վէ օյանաըղընտա քէնտիսինի ախշամբի եաթաղըր եէր-
 տէն իքիիւչ միլ էօթէտէ պուլուրլար . վէ պիլմէզլ էր
 քի նասըլ կիտմիշլէր . վէ էյէր պու պէօյլէ օլմազսա
 ըաը՝ քափալիէրլէր եաշայմազլար ըաը , վէ հէր
 սասթ վուգու պուլտուղու միսիլիւ պիր պիլիինէ իմ-
 սատա եէթիշէմէզլէր իտի : Օլա պիլիբ քի պիր քափա-

լիեր Վշովենիսան տաղարընտա պուլուսուպ պիր զու-
 լի եսպանի իլէ եսխուս պիր պէտտափի ծանափար ըլա
 տալաշարղը հալտէ, եսխուս խասի օլան պիր տի-
 կէր քափալիերին բէնչէսինէ տիւլի պ տալաշարղընտա
 վէ էօմիլի թէհլիբէյէ տիւլտիւլինտէ՝ Նակեհասան եւ
 պուլուսուպար իլինտէն եւ ամէշտէն հինթօֆ ուլա քէն-
 տինին պիր քափալիեր տօստու եէթիշիլ, քի օնու հալեա
 Յնկիթէրտաա զանն էտէյօր ուտու, վէ թէհլիբէտէն
 գուրթարըր. վէ օ՛ քափալիէր օ՛ ախշամ թամ բահադ
 ու էմնիէթ իլէ ախշամ թասամը վաղթը քէնտի խա-
 նէօրնտէ պուլուսուր. անճագ Վլաման պալէթ-
 լէրինտէ պիր պիրինտէն իրիիչ պին սասթըրգ ուզոգ
 եէրլէր վարտըր, Պու ծիւմլէսի կէզկինճի քափալիէր-
 լէրի քէնտի հիմայէլէրինէ ալըպ քէնտիլէրինէ օղու-
 լուգ էտէն ուտա սիհիրպաղարըն իլմ ու մալիֆէթլէ-
 ըրիյէ իճրաօլուր, Պունուս իլին Վանիս՝ տօստու՝
 օնինն պու եօլճուլուզուս ազվազթըն իլինտէ պաշա չը-
 գարտըղընա թաճիւպ չէքմէմ. սանատա պու կիպի պիր
 հալ վուզու օլմուշ տուր, Վանիս տէտի. պէն տէ
 էօյլէ զանն էտէրիմ զիրա սօզինանթէնին եօրիւլիւ շիւ
 պիր շինկեանէ պէյկիրի եօլիւլի շիւնտէն Փարզըլ տէ-
 յիլիտի. զանն էտէրսին գուլազլարընա ծիվա տօլտուր-
 մուշար, (Ս)նանէ շիւպհէ տէտի տօն Վիշեօդ. տէ-
 յիլ ճիվ՝ իլլա սիւլիսիւ իլէ շէյթան տալի գուլազ-
 արընա կիրմիշ օլմասը իհթիմալ տըր. պուլար եայա
 եօրիւլէր, վէ քիշիլի եօրկուսուգ տույուրմասան
 խտէտիգլէրի գտար եօրիւթմէյէ տէ գատըր տըրլար.

Մնճագ պիզ քէնտի իշիմիզէ պագալըմ Վատամ
 հուլշինեանըն պէնի կէլսին պուլտուս տէյիէմը էթմէ-
 սինէ կէօրէ սանա նանըլ կէլիլ. նէ եսքասադ մինասիպ
 օլուր, Օչիրա հէր նէ գտար օնուս ճէմի կմրինէ հալֆ
 պէ հարֆ իթասթ էթմէյէ պուլլու ուտամ տա, սուլ-

Գանա սեօզ վերմիշիմ. վե սեօզիւնիւ կերի.ալմագ քաւ
 վալիերլիբ նիզամընտան իալիճ տիր. վե պեն սեօզիւմ-
 տե տուրմաղը պեֆքիմին իճրաւընտան զիտտե թուլթա-
 րըմ: Պիր թարաֆտան՝ տամամը կեօրմէյե անմէշ կի-
 պի աշգ տույաօրում քենտիմտե. պիր թարաֆտան տա-
 իի վերտիյիմ սեօզ վե պենիմ շան ու շերեֆիմ պենի
 թեշվիբ ու թահրիբ էթմէտե տիրլէր. պու եբի գըլըճ
 արասընտա շաշըրմըշ գալմըշըմ: Անճագ պոււնլարըն ի-
 բիսի ի տե պիրտէն էթմէնին պիս եօլուենու պուլտու:
 Աերամըմ օ տուր քի՝ Աանիս. իլը էվվէլ կիտէյիմ
 շու գահրամամը պուլայըմ. պաշընը քեօեիմ. անիտե
 սուլղանը քենտի թահտընա օթուրտայըմ. մէմլէքէ-
 թիւտէն ֆէտտը տէֆ էտիպ ճէմի էյալէթլէրինի քեն-
 տիսինէ թէսլիմ էտէիմ վէ օնտան սօնրա հէմէն օ տա-
 գըպէ կերի տեօնիւ պ՝ պենիմ ճէմի էզալարըմը թէն-
 վիբ էտէն օ Նէճի միւնէվվէրիմի պուլուպ հագլը էօ-
 զիւրլէրիմի իֆտտե էտէյիմ. օլտախի մուլթաղա կե-
 ճիբաիյիմ է կիւճէնմէղ. զիրա ճէմի էթտիբլէրիմ օնոււ
 շան ու շերեֆի արթմասը իշին օլտուզուենու էյի ան-
 նար. Պենիմ պու կիւնէ տէք վէ պոււնտան սօնրա դա-
 գանաղըմ վէ գազանաճաղըմ ճիւմլէ շան ու շերեֆ
 օնտան տրր քի՝ պէն օնոււ ում, վէ օնոււն հիւսնիւ
 նազարը եիւզէրիմտե տիր:

Աանիս տէտի. այ, սեն հէր վազթ պիր մագամ
 շալըյօրսոււն, պու գտար եօլու կիթմէնիլէ, վէ օա-
 նա պիր փատիշահլըգ կէթիբէճէք պիր սուլթանա շի-
 քեհահ օլմաղը թէքք ու ֆէտա էթմէն իլէ Նէ գաղա-
 նաճագ սըն: Աերեճէյի էօյլէ պիր փատիշահլըգ քի.
 իլիթտիյիմէ կեօրէ էթրաֆը կիրմի պին սաաթտա տօ-
 լաշըլըր ըմըշ. վէ ինսան կէշիմինէ իգթիղալը հէր
 պիր շէյ օնտա դայէթ միւպահ ըմըշ. վէ կալընրդ օ
 մէմլէքէթ՝ Վասդիլիայը վէ Քօրդուկէղ սյալէթիւնի

պիր եէրէ ալսան տախի օնտան պէօյիւք իմիչ : Իժի-
մատ էյլէ էֆէնտիմ , տէտիյին լագրրալարս ու-
թանտղընտան էօլմէլի իտին : Աէլ սէօղիւմիւ տիյ-
նէ . իլք էվվէլ Տանկը քէօյոէ պիր բարաղ պուլուր-
սագ՝ օրատս շունուուլա նիքեաճ օլ , օլմամըչ՝ պու-
րատս բարաղըլըզ վար ա , օ տա պու իչի կէօրէ պի-
լիր : Պազ էֆէնտիմ , իժիմատ էյլէ , պէն պիր ազ
պէօյլէ շէյլէրաէն աննար րմ . Ավէ սիննիմէ պազ , սու-
նա նասիհամ վէրէպիլէճէք գատար կիւն կէօրմիւչ
իւմ . վէ սանա վէրտիյիմ պու նասիհամը պիր սայ-
րըսընա վէրուէմ , ճան ու կէօնիւլաէն տիյնէր իտի :
Հիչ իչիթախին Եօգ մու քի էլտէրի սէրչէ ուչան
դոււնատան էյի տիր : Իչ Եըլան պալըղընը գապթ
էթմէքաէ տէյիլ , թուժապիլմէքաէ տիր :

Տօն Վիշեօդ ճէվապ վէրիպ տէտի . Սանիս ,
Փարգընտա տէյիլ սին քի պանս էվլէնմէք նասի-
համը վէրիյօրսան՝ շափուգ փատիչաճ օլոյրմ տա սա-
նա վաա էթտիյիմ իւճրէթիլէրի վէրէյիմ տէյի տիր .
անճագ շունու պիլէտին քի պու օլմագսա տախի սէ-
նի խօշնուտ էթմէնին գօլայ Եօլուուու պիլիրիմ . զի-
րա ճէնկէ կիրիչմէգաէն էվվէլ գափլ էտէր իմ քի
ճէնկի Փէթհ էտէրսէմ մէմլէքէթիլէրն պիր գըթա-
սընը պանա վէրսին , վէ պէն քէնտի քէյֆիմճէ օ-
րայչ գուլլանայրմ . Աէ պէն պիր տէֆա օրայա մա-
լիք օլտուքտան սօնրա սանա թէպիմ էթմէղսէմ տա-
հա քիմէ վէրիւ իմ տէյի դանն էտէր սին : Սանիս
տէտի . պոււնա շիւպհէմ Եօգ , լագին էֆէնտիմ . րէ-
ճա էտէր իմ . պազ քի տէնիղէ Եագըն թարաֆլար-
տան օլտոււն ալտըղըն , քի իչիմի ոյտուրամագսամ
արապարըմը կէմիէ գօյոյրմ , վէ պոնտան ազ էվ-
վէլ տէտիյիմի էտէյիմ . Իէք էյի . պու պէօյլէ օ-
լոււնճա շիմտիլիք մատամ ՏուլլինԵայը կիտիպ կէօր-

մէյէ աճէլէ իսթէմէզ , եվզէլ կիթ պանս շու գահ-
 րամանըն հագընտան կէլի՛ վէր . պու իշի չափուճագ
 պիթիթէլիմ . Ֆիթրիմ էօյլէ շահատէթ էտէր քի պու-
 նուն պաշա չըգմասը հէմ չափուգ օլուր հէմ սենին
 շանու շէրէֆինի չօք արթըրըր , վէ պիլէ տէ չօք
 Ֆայտալը օլուր : Տօն Վիշեօգ տէտի . սանս վատ է-
 տէրիմ Սանխօ՛ քի պու նասիհամըն տիյնէրիմ . վէ շու
 սուլգանը կէօթիւրիւպ քէնտիմիւլքիւնէ սահասպ էթ-
 մէտիթճէ Տուլչինեայը կէօրմէյէ կիթմէմ , Մնճագ սեն
 իսթըրնտան չըգարմայասըն քի պու սէօզլէրիմիգտէն
 պիր հարֆ՛ տիւնեատա հիշ պիր քիմսէյէ , վէ պիղիմ
 իլէ կէլէնլէրէ տախի սէօյլէմէյէճէքսին . էթտի ի իղ
 լագըրտընէ՛ իւտիւնէ օլտուղունու տույմայաճաղար .
 զիրա Տուլչինեա օյ տէրէճէ հիճասլը տըր քի՛ քիմսէ-
 նին քէնտի սըրընս աշնս օլմասընը իսթէմէզ . վէ է-
 կէր պէնիմ պու միսիլիւ սէօզլէր սէօյլէտիյիմի տու-
 յարսս պանս կիւճէնիր : Սանխօ տէտի՛ . ես պու պէօյ-
 շէ իսէ՛ Ֆէթհ էթտիյին տտամլարը Տուլչինեայա նէ
 իշին եօլլայօր ուտուն՝ տէյի՛լ մի քի օնս տէյէճէք-
 լէրիտի քի սեն օնուն աշըգը սըն . պէօյլէ պիր թա-
 գըմ տտամլարը օնուն այաղընս գարանըպ տիպինի էօր-
 սիւնլէր տէյի ճէպր էթտիյին , վէ օնս տա՛ եօլլա-
 տըղըմ քիմսէլէրի իսթէտիյին խըղմէթինէ գուլլան
 աէյի խապէր կէօնտէրտիյին . կէրէք սենճէ կէրէք
 օնճա սըր սագլամաք տէտիյին պու մու տուր :
 Վէ՛ ճահիլ սին . տէտի տօն Վիշեօգ . նէ՞ ահմագ տտամ-
 սըն . հալեա պիլմէյօրսուն քի պու ճիւմլէտի օնս
 շէրէֆտիր՛ : Մալեա պիլմէյօրսուն քի կէզկինճի՛ քաճա-
 լիէպիթ ուսուլինճէ՛ պիր տամայա գուլլուգ էտեն
 քաճալիէր նէ՞ գատար չօգ օլուր սա՛ օ տամանըն իթի-
 պարը օ գատար զիտտէ օլուր . վէ քաճալիէրլէր տա-
 խի օնուն խըղմէթինտէ պուլունմալարընս պէտէլ՛ օ-

նուն պենտելերի վե քաղաքիերլերի պելլիլենմէք
 շերէֆինտէն պաշղա իւծրէթ խթէմէզլէք: Վանխո
 տէտի: լաթիֆե սեօյլէ յօրսուն կիպի կէլիյօր պանա,
 Քարողարընտա տիյնէմիշ իմ քի պու սենին տէտի-
 յին եօլտա ԱլլաՏը սեզմէք օլմալը: Եանի ճեննե-
 թի ճիհէննէմի տիւշիւնմէյէրէք՝ ԱլլաՏը սալթ Ալ-
 լաՏ տըր տէյի սեզմէլի: Պէնիմ տախի արգուժ: Նէ՞
 օլուրսա օլսուն օնու սեզմէք վէ օնա գուլլուգ էթ-
 մէք տիր: Տօն Քիշիօդ տէտի: Նէ տէմէք տիր օ:
 քեօյլիւ հալինէ տիւշիւրէմէյօր ուժ: իշիտէն՝ սելի
 օգուժուշ վէ ալիմ տիր քիմսէ զանն էտեճէք: Վան-
 խօ փէտի: օգուժագ պիլմէզսէմ տէ կիւնիւն պիլին-
 տէ էօյրէնմէյէ ֆիքրիմ վար: զիրս շօլարտան
 իշիթմիշ իմ քի օգույուպ եազմագտան զարար կէլ-
 մէզ:

Պունյար պու սեօգտէ իքէն՝ էքսէտէն ուստա
 Վիթօլա՝ էյլէնին տէյի շաղրտը: շիւնքի պիր բու-
 նար եանընա կէլիլիշէք: վէ սուլգան օրատա պիր ազ
 տիյնէնմէք խթէր խտի: Վանխօ եալան տիւշմէտէն
 եօրուլմուշ: վէ տայմա աղասը պուրնունտան թու-
 թար եալանյարըմէյտանա շըգարտըր վէսվէսէսինտէ
 օլուպ՝ պու ելէնէն սէտատընա շօգ խօշլանտը: զիրա
 Տուլշինեա՝ Պօպօգօ քեօյիւնտէն պիր րէնշպէր գը-
 զը օլտուղունու պիլիր սէ խտի տէ՝ քէնտիսինի անյա
 կէօրմիշ տէյիլ խտի: () արալըգ Քարտէնիօ՝ Տօրօ-
 թէանըն շղարտըղը բուպալար կէյինմիշ խտի: վէ
 պունյար րէք էյի տէյիլէր իտէ տէ քէնտիսինի էզ-
 վէլիլի կէյաթլէրինէ պապարագ շօգ միւնտիպէթի վէ
 եազըճըղը ըտրլար: Վունարըն եանընտա ճիւմլէտի
 հալմանյարտան էնտիլէր: վէ բարագըն յօգանգատան
 կէթիրտիյի եէյէճէքլէլի իլէ պիր գաՏվալթը էթ-
 ըլիլէր:

Պունլար եկեքստէ իբէն Եղատն պիր տէրի գան-
 լը կէջիպ պունլարա եագըն կէլտիրաե պիր էյամ
 կեօզլէրինի տիրիպ պունլարըն քիմ օլտուղունու ան-
 նամագ մէրագըլլա պագտըգտա Տօն Վիշեօզու իշ-
 լէրինտէ կէօրիւնճէ եանընա կէլիպ այաղընա սարը-
 լըր վէ աղլալարագ, հէյ վա՛հ, տէր. պէնի թա-
 նըմ՝յօր մուսուն. մէշէ աղաճընա պաղլը ըտըմ տա
 պէնի օնտան շէօզիպ գուրթարտըղըն Մնդրեաս տէ-
 յի՛յ մի իմ, Պու սեօզտէն Տօն Վիշեօզ պունու թա-
 նըտը. վէ էլիւտէն թութարագ քէնտի Եղատնլարը-
 նա տէօրիպ տէտի. կէզլիւճի քաղալիէրլէրին էլ-
 զէմիէթինի վէ իզթիզալը օլտուղունու պունտա կէօ-
 րի՛յօրսունուգ. տիւնեատա վուգու օլան զուլմու
 տէֆ էտէր, ալլը վագթ տըր՝ պիր աղաճլըգ եա-
 նընտան կէշէր իբէն ահ ու ֆիղան վէ աղլալար սէտի
 իշիթաթիմ, առիտէ խուլգունուն իզթիզատընտան վէ
 պուլունտուղում մէմուրիէթին իճայընտան սէս կէլ-
 տիյի եէրէ տօղրու սէլիթաթիմ, պու չօճուգու օրտա
 տա ֆէնա պիր հալտէ պուլտում: Պունու քէնտիսի
 նագլ էթսէ զայէթ մագպուլիմ օլուր: Ետը պէլ-
 տէն Եօգարը չըլպագ՝ պիր մէշէ աղաճընա պաղլը,
 վէ պիր գուվլէթի վէ քաղլը քէյլու տէ գամը-
 յը տըմըն տէյերէք պու զաղալընըն կէօվտէսի
 մօս մօս էթմիշ իտի. վէ հալեա տէյմէքտէ իտի:
 Վեօյլի՛յէ պու տէրէճէ գըլագլըղըն սէպէպինի սօր-
 տում ուսա՝ օ հէտիկ հէրիֆ պանա ճէվայ վէր-
 տի քի պէնիմ ու շաղըմ տըր, հէմ թէմպէլ տիր հէմ
 իըրսըգ. պէն տէ օնուն իշիւն ճէգատընը վէրի՛յօր
 ում, Պու չօճուգ պանտ տէտի քի եալան տըր. եանըն-
 տա պիրիքմիշ օլան հաֆտալըղըմ իսթ էտիլիմ իշին տիր
 պէնի պէօյլէ տէյմէսի: Աղատը Եօզիւր էտէր կիպի պիր
 գաչ պէհանէլէր սէյլէտի իսէ տէ պէն գապուլ էթա-

մետիմ. նիհայէթ չօճուղու աղածաթն չեօզտիբտիմ,
 վէ օ՛ քեօյլիւյէ եեմին վէրտիրտիմ քի ալսըն էվի-
 նէ կեօթիբտիւն. վէ հագգընտան պիր ազճէ քե-
 մէյէրէք էտա էթօին, Ա՛նդրէաս օղլում, պու տե-
 տիրէրիմ տօղրու տէյի՛լ մի, Կադրընա կէլի՛ր մի,
 նէ հաքիմտնէ թափը ըլա քեօյլիւյէ թաղիր էթտիմ,
 օ՛ տա նէ տէրէճէ մահճուպլուղուլա՛ կմրիմի իճրա
 էթմէքլիյի թահուտ էթտի. Շաշը՛րմա. սերպէսթ-
 ճէ նա՛զլ էթ, աւրլ տօղրուտա նաւրլ ըսա օնու
 սեօյլէ՛. քի պու աղալար՝ կեզկինճի քափալիէրլիյին
 տիւնեա երիզէրինտէ նէ ալէա շէյ օլտուղունու ան-
 նասընլար:

Տէլի գանլը տէտի. հագրէթինիզ հէր նէ քի
 սեօյլէտինիզ իսէ ճիւմլէտի սահիհ տիր. լտրին իշին
 սօնու սէնին Թահճին էթտիյինին մուղայիբի օլտու:
 'Ա՛ն տէրսին՝ տէտի Տօն Վիշիօդ. օ՛ քեօյլիւ հեման
 օլ անտէ հագգընը թէքմիլ վէրմէտի մի: Ա՛նդրէաս
 տէտի. հագգըմը վէրմէտիրտէն մատէ, սէն օ աղած-
 լըգտան եօլա շրգըպ կեօզտէն զայպ օլտուղուն կիպի
 պէնի տէֆա օ՛ աղածա պաղլատը, չիւնրի եալընըզ
 ըտըք. վէ օլ գատար տեօյտիւ քի պէնի տէրիտի իւ-
 զիւլմիւշ քէտիյէ շէվիրտի. Էէր պիր վուրուշունտա
 տա՛ սէնի գէվըլէնէրէք էնվաի մասկարալըպլար սեօյ-
 լէր իտի. քի տայագ աճըսը օլմաղ սա կիւլմէմի գապթ
 էտէմէյէճէյիտիմ. 'Ա՛ն հայէթ պէնի օ՛ հալէ պրագ-
 աը քի իստտախանէէ տիրշտիմ. հայլը վագթ օնտա
 գալտըմ. վէ շիմտի կիւճպէլա պիր բարա իֆագաթ
 պուլտում. Սերպէստճէ սեօյլէթ սանա էֆէնտիմ.
 պու ճիւմլէ հալլէր իշին սէնտէն մէմնուն վէ միւ-
 թէշէքքիբիւմ. զիրա վագլիֆէն օլմայաճաղը շէյէ
 պուրնունու սօգմատան՝ տօղրու տօղրույա եօլունա
 կիտէիտին, բէք բէք՝ երիմի գամշը տահա վուրածաղ

ըտը պանա, վէ էն նիհասիձի հագգըմը տա թէքմիլ
 վէրիբ իաթի: Ընձագ սէն օնա օ գատար աղըր լագըր-
 տըլար սեօյլէտին, օ տա հագսըգ եէրսէ, քի հէրի-
 ֆի գուտուրթտուն. օ տա սէնսէն ինթիգամ ալամա-
 յըպ՝ նէ օլտոյսա պանա օլտու: Տօն Վիշեօդ տե-
 տի. ֆէնասը օնտա օլտու քի շաիուկ կիթտիմ օրտ-
 տան, հագգընը թէքմիլ էտա էթտիրմէտէն կիթմէլի
 տէյիլ իտիմ. զիրա քէյիւ գըսմը պիր մէնֆատթ
 ումմատըգձա սեօզլէրինտէ տօրուր տաամ տէյիլ տիր-
 լէր: Ընձագ շու բարչա խադրընա կէլի՛ր մի Ընդ-
 րէաս, քի էկէր հագգընը հագ էթմէգսէ եէրին տի-
 պինտէ տաթի կիզլէնմիշ օլսա պուլուր ում տէյի եէ-
 մին էթտիմ. Աէրչէք տիր՝ տէտի Ընդրէաս. լաքին պու
 եէմինին նէյէ՛ եարար: Տօն Վիշեօդ տէտի. պիր շէ-
 յէ եարար մը եարամաճ մը՝ շիմտի կէօրիւր սիւն:
 Պունու տէյիպ սըչրատը գալգտը. Սանխոյա էմր
 էթտի քի ոօզինանդէնին էյէլինի կէմինի վուրսուն
 հագըր էթտին. զալալլը հայվան՝ եօլձուլարըն եէ-
 մէք եէտիյի վագթը տրա պուլուպ օթլանմագտա ը-
 տը:

Տօրօթէա Տօն Վիշեօդա սօրտու քի նէ՛ եարա-
 ձագ սըն. Տօն Վիշեօդ ձէվապ վէրիպ տէտի. շիմտի
 կիտիպ օ հէտաիւկ քէյիւնիւն ձէգասընը վէրէձէյիմ
 վէ պու չօձուղուն հագգընը թէքմիլ ալը վէրէձէյիմ:
 Տիւնեատա նէ գատար քէյիւ վարբա պաշքմա իւշ-
 սէլէր վագիթէմ տէյիլ տիր: Տօրօթէա տէտի. լաքին՝
 քալալիէր էֆէնտի. սէն պանա սեօզ վէրտին քի պե-
 նիմ իշիմի պաշ էթմէինձէ պաշգա իշէ էլ տթաձագ
 տէյիլ իտին: Պունուն իշիւն սանա բէձա էտէր իմ.
 պէնի միւլթիմէ սահիպ էթտիքտէն սօնրայա պրագ պու
 իշի: Հագգըն վար սուլղանըմ. տէտի Տօն Վիշեօդ.
 իգթիգա էտէր քի Ընդրէաս պէնիմ կէլմէմէ պէքլէ-՞

սին . անճագ տեֆա եկմին էտէր իմ թի օնուն ինձի-
 գամընը ալըպ քենտիսինի խոշնուտ էթմէինձէ բահաթ
 էթմէ յէձէ յիմ . Անդրեաս տէտի . սեօզ վէրաի . ինան-
 մագ Փարզ տրր . լարին պանա՝ Արիլիեայա կիտեձէ-
 յիմէ քիֆաէթ էտեձէք գատար ագձէ վէրիլսէ հէր
 տիւրիւ ինձիգամտան զիտե մագպուլէ կէչէր : Քա-
 վալիէր էֆէնտի էկէր վար բսա պանա պիր բարչա
 եէ յէձէ յիլէ եօլումա կիթմէք իչին պիր գաչ տա
 դուրուչ վէրին . պէն տէ տուա էտէրիմ քի սիզի Ալ-
 լաճ սագլասըն . վէ տիւնետա նէ գատար կէզկին-
 ձի քավալիէր վար բսա , սէնին պէնիմ հագդըմա էթ-
 տիին կիպի օնլարըն տա իչի բաստ կիթսին :

Անխօ պիր բարչա էքմէք քէտի , վէ պիր բարչա
 տարէ յիլի իլէ Անդրեասս վէրիպ՝ ալ գարտաշըմ տէ-
 տի . սէնին պաշընտ կէլէն պէլայա հէր քէտի տէ իլ-
 հագ օլմտսը հագ տըր : Անդրեաս տէտի . պունտա սի-
 զէ նէ պէլա վար : Անխօ տէտի . իշտէ պու էքմէիլէ
 պու բէ յիլի բարչասը . Ալլահ պիլիր քի պունլար պէն-
 տէն չըքայօր . զիրա պիլմիչ օլտսըն Անդրեաս՝ սօստուժ .
 քի կէզկինձի քավալիէրլէր ձի մլէտի քէնտի սիլիհ-
 տարլարըլլա պէրապէր տայնա աճլըգտան սուսուզ-
 լըգտան էօլմէք թէհիբէսինտէ տիրլէր . մէյէր պաշ-
 քա պէլալար իւսթէ կէլէ . քի թտրիֆ իլէ աննաշըլ-
 մագ . պաշա կէլմէլի քի պիլինսին :

Անդրեաս էքմէիլէ բէ յիլիի ալտը . վէ պագըպ՝ քի
 օնտան պաշգա պիր շէյ վէրմէյէ տավրտանան եօք՝ թէ-
 վագիւ իլէ պաշ է յիպ օլ եօլճուլտրա տէ սէլամէթ
 տուասընը էթտիքտէ տօն Վիչնօգա տէօլիպ տէտի .
 ճանըմ քավալիէր էֆէնտի . ստնա բեճա էտէրիմ . Ալ-
 լաճ իչին օլտուն . պունտան պէզլէ պէնի բարչա բար-
 շա էթտիլէրիի տալի կէօրսէն՝ պէնի դուրթարմօք
 էֆքիարըլլա զահմէթէ կիլիէ , պէնի քէնտի պալտը

սի յաճըմս պրնագ . նէ գտար պու երեզուէն պանա ֆե-
 նալրգ կէլսէ սենին երեզուէնտէն կէլէնի գատար օլ-
 մագ . Ասլաճ սենին տէ պէլանը վէրսին . բուղի մաճ-
 շէրէ տէք տիւննա երեզուէնտէ զուճը էտէճէք ճէմի կէզ-
 կինձի քավալիէրիէրին տէ : Տօն Վիշեօգ Տիտտեթ լէնիպ
 Անգրէասա վուրմագս գալգայօր ուգան Անգրէասա ա-
 տըմըն աշըպ էօլէ պիր սէյիբգմէյէ պաշլատը քի
 թուլմասը միմքին տէ յիլ . պիզիմ քավալիէր օլտուգու
 եերտէ դալտը . պաշա շըգարմամյամագը իշին էքսէսինէ
 տիւշմէտի . լաքին Անգրէասաըն ճիլվէսինտէն օլ տէրէճէ
 Տիտտեթ լէնիշ խօի քի՛ Տէր քէսին կիւլմէ սըրասը կէլ-
 միշ վէ աշմըշ ըքան՝ տաճա՛ զիտտէ գըղտըրմամագ իշին
 կիւլմէյէճէսարէթ էթմէտիլէր :

ՊԼ. Գ . 27 .

Լօգանտա վուգուտթը :

Աճմէքիէրինի եէտիքտէն սօնրա Տայվանը օլան պին-
 տի . գուտուրու եօրիյէրէք եօլա շըգըպ իրթէ կիւնիւ
 Սանխօնուէն Տիշ խօշլանմասըղը լօգանթայա եէթիշ-
 տիլէր . լօգանտաճը վէ էճիլի վէ գըղը վէ Մարիգօր-
 նա Տօն Վիշեօգու վէ սիլիճտարընը ուղտգտան կէզ-
 րիւնճէ թանըյըպ սէվինէրէք իսթիքպալլէրինէ կիմ-
 տիլէր : Պիզիմ քավալիէր քէնտի ստէթի գասիմէսի
 միւճիւպինձէ պուլարը թէքէպպիւր ու վագար ըլպ
 գապուլ էյլէյիպ՝ եվվէլի տէֆատան տիէա ետթագ
 Տագըրլամագ էմր էյլէտի . Աօգանտաճընըն էճիլ տէ-
 տի . սանա փասիշաճա լսյըգ ետթագ Տագըրլար ըզ :
 սէն փարտտան խտպէր վէր : Տօն Վիշեօգ սէօզ վէ-

ի ինձէ իւր տէֆաքի մահալէ եամթաղընը հաղըրլատը-
լար, վէ քէնաիի կերէք եօլ եօրկունլուղունանան՝
կերէք տաղտարի տիվանէ յիբլէրինտէն խուրա ու
խաշր օլմուշ՝ հաղըր եամթաղա սիւշտիւ :

Պու արալըզ լօգանտաճընըն էհլի պերպէրի թա-
նըյըպ եիւզիւնէ սըչրատը . վէ էյրէթի սագալըն-
տան թութուպ տէտի . ինան պանա, պունտան սօն-
րա եիւզիւնիւ պէյլէ շէրչիվէ ի ինէ անմայաճագօրն .
մալ սահապընը պուլտու . շիմտի մալըմը պանա վէր-
մէնին վագթը տըր . գօճամըն գույրուղունու կէօթիւ-
րէլիտէն պէրի թարաղըն տիշլէլինի թէմիղլէյէմէտի .
պղւ տա պիր այըպ շէյ տիր : Պունու տէյիպ գա-
րը սագալը շէքէր . պերպէր գոյ վէրմէզ , թաքի փա-
փազ արայա կիրիպ՝ զայրը թէպտիլ քիսվէթ օլմանըն
վագթը կէչմիշ տիր տէտի : Տօն Վիշեօղ տէյէ պի-
լիքսին քի խըրսըզլար պէնի սոյտուղու վագըթտան
պէրի տայմա պու լօգանտայա կէլիր իմ , վէ էկէր
սուլղանըն սիլիհտարընէրէտէ գալար տէյի սօրաճագ
օլուր իսէ օնա տա սէյլէնիլիր քի սուլղան օնու
քէնտինին եագըն կիւնլէրտէ կիտէճէյինի խապեր
վէրմէք իչիւն էօնտէն քէնտի ատամլարընա կէօնտէր-
տի : Պու սեօղիւն եիւզէրինէ պերպէր կերէք
գույրուգտան եարմա սագալը կերէք էյրէ-
թի ալտըղը շէյլէրի ճիւմլէսինի տէ գարըյա թէս-
լիմ էթտի :

Տօրօթէա՝ լօգանտատա պուլունանլարըն ճիւմլէ-
սինին կէօղիւնէ զայէթ տիլպէր կէօրիւնտիւ . քէզա-
լիք Վարտէնիօ՝ չօպան բուպալարըյլա տախի՝ սէրվի
պօյլու կիւզէլ պիր տէլի գանլը ըտը : Աօգանտաճը՝
փափաղըն էմրի միւճիւպիծէ՝ Վպանիա լօգանտատընտա
նէ գատար օլա պիլիրտէ էյի թաամլար թէտարիքինէ
կիթտի : Տօն Վիշեօղ ուսա՝ ճէմի գուվվէթինի ույ-

գույս վերսիշ իտի : ույանտիրմագ իսմէմեաիւեր . զի-
րա ու անտե պուլունանուզու հալէ պապարագ՝ ույգու
հեր շէյաէն զիաաէ լազըմ ըաը օնա :

Աէմէք վագթըզավալլը քավալիէրին էօրնէքսիզ
տիվանէլիբլէրի՝ վէ օնու պուլտուքլարը հալի երգե-
րինէ սեօյլէլիբլէր իտի : Աօգանտաճընըն էհի՝ լազան-
տատա պուլունանլարըն ծիւմլէսիլէ պիլիբաէ օն-
տա պուլունուպ՝ գաթըրճըյըլա գապթիյէ գավասը-
նըն ֆըգրասընը նագլ էյլէտի . վէ Սանխո օրատա
օլմատաըզընը կէօրիւպ՝ օնու ն տալի սալընճագ մէնզը-
պէսինի թարիֆ էթաի . պու նու ն երգէրինէ հագըրը
մէճլիս օլանլար չօգ կիւլտիւլէր : Պու միւսասիպէ-
թիլէ փափագ գավալլը քիպարգատենին (Տօն Վիշնօ-
գուն) հալի հագըրընը անընարագ՝ պիլիթիւն գապա-
հաթը կէզկիւնճի քավալիէրլէր հագընա տիւզմէ մա-
տալ ու մէնզըպէ քիթապլարը երգէրինէ պրագտը-
պու տոսմճըզըն տգլընը գաչըրմասընա սեպէպ օլ-
տուլար տէտի : Աօգանտաճը տէտի . է՛յ . պու նանըլ
օլա պիլիբ : տիւնեաաա օգու նաճագ պու նտան էյի քի-
թապ Նէ՛ վար տըր : Պէնտէ պու քիթապլարտան ի-
քի իւչ ճիլա : վէ հալլըճա ուֆագ թէֆէք ըիսալե-
լէր վար . վէ տէյէ պիլիբ իմ քի տէյիլ սալթ պէ-
նիմ իլլա չօգլարըն տա հայաթ ու էհետաընա սեպէպ
օլմուչլար տըր : Սիրա օրագ վագթըրազար վէ եօր-
թու կիւնլէրի էթրաֆտան պուրայա չօգ օրագճըլար
կէլիբլէր . վէ շիւնքի պու նլարըն իշինաէ սգու մաք
պիլէն ագալի պիբ քիշի օլտու ն պուլունուր , էիլի
օթուզ քիշի էթրաֆընտա տիլիլիթ օթուրուր էօյլէ
պիբ կիւզէլ էյլէնիբ իգ քի նէ օգու մաաան օսանըր՝
նէ պիզ տիյնէմէտէն : Ատլան Նէ՛ իշին սէօյլէյէլմ ,
նէ վագթ քի օ կէզկիւնճի քավալիէրլէրին պէհատըր-
անէ սալաչլարընը տիյնէր իմ՝ պանըմ գոյնար :

էյլէ վուգուսմէ էքսէսինէ տիւշմէյէ պանա տա ար-
 դու կէլիր . պանա տայմա կէճէ կիւնտիւղ պէյլէ
 շէյլէր ոգուսալար օսանմամ տիյնէրիմ . Աօգանտա-
 ճընըն գարըսը տէտի . պէնտէ պոււնա զըթ տէյիլիմ .
 դէրէ պու խանէտէ պէնիմ տախի էն բահասթ վադ-
 թըմ . սէնիւն պէուլէ շէյլէր տիյնէմէյէ կէչիբաիյին
 վագթ տըր . Տիչ տէյիլ խէ պոււնու տիյնէմէյէ
 մէշկուլ օլտուդոււն անտէ պագըրըպ շաղըրըպ պիզէ
 Տիտտէթ կէօսթէրմէղսին . Մարիգօրնա տէտի . Տա-
 գըգէթ թուհասթ տըր պու , լաքին պանա սօրար սա-
 նըգ՝ էն էյի բարչասը՝ պիր քօվալիէրին կիւզէլ պիր
 մատամա ըլա թուրոււն՝ աղաճը ալթընտա կէօրիշ-
 մէլէրի տիր . քի էօթէ կանընտա տա իհտիար տատա
 գարը տուրուր . վէ դանըմճա՝ էփ էյիճէ տէ ճա-
 նը սըգըրըր . անճագ օրատա պէրլէմէյէ մէճպուր
 տուր . Քրախաղ լօգանտաճընըն գըզընտ տէօնիւպ՝ սա-
 նա նանըլ կէլիր կիւզէլ գըզըմ տէյի սիւալ էթ-
 տիրտէ գըզ ճէվապ վէրիպ տէտի . էկէր պու ճիւմ-
 լէտէն պիր շէյ աննար ըսամ Ալլահ ճանըմը ալ-
 սըն . օ պիրլէրի կիպի պէնտէ տիյնէր իմ . վէ Տէր
 նէ գտար պիր շէյ աննամաղ ըսամ տա՝ պագէն խօ-
 շումա կիտէճէր շէյլէր բասա կէլիր . շիւնքի խօշ
 վէ կիւլէճէք շէյլէր օլմալը տըրար տէյի Փիրրի-
 մէ գօմուշ ում . Անճագ բէտէրիմին տէտիյի սավաշ
 վէ գահրամանըգ՝ ասլա պէյէնտիյիմ շէյլէր
 տէյիլ տիրլէր . վէ պապէն քօվալիէրլէր տա-
 մալարընտան ուզագ պուլոււտուգլարընա ա՛հ ու
 Փիղան էտէրլէր իսէ օնա Տիչ խօշլաւմամ . Այէ շօգ
 վագթ պէնիմ տէ աղլայաճաղըմ կէլիր . վէ կէօլլէ-
 րիմտէն կաշ տախի շրգար . Տօրօթէա տէտի . էկէր
 ա՛հ ու Փիղան էթտիրլէրի սէնին իշին օլսա՝ իթիմաա
 էյլէ քի հալլէրինէ տահա գիտտէ աճընըր ըտըն .

վէ գոյ վերմեզիտին քի չօգ վազթ աշղըն ըլա ան
 եթսինէր : Վըզ ձեվապ վերիպ տէտի . աօղրուսու
 էօյլէ օլտուղու հալտե նէ ևարար ըտըմ՝ պիլէմէմ .
 շու գատընը պիլիբ իմ քի պազը գըլադ վէ եիւրեք
 լի գըղար պուլունույ ըլար ըմըշ . քի քաժալիերլէր
 օնլարա տիշի տալան վէ տիւի գարան վէ պունլար
 կիպի պին գատար չիբբին իմմէր վէրիբլէր՝ Պիլմէմ
 քի պու գըզլար նէրետեն տիրլէր՝ Վի նէ նամուսլա
 ըը վար նէ ինսաֆլարը . պիւ ֆագըր նամուսլու ա
 տամա իյանէ էտեձէք եէրինէ ևա էօլտուրիւրլէր
 ևա չըլտըրտըլար : Ալէ պու միսիլլիւ իմէքէլլիւ ֆա
 թըն ֆայտասը նէ՞ օլա . էյէր ըրգ իշին իտէ՝ նէ՞
 իշին օ քաժալիերլէր իլէ նիքևա՞ օլմա զլար . չին
 օնլարըն տա իսթէտիյի պուստան պաշգա շէյ տե
 յիլ տիւ : Վըզըն վալիտէտի տէտի . սէսինի քէ՛ս
 գը՛գ . ամմա չօք շէյ պիլիյօր ումուշ սուն .
 սէն ևաշտա գըզլարա պու գատար շէյ պիլմէք
 վէ պու գըտար սրշպօղ սղլըգ էթմէք ևա
 գըլմագ : Վըզ տէտի . վալիտէձիղիմ . պու էֆէնտի
 պանս սօրույօր . ձեվապ վերմէյի տէյիլ մի . զրափազ
 տէտի . գըզ չօգ էյի սէօյլէտի . վէ պէն օնտան ձեմ
 նուն վէ միւթէշէքբիւր իւմ . վէ լօգանտաձըյա տէօ
 Նիւպ տէտի . շու սէօյլէտիյին քիթապլարը պիբ պա
 նա կէթիբ կէօրէիմ : Վօգանտաձը՝ կիտէիմ կէթիբէ
 իմ տէյերեք չըգտը տամա քիլիտ իլէ գափանմըշ պիբ
 իտուրձ կէթիբիպ աչըպ՝ իշինտեն իւշ ծիւտ իրի քի
 թապ , վէ հայլըձա էլ ևազըսը քևազըտար չըգարտը .
 ֆափաղ քիթապլարը ևօգլամմատա իլք տէֆա էլէ
 ալտըղը՝ Թրապիւլը Տօն Աիբօնձիլիօնոււն , իբինձիսի
 շիւրկանիւլը Տօն ֆէլիպէ Ա՝ սրղէնին , վէ իւշիւն
 ձիւսիւ՝ Վօրաուայը Վօնսալօ շէրնանտէզ նամ ա
 զիմ վէ մէշճուր ֆէրիին . վէ բարեալի Տիէկօ Աար

սիանըն նազլ ու հիբեայէլէրի իտի : Քափազ պունլարըն
 իյր տէֆա էլէ ալարըը իշի ծիւտին տիպածէսինի կէոզ-
 տեն կէլիր սիրտէ պերպէրէ տէօնիւ պ տէտի : պու ան-
 տէ ասթուսուսուսուս եկէնի յլէ խըզմէթճի գըզը պուն-
 տա օլմալը ըտրլար : () յլարա հաճէթ եօզ տուր տէտի
 պերպէր : պունլարը՝ օնլար պունտա տէ յիլ իբէն տա-
 թի բէնճիրէտէն աչապը ամապիլիւ իմ : վէ պունտա տա-
 թի իզթիգա եօզ : սօպտտաքի ամէշ տէ էլ վէրիբ : Ղօ-
 գանտաճը սէսինի ելիւքէլտիպ տէտի : նէ եարաճար սըն-
 նըզ էֆէնսիմ : քիթապլարըմը ամէշէ մի եագաճագ-
 սընըզ : Քափազ տէտի : եալընըլ շու իբիսինի : Սիրօն-
 ճիլիօ ուլս Ֆէլիէէ Մարդէնին հիբեայէլէրինի : Ղօ-
 գանտաճը տէտի : պունլար էտիկոս քիթապլարը մը
 տըրլար քի հէմէն ամէշէ ամաճագ օլույօրսուսուսը :
 փափազ տէտի : հիբեայէլէն քիթապը մը տըրլար տէ յի
 տննամագ իստէրսին : Ղօգանտաճը տէտի : նէ աննարսան
 աննա : անճագ էկէր պու քիթապլարտան մուսթլագա
 պիրինի ամէշէ ամաճագ ըսած՝ Տօն Տիէկօ Արսիա պէօ-
 յիւք վէ մէշհուր ֆէրիքին քիթապըն եագ : լաքին օ
 պիր իբիսինէ կէլինճէ՝ խօշնուտ ում քի գարըմը վէ
 շօճուգլարըմը ամէշէ ամասըն : պու քիթապլար իշին
 բազի տէ յիլ իմ : Քափազ տէտի : ազամ : պու իբի
 քիթապլար հի չ պիր իշէ եարամագ եալարլար ըլա վէ
 տիվանէլիքլէր իլէ տօլու տուրլար : անճագ օ պիրի
 քօրսուսալը Տօն Քօնսալս շէրնանտէզին սահիհ նագ-
 լիէթի տիր : քի մէշհուր պէհասըըլըզլարըլա՝ պէօ-
 յիւք ֆէրիք տէնմէյէ լալըք օլտու վէ բարետլի Տօն
 Տիէկօ Արսիա՝ Ղսգրէմատուրա ալալէթինին Արու-
 թիլլօ շէհրինտէն էփէյիճէ իշէ եարար պիր քափալիէր
 վէ իյիտ սօլտամ ըտը : վէ օլ տէրէճէ ազըլտան խա-
 լիճ գուվվէթէ մալիք իտի քի : պիր տէ յիրմէն լմա-
 շը իըլըմըլա տէօնաիլ յիւ անտէ պու պիր բարմագըլըլա

օնու տուրառուրութեամբ : Պունուն իշին նագլ օլու-
 նուր քի էլինտէ էքի աղըզը պիւ գըլըճըլա պիւ
 քէօրրիւ պաշընտա տուրուպ՝ պիւ օտաու սաքէրի
 տուրառութեամբ , վէ քէօրրիւտէն կէչմէյէ գօյ վէր-
 մէտի : Տաճա պաշգա չօգ աճայիպ շէյլէր նագլ է-
 տէր : վէ քէնտի էթտիքլէրինի հազան տաթի գաթէն
 քէնտիտի տիւր . քի էկէր զոյրըսը օնուն հազգընա
 եազմըշ օլա՛ ըտը՝ պունուն գահրամանլըզլարը շիք-
 դօրուն վէ Մաթիլէտին վէ թէզարիս քիթապլարընտա
 նագլ օլունան ճէմի իյիտյէրին գահրամանլըզընտան
 պտակըն օլաճագ տուրէթտէ նագլ օլունուր ուտու :
 Լօգանտաճը աէտի . աէյրմէն թաշընը տուրառուր-
 մագ . նէ աճայիպ շաշաճագ շէյ : շիւրկանիալը
 Ֆիլիպէ Մարաէնին հիքեայէտինի էյլէնճէ իշին օ-
 գու , գըլըճընը պիւ սալուր Բաղըլա պէշ գահրամանը
 պիւ սըրատա եարը պէլտէն պիշտի պրագաը . կէօյա
 քի պէշ թանէ շալկամ օլայըտըլար . վէ պու անէտէք
 կէօրիւլէն օտաուլարըն էն աղիմիյլէ եալընըզ քէն-
 տիտի ճէնկիէշիպ՝ պիւ միլիօն ալթը եիւզ պին բիւր
 սիլահ ճէնկիճի էօլաիւրտիւ : Այա թրակիալը Աերօն-
 ճիլիօ իշին նէ տերսին . քի հիքեայէտինտէ եազըլըշը-
 նա պագընճա օլ գատար եիւրէքլի իտի քի , պիւր կիւն
 պիլմէմ հանկը ըրմագտան պիւ աթէշտէն աժտէր չը-
 գար . պու անիտէ աժտէրին եիւրէրինէ աթըլըպ պօ-
 ղազընը թուլթար . իքի էլիյիլէ էյլէ պիւ սըգար քի
 աժտէր նէֆէս ալամաղ օլուպ սուլուն տիպինէ տալար
 ըսա տա պու գահրաման օնու էլտէն պրագամաղ . վէ
 սուլուն տիպինէ էնտիյինտէ օրատա միւղէյիէն վէ
 աճայիպ պաղչէլէրիյլէ պիւ սարայ պուլուր . թուլթ-
 աուղու աժտէր տաթի ըպէթէ շայան պիւր իհտիտը
 քիմսէ օլուպ պունա էյլէ աճայիպ շէյլէր նագլ է-
 տէր՝ քի միսի իշիտիլթիշ տէյիլ տիւր . սէն իշինէ պագ

փափազ էֆենտի . իթիմատ էյլէ՛ պու հիքեայէի օ-
գույաճագ օլուրսան օլ գատար խոշյանքրսըն՝ քի չըլ-
տըրաճաղըն կէլիր . վէ օ պէօյիւր ֆէրիք տէտիյին
բարէալի Աբարսայը պիր թարաֆա աթը վէլիր ին .

Օլ տէմ Տօրթէա Պարտէնիօյա տէօնիւ պ եալաշ
սէս իլէ տէտի . սէն պու մատտէ իչիւն նէ՛ տերսին .
դանն էտէր մի սին քի պիղիմ Տօն Վիշեօգ կիպի տի-
կեր պիր Տօն Վիշեօգ օլմասընա շօգ պիր շէյ վար
տըր . Պարտէնիօ տէտի . պանա էջլէ կէլիր քի պու
խուսուստա էփէյիճէ իլէրիլէմիշ տիր . Աօլլէրինէ
պագընճա՛ ոսմանլարտա հերնէ եազըլմըշ ըսա ճիւմ-
յէսինի տին մատտէսի կիպի գուդմուշ տուր . վէ
ճիւմլէ բարազլար պուսուսն ազլընը պաշընա կէթի-
րեպիլիրլէր իսէ էյվալլաճ տերիմ . Փափազ տիկեր
թարաֆտան լօգանտաճըյա քէլամընտա տէվամ էտիպ
տէր . ինանը՞ր մը սըն լօգանտաճը , քի թրակիալը
Սիրօնճիլիօ վէ հիւրկանիալը Ֆիլիքս Մարս վէ պուս-
լարա էմսալ տիկեր քալալիէրլէր սահիհէն աիւնեա-
տէ գուհըր էթմիշ զաթլար տըրլար . Պիլմէգ մի սին քի
պուսլար իշի կիւճիւ օլմայան վէ եալընըզ էյլէնիպ
վագթ կէչիրմէք իսթէյէն քիմսէլէրին իճատը աըր-
լար . Մգլընը պաշընա չէվիր . պէլէսին քի կէզկին-
ճի քալալիէրլէր խուսուսուսնտա եազըլանլարըն հիչ
պիրիսինին ասլը եօգ տուր . Լչգանտաճը տէտի . սէն
պու լաֆլարը պաշգատսընա աննաա , բարազ էֆենտի .
պօնճուղլարընը սաթաճագ պէնի՞թի պուլտուն , սահիհ
տերիմ . պէջլէ սէօզլէրիլէ պէնի ալտաթմաղա չալըշ-
մա . Արչէք՞ էֆէնտիմ . պէն օ գատար իիճէ ֆիքիր-
լի տէյիլ իմ . լագին պէնտէն զիտտէ ահմագլար տա-
տի պուլաւուրլար . վէ սէն պանա ինանտըրընճա քի
պու քիթապլարտա եալան մասալլարտան պաշգա պիր
շէյ եօգ տուր՝ չօգ սապաճ էրքէն գալգմալը օլաճագ

սըն՝, կէօյնա քի տէվլէթ շուրասը ազաւարը՝ օ-
 գույանլարըն ագլընը պաշընտան ալմաղա միւզթէ-
 աիր պունճա եալանլարըն թապ ու նէշը օլմասընա
 գօլայճա բուխսաթ վէրիր եախուա կէօզ գաբար գաթ-
 լար տըրլար: Քաբազ ճէվապ վէրիպ տէտի. պէն սա-
 նա տէտիմ տօստում, քի պունլար իշօիզ կիւճսի. զ վէ
 իշտէ եարամազ քիմսելէր իշի տիրլէր: Ասալ քի պա-
 զը հիւրիւմէթլէրտէ պազը կէօնէ: օյունլարա բուխ-
 սաթ վէրիլիր թօք օյունու վէ տամա վէ սադրանճ
 վէ պիլեարտօ կիպի, քի իշլէմէյէ գատըր օլմայան
 քիմսելէր պունլար ըլա էյլէնսինլէր. պունուէն կի-
 պի պէօյլէ քիթապլար թապ քու նէշը էթմէյէ տէ
 բուխսաթ վէրիլիր. զիրա քիմսէնին ագլընա կէլմէզ
 քի պունլարը սահիհէն օլմուշ շէյլէր տիր տէյի
 պէլլիլէյէճէք գատար աճմադ վէ սաֆտէրուն քիմսելէր
 պուլունա պիլսին: Ալազթըմըզ օլսա՛ վէ արգատաշ-
 լարըմըզ իսթէսելէր՝ ռօմանլար հազգընա պիր գաչ
 սէօհպէթ սէօյլէր իտիմ. քի էյի վէ իշէ եարար շէյ-
 լէր օլմագ իշիւն նա՛սըլ եարըլմալը տըրլար. իհթի-
 մալ քի պու խուսուստա սէօյլէյէճէքլէրիմ հէմ
 թուհաֆ վէ հէմ ֆայտալը շէյլէր օլուրլար ը՞րը:
 Անճագ պունուէն տա վազթը կէլիր. վէ պու միսիլ-
 իւ շէյլէրէ նիպամ գօյապիլիւճէք ատամլարա պազը
 կէօնէ թալիմաթ վէրէճէյիմտէն տախի ումուտումու
 քէսմէմ: Եիմտիլիր՝ լօգանտաճը էֆէնտի. սէօզլէրի-
 մէ իթիմատ էյլէ. վէ պա՛գ քի պունլարտան հիսսէ
 գարասըն: Ալլահ վէրէ քի սէն տախի պիպիմ Տօն
 Վիշեօգ կիպի գաչըլմայասըն: Ալօգանտաճը տէտի.

* Իբրէն գալգմալը սըն տէմէսի՝ պանա ինանտըրաճագ
 ուճօնլար տիւշիւնէլի սին տէմէք կիպի տիր: Չիւն սա-
 պաճլարը զիհի ն գամ օլմաղլլա էյի տիւշիւնիլիր:

պու երեզտեն ասլա գորգմա . պէն քէնտիմ կէզկիւնճի
քաւալիէր օլաճագ գատար տիվանէ աէյիլ իմ . էյի
պիլիբ իմ քի պունլար շիմտի էվվէլ զամանքի գատար
իշաէ աէյիլ տիրլէր . վէ պու թարիգաթ մուաթթալ
օլմուշ տուր :

Սանխօ պու միւքեալէմէնին պիր միգթարընտա
հազըր պուլունաւ պ տիյնէմէքաէ իտի . վէ կէզկիւնճի
քաւալիէրլիբ թարիգաթը էլան մուաթթալ տրր քէ-
լամընը իշիթտիքտէ զիատէսիյլէ թաճիւ պ էթտի . քէ-
գալիբ պունլարըն հագգընա ետզըլըպ նագլ օլունան-
լարըն ճիւմլէսի եալան վէ տիւզմէ օլտուղունու ի-
շիտիպ շաշաը գալար : Աու թգու թուլթուլու պ ազլը
պաշընան կիտէր կիպի օլտու . վէ աղասընըն էթտի-
յի պու սիյահաթթարըն նէյէ նէթիճէ վէրծէյիւնի
կէօրմէր իշիւն պիր վագթ տահա պէրլէմէքլիյէ քէն-
տի քէնտիմէ գարար վէրտի . Փիքրիմէ գօտու քի է-
կեր իշլէք քէնտի իսթէտիյի կիպի չըգմաղլար ըսա
աղասընը պրագսըն վէ քէնտի չօլուք չօճուղանուն
եանընա կիթսին :

ԳԸԳ . 28 .

Լօգանաստա զուէր էաէն աճայիպ վուգուաթլէր :

Սանխօ քէմալ տերէճէ գօրգու վէ աէհչէթիլէ
Տօն Քիշեօզուն պուլունաուղու եէրօտասընտան տի-
շաբը օղրայըպ օլանճա սէսիյլէ պաղըրըր ըտը . եէ-
թիշին . եէթիշին աղամը էօյլէ պիր գաւկա իշինաէ
պըրագաթմ քի միսլի կէօրիւլմէմիշ տիր : Այկեր Մի-
քսիբօն սուլգանընըն խասմինէ օ վուրուշույլա գա-

Քասընը եօրըպ պէյնինի աեօրմէտի իսէ անըն պէնի .
 օմու զունտան թրաշ էտէր կիպի պաշընը քէսինշ տիր .
 Քարազ տէտի . նէ տէյօրսուն Սանխօ . չըլաըրտըն
 մը : () դաճրաման պունտան պին ստաթըլը Եօլտան
 զիտտէ ուղագտատըր : սէնին աղան պու գատար ու
 պագտան տատմ էօլտիւրէ պէլիւր մի . Պու արատտ
 եէր օտաւընտան տախի Տօն Վիշեօդուն սէտի կե
 լիյօր ուտու . քի կիքսէք սէտիէ Հադըրըր Ըտը .
 տօւր Հայտուա . գանչմա Հարմի : Հա . էն սօնունտա
 թուլտում սէնի . գըլըճտան վէ գուվվէթինտէն
 սանա Փոյտա եօգ . վէ պունլարը սեյլէմէտի արասըն
 տա գըլըճընը տուվարլարա վուրմասընըն շադըրտը
 սը տախի իշիտիլիթ իտի : Սանխօ պիր թարափտան շա
 դըրըր Ըտը . Հայտէ իմտի աղալար . նէ էյլէնիյօր
 սունուգ . կէլին , շու քավկայա թուլտուլմալ առամ
 լարա պիր պիրինտէն այըրըն : Պու ճիւմլէ իլէ գանն
 էտէրիմ քի պունա հաճէթ գալմամըլ տըր . շիւնքի օ
 դաճրաման՝ քէնտի քէօթիւ ամէլլէլինին Տիսապընը
 վէրմէք իշիւն շիմտի տախլ Ալլահըն Հագ տիվանըն
 տա տըր . օրտան տա շէյթանլարա թէսլիմ օլունա
 ճագ տըր : զիրա սէլ կիպի ադան դանլարըն իշինտէ
 օնուն պաշընըն եուվարլանըպ կիթմէտիինի կէօրտիւմ :
 Պէնի եալան շըգարւճագ տատմ ֆիլ գատար օլմալը :
 Լօգանտաճը պու շամաթալարըն սէտինէ սէյիրտիպ տէ
 տի . վալլահի շու Տօն Վիշեօդ մու տուր Տօն շէյ
 թան մը տըր . պիր գալ գըլըճ տա ստամտաքի շա
 րապ թուլունլարընտ վուրմուշ օլմալը . վէ պունուն
 կէօրիւպ գան դանն էթաթիթ՝ օնլարտան աեօրիւլէն
 շարապ օլմասըր բէք իճթիմալ տըր : Պունու սեյլէթիպ՝
 ճէմի Հազըր պուլունանլարըլա պիրլիթաէ ճէնկ մէյա
 նըմագամընա կիրմիշ օլան մահալէ տախիլ օլուպ՝ Տօն
 Վիշեօդու դայէթ աճայիպ պիր հալտէ պուլտուլար :

Արգասընտա կեամլէքտէն պաշգա պիր շէյ եօղ ուտու . վէ օլ տախի էշլէ գըսա ըտը քի՛ խալչա- սընըն եարըսընա տա եէթիշմէգիտի . արգա թարաֆը էօն թարաֆընտան տա եարըմ էնտազէ գատար գը- սա ըտը . պաճագլարը ինճէ . ուղուճ . գըլտան կեօ- րիւնմէզ , վէ զայէթ քիրլի իտիլէր . պաշընա գօտու- ղու կեճէլիք էշլէ քիրլի վէ եաղլը ըտը քի՛ րէնկի վագթըյլա գրրմըղը օլմուշ օլտուղուճնուճն էսէրի գալ- մամըշ ըտը . եօրկանը սօլ էլինէ ալմըշ . չըպլագ գըլըճ աախի սաղ էլինտէ՛ գոււարէթիլու պիր տիւշմէ- նիլէ տէօյիշմէտէ սէշլէնմէսի աաէթ օլտն սէօղլէ- րի սէօյլէյիպ սաղա սօլա չարրըշտըրըր ըտը : Ճիւմ- լէտէն աճայիպի պու ուտու քի՛ կէօղլէրի գարալը ըտը . զիրա Ֆիլվագը ույգուտա օլուպ՝ տիւշիւնաէ ի- տիրի Նանաաֆիլանտօ գահրամանըլա տէօյի շիւյօր ու- տու : Ալէ շիւնքի հէյալը գուվվէթիլու՝ վէ պու մատաէ իլէ մէշղուլ ուտու , ույգու իշինտէ օնա կեօ- րէ պիր շէյ տէմէ աէյիլիտի Միքօմիքօն մէմլէքէ- թինէ կիթմէք . վէ քէնտիսինէ էօյլէ կէլիր իտի քի օրայա կիթմիշ . տիւշմէնի պուլմուշ . վէ գըլըճը սա- ղա սօլա սալուրմասընա օնա վուրույօր : Ֆէնասը օն- տա քի՛ պիր գաշ զարգը տա օրատա պուլուճան շա- րասպ թուլուճարընա րասա կէլիպ երրթմըշ . տէօքիւլէն շարասլարըն իշինտէ քէնտիսի եիւզիւյօր կիպի իտի :

Պու ալալերայը վէ գարարը լօգանտաճը կէօր- տիւքտէ թէհալվիլիւնաէն գուտուրուր կիպի օլուպ իըշմըլա հօն Վիշեօղուճ իւզէրինէ համլա էթտի . վէ էկէր մաբաղ ըլա հօն Վարտէնիօ պիղիմ քալալիէրի օնուճն էլինտէն ալմայա ըտըլար՝ պուճուճն քէնտի խաս- մի իլէ թուլուշտուղու գալկանըն սօնու օլ անտէ կէ- լէճէք իտի : Պու գատար շէյլէրին արասընտա հալեա

զաւալլը քաւալիէր ույանմազ . վէ եկեր պերպէր պու-
նուն պաշընտան աշաղը պիր գովա սու տէօքմէյէ
իտի՝ տահա ույանաճաղը եօղ ուտու . պունուն ուլա
ույանաը ըստտա՝ նէ հալտէ պուլունտուղունու ֆէրք
էտէճէք գատար ագլընը պաշընա թօմլայամաաը . շէոյ-
լէ քի՝ օ՝ արալըք իչէրիտէ նէ օլույօր տէյի հօնա Վօ-
րօթեա տախի մէրագ ետիպ օլ թարաֆա կիթմէտէ քա-
վալիէրին նիմլիպասը կէօղիւնէ իլիշիպ անիտէ կերի
տէօնտիւ վէ պիր տախի կէօղիւնիւ օլ թարաֆա չէ-
վիքմէք իսթէմէաի :

Պու հէնկեամէ արասընտա Սանխօ՝ աղասընըն գա-
թլլ էթտիյի Նանդաֆիլանտօ գահրամանըն պաշընը ա-
րամաղա մէշղուլ օլտու . չիւն եերէ տիւշիւպ եուվարլան-
աըղընը կէօղիւ իլէ կէօրսիւշիւտիւ , պուլամւյընճա տէ-
տի . շիմտի էյիտէն աննատըմ քի պու խանեաէ հէք
նէ քի օլույօր ուսա՝ սիհիրպագլըք մարիֆէթիյլէ տիր .
շուրայա պագ քի պունտան աղ վագթ էվվէլ պիր տէ-
ֆատա կիպի իբի եիւզ եումրուք եաղտըրտըլաք եիւզէ-
րիմէ . նէ օլ եումրուքլարըն նէրէտէն կէլտիյինի
կէօրտիւմ , նէ տախի եանըմտա ատամ վար ըաը .
շիմտի տախի շէյթան էօյլէ իսթէյօր քի՝ քէսիլմէսի-
նի վէ չէշմէ կիպի գանընըն ճօշուպ ագմասընը կէօ-
ղիւմ իլէ կէօրտիյիւմ պաշը պուլամաղ օլայըմ . Ան
Նուլահըն վէ աղիլէրին տիւշմէնի . Վէ տեմէք իս-
թէրսին տէաի էօթէտէն լօգանտաճը . իսյըն հէրիֆ .
կէօրմէյօրմուսուն քիօ չէշմէ վէ գան տէտիյին պէ-
նիմ շարապլարըմ աըրլար . թուլումլարըմ տէլիք տէ-
լիք օլմուշ . վէ շարապ էվիմի սէլ պասմըշ . Աճապ
պենի պու զարարա օղրաասանըն տախի ճի հէննէմէ աօղ-
րու ագըպ կիթմէսինի կէօրէճէք մի իմ . Սանխօ տէ-
տի . պու պէնիմ գարըշաճաղըմ շէյ տէյիտիր . պէն
շունու պիլիբիմ քիօ պաշը պուլա ըաըմ՝ կի գեւ

պիր պէյլիք ալըպ էյալէթէ մութասարըֆ օլաճա-
ղըտըմ վէ շիւնքի պուլամատըմ պէնճէ օ՛ քէլլէ տե-
նիդէ տիւշմիւշ զարգ վէ զոյպ օլմուշ կիպի տիր :

Եօքանտաճը՝ սիլիհտարըն գայասըզըզընը կեօր-
տիւքճէ թէհաՎիլիւրիւ արթմաքտա , քի աղասընըն
հէր պիր շէյի ալթիւսթ էթմէսի հիշ ասլաՎաղիֆե-
սինտէ տէյիլ , եէմին էտէր Վի պիր Վադթ պիր ագճէ
Վէրմէտէն չըդըպ կիթտիլէրիսէ՝ պու տէֆա էյլէ օլ-
մայաճաք . քաՎալիէրլիք իմթիաղընը տիյնէմէյիպ
կէրէք թուլումլարըն կէրէք շարապըն տէյէրինին պիր
ազճէսինտէն Վաղ կէլմէյէճէք :

Բարաղ օլ արատա Տօն Վիշեօգոււն էլլէրինտէն
թութմուշ : վէ օլ տախի՝ գաՎկայը պաշա չըգարըպ
քէնտիսինի Միքօմիքօն սուլգանընըն եանընտա հէ-
յալ էտէրէք էօնիւնտէ տիդ իւսթիւնէ կէլիպ տէր .
զաթը ազամէթ սըֆաթընըզ շիմօի սէլամէթտէ տիր .
միւլքիւնի-դէ վէ ճանընըզս գաստ էտէն խասլիս մահՎ
օլտու . պէն տախի շիմօի Վատիմի թէքմիլ էաիպ խե-
լաս պուլտում . շիւն անըք Խլահի իլէ վէ պէնիմ
սէպէպի հայաթըմ օլան զաթըն սայէսինտէ քազու-
լարըմ սէրի բէնտի միւլքիւնէ սահիպէ էթտի : () Վա-
գըթ Սանիօ տիկէրլէրինէ տէտի . էյ էֆէնտիլէրիմ
պէն սիգէ նէ՝ սէյլէյօրուտում . տույտունճըզ մու
քի պէն սէրիւշ տէյիլ իմ . կեօրաիւնիւ-զ միւ քի ա-
ղամ գահրամանըն վիճուտունու գալարըմըշ . շիմօի
ինէք պիդիմ տիր . պէնիմ պէյլիք էյալէթիմ սաղ վէ
գազանըլմըշ տըր : Արէք աղանըն վէ կէրէք ուշաղը-
նըն տիվանէլիլէրի եիւզէրինէ հաղըր պուլունանլար
գահգահա ըլա կիւլմէքտէ . լօքանտաճըտան պաշգասը
եօղ ուտու քի ղէմ տէրեասընա զարգ օլմուշ կիպի
լաթիֆէտէն պիր լէզդէթ տույմայըպ ճիւմլէսինէ լա-
նէթ օգուր ուտու :

Վերհայեմ թարագ վէ Վարտենիօ վէ պերպեր ճէպրի-
 լէ Տօն Վիշնորու տէֆա եւթաղընա եւթարըլար .
 վէ պու տէֆա զայեմ թահսթ ույուտու . լարին իշ
 լօգանաաճըլը թէսքին էթմէքտէ իտի . քի թուլում-
 լարընըն էյլէ զաֆիլ վուրուլուպ թէլէֆ օլմասը
 եիւզէրինէ թէսէլլի գապուլ էթմէզ մէյիւսիէթտէ ի-
 տի : Պիր թարաֆտան տախի լօգանաաճընըն գարըսը
 շամաթալար գօրարըպ՝ ալուճ ալուճ սաչլարընը ես-
 լար վէ տեր իտի . շու կէզկինճի քաղալիէր սաղլըք
 սէլամէթ իլէ լօգանաամըզա կիրմէյէ իտի . խայըն
 հէրիֆ պէնի քիւլ էթմէք իշին կէլտի . պունաան էվ-
 վէլ կերէք քենտիսի վէ կերէք սիլիհտարը օլաճաք
 իթ եէտիլէր իշտիլէր , վէ պիր ազճէ մասրաֆ վէր-
 մէտեն ճէհէննէմ օլտուլար կիթտիլէր . պիր տէ աթ-
 լարը վէ մէրքէպլէրի օլուպ՝ օնլարըն տախի եէմի պտ-
 աիհէվա կիթտի . կէոյա քի կէզկինճի քաղալիէր իմիշ-
 լէր . վէ գանուընամէլէրինտէ եազըլը ըմըշ քի պիր
 ազճէ մասրաֆ էթմէյէճեքլէր իմիշ : Վէրէտէ պէոյ-
 լէլէր վարըսա Վլլահ պէլալարընը վէրսին . վէ եա-
 րընաան կէճի եօգ , ճիւմլէսի տէ եէրին տիպինէ պաթ-
 սընլար : Պու կիւն տախի պիզէ սօն սիւս վէրմէք իշիւն
 պու պիլմէմընէ քաղալիէրլէրի պալօյա եագըշըր իյիտ-
 իբլէրիյլէ եըլլըք շարապլարըմըզը կէլիպ թէլէֆ
 էթտիլէր : Պու տէֆա էվվէլքի կիպի ուճուզ գուր-
 թուլուրլարըս պէն կէպէրէիմ . ազճէսինի եա տ-
 լըրըմ . եա պէնիմ շանըմ դոյպ օլտուն . վէ պանա
 օծօր թանըր գարը տէմէսինլէր :

Լօգանաաճընըն գարըսը պէոյլէ ֆիրեսա ու ֆի-
 դան էթտիյի վագթ Մարիգօրնա սուս աուրմայօր ու-
 տու . վագթ պէ վագթ պաղըրըպ տէր իտի . կէզկինճի
 քաղալիէրլէրին ճիւմլէսինի շէյթան ալսըն : Եես
 չըգարմայըպ օլանլարը սէյր էտէրէք պուընու ալթըն-

տան կիւլէն՝ լօգանտաճընըն գըղընտան շայրըսը եօզ
 ուտու : Աիհ՝յէթ իւլէմը՝ մարազ ճէմի թուլումլա-
 րըն վէ շարապլարըն պահասընը էտա էթմէք եիւզրէ
 լօգանտաճըյա սեօզ վէրիպ՝ վէ գարըսընը օլ գասար
 շամթասընա սէպէպ վերէն ինէք գոյրուղու հագ-
 գընա առ խաթրընըխօշ էթմէսինի թահուտ էտէրէք
 ճիւմլէսինին սէսինի քէստի : Սանխօյու թէսէլլի էթ-
 մէսինի տախի Տօրօթէա իլթիղամ էթտի . վէ թէմին
 էթտի քի՝ էկէր ֆիլ վագը աղասը օլան քալալիէր
 խամինին պաշընը քէսմիշ իսէ՝ մէմալիքի հուտուտու-
 նուն տախիլինաէ պուլունան էն ալիա վէ միւնպիթ
 էյալէթի օնա պախշ պիւլէ պէյլիքի նվանը իլէ միւ-
 շէրրէֆ գըլթաղ ըտը քէնտի թախտընա մութասար-
 րըֆ օլտուղու տնաէ : Սանխօ պունուն թահուտունա
 գանի օլուպ՝ տիշմէն քէլլէրինին եերէ տիւշիւպ եու-
 վարլանմասընը կեօզլէրիյլէ կեօրտիյիւնէ եէմին էթ-
 տի . վէ քէլլէ օնուն օլտուղունու շունիշանլարտան
 թանըտըմ տէտի , քի սագալը գուշաղընա եէթիշէճէք
 գասար ուզուն ուտու . վէ քէնտիսի քէլլէյի պու-
 լանմատը ըսա օնուն իշին իտի քի՝ օ՝ լօգանտատա հէր
 նէ քի օլուրսա սիհիրպաղլըղըլա օլուր ուտու . վէ
 պունուն պէօյլէ օլտուղունու տա քէնտիսի զաթէն
 տիկէր վագթ թէճրիւպէ էթմիշ իտի , Տօրօթէա ճէ-
 վապ վէրիպ տէտի . սէօյլէտիքլէրին սահիհ օլտուղու-
 նա շիւպհէմ եօզ . սէն տախի քէլլէի պուլամաաըղը-
 նա թէլաշ էթմէ . սօնունտա հէր պիւր շէյ էյի օլուր .
 վէ սէն տախի խօշնուտ օլուրսուն : Տօրօթէա լագըր-
 տըսընը պիթիրմէք եիւզրէ իտի , քի լօգանտաճը գա-
 բու թարաֆընտա պուլունմասըլլա պիւր թագըմ եօլ-
 ճու ուզագտան կեօրիւպ սէվինէրէք տէտի . հայլը
 գալապալըգ կէլիյօր . էկէր պունլար պուրայա էնէր-
 լէր իսէ կիւնտէլիյիմիզ շըգար : Գարտէնիօ տէտի .

նէ՞ գալապալըդ տըր օ, Լօգանտաճը տէտի. տէօ, տ
 աթլը տըրլօր. Հէրսինին տէ էլինտէ գալգան վե
 մըղրագ վար. Եիւզլէրինէ պիրէս սիյաս քիսվէթ կէ-
 շիրմիչլէր. Իչլէրինտէ պիր տէ ազսատէլէր կիյինմիշ
 վէ աթա պինմիշ տիշէհլի վար. օլ տախի Եիւզիւնիւ
 քիսվէթիլէ էօրթմիւշ. Իքլ տէ ուշագլարը վար քի
 Եայա կէլիյօրլար. Աւզագ մը տըրլար՝ սօրտու բա-
 մազ. վէ լօգանտաճը՝ Իշտէ կէլտիլէր տէտի. Տօրօ-
 թէա անիտէ քիսվէթինի Եիւզիւնէ կէյինտի. վէ
 Պարաէնիօ ատամա կէօրիւնէճէք գըյաֆէթտէ օլմա-
 տըղը Իչիւն աճէլէթէն Տօն Վիշօղոււն օտասընա
 սալուշուպ կիզլէնտի. () Լ Հէնկեամտէ աթլըլար կէ-
 լիպ աթլարընտան էնտիլէր. կիթաիլէր տիշէհլիյի տա-
 խի էնտիրտիլէր. վէ Իչլէրինտէն պիրիսի օնու գու-
 ճագլայըպ՝ Պարտէնիօնոււն Հէնիզ Իչէրի կիրիպ՝ Տօն
 Վիշօղոււն պուլոււնտուղու օտանըն էօնիւնտէ հազըր
 օլան սանտալիէնին Եիւզէրինէ օթուրթտու :

Պու անէ տէք պոււլարըն հիշ պիրիսի Եիւզինտէ-
 քի քիսվէթի գալտըրմամըշ. վէ աղըզընտան պիր քե-
 լամ չըգարմամըշ ըտը. Տիշ էհլի Խալընըզ օթուր-
 տուղու անտէ պիր ալի չէրիպ՝ Եիւզէրինէ պայզընլըզ
 կէլմիշ կիպի գօլոււնու ուզաթար. Պու միսիլիւ
 թէպտիլի գըլըզ օլուպ սուգուլթաա տէվամ էթմէ-
 լէրի բարագըն մէրագընա մուճիպ օլուպ՝ Եայա կէլէ
 ուզագլարըն արգասընտան ախըրա կիթտի վէ պու
 աղալար քիմլէր տիրլէր տէյիւ օնլարըն պիրինէ սիւալ
 էյլէտի. Աւշագ ճէվապ վէրիպ տէտի. Իթիմաա
 էյլէ էֆէնտիմ. տօղուսու պէն տախի պիր էյի պի-
 լէմէյօր ում. անճագ կէօրիւնիւր քի պոււլար պէօ-
 յիւճէք վէ սերվէթ սահիպի քիմէլէր օլմալը տըրլար.
 Խուսուսա օ կէօրտիյիւնիւզ հանըմը աթտան Ինտի-
 բէն զաթ. զիրա օ պիրլէրի ճիւմլէսի օնա հիւրմէթ վէ

բայեթ էտիպ եանընտա իձիրազ ըլտ տալրանը յօր-
 շար : Պիլտիյիմ հէբսի պու գտարտոր : Բարազ օլ
 հանըմըն քիմ օլտուղունու սօրտուգտա՝ ուշագ տե-
 տի . պու խուսուստս տախի մալիւմաթըմ քիկէր սու-
 բեթտէ օլան մալիւմաթըմտան զիտտէ տէյիլ տիր .
 վէ եօլճուլուղումուղ տէվ օմընտս պիտ տէֆս տախի
 օնուն եիւզիւնիւ հէօրէմէմիշիմ : Անճագ հէր վագթ ալս
 չէքիպ Ֆիրեատ ու Ֆիղան էթտիյիւնի պիլիբիմ . գալտը
 քի էֆէնտիմ . սանատա պու գտարտան զիյառէ պիր
 շէյ սեօյլէյէմէտիյիմէ թաճիւպ շէքմէք լաղըմ տե-
 յիլ . իքի կիւն տիւր քի պէն վէ արգատաշըմ պու
 աղալարըն խըզմէթիտէ կիրմիշիզ . եօլտա բասս կէլ-
 տիք . վէ Անտալուղիայտագ պիրլիքտէ կիթմէմիզի
 բէճա էթտիլէր . վէ զիտտէսինճէ իւճրէթիյիզի վեր-
 մէյէ տախի վատ էթտիլէր : Բարազ սօրտու . հիչ
 պիր քիմսէ իսմի վէրտիքլէրինի իշիթմէտինիզ մի Բա-
 յըր էֆէնտիմ . տէտի ուշագ . սուգութ էթմէք նի-
 գամը թահաթընտա օլան Աարդուսեան կրօնաւորլար
 կիպի սուս ուսուլար , աղըլարընտան պիր հարֆ պիր
 ըուղէթ չըգմատը . վէ նէ գատար վագթտան պերի՝
 քի պունլարըն խըզմէթիտէ իզ՝ օլ հանըմըն ահ ու
 Ֆիղանընտան մատէ սէպլէրինի իշիթտիյիմիզ եօգ
 տուր : Աէ էկէր թահմինիմտէ ալտանմագամ՝ պու
 աղալար օնու զօրաքի գօրըպ գալըմագտա տըրլար :
 Պէնճէ , բուպարնա պագարագ տէյէճէյիմ քի եա
 մարապետ ախր , եա մարապետ էթմէյէ կէօթիւրիւ-
 յօրլար . վէ քէնտախի պու թարիգաթը սէվմէտիյի
 իշիւն օլմալը օլ գատար ահ ու Ֆիղան էթմէսի :

Իհիթիմալտըր տէտի լարազ՝ վէ ախըրտան չըգըպ
 Տօրօթեանըն եանընա կիթտի . օլ տախի եէնի կէ-
 լէն հանըմըն ահ սէտասընը իշիտիպ պայղըն կիպի
 հօլիսի կէօթիւրտէ , պու հալլէրտէ պուլունանլարա

տիշէհի էլինտէն կէլէն մուսափենէթի էթմէք մերա-
 մըլլա Եանընա կիթմիշիտի . Անճադ հէր նէ քի էթ-
 աի վէ սէօյլէտի իսէ՛ Եէնի կէլէն հանըմըն աղղընտան
 պիր ճէվապ չըգարտամատը . Թա քի նիհայէթիտէ
 օնու աթտան էնտիրէն զաթ Եանընա կէլիպ աէտի .
 էյլիք տէմէք նէ օլաուղունու պիլմէզ պու միսիլլիւ
 պիր նամքերօրա էյլիք վէ մուսափէնէթ էթմէյէ պի-
 հուտէ Եէրտէ շալը՛շմա . վէ Եալան աօլան լափլար
 տիյնէմէք իսթէմէզ իսէն՝ լազըրտը էթմէյէ զօրլա-
 մա . Միւքէտտէր հանըմ վագարըլլա սէօզէ գարըշըպ՝
 խայըր՝ աէտի . պէնիմ ապա Եալան սէօյլէտիյիմ
 Եօգ տուր . վէ պէնիմ պու հալտէ պուլունաուղում
 տախի՝ սաֆտերուն վէ պէօն պուլունմանըն սէմէրէ-
 սի տիր . սէօղիւմէ փիզտէն պաշգա շահիտ տախի իս-
 թէմէմ . քի աօղրուտան սաբմատըղըմ իշիւն պանա
 պու խուսուճէթլէրի էտէյօր ունուզ . Քարտէնիօ
 պուլունաուղու օտանըն գարուսուէնտա օլան պու միւ-
 քնալէմէյի տըզգաթըլլա տիյնէյիպ՝ ախ աման Ալ-
 լահ , աէտի . քիմի՛ն սէսի տիր պու .

Պարտէնիօ օնուէն սէսի՛նի իշիտինճէ հանըմ պաշը-
 նը Եօգարը գալտըրտը , վէ օտայա կիրմէք իշիւն ա-
 յալա գալղմաք իսթէտի . լազին Եագընընտա պուլու-
 նան զաթ դոյ վէրմէտի : Պու թէլաշ վէ չապալանմա
 արասընտա հանըմէն Եիւղիւնտէն քիսվէթ աշաղը փուշ-
 տիւ . վէ հէր նէ գատար քէնախի կէօրտիլլիւ քէ-
 տէրլէրտէն պօզուլմուշ վէ պէնղինի աթմըշ ըտը ըսա
 տա՝ պինագիր կիւղէլ չէհրէսի կէօզլէրէ՛ կէօրիւնտիւ .
 Պունու ամուղարընտան դուդան քիմսէ գապթ էտիպ
 գոյ վէրմէմէյէ օլ տէրէճէ մէշղուլ ուտու քի քէնտի
 Եիւղիւնտէրի քիսվէթ տախի տիւշիւ . վէ քէնտիսի
 էլինի հանըմըն իսթիւնտէն չէքիպ քիսվէթի գալ-
 տըրմագա ճէսարէթ էտէմէտի . Տրօթէա՝ հանըմը

գուճաղընտա թուժմուշ իրեն օլ պիր քիսվէթին աիշ-
մէսինի կէօրիւս պաշընը եօզարը գալտորտը . վէ օլ
քիսվէթտէն մահրուժ օլան քիմօէնին Տօն Ֆէրնան-
տօ օլտուղունու թանըլընճա հայգըրըս պայըլտը
աիշաիւ : Բարազ օնուն եարաըմընա սէյիրաիս՝ պիր
ազ հաժա ալարագ սէրինլէնսին վէ ալըլսըն տէյի
եիւզիւնտէքի վէլոյու պէրթարաֆ էթտիքտէ Տօն Ֆէր-
նանտօ տաիի պօւնուն եիւզիւնիւ սէրպէսթ կէօրէ պի-
լիս Տօրօթէայը թանըտըգաա թաճիւպտէ գալտը :
Հէրնէ գտար պու մինասիպէթիլէ եիւրէք օյնամասընա
աիշաիւ իսէ տէ դուղտտոշու գըղը քի Ղուսինտա ը-
տը՝ վէ Գարաէնիօնուն սէսինի իշիտիս թանըտըղըն-
տան պէրի Տօն Ֆէրնանտօնուն էլինտէն գուրգուլ-
մաղա չապալամարտա ըտը , գօյ վէրմէտի : Ընճագ
Գարաէնիօ Տօրօթէանըն հայգըրմա սէսինի իշիթտիք-
տէ Ղուսինտայը զանն էտէրէք՝ քի սէօհպէթ էթմէ-
սինտէ սէսինտէն թանըմըղտը , գօրգուուլա օտատան
աիշարը սըղրտտը . վէ Ղուսինտայը Տօն Ֆէրնանտօ-
նուն էլինին ալթընտա կէօրմէսիլէ գօրգուուլա թա-
րագը պուլտու : Ղուսինտա տաիի Գարաէնիօյու կէօր-
մէսիլէ ազ թաճիւս չէքմէտի : Տէօրաիւ տաիի օլ տէ-
տէճէ հայրէթտէ գալմըղար ըտը՝ քի ազըլտը
թէվէրէլլի պաշլարընա կէլէճէք րատտէլէրտէ տէ-
յիլ իտի :

Պիր վագթ հիչ սէս չըգարմայարաք պիր պիրինին
եիւզիւնէ պագարգտան սօնրա էնճամ Ղուսինտա ազ-
գընը աչտը : Տօն Ֆէրնանտօյա թիթապէն շէօյլէ սէօյ-
լէտի . Տօն Ֆէրնանտօ . րէճա՝ էտէրիմ . պէնի գօյ
վէր . պու հագսըզ ձէպրի պիթիրմէնին վագթը կէլ-
տի . վէ պու ձէպրին հիչ պիր վագթ Փայտէսինի կէօ-
րմէլէճէյին շիւսհէսիզ տիր . սէն էյի պալիբսին քի սէ-
նի կէրէք վատլէրին կէրէք տէհտէլէրին պանա աւլա

Թէսիր էթմէտիլէր . վէ էօլմէմի սանա Թէսլիմ օլմաքտան էվլա Թութմուշ օլտուղու մա շէքք ու շիւպհէն գալմըշ օլմամալը . զիրա տիկեր կէօնէ հարէ քէթլէ նիսա Թայֆէսի մապէ յնինտէ նամքէօր վէ խայըն վէ սասադաթտան քիւլլիէն մահրու միր զաթ սայըլաճաղըմ : Պէն քէնտիմին սահապը տէյիլ իմ քի իսթէտիլիմ կիպի էտէյիմ . սէօզ վէրմիշ իմ . վէ պու Վարտէնիօ՝ շուրսաա կէօրիյօր սուն , պէնիմ հէլալ էհլիմ տիր . պէնի քի օնուն մալի իմ , օնա վէր . վէ պէնիմ գալպիմի աախի բահաթ էյլէ . սանարէճա էտէր իմ : Աճօգ . էկէր պէնի պունճա քէտէրէ վէ տէրտ ու միհնէթէ օղրաթաղգտան սօնրա հալէա արգամա աիւշմէքտէն հօրուլուպ օսանմառն ըսաւ պիր զարպը տէստին իլէ կօրիւմիլէ պէրապէր տէրտ ու մէշազգաթլարըմը սա պիթիօր :

Պու արալըփ Տօրօթէանըն տախի պայղընլըզը կէչմիշ օլուպ՝ սէօլէնէն քէլամլարտան Աուսինտայը Թանըօր . վէ Տօն Պէրնանաօնուն օնու գօյ վէրմէտիլինի վէ ձէվապլարըն տախի ձէվապ վէրմէտիլինի կէօրիւպ կիթտի էօնիւնէ տիզ շէօքտիւ . վէ կէօզ եաշը տէօքէրէք տէտի . էկէր գալպինիզ մէրհամէթ տէտիքլէրի շէյի Թանըր իսէ կէօզլէլիլիլի պիր տէֆա տա Տօրօթէանըն եիւզէրինէ շէվիլին , քի խաղի բայընըզա եիւզ սիւրմէքտէ տիր . պիր էյամ սիզին մահպուպէնիզ օլուն զաթըն պիր չիֆթ քէլամընտ գուլազ վէրմէյէ Թէնէօղիւզ պուլուրուն . օնու սիզ զալալլը էթտիլիզ , Վէտէրիմին էվինտէ մէսուտէ իտիմ . օլտուգճա վարիէթիմիզտէն խօշնութ ուտում . շէրէֆէ հավվէսիմ վէ հասէտիմ եօ՛գ ուտու . հիւ պիր հիսս ու շէհվէթ տուղուսու տախի պանա վուգու օլմուշ տէյիլ իտի . սիզ կէլիպ պէնիմ սապավէթիմի վէ բահաթըմը պօզտունուզ . վէ պա-

նա իւր անձնաբանական օրտու-
 նուզ : Այդ պիւրիտանիզմէն քի վատլերինիզ վե
 անթիկէրինիզ նաքիլե իտի . վե կալընը պէնիմ եի-
 զիւմիւ կեօրմէք իշիւն ճեմի ուստալըլընը իճրա եթ-
 մէյե մեճպուր օրտունուդ : Այնի սեվմէք իշիւն վե
 քէնաիւնիզի սեվտիբմէք իշիւն նեկէր եթմէտիւնիզ . սի-
 զին հէր եթտիբլէրինիզի վե իսթրընը կեօգեթմէ
 խուսուսլարընը իսթրընը կեթիբմէք իսթեմէմ .
 եօյլե շէյլէր եթտիւնիզ քի էլան սիզե կազըճմազ սա-
 յարսընը . անճագ՝ սիզտէն ալեա բութպետե օյան
 պիբինին գըզը իշիւն՝ պանա եթտիյինիզ ուպուտիեթ
 ալամէթլէրինտէն զիտտէսինի ետէպիլեճէք մի իտիւնիզ :
 Տէյիլ մի քի իըզմէթիմտէ պուլունան գըզլարըն տա-
 խի իսթրընը էլե ալմաք իսթետիւնիզ . կեօյա քի պէն
 սիզին սեպեպի եհեանըզ օլաճագ ըտըմ . վե պու խու-
 սուստա հէրտիւրլիւ ուստալըլարը իճրա եթմէտիւնիզ
 մի : Անճաք եթէնտիմ նե՞ շարթ ըլտ պէնիմ զըտտիե-
 թիմի անձն ետիպ պէնտէն բէյ ալա պիլտիւնիզ . ին-
 քեար եթմէմ քի սէնին ֆիղան ու ֆիբեատլէրին ճա-
 նըմա քեար վե գալպիմե թեսիբ էթմիշ իտի . անճագ
 իսթրընա կեթիբէթէնտիմ . քի պէնիմ գազլըմ ու
 շարթըմ՝ սէնիե հէլալե հէլին օլմաք շէրեթիւնե նայիլ
 օլմագ ըտը . վե սիզ՝ եալան շըգմասը միմքիւնսիզ եե-
 միւլէր իլե՝ իսթետիյիմի եթմէյե Ալլահը շահտա
 թութուունուդ . անտան սօնրա պէն սանա նե՞ եարաըմ քի
 պէնի թէրք եթտին : Այնի չօգ սեվտիյիմ իշիւն մի
 կեօգիւնտէն աիւշաիւմ . պէնի գալալը եթտիյիւն մի
 պէնի թէրք եթմէնե սեպեպ օլտու : Այն իսթետին
 քի պէն սէնին օլայըմ . վե ճեմի ազիզ շէյլէրի շա-
 հիհ դուգուպ՝ աէն տախի պէնիմ օլտու զունու ինան-
 սըրտըն ըսո պէն օ՝ վագթ բազի օլտու : () լ գատար
 աշգը , վե շէօյլե տէյեյիմ . օլ գատար ֆազիլէթի

Թեքր Էտիպ բայիմալ էթմէլի մի խտն : Անճագ սէն՝ շիւնքի պէնիմ սին , Աուսինտայա քէնտինի վերէմէգ սին . Աուսինտա տախի Ղարտէնիօնուսն օլտուղու իշիւն ստնա թէսլիմ օլամ զ : Օնլարըն հագգընա միտա- խէլէ էթմէյէ հագգըն օլմատըղը իշիւն օնլարը պիր- պիրինէ թէսլիմ էյիէ . վէ հէլալ թարիգիլէ գազանըպ էտինտիյիմ Տօն Ֆէրնանտօ տախի պանա գալսըն , վէ քիմսէ օնուսն իշիւն պէնիմ իլէ տավայէ գալգըշ- մասըն : Այո էֆէնտիմ , պէն սէնի զայպ էտէլիտէն պէրի էճէլիմի արղուլէր իմ :

Տօրօթէտ պու քէլամլարը էօյլէ պիր տօգանըգ իս- թիլլահ ըլա սէօյլէտի , վէ օլ գատաք կէօզ եաշը տէօրսիւ , քի հէր քէսին եիւրէյի տօլտու : Տօն Ֆէր- նանտօ ասլա պիր շէյ սէօյլէմէյէրէք պու ճիւմլէի տըգգաթ ըլա տիյնէտի . թա քի եէնիտէն ալլամաղա պաշլամասընը կէօրիւպ՝ էօլիւմ տէրէճէսինէ գատր միքէտտէր վէ տէրանագ օլտուղունսւ քէմալիյլէ տէքր ու ֆէհսմ էթտիքտէ եիւրէյի տայանամատը . վէ իպրագ էթտիյի ուճօնլարա՝ վէ քէնտի գալպինին տա- խի թէյիլիգինէ թէհհամիւլ էտէմէյիպ գօլլարընը աշ- տը . վէ օնա տօղրու կիտիպ՝ եէնտին կիւզէլ Տօրօ- թէա , հագգընը վէ տավանը գազանտըն տէտի :

Աուսինտանըն ասլա ինանմատըղը վագթ Տօն Ֆէր- նանտօ էն զաֆիլ էլլէրինի օնուսն եիւզէրինտէն գալ- տըրմասըյիւ պօշ պուլունուպ ազ գալտը տիւշիւեօր ուտու . աւճագ Ղարտէնիօ՝ քի Տօն Ֆէրնանտօնուսն կէօ- զիւնէ կէօրիւնմէմէք իշիւն տայմա օնուսն արգասընտա տուրույօր ուտու , Աուսինտայը թուլթուս վէ տէտի . շիրինիմ Աուսինտա , շիւն բահաթընը պուլմաղա Հագ թնատալէ բուխտաթ քէրէմ էթտի . քէնտի միւտտէթի էօմրիւմտէ սիզէ քէմալի աշգ ըլա մուհապպէթի օլա- նըն գօլլարընտան պաշգտ տայանըպ բահաթ էտէճէ-

յին եօգ աուր : Լուսինտա պու քէլամը իշխեթտիքտէ պաշընը արգասընա չէվիրիպ Պարտէնիօյու էյիճէ թանըտը , ազիմ սէվինճիլէ սըլրայըպ՝ կէօրէնլէրին նէ տէյէճէյինի տախի վաղիֆէ էտինմէյէրէք օնա օլան մուհապպէթինի պէյան էյլէտի : 'Աէ՛ աիր պու՝ տէտի . սէն մի սին սէվկիւլիւմ Տօն Պարտէնիօ . նա՛ սըլ օլտու քի տարի տիւնեատա սէվտիյիմ պիր թանէճիք զաթը պիր տախի կէօրմէյէ միեսսէր օլայըմ :

Լուսինտանըն Պարտէնիօյա իզհար էթտիյի աշգ ալամէթլէրի Տօն Ֆերնանտօ հագգընա պի էմսալ պիր սէյրան ըտը . վէ Տօրօթէանըն կէօզիւ տայիմ օնու նիւղէրինէ օլարաք՝ պէնզինին բէնկի սօլմասընը կէօրմէսիյլէ՝ գըլըճա աավրանմաք նիէթինի ֆէհմ էտիպ անիտէ այաղընա դաբանտը վէ տիզլէրինէ սարըլարագ տէտի . ֆիրբին նէ աիր էֆէնտիմ . էհլին կէօզիւնին էօնիւնտէ տուրույօր . վէ աահա տաղիգէ կէչմէտի քի սէն օնու թանընըպ գապուլ էթտին . վէ շիմտի՝ աշպըն չօգտան պէրի պիրլէշտիրաիյի զաթլարըն բահաթ ու սէվինճինի պօզմաղա հագգըն վար կիպի աավրանըյօր սսւն : Պոււլար պիրպիրլէրինէ օլան մուհապպէթլէրինի իզհար էթմէլէրինտէ սէն նէ արայա կիրիր սին . սէնին նէ՞ վաղիֆէն . խաղրընա կէթիր էֆէնտիմ . նէ՞ գըտար վագթտա՛ս պէրի պէն տէրտ իշինտէ պաթմըշ ըտըմ . բէճա էտէրիմ . պէնի տէֆա տէրալէրէ տիւշիւրմէ . վէ էկերսանա օլան մուհապպէթիմ վէ կէօզլէրիմին եաշը սանա թէօիր էթմնզլէր իսէ տէ՝ պարի աաճօնլարըմ՝ իշիւն վէ սէնին էթտիյին եէմինլէր իշին օլասւն Վալահըն բէյինէ գայըլ օլ , քի պիր նէվ միւճիւղաթ ըլա՛ ճիւմլէմիզին տէրտ ու մէշագգաթընա մէրհամէթ էթտիյինի իսպաթ էյլէտի :

Տօրօթէանըն պու սէօզլէրի սէօյլէտիյի զէմանտէ

Պարտէնիօ տախի Տօն Ֆէրնանտօնուն թաւր ու հարէ-
քէթինի ֆէրգ էթմէյէճէք գասար քէնտիսինի աշգա
գարաբըմըշ տէյիլ իտի . զաֆիլ պուլմասը գօլայ տէ-
յիլ իտի : Պու արաստ Տօն Ֆէրնանտօնուն եօլտաշ-
լարը տախի բարաղըլա պիրլիբտէ եանընա եթիշիպա-
յաղընա տիւշէրէք տէտիլէր . չիւն Տօրօթէայը հէլալ
զէվճէն տէյի գասպուլ էթմէք իհասնը տիրիղ էթմէ-
տին . օնուն կէօզ եաշլարընա մէրհամէթ էյլէ : Բա-
բազ պու րէճալարա իլավէթէն տէտի . պազ էֆէն-
տիմ , շունու միւլահագա էյլէ քի Պարտէնիօ Ղու-
սինտայըլա պսակ հիւքմիւ իլէ պիրլէշմիշ տիրլէր . սե-
նին օնլարը այըրմաղա իգտամ էթմէն մոթլագա
հագսըզըզ օլուր . վէ ոածօնա պաշ էյմէք զաիֆլիք
նիշանը տէյիլ տիր : Անճագ էֆէնտիմ . պու շիրին
Տօրօթէա գարը գըսմընտա մաթլուպ օլունան էյլիք-
լէրին հանկըսընտա գուսուրլու տուր : Պազիլէթի
վար . սանամուհասպէթի վար . պիրպիրինիզէ սէօզ վէր-
միշ սէօզ ալմըշ սընըզ . օնուն հագգընա բայէթ էթ-
մէյէ Նէ գալըր :

Օւթէն Տօն Ֆէրնանտօնուն գալպինտէ իյիտիք
օլուպ՝ պու միսիլի գուվլէթլիւ տէլիլէրէ տախի քէ-
մալիյլէ իսքեթ օլարագ՝ քէնտի իտախասընը թէրք
էթմէյէ չօգ զօր շէքմէտի . չիւն աշգ հիւքմիւ կէշմիշ ,
վէ եալընըզ շէրէֆ հիւքմիւ գալմըշ ըսը : Աշգ ըլա
Տօրօթէայը գուճագլայըպ՝ գալգ տէտի . գալպիմի
թէսլիմ էտէյիմ , վէ պանա օլ գատար Փազիլէթ վէ
մուհասպէթ կէօստէրէն պիր զաթըն պէյլէ այաղը-
մա գարանմասընա թէհամմիւլ էտէմէմ . սէպէպիմլէ
շէքտիյին տէրտ ու մէշագգաթը վէ սանա եթտիյիմ
զուլմ ու հագսըզըզլարըմք ֆիրրինտէն չըգար . պէ-
նիմ նէտամէթիմ վէ Ղուսինտանըն կիւզէլիյի պէ-
նի մաղուր էտէրլէր . վէ չիւնրի մաթլուպլարըմըն

Ճիւմլէսինի սէնտէ պուլուօրում, Լուսինտա Գարտէ-
 նիօյուլա էօմիւրլէրինի խօշնուտիէթ իլէ կէշիրսինլէր .
 պուլնա սալա մանի օլմամ . պէնիմ էօմրիւմիւն սաատէթի
 տախի Տօրօթէամ օլտուն : Պուլնու սէօյլէտիքտէ Տօն
 Պէրնանտօ Տօրօթէայա էօյլէ պիր նէտամէթ վէ մու-
 հապպէթ կէօսթէրտի՝ քի էքիսի տախի կէօզ եաշարը-
 նը զապթ էտէմէզ օլտուլար , Գարտէնիօ վէ Լուսին-
 տա տախի քէզալիք . վէ հազըր պուլուլանլար ճիւմ-
 լէսի պուլնլարըն սէվինճիւնէ իլհազ օլտուպ շազուճէնա
 օլտուգլարընը պէյան էթտիլէր : Սանխոյա վարընճա-
 յա տազ , օ պիրլէրինին կէօզ եաշընը կէօրտիքտէ
 ճան ու տիլտէն կէօզ եաշը տէօքէրիտի . լաքին սօնրա
 տղատըղընըն սէպէպինի աննաթտը . քի Տօրօթէանըն
 Միքօմիքօնա սուլգանը օլմատըղընը , վէ պու ճիհէթի-
 լէ մէմիւլ էթտիլի միւքեաֆաթըն պօշա չըգտըղընը
 Ֆէհմ էթմէտի իշիւն աղլար ըմըշ :

Լուսինտայլա Գարտէնիօ Տօն Պէրնանտօնուն քէն-
 տիլէրինէ էթտիլի ինայէթտէն մէմուլիլէթլէրինի
 իզհար էթտիլէր . վէ էօյլէ պիր քիպարլըք վէ չէլէ-
 պիլիք էթվարըլլա միւթէշէքրիւր օլտուլար քի Տօն
 Պէրնանտօ ճէվապ վերէմէզ օլուպ՝ մուհապպէթ սա-
 պիթ օլաճաղընը տիկէր նիշանլարըլլա աննաթտը :

Պուլնլար օլուպ կէշտիքտէն սօնրա Տօն Պէրնան-
 տօ Տօրօթէայա սիվալ էյլէտի քի նէ հալ վէ նէ վու-
 գուաթ ըլա պէօյլէ ուղազ եերլէրտէ պուլուլուօր :
 Վէ Տօրօթէա Գարտէնիօյա վէ բարազա նագլ էթտիք-
 լէրինին թըպզըսընը պուլնա տախի նագլ ու հիքեայէթ
 էյլէտի . հիքեայէտիտէ գուլլանտըղը շիրին իսթիլ-
 լահաթըլլա Տօն Պէրնանտօյու վէ բէֆիքլէրինի Տէյ-
 րան էյլէտի . Տօն Պէրնանտօ տախի՝ Լուսինտայլա նի-
 քեաճ օլաճաղը կիւն տիլիւն էվինտէ կէշէն վու-
 գուաթը նագլ էյլէտի . պէնիմ էհլիմ՝ Գարտէնիօ

տուր տէյիւ եազմըզը բուսուլասընը օնուն գոյնուն-
 տա պուլտուղում անտէ խըրս վէ գըսգանձլըգ պէ-
 նի օլ տէրէճէ պիւրիւտիւ՝ տէտի, քի բէտէր ու վա-
 լիտէօի իւստէ կէլիպ էլիմի դուղմասալար՝ օրատա օ-
 նու էօլտիւրէճէ յիտիմ, Պու խըրսըլա էվտէն տի-
 շարը օղրատըմ տէտի. ֆըրսանտ պուլտուղում կիպի
 ինթիգամըմը ալմաղը գուրտում. վէ իրթէ կիւնիւ
 տույտում քի Ղուսինտա սավուշմուշ վէ նէրէյէ
 կիթտիյի պիլինէմէմիշ. վէ նիհասէթի՝ էքի իւշ ալ
 սօնրա պիր կուսանաց վանքընա կիրմիշ օլաուղունու
 տույուպ՝ քի էկէր Վարտէնիտան պիր հասպեր ալմաղ-
 սա, պագի էօմրիւնիւ օնտա կէչիքմէք նիէթինտէ
 իմիշ, պագի^իիւշ աթլը րէֆագաթըլա վանքըն գա-
 բուլարընըն՝ աչըլտըղը վագթը կէօզէտիպ իշէրի կիր-
 միշ վէ վանքը գապթընա կէչիքմիշ. վէ Ղուսինտայը՝
 ագլընը պաշընա թօրլամաղա վագթ պրագմայարագ
 օրտան գալտըմըլ. վէ պունու էթմէքտէ քէնտիօի
 իշիւն կիւճ պիր շէյ տէյիլ իմիշ. շիւնէի վանք հէր
 քէօյտէն ուզագ պիր օվա իշինտէ իմիշ. Ղուսինտա
 քէնտիսինի պունուն էլինտէ կէօզտիքտէ պայըլմըլ.
 վէ ալըլտըգտա հիշ քիմսէյէ պիր սէօզ սէոյլէմէյիպ
 միւտէմ ահ ու ֆիղան էթմէքտէ իմիշ. Վու հալտէ
 պու լօգանտայա տագ կէթիրտիք տէտի. վէ գատէրի
 իլահի ճէմիսինին պաշընտան կէչէնլէրէ պու միսլլի
 խօշ պիր նէթիճէ վէրտի:

Տօն Ֆէրնանտօ սէօզիւնիւն ինթամընտա Ղու-
 սինտայա տէօնիւպ՝ տէֆասթլա էթտիքլէրի գուլմա
 աֆվ տիլէտիքտէն սօնրա, սանա նասըլ քի գուլըմ
 էթմիշ իսէմ, պունտան պէոյլէ օնլարա միւքեաֆաթ
 օլարագ՝ հիսի իգթիզատէ սիղէ մուսվէնէթ էթմէյէ
 քէնտիմի պօրձլու սայար ըմ տէտի:

Միքօմիքօնա շահաւտեթի սուլղանըն հիքեայեխինին
պագիսիյէ՛ սայլը պիլինմէյէ շայան վուգուաթլար :

Սանխօ Ռանսա պու ծիւճլէէ արգգաթ. էտիպ՝
Միքօմիքօնա սուլղանընըն Տօրօթէայէ՛ վէ Ռանդա-
ֆիլանսօ գահրամանըն Տօն Ֆէրնանտօյա թէպտիլ
օլտուղունու կէօրտիքտէ քէնտի ումտուգլարըն պօ-
շա չըգտըղընը աննայըպ դայէթ թէէսսիւֆիլէ ումուտ
քէսիքլիյինէ տիւշմիւշ օլտուղու վագթ աղասը Տօն
Վիշեօդ իչէրիտէ օտատա ույույուպ խըւլամատա ըտը.
օլան գաղիէլէրտէն ասլա մալիւմաթը օլմայըպ վագի-
ֆէսինտէ տէյիլ իտի : Տօրօթէա քէնտի հալինին է-
յիէ տէօնմէսինէ զիատէսիյէ խօշնուտ օլուպ՝ պու
սուրէթէ տէօնէճէյինէ գատիմտէն ասլա ումուտու
օլմատըղը իչիւն տիւշ կէօրիւեօրում զանն էթմէքտէ
իտի . Պարտէնիօնուն վէ Լուսինտանըն սէվինճի
պունունքունտան աշաղը գալմագ ըտը . վէ պիր ան-
տէ քէնտի մէշագգաթլարըն նէ՛ կէօնէ տէֆ ուզայիլ
օլմասընը աննայամագլար ըտը , վէ ճէմի վուգուա-
թէ միւճիւգաթ նագարըյլա պագմագտա ըտըլար :
Տօն Ֆէրնանտօ իսէ՛ ագլը պաշընա կէլիպ՝ էնվայի
թէհլիքէլէրտէն խէլաս պուլմագ շարտսինէ միէսսէր
օլտուղու իչիւն Ըլլաճա շիւքիւրլէր էթմէքտէ . վէ
հագըր պուլունան քիմսէլէր ծիւճլէսի՝ ումուլմագ
իշլէրին պու կէօնէ էյի սուրէթէ տէօնմէսինէ վէ
հէր քէսին շաս ու բաճաթ օլմագ թարիգինէ տախիլ
օլմասընա զիատէսիյէ խօշնուտ ուտուլար : Ռաբազ՝
ագըլլը վէ ուստա պիր քիմսէ օլմասըյլա հէր պիր

Հէյի սըրասընա գոյուպ կեահ պիրիյլէ կեահ օ պիրիյլէ մուսահէպէթիէ ճիւմլէսինին շազ ու ֆերահ օլտուգլարընա սէպէպ օնլար օլտուղունու թագրիր էտէր իտի :

Աօգանտաճը՝ Տօն Վիշեօգուն տիվանէլիյի եիւղիւնտէն շէքտիյի զարարըն պէտէլինի էլէ կէթիրէճէյինէ՝ բարազըն վէ Գարտէնիօնուն թահուտու ուլա թէմին օլուպ հէփսինտէն զիտտէ սէվինմէքտէ եալընըզ Սանխօնուն կէօյնիւ գըրըլմըշ ըտը . քի օ արալըզ Տօն Վիշեօգ տախի ույանմըշ օլուպ՝ պու սիլիհտարը քէմալ թէէսսիւֆ իլէ եանընա կիրէր վէ տէր . իսթէտիյին գատար տահա ույույա պիլիբսին սուրաթսը՛ղ էֆէնտիմ . Միքօմիքօնա սուլգանընը քէնտի թահտընա օթուրթմագ թէլաշընը ֆիրբինտէն չըգար վէ տալա գայա էթմէ . սէնին իլէ տէօյիւշէճէք գահրաման գալմտը . պունլարըն ճիւմլէսի օլտու պիթաի : Պիլիրիմ էօյլէ օլտուղունու , տէտի Տօն Վիշեօգ . պէն տախի հէնիւզ օլ տէհշէթիլիւ գալկատան կէլիեօրում . էօյլէ պիր գալկա՝ քի միալինի կէօրմիւշ տէյիլ իտիմ . պիր վուրուշտա գահրամանըն քէլլէսինի ուչուրտում . վէ գանը՝ տաղլարտան ճօշուպ սէլլէր կիպի եօրիւտիւ : Սանխօ տէտի . սէլլէր կիպի տէմէ . գըրմըզը շարապլար կիպի տէր սէն տահա տօղրույա եագլաշըր . զիրա եկէր պիլմէզ իսէն պէն սանա սէօյլէիմ . օ սէնին գահրաման տէտիյին՝ պիր պէօյիւք շարապ թուլումու իմիշ . վէ սէն պիր վուրուշտա եըրթըպ՝ գարնընտաքի օլան ճիւմլէ շարապը տէօքմիւշ սիւն . ուչուրտում տէտիյին քէլլէ տախի կէրէքտէն ուչմուշ վէ ըիւզկեարլարա գարըշմըշ : Տօն Վիշեօգ տէտի . հէ նէ . տէյօրսուն Սանխօ . տէլի՛ մի օլտուն : Սանխօ տէտի նէ օլտուղումու աննամագ իչիւ սալթ եթադտան չըգման քիֆայէթ էտէր . էթտիյին

Ի յիմ լինի սեն տախի կէօրիւայ աննարսըն քիմալը պիղէ
 շարսու պահասընսան աղբը տիւշէճէք տիր։ Սուլգան
 տէտի յին՝ Տօրօթէտ նամ պոյաղը պիր գարը չըգաը .
 տահա պաշգա իշիեր օլտու քի կէօրիւայ շաշաճագ սըն .
 Տօն Վիշեօդ տէտի . կէրչէք տէյօր սուն . աւճագ
 պէն պուելարա շաշմամ . պիր վագթ տախի պուրատա
 պուլունմամըզը ունութտուն մու . օլ վագթ տախի
 սիհիրպագլըզ մարիթէթէրինտէն պաշգա պիր շէյ կէօր
 տիւք միւ պուրտա . պու կիւն տախի էօյլէ օլտուգու-
 նու նէ իշիւն ինանմաղ սըն . Սանթօ տէտի . շարշա-
 վա գօյուպ սալլաաբզլարընը եալընըզ հէյալի պիր
 շէյ օլայըտը ինանըր ըտըմ . Լշի ագլըմա կէլի-
 յօր քի պուրտա տուրան պու լօդանտաճը ըտը քի
 օ վագթ շարշավըն պիր աւճուստան թութմուշ ու-
 տու . պու խայըն՝ օ պիրլէրինտէն չօգ կիւլէրէք զիտ-
 տէ գուվվէթիլէ պէնի եօգաբը աթար ըտը . Պանա
 էօյլէ կէլիք քի՝ էվվէլքի կէօրտիլիմ քիմսէլէրի տէ-
 ֆա կէօրիւպ թանըյաճագ օլուրսամ՝ օ՝ իշ սիհիրպագ-
 լըզ օլմագ . եալընըզ պիր պէլա օլմուշ օլուր . Տօն
 Վիշեօդ տէտի . փէք էյի . նէ օլուրսա օլտուն . Լը-
 լաճ շարէտինէ պագար . շիմտի շուրուպալարըմը վէր .
 գալգայըմ կիտէյիմ շու թարիֆ էթտիլին թէպէտ-
 տիւլթլարը պէն տախի կէօրէիմ .

Տօն Վիշեօդ կէյինմէքաէ օլտուն . բարապ տախի
 Տօն Ֆէրնանտօյա վէ Լուսինտօյա վէ տիկէրլէրի-
 նէ պունուն նասըլ պիր զաթ օլտուգուսու թարիֆ
 էտէր . Պագըր գոյատան պունու նէ՞ ուստալը-
 ղըլա աշաղր էնտիրտիքլէլինի աննասըր . քի տա-
 մասը քէտտիրին կէօգտէն տիլիւր իշ հէյալ էտէ-
 րէք օրայա չէլիմիշ իտի . Վէ օնուն հագգընա տշ-
 տէմճէ Սանթօտան հէրնէ իշիթմիշ իտէ նագլ էտէր .
 Ճիւմէտի պու տիւրլիւ միսլի կէօրիւլմէմիշ տիվանէ-

լիբլերէ թաճիւպ էտիպ կիւլերլեր : Տոյա տոյա կիւլ-
տիւրտէն սօնրա բարազ տեր . շիմտի շիւնքի Տօրօ-
թէանըն հալի հազըրը՝ պաշլատըղըմըղ ուստալըղըն
ինանըլմագ թալընը կէշիրմիշ տիր . պունու խանե-
սինէ կեօթիրքմէյէ մէճպուր էթմէք իշիւն պաշգա
պիր ուստալըգ տիւշիւնմէք լաղըմ՝ կէլիր : Քարտէնիօ
տէտի . էվվէլքի պուլուշու եարը պուշուգ պրագմագ
իգթիգա էթմէգ . Աւսինաա Տօրօթէանըն եերինի
թուլթա պիլիր . աճագ Տօն Ֆէրնաննաօ իսթէտի քի
Տօրօթէա օյունու նասըլ պաշլամըղը ըսա էօյլէ տե
պիթիրսին : Աէ շիւնքի Տօն Քիշեօղուն էվի պու-
րատան չօգ ուզագ տէյիլ տիր տէտի , պէն տախիպու
տամմըն շիֆա պուլմասընա եարտըմ էթմէյի քէնտի-
մէ իթթիխար սայարըմ :

Տօն Ֆէրնաննաօ պու սեօհպէթի սեօյլէտիյի հէն-
կեմմտէ Տօն Քիշեօղ տախի բիւրսիլահ տիշարը չըգ-
աը . Մամպրէնին պաշլըղընը (պէրպէր լէյէնինի) հէր
նէ գատար չեօգմիւշ իւտիւ իսէ տէ՝ պաշընա կէշիրմիշ .
գալգան պիր էլտէ . մըգրագ պիր էլտէ . Տօն Ֆէր-
նաննաօ վէ տիկերլերի՝ քի Տօն Քիշեօղու պունաան
էվվէլ կեօրմէմիշլէր իտի , պու գըլըգտա կեօրիւպ
թաճիւպ չէքտիլեր . պիր ազ վագթ՝ օ պիր էնտագէ
ուգունլուքտա վէ գուրու վէ էսմէր չէհրէսինէ պա-
գա գալալլար . սիլահ ատա էթտիյի աճայիպ էշեայը
վէ քէնտի մաղրուրանէ տուրուշունու վէ թավրունու
սէյր էտերլեր . վէ սուգուլթ էտիպ՝ սեօյլէյէճէյինի
տիյնէմէյէ հազըր օլտուլար :

Տօն Քիշեօղ կեօղիւնիւ Տօրօթէանըն իւզիւնէ տի-
քիպ՝ աղըր պիր էթվար ըլա տէտի :

Մատամ . սիլիհատարըմըն նագլինտէն տույտում
քի սիգ նէ տերեճէլերէ էնմիշսինիգ . շիւն պունտան
ազաէմ պիր սուլըգան ըգան շիմտի պիր պայաղը գօրը

օլմուշ սունուղ: Աչկեր պու՝ բեաերինիզ պիշիւք օի-
 Տիրպագըն էմրինէ իմթիսալէն իճրա օլունսու իսէ՝
 շիւն պէնիմ սանա էտէճէ յիմ մուգթաղի մուսպէնէթ-
 տէն շիւպհէ էտէ յօր ումուշ, սանա պէն խապէր վէ-
 րէ յիմ քի ալտանմըշ, վէ քալալիերլիք թարիիինստէն
 պիխապէր իմիշ: զիրա էկէր օնու օգույուպ՝ պէնիմ կիպի
 քէնտինի տախի սրգճա վէ աըգգաթըլա պունուն իւ-
 զերինէ միւլհազա վէ միւթալաա էտէ իտի, կէօրիւք
 իւտիւ քի պունսան չօգ զիտտէ թաճիւպէ շայան վու-
 գուսթլար օլմուշաուրլար: վէ սէօյլէտի յիմ քիպի-
 լիք զանն էթմէ յին: պէնտէն աշաղը տերէճէտէ չօք
 քալալիերլէր՝ կիւճլիւք թարաֆընսան պունսան չօգ
 աղըր շէյլէրի հաղլայուպ պաշա չըգարմըշ աըրլար:
 Պիր գահրաման հէր նէ գտար գուվէթլի օլսա՝ վէ
 պօյու նէ գտար ուղուն օլսա՝ օնուն հազգընսան
 կէլմէք զանն օլունսուղու գտար ազիմ միւ-
 ճիւղաթ նէվինտէն տէյիլ տիր: չօգ վազթ տէյիլ տիր
 քի պէն պէօյլէ բազուսունա կիւվէնմիշ պիր գահրա-
 ման ըլա աօգուչուպ իմթիհան օլտում: գուսուրու-
 նու սէօյլէմէմ: զիրա ինտինիգտէ եալանճը կիպի կէօ-
 րիւնմէքտէն խօշլանմամ: Աօգանսաճը տէտի: իմթի-
 հանըն գահրամանլար ըլա տէյիլ, իքի շարապ թու-
 շումլարըլա օլտու: Վէ էկէր Տօն Ֆէրնանսօ սէ-
 սինի քէստիրմէյէ իտի՝ լօգանսաճընըն տահա սէօյլէ-
 յէճէբլէրի վար ըաը:

Տօն Ֆիշեօք պունսան սէօյլէտի յինի իշիթմէգ-
 լիյէ վուրուպ սէօղիւնտէ տէվամ էտերէք տէտի: Նի-
 հայէթ՝ ազամէթլիւ վէ վէրասէթիմտէն մահրում օլ-
 մուշ օուլղանըմ: սանա շունու տերիմ: էկէր փատի-
 շահ բեաերինիզ պու սէպէպ իլէ սիզի պու միսթլիւ
 գըլաֆէթէ թէպտիլ էթտի իսէ՝ սէն քէնտինի պանա
 թէսլիմ էթմէյէ տալա գօրգմա: զիրա տիւետա հիշ

պիր թէհլիբէ եօզ սուր քի պէն պու գըլըճըմ՝ ըլա
 օնու տէֆ էտէմէզ օլայըմ՝ վէ պունուն ուլա սըր
 քի խասմինին քէլլէսինի հուզուրա կէթիրիպ՝ սեհի էպ
 ու էճտատընըն թախտընա ճիւլիս էթտիրէճէյիմ՝
 վէ սէն պապա միրասընա քահաթ մութասարըֆէ օլա-
 ճագ սըն՝

Պունու սէօյլէ յիպ Տօն Վիշեօզ՝ սուլղանըն ճէ-
 վապընա միւթապըք օլարաք սէսինի քէստիքտէ Տօրօ-
 թէա պու օյունուն տէվամը Տօն Ֆրէրնանտօյա խօշ
 կէլէճէ յինի պիլէրէք ահքեամանէ սահիհէն պիր սուլ-
 դան թավըլը իլէ ճէվապ վէրիպ տէտի . եա սուրաթ-
 սըզ քավալիեր՝ հէք քիմ քի պէնիմ իշիւն թէպտիլ
 օլմուշ տէ յիշիլմիշ տէք իսէ տօղրուսունու սէօյլէմէզ .
 տիւն նէ իտիմ իսէ պու կիւն տախի օ ում . կէրչի
 պախտըմա պազը խօշ թէպտիլիէթլէր օլտու , լարին
 պէնի նասըլ կէօրտիւն իսէ հալէա էօյլէ օլտուղումա
 պունլարըն ասլա մանիսի օլմատը . տայմա սէնին գու վ-
 վէթլի վէ եէնիլմէզ բազուլարընըն խայրընը կէօրմէք
 արզուսունտա ըմ . Պունուն իշիւն՝ սինեօ՛ր քավալի-
 էր . քէտէրիմին նամուսունու եէրինէ կէթիրմէյէ իհ-
 սան էյլէ . օնուն պասիրէթլի վէ ագըլը պիր զաթ
 օլմասընա ասլա շիւպհէ էթմէ . զիրա քէնտի իլմիյլէ՝
 պէնիմ տէքտլէրիմէ էօյլէ գօլայ վէ էմին եօլլար
 պուլտու . վէ տօղրուսունու սէօյլէիմ . սեհի քասս
 կէթիրմէմ էօյլէ պիր աճայիպ թարղտա՝ վէ խայըրը
 օլտու , քի էկէր սիզ տիւնեայէ կէլմիշ օլմասանըզ ,
 պէն շիմտիքի պուլուսուղում մէսուտ հալտէ պուլու-
 նամայաճաղըմ թէքմիլէն իօքեաթ օլմուշում . վէ զանն
 էտէրիմ քի հազըր պուլուսան զաթլարըն էքսէ-
 րիսի պու զիւլումտէ տիրլէր , զիրա սիզէ քասս կէլէ-
 լիտէն պէրի օլան վուգուտթլարը կէօղլէրիյլէ կէօր-
 տիւլէր : Ա իմտի պիզիմ էտէճէ յիմիզ պու տուր քի

եւորնն եօլա շրգարբզ . զիրա գու կիւն վագթ կեճ տիր .
 չօգ եօլ ալամայրզ . Օլաճաղընը Ալլահա հեվալե
 ետերիմ . վէ սենին գուարեթ ու շեճասթընա կիւվե-
 նիր իմ :

Տօրօթեա սեօղիւնիւ պիթիրաիբտէ Տօն Վիշեօզ
 Սանխօյա տեօնիւ պ էյրի էյրի եիւղիւնէ պագարապ
 տէտի . շօճուգճըղաղըմ . պիւթիւն Ապանխանըն իշինտե
 սենին կիպի քեաղիպ վէ ալտասըճը քիմակ եօզ տուր .
 Աէջլէ-նւղո՛ւրսուղ . սէն տէյի՛լ մի իտին տէմին պա-
 նա տէյէն քիսուլդան պէլլէտիյիմիզ շիմտի Տօրօթեա
 իսմիյլէ պիր պայաղը գարոյա թէպտիլ օլմուշ տուր ,
 վէ քետտիյիմ գահրամանըն պաշը սենի տօղուրան գահ-
 պէ տիր . պիր թագըմ ալուրզալուր լաֆլար տահա ,
 քի թարիֆ ետեմէյէճէյիմ գատար մահճուպ էթտի-
 լէր պէնի . Ալլահհի պիլմէմ քի էլիմակէն քիմ թութ-
 մուշ գոյ վէրմէզ քի սենի հէմէն պուրատա պօղայրմ .
 վէ կեզկինճի քալալիէրլէրէ գարուլանան ճիւմլէ
 քեաղիպ սիլիհտարլարա իպրէթ էտէիմ :

Սանխօ տէտի . տաուր՛լմա էֆենտիմ . Միքօմիքօնա
 սուլդանըն տէյիշիլմէսի հագգընա ալտանմըշ օլուու-
 ղում իհիթիմալ տըր . անճագ գահրաման պաշը տե-
 տիյին շարապ թուլումու վէ ագան գանլար տէտիյին
 իշինտէքի շարապ օլմասընա կէլինճէ՛ ինանասըն քի
 ալտանմըշ տէյիլ իմ . Հալեա եըրթըզ թուլումլար
 եաթաղընըն ուճունտա տուրուեօրլար . օնլարտան ա-
 գան գըրմըզը շարապ տախի սէլ կիպի օտայը պամըշ
 տըր . շիմաի լօգանտաճը կէլիպ պու թէլէֆաթըն տի-
 յէթիւնի սէնտէն մաթլուպ էտէրսէ՛ տէտիքլէրիմ սա-
 հիհ օլտուղունու օ վագթ աննարսըն . Անճագ սուլ-
 դան հագրէթլէրիւնին տէյիշիլմիշ օլմասաղընը պէնիմ
 տախի իշիմէ ույտուղու իշիւն չօգ խօշլանտըմ :

Տօն Վիշեօզ տէտի . շիմտիլիք շունու տերիմ քի

«էն բէք ահմագ պիր աամ սըն Սանսո գուսուբ
 «էօզլէրի աֆվ էյլէ . պիր աահա պու լաֆլարը
 էթմէյէլիմ :

Տօն Ֆիշեքնանաօ աէտի . պու գաւսուբը էլ վէրեր սին-
 եօր քաղալիէր . վէ շիւնքի սուլղան հագրէթլէրի եօլ-
 ճուլուղու եարընա պրագուը պու կիւն կէճ օլաուղու
 իշիւն , էօյլէ օլսուն . իշիմիզ գալըր պու կէճէյի խօշ-
 ճա կէշիրիպ սապահա պէբլէմէյէ . ճիւմլէմիզ աէ Տօն
 Վիշեօղուն պու խուսուստա իճրա էաէճէի ազիմ վէ
 հիբմէթլի հարէբէթլէրի կէօրմէք իշիւն պէրապէք
 կիտէրիզ :

Տօն Վիշեօղ աէտի . սիզէ բէֆագաթ էթմէք պանա
 իֆթիխար սըր . վէ ճիւմլէնիզին պէնիմ հագղմաօ օ-
 լան էյի զիւիւմիւնիզտէն միւթ էշէբբիւր իւմ , վէ էօմ-
 րիւմիւ տախի ֆէտա էտէրէք՝ վէ աահա պունան զիւ-
 աէտի տախիօլուրսա բազիօլարագ՝ սիզին հիւսնիւ թէ-
 վէճճիւհիւնիզիւ մահճուպ էթմէմէք զայրէթինաէ
 գուսուբ էթմէմ :

Պու արալըբ՝ զաֆիլ պիր գահրաման եախուա
 պիր հարամի պամաւսըն աէյի գալէնին պէքճի-
 լիյինի քէնտի եիւզէրինէ ալսը օլ կէճէլիք . (լօգան-
 աայը գալէ զանն էաէր իտի) . օլմայա քի իշէրիտէ
 պուլունան բէրի սւ աիլպէրլէրէ կէօզ աթըպ ալէյհ-
 լէրինաէ տօլաշմագաա օլսուն : Վէնտինի թանըյան-
 լար բէյ վէրտիլէր . վէ քէնտիսի զայէթ խօշնութ օլ-
 տու : Այլընըզ Սանսո՝ եաթաճաղ վագթըն կէճիք-
 մէսինտէն խօշլանմաղ ըար . անճագ կիրիպ եաթմագա
 աղասընտան իզին ալըպ կիթտի քէնտի մէրբէպինին
 սէմէրինին իւզէրինէ եաթտը . վէ հէպսինտէն զիտաէ
 բահաթ էթտի : Անըմլար քէնտի օտալարընա չէբիլ-
 տիլէր . էրբէբլէր տախի օլաուղու մէրթէպէ քէնտիլէ-
 րինէ եէր թէտարբէք էթտիլէր . վէ Տօն Վիշեօղ թա-

Տուտու միւճիւպիւնճէ կէճէ գայէի պէքլէմէք իշիւն
լօգանտատան տիշարը չըքըպ էթրաֆընը տօլաշմաղա
պաշլամը :

Լօգանտատա հէք քէս րահաթընտա , ասլա սէս
եօղ ուտու : Օլ արալըք լօգանտաճընըն գըզը քլա
Մարիգօրնա՝ քի Տօն Վիշեօգու գատիմտէն թանը-
յըպ զայըֆ թարաֆընը տախի անամըշլար քտը , օ-
նա պիր օյոււն աչարագ զէվքինի չըգարմագ խթէտի-
չէր : Վափալիէր իսէ՝ քիւր սիլահ Օլուպ պէյկիրինէ
պինմիշ՝ պէքճիլիքտէ գուսուր էթմէմէք մերամընտա
քտը :

Լօգանտանըն տուվարը իւսթիւնտէ աչըլմըշ պիր
տէլիքտէն պաշգա օվայա պագար քէնչիրէսի եօղ ու-
տու . օ տէլիքտէն տէ տխըրա սաման աթարլար քտը :
Լօգանտաճընըն գըզըշլա Մարիգօրնա՝ պուրտտան
պագարագ՝ Տօն Վիշեօգու աթտա՝ քէնտի մըզրաղընա
տայանմըշ , արատա պիր՝ հէմէն ճանընը թէսլիմ է-
տէճէք տագըգէսինէ կէլմիշ կիպիտերինտէն ան չէք-
մէսինի կէօրիւպ իշիթմէքտէ : Տօն Վիշեօգ՝ եանըգ
ափազ քլա՝ ան մատամ դօպօղօլու Տուլչինեա տէր .
կիւզէլլէր սուլգանը . ազլ ու ֆէրասէթ տերեասը .
ճիլվէ վիւ շիյվէ խազնէսի . ճէմի ֆաղիլէթլէրին մու-
գատտէս ամանէթկեահը . տլնեատէ մէվճուա քըզ
ու նամուս վէ ենֆա վէ զէֆքէ տայըր ճիւմլէնին էմ-
սալը . պու սաաթտէ սէնին հիւսնիւնիւն քեօլէսի օ-
լան քիմսէնին պուրտտա պու գատար թէհլիքէլէրէ
ճէսուրանէ կէօրիւս վէրիպ տուրմասընը իշիթտիքտէ
նէ՝ տէրսին . եա սէն . սէպաթսըզ քըզգ . իւշ եիւզլիւ
հիւրիւ . հանըմըմտան պանա խապէր կէթիր : Պանա
էջլէ կէլիր քի պու տնտէ օնուն քէնտի միւքէլլէֆ
սարայընըն տօնանմըշ միւզէյեէն պիր տէհլիղինտէ
կէզէրքէն , եախուա շահնիշինին եալտըզլը բարմագ-

լըզընա տայանմըջ միւթալատէ վէ ենտիշէյէ տալմըջ
 պէնիմ պիհուզուր գալպիմի րահաթ էթմէք չարէլե-
 րինի տիշիւնմէքտէ իքէն քի նաւըլ պէնի րահաթ
 էյլէսին, վէ պէոյլէ պիր զալըմ էօլիւմտէն զէֆքլի պիր
 էօմիւրէ կէթիրսին, վէ քէնտի շէրէֆինէ խալէլ կէ-
 թիրմէյէրէք պէնիմ աշգըմըն վէ ուղրունա էթտի-
 յիմ ուպուտիէթին միւքեաֆաթընը իհսան էյլէսին,
 սէն օնու նուր ճէմալինին սէյրինէ տուրուր
 սոււն. եմ աֆիթապ. սէն տախի տէյիլ պէնի առէմ
 կիւնտիւղ ըըզընը պախշ էթմէք իչին. իլլա օլ քեաի-
 նաթտաքի միւճիւզաթլարըն սերֆիրազընը կէօրիւպ
 սէյր ու թամաշա էթմէք իչին տէվրինին թէմամընա
 աճէլէ էտէրսին, րէճա էտէրիմ սանա. օնու կէօրօիւք-
 տէ պէնիմ սէլամլարըմը օնա թէպլիղ էտէսին. լաքին
 օլմայա քի սէլամըմը վէրաիքտէ մահճէմալինի պուս
 էտէսին. զիրա զայէթ նամուսլու վէ հիճապլը աըր.
 վէ սէն օ նանքէօր վէ խաֆիֆ մէշրէպ զաթըն արգա-
 սընտան թիւսաղիա օվալարընտա եախուա Նենէ ըր-
 մաշըն գըյըլարընտա՝ հանկըօընտա օլտուղու էյիճէ
 խաղքըմա կէլմէզ, գօշուպ թէրլէտիյինաէ օնտան
 կէօրտիւյիւն հագարէթ եիւղիւնտէն նէ գատար քիւշիւք
 տիւշիւպ ութանտըն ըսա՝ օլ մահպուպէմ սէնին պու-
 սէն իլէ օնտան զիյատէ ութանաճաղը շիւպհէսիզ տիր.

Պէլաղէթ եիւզրէ նազմ օլոււմուշ պու թէքէլիւ-
 միւ հօն Վիշեօդ տահա ուզատրը ըտը, էկէր լօգան-
 տաճընըն գըզընըն սէսինի ալմայա ըտը. Վըզ պուսու
 եափաշ սէս իլէ վէ էլ իշարէթիյլէ չաղըրըպ, սին-
 եօր քափալիէր. րէճա՛ էտերիմ. պիր ազ եազըն կէլ
 տէտի. Մշգա վաւրկոււն քափալիէր պու սէսի իշիտին-
 ճէ արգասընա տէօնիւպ՝ այ ըըզըլլա կէօրտիւ քի
 սամանլըզըն տէլիյինտէն քէնտիսինի չաղըրըյօրլար.
 աւճագ օլ տէլիք՝ կէօղիւնէ ալթոււն գաֆէսլի պիր րէն-

ճիբէ կէօրիւնիւր իւտիւ . նասրլ քի գտֆասընը տօլ-
տուրան քաւալիերլիբ հիքեայէլերինստէ էքսէրի եագրլ-
մըշընը օգուսուշ ուտու . էվվէլքի կիպի պու տէֆա
տա տիվանէճէ ֆիքրինէ էօյլէ դօտու քի գալէ սահի-
պինին գըզը քէնտի լիագաթը վասֆըլլա շապան օ-
լուպ աշգ օգուսա վուրուլմուշ չէքտիյի ազապլէրէ
նէթիճէ վէրմէյէ տավէթ էտեր :

Այու իսիւրեայ ըլա , վէ թէրպիէսիզ վէ խօրեսա
պիր քիսֆէ կէօրիւնմէմէք նիէթիյլէ քէնճիրէյէ եագ-
լաշըպ իքի կէնճ գըզ կէօրտիւ վէ տէտի . հագըգաթ՝
չիրին հանըմ . աճըր ըմ սէնի քի աշգըն ըլա պուրա-
տա պանա պէքլէմէյէ կէլմիշօն . անճագ պէն գա-
վալլը կէզկինճի քաւալիերէ աֆվ էյլէ . բատէթիմ
էլիմտէ տէյիլ տիր . պիր դայրըսը պէնիմ գալպիմի
վէ բուհիմի քէնտինէ գապթ էտէլի պէրի աշգ գէնճի-
րի իլէ պաղլը ըմ : Այէնիմ օլմայան պիր թագսիրաթ
իչին պանա աֆվ էյլէ հանըմ . բէճա էտէրիմ . գալգ
օտանա կիթ , վէ պու միսիլլիւ իհսանընըլա գօտա-
քի պէնի նամերա սըրասընա գօմա : Այէր սէնին
պանա կէօսթերտիյին մուհապպէթէ պէտէլ պէնտէ
մուհապպէթտէն դայրը պիր շէյ պիլիբ իսէն՝ սէօյլէ
աշըգտան . վէ պէն օ պէնի քէնտինէ գուլ էտէն
խասիմին կիւզէլ կէօղլէրինէ եէմին էտէրիմ քի
Մէտուսանըն տէհշէթիլիւ սաշլարընըն պիր դուգա-
մընը տախի եսխուա ալթուս եարագլը բօստու եա-
խուա աֆիթապըն քէնտի շէօհլէսինի տախի իսթէսէն՝
անինտէ սանա ալըվէրիբ իմ :

Մարիդօրնա տէտի . պէնիմ հանըմըմ պուսըլա-
րըն պիրիսինէ տէ միւհգաճ տէյիլ տիր :

Տօն Վիշեօգ տէտի . ես նէ՝ իսթէր , ես ագըլլը
վէ սահպի էարար գըզ :

Մարիդօրնա տէտի . սալթ շու կիւզէլ էլլէրինին

օլտուղունու քէշֆ էաէսին տէյի տիր :

Մարիգօրնա տէտի . շիմտի օ տէտիբլէրինին Տէր-
սինի կէօրիւր իւզ . վէ եսւլարըն պիր ուճունու քէ-
մէնս էտիպ Տօն Քիշեօգուն պիլէինէ կէշիտի , օ պիր
ուճունու տա կէօթիւրտիւ սօգագ գաբուսունուն
սիւրկիւսիւնէ գալիճէ պաղլաւը :

Քաւալաիէր իրին պիլէինի սըգաղընը տույաուգ-
տա նէ տիւշիւնէճէ յինի պիլէմէզ օլտու : Ապին մի-
լայիմ սէս իլէ տէտի . կիւզէլ հանըմ . պանա էոյլէ
կէլիր քի էլիմի տէյիլ էօբմէք իշին՝ իլլա քէշֆ իշին
իսթէմիշ սինիզ . անճագ գըյմայըն օնա . սիզին մէ-
շագգաթընըզըն սէպէպի էլիմ տէյիլ տիր . վէ
պէօյլէ գապահաթսըգտան ինթիգամ ալմագ հագ րէ-
վա տէյիլ տիր Աշկեր պիր կիւճէնտինիզ վարսա եսլընըզ
էլիմտէն նէ իստէրսինիզ . պէն թէքմիլ վիճուտիմ ի-
լէ էլինիզտէ տէյիլ մի իմ : Տօն Քիշեօգուն պու
ճիւմլէ չէլէպիճէ քէլամլարը հաւայա կիտէր իտի .
զիրա Մարիգօրնա պունուն պէօյլէ գուրդուլմագ
հալտէ թութուլտուղունու կէօրտիւբաէ պիր կիւ-
լիւնճ հասաղըսը գօբարաը . վէ ճիւմլէսի պիրտէն
կիւլէրէք օնասն սափուշտուլար : Օշաւալլը քաժա-
լիէր էօզէնկի եիւզէրինաէ ալաղաա , գօլու թէքմիլ
տուգաղա տութուլմուշ վէ պիլէյինտէն սըդը պաղ-
լանմըզ գալտը . պէօյիւք գօրգուսու օնտա ըտը քի՝
օլմայա քի ոօզինանտէ արըրընա կիթմէք հաւվէսիյ-
լէ քէնտինի պու միսիլիւ էզիլթաէ պրագըպ ալ-
թընտան չըգսըն կիթսին : Պու սըդլէթինտէ գը-
մըլտանմաղա տախի ճէսարէթի օլմայըպ՝ անճաք քի սօ-
լուգ ալա պիլիր իտի . օ գատաթ սագընըր ըտը , օլ-
մայա քի էօյլէ պիր հարաբէթ էթսին քի ոօզինանդէ
կիտէլիմ տէմէք աննասըն : Օյրա էյի պիլիր իտի
քի էօյլէ պիր շէյ օլտուղու հալտէ քէնտիսի

Յիւզ ելլ օնտա գալածագ արբ :

Այր ազ վագթ պու հալտէ գալարգտան սօնրա՝
 հանքմլարտան քիմսէ օրտտա գալմամըշ օլտուղունու
 ֆեհմ էտիպ՝ պունտա պիր սիհիրպաղլըգ վար գանն
 էթմէյէ դահիպ օլտու . պիր ազ ագաէմ սիհր իլէ
 պիր տիկեր քալալիերտէն եինէ օ՛ լօգանտտա տա-
 յագ ետտիյի կիպի . Վէնտի ագըլսըղլըղընա պինլերճէ
 լանէթ օգուր ուտու քի էվվէլքի վուգուաթտան
 թերպիյէ օլմայըպ տէֆա օլ սիհիրպաղլար մէքեանը օ-
 լան լօգանտայա կիրմէիլէ պու միտիլիւ թէհլիքէյէ
 տիւշտիւ . քալալիերլէրէ պաղէն պէյլէ շէյլէր օ-
 լուր ումուշ՝ քի քէնտիլէրի պաշ էտէմէիպ՝ պիր տի-
 կերի պաշա չըգմաղա միէսէր օլուք ումուշ : Աու
 ճիւմլէիլէ գօլունու գուրգարմաղա շալըշըր . տնճագ
 ոգինանդէնին տուլիուսունանան գօրպարապ՝ թէտրի-
 ճիլէ տավրանըր ըտը ըսա տա՝ զահմէթի պօշունա
 կիթտի . գօլունուն պաղընը տաշա զիտտէ սըգըշտըր-
 մագտան պաշգա իշէ եարամատը : Ըէյլէ քի՛ ֆագըր
 տաամճըգ՝ էյէրին իւտտիւնէ տախի րահատ օթուրա-
 մայըպ՝ էօղէնկի եիւզերինտէ տիւրտիւղ այագ իւտտիւ
 տուրմաղա մէճպուր ուտու : Վճապ գա՛շ տէֆա՝ Վմա-
 տիճինին ճէմի պիւյիւլէրի պօղան գըլըճընըն քէնտի
 էլիտտէ պուլունմասընա արգու էթտի . քէնտի պախտ-
 սըղլըղընա նէ՛ գատար լանէթ օգուտու . քի ճէմի
 տիւնետտա պուլունան մուգէտտէր քիմսէլէրի քէնտի
 պիլէինին մարիֆէթիյլէ գուրղուլմագ ումիտինտէն՝
 քէնտիտի օ հալտէ գալարգճա մահրում պլագմագտա
 ըտը , վէ պունուն ուլա քէնտիտի տէ գաղանաճաղը
 շէրէֆլէրտէն մահրում գալըր ըտը . աճտայ գա՛շ տէ-
 ֆա գօպօգօլու հուլիսնեանըն աթընը վէրիպ օնուն
 հիմմէթիյլէ խէլաս ումար ըտը . քէնտի սաարգ սի-
 լէհատըր Սանխօտան մուալէնէթ ումար ըտը . օ՛

ուսա՝ մերքեպիսինն բաշանընը պաշը ալթընա գոմուշ՝
 խըրըլ խըրըլ ուշու մագտա ըսը Աին լերձէ տեֆա իմ-
 սատ իսթէտի Վ իրկանտեօ վէ Վլգու իֆէ նամ ալիմլեր-
 տէն, վէ քէնտի սեվկիւլիւ մահպուտէտի Սարկանտա-
 ան, քի իսիմլերինի էվվէլ զաման ոսմանլարընտա
 օգուշուպ էօյրէնմիշ իտի: Աին՝Յայէթ՝ քէնտիտի պու-
 հալտէ իրէն սապահ Օլտու: վէ օլ տերէձէ պիգիմ
 քափալիեր ումուտ քէսիքլիյինէ տիւշմիւշ իւտիւ քի
 պուղալար կիպի պաղըրըր: աղլը տախի էյի գանմըշ
 ըսը պու ճիւմլէնին սիհրպաղըրգ ալամէթի օլտուղու-
 նա: վէ պու զիւիւմիւ՝ ոօղինանթէնին ինանըլմագ
 տերէձէտէ գըմըլտանմայըպ րահաթ տուրմասընը պիր
 գափի իսպաթ կիպի օլուպ մէթանէթ պուլմագտա ը-
 ար: Վ՝սլա շիւպհէ էթմէղ իտի քի կերէք քէնտիտի կե-
 րէք պէյկիրի պիր քաշ եիւղ սէնէ սալա հիշ պիր
 շէյ եէմէիպ իչմէիպ օլ հալտէ գալաձագ աըրլար:
 Թա՛ քի եա պիյիւնին հիւքմիւ կէշսին: եա տահա
 պիր ուստա սիհրպաղ իւտտէ կէլիպ պիւյիյիւ չէօզ-
 սիւն:

Սապահ Օլտուքտա՝ տէօրտ քափալիեր բիւր սի-
 ւահ՝ եափերլէրիյլէ կէլիպ լօգանտա գաբուսուՆու շալ-
 աըղլարընտա, Տօն ՎիշեօղուՆ պէքճիլիք մէմուրիէ-
 Թիյլէ տիշարը չըգմըշ օլտուղու խագրընա կէլիպ՝
 քէնտիտի հափալէ օլան մէմուրիէթտէ սատըգ պու-
 լունմագ նիէթիյլէ սերթ վէ ահքեամանէ պիր թափը
 բլա պուՆլարա տէտի: քափալիեր մի սինիզ: սիլիհամբ
 մը սընըգ: հէրնէ իսէնիզ: պու գալէնին գաբուսու-
 նուն պէօյլէ շալմագա սալա սէլահիէթիլիզ եօգ տուր:
 Պիլմէ՞ղ մի սինիզ քի պու սահաթտա իչէրքիլեր իսթի-
 րահաթլարընտա պուլունուրլար: կիւնէշ աօղմատըգ-
 ձա գաբու ալմագ աաէթ տէյիլ տիր: Տէֆ օլուն
 շուրատան: պէրլէին քի կիւնէշ աօղսուՆ: օլ վադթ

անշիւններ իւզ քի գաբույու սիգէ աչմալը՝ մը տէ-
 յիւ մի : Վազալիերէրին պիրիսի տէտի . հէ. նէ չե-
 շիտ գալէ տիր պու . քի պիզ էոյլէ թէշրիֆաթլարա
 մէծպուր օլալըմ՝ Լշէր լօգանտաճը սէն խսէն՝ շա-
 փուգ էթ . աչ գաբույու . իշիմիզ աճէլէ տիր . հայվան-
 լարըմըզա պիր բարչա եւմ ալըպ եօլումուզա կիտէ-
 ճէ իզ : Տօն Վիշեօդ տէտի . պանա էյի պագ .
 լօգանտաճըյա պէնզէյօր մու ում : Վազալիեր ճէվապ
 վէրիպ աէտի . նէյէ պէնզէտի յինի պիլմէյօր ում .
 անճագ շուենու պիլիրիմ քի պուրայը գալէ տէմէնտե
 սայըզլայօր սուն : Վալէ տիր ես տէտի Տօն Վիշեօդ .
 վէ պու ճիվարտա պուլուենանլարըն ալէալարընտան տրր .
 վէ իշէրիտէ էոյլէ տտամ վար տըր քի պաշընտա թաճ
 վէ էլինտէ հիւնքեար տասը թաշըմըշ տըր Վազալիեր
 տէտի . պուենա պիր ճիւզիինանճագ օլույօր ում . իհ-
 թիմալ քի թէտգրօտա փատիշահ թագլիտի էտէն օ-
 յուենճուլար պուլուենսուենլար իշէրտէ : Ընճագ զանն
 էթմէմ քի պէօյլէ պիր ուֆագ եէրտէ՝ քի հիշ պիր
 սէս տտիի իշիտիլմէյօր , էթպաի գալապալըը պու-
 լուենսուեն : Տօն Վիշեօդ տէտի . փիզ տիւնեայը էյի
 պիլմէյօրսուենուզ . շիւնքի կէզկինճի քազալիեր տէ-
 մէք նէ՝ տէմէք օլտուղուենտան խապերինիզ եօգ :

Պու լաֆլարտան նիհայէթ քազալիերլէր օսան-
 տըլար . վէ գաբույու էօյլէ պիր գուվվէթի զարպ
 ըլա շալմաղա պաշլատըլար քի ճիւմլէսինի ույանտըր-
 տըլար վէ լօգանտաճը կէլտի գաբույու աչտը : Օ
 արատա՝ քազալիերլէրին պիրինին հէրկէլէ գըսրաշը
 ոօզինանտէնին կէօզիւնէ իլիշտի . քի տիւշիւնմէյէ
 տալմը՝ Տօն Վիշեօդուեն ալգընտա աղաճտան եարըլ-
 մըշ կիպի բահաթ տուրմագտա ըտը ըսա տա՝ կէրչէք-
 աէն աղաճտան օլմայըպ գըսրաշըն ճիլլէլէրինէ թէհամ-
 միւլ էթմէյէրէք օնա տօղրու կիթսէք իսթէտի . վէ Տօն

Քիչեօդուն արթընտան չըգտըը պիրէ՛ էկէր պու
 գօլլարընտան թուձուլմուշ օլմասա ըտը եերէ տիւ-
 շիւպ պիր թարաֆը ինճինէճէ իտի : Անճագ պու սիլ-
 քիլմէակէն վէ տաըլը գալմատան զալալը տտամճըգ
 էօյլէ պիր աղըը տույտու քի գօլաւնու եերինտէն
 չըգարըյօրլար զանն էթտի . պիրտէն պիր վիճուտու
 էյերտէն պօշանըպ՝ սյագլարը եերէ տօգանմաղա ազ
 պիր շէյ գալմըը ըտը . վէ պու քէնտիին պաշղա
 պիր էզիէթիսի մուճիպ օլտու . զիրա հէր նէ գասար
 սյագլարը եերէ եագըն ըտը ըսա տա՝ տօգանմամըը
 օլուպ քէնտիսի օլ թէհամմիւլ օլոււմաղ պիհուգուր-
 ըուգտան գուրդուլմագ իշիւն վիճուտունու կերիպ
 ուգասարապ եերէ պասմաղա չալըշտըգճա գօլոււնուն
 սղըըսը արթմագտա . վէ պու կէօնէ քէնտի էզիէ-
 թիսի քէնտիսի արթըրմագտա ըաը :

ՊԼ. Գ. 30 .

Լօգանդատա վուգու պոււան իշիտիլմէմիլ գուհու-
 րաթլարըն նագլիին տէվամը :

Տօն Քիչեօդուն շամթասընտան լօգատաճըյա
 պիր գօրգու կէլիպ գարույու աճէլէ աչարագ՝ քալա-
 լիերլէրի պերապեր ալըպ՝ նէ՞ վար օլուուղունու
 կէօրմէյէ կիթտի : Մարիգօրնա տաիսի օ՛ շամթա-
 տան ութմանըպ՝ սէպէպի նէ օլուուղունու անիտէ
 ֆէհմ էտերէք ուսուլիլէ սամանլըգտան սիվիշտի , վէ
 եուլարը շէօղիւպ քալալիերիխէլաս էյլէտի . քի էլի
 պաղան գուրդուլոււմ՝ լօգանտաճընըն վէ միս-
 ֆիր քալալիերլէրին էօիւնտէ՛ եերէ տիւշտիւ : Ը-

մամանըն վէ պաղըըըն սեպեպինի սորտուգլարընսա
այադա գալգըպ հիչ պիր ճեվայ սեյլեմէքսիզին ու-
զինանդէնին երեզերինէ սըչրատը . գալգանըը էլի-
նէ ալտը . մըզըրաղընը ալէսաս թուժտու , վէ թար-
լանըն իչինտէ էօժէպերի տօլաշտըգտան ոսնրա՝ պէյ-
կիրինի րահվան եօրիտերէք կերի կէլտի վէ տէտի .
հէր քիմ տեր քի պիշիւլէնմէմ հագ ըտը՝ եալան
սեօլէր . վէ պէն օնու քեազիպ ատտ էտեր իմ :

Տօն Վիշեօդուն պու քելամլարընս միսաֆիրլէր
չօգ թասաժիւպ էթտիլէր . անճագ լօգանտաճը պու
քավալէրին հալինի իֆատէ էթտիքտէ մատտէի
աննայրպ եալընըզ շուճու սիվալ էյլէտիլէր քի լօ-
գանտատա քէնտիլէրինէ եէր վաթ մը տըր . վէ վար
օլտուղուճու աննատըգտա իչէրի կիրտիլէր :

Ալունէչ էփէյիճէ եիւքսէլսիչ խտի . Տօն Վիշեօ-
դուն եայդարատը սա ճիւմլէսինի ոչյանտըմըը Օլուպ՝
գալգտըլար :

Անճագ Տօն Վիշեօդ միսաֆիրլէրին քէնտիսինի
հիչ պիք շէյ եէրինէ գօմատըգլարընը վէ երեզինէ
տախի զագմազա թէնէզզիւլ էթմէտիլէրինի ֆէհմ
էտիպ դայէթ թէհալվուրա կէլտի . վէ էկէր թահու-
տունուն մուղայիրի օլարագ օնլարլա սավաշմասը քա-
վալիէրլիք գախտէսինէ զըտա օլարագ կլունահ օլտու-
ղուճու խաթրա կէթիքմէզսէ խտի տէօրտիւնին եր-
զերինէ պիրտէն հիւճմ էտիպ օնլարը քէնտինէ գար-
ըը Կըզըշտըրաճաղընս շիւպհէ եօղ ուտու . անճագ
Արթօմիքօս սուլգանընը քէնտի թահտընս օթուրթմա-
տըգճա պիր պաշգա իչէ էլ աթմայաճաղընը տէր խա-
թըր էտիպ իսթէր իսթէմէզ թէհամիւլ էտերէք միս-
ֆիրլէրի եօգարըտան աշաղը կէօզտէն կէչիքմէյէ գա-
նասթ էթտի :

Պու օնլարըն եանընտա ըգան գաբուտա պիր ա-

գիմ կիւրիւլտիւ բէյտաճ օլտու . Աէճէ իբի քիշի գալ-
մըշլար ըտը լօգանտատա . քի լօգանտաճըյը պաշգա
իշէ տալմըշ կէօրիւպ՝ պիր ադճէ վէրմէքսիզին սալուշ-
մաղա , այնի ֆըրսանտ պուլմուշ գանն էթտիլէր . լա-
քին լօգանտաճը՝ պաշգասընըն իշլէրինի սալա վազիֆէ
էտինմէյիպ եալընըզ . քենտի մէնֆաաթընը կէօղէտիր
պիր զաթ օլարադ պունլար գաբուտան տիշարը չգար
իքէն եագալատը . վէ խըրս ըլա իթալէի լիսան տա-
խի էտէրէր մասրուֆլարընը մաթլուպ էթտիրտէ՝ գա-
չան միւշտէրիլէր տախի հիտտէթլէիլիպ փարա եէլինէ
եումրուգ թօգաթ վէ գուսուր պու կէօնէ պէտէլիլէ
էօտէշմէյէ գալգըշտըլար . վէ էոյլէ պիր էթտիլէր
քի լօգանտաճը աման չաղըրըպ եարտըմճը իսթէմէյէ
մէճպուր օլտու . Վարըսը վէ գըղը սէյիթտիլէր կէլ-
տիլէր լսէ տէ էլլէրինտէն պիր շէյ կէլմէմէ իլէնա-
չար գալըպ՝ չիւն գըղ կէլիր իքէն Տօն Վիշեօդու
պօշոա կէօրմիւշ իւտիւ՝ կէլի տէօնիւպ օնա կիթտի վէ
տէտի . սինեօր քալալիէր . հագ թարաֆընտան սանա
իթա օլունան գուվվէթ ու շէճսէթ իւստիւնէ անտ
վէրիրիմ . րէճա էտէր իմ , մէտ՝ րիմի իբի չարկըն էօլ-
տիւրիյօրլար . իմտատընա եէթիշ :

Տօն Վիշեօդ սուգ գանըլա՝ վէ տալա հարաքէթ
էթմէյէրէք ճէվապ վէրիպ տէտի . տիլպէր հանըմ .
շիմտիլիք մաթլուպունուղու իճրա էթմէմ միմքինսիզ
տիր . չիւն պաշգա պիր իշէ միպաշիրէթ էտիպ՝ օնու
պաշա չըգարմատըգճա սալըր իշէ էլ ուզաթմամաղա
սէօղ վէրմիշ իմ . Սանա շու գըտար մուալէնէթիմ
օլա պիլիր քի շու թէրթիպի վէրէիմ սանա . կիթ
մէտ՝ րինէ սէօյէ . պէն կիտիպ Սիքօմիքօն սուլգանըն-
տան րէտէրինէ իմտատա եէթիշմէյէ րուխսաթ ալընճայա
տագ րէտէրին սըգը տուրտուն . քէնտիտի ալթ օլմագ-
սըղըն օնու օյալանարքսըն , վէ էմին օլտու՞ քի կէ-

րէք սազ կէրէք էօլիւ օնու պէն տիւ շմանլարընըն էլինտէն
 ալըրըմ: Մարիգօրնա օլ անտէ օրատա հազըր պուլու-
 նուպ տէտի. վայ պաշըմա. եա սէն օ իղնի վէ րուխ-
 սադը ալըպ կէլինճէ յէտէք աղամ ակրէթէ կէօշ էթ-
 միշ պուլունուրա: Տօն Քիշեօդ տէտի. րէճա էտէք
 իմ կիւզէլ հանըմլար գօյ վէրին կիտէիմ իղին ալա-
 յըմ. պէն պիր տէֆա իղին ալտըդտան սօնրա՝ պու
 գալէնին աղասընըն ակրէթէ կէօշ էթմէսի տէ վա-
 զիֆէմ օլմազ. պէն քիմսէյի տիյնէմէմ. օնու տիւշ-
 մանլարընտան գուրթաբըրըմ. վէ կէր էօլմիւշ
 պուլուրսամ օնու ակրէթէ եօլճու էտէնլէրտէն էօյ-
 լէ պիր ինթիգամ ալըրըմ քի սիզ տախի պէյէնիր
 սինիզ:

ՊուՆու սէյլէիպ կիթտի Տօրօթէանըն տիղինէ
 գաբանաբ. վէ կէզկինճի քավալիէր աղլընա եազը-
 շըր նազիք իսթիլլահաթըլլա զսթը շէվքէթսըֆաթլա-
 րընա աճիզանէ րէճա պիրլէ գալէ սահապընըն աճիմ
 սըզլէթտէ օլտուղունու իֆատէ էտէրէք իմտատընա
 եէթիշ էյէ րուխսաթ իսթէտի: Բուխսաթը ալտըգ-
 տա գահրաման քավալիէր գըլըճընը ալըպ լօգանտա
 գաբուսունա սէյիթտիքտէ կէօրտիւ քի գավկա ազ-
 մըշ վէ գավալը լօգանտաճը ալթա կիթմիշ իտի.
 ՊուՆու կէօրիւնճէ պիրտէն պիրէ թաշ տիրէք կիսի
 տօնտու գալար. Մարիգօրնա վէ լօգանտաճընըն
 գաբըքը նէ տուրույօրսուն տէյիւ սիւալ էթտիրլէ-
 րինէ ճէվապ տախի վէրմէզ իտի: Աիհայէթ ճէվապ
 վէրիպ տէտի. բէսի քայէ ատամլարասիլահ չէքմէք թա-
 րիքաթըմըլըն գախտէսինտէն տէյիլ տիր կիտին
 Սանխօ Բանսայը չաղըրըն. պէնիմ ուշաղըմ տըր
 օ. վէ պու ինթիգամը ալմազ օնա տիւշէր:

Գաբուստա պու հալլէր վուգու օլմագտա ըտը.
 իրիլի ուֆագըլը եուճրուգլար լօգանտաճընըն գաֆա-

արևա աօրու կիպի ենմէքտէ . վէ Տօն Վրիշեօդուն էօ-
 զիւրլէրիլէ իմտատան գաշընմասընա Մարիգօրնա
 վէ լօգանտաճընըն գարըսը վէ գըզը զիտտէսիլէ
 Տիտտէթլէնմէքտէ . վէ գօրգազ վէ ձեսարէթսիզ օլ-
 տուղունու երգիւնէ վուրմագտա ըտըլար Նիհճայէթ
 Տօն Վրիշեօդուն արայա կիրմէսիլէ գավկա պիթտի .
 վէ պունուն գօրգու վէրմէսինտէն զիտտէ րաճօնլա-
 բընտան իսքեաթ օլուպ լօգանտա խարճընը վէրտիլէր :

էր պիր շէյ րահամընը պուտու եախուտ պուլ-
 մագ երգրէ իտի . հաչան շէյթան՝ քի ասլա ույու-
 մագ վէ միւսաատէ էթմէք պիլմէզ , օ պէրպէրի լօ-
 գանտայա սօգտու՝ քի Տօն Վրիշեօդ օնտան Մամպրէ-
 նին պաշըղընը , վէ Սանխօ՝ մէրքէպինին բալանընը
 վէ թագըմընը այմըշ ըտը : Պու պէրպէր մէրքէպինի ա-
 իըրա շէքէր իքէն Սանխօ,ու կէօրիւպ թանըտը . վէ
 օնա սաթմաշմագ մէրամ էթտի : Սանխօ քէնտի մէրքէ-
 պինին բալանընը գօր իքէն եանընա կէլիպ տէտի . օ՝
 իըրսը՝զ էթէնտի . թութուում սէնի . շիմտի պէնիմ
 լէյէնիմի վէ բալանըմը վէ պէնտէն հէր նէ այտըն
 ըսա ձիւմլէսինի իսթէր իմ : Սանխօ էնղաթիլ եագայը
 էլէ կէշիրմիշ օլտուղունու կէօրտիւքտէ պիր էլիլէ
 բալանը թութուպ օ պիր էլիլէ պէրպէրին չէնէսինէ
 էօյլէ պիր իըլմըլա եումրուգ սավուրտու քի գան
 Ֆըշլատը : Պէրպէր Սանխօնուն եագասընը գօյ վէր-
 մէյէրէք երբսէք սէս իլէ էօյլէ պիր պաղըրտը քի
 լօգանտաքիլէր ձիւմլէսի պաշընա իւշտիւլէր : Փատի-
 շահ պաշը իչին շէրաթ իսթէր իմ տէյիպ աղըրըր ըտը :
 պու թիւրիւտիւ հայտուտտան՝ պէնտէն չալտըղը էշ-
 եայը կէրի ալմագ իսթէտիյիմտէ պէնի էօլտիւ-
 րիւեօր :

Եալան սէօյլէրսին . տէտի Սանխօ . պէն նէ թիւ-
 րիւտիւ իմ նէ հայտուտ . Տօն Վրիշեօդ պու քէլէ-

բիբլիոթեկայի ճէնդ իլէ էլէ կեթիբոթի : Տօն Վիշեօդ քէն-
տիսի տախի սիլիհտարընըն դահրամանլըղընը կեօղիւ
իլէ կեօրիւպի քի ինանըլմազ պիբ գուվվէթ իլէ կե-
րեք տիւշմենէ հիւճմ էթմէյէ կերեք քէնտիսի մուհա-
ֆազա էթմէյէ միւքթէտիբ իտի , գոյէթլէ սէվինճուտ
իտի : () անտեն պուճու պիբ ձէտուր պիբ քիմսէ ատտ
էտիպի պիբ արա՛ պուլտուբտա գաւալիեթլիբ սընը-
ֆընա տախիլ էթմէսինի գուբտու : զիրա պուճուն գա-
ւալիեթ օլմասընտան՝ քաւալիեթլիյին զիտուտ պիբ շէ-
րէֆ գազանաճաղընը աննատը :

Պէրպէթիս գուվվէթի պիլիէինտեն զիտուտ տիլիստե
իտի , վէ տիէք քէլամլարը արասընտա շունու տախի
սէօյլէտի . աղալար վէ էֆէնտիլիբ . նաւըլ քի պէնլմ
էօմրիւմ Ալլահըն տըր . քէզալիբ պու բալան տախի
պէնլմ տիբ . վէ պէնտեն տօղմուշ էվլատըմը նատըլ
թանըրսամ , պուճու տախի էօյլէ թանըր ըմ : Այկեր
պէօյլէ տէյիլ իսէ՛ մէրքէպիմ պուբատա տըր . պէնի
եալան չըգարա պիլիբ . բալանը կեօղիւրիւն արգասընա
գօյուն տէնէին . էկեր մուճտան գալըպ կիպի արգա-
սընտա օթուբմազսա նէ իսթէր սէնիզ պանա էտէ պիլիբ
սինիզ . Հէբսի պու տէյիլ : Պու բալանը պէնտեն չալ-
տըգլարը կիւնտէ պիբ տէ եկը եէնի պագըր լէյէնի-
մի էլիմտեն ալտըլար քի սալա գուլլանըմըն տէյիլ
իտի . վէ պիբ ընեալ էտէր իտի :

Պու արատա Տօն Վիշեօդ սէօզէ գարընտը իբի մու-
հարիպէթիս արասընա կիրտի . վէ բալանը մէյտանէ
կեթիբտի քի հէբսի կեօրսիւն . վէ սահիհի նէ իսէ մէյ-
տանա չըգարա Տէտի . աղալար պու սաֆտէրուն սիլիհ-
տարըն պիբ եանլընընը սիգ կեօղիւնիւզիւլէ կեօրմէ-
նիգի իսպէթ ատտ էտէրիմ . չիւն պու էշեայը՝ քի
Մամպրէնիս պաշլըը տըր , վէ տայմա օ՛ պաշլըգ տըր
վէ ալէնիհայէթ էօյլէ գալաճագ տըր , պու տամ-

Ճըգ լէյէն տիր տէյի ըսրար էտէր : Պէն պունու
 պիր եհրեանէ սալաշտա գաղանարմ . պէնիմ հէլալ
 մալրմ տըր : Ընճագ բալան մատտէսի պէնիմ գարը-
 շաճագըմ տէյիլ տիր : Պէնիմ պու խուսուստա ճիւմ-
 լէ սէոյլէյէճէյիմ շու տուր քի՝ պու գուվվէթսիզ
 խասմիմի եհնտիրտէն սոնրա սիլիհտարըմ Սանխո պէն-
 տէն իզին իսթէտի քի օնուս պէյկիրինին թագըմլարը-
 նը տա քէնտիսի ալսըն վէ մէրքէպինէ գուլլանսըն .
 պէն իզին վէրտիմ . օ՛ տա ալտը : Լաքին պու պէյկիր
 թագըմը սոնրա նասըլ բալանա թէպտիլ օլմուշ . պու-
 նու պիլէմէեօրում . Փէգաթ պու միսիլիւ թէպէտտիւ-
 լաթ՝ կէզկինճի քալալիէրլէրին միւտտէթի էօմրիւնաէ
 պագէն վուգու պուլուր Սէ պունա իսպաթ իչին ,
 Սանխո , օղլում , կիթ շու իյիտին լէյէն տէտիյի
 Սամպրէնին պաշլըղըն մէյտանա կէթիր . հէքսի
 կէօրսին :

Սանխո տէտի . իթիմատ էյլէ էֆէնտիմ . էկէր
 սէոյլէտիբլէրինէ պաշգա պիր գուվվէթլի իսպաթըն
 եօղ ուսա՝ տավամըզը գայպ էտէճէյիզ : Սամպրէնին
 պաշլըղը պիր լէյէն տիր , նասըլ քի պու ատամըն
 պէյկիրինին թագըմը պիր բալան տըր :

Տօն Վրիշեօդ տէտի . սանա նէ՛ սէոյլէյօր ու-
 սամ սէն օնու էտ . զանն էթմէմ քի պու գալէտէ
 հէր նէ՛ քի օլուր իսէ պիւյիւ մարիֆէթի օլսուն :

Սանխո կիթտի լէյէնի կէթիրտի . Տօն Վրիշեօդ
 էլինէ ալարագ՝ պագըն աղալար՝ տէտի . նասըլ օլա
 պիլիր քի պու սիլիհտար հալէա ըսրար էտէր քի պու
 պաշլըդ տէյիլ , լէյէն տիր : Սալիբի օլտուղըմ քա-
 վալիէրլիք եիւզէրինէ եէմին էտէրիմ քի պէնիմ օնուս
 էլինտէն ալտըզըմ՝ պու տուր . եիւզէրինէ հապպէմըդ-
 տարի շէյ նէ՛ արթըրմըլըմ . նէ՛ էքսիլթմիշ իմ :

Սանխո տէտի . էվվէթ . ինանըն պանա , պու օ՛

տուր. վէ աղամ պունա մալիք օլալըտան պերու եա-
տուր. վէ աղամ պունա մալիք օլալըտան պերու եա-
լընըզ պիր գավկատա գուլլանմըշ տըր. շու զավալլը
թուլթասաղարը գուրթարտըղը վագթ. վէ տողրուսու-
նու սէօլէյինձէ՝ օլ վագթ պունուն խայրընը տ-
կէօրտիւ. զիրա եիւզէրինէ ամըլան թաշլարտան գա-
ֆասընը մուհաֆաղա էտէն պու ուտու. վէ օ գավ-
կա՝ շէյթանի պիր սավաշը տըր:

ՊԼՊ . 31 .

Մամպրէնին պալըղընըն վէ ձերքէպին բալանընըն
Թաստիքիյէ պերապէր՝ սահիհեն վուգու պուլմուշ տա-
լըր գուհուրաթլարըն նագլի:

Ինք էյի՝ աղալար. տէտի պերպէր. շունուն
լէյէն օլմայըպ տա պաշլըգ օլտուղունա ինատ էտէն
շու ահմագ քիմսէլէր իշին նէ՝ տերսինիզ. Տօն Վիշ-
եօդ տէտի՝ պէնիմ սէօղիւմիւն զըտընը սէօլէյէն
էկէր քավալիէր իսէ՝ սիլահ մարիֆէթիյէ սէօղիւմիւ
թաստիգ էտէր իմ. էկէր տէյիլ իսէ՝ եիւզիւնէ գար-
շը պին տէֆա, օն պին տէֆա, եիւզ պին տէֆա
տէր իմ քի եալանձը տըր. քեաղիպ տիր. Ուստա
Վիթօլա օնտա հազըր պուլունուպ՝ Տօն Վիշեօդա
թարաֆ չըգարագ պու թուհաֆ մարագանըն զէվթի-
նի աահա ուղունձա սիւրտիւրմէք իսթէտի վէ պեր-
պէրէ խիթապէն տէտի. պերպէր մի սին նէ՝ սին.
հէր նէ իսէն պիլիթ մի սին քի իքիմիզ պիր էսնաֆ-
տան ըզ. պէն եիրմի եըլ վար աըր քի իմթիհան վէ-
րիպ սէնաաթըմտա մէհարէթ շահատէթնամէտի ալմըշ
ըմ. պերպէր ավասանլըզլարընըն էն պիյիյիւնտէն

էն քիւլիւյիւնէ տէր ճիւմլէսինի բէք էյի թանքը
ըմ. Պէն կէնճլիիմէ սօլդաա տախի օլտում. պաշ-
լըդ վէ եիւզ մուհաթագասը վէ եարըմ պաշլըդ տա-
խի նասըլ շէյ օլտուգլարընը պիլիբ իմ. սէնտաթի
հարսիէէ տօյիբ նէ էշեա վար ըսա օնլարը տա թա-
նըր ըմ. ալէլ խուսուս՝ սօլդաթ սիլահլանմասընա
տայիբ օլան շէյլէրի. վէ պէն տէրիմ քի՝ սինեօր
քաւալիէրին էլինտէ պուլունան բարչա, իստէր կիւ-
ձէն իստէր կիւձէնմէ, պէրպէր լէյէնի օլմաղա օլս
գատար ուղագ տըր՝ նէ գատար քի պէյազ իյահ-
տան ուղագ տըր. Պու պիբ պաշլըդ տըր. լաքին
գուսուրլու օլտուղու տա ինքեար օլունմագ :

Տօն Վիշեօդ տէտի. պունա նէ՝ շիւպհէ. շիւն-
քի եարըսը եօգ տուր. սաղալ եէրի գըրըլմըլ :

Բարթօղ ուստա Վիբօլանըն մէրամըլը աննա-
տըգտա տէտի. պունուն պէօյլէ օլմասընա շիւպհէ
ետէն վար մը. Բարտէնիօ վէ Տօն Ֆրերնանտօ վէ
տիկէր արգաատաշլարը պունու պէօյլէ թաստիգ
էթտիլէր :

() Լ տէմ պէրպէր ահ շէքէրէք տէտի. հէ՝. Մլ-
լահ պանա եարտըմճը օլտուն. նասըլ օլտ պիլիբ քի
պու գըտար ատամ հէփսի տէ լէյէնի պաշլըդ գանն
էթտիլէր. Պազա՝ պու՝ տիւնեանըն էն մէշհուր
մէարեսէսինտէ պուլունան հէր իլմէ աշնա քիմնէլէ-
րի տախի շաշըրտտըրա պիլիբ. վէ շիւնքի պու լէյէն
պաշլըդ ըմըլ, մէրքէպին բալանը տախի սիվարի պէյ-
կիբի թագըմը օլապիլիբ :

Տօն Վիշեօդ տէտի. պանա գալսա պէն տէր իմ
քի պու բալան տըր. լաքին էվիլէտէն տախի սէյ-
լէտիմ ա. պու միսիլի շէյէ գարըլմամ, իսթէր բա-
լան օլտուն իսթէր սիվարի թագըմը. վազիֆէմաէն
խարիճ տիր :

Ընդհանուր Տօն Վիշեօգա տէտի . պուսուս սէն գա-
րարլաշտըմալը սըն . քաւալիէրլիյէ տայիր մէսէլէ-
լէրտէ պիզ ճիւմլէմիզ սէնին գարար վէրտիյինէ գա-
յըլ օլմադա մէճպուր ուղ . շիւնքի պու եիւզտէն սէ-
նին մէհարէթին թամտըր :

Տօն Վիշեօգ տէտի . հատտիմտէն զիատէ տիր
պու րայէթլէր . անճազ միւտտէթի էօմրիւմտէ պու
գալէտէ իքի տէֆա կէճէլէմիշ իմ . վէիքի տէ-
ֆաւընտա տա էօյլէ ազըլտան ֆիքիրտէն խարիճ շէյ-
լէր կէօրմիւշ իմ պուրատա , քի հէր պիր շէյ պու
մահալտէ պիյիւ ալթընտա տըր զանն էթտիյիմտէն
աօլայը՝ հէր նէյէ քի րաստ կէլսէմ , պու պու տուր
տէյիւ քէսման գարար վէրէմէմ , Վը տէֆատա՝
պիւյիո հիւքմիւնտէ պիր մաղրըպի պէնի շօղ եօրտու վէ
գաւալը Սանխօ աթիօ օ միսիլիւ քիմսէլէր եիւզիւն-
տէն պէնտէն զիատէ րահաթ էտէմէտի : Թազէոի
վար . պու տիշամ գօլուսուս պիրինտէն աօըլմըշ
պուլուստուս վէ իքի սաթ զատար օ՝ հալտէ
գալտըմ . պու պէլանըն նէ՛րէտէն պաշըմա՞ կէլտիյի-
նի աօլա պիլէմէտիմ . պուսուս իշին շիմտի տալիօ
պէօյլէ տօշալըգ պշալաշըգ շէյլէրէ գարըշմադա ճէ-
սարէթ էտէմէյօր ում : Պաշըգ՝ հազընա պիլտի-
յիմի սէօյլէտիմ . անճազ շու մէրքէպ բալանը մը
տըր սիվարի՞ թազըմը մը տըր . պուսա գարըշմամ .
պու խուսուսա գարար վէրմէք սիզէ րաճի տրր :
Պէլքի սիզ պէնիմ կիպի քաւալիէր սընըֆընա աթիլ
օլմամանըլա պիւյիւ սիզէ թէսիր էթմէզ . վէ պու
գալէտէ պուլուսան շէյլէրէ տէյիլ եալան եանլըշ
իլա ֆիլ հազըգա նէ իսէլէր էօյլէսինէ գարար վէրէ
պիլիւսինի :

Տօն Գերնանտօ տէտի . Տօն Վիշեօգ հազրէթլէ-
րի շօգ էյի սէօյլէտի . տալայը քէսիպ մարագայը տէֆ

էթմէք պիզէ տիւշէճէք . վէ իշի բէսմէ մուս-
 ֆըզ սըրասըլլա կէօրմէք իշիւն շիմտի պէն պու աղա-
 լարըն բէ յիւի պիրէր թօրլարըմ . վէ էքսէրիէթ արա
 հանկը թարաֆտա պուլունուրսա՝ գարարը տա օ՛ղուր :

Պու մաստէլէր՝ Տօն Վիշեօղուն ախլէագը
 թապիրտիւնի պիլէնլէրէ պիր ազիմ էլլէնճէ իտի .
 անճապ պիլմէ յէնլէր տիվանէլիք սըրասընա գօյուպ՝
 պունլարըն հէքսիտէ չըլտըրմըլլար տէր իտի . Օհա-
 տէ չըլկընլըք կիպի հալ գաՎալլը պէրպէրինքի ի-
 տի քի՛ կէօղիւ էօնիւնտէ կէօրտիլիւ պէրպէր լէ-
 յէնի՛ ճէնկնի պալլըղընա թէպտիլ օլմուշ կէօրիւպ՝
 բալանա տախի պու միսիլիւ պիր թէլէտտիւլաթ վա-
 գը օլաճաղընա շիւպհէսի Եօղուտու : Տօն Ֆրէրնանտօ
 ուսա՝ կէօյա պիր ազրր մատտէ գարարընա թէշէպպիւս
 էտէր կիպի ահքեամանէ հէր քէսին բէ յէնի թօրլա-
 մատա՝ ճիւմլէնին կիւլիւնճիւնէ սէպէպ վէլիթ իտի .
 Տօն Վիշեօղու թանըլանլարըն ճիւմլէսիւնին բէ յի-
 նի թօրլատըգտան սօրա պէրպէրէ տէօնիւպ տէտի .
 պէն պունու հէրքէսէ բալա՞ն մը արը սիվարի՞ թա-
 գըմը մը արը տէ յիւ սօրմատան սսանտըմ . ճիւմլէ-
 սի պանա ճէվապ վէրի յօրլար քի՛ նանըլ մէրքէպ
 բալանը . կէօրմի յօր մուսուն քի պէյկիր հաշասը
 արը . վէ օ՛ պէյկիր տէ՛ պայաղը պէյկիրլէրտէն օ-
 լա՛մաղ . Եիմտի սանա թէհամմիւլ տիւշէր կէրէք
 սէն կէրէք մէրքէպին պու խուսուստա նէ՛ գատար
 հիտտէթլէնսէնիզ աղճէ էթմէգ . պէյկիր հաշասը արը
 պու . սէն նաֆիլէ մարաղա չըգարտըն . իսպաթ-
 լարըն պիր շէյէ միւֆիտ օլմատը . տաՎանը գայպ
 էթտին :

ՕաՎալլը պէր պէր տէտի . Ալլահըն ճէննէթինաէն
 մահրում գալայըմ էկէր ճիւմլէնիզ պիրտէն ալ-
 տանմայօրսանըգ . վէ նանըլ քի պունու պէն բալան

կեօրիւյօր ում՝ Ալլահըն հուզորունա տա էօյլէ չըգայըմ՝ Անճագ շէրասթլար . . . զիատեփնի սեօյլէմէմ. լաքին պէն սերխօշ տէյիլ իմ. պէլքի ույգուճուն իչինտէ տիւշիւմտէ պիր շէյ եեմիշ իսէմ՝ օնունուլա ըմ:

Պէրպէրին թուհաֆ սեօղլէլի տափի Տօն Վիշեօդուն տիվանէլիքլէրի գատար խալգը կիւլտիւրիւրլէր իտի. վէ պու մատաէյէ սօն գարար վէրմէ իշիւն տէտի. շիմտի իշ շունտա գալաը քի հէր քէս քէնտի մափնի նէրէտէ պուլուրսա ալսըն: Պունու սեօյլէիպ քէնտիս լէյէնի. վէ Սանխօ մալանը ալաը: Անճագ պունլարըն պէօյլէ շագա սուրէթիյլէ օլաւպ պիթմէսի շէյթանըն բէք հագզ էթտիյի շէյ օլամագ ըտը:

Այօլճուլարըն պիրիսի տէ՝ քէնտիսինէ սօրան եօղ իքէն՝ քէնտի րէյինի վէրմէք իսթմէտի. վէ քէնտինի պիր ագըլլը սըրասընա գօմագ իսթէյիպ տէտի. էկէր պու ճիւմլէսի լաթիֆէ սուրէթինտէ տիւզիւլմիւշ գօշուլմուշ պիր յոււն տէյիլ իսէ՝ նասըլ օլա պիլիթ քի պունճա ագըլ պաշընտա օլան քիմսէլէր զընճապը թիլքի եկրինէ թուլսունլար: Պէօյլէ աշիքեար պիր շէյ իչիւն մարագա չըգմասընտա մուլաղա պիր էսրար օլմալը. անճագ պանա սօրուլտուշու հալաէ՝ պիլիւն ճիհանը տիյնէմէյէրէք տէր իմ քի շու՝ պէրպեր լէյէնի տիր. շիւ տա մէրքէպ բալանը աըր:

Ինքագ տէտի. ինտա վէ եեմինէթմէ. գըսրագ մէրքէպ բալանը տա օլապիլիր:

Այօյլէ օլսուն, տէտի օ պիլիսի. անճագ հէր նէ՝ իսէ բալան աըր. վէսսէլամ:

Պու եօլճու գազվասլարտան պիր սայրըսը տախի քէնտի րէյինի պէյան էթմէք իսթէիպ տէտի. վալլահի չօգ թուհաֆ մարագա. պէն նասըլ ինսան

ըսած՝ պառ տա էօյլեճէ բալան տըր՝ վե քիմ քի
 պաշգա տիօրիւ պիր շէյ սեօյլեր իսէ սերթօշ օրմալը
 տըր։ Տօն Վիշեօդ տէտի։ սէն տէ Եալան սեօյլե
 յօրտանն ուղու բսուզ։ վե տա յիմ էլիմտէ հազըր
 թու թաուղու մըղրաղըլա էօյլե պիր խըչմըլա պանա
 վաթաու քի՝ Եկեր ուղու բաննան սավաշմուշ օյմայա
 ըսք՝ պաշըր էօնիւնէ Եկրե սերթիլեճէ Խաթ։ Մըզ
 բազ բարչա բարչա օլտու։ անձագ օ պիր գալվաւս
 ըսք քեմտի արգաատաշարընա օլան պառ հագաբաթը
 կեօրտիւքիլիմտէ պեօյիք շամաթա դօբարըգ գըր
 զապթիկեսի շաղըմաղա պաշարաղըլար։ պանա Իխտիպ
 լօգանաճըր՝ քի գալվիլիլի տախի վար ըսք՝ Եճե
 լեթէն իչէրի կիթաի։ վե սօրասընը վե Գըլըճընը
 էլե ալըպ գալվաւսլարա իմտատա կէլտի։ Տօն Վի
 շեօդու օրթալաւաղըլար։ վե պառ ճիւմիլ յե սէպէպ
 վերէն պէրպէր պառ գարկաշարըր կեօրտիւքաե Թըր
 սանթ պալուպ բալանը ալմաղա կիթաի։ անձագ Խաթ
 Խօ տախի պառ գարըրըգիւղա կիթիմիշ օլմաւաւըլա
 բալանը գալարըմաղա կիթիմիշ Խաթ։

Պառ արա Տօն Վիշեօդ տալ գըլըճ գահրաման ձա
 գալվաւսլարըն էր գեթիմէ ճիւճմ էթմեթաե։ Տօն Պէր
 նանտօ ուլա Գարտէնիօ օնաւն թարաֆաթըլարը օլտու
 ըսք։ բարագ տախի օլտու գձա սէսիլե պաղըրարագ
 պանըսըրըն գալվաւսընը տեֆ էթմէ յե շալըրըր։ լա
 քիս սէսիլի Ելաէն Խօք։ պիր թաթրաֆտան տա լօ
 գանաճըրըն գարըրը պաղըրմաղա։ գըրըրաղըլանագ
 տա։ վե Մարիդօրնա հիտաէթգէնմիշ գրապարթուշ
 պիր հիթաէ Խաթիլէր։ Տօրթեհա վե Վաւիթոգա։ ըսա
 աղիմ թէլաշաա օլտու հանկը թաթրաֆա տեօնեճեր
 լէրիսի պիլմէղէր Խաթ։ պէրպէր Անիս օլտու գալվա
 էաէր։ Անիս օնա Խաւմրուզ ուլա ճէֆապ վերիւր։
 Տօն Պէրնանտօ գալվաւսլարըն պերիսի Եկրե շարմըրը

այադընըն ալթընա ալմըշ . Պարտէնիօ էլինի իբի թա-
 րաֆա սափուրուպ րասա կէլէնէ վուրուր . լօգան-
 ասաճը գապթիէ պաղըրըր . պիւթիւն լօգանտանըն ի-
 շինտէ պաղըրշմագտան վէ աղլամագտան վէ հայգըր-
 մագտան վէ գըլըճ վէ եումրուգ հարաքէթլէրինտէն
 վէ քիւֆիւրտէն պաշգա պիր շէյ եօգ . տնա պապա
 կիւնիւ օլմուշ ուտու :

Պու գարըըրգլըգ արասընտա Տօն Քիշեօդուն
 գուվվէթ մուհաֆագասը քէսկին • լմաղըլա Մկրա-
 մանդէ գավկասը խագրընա կէլտի . վէ գավկանըն
 էն շիտտէթլի վագթթընտա ըմ տէյի հէյալ էտերէք
 էոյլէ պիր պաղըրըշ գօրարտը քի լօգանտատաքիլէր
 Ճիւմլէսի մաթ օլտուլար : Տուրուն . տէտի . գըլըճլա-
 րընըզը գընընա գօյուն . վէ պէնի տիյնէյին , էկէր
 սաղ գալմագիսթէր իսէնիզ : Տօն Քիշեօդուն պու սեօ-
 զիւլլէ գավկա մայնա օլտու . վէ Տօն Քիշեօդ տէտի .
 պէն սիգէ տէմէզ մի իտիմ քի պու գալէ պիւյիւ հիւքմ-
 իւնտէ տիր . վէ պիր շէյթան պէօլիւյիւ պունտա թէ-
 մէքիւն էթմէքտէ տիրլէր : Աօպիւմիւ թաստիքիշիւն պա-
 գըն Մկրամանդէ գավկասը տըր պուրատա տասի գուհըր
 իտէն . պա՛գըն . պիրիօի գըլըճիշիւն տէոյիւշիւր՝ պի-
 րիսի « թ իշին . նիհայէթ հէքիմիզ պիրպիրիմիզին սեօ-
 զիւնիւ աննամայարագ հէմէն գավկա էթմէքտէ իզ .
 տօստ սիւշման ֆարգ էթմէք եօգ : Աէլին ուստա՝ Աի-
 քօլա վէ բարագ էֆէնտի . պիրինիզ Մկրամանդէ փա-
 տիշահ վէ պիրինիզ Աօպրին շահը օլաւն . վէ Ճիւմլէ-
 միզի թէքքին էթմէյէ չալըշը . զիրա վալլահի այըպ
 շէյ տիր պու , քի Ճիւմլէմիզ միւշէրրէֆ վէ պէոյիւք
 քիմսէլէր օլուպ պիր ագճէ տէյմէզ էշեա իշիւն՝ պիր-
 պիրիմիզի էօլտիւրէլիմ :

Պապկասլար Տօն Քիշեօդուն խէյալթընտան
 հիշ պիր շէյ աննայամայըպ վէ Պարտէնիօտան վէ

Տօն Պէրնանտօտան վէ պունւարըն րէֆիքլէրին-
տէն հայլը սըգընտը չէքմիչ օլուպ՝ գավկատան պե-
րի տուրմագ իսթէմէ յօլար ըտը . գավալլը պէրպէլին
տախի բալանը խուրա ու խաշր օլուպ՝ չէնէսինտէ պիր
թէլ սագալ գամմասը իշին գավկանըն տէվամը-
նը արգուլլանլարտան ըտը . Սանխօ աղասընըն սե-
սինի իշտինձէ գավկատան պէրի չէքիլիպ երի գիւնիւն
թէրինի սիլէրէք պի ալ նէֆէս ալմագտա ըտը . Փա-
գաթ նիհայէթինտէ գավվասար աշտըղլարը գավկա-
տան մէնֆասթլը նէթիձէ կօրմէ յիպ՝ վազ կէշտի-
լէր . Աջարնըղ լօգանտաձը էօրքէի ի զապթ էտէմէզ .
Հէր տոյիմ լօգանտատա մարսղոյա վէ գավկայա սե-
պէպ օլան շու տիվանէի իսլահի հալ էթմէլի տէյէ-
րէք իգտամ էտէր իտի . Ախհայէթ իւլ էմր . գավկա
մուվապգաթէն մայնա , եախուտ տահա տօղրուսուսու
սէօլլէ յինձէ միւթօրէքէ կիպի պիր չէյ օլտու . բա-
լանըն ատը հաշա , վէ պէրպէրլէյէրին ատը պաշ-
լըգ գալար Տօն . իշտօղուն հէյալընտա . վէ լօգան-
տա տախի օնուն ինտինտէ գալէ իտի :

Աւստա Աիրօյանըն վէ բարազըն զայրէթիլլէ
քիւմլէսի պիրպիրլէրիլլէ գարտաշ օլուպ , եախուս
սուրէթա էօլլէ կէօրիւնիւպ գավկա նէթիձէ պուլտու .

Անձագ սուլհուն ազիմ տիւշմէնի՝ պու պէօյիւք
գավկատան քէնտի իշիւն ումտուղու մէնֆասթըն էլ-
տէն շրգմասընը կէօրէրէք պիր թէճրիւպէյէ տահա
գալգրշրպ եկրտէն պիր գարկաշալըղ շրգարտը . Սա-
րագա էթտիքլէրի քիսէլէրին միւթէպէր գաթլար օլ-
տուղուսու գավվասար աննատրգտա ուսուլուլա օրա-
տան սիվիշտիլէր . ա՛նձագ պունլարըն պիլիտի , քի Տօն
Պէրնանտօտան հայլըձա տայագ եէվիշիտի , տէր խաթը
էտիպ քի էլէ կէշիմէք իշիւն քէնտիսինէ թէնպիհ օ-
լունմուշ առամլարըն ատը գիբը օլունան տէֆթէրին

Իշինտէ պիր Տօն Վ. Իշեօգ իսի գայտ օլունմուշ ուտու .
 վէ քիւրէյէ կեօթիւրիւլէճէք պիր թագը՛ հարածի-
 լէրի գրթ զապճիէէ ի էլինտէն ճէպրի գուրթարմագ
 գապահամը իշին թուլթուլմասը էմր օլունմուշ ու-
 տու . տիգգամըյա սլսգմաղա պաշլատը քի էմրնամե-
 տէ Տօն Վ. Իշեօգ իշին շար օլունան էշքեալ օնուն
 եիւզէրինտէ թաստիք օլունա պիլէճէք մի . Տէֆթէլի
 ճէպրինտէն չըգարտը . վէ օգուսասը տա եազան օլուպ՛
 հէր պիր լուզէթտէ պիր տէ տեօիւպ Տօն Վ. Իշեօգա
 պագար . վէ օնտա կեօտի.յիւ շէբլ ու թասվիլի
 տէֆթէրին թարիթիյէ բուպար էտէրիտի . Վէ պու
 թալիքիլէ՛ տէֆթէլին իշարընը Տօն Վ. Իշեօգուն շէ-
 քըլ ու թասվի.ինն թըպգը՛ընը պուլուպ՛ էմրնա-
 մէի սօլ էլինէ ալարագ սաղ էլինի Տօն Վ. Իշեօգուն
 եագասընա ուզաթտը . վէ էօյլէ պիր սըգը թուլթու
 քի՛ պօղուլմագ տէրէճէսինն կէթիրտի . վէ պաղըրըպ
 տէր խտի . պանա իմտատ էտին աղալար . գըր գապ-
 թիէսինն իմտատա եէթիշին . վէ էթտիյիմ եօլսուզ
 պիր շէյ օլմատրղընա գանմագ իսթէյէն՝ պու հա-
 բամիյի բաստ կէլտիյիմ եէրտէ թուլթմագ իշին պա-
 նա վէիլէն էմրնամէյէ նաղար գըլսըն . Նաբազ
 էմրնամէի ալըպ պագտը քի զապթիէնին սէօյլէտիյի
 սահհհ տիր . անճագ պիլիմ քալալիէր՝ քէտիսինէ հա-
 բամի տէրիտիյինի իշիթտիքտէ օլ տէրէճէ թէհազ-
 վիւրէ կէլտի քի ճէմի էզայարը տիթրէյիպ վիճու-
 տունուն քէմիքլէրի ճըթրոտամագա պաշլատը . Հէր
 նէ գըտար քէնտի եագասը զապթիէնին էլինտէ խտի
 իսէ տէ՛ քէնտիսի իքի էլիյլէ օնուն պօղազընտան
 թուլթուպ էօյլէ սըգտը քի օ պիր զապթիէլէր եէ-
 թիշմէզսէ իտիլէր՝ մուլթաղա պօղար ըտը . Վօգան-
 տաճը տախի զապթիէ սընըֆընտան օլմագ մինասի-
 պէթիյլէ պունլարա գարըշմասը՝ վաճիպէի մէմուրիէ-

Թինտէն իտի : վէ գարը՝ զօճասընըն տէֆա գազկա-
 յա կիրմէսինի կէօրտիւքտէ Եայկարայա պաշլատը .
 Գըզըլըլա Ս արիգօրնա տախի՝ օնունուլա սէս Եա-
 բըշըլա չըգմըշ կիլի պաղըրըշարագ Ալլահտան իմտատ
 իսթէմէքտէ իտիլէք : վէ լօգանտաքիլէրին ճիւմլէսինի
 Եարաըմա չաղըրըլար ըտը : Սանխօ պու Եէնի գազ-
 կայը կէօրիւպ տէտի . Ալլահ Տագգը իշին աղամըն
 Տագգը վար ըտը պու գալէ պիւլի Տիւքմիւնտէ տիր
 տէմէյէ . շէյթանլարըն Տէփսի զինճիրտէն չըգմըշար
 վէ պուրատա պիր սահաթ տուրմագ օլամայաճագ :

Տօն Ֆերնանտօ Տօն Վիշեօզ ուլա գազվասըտա
 պիրպիրինտէն այըրըպ էքիսինին տախի խօշնուտիէթի-
 նի մուճիպ օլտու . շիւն պիր պիրինի պօղայօրլար ը-
 տը : Ընճագ գազվասլար թութտագլարընտան վագ
 կէչիէյիպ իսթէրլէր իտի քի պաղլանսըն վէ քէն-
 տիլէրինէ թէսիմ օլուստուն . շիւն փատիշահ խըզ-
 մէթի վէ գապթիէ մէմուրիէթինէ բաճի թաի . վէ
 փատիշահ իսմիլէ պու մէշհուր Տարամիէ վէ Եօլ-
 ճուլարը սօյան խըրսըգա գարշը Եարտըմ վէ Տիւմա-
 յէթ մաթլուպ էտէրլէր իտի .

Տօն Վիշեօզ պոււլարըն պու սեղլէրինէ կիւ-
 լիւպ էօրքէ կէօստէրմէյէրէք՝ կէլին տէտի շափկըն-
 լար , գազալլը վէ ալշա՛գ ատամլար . զինճիրէ վու-
 բուլմուշ քիմսէլէրի գուրգարան ատամա՝ Եօլճուլարը
 սօյան Տարամի տէքսինիզ . օնա քի մահպուսլարը
 գուրթարըր վէ գազալլըլարա իմտատա Եէթիլիր . վէ
 գալըմ էլինէ տիւշէնլէրէ արգատուրուպ սահապէթ-
 լիք էտէր : Պէտնամ Տէրիֆլէր . քի ազլընըզ նօգսան
 վէ աննայըշընըզ գըթ օլտուղու իշին լայրգ տէյիլ
 սինիզ քի կէզկիւճի քազալիէրլիք բութպէօինէ մախ-
 սուս օլան Փաղիլէթլէրի աննամագ ինայէթինէ իլ-
 Տագ օլասընըզ : վէ սիղի իՏաթէ էտէն Եանլըշըզ-

տան վէ ճէհալէթտէն գուրթուլասընըզ . պիլմէզսինիզ
 քի տիւնեատա պուլուան ճիւմլէ կէզկիւնճի քաժալիէր-
 շէրի զաթընա , իլլա կէօլիէլէրինէ տաթի րայէթ էթ-
 մէյե պորճըսուուն . զ . Աէլին պանա սիզ քիտէթիլ
 դաժժաւար , իլլա խըրսըզլար ճիւսհլուրիս սիւնիւզ .
 սանդ շէրմանտատ իսմի բերտէսի ալթընաա ճատտէ
 եօլլարը զապթ էտէն հարամիլէր սիւիզ . սէօյլէին
 պանա , նանըլ քէնտինտէն պէխապէր սերսէմ աօամ
 օլապիլիւր քի պէնիմ կիպի պիւր քիմսէի թագթմիսգ . իւ-
 շին եազըլմըզ պիւր միւզաքէրէյէ իմզա գօսուն : ()
 շաշկըն քիմսէ պիլմէյօր քի կէզկիւնճի քաժալիէր օ-
 լան քիմսէ զապթիէ աժը տէյիլ տիր . տիւնեատա
 պունլար քէնտի տաթալարիւր կէօրէճէք հարիմ վէ
 մուրաֆ . յա չըգաճագ մահքէմէ տիլանը թանըմազլար .
 քէնտի գըլըճլարընաան պաշգա գանուննամէ պիլմէզ-
 լէր . օնլարըն էմրնամէլէրի վէ իլամլարը վէ սիճիլ-
 լէրի եալընըզ քէնտի բատէթլէրի տիր , շանկը ա-
 տէպսիզ քիմսէ տիր քի տիւնեա եիւ գերինտէ կէզկիւնճի
 քաժալիէրիւր կիպի ազամեթ վէ իմթիազամ վէ մաւ
 աֆիլէթ վէրէճէք հիշ պիւր սըֆաթ եօգ տուր . պիւր
 կէզկիւնճի քաժալիէր պու սընըֆա գապուլ օլունտու-
 զու կիւն պու ճիւմլէյէ մալիք վէ մաթիսաթըրըֆ
 օլուր . վէ օնտան սօնրա պու կիւճ վէ միւթերպէք
 թարիքին գախտէլէրինին իճրասընա սիւշլար , շանկը
 կէզկիւնճի քաժալիէր պու կիւնէ տէք վէրկի վէ բաճ
 վէ կիւմիւր վէ բուսուամթ եախուտ սուլգանա գու-
 շագ պահասը եախուտ էճնաա ազճէ եախուտ տու-
 թուլիէ եախուտ կէշիտ ազճէսի վէրմիշ տիր , շանկը
 թէրգի պունլարա բուպա պիլիմի սօրմուշ տուր . հան-
 կը գաշէ պէրճրսի գալէնին գաբուսուուն պունլարըն
 եիւ գիւնէ գաբամըշ տըր . Աշախուտ քիմ պունլարտան
 մասրաֆ իսթէմիշ տիր . հանկը փատիշահ պունլարը

քենտինէ սուփրատոշ էթմիշ . հանկը հանրմ պուն-
լարըն լիյագաթընա հէյրան օլմամըշ վէ օնլարըն
էհլի էսրար օլտուղունա թէսլիմ օլմամըշ : Ըն-
կէշմիշ եսխուտ հազըր եսխուտ կէլէճէք վագթոտ
էօյլէ պիր քաժալիէր օլա պիլմիշ վէ օլապիլէճէք մի
քի քէնտիսի եալընըղ օլտուղու հալտէ գարըլընա
չըգան գալվախար տէօրա եիւզ քիշի տախի օլսալար
հէր պիրինէ տէօրաէր եիւզ տէյնէք վուրմաղա գա-
տըր օլմասըն :

ԳԼԳ. 82.

Տօն Քիչէօգօւն ազիմ էօրքեսի . վէ սայըր աճայիդ
չէյլէր :

Տօն Վիշեօդ պունլարը սէօյլէտիյի անտէ բա-
րաղ պունուն ազլընը գաչըրմըշ օլտուղունու գաժ-
վասլարա աննաթմաղա չալըշըր . քի քէնտիլէրի տա-
խի օնուն հարէթէթլէրինտէն վէ սէօյլէտիբլէրինտէն
գօլայ աննայա պիլիպ օնտան էօթէյէ կէլէճէք պիր
իշ եօղ ուտու . զիրա թութուպ կէօթիւրսէլէր տախի
տէլի տիր տէյէրէք գօյ վէրիլէճէյի շիւպհէսիզ իտի
Սուգաքքէրէի իպրաղ էտէն՝ պունուն տէլիլիյինի
աննամագ պէնիմ իշիմ տէյիլ տիր տէտի . սալթ պա-
նա օլան էմրին իծրասընա պագար ըմ . պէն թութա-
յըմ կէօթիւրէիմ տէ՝ տէյիլ պիր քէրրէ իլլա էլլի
քէրրէ գոյ վէրսէլէր սալա հաճէթիմ տէյիր տիր .
Խարաղ տէտի . անճագ պու տէֆու օնու կէօթիւրսէ-
յէճէք սին . զիրա պագայօրղմ քի գօլայլըղըլա կիտէ-
ճէք կիպի տէյիլ տիր . Ալագա՝ բարաղ էօյլէ կիւզէլ

ակօյլէյէ պիլտի, վէ Տօն Վիշեօդ օ գաւառար տիվա-
 նէլիքլէր էթտի քի՝ էկէր գալվաւար պունուն չըլ-
 կըն օլմասընը թանըմասար՝ օնանն զիյատէ չըլ-
 կըն օլմալը ըսըլար, Պունուն իշին իսթէր իսթէմէզ
 թէսքին օլուպ քէնտիլէրի տախի պէրպէլի վէ Սանխօ-
 յու պիր պիրիլէ պարըշտըմաշա կիրիշտիլէր, քի
 պիր պիրլէրինէ էյրի էյրի պագըպ՝ ենիտէն տա-
 լաշմայա ֆըրսաթ կէօզէտիյօրլար ըտը: Պու տալա-
 յը՝ տալիէ մէմուրլուղու սըֆաթըլա տիյնէմէյէ
 տաւրտուլար: վէ մէզքիւր խասիմլէր տախի օնլարըն
 վէրէճէյի գարարա գայըլ օլտուլար շու գալլ իլէ
 քի մաթլուպաթա պիր շէյ պէտէլ վէրիլսին: քա-
 լանլարը տէյիշտիրտիլէր: անճապ եուլարլարը վէ
 բալտըմլարը վէրմէտիլէր, վէ Սամպրէնին պաշլըղը
 զանն օլունան պէրպէր լէյէի իշին բարազ Տօն
 Վիշեօդ տոյմասան պէրպէրէ սէքիզ ըեալ վէրիպ՝
 պունտան պէօյլէ պիր տաշա պունուն լագըրտընը
 էթմէյէճէքսին տէտի:

Բարազըն պէրպէրէ վէրտիյի ազճէյի լօղանտա-
 ճը կէօրտիւքտէ քէնտիլին տախի մարաղայը գըսա
 էթմէյէ կէօյիւ օյտու՝ վէ զայկթ էօքքէլէնմիշ
 օլտուղունու աննաթմագ իշին՝ Տօն Վիշեօդուն պու
 տէֆաքի մասրաֆընտան մատէ թուլումլարըն վէ
 տէօրիւլէն շարապլարըն պաշասընը իսթէխպ՝ պու
 ազճէի թէքիլ ալմատըգճա նէ՝ ոօզինանգէի գօյ
 վէրիլիմտէտի, նէ՝ Սանխօյու նէ տէ մէրքէպի: Բա-
 բազ բազարլըղը էթտի, վէ Տօն Պէրնանտօ ազճէի
 վէրիպ պու իքինճի տէֆա տախի մարաղալար թէսքին
 օլտուլար: վէ Ակրամանգէ օրտուսունտա վուգու օլ-
 մուշ տէյի նագլ օլունան նիֆագ եէրինէ Տօն Վիշ-
 եօդուն քէնտի տէտիլինէ կէօրէ () գոստոս չէզարըն
 կիւնիւնտէքի բաշաթլըզ վէ մուսալէհէ պու տէֆա

պատի բույի զեմինսէ կեօրիւնտիւ : Լօգանատաքի-
լէր ճիւմլէսի տերլէր իտի քի գազկալարըն նեթիճէ
պուլմասը եալընըզ բարազըն ազլըյլա վէ Տօն
Ֆերնանտօնուն ալիճէնապլըղըյլա օլտու . վէ հեր-
քէս պունլարտան թէշէքքիւր էտերլէր իտի :

Տօն Վիշիօդ գազկալարտան խէլաս վէ քէնտի-
սինի ազատ պուլտուղու հալտէ՝ քի նէ քէնտի իլէ
վէ նէ սիլիհատարըլիէ գազկա էտէն եօգտուր , մի-
նասիպ կեօրիւլտիյիւ վէ քէնտիսինին տախի մուպա-
շիթէթ էթտիյի իշի պաշա չըգարմանըն վագթը կէլ-
միշ կիպի թուլտու . վէ պու Ֆիթր իլէ կէլիպ Տօրօ-
թէանըն տիղինէ գաբանտը . անճօգ պու՝ օնուն էօյ-
լէ տուրուպ սէօյլէյէճէյինի իֆատէ էթմէսինէ բա-
գի օլմատըղը իշուն այադա գալտըրտը իսէ՝ տէտի .
միւշէրթէֆ վէ հաշմէթիլի սուլգան . պէյն էլ նաս
զարպի մէսէլ տիւր քի իշի չարուգ կեօրմէք բաղգ գա-
բուտու տուր : Լ՛հէմմիէթիլի մատտէլէրտէ թէճիւպէ
իլէ կեօրիւլմիւշ տիւր քի մուգայէթիլիյիլէ վէ ույա-
նըգլըղը ըլա էն կիւճ շէյլէր տախի պաշա չըգար .
վէ պու սէօղիւն թաստիյի՝ ճէնկ խուսուսունտա կիպի
տիւեր խուսուպարտա կեօրիւնէ՛մէզ : Ղ՛էնկտէ տիւշմէ-
նին գուրտուղու Ֆէնտին էօրիւնի ալմագլըղա ույա-
նըգ տուրուլտուղու հալտէ չօգ վագթ տիւշմէն քէն-
տիսինի մուհաֆագա էթմէյէ տէսթրէս օլմագտան էվ-
վէլ ալթ օլուր : Պունու սիղէ հաշմէթիլիւ էֆէնտիմ ,
օնուն իշին իֆատէ էտեր իմ քի պունտան պէյլէ
պու դալէտէ գալմանըղտա պիր պէյիս եօգտուր . իհ-
թիմալ քի վագթ զայ էթմէմիղիլէ զարարլը տախի
չըգար ըզ : Վասիլտիւր քի Վանգաֆիլանտօնուն կիղ-
լի չաշըտլարը պուլտունուպ՝ պիղիմ օնու վուրմագա
մէրամ ըլա եօլա չըգամըղը խապէր վէրմիշ օլուր .
վէ պէնիմ ճէմի դայրէթիմի վէ եէնիլմէք պիլմէզ

բազուկարքմբն գուզվեթինն նափիլէէ չըգալլըր .
 Պեոյլէ օլտուղու հալտէ նասըլ քի տէտիմ չաբուդ
 էտէլիմ . Փերրինէ գոյտուղու թերթիպին իճրասընա
 մէյտան վերմէյէլիմ . զերա իշինիցին խիթամը պէն
 նէ գըտար տիւշմէնիլէ ձէնկլէշմէէ կէճիքիքիտէմ օլ
 գասար կէճ գալլըր :

Պունու սեջլէյիպ սուքութ էտերէքսուլդանըն
 ձէվապընամուսթապըր օլտու . օլ տախի նազիքանէ վէ
 Տօն Վիշնօղուս հէյալընա վէ մեշրէպինէ իթիթիֆա-
 գէն աէտի . մէմնուս ում սէնտէն եէնիյմէզ քալա-
 լէեր . քի պերպէսո պիր քալալիէրէ եագըշըր սու-
 րէթաէ պէնիմ ազիմ քեթերիմէ թէսէլի օլմաղա
 պէօլէ պէօլիւք հալվէսին վար . նասըլ քի եէթիմ-
 լէրէ վէ մազլըմլարա ի տաստ եէթիշէր սիջին մէ-
 մուրիէթիիցտէն տիր . Ալլահ վէրէ իթիթիզ տախի
 արգումուղա տէսթրէս օլալըմ . օ վագթ սանա աննա-
 տըր ըտըմ քի տիւնեատա գարըլար իշինտէ տախի
 էյիք գատի պիլէն պուլունուր . Պէն կիթմէյէ
 հազըր ըմ . պէնիմ ըէյիմ սէնինքինտէն Փարզլըտե-
 յիւ տիր . նասըլ իսթէրսէն էմր էյլէ . քէնտի սէն-
 ֆաաթլըրընը վէ քէնտի զաթընըն մուհաֆազասը-
 նը սանա թէօլիմ էտէն քիմսէ սէնին պասիրէթին
 հազընա նէ զիւլումտէ օլտուղունու էյիտէն աշիքեար
 էթմիշ տիր . վէ քիւլիէն սէնին թէտպիրլէլինէ րա-
 զի տիր . Տօն Վիշնօղ տէտի . էօլլէ իսէ կիտէլիմ .
 Ալլահս էմանէթ . վէ չիւնքի պու միսիլիւ պիր ա-
 զիմ սուլդան պէնիմ կիպի նաչիզ պիր զաթա թէնէզ-
 զիւլ էտէր , պունու եիւքէլթմէք վագթընը պօշա
 կէշիքմէյէլիմ . վէ ազ վագթտա պունու տէֆաթահ-
 տընա օթուրտալըմ . Վալդըն . շիմտիճօյա չըգալլըմ ,
 սուլդանըմ . էքսէրի թէհիթէտէն զուրթարմագ մերա-
 մըմ . պէնիմ շերէֆ գազանմաղա օլան արգումուտան էք-

տիք տէր յիւտիր : Այլ շիւնքի Աւանքն ետրատարգլա-
բընտան վէ ճէհէննէմին տիշարը վէրտիբլէրինտէ պե-
նի գորդուտաճագ հիշ պիր շէյ եօզ տուր : Սանխօ .
նօզինանտեւին էյէրինի վուր : սէրին հայլանըն տա
հազըր էթ : սուլգանըն աթընը տա կէթիրտ : գալէ
աղասըյլա վէ պունտա հազըր պուլունան քալալի-
երլէրիլէ վէտալաշալըմ վէ շարուք կիտէլիմ :

Սանխօ պաշընը սալլայարագ տէտի . հա . հա .
քէոյտի ումտուղումուզտան զիտտէ պէլալէր վար .
պունու սէոյլէրսէմ քիմսէնին խադրը գալմասըն :
Տօն Վրիշեօզ տէտի . նէ՞ պէլա տըրօ , խայըն . կերէք
քէոյտէ կերէք շէհիրտէ . նէ՞ պէլա օլա պիլիր քի պե-
նիմ կէօզիւմի գօրգութսուն : Սանխօ ճէվապ վէրիպ
տէտի . էկէր կիւճէնտին իսէ՞ պէն աղզըմը գարսըմ .
վէ սանա խապէր վէրմէյէ մէճպուր օլտուղում շէ-
յի պիլէ՛մէզ օլուրսուն . պէն սէնին սիլէհտարըն
ըմ . վէ ճիւմլէ սատրգ ուշագ պէօյլէ շէյլէրի աղա-
սընա խապէր վէրմէյէ պրճու տուր : Տօն Վրիշեօզ
տէտի . պանա գօրգու վէրէճէք շէյ սէօյլէ՛մէ տէնէ՞
իսթէրիսէն սէօյլէ . էկէր սէն գօրգարսան՝ գօրգա-
մանըն շարէսինի սէն պագ : Պէն գօրգու տէտիբլէրի
շէյին էսէլիի սալթ պէնիմ տիւշմէնլէրիմին եիւ-
զիւնտէ կէօրիւր իւմ : Սանխօ տէտի . իշ օնտա տէյիլ .
օնուն կիպի պիր շէյ տախի տէյիլ տիր . անճագ սա-
նա տէյէճէիմ շու ուտու քի պու գարը՝ քի Մի-
քօմիքօն նամ ազիմ մէմալիքին մութասարըֆ սուլ-
գանը ըմ տէյօր , պէնիմ պէօյիւք նինէմ նէ՞ գտար
սուլգանըտը ըսա պունուն սուլգանլըզը օնտան զիտ-
տէ տէյիլ տիր : Այկէր տէտիյի կիպի սուլգան օլա-
ըտը՝ պիզիմ արգատաշլարըմըզըն պիրինէ օ տէրէճէ
իլթիֆաթ էթմէզ իտի :

Տօրօթէա պունու իշիթտիքաէ հիճապընտան գըր

գըրմըզը օլառու . շինքի արատա պիր Փըրսաթ պուլ-
տուպճա Տօն Պերնանաօ ուլա ճիլվէլէնիր իտի . վէ
պուռու թարափըյլէ պարըշըպ պապի էօմրլէիինի
պիրլըթաէ կէ իրէճէքլէրինէ պիր ալէմէթ ատտ էտեր-
լէր իտի : Սանխօ պուռու կէօրմիւշ . վէ զանն էթ-
միշ քի պու հալ պէօյիւք պիր սուլգանտան զիտտէ
պօղուպ մէշրէպ պիր գարըյա նագըշըր : Փաղիլէթ
ալամէթի տէյիլ տիր : Տօրթէա հիճապընտան սէօյ-
լէճէք պիր ճէվապ եա՝ պուլամատը , եա՝ սէօյլէմէք
իսթէ՛մէտի : Սանխօ սէօյիւնտէ տիվամ իտերէք տէ-
տի . պուռու սանա սէօյլէմէյէ պէնի մէճպուր է-
տէն շու քի էկէր պիլ պու գտար զաճմէթ շէքիպ
պու գտար եօլ տէքլէտիրտէն սօնրա , վէ շօք գարա
կիւնլէր վէ գարա կէճէլէր կէշիրաիքտէն սօնրա
էմէյիմիզ պիր մէյիտանէ քէտիսինէ եսքոյաճաղ ըսա .
ռօհինանդէի վէ սուլգանըն աթընը թէտարիք էթմէ-
յէ վէ սէնին տէ օրմանլարը սուլալըպ պաշգասընըն
թու թաճաղը գուշլարը իրքիսիւպ գալտըրմաղա ա-
ճէլէմիզ օլմամալը տըր : Չօք էյի տիր քի պիզ քէն-
տի բահաթմըպ պագալըմ . տերեատէ կիմիսի օլան
իլիմանա գոշտուն :

Պուռուն պու սէօհպէթլէրինի Տօն Վիշեօք
իշիթտիրտէ նէ՝ տէյնի էօրքէյէ շըգտըզընը թարիֆ
էթմէյէ քի՛մ գատըր օլա պիլիր : () Լ տերէճէ օլ-
տու քի՝ կէօղլէրինտէն աթէշ Փըրլաաըպ՝ զավալը
Սանխօսունն եիւզիւնէ իըշմ ու հիտտէթիլէ էյրի
էյրի պագարագ՝ գըզկընլըզընտան բերէլէիպ շու
սէօյլէրի թէհաժվիւրիլէ սէօյլէտի . ո՛ւղուրտուզ ,
շաիկըն , հայվան , ութանմազ , ատէպսիզ քիւֆիւր-
պալ . պու նէ՝ ատէպսիզ սին քի պէնիմ վէ պու բա-
յէթէ շայան հանըմլարըն հուզուբունտա պու սէօզ-
լէրի սէօյլէր սին : Պու միսիլլիւ մէքրուհ միւլահա-

զանաբը ֆիւրիտեն տախի կէլիւմէյէ նասըլ ձեւօ-
 բեթ էտէր սին . Աըդ հուզուրումտան թապիաթըն
 դարախպի . եալանլար երդընթըր , հիյլէ խուրտ
 մաղազասը . խայընլըգ ձէպխանէսի . ֆեսատ ֆուրու-
 նու . ինթիլալէ պայխ օլան աճախիպաթըն իւչ գաթ
 ալաթը , սուլգանի զաթլարա եագըրըր հիւրմէթլէ-
 րին ֆիթնէ տեւէնի . կեօղիւմէ կեօրիւնմէ . եօխս
 խըլմըմ օղարսըն . վէ թէհազվիւրիւմիւն արասըն-
 անն նէ տերէձէ տէհչէթլի զապէրլէր խագըմա կէ-
 լիթսէ՝ օնլարը պաշընա կէթիթէոէք սեխի եօգ էտէր
 իմ՝ Պուսու սեյլէտիլէրինտէ գաշլարընը պուրուչ-
 տուրուր . սլուրնու տէլիլէրինի վէ ալուրտունու
 շիշիթի . հիատեթլի կեօղլէրիլէր էօթէ պէրի չէվիթի .
 սաղ ալալընը խըլմըլա եէրէ վուրուր ուտու . վէ
 պուրլար ձիւմլէսի՝ պաղըրընը եագմազտա օլան աղիժ
 էօրթէնին ետիլէրի իտիլ .

Պեօլլէ թէհազվիւր սեօղլէրինի վէ տէհչէթլի
 թալըրընը զալալը Այանիս կեօրուքտէ էօլլէ գօրգ-
 տու քի՝ աղլը պաշընտան կիտէր կիպի օլու . հէման
 եէր եարըլըպ քէնտիսի ի ինէ ալմասընը՝ արդուլար
 քաը . Ալաշա նէ էտէձէինի պիլմէյէրէք ուսուլու-
 լա արգասընա սեօնիւպ աղասընըն հուզուրումտան
 շըղար . Էսթին Տօրսթէա , քի աղըլը պիւր գարը ը-
 տը , վէ էյիձէ անգգաթ էթմիշ օլարագ Տօն Վիշ-
 եօգսեպ անիտաղընը էյի էօրթէնմիշ իտի , սիլրէյինի
 էնտիթիէր իչին տէտի . կիւձէ նմէ էթէնտիւ սուրաթ-
 սըլչ քալիպիէր սեօնի մաֆտէրուն սիլէհաարընըն
 սեօլլէտիլէ սեօղլէրէ , գապիլ քի սեպէպիլզ օլմայա .
 Աէ օրուն թագրի սաթլըղընա վէ ֆիլիթին թէմիզ-
 լիսէ պազարագ գանն օլունտա ճայիգ սիւր քի միս-
 սուսեն սէրամը ֆաթիա իլէ ախիլիլին նամուսունու
 պօղաճագ սեօզ սեօլլէմէզ . Պուսունն իչին էօլլէ գանն

օլուսմալը տրր քի նասըլ քի սէն սեօյլէ յօր ուսուն .
 շու գալենին իջինտե հերնէ օլուր սա սիհր ու պիւ-
 յիւ հիւքիւ ալթընտա օլմասը իհրիմալտեն . տիր-
 վէ Սանխօ տախի պու շէ յԹանի մարիֆէթ իճասըն-
 տան օլարագ՝ պենիմ նամուսուսա գարշը սեօյլէ-
 տիրէրի կիպի պիր շէ յ կէօրմիշ օլմալը .

Տօն Քիչեօզ տէտի . տիւնեայը եարատան ճիւմլէ-
 յէ գատրր Ըլլահ հագգը իջին տօղրուսունու պուլ-
 տուն . շու գալմալը կիւնահքեարը պեօյլէ պիր քեօ-
 թիւ հէյալ ալտաթմըշ . վէ եալընըզ պիւյիւ մա-
 րիֆէթիյլէ կէօրիւնէ պիլիր շէյլէրի կէօրիւպ ագ-
 լընը շաշըրմըշ տրր . գիրտ պու ֆագըրըն սաֆլըղը-
 նը պեն էյի պիլտիյիմ իջին ագլըմ քեսմէզ քի
 միւտտէթի կօմրիւնտէ հեր քիմ վէ հերնէ իջին օ-
 լուրոս եալան շահատլըղը էթսին : Տօն Ֆերնանտօ
 տեաի . կվվէտ . պու պեօյլէ օլմալը տրր . վէ պու-
 նուն իչիւն տախի հազրէթինիզ օնա աֆլ էտերէք
 հիւսնիւ նազարընըզ եիւզերինտէ օլմալը տրր նա-
 սըլ քի պու միսլլիւ հէյալաթ օնուն ագլընա իսլէլ
 կէթիրմէտեն կվվէլ հիւսնիւ նազարընըզտա ըտը .
 Ըֆվ էթօթմ տէտի Տօն Քիչեօզ . վէ բարազ անիտէ
 Խանթօնուն արգասընտան կիտիպ կէթիլտի . քի
 էֆենտիսինին սյաղընա տիւշեպ էլինի էօրմէք
 իսթէտի .

Տօն Քիչեօզ էլինի ուզատըպ էօրտիւրտիքտէ
 տուվալար տախի էթտիքտեն սանրա տէտի . պուրատա
 օլան շէյլէրին էքսերիս պիւյիւ մարիֆէթիյլէ իճրա
 օլտուղունա պուլտան պեօյլէ ասլա շիւպհէ էթմէզ
 իսեն ճայիզ տիր նասըլ քի շօգ տէֆա սեօյլէմիշ իմ .
 Սանխօ տէտի . պունա ալա շիւպհէմ եօզ . իզթիզա
 էտերիս էէմին տախի էտէր իմ . հալէա կէօրիւպ
 ում քի պենիմ լագըրտը էթմէմ տախի պիւշիւ մար

բիֆեթի յլէ ուր . անձագ շու պէնի սալընձագա գո-
յուպ սալլատըզլարը ֆիլ վագը սահի՛՛՛՛ պիր վուգու-
աթ ոլուր օնու պու սըրայա գարըլարըմագ ճոյիզ տե-
յիլ տիր : Տօն Վիշեօգ տէտի . պունու տախի օ պիր-
լէրի կիպի սայ . զերէ եկեր կերչէքտէն էօյլէ պիր
շէյ ոլմուշ ոլարտը պէն օ վագթ սեւիտ ինթիդա-
մընը օնլարտան ալըր րտըմ . շիմտի տախի՛՛՛՛ եկեր
պունու էտեւյէրի պուլմագ նախուա կէօրմէք միմ-
քին ոլսա՛՛՛՛ հագլարընտան կէլիր իմ : Պու սալընձագ
մատտեսի նէ՛՛՛՛ ոլտուգունու րէֆհրէրի ծիւմլէտի ան-
նամագ իսթէտիլէր . վէ յօգանտաձը՛՛՛՛ պունտան ազ-
տէմ Սանխօուլա նէ՛՛՛՛ թարղ էյլէնտիքլէրինի հարֆ
պէ հարֆ նապլ էյլէտի : Վի ծիւմլէտին աղիմ կիւ-
լիւծիւնէ սէպէպ ոլտու : Լնձագ Սանխօ իրըրընտան
բաթլարօր ուտու . վէ աղասընըն՛՛՛՛ պու ծիւմլէտի պիւ-
յիւ մարիֆեթի իտի տէյիւ թէքրար վէ թէքրար
սէօլլէմէտիլէ կիւճ հալ թէսրին ոլտու : Պանմագ
ըտը . անձագ գանմամազլըզ կէօսթէրմէք սայկըսընա
էլ վէրմէտի . զիրս պունլարըն ծիւմլէտինի հէյալ
պէլլիլէյէճէք գատար տիլանէ տէյիլ իտի . էյի
պիլիր իտի քի փէք սահի՛՛՛՛ իտի . վէ էթտէն քէմիք-
տէն իպարէթ ինսանլարըն պուլտուղու վէ իճլա
էթտիյի պիր օյուն ուտու :

Պունլար իբի կիւնտէն պէրի յօգանտատա օ-
լուպ՛՛՛՛ կիտէճէք վագթլարը կէլմիշ ոլտուգունու տիւ-
շիւնէրէք Տօն Վիշեօգու քէնտի էվիւնէ կէօթիւրմէյէ
թէրթիպ տիւշիւնտիլէր . վէ պու ալըր զըվանտան
չըգմըշ քալսիլէրի րազի էթմէյէ րաբագ ըլա պէր-
պէր Ուտա Վիքօյա քիֆօյէթ էտէր իտի . Տօն Ֆէր-
նանտա ուլա Տօսթէանըն Եօլտաշլըղը՛՛՛՛ քի էվվէլքի
Միքօմիքօնա սուլգանը քէմտի մէմալիքինէ մութասար-
րըֆ էթմէք հէյալիւնէ միւթէպաաթ էտէրէք . պէրա-

պէր կեթիւրմէք գորարը վերիլիշ իտի՝ իգթիցա և թ-
մետի . Էփսինաէն է յի պուլուշ՝ բաստ կէլէ օրտա
պուլունան պիր արապաճըլլա՝ պիրլիքտէ կեթիտի յի
արապալը քիրոյլա թուլմագ բազարլըղընա կիրիշմէ-
լէրի օլտու , վէ քալալիերի օնուն ուլա շու կեօնէ
կեթիւրի ճէրլէր իտի . Չըպըգլարտան էօրմէ գաֆէս
եախուա սանարգ կիպի պիր շէյ եարտըլար քի իշինաէ
պիր տամ բահաթ օթուբա պիլէճէք գատար կէնիշ
իտի վէ Տօն Պերնանուօ վէ եօլաաշլարը վէ գալվաալար
վէլօգանաաճը քի իշի իլէրիլէթմէյէ մէճպուր ուաու-
լար . բաբաղըն թէրթիպիլէ Տէր պիլի պիրէր գըլըղա
կերիպ՝ Տօն Քիշեօղուն օլ գըտար շէքտիյի գահ-
մէթ ու իգթիրապտան ճիւղի տօյնէնմէք իշիւն շէրիլ-
տիյի մահալէ ասլա սէս չըգարմաարագ իշէրի կիր-
տիլէր . վէ քէնտիտի տէրին ույգուտա իքէն եալաշ
եալաշ եանընա վարրպ՝ քի պաշընա պիր շէյ կէլէ-
ճէյի ասլա ֆիրքիստէն տախի կէլմէգ իտի , էլլէրինի
պագլարընը էօյլէ պիր գալի պաղլաաբլար . քի ու-
լանարգտա քէնտի հալի հազըրընա վէ էթրաֆընաա
պուլունան աճալ աճախպ ատամլարա պագըպ թաճիւպ
շէքմէրտէն պաշգա պիր շէյ էտէմէգ իտի . Ա՛ է իւնքի
պաշլը օլտուղու իշիւն քէնտիսի մուհաֆագա էթմէ-
յէ եախուա պաշգա պիր շէյէ միւքթէտիր տէյիլիտի .
քէնտի շըլկըն զիւիւմիւլէ էօյլէ զանն էթտի քի՝
պուսլար պու պիլիւ հիւքթիւնաէ օլան գալէնին մէ-
րիլէրի տիւլէր քի կէլմիշլէր քէնտիսի էօյլէ պաղլա-
մըլար . Պու թուհաֆ թէրթիպ՝ քի բարաղըն իճա-
աը ըաը . միւճիտիսին մէրամընճա ույտու .

Պու օյունտա հազըր օլանլարըն իշինտէ եալընըղ
Սանխօ քէնտի հիլէթի ասլիէսինտէ իտի . պէլքի տէ
պունտան պաշգա ալը պաշընտա քիմտէ եօղ ուտու .
վէ կէրշի աղ գալաը քի պու տախի ալընը գալըրըպ

աղասը կիպի պիբ արխանե սլա, ֆեգաթ նիհայեթ
 աննասը քի օրատա կեօրաի,իւ աճ յիպ քիսվեթլէրին
 ճիւրլեսի է յոեթի վե եաբմա ըսը: Ասիս էջլէ պիբ
 թուժուլմուշ ուտու քի ասլա սէս շրգարմա ըպ՝ Տօն
 Վիշեօդ աշտոգլարբ պու եէրի օյունուն նէթձեօսի
 ներէյէ վարաճաղընա միւնթագոր ըսը: պու տաիի
 սէս շրգարմայարագ էտեճէքլէիսէ պէքլեմէքտէ իսի:
 Աշրմէ գաֆէսի կէթիրիպ պունու իշի է գօտուլար: վե
 իշէրի կիրտի ի եէրի տիշարբ շրգարմա մէսի ղ յէթ
 միւշիւլ օյաճագ գատար գազի թահաւա բլա մըթլա-
 արլար: վե աճարիպ իւշ շէրլ քիմսէլէր գաֆէսի օ-
 մուղլարընա ալըպ օտատան տիշարլ շրգարգլարընա
 ուտաա Վիթօլա նէ տէլեճէ եիւքէք վե այգըլը սէս
 ուլտուրա պիլաի իսէ պաղլարարագ տէսի:

Ան սուրաթսըգ քաղալէր: թուժուլտուղուշա
 թաճիւպ էթմէի տէյի սին: պունուն սէպէաի օ-
 տուր քի սէնին ճէտարլէթին վե իյիտիյին իլէ պա-
 շա շրգարմագա թահաւա էթտի ին մատտէ պիբ ան
 էզվէլ քեմայինէ էրսին: Ա է պու պիթ մասլահաթ օլ
 վագթ պիթէր՝ նէ վագթ քի Սուն շալար (Տօն
 Վիշեօդ) վե թուղագօ կէ վրճիսի (Տու շիսնէա) եէթ
 ու իգպալ պիլէ ագա ու նիթեաճ օյունուլար: վե միւ-
 թէրէպպիւր պաշլարընը էվլէնէի իսոշ պոյունուրու-
 գունուն ալմընն գօյուպ պի, էմգա բէտէրլրի ի պի
 էմաալ թարիբլէրինէ էլ ամաճ գ ասլան եազրուլարը
 տիւնեյէ կէլսին: Ա է գաշկըն նիմֆա քենտի աաե-
 թա շափուգ կիտիշիլէ՝ պու բճլար տայի, էսի ին բար-
 րագ երլտըղարը իշիտտէ իշի տէթա թէքմիլ տէզր
 էթմէրսիգին պու տէտիլէրիմ իծրա օլմալըարը: սէս
 տաիի քի գրլըճ գուշանան իիհասարլարըն էս ա-
 սրլգառէսի վե ճուլէտէ: իթաաթլըսը պունունմուշ
 սուն, քի շէնէնտէ աագալըն՝ վե պուրուն տէլրլէ-

րինսէ առկոն վարարը . կեզիննքի քաղաքիքիք
 Թարիքինն շիչէյի վէ գոյմաղը կիպի օլանարրն սե-
 նին կեզլէրնին բշըշը եօնիւսէն գաբըմասընա
 Թէսսի. ֆ էթմէ . զիրա՛ էկէր պի եմալ խալիքի ճիհա-
 նըն բէյի ալիի օլուրսա՛ պի գաչ այտան սօրա սէն
 աախի քէնսին քէնսինի Թանրյամազ օլուպ արամազ
 գալգընա՛ս գ սըն . վէ էֆէնսինի սեզիւսէ սաաըգ
 օլմասրնն սեմէրէսինի օ վագթ կեօրիւպ ալաճագ
 սըն . Տէֆա սանա սեօլէր Իմ Մանդիրօնեանա Թա-
 րաֆրուսան . քի կէրէք սեյլէմէք պապրտա Մէլու-
 շիւսաան աշողը գալմազ . քի սէնին գահրամանճա հա-
 բաթթթլէին ի. ճրէթիզ գալմազ . վէ վագթը կէլաթ-
 աէ՛ սապահ շիյի կիպի ի. ճրէթլէր վէ պագշիչլէր
 սէնին եի գէրինէ եաղմասընը կեօնէճէք սին . Լշա
 ի. իօ սիյիտար . սէնի՛ գահրամա՛ վէ սիհր հիւքմիւն-
 տէ պուլունան քաղաքիքինն եօլունճա կիւտ . զիրա
 պագղընը էն սօնունա սիպի նէլէյէ կեօթի. բէճէ
 իսէ՛ օրյստագ օնուն ուլա կիսէճէք սին . վէ պուն-
 ան զիսէ աշող սեյլէմէյէ բուխսթըմ օլմասըը
 էճիւսէն սիգի Վոլաճա սըմարլատըգ . իշտէ կիսէյօ-
 բու՛մ . նէրէյէ օլտուզունու եալընը Վոլաճ պիլիբ .

Պու իսթիքաճ քէլամլարընա պիթիթէճէյինէ
 եագըն պերպէր սէսինի տահա զիստէ եիւքսէլթի .
 վէ պիստէնճէ բէրտէյի էնսիրէրէք . անճագ օլա-
 ճագլարը խապէր վէրիբ Թազրընը տէյիշտիրմէյէրէք .
 հաղըր պուլունանյարըն ճիւմլէսինի եշլէ պիբ միւ-
 Թէհայիբ էթաի քի՛ պու ճիւմլէ օլունու սիւզէն ա-
 սամլար քէնսիլէրի պիլէ՛ աճապ սեօլէսիքլէրի սա-
 հրհ մի տիւ տէյի տիւշիւնմէյէ պաշլատըլար . Պու
 բէյլամպէրիք գըլրգըլ քէլամլարտան հօն Վիշեօզ
 զիստէսիլէ միւթէսէլլի օլտու . ալէլ խուսուս ու-
 մուս ետէրէք սեյլէնէն սեօլէրինն . Իճպընսան՝ քի

Էն նիհաէթի պիր կիւն օլաճագ քի քէնտի սէվկիւ-
 չիւսիւ դօպօղօլու Տուլ շինեարլա շերան նիքեաճ օ-
 լուպ՝ Ս՝անշ Ֆամիլիասընըն շերէֆինի միււպպեա
 էթմէյէ միւգթէտիր ասլան եազրուլարը կիպի էվ-
 լատլար սաճապը օլմաղա միէստէր օլաճագ տըրի՝ Վա-
 վալիէրլիք քիթապլարընա նէ՝ տէրէճէ ինանքը լալ
 ըսա տա պունա տախի էօյլէճէ ինանարագ պիր աճ
 շէքտի՝ վէ եիւքտէք վէ գուվվէթլի սէա իլէ տէտի .
 եա սէն՝ ճէր քիմ իսէն , քի պանա պու միսիլլիւ
 ազիմ խապէրլէր վէրէյօրսուն , րէճա էտէրիմ . պէ-
 նիմ թարաֆըմտան անտ վէրտիրէսին պէնիմ իշլէրի-
 մէ մուպաշիրէթ էաէն ալիմ սիհրպաղա՝ քի պէնի
 պու գաֆէստէ թէլէֆ էթմէսին թմա քի՝ պանա էթ-
 տիյին պինապիր վատլարըն քէմալինի կէօզիւմիլէ
 կէօրիւնճէյէտէք . Վէ պու պէօյլէ օլմագ գավիյլէ
 պէնիմ եեսիր կիպի դուդուլուպ գաֆէսէ գօծտու-
 դումու քէնտիսէ իֆթիխար ատա էտէր իմ . վէ պէ-
 նի գօյտուգլարը տա թըզըզ մաճալի պիր ուգու-
 պէթլի ճէնկ մէյտանը կիպի սայմառըգտան մատէ՝
 գուշ թիւյիւ կիւվէյիլիք եաթաղը կիպի սայար ըմ .
 Վէ պէնիմ Փազըր սիլէճտարըմ Վանխօ խանչիայը տա-
 խի թէսէլլիէ ճիմմէթ վէ թէնէզգիւլ պույուրմանըզ
 զիաաէ միւթէշէքքիւր իմ . ()նուն պանա օլան մու-
 ճապպէթինէ վէ սատագաթընա էօյլէ էմնիէթիմ
 վար տըր քի՝ կէրէք իտպարըմտա կէրէք իգպալըմտա
 պէնի ասլա թէրք էթմէյէճէյինի էյի պիլիրիմ .
 վէ էկէր քէնտիսինէ վատ էթտիյիմ աաայը՝ եա-
 խուա օնա էմսալ պիր տիկէր իւճրէթ պախշ իթմէյէ
 պաճա ու թալէիմ միւմանաաթ էթմէզ սէ , տայմ
 էմէյինին միւքեաֆաթընը ալմաղա էմին տիր . զիրա
 պէնիմ օնա վէրէճէյիմ ճէտիէմի վատիէթնամէմաէ
 տախի զիքըր էթմիշ իմ . վէ պու կէրէք օնուն պանա

Եթտի յի խրղմէթլէրինն աէյէրինաէ վէ պէնիմ մէ-
 րամըմա պիր միւրեաֆաթ աէյիլ իսէ աէ՝ շիմտիրի
 հալ պունտան զիատեսինէ կիւծիւմ եէթմէզ :

Սանթա լանջիանըն եիւրէյի՝ էֆէնտիրինն քե-
 րէմի եիւզէրինէ տօլուպ սէյիրթաթ պէօյիւք թալթիթ
 իլէ օնուն իրի էլլէիւնի էօրաիւ . էլլէր պիր պիրինէ
 պօղլը օլտուղու իշին եալընըզ պիր էլինի էօրմէէյէ-
 ճէ իտի : () Լ անտէն՝ աճայիպ շէրիլլի քիմսէլէր գաֆէ-
 աթ արապայա գօյտուլար :

ՊԼՊ . 33 .

Էնվաթ Վոգուաթ պէյաֆինտէ :

Տօն Վիշեօդ քէնտինի գաֆէատէ՝ վէ պու կէօնէ
 կէօթիւրիւլմէօրինի կէօրիւպ տէտի . պէն հալլը կէզկին-
 ճի քալալիէր մէնգըպէսի օգուժուչ ում լարին քա-
 վալիէրլիք պէօյլէ պօղլը՝ վէ թէնպէլ հայվանլարա
 եագըլըր եօրիւյիւչ իլէ աղըր աղըր կէօթիւրիւլաիւ-
 յիւ օգուժուչ եա կէօրմիւչ եախուտ պաշգալարընտան
 իշիթմիչ տէյիլ իաիմ . Լքսէրի՝ օնլարը ագըլ էրմէզ
 տերէճէտէ շարուգլուղ ուլա՝ եա պիր գարանլըգ պու-
 լութ եախուտ աթէշտէն հինթօվ ի. ինտէ . եա ան-
 գա եախուտ պունա էմաւլ դարայիպտէն պիր ճանա-
 վար արգասընտա պիր եէրտէն պիր ախէր եէրէ կէօ-
 թիւրիւրլէր իտի : անճագ պէն էօրիւզ արապասըլլա
 կիթմէմին եիւզէրինէ հիճապընտան էօլիւյօր ում . իհ-
 թիմալ քի քալալիէրլիյին շիմտիրի գաիտէլէրի վէ
 պիւյիլէր էվվէլրի կիպի տէյիլ աիրլէր . օլա պիլիք
 աէ քի՝ շիւնրի պէն տիւնեա եիւզէրինտէ եէնի քա-

վախեր իմ. վե հայրը վ-գթ ք-վալիերիեր լիւթպե-
 լ սի ունուառուլմուչ կիպի իբէն միւճեառեն մեյաանա
 շըպարաւմ, պէլքի պէիմ իշիւն նեվիճաա սի՛րլէր
 վե սի՛ր թ-հաւընա աիւշէրլէրի պիր մահալաւեն սի-
 կեր մահալե կեօթիւրմէյե եենի թարգլար իհաաա
 էթաիլէր. Սանա նաւըլ կէլիի Սա՛նխո :

Սանխո աէսի. պանա նաարլ կէլ-ի յիւի պեն աէ
 պիւմէմ. զիրա կեզկիւճի քիթապլարը պեն սէրին
 գաաար օգոմուչ աէյիլ իմ. անճագ շու գաարընը
 պի իր իմ վէ եէմին տախի է-տէ, իմ քի պու բույա
 նեվինաէ հէյալաթլար սիւի սոզրու շէյլէր աէյիլ
 սիր :

Տօն վիշեօդ աէսի. սիւի սոզրու մու. անշիպ
 պունլար ճիւմլէսի պէրի պու զաւաիպ հալէ կիւիֆ-
 աար էթմէք իշին հէյալի թէն ալաւլար շէյթան
 օլտուգճա՝ օլլարտա սոզրու սին նաւըլ արանըր.
 Լշկեր Սանխո՝ պունու սեն քէնսի թէճրիւպէրիլէ
 թահքիք անամագ իսթերսէն էլինէ ալըպ օգլոյա-
 ճագ օլ՝ հավաի շէյլէր սիրլէր քի ս-լթ կէօպէ
 կէօրիւնմէլէրի վար սըր :

Սախո աէսի. էվվէա. պեն օլլարը էյիճէ
 օգլաաըմ. վէ պու մասլահաթաէ օլ աէյի մուաա-
 խէլէ էաէն շէյթանըն թէնի վար սըր. հէյալ
 աէյիլ սիր. վէ գանն էթմէմ քի ի գկնար եուլմաա
 դըլա կէլինիւր. Աէ շէյթանլարա մասսուս աաա օ-
 լունան հալաւեն ֆարգլը պիր հալի աահա վար քի
 շէյթանլարաան քիքիւրա վէ սիկէր ֆէնա շէյլէր
 գօգուսու կէլմէլի. անճագ պունլարաան շրգան միսք
 ու ամպեր կիւի պիւապիր գօգուլար շիգ ուզ-գաան
 տախի տույուլապաա սրլար. Սանխոնու պու
 սէօյէաիլի Տօն Վէրնաուա իշին իտի. քի պիւյիք
 մէսնէտաար էվլաաը՝ վէ քէնսիս տախի զաթէն բին-

Թափ օլարագ՝ գոգուլու եաղլար վէ բուհլար գու-
լանըր բար :

Նօն Վիշեօզ աե-ի . պու.նա Թաճիւպ շէքմէ .
շէյթ-լար սենաեն շօգ պիլիբլէր քի զանն էթմէզ
սիս . քենաի, էրինաե գօգու օլսա պիլէ՝ Թենաեն
միւնեգզէն բուհ օլսուգլարք իշին քենաիլէրի գօգու
աաիի սարլ քենաի գաթլարբնաան աեյիլ սիր . վէ
գօգուլ.բը օլսա աաիի պեա վէ մէրուհ պիր շէյ
սլոր . վէ պու.նուս սեպէպի ա-իթ օ՛ աուր քի՝ հէր
նէրէյէ կիւ բլէր իսե քենաի ճիշէննէմլէրիլի պե-
րապէր կեօմի.րի.բլէր . իսքենճէլէրաեն հիշ պիր
վ-գթ վէ հիշ պիր եերաե գուրթուլմազլար . վէ կիւ-
զէլ գօգու իսաանր իօշլաուարբրոզ Փերահիէթ վլրիթ
օլմաղլա՝ շիւն քենաիլէ.ի ճ.մի Փերա.իլ.թաեն մահ-
բում աուրլ.բ՝ գօգուլարը աաիի էյի օլմազ . Պու-
նուս իշին՝ սեն քի պու շէյթաւլարաան ապէր գօ-
գուսու ալմըշ օըն՝ եա՛ ալտանմըշ սըն . ե-խուս
օլլար սենի մախուս ալտաթմազ իսթէմիշլէր , քի
օնլարբն նէ՛ օլսուգլուս աննաեա՛մայտըն .

Վ.շ - վէ խրզմլթքեար մապէյնիւաեպու սեօզլէր
կէշէր իքեն Տօն Ֆերնանսօ ուլա Պարաէնիօ աաիի
Տօն Վիշեօզ քենաիս օլան օյուսուս Փարգընա
վարմազ իլթիմ-լինաեն շիւպհէ եաիպ՝ հեմէն օլ
անաե ելա . ըլարօզ պուսուս շարէ.ի.է պազմազ
մի լնազսաըլլա ըրգանաճրյա աե-իլէր քի կիլմսին
նօ.իւսանդէնին էյէլինի վէ Սառիսուս մէրքէպինին
բալանընը՝ վաթմ կէշիրմէք իշին ալգալարընա վաւր-
սուս . վէ բարազ աաիի գազվսլարը պիլիւլէնմիշ
զանն էաեն քազալիլէրէ քեօյէ աէր կիթմէյէ բազի
էթմէք իշին բազարլըզ էթաի . Պարաէնիօ պէրպէր
լէյէնի.ի վէ քազալիլէ.ին պէյիւք գալգանընը ու-
զիսանդէնին էյէր գաշընաան աաաը . վէ աիւկիւնին

Սանխունուն էլինէ վերտի, քի օլ տախի մերբէպինէ պինիպ էօնտէն կիտէ՛ճէք. իքի գազվասլար տախի թիւֆէնկ օմուզլարընտա արապանըն եանընտան կիտէճէքլէր իտի:

Լօքիւզլէր արապայը շէքմէյէ պաշլամագտան էվզէլ լօգանտածընըն գարըսը վէ գըզը վէ՛Մարիգօրնտ Տօն Վիշնօզ ուլտ վէտալէշմէք վէ օնուն կիթմէտինէ քէտէր էթտիրլէրինի կէօսթէրմէք իշինն գարունյա չըգտըլար: Տօն Վիշնօզ տէտի. թէէտսիւֆ էթմէյին վէ աշլամայըն հանըմլար. պու ծիւմլէտի պէնիմ պուլունտուգում սընըֆըն հալէթի մախունտէսինտէն տիր. վէ պէնիմ պաշլամա կէլմէյէ իտիւլէր պէնիմ պիր մէշնուր կէզկինճի քազալիէր օլտուգումու աննայամայըպ շիւպճէտէ օլտճազ ըարմ. զիրտ պէօյլէ շէյլէր մէտի մայէ վէ պայաղը քազալիէրլէրէ վագթ օլմազ. պունլար տայմա քէտաի պուլունտուգլարը հալտէ գալըրլար: Պու պէլտլար իշիտլիքլէրիյլէ ծիհան կիրտնէ վէ տիկէր քազալիէրլէրէ մուծիպի հաստա օլան կէզկինճի քազալիէրլէրին պաշլնա կէլիլլէր. քի պէօյլէ հաստածիլէր օնլար կիպի պիր իշ կէօրէմէյիպ օնլարըն շէրէֆինէ էրմէյէ գատըր օլմատըգլարը իշին օնլարը եըգմտղա շալըշըրլար: Պու ծիւմլէ իլէ ֆազլիլէթ գաթը հալինտէ օլ տէրէճէ գուտրէթլիւ պիր շէյ տիր քի Օւերտիւշգիւն կէլտէլէր օլ միտիլիւ էնկէլլէրին ծիւմլէսինի տլթ էտէր. վէրոյի զէմինէ շալտըղը ըշըգ րույի սէմատէ մարլայան կիւնէշին ըշըղընտան էքսիք տէյիլ տիր: Վէճան էտէր իմ ըաւըմլար. էկէր պէնիմ բէյիմին մուգայիթի օլարագ սիզի կիւճէնտիրմիշ իտէմ տֆիլ էտէօրնիգ. էյի պիլմէլի սինիգ քի պէնիմ ֆիքը ու նիէթիմէ գարըը օլմուշ տուր. վէ պէն հիշ պիր քիմսէրին խաղըընտ տօրանմագ մէրամընտա պու-

դուստուրն անշիլիմ: Պուստան մասե՛ պե՛նիմ՝ գուր
 թուրմամ՝ քչին աստի տուալէր էտին: Քի՛ շէրէփին է
 խասիմ Փասիս պիր պիշիւծիւ պու՛ եերէ Վահպուս
 էթաի: վէ էկէր պուստան՝ զօւրթու՛ լուր սամ՝ պու
 սիզին զարէտե կեօրաիւշիւմ ճէմի իհօսան ու՛ իլթիւ
 Փաթը պիւթիւն տիւնեայէ չավ էտեճէյիմ: պէրիմ
 Փիրբիմտէն չըգմագ՝ վէ միւտեթի եամբիմտէ՛ սիզին
 Տէր պիր իշինիլատ Տագըր՝ ըմ:

Քիտար քովալիէր պու՛ Եուսթու՛ Նազիքիանէի
 զարէնին հանըմարընա իրաա էթաիյի անտէ՛ բարագ
 ըլա պերպէր Տօն՝ Վերնանտօ ուլա՛ վէ օնուս՝ րէփիք
 լէրիյլէ՛ վէտալաշորլար՝ զարտան՝ ըլա՛ հանըմարա
 տաիս սէլամէզ տուասը օգուտուլար: միկի խոսուսն
 Տօրօթէա ըլա Վուսիւտայա հայլը իլթիֆաթլար՝ էյ
 լէտիլէր: չիւն՝ պուսլարը օպիրլէրինտէն զիստէ թա
 Եըրլար ըաը: Ճիւմլէսի պիրպիրիյլէ՛ վէտալէշիպ՝
 Տէր՝ հանկը՛ մահալտէ՛ պուլուսուրլար ըսա իտպերլէշ
 մէյէ թահուս էթաիլէր: վէ Տօն՝ Վերնանտօ՛ քէն
 աի էլինէ՛ մէթուսի՛ եեթիշաիւտէր իշին բարագա պիր
 թարիք թէրթիպ էտէն՝ Տօն՝ Քիշեօդուս՝ պուստան
 սօնրա՛ էտեճէրլէրինին պագլի էլինէ՛ կէջիրտիինտէ՛ զա
 յեթ իտշուսա՛ վէ՛ մէսրուր օլաճաղընը՛ պիլսերմէ սիյ
 լէ՛ պերապէր՝ Տէր՝ Ե՛ քի՛ բարագըն՝ խօշանաճաղը
 վուգուսիմ զուհր իտերտէ՛ եազմաղա՛ թահուսա՛ Ետիպ
 տէֆաթէն՝ վէտալաշորլար: վէ՛ էպէտի՛ տաթլուգ
 վաա էտերէք պիրպիրինտէն՝ պըրըթ ըլարա՛ զարճն
 յոյ՛ Բարագ ըլան՝ պէրպէր՝ Տօն՝ Քիշեօդա թանըմա
 մագ իլիւն՝ Եիւզլէրինի էյրէթի՛ թիպէթի՛ իլէ՛ էօրթիւպ
 աթլարընա՛ պիրիպ արապանըն՝ արգասընտան՝ պիթմէ
 յէ՛ պաշլասըլար՝ եանտան՝ պալէտտէ թարիֆ էթաի
 իմիզ կիպի՛ քովվաշար կիտէյօրլար՝ ըտը: Սանիօ
 տաիս քէնտի՛ մերքէպինէ՛ պինմիշ՝ վէ՛ ռօզինանդէի

Եւտէինէն ալմը՝ պուստարն երեսինտէն՝ արապայը
 շէքէն երբիւզէրին եւօրիշիւշիւ վեզնին շաշլմայւ-
 րագ աղբը աղբը իւերիւժեքտէ իտիւեր: Տօ: Վիշեպ
 քէնտի գափէ ինին ի իտէ՝ արապայը էլլէից Կ զրօ:
 այապարընը ուզսմմը: Գափէին բարմագլլաղանա
 ապանմը թաշտան օյմա պիւ տոամ թմասլիքի ՚իպի
 ասլտ սէս շրգարմազ: Վեջլէճէ օն սաամ գասար Լա-
 լա կիտիպ պիւ Եւլլայա եւթիշտիքէ ինտէ արապա-
 ճը հոյվ սնարը պիր ազ օմլաթմագ իշին օրատա տուր-
 մագ իսմէտի: Վէ բարագա իֆատէ էթտիշիտէ պէր-
 պեր տէտի քի պիր ազ ահա իլէ ի կիտէիթ: շու-
 կէսրիւնէն պշրրըն սրգարմաղ տա հոմ է յի լէ տահա
 միւպահ շալլաբրգ վար արր:

Պեջլէճէ Եօլլարընա տէվամ էթտիքտէ բարագ
 արգասընա տէօրիպ կեօրտիւ քի այթը եւտի ամըը
 նիգամ բեօ ի յի շի կէլի օյլ: Բ. Վ. զ վագմտա կէլ-
 տիլէր եւթիշտիլէր: քի իտէ խատէժէլէրիին պէսլի
 Կամըրլարընա պինմիշլէր իտի: Վէ օյտան պիւ գասթ
 գասար ուզադոս պուլու նան լօգանտայա կիտէճէր կի-
 պի աճէլէ էտէ յօլար բարը: Վիպ բճա սէլամայա արլար
 կէլէնլէրին պիրիւի Վօլէտա շէհրինն բարագլլաղան-
 տան օյուպ՝ ճէմի պու Եօլճուլարըն սէքէրտէտի իտի:
 Պա- տոամ պուստարը պեօլլէ պիր Եօլճուլաբա,
 վէ արագանըն Եիւզէլիտէ տախի գափէտտէ պիր ա-
 տամ կեօրիւպ՝ նէ ալայ արր պու տէ յի սօրմաղա
 մէճպուր օլտու: պու սաամը նէ ի ին պեօլլէ կե-
 թիւրի յօր սուսուզ տէտի: մայլէթիտէ գալվարը
 աա կեօրտիքտէ գանն էթտի քի՝ Լարգ օլան գազէ-
 պինի պուլմագ իջն գըր գալթիլէրի էլինէ կէմիշ
 պիր մեշհուր հարասի օլմալը սրր: Պւնու գալվաս
 սիվալ էթտիշիտէ գալվաս ճէվայ վէրտի քի պու-
 նու քալալիեր քէնտիտիւ սիվալ Եաէրիւնիջ՝ քէն-

տիւն շէ՛ Իշին պէտջլէ կէօթիւրտիւրլէրի՝ սեզէ ան-
 նաւր անճագ պէնիմ հիշ պիր շէյտէն խապէրիմ
 Եօզ առ ք:

Տօն Վիշեօզ պուշլարը շարլըզ պէտի՝ սիվարի՝
 աղաւար . կեզկինճի քաժա, Իէի, Իք Իմարիքաթը հազգը-
 նա պիր մալիմաթ քեսպ էթսի՝ յի սինիզ . պու պապ-
 աէ մէհօր էթիիզ զլար մը . «Կանա սեոյլէյն . զիրա
 պէտջլէ օլաուղու հալաէ պէնիմ զեժալիսի սիզէ Թա-
 րիֆ էթմէքաէ պիր կիւճիւր Եօզ առ ք: Եւճագ էկէր
 պու խուսուսա պիրտիյիիզ Եօզ ուսա՝ սիզիւաննա-
 յամալաճաղոնը շէյի սեոյլէմէյէ քէտիմի Եօզաթ
 նաֆիյէ օլաճագ աքր: Բարագ տէտի . սանա աօզրու-
 սունու սեոյլէյիմ: Ալիլարսանսուն* յիթապ-
 լարընսան զիսաէ կեզկինճի քաժալիէրլիք քիթապլա-
 րը օգուսուշ ում զէ էկէր պուստան պաշգա մաթ-
 լուպուս Եօզ ուսա՝ հերնէ՝ քի Իսթէրիսէն էմիէէթի
 Թամմէ Իլէ պանա Իֆատէ Ետէ պիրիսին: Տօն Վիշ-
 Եօզ տէտի . շօզ էյի լաքին գարաւշ լուզէթիի գալ-
 աըրալըմ . պուսունսա սեպէպի վար աըր: Եիմաթի
 քաժալիէր աղա . պիլմէլի սին քի՝ մէզուս պիյիւ-
 ճիւլէրին հասէա ու հիյլէսինսէն տօլայը պիրիւլէ-
 նիւ պու գ-ֆէս Իշիտէմահպուս օլմուշ ում . զիրա
 Փաղիէթի՝ Փասիտ քիմսէլէրի առուսու օլուպ տայմա
 զիսաէ սերէնճամ շէքմէքաէ տիր . քի էյի քիմսէ-
 լէրաէն օլ գաաար սեպիիպ հիմայէթ զէ մաւա-
 վէնէթ պուլամազ: «Կէն կեզկինճի քաժալիէրլիքաէն
 Իմ . զէ աաը պէլլիսիզ քիմսէլէրաէն աաթի տե-
 յիլ Իմ . քի հիշ պիր քիմսէնին վաղիֆէսի տէյիլ

* Ալիլարսանա՝ սպանեօլլարտա զաթիթ մէշհուր պիր
 ալիմ սասուսաճարան օլու պ՝ սասուսաճաշուշուսն տէրճ
 էթտի ի պագօ միւշքուլ մասուէլէրիիզաէ էթմէք պաղըն-
 սա հայլէ քիթապլար Թէլիֆիյլէ շէրէֆ պուլմուշ տաըր:

օրս ն գիբրինի միւսեպոստէն միւշերբէֆ կթմէյէ
 անճագ օնլարտան ըմ քի անըլ հաստե զըտ վէ
 Լճէմիսասնըն են մէշհուր սիհրպազլարըն վէ Հինտ
 պրանմինլէրին վէ Հայեշիտանըն շրայագ ալիմլէրի-
 նիւ քիմա եթմտիյի սիհր մարիֆէթլէրինէ Նիսպէթէն
 քէնտի-իսմլէրինի վէ շէճիանէ հարաթէթլէրինի հէյ-
 քէրի պիմէպթիե գալու էտերլէթ վէ կէլէճէթ վագթ-
 ասա ընըֆի մէյֆիէտե շէրէֆ գաղանմագ իսթէյէն
 քամալիէրլէրէ կօնէկ վէ իսթթէթ օլուրլաթ
 Քաւալիէրին մաէթիւնտ օլան բարագ սեօզէ գա-
 ըլըլու ակտի օիննօթ Տօն Վիշեօդուն հագգը վար
 Աերգէր տախի պունուն Տօն Վիշեօդ ուլա լաֆա
 կիթիշտիյի կեօրաթիթէ պիյնէմէթ իշին իլէրիլէմիշ
 իտի քի էկէթ պիլ շէյ սիւալ օլուննարսա քէնտիլէրի
 վէրիլէճէթ ճեվնպը էօյլէ պիթ ույտօ-րսուլար քի
 Տօն Վիշեօդ մաթտէնին Փարգընտա օլմաւըն Պու-
 նուն իշին մաթագ արտի օիննօթ Տօն Վիշեօդուն
 հագգը վար Ֆիլ վագա պիլիւ հիւրմիւնէ աիւշմիշ
 տիւր վէ պոսա քէնտինին պիլ թագոթիլաթը եիւ-
 զիւնտէն օլմայըլ հաստէն եիւրիւնտէն պունուն
 գուարթէթ ու ֆաղիլէթիւնի շէրթմէյէնլէրին քէթիլէ-
 լիւյիւնտէն նէշաթ էթմէ արի Պունա սուրաթսըղ
 քամալիէր տերլէր քի պու շէօհրէթիւնի իշիթմիշ
 օլտուրուննուգա շիւպէմ հօգ տուր քի պիլէմալ
 շէճասթլարը վէ միսլի իշիտիլմէմիշ հարաթէթլէրի
 մէրթը վէ թուճ եիւրգէրինէ եագըլըլ հաստա քիմ-
 սիլէր վէ քէթիւ ատամլար պունլարըն բարլագըլ-
 զընըն սոլտուրու պիթրինի ունութտուրմագ մերա-
 ժըլա հէր նէ էտերլէր իսէ մերամլարըն մուաֆ-
 ֆագ օլմաւյաճալար

Միսաֆիթ բարագ վէ մաէթիւնտ օլանլար սեր-
 պէսա կիտէնլէրին տէ գաֆէստէքի կիպի սէյլէտիթ-

Լէրինի իշխոսի պ լիառէսի յլէ թաճիւ պ չէքտըլէր՝ նէ՛ օր-
 առ ողունու վէ նէ աէ յէճէք լէրինի պիլմէ յօրլար ըսը .
 աւնճագ Սանխո լան շիա քի օլան սէօս պէթ շէրի տի յնէ-
 մէք իշին եաղըն կէլմիշ իտի . օպիր լէրինին մէճՏու յիէթի
 քէնտիսինէ սըգլէթ կէթիրի յօր կիպի մաատէ յի ի-
 գաս էթմէք իսթէտի . աղալար տէտի . սէօլէ յէճէ-
 յիմի աւնասան ըզ աւնասան ըզ պէն սէօլէ յէճէթմ .
 շիւն պէնիմ դամիրիմ պէնի մէճպուր էտէ յօր վէ շու-
 տուր քի՛ պէնիմ վալիտէմ նասըլ պիւյիւ լէնմիշ իսէ՛
 Տօն Քիշեօդ տախի օնուն կիպի պիւյիւ լէնմիշ տիր .
 Քնամիլէն ագլը պաշընտա աըր . ետխուտ պէն տէ
 շըլաըլմը յլմալը ըմ . օ պիր աաամլար կիպի եեր .
 իշէր . վէ ճէմի ինսանճա իշլէրի իճրա ետէր . նասըլ
 քի գաֆէսէ գօնմագտան էվվէլ էտէր իտի իսէ . վէ
 պու պէօլլէ օլտուղու հալտէ պուսուն պիւյիւ հիւք-
 միւնտէ պուլուստուղունա նասըլ ինսանճաղըմ .
 շիւնքի է յի պիլիբ իմ քի պիւյիւ հիւքմիւնտէ օլան-
 լար նէ եերլէր . նէ իշէրլէր . նէ ույուրլար վէ .
 նէ տէ լագըրտը էտէրլէր . պու ուսա՛ օթուզ ալօ-
 գաթըն սէօլէտի յի գատար եալըն ըզ քէնտիսի սէօյ-
 լէ յօր . Աէ պուսու սէօլէտի յիմտէ Սանխօ եօլտա-
 շը օլան բաբագա տէնիւպ սէօզիւնիւ տէվամ էտէ-
 րէք տէտի . ախ . բաբագ էֆէնտի . բաբագ էֆէնտի .
 պէն սէնի թանըմամ մը գանն էտէ յօրսուն . հէր նէ
 գտար սուրէթ թագընմը ըսան տա՛ պէնիմ ճանըմ
 կիպի սէնի թանըր էմ . պու պիւյիւ լէրին նէ յէ՛ գա-
 րար վէրէճէ յիսի պիլմէ յօրում մու գանն էտէրսին .
 Աիւզիւնիւ նաֆիլէ եերինէ էօրթմիւշ սիւն . է յի
 թանըր ըմ սէնի . վէ ճէմի հիլլէլէրինի մէյտանա
 շըգարաճաղըմ . իշինէ՛ պագ . հասէտին հիւքմ էթ-
 տի յի եէրտէ Փագիլէթ եաշայամագ . Սաղլըզլարաատ
 կէլմէ յէ իտիք . Ալլաս պանա աֆվ էթսին . աղրէ-

Թիւիչ օլմայա ըսընըզ՝ պէնիմ ազամ Միքոմիքանա
 Թասմընըն մութասարրըֆը սուլման յիա կվէիիբ
 իսի . պէն տախի Տիշ տէսիլ իսէ պիտ պէսիբ Գ զս-
 նըր ըսմ . քի սուրմսըզ քովաի բի . քէրէմինտէն
 պէնիմ ստարգանէ խըզմլմէրիսէ միքեմֆաթ սը-
 բասընտա ումտու գլարմըն էն քի չիսի տիւր Նն-
 ծագ պէն կէօրիյօր ում քի պու ծիւմէ սէօլէնէն-
 լէր քէք սօզրու տէսի սիւր . վէ շսլսֆէլէք տէ-
 յիբմէն շախարնտան շափրգ տէօէր . վէ պու կիւն
 շարբըն տէրեօնտէ պուլուանյար կայըն շամուղըն
 իջինտէ տիշէճէքլէր տիւ . կայընըզ էՏիւի վէ էվ-
 լասարմըր ածըր ըր . վի էվէ տէօտի ի մտէ պէ-
 նի պլայար պիւ պէսիս Տիւ կիօնտէ կէօլէճէք տիւլէր
 Տաշան Լօյլէ գանն էտէրլէր իսի քի պէն պիւր պի-
 սիւք ձէգիրէ մութասարրըֆը կսխուտ վախիսի օլաճա-
 գըմ . պուուու տէմէք իսիօէմէմ ըսքազ էֆէնտի . ա-
 ճագ աչասըն պաշընա կէլէնլէի կէր . ի քուլ ինսաֆ-
 ճա աճըմալը՝ ըսըն . օնու կէօգէա՝ քի ՆլլաՏ կա
 պու տիւնկատա կա՝ ախրէթտէ պուուուն Տիսպընը
 կէօլէճէք տիւր սէնին իյէ . նասըր քի՝ օլա պիլէճէք
 էլլիբլէրին Լօիւնիւ քէսի իպ՝ տէտիլիլէ վէ Լօք-
 սի գլէրէ վէ տուլարա օլաճաք քէլէմլքի վար Տա-
 բալիլէրին մուսթաշագ օլտուգլարըր ճէգալարընը մէքս
 էտենլէրին ծիւմլէսինին տախի Տիսպընը սօլաճագ
 ալըր .

Չօգ էյի . տէտի պէրպէր . սէօլէտիբլէրինտէն
 անաշըլըյօր քի սէն տախի էֆէնտինէ սէիս Տէմէֆ-
 քեար սըն . պէնիմ շօգ սըզում վար սէնի տէ պիւ-
 սիւլէմէյէ , վէ քովալիէրլիբ սընըֆընտան սըն
 կիպիտպիք գաֆէտէ տէ ինի սօգմաղա . () Լ տաանըն
 զիբրինօ Տէյալընա Եերլէշտիրիպ օնուն Տամիլէնի կի-
 պի օլմուշ սուն . պէն սանա Տամիլնի վազ էթօրիբ-

իմ, Սահաւ ետրբելենիս անտի. Տէջ պիտ շոյ իլէ
 համիլէ անյիլ իմ. վէ համիլէ օլաճագ ստամլարապն
 աա անիլ իմ, համիլմ պիր շահաանե ասիսի օլսա.
 Պէն կելշէր ֆո. գարա ըմ. լաքին նամուսում վար.
 էայի քրիստոնեայարաան ըմ. վէ շէրի իլէ պիր իշիմ
 եօգ աուր. Պէն պիր ճէզիրէյե մգութասարըֆ օլմագ
 իսմէյօր ուսում. դայրըլարը սահա քեսմիւ շէյլէրե
 արգու էտէրլեր. Տէր քէս նէ իսէ քենտի ամէլի իլէ
 տիր. պէն բարս օլտուղում հալաէ նէ իշիւն ճէզիր
 րէ մութասարըֆը օլամայաճաղըմ նէ. վագթ աղամ
 օլ գատար ճէզիրէլէրէ սահապ օլսա. քի նէ էաէճէ
 յինի վէ քիմլէրէ. վէրլճէրիսի պիլմէզսէ. Պէրպէր
 պաշը, էկէր էլինտէն կէլիրիսիէ սահա էյի եօլուս
 սա սէօհպէմ էյլէ. աաամ աոամ ըլապաշգա տիր
 իւ լաֆար սա էաէ պի իր. էլհամաիւ լալլաս. պիզ
 պրպիրիտիգի իմաւըր բզ. սանա գար իմութուրմաղա
 կէլմէմ. Մաճագ էֆէնտի ին պի. յիւլէնմէօրնէ կէլին
 ճէ. սօղուսու լալլաս մալիւմ սի ր. անճագ շէօր
 ինյիւ գարըշարմագ էյի անյիլ տիր. նասըլ ըսա
 էօյլէ պրագալըմ.

Պէրպէր Սահաւայ ճէվապ վէրմէք իսմէմէտի.
 օլմայա քիյագրարը ուզանարագ. քենտիլէրիսին կիզ
 լէնմէք իսմէտիքիլիսի ճիւմլէմէն մէյսամա շըգօըն.
 Քար. գ առիսի պու ֆիլիթաէ օլտարագ. միսաֆիր բարաղ
 ըլա արգասաշարընը ալար իլէրիլէտի. վէ գաֆէս
 մատնէսինտէն մատէ. Տօն Միշեօղոն սայըր զէվըլի
 իմ. հաֆալմընը առիսի նագլ էտիպ. գըսա հէքեայէ ի
 լէ օնուն գաթըրը վէ ախլագըրը վէ անալ անայիս
 Տէյսյաթէ աիւ շմէսինին պաշլանկիճընը վէ սէպէպի
 յի վէ գաֆէտէ դօնուլաուղու անէ անք ճէմի պաշըն
 աան կէշէն վուգուաթարը. վէ պուսուն անլիլիյի
 նէ պիր շարէ թէճրիպէտի իշիւն քենտի էզիսէ կէօ.

Թիւրքէյէ մերամլարընը վասֆէյլէտի Վերեք միս-
 ֆիւ բարազ վէ կերեք թեֆիբլէրի պուշլարը տիւնե-
 յիս թաճիւս կթախէր: վէ բարազ նագլինն պիթն-
 բերեք, միսսֆիւր բարազ տետի:

Հագրգաթ պէն էօյլէ պուշլարըն քի քաժա-
 լիերիք քիթապլարը ֆայտարը օլուուգտան մասէ
 աեզլէթիմիդէ մազարաթը տախի վարտըր: վէ պէն
 Տէր նէ գաւտըր քի պու աճէ աեք ստամբա օլմուշ-
 արըն Տէմէն Ճիւմլէսինի օղումաղա պաշլամբը ըստմ
 սա՛ Տիշ պիթիսինի սուուստաղ օղումաղա թէհամմիւ
 էպէմէմիշ իմ գիրտ պանա էօյլէ կէլիք քի Ճիւմլէսի
 պիւր սիյազ եւզթէ նագլիէթլէր տիւր: վէ պիթիստ
 • պիթիստէն զիտտէ Տիսսէ գարբլուճագ եախուտ էօյ-
 ընիլէճէք պիւր շէյ կօզ տուր: Պու միսիլիւ թաճ-
 ըրթաթլար՝ Միլէգ մասալը տէնէնլէր կիպի մասգորա-
 ըրգտան իզտրեթ մէնգըպլէր տիրլէր: աեյիլ թէր-
 պիէ վէ թալիմ ու թէալիմ իշիւն: իլլա էյլէնիպ
 վագթ կէքիմէք իջիւն իճատ օլոււմուշ տուրլար:
 վէ թէրպիէ իլէ էյլէնճէ պիթտէն վէրեթէք օղուճա-
 նաճագ մէնգըպլէրտէն չօզ ֆարգլը տըրլար: աճ-
 ճագ պէօյլէ քիթապլար էյլէնճէ իջիւն եարբլմբը
 ըստլար տա՛ պէնճէ պու իշէ տէ եարամաղլար: գիրա
 սօնու կէլմէգ աիվանէլիբլէր իլէ տուու տուրլար:
 տօղույա պէնգէր եերլէրի Տիշ կօզ տուր զանն էտեր-
 սին պուշլարը եաղանլար պիլմէյօրլար ըտը քի ինսան
 ֆիբըն օլ վագթթ գէֆը տույար՝ նէ վագթ քի օղու-
 տուգլարընտա շիրինլիք վէ իմթիղաճ վէ աճէնկ պու-
 ըուր: շիրինլիք վէ գարմա գարբլըրգ մսլա օնա խօշ
 կէլմէգ: Մէսէլա օն պէշ եաշընտա պիւր չօճուգ՝
 էֆլագէ սէք շէքմիշ պիւր գաճրամանը պիւր վուրուշտա
 կէօյա պիւր սումանա եախուտ պուղույա վուրուր կի-
 պի հարը պէլիստէն իրի բարչաէթմիշ: պուճաա նէ

կեղեցիք. վե նագլիեթին պիր գըսմընըն տիկեր գըս-
 մը իլէ նէ՝ մինասիպեթի վե նէ՝ իմթիգաճը վար տըր-
 Վէ գիմ ինանա պիլիր քի պիր քավալիէր՝ քենտիսի
 եալընըդ պուլունաուղու հալտե՝ քենտի բազուսու-
 նուն գուվզեթիյլէ վե պիր տամլա գան տեօրմե-
 յերէք պիր միլիօն տիւշմանլարը եենմիշ. Վէ պիր
 փաաիշահըն եախուա պիր պեօյիւք մեմալիք վելիի
 ահտընըն քենտի մենֆաաթլարըն իլք եվզէլ գարըը-
 սընա շըգան քավալիէր քիմ բասա կելիր իսէ գօլայ-
 ճա օնա թէսլիմ էթմէսի թուհաֆ տէյի՛ մի. Ըն-
 ճագ քավալիէրլիք մենգըպէլէրինին կեղեցիքէրի
 պուելարաան իպարեթ տիրէր. Ղասըլ սերսեմ ա-
 տամ վէ ֆարգա դուտրեթի օլմայան քիմնե՝ քավա-
 լիէրիլէ տօլու պիր գալէնին հաֆիֆ պիր գայըգ կի-
 պի տենիգ լուստիւնտէ հավասընը պուլմուշ եիւզեր
 օլաուղունօ. օլումասընտա պիր դէվք տույսուն վե
 եյլէնսին. Պէջլէ պիր գուլէ եիւզերէք օլ ագշամ
 Ղամգարտիայա վարմըշ վե ելթէ կիւն շինտիստանա
 եախուա Յոմհաննէս բարաղ տենմէյիլէ մարուֆ փա-
 տիշահըն մեմալիքինէ՝ եախուա Մարգօ Բօլօնուն վե
 Պարդուէսուն թամըլըպ պիլմէտիյի պիր էյալէթե
 վասըլ օլմուշ. Տերլէր քի պէջլէ քիթապլարը թե-
 լիֆ էտենլէր՝ եազտըգլարընըն եալան օլաուղու ի-
 շիւն զիհին ևօրուպ տօղույա պենգեթմէք քեօշէլէ-
 րինէ տըգգաթ էթմէքլիյի վազիֆէ էտիսմէմիշլէր.
 Ղէ՝ թուհաֆ սեպեպ. կեօյա քի պիր եալան նագ-
 լիեթին տօղույա եազըն պիր թարաֆը օլմայարադ
 աա օգույանլարա խօշ կէլէ պիլէճէք. վե կեօյա քի
 նապլ օլունան վուգուաթլարըն սահիհէ պենդեր օլ-
 մասըլլա աճապա թահտըրա կիրմէսի օգույանլարըն
 խօշունա կելիյ գէվթլէրինի մուծիյ օլմադ մեվա-
 տեն օլմասը ագըլ սահիյի օլանլարըն ինտիստէ

մութլագա մութեպեր թուժուլաճադ պիր գանուՆ
 օլմայա . Պենճէ՛ եալան հիբեոյելէր օ՛ եօլտա եա-
 գըլմալը քի՛ օգույանլարըն՝ Փիրքինէ գօլայ կիրսին ,
 վէ զաթը հալինաե գապիլսիդ օլան շէյլէր՝ նապի-
 եթին իճապընճա գապիլլի լարին կիւճ վէ միւշբիւլ
 Կեօրիւնսիւն . ազիմ վուգուաթլարըն զուհր եթմէսի
 գօլայ կեօրիւնսիւն . վէ Փիրքի պիր էյամ շիւպհեաե
 թուժուպ՝ ղափլեթե տիւշիւրսիւնլէր . թէշլիք էթ-
 սինլէր՝ գաբօընլար . վէ ապյմա օնու հէյրան էաե-
 բէր զէվբ պաղըշլասընլար . քիթապըն քեմալիեթի
 պունլար տըր . վէ պունլար աա՛ աօզրույա պենգեր
 բարչալար օլմասըյլա հասըլ օլուր . Պեն պու կիւ-
 նեաեք էօյլէ պիր քոժալիերլիք քիթապը կեօրմէմիշ
 իմ քի պաշը վէ օրթասը վէ ուճու պիր պիրինի թու-
 թուպ տիւզկիւն պիր մասալ հէյեթինաե օլսուն ,
 անճագ ապյմա այրը այրը վէ պիրպիրինի թուժմագ
 բարչալարտան իպարեթ օլուպ՝ զանն եաեքսին քի հէր
 պիր էզասը պիրպիրինէ ույկուն պիր զաթ եէրինէ՛
 հիշ պիր թարաֆը օ պիրինէ ույմագ ղարայիպ նէվին-
 աեճ շէյլէր նազլ ու թարիֆ էթմէքլիյի իլթիգամ
 էթմիշ տիր . Պունլար պէր թարաֆ . պէօյլէ քիթապ
 եաբան միւկլիլիֆլէրին իսթիլլահը աա խօշ վէ կիւզէլ
 աեիլ տիր . նազլ էթաիքլէրին զուհրուու գապիլսիդ ,
 աշքըյլըգլար տաեպսիզճէ , աշքըլար սըր սագլամագ
 պիլմէզլէր . սեօզլէրինի շաշըրըրլար . ճէնկ նազլինի
 հասաեճ զիաաե ուգաաըրլար . էքսերի խարդալարտան
 վուգֆիեթլէրի եօգ . վէ սէյեահէթլէրի մինասիպէթ-
 սիդ . իիւլասայի քէլամ , եազաըգլարընտա նէ՛ իլիմ
 վար , նէ՛ սէնաաթ , վէ նէ՛ աե եօլունտա պիր կի-
 սիշ , վէ նասա ֆայատսըզ վէ մուզիր քիմսէլէր կիպի
 ճէմի միւլքիեթ ու այօլէթլէրաեճ . գօվուլմադա
 14/ըդ տըրլար :

Լաբազ պու միսաֆիր բարագըն սեօլէտիքլէրինի
 արգգաթ ըլա տիյնէյիպ՝ ազլը թամ պիր աւամ
 պուլուու օնու . վէ քէնտինին տախի օնա հէմէֆքեար
 օլտուղունու՝ վէ քաժայիէրլիք քիթապլարընա օլան
 ասաժէթի մախուսէսինաէն աօլայը Տօն Վիշեօղուն
 էլինտէ օլան քիթապլարը՝ քի ազ շէյ տէյիլ իտի-
 լէր , ճիւճէսինի եագաըղընը , վէ պունլարա գարշը
 նէ թարզ թարիք գուլլանտըղընը , վէ պագըլարընը
 աթէշէ աթըպ պագըլարընը տա սագլատըղընը , վէ
 պու ֆէրքին սէպէպինի . վէ պու քիթապլարըն թէ-
 լէֆի եիւզէրինէ Տօն Վիշեօղուն նէ՞ զիււմէ զաճիպ
 օլտուղունու նագլ էթմէսի կէրէք միսաֆիր բարագը
 վէ կէրէք օնուն եօլ րէֆիքլէրինի չօգ կիւլտիւրտիւ :

Իքի բարաղլար պու միսիլլիւ միւքեալէմէտէ իքէն
 պէրպէր կէլիպ քէնտի րէֆիքի օլան բարազա տեաի .
 իշթէ պիր ազ վագթ տիյնէնմէք իշիւն միւնախպ
 կէօրիւպ սիզէ թարիֆ էթտիյիմ եէր պուրասը աըր .
 էօրիւզէր տախի պոււնտա թագէ շայըր պուլուպ սօ-
 յարլար : Պանտ տա էօլէ կէօրիւնիյօր տէտի բարազ .
 վէ օ պիր բարազըն նէ ֆիքիրաէ օլտուղունու սիւալ
 էյլէտիքտէ՝ օլ տախի պիրլիքտէ գալմազա մուվաֆա-
 գաթ կէօսթէրտի . կէրէք եայլանըն կիւզէլ նէզարէ-
 թի իշիւն , կէրէք Տօն Վիշեօղուն բարազընըն մու-
 սաճիպէթի իշիւն , քի քէնտիսինէ քեամիլ վէ էյի
 պիր քիմսէ կէօրիւնմիւշ իւտի . պիր ազ տա Տօն
 Վիշեօղուն աճլալինի տաճա էթրաֆլըճա էօյրէնմէք
 մէրամը վար ըար . վէ անտտէ քէնտի ասամլարընըն
 պիրինէ էմր էթտի քի եագընտաքի լօգանտատան
 եէյէճէք թէրթիպ էթսին , քի էօլէ եէմէյի վագ-
 թընտան սօլրա տախի պիր ազ վագթ օնտա էյլէն-
 սինլէր : Վէ շիւն պունա խապէր վէրաիլէր քի սէյ-
 սանէ գաթըրընըն եիւյի նտէ հայլը եէյէճէք վար

աբր . վէ շիմտի կէլիր , մայեթիմիտերիլերի • գաթը-
րը լօգանտատան կէթիրմէյէ կէօնտերտի :

Պու արա Սանխօ կէօրերէք՝ քի քէնտիտնէ շիւպ-
հէլի կէօրիւնէն բարսղըլա պերպեր եանընտան այ-
րըլըպ՝ աղասըյյա սէօհպէթէ կիրիշմէյէ էնկէլ օլա-
մայաճագլար , գաթէսէ եագըն կիտիպ տէտի . է՛ֆէն-
տիմ . զամլրիմին իզթիրապընտան խէլաա պուլմագ ի-
շիւն՝ սիզին պիւյիւ լէնմէնիզ խուսուսունտա վուդուի
հայի թահգիգէն սանա ի՛ֆատէ էթմէյէ մէճպուր
ում . Պու երեղլերինէ սուրէթ թագընմըլ վէ պի-
զիմ իլէ եօլտաշլըգ էտէն իքի քիշինին պիրիսի պի-
զիմ մահալլէնին բարսղըլ , վէ տիկերի՝ քէտիւն պեր-
պերի ուստա Աիթօլա աբր . վէ սէնի պէօյլէ կէօ-
թիրմէլէրինին սէպէպի • տուր քի՝ սէնին գահրա-
մանճա հարաքէթլէրին պունլարըն կէօղիւնիւ աօլ-
աուրմուշլար . վէ սէնի շէքէ՛մէյօրլար . վէ պու
պէօյլէ օլտուգտա՝ սէն պէնիմ մէրքէպիմտէն պիտտե
պիր պիւյիւ ալթընտա տէյիլ սին . անճագ շաշըրմըլ
սըն . վէ սէնի զէվթէ ալլըյօրլար . Պունա իսպտթ
օլարագ սանա պիր շէյ սօրայըմ . վէ էկեր պէնիմ
ֆիրբիմտէն կէշէնի կիպի ճէվապ վէրիրսէն , պունլա-
րըն հիյլէսինի սէն տախի թութմուշ վէ աննամըլ օ-
լուրսուն . վէ սէն տէյիլ պիւյիւ լէնմիշ , իլլա պիր
ճիւզի զիհնին շաշմըլ պունլունուրսուն :

Տօն Վիշեօգ տէտի . իսթէտիյիմի սիւալ էյլէ
է՛վլատըմ . վէ ճէվապընը հարֆ պէ հարֆ վէրէյիմ .
Ընճագ՝ պիզիմ իլէ եօլտաշլըգ էտէնլէր իշին՝ պի-
զիմ քէօյաաշլարըմըգ աբրլար . վէ պիրիսի պիզիմ
բարագ վէ տիկերի պիզիմ պերպեր տիր տէտիյին
խուսուստա իհթիմալ քի պունլար սէնին կէօղիւնէ
տէտիյին կիպի կէօրիւնէլէր . անճագ՝ սանա րէճա է-
տերիմ . սագըն ինանմայասըն քի կերչէք կերչէք օն-

ըբար ըրլար : Այլէր սահիհէն պու ստամլար սանս
 տետի յին կիպի կեօրիւնիւ յորլար ըսա՝ շունու Փիրբ
 էթմէլի սին քի պէնի պիւլիւլէյէնլէր պէնիմ ասթ-
 լարըմըն շէքիւնէ կիլմիշլէր : շին իսթէտիքլէրի
 գըյաֆէթէ կիրմէք՝ օնլար իշին շօգ Կօլայ պիր շէյ
 տիր , վէ պու թարիթիլէ սէնի ալտաարպ էյլէ պիր
 աօլաշըգ շէրմէշիք եօլլարա պրագըրլար քի կնէզէ-
 սուն թէլի տախի էլինտէ օլսա՝ շըգար պիր եօլ պու-
 լամազ սըն . վէ պէնիմ իշին տախի պէյլէ էտէրլէր
 քի զիհնիմի շաշըրսընլար տա էթտիքլէրիսի պիլմէիմ :
 Այագ՝ նէլէտէ օլտուգուսա պիլմէյօր ում՝ պիր
 թարաֆաան սէն տէյօրսուն քի պիզիմ եօլտաշլարըն
 պիրի պիզիմ քէշիւն ըարագը , վէ օ պիրի տէ քէշիւն
 պէրպէրի տիր . պիր թարաֆաան տա քէնտիմի պու
 գաֆէս ի.ինտէ մահպուստա պուլույօր ում . հաչան
 բէք էյի պիլիբ իմ քի ծիհանտա պուլունան ճէմի
 ինսանլար պիր եէրէ կէլտիքլէրիտէ պունու էթմէ-
 յէ գուվլէթլէրի եէթիշէմէզ իտի : Այու ծիւմլէ-
 հալլէր իշինտէ պէն նէ՝ աննասամ կէրէք տիր . տէ-
 յիլ մի քի պէնի դապթ էտէն պիւլիւ դալթ գուվ-
 վէթլի տիր . վէ պիւլիւ հիքմիւնէ տիւշէն կէզկիւն ծի
 քավալիէրին հիսապա կէլմէզ հիքեսյէ քիմասլարըն-
 տա քի օգուսուշ ում , պունուն միսլի կէօրիւլմիշ
 տէյիլ տիր : Այունուն իշին՝ պունլար կէրշէքտէն
 սէնին տէտի յին ստամլար արըլար զանն էտիպ քէն-
 տինի ալտատմա , զէրէ էկէրպունլար օնլար ըսալօք՝
 պէն տէ պիր թիւրք օլմալը ըմ : Շ իմտի իսթէտի յինի
 պանս սօր՝ ճէվապը սապահատար տա սիրէճէք օ-
 լուրսա սէնի գանտըրըպ խօշնուա էթմէյէ հա-
 զըր ըմ :

Ամնիս տէտի . աման Ալլահ . Աս սէն պու գը-
 տար գալըն գաֆալը վէ սէօզ աննամազ օլմալը՝ մը

լըտըն . քի սեօյլէտիքլէրիմի աննամայօրտուն . պու ի-
չին իշինտէ շէ յԹանլարըն ինսանլար գատարմէտխա-
լի եօդ տուր . շիտի պէն սանա կիւնէշ ըշըզը կի-
պի աշիքեար իսպաթ էտէճէ՛իմ քի սէն պիւյիւ հիւք-
միւնտէ տէյիլ սին , Ալլահ սէնի պուլունտուզուն Փե-
նա հալտէն գուրթարըն , լաքին քերէմ էյլէ . պա-
նա սեօյլէ՛ . հիշ ագլընտան ֆիրքինտէն կէշմէզ իքէն
ղափ դաֆիլ քէնտինի մատամ Տուլշինեանըն եանըն-
տա պուլունմանըն իՏԹիմալը վա՞ր մը . . .

Տօն Քիշեօդ սեօզիւնիւն արասընա կիրերէգ տէ-
տի . պանա եէմին վէրտիրմէքտէն վազ կէ՛շ . տէ՞սե-
տիմ մի սանա քի հէր պիր սօրտուզունա հարֆ պէ հարֆ
ճէվազ վէրիր իմ :

Պէնիմ տէ իսթէտիյիմ օ՛ տուր՝ տէտի Սանխօ .
Լմտի սեօյլէ՛ պանա . լաքին տօզրուսու նէ իսէ օնու
սերպէստճէ վէ հիշ պիր շէյ արթըմայ սրադ վէ եք-
տիլթմէյերէք սեօյլէյէճէք սին , նսուլ յի կէզկինճի
քավալիերլիք սընըֆընա կիրիզ գըլըճ Կուշանան
քիմէկէրին ֆարիղէի զիմմէթի տիր . . .

Տօն Քիշեօդ տէտի . սանա տէֆա եէմին էտէ-
րիմ քի սեօզիւմէ ասլա իիլաֆ Կարըշտըրմամ , Ալ-
լահ աշգընա օլտուն , պիթիր : Պու բէճալարըն ըլա
վէ տիպաճէլէրին իլէ վալլահի պէնի էօլտիրիյօր
տուն :

Սանխօ տէտի : պունտան զիատէտի տէ պանա լա-
զըմ տէյիլ . էֆէնտիմին սապիթ գատէմ վէ սեօզիւն-
տէ ստորդ օլտուզունա էմնիէթիմ վաք աքր : Չիւն-
րի լաֆըն սրրասը կէլաի . վաճրպ օլան բայէթինէ
գուշուր էթմէյերէք սանա սօր-սըրմ էֆէնտիմ իթթի-
ֆագէն՝ սէն պու գաֆէսէ՛ զանն էթտիյին կիպի պիւ-
յիւ մարիֆէթիյլէ հապս օլալըտան պէրի իրիտէն ու-
ֆագտան հիշ՞ պիր իշ կէօրմէյէ իստէք կէ՛լմէտի մի :

Տօն Վիշեօղ տեօի . սեօյլէտիյինի աննամայօր
 աւմ . էկեր ճեղայ վերմէմի իսթերիսէն պիրազ աչըր
 սեօյլէ :

Սանխօ տեօի . իրտէն ուֆագտան պիրիշ կէօր-
 մէք տեօիյիմ նէ օլտուղունու աննայամատըն . էօյ-
 լէ տեյիլ մի : Պէնի զէվբլէնիյօր մու սուն էֆէն-
 տիմ . մերթեպէ կիտէն շօճուգլարըն տախիլը էօյ-
 բէնտիրլէրի պու տուր : Էիշ էօյլէ պիր եերէ կիթ-
 մէյէ հաճէթ տօնյամտըն մը՝ քի պաշգասընը սէնին
 եերինէ սէնին իշինի կէօրմէյէ եօլլայա՛մազ սըն :

Հա . տեօի Տօն Վիշեօղ . շիմտի աննատըմ .
 վէ պու հաճէթի պիր գաշ տէֆատըր տույայօր ում
 աօսաոււմ . հալէա շիմտի օլ թարաֆտան սըգլէթիմ
 վար տըր . շարուգ պունուն պիր շարէսինէ պա՛գ .
 քօրգարըմ քի հալէա շիմտի տէ վազթը կէլմիշ տիր :

ՊԼՊ . 34 .

Տօն Վիշեօղ ուլա Սանխօնու պինագիր մի-
 քեպլեմէլէրի :

Սանխօ տեօի . Հա . շիմտի թութաոււմ սէնի .
 պունտան պաշգա պիր շէյ իտեմէմ : Ըլիմտի պանա
 շունու ինքեար էտեմէկ սին քի՛ պիր ատամ գայիթ
 վէ միքետաեր հալտէ պուլունտուգտանաս պէյնին-
 տէ մէշուր սեօհպէթ տիր տերլէր . ֆիլան տաամա
 նէ՞ օլմուշ տուր . եէմէսի եօղ . իշմէսի եօղ . ույ-
 գաւու եօղ . քենտինտէն մաթլուպօլունանը պիլմէկ
 թապիի ֆիիլաթտան պէրապեր . պիլիլէնմիշ տիր .
 Աշազ սէնին կիպի թապիի հաճէթլէրինի տույան-
 լար վէ թէտարիլէրի օլտուգճա աճըրգ տույաուգատ

հեմէք եւ յենչէր, վէ օլան սիւալէ մինասիպէթի
 ձեզայ վերէնչէր ի ին պէօյլէ պիր շէյ սեօյլէմէզլէր:

Տօն Վիշիօդ տեաի. հագգըն վար Սանիօ
 լարին տօտում պէն սանա տէմէաիմ մի քի պիւ-
 յիւնիւն թիւրլիսիւ վար. վէ պէլթի վարթ կէշէ-
 րէք շէշիպէլի տէ տէյիշիլմիշ տիր. իհմիմալ քի
 պիւյիւնիւն շիմարթի մօտաօլ՝ հէր նէ իսթէրլէր իսե
 իծրա էտէ պիլմէք տիր պէնիմ կիպի. պէօյլէ օլուն-
 ձա՝ պուստան պիր շէյ շըզմաղ. մօտայա գարշը լա-
 գըրալ օլմաղ. Նիհայէթ՝ պէն քէնտիմձէ էօյլէ ի-
 նանըր ըմ վէ Կալի իթիգատըմ վար տըր քի պիւ-
 յիւ հիւքմիւնաէ իմ. վէ պէնիմ զամիրիմի թէսքիս
 էթմէք իշին պու գտարք պանա էլ վերիլ. պու
 պէօյլէ օլմաղա՝ պու միսիլիւ ալշագ ալարալըգտա
 կէվչէիպ գալմամ պանա թէոհմէթ տիր. նէշէ քի
 տիւննա պէնիմ հիմմէթիմէ վէ իմտաալմա միւհթաձ
 զալալը ֆագըրլար ըլա տօլու տուր:

Սանիօ տեաի. պու ծիմլէ իլէ՝ էֆէնտիմ. սե-
 նի տահա զիտտէ գանտըրմագ իշին իսթէր ի-իմ քի
 հապսընանն շըզմաղա պիր զարթէթ էտէսին. պէն
 տախի սանա եարտըմ էթմէյէ հաղըր ըմ. շըգ շն-
 տան վէ ոօղինանդէյէ պիւն, քի օլ տախի սէնին
 կիպի պիւյիւ ալթընտա գալմըշ կէօրիւնիւր. օլ գը-
 տար քէյֆի գըրըգ վէ տիւշիւնձէյէ զարգ օլմուշ
 տուր. պուսու պէօյլէ էթ տէ տէֆա վուգուաթ ա-
 րամաղա շըգալըմ. պու պէօյլէ օլմաաղըք հալաէ՝
 աէֆս գաֆէսէ տէօնէճէք գատար վարթըմըգ վար
 տըր. պէն սաֆ ու սատըգ սիլէհտարլըգ սըֆաթըմը-
 լա եէմին էտիպ սէնի թէմին էտէր իմ յի, էկեր
 սէնին պախտալըղընտան վէ պէնիմ համաղաթըմ-
 տան՝ իշ ումուղըմ կիպի պաշա շըզմաղա՝ պէն
 տէ սէնիլիլէ գաֆէսէ կիրիր իմ:

Տօն Վերջեօգ տէտի քի . սեօյլէտիքլէրինէ . լազի վէ թէսլիսմ օլո՛ւր ում աստուսմ Սանխօ . վէ Փըր- սաթը պիզէ եազէր պուլունճա սէն իշէ պաշլու՛ . հէր նէ՛ իստէրիտէն էթմէյէ հազըր ըմ . իստէտիյին եե- իէ կիտէր իմ . լալին Փօղրր Սանխօմ . կեօլէճէք սին քի պու ճիւմլէ հազգընա էթալիյին թաճմինլէր եալան՝ վէ վուգո՛ւի հալին մուգալիլի տիրլէր :

Աէզկինճի քալալիէր վէ օնուսն սասըգ սիլէհ- սարը պու միսիլիւ սէօհպէթիլէ՛ իքի բարազլարըն վէ տիէր եօլճուլարըն ենիպ . քէնտիլէրինէ պէքլէ- տիրլէրի մահալէ եէթիշտիլէր : Աջօրիւղլէրի պօյուսն- տուրուգտան չըգարըպ իսթէտիքլէրի կիպի օթլանմա- զա գօյ վէրտիլէր . վէ Սանխօ բարազա կիտիպ քէճա էթաի քի քէրէմ էթսին . ազ պիր վազթ իշին աղա- սընը գաթէտտէն չըգարըն քի մինասիպէթսիպ պիր հալ վուգուս պուլմարըն . վէ օմէրթէպէտէ պիր քա- վալիէրէ եազըշմազ հալտէ քիպիք իշինտէ գալմարըն : Բարազ Սանխօնուն մէրամընը աննայրպ ճէվապ վէր- տի վէ տէտի . իսթէտիյինի իօնուտլուղուլա էտէր իտիմ , էկէր աղան քէնտիլի սէրպէտս վէ հապիտտէն գուրթուլմուշ պուլտուգտա քէնտի իսթէտիյինտէն էթմէօրնտէն գօրգմազա ըտըմ :

Սանխօ տէտի . պէն օնա քէֆիլ օլուր ում :

Աջօլճու բարազ տէտի . էկէր քալալիէրիք օնօրու եիզէրինէ՛ պիլիմ իսթէտիյիլիտէն զիտտէ պիզտէն ուզազ կիթմէյէճէյինէ եէմին . էտէր իսէ՛ պէն տէ քէֆիլ օլուր ում :

Տօն Վերջեօգ տէտի . եէմին էտէր իմ . ալէլ իուսուս շունուն իշին քի՛ պիլիւ հիքսիլմտէ օլան իսթէտիյինի էտէ՛մեղ . զիրա պիլիւ էտէն օնու եօյ- լէ պիր պազլայա պիլիք քի իւշ եիւզ սէնէ եէրինտէն գըմըլտանմազ օլուր . վէ դաշտա պիլէ՛ օնու թիւզ-

կետք շարքը լըղընտան տահա շարուգ կեթիրուէ պի-
լիր : Պուսնուն իշիւն՝ տեսի . սղալար . պենի թամ
էմիհեթիլէ գոյ վէրէ պիլիր սինիգ . ետիուա պիր աս-
խէր մահալէ գոյա պէլիր սինիգ : զիրա՝ ասղրուսունու
սէոյլէ յէյիմ , իշ սոն տէրէճէյէ կէլմիշ տիր . վէ
պուստան սոնրա օլաճաղընա պէն գարըմամ :

Պու սէոզ իւզերինէ միսաֆիր բարազ պուսնուն է-
լինտէն թուսուպ գաֆէստէն շրգարտը . վէ գալալ-
լը ասամճըղա զիստէսիյլէ սէվինճ վէ խոշուստիթ
վէրաի : Տոն Վիշեօզ տիշարը շրգարգաս իբ իշի՝ իբի
իւշ տէֆա կէրիվէք օլաու . վէ անիտէ ոօզինանգէ-
սինին եանընա կիտիպ էլիյլէ սաղրըսընա իբի տէ-
ֆա վուրարագ տեսի . ումար ըմ Վլլահասան՝ ես
սերսերի ամլարըն այնասը վէ շիչէյի , քի ազ վա-
գթտան իքիմիգ տէ արգուլասըղըմըղ հալէ միէստեր օ-
լաճաղըղ . սէն քէնտի սահասլընըն ամթընտա , վէ
պէն տախի սենին գուվվէթլի պէլինին իւթիւնտէ ,
Վլլահըն պիդի թային էթտիյի մէմուրիէթի իճրասը-
նա միւպատիրէթ էտէճէյիգ : Տոն Վիշեօզ պուսնու
պէոյլէ սէոյլէտիրտէն սոնրա Սանխո ուլա պիրլիքտէ
պիր թարաֆա չէքիլիպ՝ ազ սոնրա սըզլէթինտէն
գուրթուլարագ եերինէ տէօնտիւ , վէ սասըգ սիլիհ-
տարընըն էթտիյի վատլարընըն իճրասընա պիլա թէ-
համմիւլ միւնթաղըր ըտը :

Միսաֆիր բարազ տիւզիէ պիզիմ քալալիէրին
եիւզերինէ պագար վէ հէր պիր հարաքէթլէլինի կէօ-
ղէտիր վէ պու աճայիպ նէվ տիվանէլիյինէ թաճիւպ
չէքէր իտի . քի ակեր հէր տիւրիւ շէյլէրտէ ազլը
պաշընտա թամ . եալընըղ քալալիէրլիք մատտէսիտէ
շըլտըրմըղըլը . վէ ազլի քէլամլար ըլա պուսնուն ագ-
լը պու խուսուստա տախի կէթիրմէյէ ճէհա ու գայ-
րէթ էյլէտի Շէոյլէ քի՝ ճիւմլէ եօլաաշլար շոյըրըն

հիւզերինսէ օթօրտուգլարը հալտե՛ եկմէյէ պեր-
լէտիբլէրի արատա Տօն Վիշեօդա տիթապէն շէօյլէ
նութը էյլէտի :

Ե՛ֆէնտիմ. գապիլի՞ շէյ մի իմիշ քի շու տաթ-
սըզ տուգսուզ վէ թէմէլիիզ վէ մինաօրդէթսիզ հի-
քեայէլէրի օգույարագ ագլընա օլ տերէճէ խալէլ
կէթիբուին քի պիւլիյէ վէ պու կիպի ագլէ գըտ
շէյլէրէ ինանասըն : Տիւնեատէ նասըլ օլ տերէճէ
սաֆատամ պուլունա պիլիբ քի Վճատիճի կիպի կէզ-
կինճի քավալիէր գալապալըզընա վէ Վարապուն իմ-
բրէրաթօրլարընա վէ հիւրկանիալը Ֆիւլիչէ Մարգէն-
լէրէ վէ օլ գտար պէյկիրլէրէ վէ սէիսլէրէ վէ սեր-
սերի գըզլարա վէ զարաիպադէ վէ զուլի ետպանիլէրէ
վէ աճայիպ վէ ինանըլմազ վուգուաթլարա վէ պիւ-
լիւլէրէ վէ գավկոյս մէյտան օգոյուպ տավէթ
էթմէբլէրէ վէ սավաշլարա վէ աճայիպ թարգըլա իբի
քիշինին պիրինէ թէսատուֆ էթմէլէրինէ վէ աշգա
գարըլմըշ հանըմլարա վէ սիլիհտարըզտան պօզմա
պէյլէրէ վէ գուտրէթլիւ վէ հարսպ զարպա գատըր
գաաընլարա, նիհայէթ՝ քավալիէրիք քիթապլարընտա
նագլ օլունան պին տիւրլիւ ավուր գավուր շէյլէրէ
ինանա պիլսին :

Պանա գալսա՛ բերվասըզ սեօյլէրիմ քի, օլտուգ-
լարընը միւլհազա էթմէյէրէք պու միսիլիւ
քիթապլարը օշուտուգումա ճիւզի պիր գէվք տույար
ըմ. աճագ հաչմն պունլարըն քիւլլիէն եալան՝ վէ
տօզրուտան զիտակիլէ ուզագ օլտուգլարընը տեր
խաթըր էթաիքտէ՛ հիչ պիր թանէ պուլունմազ քի ա-
թէշէ աթմայա լսըբ կէօրմէյիմ. շիւն Քահիլլէրին
զիհնինի թախիթ էտէր քեազիպ շէյլէր օլուպ՝ զա-
յէթ սսըլգատէ քիմսէլէրին տաիի ագլընա շըկընըզ
կէթիբիլէր. նասըլ քի սանա վուգու օլմուշ տուր :

աննի էջլէ պիր հալէ տիւշար էթմիշլէր քի սենի գա-
 ֆէսէ դամաղա վէ շէհիրսէն շէհիրէ սէյր իչին սա-
 լան եախուտ գարլան կեզտիլիր կիպի էօքիզ արա-
 պասը իւսթիւնտէ կէօթիւրմէյէ մէճպւր օլոււմուշ
 տուր : Իմտի սինեօր Տօն Վիշնօդ : սեն քէնտիւրի աճը,
 ազլընը պաշընա շէվիւր : վէ Լւլլահըն սանա պատշ
 էթտիյիլազլ ու ֆէրասէթի սենին ազլընա վէ ճա-
 նընա ֆայտա էտէճէք քիթապլար այըըրպ օգուճաղա
 գուլլան : Պու ճիւմլէ իլէ՝ էկէր թապիլի մէյլին ա-
 զիմ գալկալար վէ հիքմէթիլի վուգուսթլար հիքեայէ-
 սի օգուճաղա սանա արղու կէթիլիլի իսէ՝ սահիհ նագ-
 լիէթ քիթապլարընտա օգու : օնլարտա՝ մասալ քի-
 թապլարընտա նագլ օլոււնանլարտան կէրի գալմագ՝
 վէ կէրշէքտէն վուգու պուլմուշ գահրամանլըգ հի-
 մէթլէրի պուլուր սոււն , քի ազլտան ֆիքրտէն կէչ-
 մէզ : () Լ գատար եարմա տիւղմէ գահրաման մասալլա-
 րը եազմագ վէ օգուճագ այըպ վէ եագըըրգսըգ շէյ
 տէյի՛լ մի տիր : կէօյա քի ֆագիլէթ նասըլ շէյ օլ-
 աուղու պիղէ նամալիւմ օլուպ՝ օնու աննաթմագ ի-
 շիւն տիւղմէ մասալլարա միւրասաճթթ էթմէյէ մէճպուր
 օլոււնա : Պէօյիւք տաթմլարը պիլմէք իսթէրիմ սին :
 Եոււնանիսթան սանա Իսթէնտէրի՝ վէ Բուճա Չէշարը՝
 վէ Կարթէթոն՝ Լննիպալը՝ վէ Լարթուկալ մէմալիքի
 Ե իրիւդէի կէօսթէրիլ : Ալլէնց ստա Տօն Ֆէրնանաօ
 Վօ՛ւսաշէզի վէ Լնդալո ստա Բիտ վէ Վօ՛ւսալէզ Վէր-
 նանաօ նամ գաթլարը : վէ Լշարմագուրատա Տիէ-
 իօ Կարչիա տէ Լարէաէնի , վէ Խէրէստէ՝ Կարչի
 Լէրէզ տէ Ալարկասը : վէ Վուլէտօոս Կարչիլասոյու
 վէ Աիվիլիտա Տօն Մանուէլ տէ Լէօնու պուլուր
 սոււն : պոււլարըն ճիւմլէսինին հիքեայէսի՝ շէճաթթ
 ու գուսրէթ ֆագիլէթլէրի այնէսի տիրլէր : վէ օ-
 գույանլարը հէյրան էթտիլէրի անտէ զէվբ պողըշ-

լարլար: վէ օնլարա պէնդէր օլմագա սրգու կէթի-
րիրէր: Իշտէ՛ Տօն Վիշեօդ. սենին կիպի աղլ ու
հերասեթ սահապըօլան պի: դաթըն օգուճասընա լա-
յիգ՝ պէօյլէ քիթապլար տըրլար: պուճարտան թա-
րիս էօյրէնիւր սին: Փէննի հարպտա մահարեթ քէսպ
էտէր սին: ասկէք քոմանտանը թալրունա վուգուֆ
օլուր սուն: վէ աճալիպ գուվվէթ հիքմէթլէրի կէօ-
րիւրսին քի՛ թապիսթըն հուտուտունու կէջմէզլէր
խտ տէ՛ ատեթա գուհր էտէնլէրտէն ալէա տըրլար:

Բարազըն պու նութգունու Տօն Վիշեօդ զայէթ
տիպգաթ ըլա տիյնէտի: վէ պիր ազ օնուն երիզիւն-
տէն եօգարը պագտըգտան սանրա տէտի: պէյիմ պու
ճիւմլէ քէլամլարտան մագսէտ՝ պանա շունու գանտըր-
մագ օլաճագ տըր քի հիշ պիր վագթ արենեա երւ-
գէրինտէ կէզկինճի քավալիէր գուհր էթմէմիշ: վէ
քավալիէրլիք քիթապլարը եալան վէ տիզմէ վէ ալ-
տատըճը վէ միլք ու տէվլէթէ ֆայտասըզ վէ մու-
զիւր շէյլէր տիրէր: Ա՛յէ պէն օնլարը օգուճամըլա
ֆէնա էթմիշ իմ: ինանմամ ըլա տահա՛ ֆէնա: վէ
հէքսինտէն ֆէնասը՝ օնլարը պէնիմ թարիգաթըլա
էմսալ թութմամ օլմուշ տուր: Արհայէթ: սեն օ՛
զիւրմտէ սին քի նէ Աօլտա Աունանիսգանտա Ա-
մասիթի վէ հիքեայէլէրինի օյուտուղումուզ պունճա
կէզկինճի քավալիէրին ճէմի տիւնեա երիզէրինտէ գու-
հուր էթմիշ տէյիլ տիր:

Միասնիւր բարազ տէտի: սահիհի տէ պու տուր:

Տօն Վիշեօդ ճէվապ վէրիպ տէտի: շունու տա-
խի տէտին քի պու հիքեայէ քիթապլարընը օգուճաղ
ըլա շօգ դարարա օգրամըշ ըմ: չիւնքի ֆէրգէ գաւա-
րեթիմի շաշըրտմըշլար: պէնի պու գաֆէսէ դօմալա-
րընըն սէպէպի պու ումուշ: վէ սահիհնապլիէթ ու
թէվարիս քիթապլարը այըրըպ օգուճապ՝ քի հէմ

դէվք պաղըշլարլար հեմ ֆայտետեն հալի տէյիլլէր,
պէնիմ / շին չօգ խոյրղը ըմբը :

Միսաֆիր բարաղ տեաի . պունլարըն ծիւմչէսի
ղայեթ սահիհ տիր :

Տօն Վիշեօգ տեաի . պէն տախի էյիճէ տիւ-
շիւնտիւքտէն սօնրա պուլույօր ում քի սէն պիւյիւ
հիւքմիւնէ տիւշմիւշ վէ ադլընը դաշըրմըշ սըն . շիւն
ճէմի ծիհանտէ ալէասէվիէ սահիհ կիպի թանըլըպ
դապուլ օլուեմուշ պիր շէյէ գարշը պու միսլիւիւ
քիւֆր էթմէյէ ճէարեթ էտէյօրոււն . վէ սէն պու
միսլիւիւ քիթապլարը օգուտուղոււտա օսանաղըն
վագթ քիթապա նէ ճէգա մինասիպ կէօրմիւշ իսէն'
պու ծիւմլէի ինքեար էտէնլէր տախի օ' ճէգայէ միւս-
դահագ տըրլար : Այրա' տիւնեա եիւղէրինտէ ա'սլա
Մամաիճի վէ քիթապլարտա զիբր օլոււնան կէզկինճի
քալալիէրլէրին հիւշ պիրիսի զուհր էթմէմիշ տէյի
հէր քիմի օլուրսա օլտոււն գանտըրմաղա չալըշմագ'
կիւնէշին ասլա ըշըղը վէ տիւնեանըն միւհքէմլիյի
վուգու պուլմուշ տէյիլ տիր տէմէր կիպի տիր : Իս-
թէր իտիմ քի պանա շոււնու տախի գանտըրա ըտըլար'
տեաի . քի Քլօրիբրա շահգատէ սուլղանըն վէ պուր-
կօնեալը Աուիդօնոււն հիքեայէլէրիտէ եալան տըրլար .
վէ պէօյիւք Վարլօնոււն վագթընտա Մանդիպլա քէօր-
րիւսիւ եիւղէրինտէ' էլտէ տէ՛ր նամ դահրամանա
զուհր էտէն վուգուաթըն ասլը եօգտուր : Պունլար
եալան օլտուղու հալտէ' Լէկդօր վէ Վքիլլէս նամ
գաթլարըն պուլոււնմասը վէ Տրօվագա մուհարեպէ-
սինին վուգուի վէ Արանսանըն օն իքի պէյլէրի վէ
Ինկիլիզլէրին Վրդուր նամ բատիշահը տախի եալան
տըրլար . քի պու բատիշահ հէալէա գարկա սըֆաթը-
նա թէպթիլ օլմուշ օլուպ' քէնտի միւլքիւնէ տէֆա
մութասարրըֆ օլմագ ֆըրսաթընը կէօզէտիր : Այն :

րին Մեքսիկոնուն հիքեայետի վէ սան Վրբու հանըմըն
 րագսընը քիմ եալան չըգարա պիլիր . քիմ տէր քի
 Տօն Գրիսդանօնուն Իդեուլդա նամ սուլդանա աշըգ
 օլմասը . վէ տախի Ժենիեկըայ ըլա Լանսելօդուն
 պիր պիրինե աշըգ օլմալսընը քիմ Իքեարչետե պի-
 լիր . չիւն տիւնեա եիւզլէրինաե՝ Գո Իգակնօնե հա-
 նըմը կէօրմիւշ կիպի տեր Խաթր էտէն քիմսէլէր հա-
 լէա պուլունուրլար . վէ պու հանըմ՝ Ինկիլդէրատա
 պուլունան էն մէշհուր էհլի իշրեթաէն զիտե՝ շա-
 րապըն է յիսինի թանըր ըմըշ . վէ պու նագլիեթ օլ
 գատար սահիհ տիր քի , պէն քի պոււնլարը սանա
 սեօլլէյսր ում , բէտերիմին վալլտեսինսէն չօգ տե-
 ֆա տիյնեմիշ իմ քի եիւզլէրինե վէլօ կէյինմիշ պիւ-
 յիւք հանըմլարը կէօրտիւքձէ՝ պագ տեր Իտի . պիր
 հանըմ տախի կէօր՝ քի Գուինդակնօնայա պէնզեր .
 պէ պէն պոււնտան շոււնու աննար ըմ քի քէնտիսի օ-
 նու եա թանըմալը . եա հիշ տէյիլ իսէ թասվիրինի
 կէօրմիւշ օլմալը տըր . Պոււնլարտան սօնրա գալըր բօ-
 վինչիպլը Իհեդրօ ուլա տիլպէր Մակէլօննանըն հիքե-
 այլէրինի եալանա չըգարմագ . հաչան հալէա շիմաի՝
 պու քավալիէրին պինտիյի աղաճտան աթըն թօրուզու
 լատիշահըն մահգէնինտե սագլանմըշ տըր . վէ պիրա-
 րապա տինկիլինտէն պէօյիւք տիր . վէ Սիտին Պապի-
 էքա նամ մէշհուր վէ պինագիր աթընըն նիշանը վար
 տըր եիւզէրինտե . Սոնսըվօ շէհրինտե՝ տէ Սոլան-
 տօնուն պօռուսոււնու կէօրմիւշ օլմալը սըն քի կէրէք
 գալընլըգտա կէրէք ուզոււնլուգտա՝ տիրէքտէն կէրի
 գալըր եէրի եօգ տուր . քէգալիք օն իբի պէյլէր վէ
 բրօվինչիալը Իհեդրօ վէ Սիտ վէ պոււնլարա էմսալ՝
 պահա արայըձը տէնիլէն կէզկինձի քավալիէրլէր օլ-
 մուշ տուրլար . Սեօգիւնէ պագընձա տեմէք լազըմ կէ-
 լէձէք քի Ժուսն աէ Մէրլօ , օ բօրդուքէշլի գահրա-

ման՝ կեզկինճի քաղաքներ տեղի իտի . վէ եզվեզ
 Պուրիզոյնտա Շարնի մութասարըՓը մեշհուր Բնիդ-
 րո ուլա, վէ պատեհու Պազիլեատա Լնտիքո տե Կե-
 մետան բլա տեօյիւշիւպ պու իրի սալաշտա տաիի
 էտիւլ գազանմըջ օլ մամալը . Պու գամմըջ ըտը .
 Բնտրո Պարպանըն հիքեայէլէրինի վէ սալաշարընը
 հեվայի հիքեայէլէր սըրասընա գօմագ . Ա թիերա
 Վիշտանըն թիվայէթլէրինի տաիի՝ քի պէն օնուն
 ճիսինտէն իմ էրքէք զիւրիէթիլէ, սանդօ՛սօլօնուն
 պէյիին եվլատարընա գարըը Փիւթիւհամ էթմէլէ-
 րինի վէ շէրէֆ գազանմալարընը սիւզմէ նագլիէթ
 սըրասընա գօյասըն . Շունու տաիի ինքեար էթ
 պագալըմ . քի Տօն Պեքնանտո տե Աուէվարա՝ վու-
 դուաթ արամագ իշին Լլաման ոյալէթինէ կիտիպ՝
 Լուդրիա տուգասը սարալըլարընտան մեշհուր ճօրճի
 քաղաքներ իլէ տեօյիւշաի . Աիհայէթի՝ տեօյլէ՝ քի
 Սուքրօ տե Վուէնօնէզ սիւ Բանըն վէ Լուսվիկ տե
 Ֆալսէզին Վասդիլիալը Աօսալէզ տե Աուզման քա-
 վալիերէ գարըը ամ եարընընա շըզմալարը վէ տահա
 տիւնեանըն հեր թարաֆընտա զուհր էտէն քիտտօնեայ
 քաղաքներլէրին մեշհուր վէ միշէրիէֆ սալաշարը
 եալան տըրլար . Լնճագ պուըլար էօյլէ կերշէք վէ
 սահիհ տիրլէր քի՝ պուըլարը եալան զանն էտէն ,
 եախուտ եալընըզ կերշէք օլտուգլարընա շիւպհէ է-
 տէն՝ մութլագա շաշըրմըջ օլմալը տեյի սերահամէն
 տեյի պիլիւ իմ :

Միտաֆիր բարագ՝ Տօն Վիշեօգուն պու սիյագ
 եիւզրէ կերշէք վէ եալան նագլիէթլէրի պիր պիրլէ-
 րիլէ գարըշտըրմասընը , վէ կեզկինճի քաղաքներ-
 լէր հիքեայէլէրինէ պու տերեճէ մահարեթ քէսպ էթ-
 միշ օլտուգունու կեօյիւպ թաճիւպ էտերէք տաիի .
 սինեօր Տօն Վիշեօգ . տեօյլէտիքլէրինին իշինտե պաշը

Տի՛հ շէ՛յլէր օլտուղունու ինքեար էթմէմ. խուսուսա
 Սպանիանըն կէզկինձի քաղալիէրլէրի հագգընտա ,
 Պրանսանըն օն իքի պէյլէրի վագթըյլա վար օլտու-
 զունու թագրիր էթմէքտէ տախի սէնին իյէ պերապեր
 իմ անճագ տօղրուսունու սէօյլէիմ . Վարրին սաֆտե-
 րուն արքեպիսկոպոսուն պունլարիչին եազաըզլարընըն
 հէփսինէ տէ ինանամամ . Տօղրուսու շու տուր քի՛ պու-
 նլար Պրանսա բատիշահլարընըն ինթիխապ էթտիյի սի-
 վարիլէր տիրլէր . վէ պունլար քէր — գրան — օնուն իչին
 սէօյլէնտիքի ճիւմլէտի պիր բայէտէ իտիլէր գուվ վէթ-
 տէ վէ աըլզատէլիքտէ սէ պիրպիրինէ տէնկ իտիլէր եա-
 խուտ էօյլէ օլմալարը լագըմ կէլիրիտի . Չիրա զանն
 էթմէմ քի պու խուսուս թամ մուվագէնէ օլունմուշ
 ուտու : Պու տախի Սպանեատաքի սան Նագոմօ եա-
 խուտ գալադրավա տէմէքլէ մէշնուր քաղալիէրլիք
 թարիգամը կիպի պիր թարիք իտի . վէ զանն օլու-
 նուր քի պու թարիքէ տախիլ օլանլար գուտըլի ղէ
 մէշնուր Փամիլեատան օլմալը տըրլար . վէ նասըլ քի
 շիմտի սան Նովաննի եախուտ Վլգալգարա քաղալի-
 էրի տէնիլիրլէր , օ վագթ տախի օն իքի պէյլէրտէն
 պիրի տիմէք պու մանէյէ ալընըր ըտը . զիրա մէզ-
 քիւր պէյլէր օն իքի քիչի օլմագ տալթ իտի : Շիւպ-
 Տէ եօգ քի պունլարըն իչինտէն պիր Սիտ վէ պիր
 Պէրնարտս տէ Վարրիթ պուլունմուշ . անճագ պուն-
 լարըն հագգընա հէր նէ նագլ օլունուրսա սահիճէն
 էթմիշ օլտուղլարընա շիւպՏէ էթմէնին տէ կիւնահը
 եօգ տուր : Վճագ բրօվինչիալը Վիէգրօնուն ա-
 զաճտան պէյկիրինին թօբուղու հագգընա , քի Պա-
 պիէգանըն էյէրիյլէ պիրլիքտէ բատիշահըն ճէպխա-
 նէսինտէ մահֆուգ տուր տէտին , Պապիէքանըն էյէ-
 րինի բատիշահըն ճէպխանէսինտէ սէյր էթտիյլմ
 վագթ պու թօբուգ հէր նէ գտօր պլցիւք թալիթ

էտէ յօր ուսան աս՝ կեօզիւմէ կեօրիւնմէտի :

Անճագ օնտա արբ՝ տէտի Տօն Վրիշեօդ . մարգա-
լարը տա պիր տիր . վէ պիր մէշին գըլըֆի իշինէ գօ-
մուշլար տըր :

Բարազ տէտի . օլտ պիլիր . անճագ տօղրուսու .
Տիշ էշլէ պիր շէյ կեօրտիլիւմ իտղրըմա կէլմէյօր .
լարին օնտա օլտուղունա գօյըլ օլսամ պիլի՛ն՝ օլ գը-
տար Ամատիճիլէրին վէ համսըզ Տիսապսըզ քաղալի-
էրլէրին նագլինէ ինանմաղասէօզ վէրէմէմ : Ա՛է չօդ
թմաճիւպ էտէճէք պիր շէյ տիր քի՛ . սենին կիպի ա-
գըլը վէ էնվտի Փազիլէթ իլէ միւթթասըֆ պիր
գաթ՝ օ միսիլիւ մինատիպէթսիզ քիթապլարըն տէրճ
էթտիյի աղլէ մուղայիր Տիքեպլէլէրինէ ինանսըն :

ՊԼԳ . 35 .

Միսաֆիր բաբազըլա ՏօնՔիշեօդուն լաթիֆ
միւսասհիպէթլէրի .

Տօն Վրիշեօդ տէտի . չօդ թուհաֆ շէյ տիր քի
պէյէնիլիպ լայըղըլ իմթիյաղըլա պասըլան վէ հէր
քէստէն իօշնուտիէթ իլէ գապուլէ շայսն կեօրիւլէն
քիթապլար քի կէրէք պէշիւքլէք կէրէք էանա քիթ-
սէլէք , ալիմ վէ ճասիլ օգուրլար՝ եալանտան իպա-
րէթ օլտունլար , վէ տօղրուլուղլարը հէր իգթիգա
էտէն նիշանէլէրիյլէ էշլէ աչըզ վէ միւսարրաս կեօ-
րիւնմիւշ օլմասըն : Վրիմլէր իշին պիր շէյ օնլարտա
նագլ օլուսուրոտ՝ օնլարըն իսմ ու շէրէֆլէրի , վա-
լտէլէրինին իսմի վէ լաղապը , պուլուստուղլարը
մոհալ , քաղալիէրլէրին ազրապա վէ թասալիգաթթը

վէ ի ճրթ էթտիբլէրի շէճաթլար կիւնիւ կիւնիւնէ
 վէ եերլի եերինէ եազըլմըջ օլուսլ ասլա շիւսհէյե
 եեր պրագմազլար : Ալլահ իշին օլսուն էֆէնտիմ,
 պիր տախի պու միտիլիւ յիւֆիւրլէր էտէճէյինէ՝
 ազըլնը գարա . էյի պէլլիէ քի պու սեօղիւմ սա-
 նա տօսղեանէ պիր նասիհթթ աբը : Անճագ պանա
 տօղրու սեօլլէ՛ . հէմէն պու անտէ կեօղիւնիւն էո-
 նիւնէ դայնամըջ գաղրանըլա տօլու պիր կէօլ կէլսէ,
 իշինտէ քերթէնկէլէ վէ եըլանլար եիւզմէքտէ վէ
 տահա հիտտէթլիւ վէ թէհլիքէլի հայվանաթ օյնաշ-
 մագտա իքէն՝ պու դայնաթ վէ թիւթէր կէօլիւն ի-
 շինտէն ֆիղան սէսի իթտիլիպ տեսէ , եա քաժալիէր-
 հէր քիմ իսէն՝ քի պու տէհշէթլի կէօլիւ սէյր է-
 տէյօրսուն , էկէր պունուն սիյահ սուլարընըն ալ-
 թընտա կիզլէնէն աղիմ իազինէյէ մալիք օլմագ իս-
 թէր իսէն սէնին աղիմ շէճաթ ու ճէսարէթինի՝
 պու դայնաթ կէօլիւն օրթասընա աթըլըպ տալման ը-
 լա իսպաթ էյլէ . վէ սէս քէսիլտիտէ քաժալիէր
 քէնտինի օղրատաճագ թէհլիքէլէրի ասլա միւլահազա
 էթմէյէրէք ճիւմլէ սիլահլարըյլա դայնար գաղրան
 կէօլիւն իշինէ աթըլարգտա քէնտիսինի Ալլահ վէ
 մահպուպէսինէ սըմարլասա , վէ նէրէտէ օլտուղու-
 նու վէ նէ օլաճաղընը պիլմէգ իքէն էն դաֆիլ քէն-
 տիսինի պազի հիւրրէմտէն զիտտէ էնժաի տիւրլիւ նա-
 տիտէ վէ թօշպու շիշէքլէր իլէ միւզլիէն պիր սյաղ-
 շէտէ պուլուսլ՝ կիւնէշ տախի նէվ թարզ պիր շաժգ
 շաժայօր կիպի կէօրսէ , կէօք եիւզիւ բարլագ վէ
 պէրրագ . վէ պիր թարաֆընտա տա՝ կիւզէլ պիր
 օրմանըգ կէօղիւ էօլիւնէ կէլսէ . վէ պիւլէրճէ պիւ
 տիւրլիւ նատիտէ վէյիէշիլի սլմագ սղաճլար կէօղիւ-
 նէ զէֆք ու ֆէրահիէթ պղրըլաթըը անտէ բէնկես-
 մուզ ջազըրկան գուշլար տախի տօլտան տսլ ս սըշ-

րա ըստ տիւրքէշ թերէննիւմլէրիյլէ գաւազարընա
 զէվք պաղըշլասալար, վէ տիկէր պիր մահալտէ՝ պիր
 սուգ սու ըմաղը՝ պիրուր կիպի՝ երլանգալի Եօշ-
 ւարլա՝ սարը գումլար եիւզէրինտէն էրիմիշ կիմիւշ
 եիւզէրինէ կիյտիրիմլ՝ ինձու միսալի բարլագ քեօ-
 բիւքէրիյլէ շաղլարայ կիթմէքտէ օլսա, էօթէ եա-
 նընտատա էլվան եէլի՝ թաշտան նէվիճատ սէնտաթ
 ըլա եարըմըշ վէ թաշտան օյմա թապլիր ու նագշ
 ըլա սօնանըմըշ պիր շէշմէ օլուպ՝ թապի-թ ըլա սե-
 նաաթ մարիթէթլէրինի մէյտանա կէթիրմէքիշին եա-
 րըշ էթմիշ կիպի օլսալար. վէ պէրի եանընտա գա-
 պա վէ թապիլի կէօստէրիշի պիր թաշլրգ օլուպ՝ միտ-
 եա գապուգլարըլա սալանկօզ թագլիտլէրի սէնա-
 նաաթ ըլա գարմագարըշ երղընգըլար արալարընտա
 բարլագ վէ ըշըգ վէրիր թաշլար սաշըմըշ օլսա. վէ
 տէնիգ ալթընտաքի մագարալարր թըպղը շէքրիյլէ
 պէրապէր տէնիգ մէլէքլէրի տախի օնտա թէճէմմիւ
 էտիպ օյնաշմագտա օլտուգլարընը կէօրէն՝ պու տէհ-
 շէթլի հայվանլարըն իշինտէ պուլոււմասըլա գօր-
 գուպ՝ գաշմալը՝ մը, տուրուպ սէյրիյլէ էյլէնմէլի՝
 մի, գարար վէրէճէք բատտէտէ պուլոււմայաճագ գը-
 տար գարըմըշ օլսա. պիր տէ էն զաֆիլ պիր պինագիր սէ-
 րայ գուհը էթսէ, տուարլարը սամ թլթուն, պուրճլարը
 էլմաս գարուլարր եագուլթ, նիհայէթի՝ էյլէ պիր ալեա
 րէնիմտէ եօբըմըշ ըի եագուլթ վէ այնի շէմս վէ
 ինձու վէ զիւմրիւտ՝ էն պայպըր շէյլէրի սայըլըպ՝
 ասըլ էպնիկսի պու ճըւմլէտէն րէք կիւզէլ վէ կիւ-
 զէլիքտէ միսլի կէօրիլմէմիշ օլսա. վէ պոււնա հէյ-
 րան օլուպ պագար իքէն՝ գարուլարընտան միսլի
 տիւնեա եիւզէրինտէ կէօրիլմէմիշ գըզլար կիւրուհի
 էնվայի ալեա վէ բարլագլըգլարըլա կէօրէնլէրին
 կէօզլէրինի գամաշտըրըր լիպասլար կէլինմիշ նիշըը

չըզայօր օլստլար . (զանն էթմէ քի սանա խօշ կէօ-
 րիւնսիւն տէ յի պու միսիլի շէյլէր թալիֆ էտէ յօ-
 բում ,) վէ պու գըզլարըն սերկէրտէսի կէօրիւնէն
 գըզ՝ սէյրէ մէշղուլ օլտն քալալիէրին գօլունտան
 թուժուպ՝ օնա ասլա պիր շէյ սէյլէմէտէն սէրայըն
 իշէրիսինէ կէօրիւնէ , վէ գըզլար օնուն էմրիլէ
 պու քալալիէրի օյուպ՝ ալեա գօգուլու սուլար ըլա
 նայգասալար վէ քէպալիք զօգուլու եսզլար վէ բօ-
 մատալար սիւրսէլէր՝ վէ եայգասըգտան սօրթա՝ կիւ-
 ղէլ գօգուլարլա թիւթիւլէնմիշ ինճէ քէթէն պե-
 ղինտէն պիր կէօմլէք կէյալիքէլէր . վէ պատէհու
 պիր տիկէր գըզ պունուն արգասընա՝ պիր շէհիր տե-
 յէթինտէն զիտտէ պահալը գուժաշտան քէրաքէ կէյ-
 ալիքէ : Անիսի պու գտար տէյիլ : Պունու օրտան
 ալըպ տիկէր պիր սալըյէ կէօթիւրսէլէր՝ քի օնտա
 պուլունան էշեանըն գըյմէթի ֆիգր ու հէյալտան
 խարիճ օլսա . սուֆրա հազըր . ալթունտան գալէմքեա-
 րի վէ էլմասալաիշլէնմիշ լէյէն եըպըզ էօրիւնէ գուպուպ
 էլինի եայգամագ թէքլիֆ էթտիրլէրինտէ՝ սու ելիինէ
 գօգուլու օթլար վէ ամպէր բուհու էլինէ տէօրսէլէր .
 ֆիլ տիշի սանտալիէ իւզէրինէ օթուրտում . գըզլար
 ճիւմլէսի աղըզլարընտան ասլա պիր նութգ չըգար-
 մայարագ խըզմէթինէ մէշղուլ օլսալար : Սուֆրայա
 կէթիրաթլէլի թաամլարըն շէշիսիլի վէ նազիրլիյի-
 նի քիմ թալիֆ էտէ պիլիր . վէ թաամ էթտիյի
 աւտէ իճրա օլունան մուսիքա ֆէնշինին իճրալարընըն
 լէթաֆէթինի , վէ պէստէ ու շարիլէրին կիւզէլի-
 յինանըլ աննատըլա պիլիր . քի նէ խանէնտէ նէ սա-
 ղէնտէ՝ կէօրիւնիւրտէ օլմայըպ , եալընըզ չալկըլա-
 րըն վէ թէրէննիւմլէրին վէ օգունան նազմէլէլին
 սէսի իլիսիլիր : թասամտան սօնլա սուֆրա գալարըրը-
 լըպ՝ իհթիմալ քի մէզքիւր քալալիէր տալի պիր

քանաբէ երևցերինստ օթուրմուշ ազգընք եայգար ի-
 քեն՝ պիր տէ տիկէր գըղլարտան երև գաթ կիւղէլ
 պիր գըղ իշէրի կիրիպ կէլիր տողրու քալալիլրին եա-
 նընտա օթուրուր . վէ սարայքն նէ օլտուղունու . վէ
 օնուն տախի պիւլիւ հիւքմինտէ օլտուղունու՝ վէ
 քալալիլիլին հէյրանընք մաւ ճիպ օլտուղ պիր թա-
 գըմ տիկէր շէյլէր թալիֆ էտէր . շէյլէ քի պու
 հիքեայէյի ոգոյանլար հէյրան օլուրլար . Ալէյլէ
 պիր շէյ օգուտուղունտա պիր զէվք տույմազ մը սըն .
 Ալունուն երիզէրինէ տաճա լագըրաը ուզաթմադա հա-
 ճէթ հօգ . կէզկինճի քալալիէր հիքեայէլէրինին հէր
 հանկըսընք օգուտան հէյրան օլուպ խօշլանաճագ
 շէյլէր պուլաճադընք աննաթմադ ի ին պու գտարը
 քիֆայէթ էտէր . Լշֆէնտիմ . սիզ տախի քէրեմ է-
 տին . պիր տէֆա պու քիթապլարը միթալաա պու-
 յուրուն . կէօլիւրսիւնիզ քի նաւըլ մէրագ տէֆ է-
 տեր վէ գալպէ ֆէրաճիէթ պաղըշլար . վէ էկէր տա-
 լագընտա թապիի պիր ֆէնայըզ վար ըսա պու քի-
 թապ իսլաս էտիպ՝ սանա պիր պէյէնիլէճէք մէշրէպ
 գաղանարա պիլիր . Այանա գալսա՝ սէնի թէմին էտէ-
 պիլիրիմ քի շագ թապլեա պէրի կէզկինճի քալալի-
 էրլիր սընըֆընա նայիլ էտէլի պէրի գուտրէթլի վէ
 շէլէպի միճագ վէ ինտարիլէթլի վէ հայիմ վէ խա-
 գըրշինտա վէ ճէօմէրտ վէ իյիտ վէ ճէսուր վէ թէ-
 համիւլլիւ վէ Խօրուլմագ պիլմէզ պիր տտամ օլմուշ
 ում . ճանըմտա ազըլ վէ վիճուտիմտէ զաճմէթէ տա-
 յանմագ գուտրէթի միքէմմէլ տիր . կէրէք խապսա
 վէ կէրէք պիւլիլէնմէյէ տայանա պիլիր լմ . Ալէ
 հէր նէ գտար պէնի պու սաաթտէ պիր տիլանէ կի-
 պի գաֆէսէ գօնմուշ կէսրիւյօրսանըզ , բազումուն
 գու վէլէթիլէ վէ Լլլաճըն իմտաարլլա սզ կիւնտէն
 պիր պ'այիւր էյիլէթ բատլաճը կէօլէճէք սիլիզ պէ-

նի . վէ գալլախմտէ նէ տէյնի մէնունիւթ վէ շիբ-
 րանիւթ օլտուղունուն իսպաթընը՝ օլ վագթ պանշ
 էտեճէիմ քերէմու իհանլարտան աննայաճագ սընըզ .
 Օյրա՝ աօղրուսունու սեօլէյիմ էֆէնսիմ . պիր ֆա-
 գըր քիմսէ նէ գաար զանի կեօնիլլու օլսա՝ ֆիյլէն
 քէնտի տէրունիւնի աննաթմաղա գաարըր օլամազ . վէ
 շիբրանիւթ տէտիմիզ՝ ֆիյլէն իճրաար օլմատըգճա՝
 եօլմիւշ պիր ֆագիլէթ սայըլըր ամէլսիզ իման կիպի .
 Պունուն իշին ալգիւ էտէր իմ քի՝ պահտըմ պանա
 պիր պլօյիւք իմքերաղօր օլմաղա քիւշատ վէրսէ , քի
 տօսըլարըմը իլլա շու կէօրսիյիւնիւզ ֆագըր սիլէհ-
 տարըմը՝ քի տիւնեատէ նատիր իւլ էմալ էյի պիր
 զաթ օլտուղու լշինն պիր միւնպիթ վէ պէօյիւճէք ա-
 յալէթ հիյպէ էթմէյէ ձիբրիմ վար , քի շօգտան
 պէլի՝ էյի իտարէ էտէսիլէճէյիմտէն շիւպհէմ օլա-
 րաք տախի վատ էթմիշ իմ , պէօյլէ եօլլար ըլա ի-
 լէրլէտիմ , նէ եհրէքաէ ատամ օլտուղունու ճի-
 հանէ պիլտիրէյիմ :

Սանիօ քէնտի հագգընա սէօյլէնէնլէրի իյիթ-
 տիրտէ սեօհպէթէ գարըրպ տէտի . էֆէնսիմ . սէն
 սալթ պանա վատ էթտիյիւ վէ պէնիմ միւնթագըր
 օլտուղուն սայլէթի պանա վէրսէք գայտընաա օլ-
 էյի իտարէ էտեճէյիմէ ալա շիւպհէ էթմէ . Էեր
 նէ իսէ . տերլէր քի շիֆթլիք սահապլարընտան շիֆթ-
 լիբլէրիւնի քիրալըլա թութանլար վար արր . քի սարլ
 մալ սահապլարըր քէնտի զէֆրլէրիւտէ սէֆալարընտա
 օլտուղու հալտէ օնլար շիֆթլիկէ քէնտիմալլարըր կիպի
 պագարլար : Մալ սահապլէլի իսէ՝ Տիշ պիր շէյ վա-
 զիֆէ էտիմէյէրէք կալընըզ իրատընը ալըրլար :
 Իթիմատ էյլէ քի պէն տախի էօյլէ էտէրիմ . վէ
 պունաա Տիշ պիր կիւճլիւք կէօրմէմ : Վագարըլըր
 տա ուզաթմամ , ազ վագթտա միւսթէճիրէ շիֆթլիյի

Թէսլիմ էտէրիմ . պէն տախի պէյ կիպի իրատըմ ը-
լա կէշինիր իմ : Խսթէր լահանա էքօին իսթէր շալ-
կամ . էկէր գարըշըր ըսամ պէնի շէյթան ալարն :

Քաջալիէր տէտի . իրատը խուսուսուշտա էյի
սէօլէրսին Սանսո , անճադ շէրասթ պապընտա վա-
պիֆէտիզ օլմաղա կէլմէզ . էյալէթ մութասարըֆ
օլան պուշա պիյատէ մուղայէթ օլմալը . քէնտի ա-
տալէթինի վէ ֆիրասէթինի վէ ճիւմլէտէն էվվէլ
խուլուս բագլըղընը հէր իշլէիինն պաշընտան սօ-
նունա տադ պէյան էթմէլի , շիւն նասըլ քի Ալլահ
խայրը նիէթի նէթիճէտինէ էրտիրիր , Փասիտ ֆիրիր-
լէրի տէ տայմա պօղար :

Սանսո տէտի . պէյլէ ֆէյլէսօֆճա լաֆլարտան
պէն շօգրուզ աննամամ . հալ պու քի շու տէտիյին
այալէթէ կիւն էվվէլ մութասարըֆ օլմաղա արղուճ
վար . վէ էյի իտարէ էտէճէյիմի տախի ազլըմ քէ-
սէր , օ պիրլէրի կիպի պէնիմ տէ հէմ ճանըմ վար
հէմ թէնիմ . վէ զանն էտէրիմ քի հէր քէս քէնտի
հատտինէ կէօրէ նասըլ փատիշահ օլապիւմիշիտէ պէն
տախի քէնտի հատտիմէ կէօրէ օլա պիլիր իմ : Պու
պէօյլէ օլուշճա պէն իսթէտիյիսի էտէճէ իմ . իսթէ-
տիյիմի էթտիյիմտէ տէ քէնտի քէյֆիմէ կէօրէ կի-
տէճէ իմ . վէ քէյֆիմէ կէօրէ կիտէր իսէմ խօշնուտ
օլաճաղըմ . վէ խօշնուտ օլտուգտան սօնրա արղու է-
տէճէյիմ հիշ պիր շէյ գալմաղ . վէ արղու էտէճէ-
յիմ գալմասըգտան սօնրա նէյէ միւհտա ճլըղըմ օ-
լապիլիր : Սալթ այալէթ էլիմէ կէշսին , քէօրլարըն
պիրպիլինէ տէտիյի կիպի պիր տահա կէօրիշիւնճէ-
յէ տէր Ալլահա սըմարլատըգ :

Միսօֆէր բարազ տէտի . պու ֆէյլէսօֆլուգլար
զանն էթտիյին կիպի աթըլաճադ շէյլէր տէյիլ
տիրլէր Սանիօ . պու այալէթլէր հազգընա պաշգա

ւեօյլէյէճէրլեր տէ վար տըր :

Տօն Վիշեօգ տնտի . սեօյլեննէճէր նէլէր վար
 օլտուդունու պիլմէմ . աճագ պէն պու պապտէ՝ քա-
 վալիէրիթտէ կէօրիւնէն էնվայի էմսալլարա եկլմէ-
 ՚նիր իմ . քի քէնտի սիլէհտարլարընը էմէյիէ ՚իւ-
 քեաֆաթ աըֆաթընտաօլլարա ատայար վէ շէհրիլէր
 հիյպէ էթմիշ տիրլեր . վէ սիլէհտարլարտա տա՝ քէն-
 տի դայրէթ ու համիէթլէիլլէ ըստիշօհլըղա տախի
 արղուքէշ պուլունմուշ տուր . Աճագ նէ՝ հաճէթ
 ուղաղա կիթմէք . Ամատիճի տէկիլ , օլ մէշհուր քա-
 վալիէր՝ քի նէ՝ գտար մէտհ օլլունսա տէյէլի վար .
 քէնտի սիլէհտարընը գարա ատայէ մութասալըըֆ
 էթտիթտէն սօրա պէն Սանխօյա պիր պէյլիք օյալէ-
 թի վէրմէյէ նէտէ՝ վէսվէսէ էտէճէ՝ իմ . շիւնքի
 ճէմի կէզկիմիճի քավալիէրիք գայտէսինտէ պուլունան
 սիլէհտարլարըն ճիւմլէսինտէն էյիսի տիր :

Միտաֆիր բարազ՝ Տօն Վիշեօգուն պու միլիլիւ
 տիվանէճէ սեօհպէթլէրի սրգա արգայա տիզաիյինէ
 վէ գաթրան կէօլիւնէ աթըլան քավալիէլիս վուգու-
 աթընա հարֆ պէ հարֆ գիրր էթմէք պապընսա գօ վ-
 վէի մուհաֆաղասընա , վէտիզմէ հիքեայէլէրին օնուն
 գիհնի եիւզէրինէ էթտիյի թէսիլէ թաճիւպ շէքէր
 իտի : Սանխանուն սաֆլըղը եիւզէրինէ տէ աղ հէյ-
 լան օլմաղըտը , քի էօյլէ իգտամըլա աղասընտան պիր
 օյալէթ իսթէիպ՝ կէօյա պիր պաղչէ եա պիր դարլա
 վէրէ պիլմէք կիպի օնուն էլինտէն կէլիլ պիր շէյ
 զանն էտէր իտի : Աու միւլահաղալարը էթտիյի ան-
 տէ՝ բարաղըն ատամլարը տա սէյսանէ գաղըրըլա
 կէլիպ շայըրըն եիւզէրինէ պիր իսալը սէրտիլէր պիր
 սղաճ քէօրկէօինտէ , վէ թաամ էթմէյէ օթուրուլ-
 տու : Չօգ վաղթ կէչմէքսիզին՝ եագընտաքի բըրնալ-
 լըգ արասընտան պիր թագըմ սէսլէր վէ շան սէսի

տախի իշիտիլիս՝ ազ սօնրա պիր սիւսհ պէյազ ըլա
 դարըշըզ վէ արատա սարըմդրադ պէնլէր իլէ քէշի
 կէօրիւնտիւ . արգասընտան տա պիր չօպան : քի քէն-
 տի ատէթլէրի եիւզրէ քէշիյի կէրի տեօնիւպ սիւրիւ-
 սիւնէ տալէթ էտեր . անճագ քէշի գօրգմուշ օլուպ
 կէլտի գամ էտէնլէրին իշինէ տիշիւպ՝ օնլարըն
 հիմայէտինէ սըզընմըշ կիպի օյտտա տուրտու , չօպան
 տախի եէթիլիս պոյնուզունտան թուլթուու . վէ լա-
 գըրտը աննար պիր զաթ ըլա սէօյլէշիր կիպի տէտի .
 հա հա պէնլի սաղլը . նանըլ աա գաչարսըն . գօր-
 գաճագ նէ վար գըլըմ . Նիշին նէտէն գօրդուղու-
 նու պանա տույուրմասըն . սէն տէլի սին վէ բահաթ
 տուրմագսըն . պունտան պաչգա նէ սէպէպ օլա պի-
 լիր . հայտէ ճանըմ կէլ . սէն քէնտի մանտրանտա
 վէ ագրանլարընըն իշինտէ տահա էյի էմին օլա պի-
 լիրսին : Աէն քի օնլարըն քէօսէմէնի օլաճագսըն՝
 պէօյլէ զայպ օլուր սան օնլար նէ օլուրլար զանն
 էտերսին :

Միսաֆիր թաթազ չօպանըն սէօզլէրինէ խօշա-
 նըպ բէճա էթտի քի քէշիի կէօթիւրմէյէ աճէլէ
 էթմէսին . վէ տէտի : շիւնքի սէն տէյօր սուն քի
 տէլի տիր , շու լօզմայը աչ աղզընա աթ . շու շարա-
 պը տա իչ . պիր ազ տիյնէն . հայվան տախի սօլուգ
 ալսըն : Ալունու տէլիպ պիր թարչա դափչան էթի
 սէօյիւշիւնտէն վէրտիլէր , քի չօպան պիլա թէքլիֆ
 ալտը վէ օնլարըն սաղլըղընա պիր գատէհ տէ շարապ
 իշտիքտէն սօնրա օնլարա տէտի . զանն էթմէյին քի
 քէշի իլէ սէօյլէշմէմ պէրիմ սաֆտէրունլուղումտան
 տըր . օնուն ուլա լաղըրտը էթտիյիմին հիքմէթի
 վար տըր : Աերշէք քէօյլիլիւմ ամմա ինտան ըլա հայ-
 վանը թանըմօյաճագ գառար տէյիլիւմ : Միսաֆիր
 թաթազ տէտի . ինանըր ըմ . թէճիւպէ իլէ պիլիլիւմ

քի պազէն տաղարտա ալիմ քիմսէլէր՝ վէ գուլիպէ-
 լէր իշխոսե ֆէյլէսֆլար պուլունուրլար : Չոպան
 տէտի . էջլէ օլմազ սա տա՝ էշ կեօբմիշ վէ ազլը
 պաշընտա քիմսէլէր պուլունմասընա շի պհէ հօգ
 տուր՝ վէ էկէր թաճիզ օլմայրլլ պանա պիր շէյլէք
 դատար վազթ պատշ էտիզ պէնի տիյնէմէյէ թէնէ-
 զիւլ էտէրսէնիզ , բարազ էֆէնտիլն վէ պէնիմ սէյ-
 լէտիյիմիզի թաասիք էթմէք իշիւն պիր ուֆագ մէն-
 գըպէ նաղլ էտէյիմ սիզէ : Տօն Վիշեօզ ճէմի մէճ-
 լիսին թարաֆընտան կիպի տէտի : զանն էտէրիմ պի-
 զէ պիր քաժալիէր մէնզըպէսի նաղլ էտէճէք սին .
 պուլունն իշիւն՝ սէնի թէմին էտէրիմ քի կէրէք պէն
 վէ կէրէք Եօլտաշլարըմ շօգ Խօշնուտուղուլա մէն-
 գըպէնի տիյնէյէճէք տիրլէր , զիւա Եէնի վէ թու-
 հաֆ նաղլիյէթլէրտէն խշլանմազ քիմսէլէր տէյիլ
 տիրլէր , պուլունն իշին հէմէն նաղլիյէթիինի պաշլս ,
 պիզ տէ տիյնէյէլիմ , Սանիօ սէօզէ գարըշըպ տէ-
 տի . պանա գալսա՝ էմրինիզէ միւնզաղըր ըմ . լաքին
 աճ ատամըն գուլիպը օլմազ , պէն էմրինիզ իլէ շու
 պէօրէք բարչասընը ալըր շու սույուն քէնարընա կի-
 տէրիմ . պուլուն Եէտիքտէն սօնրա իշ կիւն աճըզ-
 մամ : Մղամտան ի իտմիշ իմ քի՝ կէզկինճի քաժալի-
 էրլէրին սիլէհտարլարը Եէյէճէք սիր շէյ պուլտուդ-
 լարընտա տըգա պասս Եէմէլի տիրլէր . օնու հազմ
 էթմէք իշիւն սօնրա կէնիշ վաղթլարը օլա պիլիր :
 Պլէջլէ օլմազսա սիլէ՝ պազէն ալթը կիւն Եօլ Եիւ-
 բիւմէյիլէ ուճու պուլունմազ պիր աղաճլըգ օրմանա
 օղրամագ թէսաստուֆ էտէր , վէ Եօլճուլունն օ արա
 գարնը աճ օլուպ հէյպէսինաէ տէ պիր շէյ պուլուն-
 մազ սս վա՛յ հալընա կէլիր . մումիա կիպի օնտա գա-
 լըր : Տօն Վիշեօզ տէտի . շօգ էյի սէյլէր սին Սան-
 իս . նէրէյէ իսթէր խէն կիթ վէ իսթէտիյին կիպի

գարնընը տոյուր: Պէն լազըմը գտար եկմիշ իմ.
 պիւ ազ տա ազլ ու ֆերրիմի պեսլէյէճէք նաֆագոյա
 պագածազըմ, վէ պունու տա՝ չօպանըն նագլ էտէ-
 ճէյի մէնգըպէտէ պուլածաղըմ. Սիսաֆիր բարազ
 տէտի. չօպան նէ՝ վագթ իսթէր իսէ մէնգըպէտինէ
 պաշլոյա պիլիր. պիզ տիյնէմէյէ. հազըր ըզ: Օլ
 վագթ չօպան էլիյլէ քէջիին արդասընա իրի տէֆա
 եազաշճ-ճըզ վաւուպ՝ պէնլիմ եանթ եանըմտա տէ-
 տի, սիւրիյէ եկթիշմէյէ իսթէտիյիֆզտէն չօզ
 վագթըմըզ վար: Չանն էտէրսին քի քէչի չօպանըն
 սէօզիւնիւ աննատը, եանընտա պոյլու պոյուընճա ու-
 զանտը, վէ կէօզլէրինի օնուն եիւզիւնէ տիքիպ
 մէնգըպէտինի պաշլամասընա օլ տաիի միւնգազըր
 կիպի տուրտու:

Չօպան մէնգըպէյէ շու կէօնէ պաշլատը:

ՊԼՊ. 36:

Քէչի չօպանըն նագլ էթտիյի մէնգըպէ:

Պու եայլասան իւչ սասթ էօթէ՝ պիւ քիւչիք
 լաքին պու ճէվարտա պուլունանլարըն ճիւմէտինտէն
 մալտար վէ միւնպիթ քէօյտէ՝ ճէմի ահալինին սէ-
 վիպ խագրընա ըայէթ էթտիքլէրի պիւ չօպան վար ը-
 տը. վէ պունուըն իթիպար սահասը օլմասը տէյիլ
 օլ գտար զէնկիլ լիլինտէն. իլլա քէնտինին զաթէն
 եաշամասը թաղրընտան նէշագ էթմէ իտի: Ղայէթ
 ազըլը վէ կիւզէլ պիւ գըզը օլուպ՝ պունու ճէմի
 վարիէթիտէն իւստիւն թութար վէ քէնտինի պու-
 նունուլա մէսուտ սայօր ըտը: Պու գըզ անճագ օն

ալթը եւ շընտա օլուպ կի գէլլի յիսին հալատիսի տէ յիլ քի սալթ ս ծիվարտաքի քէօյլէրէ , իլլա ուզագլարա տախի չսվ օլուպ հէր քէս պուճու կէօրմէք մէրաքընա տիւչար օլտուլար . վէ դարայիպ պիր շէյ սէյրինէ կիտէր կիպի հէր թարաֆտան թագըմ թագըմ սէյիրծիլէր կէլիլիլէր իտի , Վէտէրի պուճու պիր զիյգըյմէթ խազնա կիպի սագընըր կէօզէտիր ֆագաթ գըզ քէնտիսինի տահա պիտէ կէօզէտիր . վէ թէնհանիլին օլուպ ատէմէ կէօ իւնմէք իսթէմէզ իտի Շէօյլէ քի քէօյլիլէրտէն շօղու կէրէք գըզըն բէտէրինին զէնկիլիլիստէն , կէրէք զաղէն գըզըն պիհէմդա կիւգէլլի յիստէն թէշվիք օլոււարագ , վէ ալէլիսուսուս իրիսինին տախի քէսպ էթտիրլէրի շօն ու շէօհրէթ իշիւն՝ գըզա աշըգ օլմալարը՝ը պէյան էտիպ՝ ճիւմլէտի պիր վագթտա օլտարագ գըզը բէտէրինտէն իսթէմէյէ գալգըշտրլար , շէօյլէ քի՝ զալալլը շօպան հանկըսընա սէօյ վէրէճէ յիսի շօշըրտը :

Պուճարըն իշինտէ՝ մագոէտլէրինէ էրէճէյինէ զիտէ ումիտվար օլանլարըն պիրիսի տէ պէն պուլուճուսմ . քէօյտաշ օլտուղուսմուզ իշին գըզըն պապասը պէնի բէք է ի թանըր ըար , սինսիլէմտէ պանա զիւլ կէթիլիլէք քիմսէ եօղ ուտու , նէմ վար վէ գանչ եւ շընտա ըմ , պիլիլի իտի , վէ ահալի տախի ագլըմ պաշըմտա պիր տէլիգանլը օլտուղուսա շէհատէթ էտէր իտի . Պուճար պէնիմ հագգըմա էփէյիճէ պիր շէյ իտիլէր , աճագ օլ քէօյիւն տէլիգանլըլարընտան Վնսէլմօ նամ պիրիսի պու Ֆիրքիտէ օլուպ էյիլիսինէ տէ հէր քէս շէհատէթ էթմէսինտէն սօլայը՝ գըզըն բէտէրի գըզը աճապա պանա՝ մը վէրսէ օնա՝ մը , մէշրիւք պիր հալտէ իտի , իքիմիղի տախի Վէանտրայա մինապիպ ատտ էտէր իտի . (գըզըն իսմի Աէանտրա տըր) , Վէնտիսի պիր շէյէ

գարար վեր՛ձե յիս՝ իրիմիքին պիտի՛ի պէյէնիս գա-
 պուչ է յլեմէրի յի գըզընս հա՛փալէ էթտի , օլմայա
 քի օնուն մէյի նէ մուզայիր թարաթընը թու՛թմուչ
 պուլունա , Անմարանըն նէ՛ ճէվապ վերտի յի նի
 պիլմէմ . անճադ օնտան սօնրա մէտերի պիզիմ իլէ
 ուսմալըչըլա գօնու յմադս ելուց թու՛թմուս , իրիմիգե
 տէ սեօզ վերմէյէրէք՝ գըզըն՝ քի շիւք օլտու շունու
 վէսիլէ էտերտի :

Պիղի պէօյլէ է յլենտիրտի յի հէնկեամտէ՛ օաա-
 նըն ֆազըրըն շպէրլէրինին պիրինին Ա ինչէնցօ տէլ-
 րա Պոգա նամ էվլատը կէլտի . քի օն իրի հաշընտա
 բբան՝ պիր Եսյա ասքէլի պէօլիւք պաշընը օրատան
 կէշտիքտէ պունու սօլտադ Եազմըչ բտը : վէ օնտան
 սօնրա օն իրի սէնէ Նդալիտտա վէ տիկէք Եերլէրտէ
 կէզիս սօլաշըզ՝ պիր կիւն պունուն սօլտադ քիսվէ-
 թի յլէ՛ Եիզիւ գարարմըչ , վէրու պալարքնաս թադ-
 յիտ կիւմբըչ բարշալարըլա օտունմըչ՝ քէօյէ կէլմէ-
 սինի կէօրտիւք : Աիւնտէ պիր բուպա տէ յիշտիրիր .
 պիր կիւն պիր տիւրլի կէ յի նիր , վէ քէնտինէ սիւս
 վերեր , պիր կիւն պիր պաշգա տիւրիւ , անճադ բու-
 պալարընըն ճիւմլէսի տէ բարա էթմէզ շէյլէր : Աէ
 շիւնքի Եքսէլի քէօյիւ գըամը Եսյըն օլուր , իշլէրի
 կիւճլէրի տէ օլմատըչընտան պունուն ի յիտլիքլէրինի
 վէ հալու թալբընը թէֆթիշ էթմէ յի քէնտիլէրինէ
 իշ կիւճ էտէպ նիհայէթ շունու պուլտուլար քի
 պունուն ճէման՝ պաշգա պաշգա քէնկտէ օլարագ իւչ
 թազըմ բուպասը վար ըմըչ է յի քէօղիւ , պիր գաշ
 շիֆա տէ շօրապ վէ շօրապ պաղը , անճադ քէնտիսի
 պունլարը էօյլէ պիր թարդտա տիւզէն իլէ կի յի նիր
 թազընըր ըմըչ քի մատտէյէ աշնա օլմայանլար՝ օն
 թազըմ գարար օլտու շունա պէլի Եեմին տալի էտեր-
 լէր իտի : Աէօյլէ պօշ շէյլէրի լաֆ սըրասընա գօ-

յուսպ սեօյլէտի յիմէ թաճիւս չէ՛քմէ յին անշար .
 սօնրա կեօրէճէք սինից քի պու թափօյլլէր սեպէպ-
 սից անյիլ արլէր: Պիպիմ սօլտադ էքօրի չալըրլըգ-
 աա պիր սէթ իւստիւնտէ սիր գարա սղաճ կեօլկէ-
 սինտէ ըթուրմայը աակթ էտիւիպ: պու մահալ քէօյ
 մէ յաանընտա օլմաղըլա ահալի օրալա թօրլանըր, վէ
 պու տաթի պաշընտան կէչէնլէլի վէ քէնտի իյիտլիք-
 լէրինի նազլ էտերէք օնլարը էյլէնտիւր իտի: Աօ-
 գիւնէ պագընճա՝ աիւնեաճա կիթմէտիյի մահալ վէ
 հաղըր օլմատըղը մուհարկպէ գալմամըլ, օ գտար ա-
 րապ էօլտիւրմիւշ քի մաղըրպտա վէ թունուգտա օ
 գտար պուլունմազ: Աանդէ, Ղունա, Տիէկօ, տէ
 Աարչիա, Աարեաէս, վէ տահա պին գտարը քի իսմ-
 լէրինի վէրիր իտի: Վէնտի գտար մէյտան պուլմա-
 մըլաւար, վէ հէր հանկը մուհարկպէտէ պուլունմուշ
 ուսա՝ ֆիւթուհաթլար էթմիշ, վէ քէնտի վիճղատին-
 տէն պիր տամլա գան գայ էթմէմիշ: Աիգէ պու միսիլ-
 լիւ մէշնօր գապա տայըրլըգլարընը նազլ էթտիքտէն
 սօնրա՝ ճէնկտէ ալտըղը եարալարըն պէրկսինի կեօս-
 թէրիյօր կիպի հարեթթէթ էտէր: լաքին կեօսթէրտիյի
 եերտէ հիշ պիր շէյ կեօրէն եօզ, վէ պիգէ ինան-
 տըրմաղա չալըլըր ըտը քի թիւֆէնկ իլէ վուրուլուպ
 եարալանմըլ: Աիհայէթ՝ պունուն սիւրէթի ահվա-
 լինի թէքմիլ նազլ էթմէք իչիւն շունու սեօյլէյէիմ,
 էօյլէ պիր խօրեադ վէ թէրպիէօիզ վէ աուըգըտը քի
 ճէմի ագրանլարըլա վէ քէնտիսինի փէք էյի թա-
 նըլանլարըլա սէն աէյէրէք լադըրտը էտէր, վէ
 քէնտիսինտէն եիւքսէք մէրթէպէտէ վէ իթիպարտա
 պուլունանլար ըլա ագրան էմսալ կիպի գօնուշուր
 ուտու: Տէր իտի քի՝ պէնիմ բէտէրիմ, պէնիմ բա-
 գուճ տուր, վէ սինսիէմ վէ սօյուճ, հարաթէթլէ-
 րիմ տիրլէր, վէ սօլտադլըգ սըֆաթըմ ըլա՝ տիւն-

եատա պուլուան հէր քիմ օլուրսս օլսուան՝ օնտան
 աշաղը դալաճագ լիւթսկատ տէյիլ իմ : Աու պօշ
 պօղաղ առամ՝ պիր բարչա տա խանէնտէլիք պիլիպ
 պագէն կիթարա տախի թընկըրտատըր ըտը , վէ կի-
 թարա իչին՝ պանա պիր տուղա դարըսը հէտիէ էթ-
 տի տէր խի . վէ պու եօլ ուլա պիր թագըմ ահմագ-
 լարը թուժմուշ . քէօլիւլէրի տէ էյլէնտիիր խտի .
 Վաբին պու չարկընըն ծիւմլէ մարիֆէթլէրի պուլար
 օլմայըպ՝ շէօհրէիյի տէ վաբ ըտը . վէ քէտտէ հէր
 նէ վուգու պուլուրսս՝ անիտէ օնուան երգէրինէ իւչ
 սահրիֆէտէն իպարէթ ուղուան օւղատըյա պիր թիւրքիւ
 եարար ըտը :

Աու նազլ էթտիյիմ սօլտագ . Աինչէնցօ տէլ-
 լա Սօղա , պու դապա տայը , պու չէլէպի . պիր կիւն
 Վէանտրա էվիինն պիր բէնչիբէսինտէն տիշարը պա-
 գար իբէն կէօղիւնէ իլիշիր . վէ բուպալարընըն բար-
 լագլըղը պունուան կէօղիւնէ կիւզէլ կէօրիւնիւպ պու-
 նա պէյէնիր . եարաղը թիւրքիւլէրին քօրիասը՝ քի
 Աինչէնցօ չիմէտէն էսրկէմէկ խտի , էլիւնէ կէչիպ
 օգուտուգճա հէյրան օլուր . իյիտլիբլէրինն նազլը
 դըղըն պիհնիի գարար . գուսուր գալանընը տա շէյ-
 թան պիթիլիպ՝ դըզ պու չարկընտան իզհարի աշգ
 սուրէթինտէ պիր լաֆիգ տախի իշիթմէքսիզին պունա
 վուրուլուր : Ա է շիւնքի՝ նասըլ չի տէրլէր , աշգ
 մատէսինտէ գուսուր գայոլ օլուր . ալ վագթըն ի-
 չինտէ Վէանտրա ըլա Աինչէնցօ մուհապպէթի գայ-
 նաշարթուրար . վէ պիղիմ հիչ պիրիմիպին խապէրի օլ-
 մագօրըն՝ պուլար մապէյնլէլիտտէ սէօղիւ բիշիր-
 տիքտէն սօնրա գարսըլարանը տա պաշա չըգար-
 մաղա պիր կիւճիւք գալմամըշ ըտը : Աիր կիւն Վի-
 անտրա բէտէրինն էվիտէն գաշար . վէ էօլէ պի-
 րինն արգասընա կիտէր քի սայ քի հիչ աւլա թա-

նըտըղը պիտի յի տէ՛յի իտի . պապասընըն քէնտինէ
 օշան աշըըը մուհապպէթիին ունուտո . լաոօգա
 տախի՝ պոս վոգոուաթ ըլա՝ նաղլ էթտիյի էնվալի
 ֆիւթուհաթլաւ ըլա օլտոգոլունտան չօգ դիտտէ մե-
 տուտ օլտու : Պու մի իլլիւ ինանըլմազ պիր շէյէ
 հէր քէս թաճիւպ շէքտի . բէտերի սոն տերէճէ թէ-
 էսօիֆ էտեր իտի : վէ Վնսէլմս վէ պէն՝ ումուտու-
 մազ գաթ օլտուգու էճիլտէն էօլլեմ տերէճէօինէ
 տիւշտիբ :

Վնճազ գըզըն ագրապա իւ թաալլիգաթը ղիա-
 տէ կիւճէնիզ վէ հիտտէթլէնիզ հիբիւմէթէ միւ-
 րաճաթ էթտիլէր . գըրա գաՎլաւար Եօլլանըլըպ
 ճէմի Եօլլարը վէ օլմանըզ իղլէրինի թութուլար .
 վէ իւճրէթլէրի ի բէլիւ ալմըշ օլտուգլարը էճիլտէն
 էօյլէ պիր տրգաթ ըլա տրատըլար չի իւշ կիւնտէն
 սոնրա Վիւնտրայը կէօմլէքճէ պիր մազարատա պուլ-
 տուլար . պերապէր էվտէն գաշըտըշտ ալթուշալ-
 տան վէ միւճէվհէրլէրտէն Եանըլտա պիր շէյ գալ-
 մամըշ ըտր : Չալալը գըզը պապասընըն էվինէ կե-
 թիլիպ՝ պաշընա կէլէն վոգոուաթըն թաֆօիլինի
 աննաթմազ իսթէտիլէրինտէ , Վիւշէշցօ լալլօզա-
 տան ալտաթըշ օլտուգուճու նաղլ ու թագլիլը էյ-
 լէտի . յի պէն սէնի ալըթըմ տէյէրէք Վարօլիէ
 պիրլիքտէ կիթմէյէ գանտըրմըշ . տէր իմիշ յի պէ-
 նիմ օնտա թանըտըղըմ պէօյիք տաթմըր վարտըր .
 վէ պու միսիլիւ լաֆլար ըլա՝ գըզըն սաֆաէրուն-
 լուղունա կիւվէնէրէք ալտաթմըշ : էվտէ նէ գտար
 կիւմիշ վէ Եիւզիլէրի վար ըտա ալտըրըպ՝ գաշ-
 տազլարը կէճէ պու տաղա կիթիլիմիշ վէ քէնտինի
 պուլաուգլարը մազարօյա գամուշ . անճազ ըոզ խու-
 սուտուճտա աշա քէնտիսինէ մուտալաթ վէ ճէպը
 օլունուպ սօլանըլմամըշ :

Տէլի գանլը սօլտաթըն պեօյլէ պիր գըզ ըլա՞
 տաղտա պուլունուպ պու տերէճէ պի գայտըղը Խ-
 նանըլըր շէյ տէյիլ իտի . անձագ Ա՛նանտրա պու
 մատտէ իզերինէ էօյլէ եկմինլէր էթտի վէ իսպաթը
 խուսուսունա էօյլէ սեօղլէր իլէ թաստիգ էթտի քի
 բէտէրի գըզընըն ըսզընըն մուհաֆազաօընը հիքմե-
 թի իլահիէ համլ էտիպ Ալլահա շիւք էթմէ իլէ
 թէսէլիլ օլուր ուտու . Ա՛նանտրանըն պուլունուսուղու
 կիւն բէտէրի պունու ինսանլար իշինտէն նապէտիտ
 էտիպ պիր կուսանաց վանքընա գօտոմ պուրայա ես-
 գըն պիր շէհիրտէ . վազթ կէշէրէք էթտիյի ճահիլ-
 լիք ունուտուլմասը վազթընա պէրլէր իտի : Գըզըն
 խաֆիֆիյիյինի մազուր թու թմաղա սէպէպ օլա պիլիբ
 իտի սիննինն քիւլիքիլի . հիշ տէյիլ իտէ օնուն
 հազգընա պիր էֆրօարլարը օլմայանլարըն ինտինտէ ,
 անձագ օնու թանըյանլար պու թագսիրաթը օնուն
 ճահիլլիյինէ վէրմէյիպ՝ գարըլարըն էքսէրի թապի-
 աթլարընա վէ ազըլսըզըլըլարընա համլ էտէրլէր իտի :

Ա՛նանտրա վանքա գօնուլտուղու անտէն Ա՛նանլմօ
 պիր ազիմ մէրագա տիւշար օլուպ հիշ պիր շէյ կեօ-
 զիւնէ կեօրիւնմէղ օլտու . անձագ պէն՝ քի օնու շօգ
 սէվէրիտիմ , վէ պէլքի տէ էլ ան աշգըմ թէսքին
 օլմուշ տէյիլ տիր . տիւնհատա հիշ պիր շէյտէն
 քէվք տույմամ՝ էօրիւմ պանա թահահմիլ օ-
 լունմազ պիր իլիք օլմուշ տուր Վ՛օլդատա նէ գտար
 լանէթլէր օգուտուղումուղ , գըզըն բէտէրիյին քէն-
 տի գըզընը մուհաֆազա էթմէք պապընտա օլ տերէ-
 ճէ միւսատտէ էթմէսինի տախլ ու զէմմ էթտիյիմիզ
 վէ պու խուսուստա տա քէնտի իլիզիւնիւ նէ գատար
 [աշագը ալարղըմըզ , նիհայէթ , ումուտ քէսիրլիյինէ
 օղրոյ սն աշըզլարըն ձէմի ահ ու ֆիղանլարընտա վէ
 ֆոյտէսիզ թէշէրքիլէրտէ գուսուր էթմէտիյիմիզ՝

Թարիֆե հաճեցի տեյի տիր: Արհայեթ Ա Կանարա
 կիտելիտեն պերի Վնսեյմօ վե պեն իրիմիզ տե աղիս
 վե թէսելլի գապուլ էթմեզ թէէսսիւֆտե իզ. վե
 պու եայլայե չէրիիզ իրիմիզ տախի պեօյիք սիւրիւ-
 լէր կիւտեր իզ, էօսրիւմիւզիւ ձղաճլար արանընտա՝
 հեր պիրիմիզ քենտի պահասըզլըլընա ա՛հ իտերէք,
 եա իրիմիզ պիրիքտե՝ Ա Կանարանըն մետհի կիւզերի-
 նե թիւրքիւլէր չաղըրօրաք, եա օնու Փաալ էտերէք,
 անձագ օպյմա քենտիմիլիս տերտ ու քետերէ գաք-
 տըրարագ կէչիմիս իզ. վե պու տերտ անլա եագածը-
 ղը գօյ վերմեզ. Ար գաչ աչըզլար տախի պիզիմ կի-
 պի կելիս պու տաղտա թէմեքիւն էթտիլէր. վե օն-
 լար տա պիզիմ կիպի ազըլսըզմա էօմիւր կէչիտիլէր:
 վե պու միսիլլիւ կերէք չօպանլարըն կերէք օնլարըն
 սիւրիւլէրիմին օայրսը օլ գտար չօդ տուր քի՝ Խհ-
 թիմալ տըր չօդ տեֆա մեմուրիիզ օլան Մրգատիա չօ-
 պանլարընա տեօմիւլ տիր: Օլ վաղթաան պերի
 պու ճիվարտա էօյլե պիք եէր կօդ տուր քի Ա Կանա-
 րանըն իստի միւտեմ էլ էվգաթ հեր քեթին աղընտա
 օլտուն: Չօպանըն պիրի օնուն խաֆիթ մէչքեպ վե
 ույսագ ձահիլ սոյսր. տիկերի ազըլսըզ աըր տերլէր.
 պաչգալարը հեմ գապահաթ պուլուրլար օմտա՝ հեմ
 գապահաթընա էօզիւրլէր պուլուրլար: Վշլլէլէր վար
 քի՝ հիւանիւնիւ մետհ էտիպ օմտան Շիւտա տիւշիւլէ-
 թիմի աղարլար. պաչգալարը չէքտիլէրի տերտլէրին
 ճիւմլէտիմին սեպեպի օ տուր տերլէր: Մայ քի հիչ
 պիրիսի օնա պէյենմեզ. վե ճիւմլէսի օնա աչըք
 տըրլար. վե ճիւմլէսի օլ տերէճե տիֆանէ տիրլէր
 քի. հիչ եիւզիւնիւ տախի կէօրմեմիչ իքեն՝ քենտիլէ-
 թի պէյենմետիյիմէ թեչէքքի էտերլէր. պաչգալարը
 գըրգանճլըգլարընտան տերտնագ օլմուչլար. վե պի-
 թիմին տախի հագգը կօդ տուր: Օհրա գըզըն քեն-

տի թագուիր էթտիյի ճահիլիբաէն պաշտա գապահա-
 թըը հօգտուր: Անճագ պու ծիվարտա կէրէք սու քե-
 յարարընտա կէրէք դայա տիպլէրինտէ կէրէք աղաճ
 կեօրկէլէնտէ քէտէրլի աշըղլարտան պաշտա քիմնէ
 կեօրկէմէղ սինիզ. քի հէք քէս պին տիւրլիւ Ֆիղան
 էտիպ՝ զէմին ո. ստիւմանը քէնտի շէքտիբլէլի զե-
 վտլլէրէ շահտ թութարլար. Կայարար Աէանտարանըն
 իսմինի ագս էտէրլէք. տաղըն դօլուղլարընտան ի-
 շիտիլէն օնուն իսմի տիր. աղաճ գապուղլարըն էիւ զե-
 բինէ օնուն իսմի կաղրլը տըր. հէմէն տէյէ պիլիր
 իմ քի, սուլարըն չաղըլթըսը տասի օնուն իսմինի հե-
 ճէլէրլէք. Աէճէ կիւնտիւղիշիտիլէն Աէանտարանըն իս-
 մի տիր. վէ պու զըղըն՝ քի պիզ պէլբի հէյարնա
 տասի կէլլիշ տէյիլիշ, իսմի պիզի էֆտոււնլամըշ տըր.
 տայմա՝ նէյէ ումուտ էթտիյիմիլի վէ նէտէն գօրգ-
 տուղումուղու պիլմէյէրէք՝ ումուտ վէ գօրգու իշին-
 տէիզ: Այու գտար տիվանէլէրին իշինտէ ծիւմլէտին-
 տէն չըլկընը, պէլբի տէ ծիւմլէտինտէն աղըլլըսը
 պէնիմ րաղիպիմ օյան Անտէլթօ տուր քի՝ աճընաճագ
 • լ գտար սէպէպլէլի վար իքէն՝ կայընըղ Աէանտար-
 նըն ուղաղանմըշ օլտուղունու աճըր: Աէք կիւղէլ
 քիման չարար. վէ պէտտէլէր նաղմ էթմիշ մէվգուն
 պէյիտլէք չարլթ չաղըրարաղ Ֆիղանընը իզրաղ էտէք.
 վէ նէ տէյի տըլլ սահիլի օլտուղու՝ կարտըղը պէ-
 յիտլէրտէն անաշըլլըր: Անճագ պէն՝ քի քէնտիմի
 օ պիլիլիւնտէն զիտտէ աղըլ սահապը կեօրկէմ. վաղ-
 թըմը նիւման թայիթէնին պիր տարտա տուլմատըղ-
 լարընըր աճընըս թէլէրբի էթմէլիէ, սեօղլէրինին
 սահիլի օլմատըղլարընը վէ կէրէք հարէքթմլէրինտէ
 կէրէք մահապղէթլէրինտէ կէրէք տարվէթլէրինտէ
 իտպղ սահապը օլմատըղլարընը Ֆասլ ու զէմմ է-
 տէլէք կէլիլիւնտէն: Աշտէ կանընըղա կէլիպ քէլիէ

Թու թող զամ զ սղթ աղլլման ի շինար յինիդ քե-
 լամ լարըն հիքմեկի մյուս անէր . զիրա տիշի օրաու դու
 իշին չոգ իմիցար . եմմեմիչ իմ տիր . հէր նէ դասը
 սիրի մին իշինսէ պունտան է յիսի եղ ուսա տա
 օ դասը կեօղիմոն տէ յի տիր . վէ պու տա՝ աօղ-
 բուսունու սեօյլէ յիննէ՝ պէնիմ տէրտի օլտուդու-
 մուն պիր էսէրի տիր . պիլմեմ քիտէրտիմի քիմէրէ
 եանայլմ : Օնն էտէրիմ չու հիքեայլեմ իլէ սիցի
 Ֆէնա էյլէնտիրմեկիմ . էկէր պաշ աղբրմալմ . ըսա
 սիգտէն յիտտէ պէն քետէր էտէրիմ . անձադ էկէր
 պուրտաա եւղընտա պուլունան դու յիպէմէ թէչրիՖէ
 բաղպէմ պույուրուրտանըզ՝ պաշը ըզը աղբրմալը
 մըն սիքեֆիմընա շալըչըր ըմ . սիգէ սիւա վէ
 բէյիւր վէ պիր դաշ . տա մեկօիմ մէյվէլէրի վէլիր
 իմ . քի մազպուլէ կէչէր զանն էտէր իմ :

ՊԼՊ . 37 .

Տօն քէլեօղուլա բէլի չօպանըն մարաղայարը .
 շիէ չէքնէրին նատիրուլէ մաւ զուգուա-
 Թը . վէ քալալիէրին շիսմէն թէլըմեօյլէ
 օնա ՚էթիճէ վէրմէսի :

Հիքեայլէ Ֆէնա կեօրիւնմէտի . վէ միտաՖիր բա-
 բաղ պունտան չօգ խօշլանըզ՝ նազլ էտէրին պէլա-
 զեմ իւզրէ թէլաՖուդունու զիտտէ մետճ էթմէքտէ
 իտի . վէ քեմտիրտնէ տալի տէտի քի՝ սեօլէրիմտէ
 քեօյլի լիւք վէ խորեաթլըզ էսէրի կեօրիւնմէտիրտէն
 մատէ նալիք վէ զայէթ աղբլը քիմսէլէրուն Ֆարգ-
 սըզ լաՖլար էթտին . վէ բարաղըն հազղը վար բալ
 քի տաղլար իշինտէ ալիմ վէ էճվալի տիւնեայլէ վա-

քրթ քիմսէլէր պուլունուրլար: Ախմէկտի իլթիֆաթ
 վէ իճապը հալտէ մուավէնէթ վատի էթտիլէր. պու
 խուսուստա Տօն Վիշեօղ ճիւմլէտէն ալի ճէնապ
 պուլունուպ՝ միւքնաֆաթը տաօ պիրլէրինքինէ պէն-
 զէմէզ օլմագ լաղըմ կէլտի Տէտի, էվվէտ սաղաքը-
 էկէր պիր վուգուրաթէ էլ ամաճագ հալտէ պուլու-
 նա՛ ըտըմ, էյի պիր վուգուրաթ սէնին ուղրունա է-
 լէ ալըր ըտըմ: Եւանտրանըն կուսանաց վանքընա
 գօնմասը էլպէթ օնուն քէյիլէ օլմամալը, օնուն
 իչին հէմէն պու անտէ կիտէր, հիչ պիր մարապիւս՝
 վէ քօյի զէմինտէ պուլունան կրօնաւորլարըն հիչ
 պիրիսինի տիյիէ՛մէյէրէք վանքտան չըգարըր կէթի-
 թիբ սանա թէսլիմ՝ էտէր իտիմ. ֆագաթ՝ կէզկինճի
 քաճալիէրլիբ գախտէսինէ տախի թամ րայէթ էտէ-
 րէք, քի նիսվան թայֆէսինին րէյինէ մուղայիր հիչ
 պիր իչ թուրթամագ թէնպիհ էտէր: Անճագ ումարըմ
 Աւաստան քի պիր խային սիհրպազըն գուտրէթի՝
 էյիլիքնանի պիր տիկէր սիհրպազա գարըը գօյաճագ
 տէրէճէլէրաէ օլա պիլսին. վէ պու պէօյլէ օլտուղու
 հալտէ սանա իմասա վէ մուավէնէթ վէ հլմմէթ է-
 տէճէյիմի թահուտ էտէր իմ, նէ՛ գասար քիպուլուն-
 տուղում մէմուրիէթին՝ մաղըմլարա իմաստէ եէթիչ-
 մէք պասլընտա թէքիտ էթտիյի գանուն բուխսաթ
 վէրիտէ:

Վէլի չոպանը՝ քի օլ անտէք Տօն Վիշեօղա
 տըզգաթ էթմէմիլ իտի, պու քէլամը իչիթտիքտէ
 պիր տէֆա օնա տէօնիւպ պաշընտան պլաղընա տաք
 սիւզտիւ, վէ սէօղինին էրի օլմագ սուրէթտէ
 կէօրէմէյիպ՝ էաղընընտա օլան պէրպէրէ տէտի.
 պէօյլէ աճայիպ թավը ըլա սէօհպէթէ գարըըն նա-
 սըլ տտամ տըր: Պէն տահա պունուն կիպի պիր
 ըլմսէ կէօրմէմիլ իմ: Պէրպէր տէտի. քիմ օլաճագ,

պուրջաբը գալարան վէ հագսըզըզլարը մահվ է-
 տէն վէ հանըմլարըն ըրգ ու նամուսունա հիմայեթ
 էտէն վէ գահրամանլար իշինէ գորգու պրագան . վէ
 հէր ձենկտէ նենիւմէք պիւմէզ վէ տայիմ ֆիւթու-
 հաթ էտէն մէշուր Տօն Վիշեօդ պուտուր : Էօպան
 տէտի . պու սենին սեօլէտիբլէրին կէզկինճի քալա-
 լիէրլէրին հիբեայէլէրինտէ նագլ օլունանլարա բէք
 պէնզէր . օնլար ճիւմլէսի սենին տէտիյին կիպիիտի-
 լէր : Ընճագ ասըլզատենին գաֆասընտաքի օտալարտու
 քիմսէ օլմամալը : Տօն Վիշեօդ տէտի . խօրեայ վէ
 ատէպսի՛զ հէրիֆ . գաֆասը պօշ սէն սին . պէն սէ-
 նի տիւնեայէ կէթիլէն իքի շարկընլարտան տա , սէ-
 նին սինսիլէն օլանագ գանճըզլարտան տա զիտտէ
 պէյն սահայը ըմ : Պուսու սեօլէյիպ սուֆրատան
 պիր կըմէք գարտըր կիպի շօպանըն գաֆասը պու
 տուր տէյիպ էօլլէ պիր խըշմ ըլա ֆըրլաթուը քի
 ազ գալար պուսնունու վէ տիշլէրին գըրաճազ ըտը :
 Էօպան շագա պիւմէզ պիր տտամ օլտուղունտան՝
 պուսուն պու միսիլլիւ հարաքէթինտէն խօշանմայըպ՝
 խալը վէ նէմէք թապապլարը պաղմայարագ Տօն
 Վիշեօդուն եիւզէրինէ սըչրատը . պօղազընտան թու-
 թուպ հէմէն պօղաճազ ըտը , էկէր Վանխօ կէլիպ օ-
 մուղունտան թութուպ արգասըն իւսթիւնէ՝ օնտա
 պուլունան եէմէքլէր վէ շիշէլէր վէ գատէհլէր իլէ
 պէրապէր տէվիբմէզսէ իտի : Տօն Վիշեօդ քէնտիճի
 գուրթուլմուշ պուլուպ շօպանըն եիւզէրինէ համլ
 էթտի . քի իքի խասիմ արասընտա , վէ Վանխօուն
 վուրուշլարընտան եիւզի գան ըկվան վէ ձէսի վի-
 ճուտու խուրտու խաշր օլմուշ պուլունարագ՝ գանլը
 պիր ինթիգամ ալմագ նիյէթիյլէ էլրնի ուգաթմըշ
 սուֆրանըն իւսթիւնտէ սըչագ արամագտա , լաքին
 օրատա հագըր պուլունան բարաղար էրրէն տուրա-

Երգ տըչադար ըլա տիկեր զիեանէր ալ լիւր լարը գաւ-
 աքով ըչար ըտը . Աերպեր՝ բաՏիմի պիր զամ օլմա-
 դըլա՝ զավալը ատամըն հայիւնի աճը ըրգ էօյէ պիր
 եօլ թուժաու քի Տօն Վիշեօդ չօպանըն ալ լիւրնա
 տիւշտիւ . օլ տախի եու մրու գլար ըլա պիրքիմ քավա-
 լիերին աղղընտան պրքանուտան ըրգար ըրը գան-
 ըտը՝ քենտիւտան չրգան գան լարա պետէլ սայտը .
 իրիսինին տախի աղղը եիւզիւ գան բեժան էօյէ պէլ-
 լիսիդ օլմուչ ուտու քի կեօրէն եիւզլէրինէ սիֆամ
 կէշրմիչլէր զանն ետեր իտի . Աերէք պունլարըն բա-
 բաղը վէ կերէք միսափիր բարաղ կիւ լեւտան պալըլը-
 լար ըտը . քավաւար սեվինիլէր . վէ հէր քէս
 պունլարա տէօյիւշմէյէ գայրէթ վէ լրլէր իտի . նասըլ
 քի քէլլիլէրի պիրպիլիլէ տալաշարբմաղ իչին ետեր-
 լէր . Ասիլընը Սանթօնուն քէյիլի գաւճըլ ըտը .
 շիւնքի միսափիր բարաղըն ուշագլարըն պիրիսի
 պունու թուժաուչ աղասընա իմտատա կիմմէյէ գչ
 վերմէղ . պու իտէ հայրըլըլ քի սավաշարընա տէժամ
 էթսինլէր , վէ աղասընա կերէք վէրիլ քի էօյէ պիր
 պայաղը ատամա գօյ վէրմէսին քի քենտիսինի եկնսին .
 պէն պունլարըն էլինտան դուրթմալտու գուժ կիպի
 սեւին իմտատընա եէթիչիլ իմ տէյի աղասընը թէ-
 մին ետեր :

Ապուլար պու մէշգու լիէթտէ , սեյիլիլէր կիւ լ-
 մէքտէ վէ խասմէլէր տէօյիւշմէքտէ իրէն էն գափիլ
 ուղասան՝ պիր թրամբէղա սեսի կէլտի . անճաղ
 միւքետտէր վէ եալը հավասը շարար . էօյէ քի
 ծիւմլէսի օլ թարափա տըրգամ էթմէյէ պաշատը .
 վէ ծիւմլէտէն զիպտէ միւթէէպիր օլան՝ Տօն Վիշեօդ
 պուլուտու . քի տօհա չօպանըն էլի ալ լիւրնտա հայ-
 լընա տայօգ եէմիչ իրէն տախի . նէ սէս տիր տէյի
 աւնամաղ մէրաղը ինթիգամ սեվմասընտան զաւիպ

կէլտի: Կատարեմէ տէտի: շէյնան գարտաշ, գիւտ
 սէն տաճա պաշտա նէ օլա պիլիթիւն. շիւն պէնտէն
 գիտակ կիւծիւն գուզիլիլիւ վար ըմբշ. կէլ պիլ
 սալթ գատար սալաշըմբշը կէլի պիլադալըմ բէճա
 էտէր իմ. իրա պանա էօյլէ կէլիլը քի շու ֆի-
 դան մագամընա նաղմէլէլի պանա տալիլը եկի պիլ
 իշ ալմազ կէտտէլիլ յարար: Չօպան տալիլ տէօյմէք-
 տէն վէ տալազ եկմէքտէն էօրալմաշ օլուպ գոյ վէր-
 սի. վէ Տան Վիշեօզ իլիլիլիլիլ սյոդա գալգրայ եիւ-
 չիւնի կէտգիւնի սիլէլիլ սէս կէլտիլի իմարաֆա
 տէօսիւ. վէ սագըն համաձընտան պիլ իմազըմ ազ-
 սատէլէր կէլիլ շիմաէլէլիլն էնմէքիլի կէտգիւպ հա
 շիլէ շէքէնիլէր կիւրիւհի եախուտ սատէճէ կէօզէ
 կէօփալիլը Տէյալիլ իմ տիլէր տէտի:

Օլ սէնէ եալմուր եաղմբշ օլմատըղը իշին. քի
 էթրաֆ գուրազ գալմբշ բար. Հագգըն քէէմիւտէն
 պիլ իմազըլը եաղմուր մալմուպալլա պէօյլէ տուա-
 լէր վէ բուհանի ալալար վէ շիլէ շէքմէլէր իմէր-
 իմիպ օլուրմաշ. վէ պու էձիլտէն՝ օրաբար եազըն
 պիլ քէրիւն ահալիլ տազըն համաձընտաքի պիարիլմ-
 կէտաճա կէլիլ օրլար րտը:

Այլ շիլէքէշ զիարէլմալիլիլն աճալիպ կէլիլմէլիլի-
 նի կէօրտիլ քտէ՝ սիւտալ իմ էմիլիւտէ եիւզ տէֆա
 գատար պէօյլէ ալալա օլլամբշ օլտուդուու տէր իա-
 գրը կիմէլիլիլ գանն էլմտի քի պու տա քէնտիլէ րա-
 ձի պիլ վուգուսմ տրը. վէ սէձիլտէլիլիլտէ քէնտիւ-
 տէն պաշտա կէզիլիլիլ իմալալիլիլ սընըֆիլիլտան քիմ-
 տէ պուլուրմաաղընտան՝ պու իշին շարէօրիլէ պազ-
 մազ քէնտիլիլիլ սիւշէր. Չիլէքէշիլիլն էլիլտէ՝ իւս-
 տի սիյաճար ըլա էօլմիլիլ պիլ իմալիլիլ պուլու
 քէնտի գիլիլմիլիլտէ իմաաիլիլ կիմտի գանն էլմտի քի
 պիլ սուլղան տըր տա պիլ իմազըմ տիլէր վէ շաւ-

Ի կընլար վէ հարածիւէր զորաքի կէօթիւրիւ յօրլարս :
 Պու միւլահապա ըլա սօզինանդէինին Եանընա սէ-
 յիրատի քի օթլանմագտա ըտը . էյէրինի վուրտու .
 կէմինի թագաը . վէ սըշրատը Եիւզէլինէ պինտի .
 սիլէ հատրատ սիլահալարընը վէրտի . Վասվալիէր գալ-
 գանը գօլունա թագաը՝ Եիւքսէք սէսիլէ օրատա հա-
 զըր պուլունանլարա տէտի . Եա պէնիմ մէշհուր վէ
 գուարէթլի Եօլտաշլսրըմ . տիւնԵա Եիւզէլինտէ կէզ-
 կինճի քավալիէր պուլունմասընըն նէ գտար միւհիմ
 վէ իգթիղայլը շէյ օլտուղունու շիմտի կէօրէճէք սի-
 նիզ . շու Եէսիր թուլթուլան հանըմը շունլարըն է-
 լինտէն գուրթարմագ իշին էլ Եթաըղըմ իշիլէ ան-
 նայաճագ սընըզ քի կէզկինճի քավալիէրլէրէ նէ՝
 տէյնի բայէթ վէ հիւրմէթ լաղըմ տըր : Պունուն
 սէջլէյիպ՝ շիւն հայվանըն Եիւզէնկիսի Եօղ ուտու՝
 իքի սյաղըլլա հայվանը մահմուղլույըպ՝ հէր նէ գը-
 ատար իքի բաբաղլար պիրլիքտէ մէքս էթմէյէ զօրլար-
 լար՝ վէ Սանխօ օլանճա սէսիլէ հայգըրարագ ալը
 գօմագ իստէր իտի իտէ օլմատը : Սանխօ տէր իտի .
 սինԵօր Տօն ՎիշԵօղ . նէրէյէ կիտէ յօրտուն . գաթօ-
 լիք սինինէ հիւճմ էթմէյէ շէյթաճմը կիրտի գար-
 նընա . կէօրմէյօր մաւ սուն քի շիլէքէշլէր ալայը
 տըր . վէ թէճկէրէ իւսթիւնտէ կէօթիւրտիւքլէրի հա-
 նըմ . Վստու սճաճին պատկերի տիր : Վֆէնտիմ էֆէն-
 տիմ . քավալիէր աղա էֆէնտիմ . վալլա հի սէն չըլտըր-
 մըջ օլմալը սըն . էթտիյինի գըլտըղընը էյի՝ տիւշիւն .
 պու տէֆա հէր քէս տէյէ պիլիք քի սէն քէնտիւրի օա-
 գընմայօր սուն : Սանխօնուն չալըշմասը պիհուտէ՝ վէ
 նասիհատլարը նաֆիլէ կիթտի : Վղասը տէրտլի հանըմը
 գուրթարմայը միւհիմ ֆիքրինէ գօյուպ վէ կէօղիւնէ
 ալըպ՝ սէօյլէնէն լագըրտըլարըն հիւ պիրտի գուլաղը
 նա կիրմէզ . իշիթսէ պիլէ՝ կէրի տէօնէճէյի Եօղուտու :

Եւթ գօշտուբարագ ալայըն եիւզ' րինէ վարըպ' երր'ի առըմ գտար մէսաֆէ գալտըգտա՝ Ուօղինանդե գայիֆ վէ եօրկուն օլարագ տուրտու . վէ քազալիեր հիտտէթ ի եիւքեք ալազըլա չազըրըպ տետի . տուրուն օրասա ս. զուրսուզլար' քի մութլագա նէ քեթիւ հարամիլ' ք օլտուզուն ուզուն թանըմամագ իչին թէպտիլ գըլըպ կերիչ սինիզ . տուրուն վէ պենի տիյնէին . Հէքսինտէն ելվէլ տուրանլար' թանվիի թութանլար օլտուլար . վէ պիր քաբազ վէ տուա օգուլան տէօրա տիւացու՝ Տուն Վիչեօզուն ածալ ածալիպ հիյեթիի վէ կիւլեճէք հալլէրինի վէ ոօզինանդէնին ուճ տէրեճէ գայիֆիյինի սէյքէ տուրտուլար . Վարագ տետի . գարասաչըմ . պիզէ պիր սէյլէյեճէյին վար ըսա չարոօգ սէօյլէ՝ շու զավալլը աւամլար գայեթ սըզընաըտա տըրլար . ուզուն լաֆ տիյնեմէյէ վաղթըմըզ եօգ տուր . Տուն Վի եօզ տետի . պենիմ տե սէյլէյեճէիմ պիր շիֆա լագըրտասն իպարեթ տիր . շու կի . զէլ հանըմը՝ քի լէհճէսինտե կեօրինէն մէյուսեթեթ վէ կեօրինտեն ագան եաշլար' սիզին եիւղիւնիւզտեն ճէվր ու ճէֆա կեօրիւչ վէ զօրաքի կեօթիւրիլիյօր օլտուզունու իսպսթ ետերլէր . ազտա գօյ վէրին . պեն պու միսիլի ճեպպսըլըզլարը գալտըրմագ իչին տիւնէ . քէ կէլմիչ օլտու զումտան՝ արգուլատըր սէրպէստիէթի քէնտիսինէ պտիչ ետիպ գօյ վէրտիյինիլի կեօրմէտիքճէ գօյ վէրմէմ քի պունտան եսթէ կիտէսինիզ :

Տուն Վիչեօզուն քենտիագլընա սահիպ օլմատըղընը աննաթմագ իչին պունտան զիտտե լսպսթ իսթեմէզ իտի . սէօյլէտիյի լագըրտըլարըն եիւզէրինէ կիւլմէլէրինի զապսթ ետէմէտիլէր : Եւճագ պունլարըն կիւլմէլէրի՝ իսթիւքիւյէ ամեչ վէրմէք կիպի օլտու . Պիզիմ գասրաման՝ քենտինի զէվքիւնտիքլէ-

րինս կեօրիւս գըլըճը չէրտի ի կիպի թէճկերէնին
 եկեղերին և սալարարը Պատկերի թու թանարըն պի-
 րիսի օնու արգասաշարընա պրագըս Տօն Վիշեօդուն
 Էօրիսն է չըգարագ՝ տի յնէն մէք ի շիւն պատկերի եկե-
 ղերիննէ գօյտոյ գլարը չաթալ տեմիլի գարչըսընա
 թու թուու Տօն Վիշեօդուն գարոյ ըլա պի Տամէտօն-
 ան տեմիլ գրըլարը , անճագ գալան ևարըսըլա Տօն
 Վիշեօդուն օնու դունա էօյլէ պի իրըճ ըլա վուր-
 աու՝ քի գալգանը պունա գարչը գօյամաարընտան,
 ևախուտ գալգան օլ գարպան մու Տամաղա էտեճեր
 գասար մի Տրեմ օլմաարընտան՝ Տօն Վիշեօդ գօլ-
 արընը ևօյըս կերէ սերքիլտի վէ գըմըլտանամագ
 օլուու Վանխանուն կեօրի տայմա աղասընըն կիւղե-
 րինտէ օլուու պունու կեօրիսնէ սօլուուուու տար ա-
 լարագ եկեթիլտի վէ օնուն Տալիի կեօրտի քտէ՝
 քեօլիլէ չեղրթար քի էլլէնտին պու գալալը՝
 միւտակթի էամրինտէ քիմեկէ՝ պի գարար տօգան-
 տըլմարըն անճագ շիմա պիլի Տիլքիւ ալթընա
 տի շիլչ պի քալալիէր տի տետի Վեօյի տուր-
 աու ամմա՝ Վանխանուն տուր տեմէսիլլէ տէլիլ .
 Տօն Վիշեօդ տա պի գըմըլտանը կեօրմէտի յիմտէն՝
 էօլտիւրտիմ զանն էթտի օնուն ի շիւ քերաքէսինն
 էթէքլէրի այաղընա տօլաճմարըն տէլի պէլինէ սարըս
 սէլիլ թմէլէ պալատը . Չանն էտերսին զապթիէ
 գալգաս պաշըսը էքսէսինն տի շիլչ իւտի . Տօն
 Վիշեօդուն Էօլտաշարը տաթի օ՝ արա իւտտէ կէլիս
 այայը կեօթիւրէն շիլէքէչ կիւլի Տի պունլարըն սե-
 յիտէրէք կէլմէտիլ , վէ իչլէրինտէ պի գաչ տա
 թիւֆէնկիլ գալգաս պուլունտուղունու կեօրտի քտէ
 զանն էթտիլէր քի գալգայա Տաղըր օլմագ լաղըմ
 կէլտի վէ պատկերին էթրաֆընտա տիլիլիս՝ կիւղ-
 ւէրինն իէրտէլէրինն Էօլարը գալտըրըս՝ շիլէքէչլէր

գամ չըլարը յա վէ բարասցար էլլէրննտեքի մուսլա-
 րը յա հիւճմի տե՛ք էմմէք սուրեմիմտե տիպիտիլէք
 տարտու լար Ե Վաքին սյահա՛ պունլարըն ումառողուն
 տան զիտտե իջի է յիե շէգիրտի քի իրի թարաֆտան
 խայրըը օլտու ։ Մանիօ սղատընը էօյմիշ զանն է-
 տիպ օնուն երեզերինէ տիշմիշ՝ կէօլէլի կիւլտու-
 րիը հարտե իւստիւնէ աղլատրղը սնտե՛ Տօն Վիշ-
 եօղուն բարազը ալայտարի բարազա թանըտրգ շըղ-
 տը ։ վէ պունուսուլա իրի թարաֆըն խըշմը թէսքին
 օլտու ։ բարազ քէնտի ազրանը բարազա՛ Տօն Վիշ-
 եօղուն նասըլ ասամ օլտուգունու աննաթտը ։ վէ
 ալայ խալզը յա ճիւմլէսի պիրլթտե ֆագըր քալա-
 լիէլի կէօրմէ յէ կիմտիլէր ։

Արթատրլէրինտե կէօրտիլէր քի Մանիօ՛ կէօղլէրի
 եաշըր ։ էօյիւ կիւզերինէ նութը էտէր կիպի շու սէօզ-
 լէրի սէօյլէյօր ուտու ։ Ա՛յ քալալիէրլիք շիէլի ։ քի
 իգթիզասըզ վաղթամա պիր տէյնեց գուրուշույա եե-
 րէ տիշտիւն ։ եւ քէնտի օրնըֆընըն շան ու շէրե-
 ֆի ։ Մանշ ալալիթիին վէ ճէսի ճիհանըն շէօհլէթի
 քի էօլմէն իլէ էօրտիզ վէ քէթիլէր էլինտե պրա-
 գըյօր սուն ։ պունլարըն հարամիլիթիէ գարըը գօր
 քիստե պուրուսաղընտան՝ կիւնեայը ալթ իւտ է-
 տեճէրլէր ։ Ա՛յ ճէսի կարէնտէրլէրտէն զիտտե ճէս-
 մէրտ ։ քի եալընըզ սէրիզ այ իըզմէթիմէ պէտէլ ճի-
 հանըն էն ալէա ճէգիրէսինի պանս միքեաֆաթ պախշ
 էթտիւն ։ եւ պէօյիլէրլէր եանընտա մահճուպ՝ վէ քիւ-
 շիլէրլէր եանընտա ճէսուր ։ թէհլիթիլէրէ սալտը-
 րան ։ իշ իշինտե սասըրըլը ։ աշղըլա գուրիուն՝ լարին
 աշղը պէլի պիր զաթմա տէյիլ ։ էյիլէրէ թապի ։
 քէթիլէրիէ զապէպ վէ հէր քէթիլիւղե տիշման ։
 կէզկիւճի քալալիէր ։ վէ հէր նէ քի սէօլէնէ
 պիլթրէ ։

Սանհոնուսն ֆիզուսն ու կերեանը Տօն Վիշեօդու
այլընարը տըլար, քի ուղուն վե տերտլի պիր ա՛հ չէք-
մ: Իլէ հայածտա օլմասընըն իլը նիլանեսինի վերտի:
Տեաի. ես պինազիր Տուլչինեա, սէնտէն ծիւսա տիւ-
չէն տայմա մաղտուր օլուր, վէ տիւնեատա պուլու-
նան հէր քետեր ու զէվալտէն գօրգմալը տըր:
Սէվկիւլի Սանսո, պանա եարտըմ էթ տե շու պիւ-
յիւլի արագայա կեօթիւր պենի, ումուզ քեմիբլե-
րիմ պիւթիւն գըրըլմը տըր, ոզինանդէնին սարմա-
սընա տայանամայածալըմ: Պա՛շ իւսթիւնէ՛ պենիմ
ապիզ՝ քէնտիմ. տեաի Սանսո. գալգ պու աղայար
ըլա քեշէ տեօնէլիմ, պուելար ծիւմլէտի սանա տօսա
տուրլար, օրատա սէնին շան ու շէրէֆինի արթըրա-
ճագ պիր մինասիպ քեարլը համլէ տիւշիւնիւր իւզ:
Չօգ է յի տիւշիւնիւր սիւն Սանսո, տեաի Տօն Վիշ-
եօդ, գօյ վէրմէլի քի եըլարղլարըն ֆէնա թեաիբի
վազթը կէչսին: Իքի բարաղլար վէ պերպէր՝ հադ-
գըն վար տեմէյէ իհմալ էթմէտիլէր, վէ Սանսոնու
սաֆլըղը եիւղերինէ հայլը կիւլտիւքտէն սօճրա Տօն
Վիշեօդու էվվէլքի կիոյի արագայա դօսուլար: Ելայ
սըրասընա կիրտի, վէ զիարէթ կեահարընըն եօլուսու
թութուու, գազվասլար տաիտի օնտան կօթէ պիր իշ-
զէրի գալմամը շլտուղունու աննայրպ եերլէրինէ
տեօնտիլէր: Չօպան եօլճուլարըն սէլամէթինէ խա-
յըր տուալար ետիպ գազվասլար կիոյի տեօնտիւ: Տօն
Վիշեօդուն բարազը պուելարըն իւճրէթինի վէրմիշ
իտի: Սիսաֆիր բարազ տաիտի տիկեր բարազըլա վէ-
տայաշտըգտա՝ պուճաան պեօյլէ Տօն Վիշեօդա վազը
օլաճագ ֆէլարէթլէրի քենտինէ տույուրմասընըր րեճա
էտիպ՝ եօլտաշլարըլա քենտի եօլլարընա կիթտիլէր:
Նիհայէթ հեբսի կիտիպ՝ եալընըզ բարազ վէ պերպէր
վէ Տօն Վիշեօդ վէ Սանսո վէ մէշուր ոզինանդէ

գալտըլար, քի սու գտար ու գուպէթ ու ֆէլաքէթ
 արատընտա թէ համմիւլիւ քէնտի սահապընընդընտան
 աշաղը գալմազ ըտը: Ազիմ վէ մէշհուր վէ եհնիւ-
 մէք պիւմէզ Տօն Վիշեօդ հազրէթլէրի իշին՝ գաֆէսին
 իշինտէ եուսուշազ օթտան պիր եամագ թէրթիպ է-
 տիպ՝ արուպածը էօքիւզլէրի զօշտու, վէ յարազըն
 կէսթէրտի յի Բահալէ տօղրու եօլա չըգաը: Հայվան-
 լար քէնտի աղըր ահէսթէ եօրիւ յիւշլէրի յի՛ ալթը
 կիւնտէ պիզիմ աօըլգատէ քալալիէրին քէօլիւնէ եե-
 թիշտիլէր, վէ քէօյէ տախիլ օլմալարը տա՝ պահալա-
 րընտա պիր կիրակի կիւնիւն էօյլէ վազթընա թէստա-
 տուֆ էտիպ՝ հէր քէս քէօյ մէյտանընտա պուլուն-
 մալարըլա պիզիմ՝ եօլճուլարըն՝ հայլը սէյրճիլէրի
 տախի օլտու, քի ճիւմէսի տէ քէնտի քէօյտաշլարը-
 նը թան ըտըլար:

Պիր թագըմ՝ ատամլար արապանըն էթրաֆընը
 ալմը՝ պիր պիրիսէ նէօպէթ վէրմէյէրէք հալ ու խա-
 դըրընը, վէ եօլտաշլարընա Տօն Վիշեօդու նէ ի-
 շիւն պէօյլէ արապայըլա գաֆէս իշինտէ կէթիրտի-
 յինի սիւալ էթմէքտէ իքէն պիր չօճուդ սէյրտիպ
 Տօն Վիշեօդուն եէկէնի գըզա վէ ելլըգճըսընա
 միւթտէ կէօթիւրիւր: վէ պիր էօքիւզ արապաըլա
 կէտի յինի խապէր վէրիւր, օթ իւսթիւնէ եամմըշ,
 էօյլէ պիր գայըֆլանմըշ վէ հալտէն աիւշմիւշ տիւր
 տէր քի պիր եալընըզ քէմիքլէրի գալմըշ էօլիւտէն
 ֆէրքի եօգ: Պու գըզլարըն ֆիրեատ ու ֆիղանը՝
 եիւրէք տայանմազ պիր շէյ խի, եիւզլէրիէ կու-
 րուրլար, քալալիէրիք հիքեօյէսի քիթապլարընա
 լանէթ օգուրլար, շէյթանի շէյլէր տիր տէրլէր,
 վէ շիւն Տօն Վիշեօդ պունլարա թարիֆ օլունան-
 տան զիատէ ֆէնա հալտէ խի էվէ կիրտիքտէ ֆի-
 զանլարընը արթըրտըլար:

Տօն Վիշեօգուն կէլտի յիսին հալա տիսին Սան-
 խօ Ռանձանըն գարըսը տախի իշիտիդ՝ քի է հիսինն
 պունուն կանընա սիլէհ տար մագամընտա գարու-
 լանմասընը տույմուշ ուտու, ոլ տախի խմիկ պալէ-
 րինէ կէլտի, վէ իլը էվվէլ Սանխարաասն կէլիդ՝
 գօճօճըղըմ տէտի, էշէիմիդ նաւըլ տըր, քէյֆի է-
 յի՝ մի տիր Սանխօ տէտի, շիւքիւլէր օլոուն հագ-
 թաալէնին քէրէմինէ, աղամտան էյի տիր, Վշի
 տէտի, պէնի շօղ սէվինտիրի յօր սուն, հայտէ սօն-
 տում, օ տէտի յին շօղ լաղըմլը շէյլէրի պանա կէօս-
 տէր, Պիր աղ եիւրէյիմ ֆէրաս էթօին տէյի էօյլէ
 շէյլէր կէօրմէյէ բէք արգուճ վար, տայմա քէտեր-
 տէ իտիմ վէ եիւրէիմ գըրըղ ըտը, վէ պիլմէմ նէ՝
 իշին՝ եիւղիւնի կէօրտիլիմտէ քէյֆիմ տահա զի-
 տտէ գաշալ: Սանխօ տէտի, էվէ կիտերոէք մնալը
 սանա կէօտտէրի իմ շիմտիլիք սասըր էիմ, վէ ումուտ
 էթ քի Վլլահ Վէրիք տէ վուդուաթ արդասընա պիր
 եօյճուլուգ տահա էտերօէք՝ վէ սէն պէնի եա պիր
 պէյ՝ եա պիր ճօղիրէ մուժասարըֆը կէտրիւր սէն,
 եանի գարատա պիր ճէզիրէ, վէ տիւնեատարի ճէզի-
 րէլէրին ճիւմլէտիտէն ալեսար տէմէք իթէր իմ,
 տէյիլ բի շու օն իրիտիտէն պիր տէմէթ պաղլանըր
 առալարըն պիրի, Վոլլահ Վէրսին գօճօճըղըմ, տէտի
 գարըսը, էյլէ պիր շէյէ բէք միւհտաճ ըղ, լաբին
 պու ճէզիրէ տէտիլին նաւըլ շէյ տիր, պանա էօյլէ
 կէլիր բի անայամայօր ում, Սանխօ տէտի, էշէր աղ-
 զընա պալ ետղըմաղ, վաղթը կէլիքտէ անտար սըն,
 վէ թապիլէրիսին սանա հանըմ էֆէնտի տէմէլէրինէ
 թաճիւ պէքէճէք սին, Մուվանա Ռանձա (Սանխօ
 նուն գարըսը) տէտի, նէ տէյօր սուն Սանխօ, թա-
 պիլէր վէ հանըմ էֆէնտի, նէ տէմէք տիր պունլար:
 Սանխօնուն գարըսընա Մուվանա Ռանձա տէրլէր ի-

տի . տէրիլ քի իբիսի պիւր սինսիլէտեն վէ պիրպիրի-
նէ խըսըմ օլտուգլարը իչին , իլլա Մանչ ալա-
թիւնն առեթի օ՛ ուտու քի գարըլար քենտի դօժա-
լարընըն լաղապըլա սէօլէնիր իտի . Սանխօ ձեմապ
վերիպ տէտի . պոււլարը աննամաղա աճէլէ էթմէ
Նուվանա . պիր ոսաթտան գիատէ իստէր կիւն կէչմէ-
յէ . սանա շու գտարը շիմտիլիք էլ վերիր քի աօզ-
րու տուր սէօզիւմ . աղղընը դարա՛ : Ըն գտարընը
շիմտիլիք իւստիւն քէօյիւ աննա՛ քի վուգուաթ աբ-
գասընա տօլաշան պիր կէզկինձի քալալիէրէ սիլէհ-
տար օլմադ կիպի տիւնետաա զեմբլի շէյ օլմամազ .
կերչէք հէր վագթ հէր վուգուաթ տտամըն իսթե-
տիլի կիպի ըաստ կէլմէզ . վէ եիւզտէ աօգսան աօ-
գուզու թէրս կիտէր . պէն պոււնու՛ գարը , թէճրիւ-
պէ իլէ էօրէնմիշ իմ . Վլլահա շիւքիւր . տատընը
ալտըմ . վէ պէն պանա ինանա պիլիր սին . Վագթ
օլտու քի պէնի սալընձաղա գօտուլար սալլատըլար .
վագթ օլտու քի պանա պիր էյի տայագ վուրտու-
լար . անձագ պու ձիւմլէիլէ՛ պէլալար արամագ ի-
չին թըրմանա թըրմանա տաղլարա շըզմագ . չալըլա-
րը վէ գայալըգլարը այագ ալթընա ալարագ օրման-
լարտան կէչմէք . նէ զեմբլի շէյ տիր պոււլար , իս-
թէր իտիմ քի՛ գալէլէր կէօրմէյէ վէ պիր ագձէ
հէրֆանէ վերմէք սիգին լօգանաալարտա կէճէլէմէյէ
շըգաղընտա պու տէտիթլէրիմի կէօրէ իտին . Էեր
նէ գտար պահալըլըգ օլտա՛ օրտաա վերիլէն լարալը
շէյթան ալաբն .

Սանխօ էհի իլէ պու մուսահիպէթչերտէ օլտու-
զու անտէ՛ Տօն Վիշիօգուան եկենի վէ ելլըլըգձը Կըզ
օնուն բուպալարընը սօյուպ . եաթաղընա եաթըրտը-
լար . օ տախի մէլիլ մէլիլ եիւզլէրինէ պագար ըտը .
նէ օնլարը նէ տէ քէնտիսիլի թանըլաձագ հալտէ

իսի : Լարագ և եկեն գրգա սըգը թենպի՛ճ էթտի քի
 սմու ճասընա է յի մուգայետ օլտուն : զիստէ օնա
 պագսըն քի եկնիտեն : էվտեն սիվիշմէ՛, եօլու թուծ-
 մասըն : Ա՛ է պու խուսուսասա՛ օնու էվէ կեթիբմէք ի-
 շին շէքաիբլէրի զասմէթի նագլ է յլէտի : Օ՛ւսվալը
 գրգլար՝ պուսու իշիտինճէ եկնիտեն շամաթոյա պաշ-
 լասըլար : վէ օլ տերէճէ Տիտտէթլէնտիլէր քի պու
 միսիլիւ եալան վէ օլմազ մասալլարը իճատ էտիւպ՝
 գալեմի ալանլար իշիւն՝ Լ՛ւլա՛ճ օնլարը բըսվայ էտիպ
 եկրին տիպինէ՛ կէշիբսին տէ յի պէտտուա էտերլէր ի-
 տի : Օ՛նտան սօնրա մէշղուլիէթլէրի եալընըզ Փագըր
 քավալիէրի կեօգէթմէք օլտու : Գորպուլարը տայմա
 օ՛ւտու քի՛ ճիւզի իֆագաթ պուլտուգտա տեֆա էլ-
 տեն շըգար, էվտեն դաշար : վէ հագըղաթ պէօլէ
 տէ օլտու :

Ընճագ պու Տիքեայենին միւէլլիֆի հէր նէ գտար
 Տօն Քիշեօդուն իւշիւնճիւ սէյահաթը եիւզերինէ
 մալիւմաթլար՝ պուլմաղա ճոհթ էթտի լսէ տէ՛ հիշ
 տէ յիլ իսէ իթիպարա շայան թահրիրաթլարտան պու-
 նա տայր թահրիբ պիր շէյ պուլամատը : Ա՛ւալընըզ
 թիվայէթ օլուսուր ուտու աղըղտան : քի Տօն Քիշեօդ
 իւշիւնճիւ սէյահաթընտա Աարակօսայա կիթմիշ , վէ
 օնտա պիր մէշհուր եարըշտա պուլուսարագ՝ գուտրէ-
 թիւնէ վէ ագլընա եարաշըր հարեթէթտէ շէրէֆ գա-
 դանմըշ : Կէգբիւր միւէլլիֆ պուստան մատէ օնուն
 նէ պաշգա իշլէրինի՛ վէ նէ տէ նասըլ վէ նէրէտէ
 էօլմիշ օլտուղուսուն զիբրինի պուլմուշ : վէ պու
 պապտէ հիշ պիր շէյ պիլինէմէզ իտի , էկէր պիր իս-
 տիար հէքիմին էվինտէ պիր գուրչուս սանաբզ օլուպ՝
 քի պիր կսրի զիարեթկեա՛ճ թամիր օլուր իքեն թ էմէ-
 յինտէն շըգմըշ աէյօր ուտու , սանաբղըն իշինտէ
 կօթիբ եաղըլլա Ապանեօլ տիլինտէ պէ յիթլէր եա

The first part of the report is devoted to a general
 description of the country and its resources. It
 is followed by a detailed account of the
 various industries and occupations of the
 population. The report then proceeds to a
 description of the climate and the
 various diseases which are prevalent in the
 country. It concludes with a list of the
 principal towns and villages in the
 district.

ՖԻՆՈՒՍՈՒ

98	ՊԱՊ ԳՐԱՆԻՐՈՒԹՅԱՆ ԱՆՍԵՆՆԵՐ ԵՎ ԳՐԱՆԻՐՈՒԹՅԱՆ ԱՆՍԵՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԳՐԱՆԻՐՈՒԹՅԱՆ ԱՆՍԵՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	
1	ՄԵԶԻՆԵՐ ՏՕՆ ՔԻՆԵՕՂՈՒՆ ՀԱՆԻՎԷ ԹԱՒԷՄԷՐԷ	1
2	ՏՕՆ ՔԻՆԵՕՂՈՒՆ ԻՆՔ ՀԱՄԻԿՍԻ	9
3	ՏՕՆ ՔԻՆԵՕՂՈՒՆ ԼՕԳԱՆԱՊԱՆՔԱՆԱՆ ՔԱՎԱԽԵՐԷՐԻՔԱԼ- ՄԱՍՆԸՆԹՈՒՀԱՓԹ ԹԵՐԹԻԱԿԻ	18
4	ՔԱՎԱԽԵՐԷՐԻՆ ԼՕԳԱՆԱՊԱՆՆ ԸՆԳՐԱԳՐԱՆՆ ՍՈՆՐԱ ՎՈՒՆ ԳՆԱԳՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ	29
5	ՊԻՊԻՄ ՔԱՎԱԽԵՐԷՐԻՆ ԱՊԱԶՆՆԱ ԿԷԼԷՆ ԱԵԼԱՆԸՆ ԱՊԱ- ՎԱԽԵՐԷՐԻՆ	39
6	ՏՕՆ ՔԻՆԵՕՂՈՒՆ ԵՐԻՆՃԻ ՀԱՄԷԿՍԻ	46
7	ԵՒՆ ԹԵՐԹԻՐՄԵՆԷՐԻՆ ԹԵՐԹԻՐՄԵՆԷՐԻ ՎԷ ԻՆԻՍՏԻՏՄԵՄԷՐ ՎՈՒՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏՕՆ ՔԻՆԵՕՂՈՒՆ ԳԱՀՐԱ- ՄԱՆԼՔՂՂԱՎԱՓԵՐ ԱՊՈՒՄԱՍՆԸ	54
8	ՏՕՆ ՔԻՆԵՕՂՈՒՆ ՍԱՆՍՕ ԲԱՆԱՆԸՆ ՄԻՆՔԵԱՎ ՎԷՄԷԼԵՐԻ	67
9	ՉՕՊԱՆՎԱՐ ԸՂԱ ՏՕՆ ՔԻՆԵՕՂՈՒՆ ՄԱՊԷՄԻՆԱԿՆ ՕՂԱՆ ՎՈՒՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ	75
10	ՏՕՆ ՔԻՆԵՕՂՈՒՆ ԵՆԿՕՎԱՐ ԸՂԱ ԱԵԼԱՅԷ ՕՂՐԱ- ՄԱՍՆԸ	83
11	ԳԱՎԷՂԱՆՆ ԷԹԻՊԻՅԻ ԼՕԳԱՆԱՊԱՆ ՏՕՆ ՔԻՆԵՕՂԱ ՎՈՒՆԱԿԱՆ ՕՂԱՆ ՀԱՆԷՐ	94
12	ՏՕՆ ՔԻՆԵՕՂՈՒՆ ՄԵԳՔԻՆԸ ԼՕԳԱՆԱՊԱՆ ՆԵՔՄԻՅԻ ՄԻԿԵՐ ԱԳՆՄ ՆՐԳԷԹԷՐԻ	105

15 Տօն Քիչեօդ ուլա Սանխօ Բանասնըն սեօհպեթ-
 լերի. վե նագլե եարաը պիր էքի Թուհաթ
 վուգուաթ: 118

14 Սանխօնուըն աղասըլտ էթախի զեվքի եարեն-
 լիք, վե եօլտա պիր եօլիւ բասա կելմէլերինի,
 վե սայիր աճայիպ վուգուաթլար: 138

15 Կեզկինճի քավախերերին ճիլ պիրնե վուգու-
 աթլմաթը պիր աճայիպ հալ, վե Տօն Քիչե-
 օդ ուըն պու պերանան զ քեաեր էլեխե-
 լտա պուլմաթ: 147

16 Մամարէնին պաշլըղընըն սիւահլարընըն զապթը: 167

17 Իօթեմէտիքլերի եէրե զօրպի կեթեթիւրիւնե
 հայլա պիլարէլերի Տօն Քիչեօդ նասըլ
 գուրթարաը: 185

18 Գարա տաղտա մէշուր Տօն Քիչեօդ ուըն պա-
 շանս կելնլեր: 202

19 Գարա տաղտաթ վուգուաթըն տեվաթը: 202

20 Գարա տաղտա Մանշըն փխա քավախերերին պա-
 շանս կելնն աճայիպ վուգուաթլեր. վե գա-
 րանսգ Յիւզէլնե թատպրգէն շիկ շէքմէսի: 234

21 Մանշ քավախերերին Գարա տաղտա աջգտաննե-
 շտտ էթմէլնճէ մարի Ֆեթլէրինն տեվաթը: 259

22 Բարազ վե պերպեր նասըլ մերամլարընը փճրա
 տե պիլախլեր. վե նագլե շայան արեթ մարա-
 տէլեր: 271

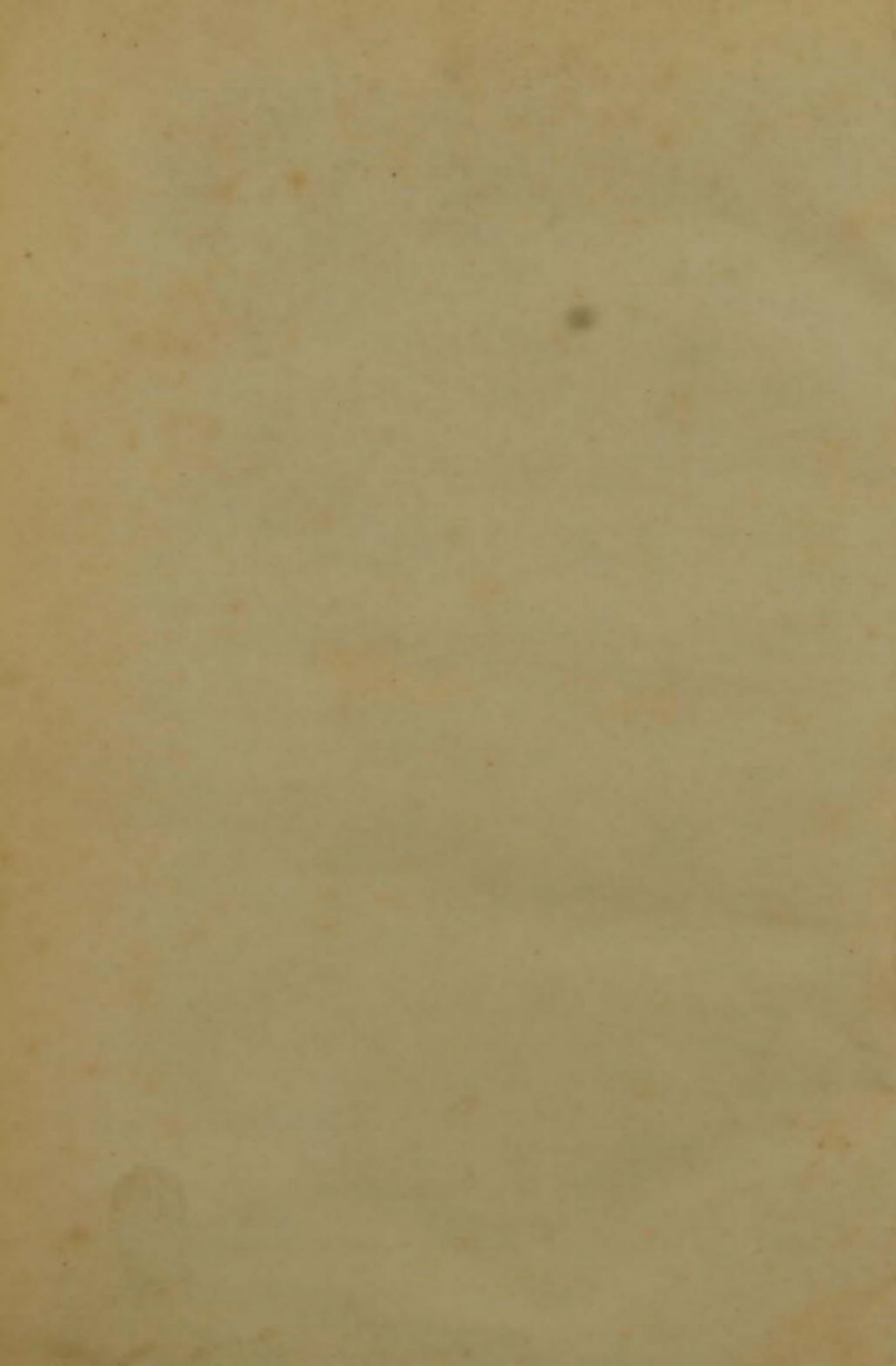
23 Գարա տաղտա բարազըլա պերպերե վուգուա-
 թլա ն եէրի վե հաշ գուհուրաթ: 294

- 24 Պու պապտե լաթիֆ մատտէլէր պուլունմասը իհ-
թիմալ տըր : 514
- 25 Միքոմիքոնա սուլդանընըն հիքեայեսի : 332
- 26 Տօն Քիշեօդ ուլա Սանխօնուէն խօշ միւքեալէ-
մէլէրի : 249
- 27 Լօգանտա վուգուաթը : 565
- 28 Լօգանտատա զուհր էտէն վուգուաթլէր : 372
- 29 Միքոմիքոնա շահգատեսի սուլդանըն հիքեայեսիին
պագիսիյէ՝ սայըր պիլմէյէ շայան վուգու-
աթլար : 389
- 30 Լօգանտատա վուգու պուլան իշտիլմէմիշ զու-
հուրաթլարըն նագլինին տեվամը : 406
- 31 Մամարէնին պաշլըղըն վէ մերքեպին բալանը-
նըն Թաստիքիյէ պերպպէր՝ սահիհէն վուգու-
պուլմուշ սայըր զուհուրաթլարըն նագլի : 413
- 32 Տօն Քիշեօդուէն ազիմ էօրքեսի : վէ սայիր ա-
ճայիպ շէյլէր : 424
- 33 Էվաի վուգուաթ պէյաննետե : 437
- 34 Տօն Քիշեօդ ուլա Սանխօնուէն պինազիր միւ-
քեալէմէլէրի : 438
- 35 Միսաֆիր բարազըլա Տօն Քիշեօդուէն լաթիֆ
միւսահիպէթլէրի : 466
- 36 Քէի չօպանըն նագլ էթտիյի մէնգըպէ : 476
- 37 Տօն Քիշեօդ ուլա քէի չօպանըն մարազալարը,
չիլէ շէքէնլէրին նատիր իւլ էմսալ վուգուա-
թը : վէ քավալիէրին Քիւմէն Թերլէմէսիյէ
օնա նէթիճէ վերմեսի : 485

- 21 Die ...
- 22 ...
- 23 ...
- 24 ...
- 25 ...
- 26 ...
- 27 ...
- 28 ...
- 29 ...
- 30 ...
- 31 ...
- 32 ...
- 33 ...
- 34 ...
- 35 ...
- 36 ...
- 37 ...
- 38 ...
- 39 ...
- 40 ...
- 41 ...
- 42 ...
- 43 ...
- 44 ...
- 45 ...
- 46 ...
- 47 ...
- 48 ...
- 49 ...
- 50 ...
- 51 ...
- 52 ...
- 53 ...
- 54 ...
- 55 ...
- 56 ...
- 57 ...
- 58 ...
- 59 ...
- 60 ...
- 61 ...
- 62 ...
- 63 ...
- 64 ...
- 65 ...
- 66 ...
- 67 ...
- 68 ...
- 69 ...
- 70 ...
- 71 ...
- 72 ...
- 73 ...
- 74 ...
- 75 ...
- 76 ...
- 77 ...
- 78 ...
- 79 ...
- 80 ...
- 81 ...
- 82 ...
- 83 ...
- 84 ...
- 85 ...
- 86 ...
- 87 ...
- 88 ...
- 89 ...
- 90 ...
- 91 ...
- 92 ...
- 93 ...
- 94 ...
- 95 ...
- 96 ...
- 97 ...
- 98 ...
- 99 ...
- 100 ...

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0594276

